

τοῦ ναοῦ τοῦ Χριστοφόρου, οὐ πολλῷ μᾶλλον καθέξει; Chrys.ap.Jo.D. *parall.*(M.96.17af.); 3. its reality ὁ φαινόμενος οἶνος, οὐν οἶνος ἔστιν, εἴ καὶ ἡ γενούσιος τοῦτο βούλεται, ἀλλὰ αἱ. Χριστοῦ Συγ.Π.catech.22.9 (M.33.1104B), cf. s. οἶνος; but cf. σωτήρ...ἐνήλλαξε τὰ ὄντα...ἀπτελον ἐαυτὸν ὄνομάσας, αἱ. τὸ σύμβολον προστηρέουσεν...τὰ ὄρμένα σύμβολα τῇ τοῦ σώματος καὶ αἱ. προστηρόρια τετίμηκεν, οὐ τὴν φύσιν μεταβαλάν, ἀλλὰ τὴν χάριν τῇ φύσει προστεθεικώς Thdt. eran.1(4.26); ib.4(4.25) cit. s. ἀμπελος; truly food διν τρόπον διά λόγου θεοῦ...Χριστός...σάρκα καὶ αἱ. ὑπέρ σωτηρίας ἡμῶν ἔσχεν, οὕτως καὶ τὴν δι' εὐχῆς λόγου τοῦ παρ' αὐτοῦ εὐχαριστηθεῖσαν τροφήν, ἐξ ἡς αἵμα καὶ σάρκες κατὰ μεταβολὴν τρέφονται ἡμάν, ἐκείνον τοῦ σαρκοποιηθέντος Ἰησοῦ καὶ σάρκα καὶ αἱ. ἐδιάχθημεν εἶναι Just. apol.66.2(M.6.428Cff.); τὴν ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ κυρίου, καὶ τοῦ αἱ. αὐτοῦ τρεφομένην Iren.haer.4.13.5(M.7.1028A); ib.5.2.3 (1126B); φέρε γάρ οἶνον ἡ ἀμπελος, ὡς αἱ. ὁ λόγος, ἅμφω δὲ ἀνθρώπων πότον εἰς σωτηρίαν, ὁ μὲν οἶνος τῷ σώματι, τὸ δὲ αἱ. τῷ πνεύματι Clem.paed.1.5(p.99.12f.; M.8.268B); Chrys.hom.82.5 in Mt.(7.788C); id.laud.Max.3(3.215C); 4. purifying man and restoring him to innocence, A.Thom.A.158(p.268.3); ἐκείνος ἔστιν ὁ ἀληθινὸς βότρυς...οὐ τὸ αἱ. τοῖς αἰσχροῖς τε καὶ εὐθραινομένοις, πότιμον τε καὶ σωτηρίου γίνεται Gr.Nyss.hom.3 in Cant.(M.44.829C); τὸ τίμιον αἱ. τοῦ Χριστοῦ, εἱ μετὰ παρηροτας ἀηθετη, πᾶσαν γάρ νόσον σβέσαι δυνήσεται τοῦτο Chrys.hom.4.9 in Mt.(7.64A); τοῦτο τὸ αἱ. τὴν εἰκόνα ἡμῶν ἀνθρηπάν ἐργάζεται τὴν βασιλικήν, τοῦτο κάλλος ἀμηχανον τίκτει...τὸ μὲν γάρ ἀπὸ τῶν σιτίων ἡμῖν αἱ. γανόμενοι, οὐν εὐθέως τοῦτο γίνεται, ἀλλ ἔτερόν τι τοῦτο δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ ἐυθέως τὴν ψυχὴν ἀρδεῖναι, καὶ μεγάλην τινὰ δύναμιν ἐμποιεῖ. τοῦτο τὸ αἱ. ἀξέως λαμβανόμενον ἐλαύνει μὲν δαμνούς καὶ πόρρωθεν ἡμῶν ποιεῖ, καλεῖ δὲ ἀγγέλους πρὸς ἡμᾶς, καὶ τὸν δεσπότην τῶν ἀγγέλων διπον γάρ ἀν ἰδωτι τὸ αἱ. τὸ δεσπότικόν, φεύγοντα μὲν δαμνούς, συντρέχοντι δὲ ἀγγελοι. τοῦτο τὸ αἱ. ἐκχυθὲν πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἐξέπλυνε id. hom.46.3 in Jo.(8.273A,B); id.ρροειτ.9(2.349E); 5. representing the Word, Clem.paed.1.6(p.115.30ff.; M.8.301B); interpretation proved from Abel's blood ὅτι δὲ τὸ αἱ. ὁ λόγος ἔστιν, μαρτυρεῖ τοῦ Αβελ.. τὸ αἱ. ἐντυγχάνον τῷ θεῷ οὐ γάρ τὸ αἱ. ἀν ποτε προφέται φωνήν, μὴ οὐχὶ ὁ λόγος νοούμενος τὸ αἱ. τύπος γάρ ὁ δίκαιος ὁ παλαίτος τοῦ νέου δικαίου καὶ τὸ αἱ. τὸ ἐντυγχάνον τὸ παλαίτον ὑπερεντυγχάνει τοῦ αἱ. τοῦ νέου. φθέγγεται δὲ πρὸς τὸν θεόν τὸ αἱ. ὁ λόγος, ἐπεὶ λόγον ἐμήνυεν τοῦ νέου ib.(p.118.18ff.; 305C); 6. reason for drinking Christ's blood τικτόμενον βρέφος...ἄν μη φάγε τὴν σάρκα καὶ πῖτη τὸ αἱ. τῆς μητρός, οὐκ ἔχει ζωὴν...καὶ μὴ θελήσῃς εἰπεῖν, ως οὐχ οὐδέτο, ἀλλὰ γάλα τυγχάνει. αἱ. γάρ φύσει κατ' ἀληθειαν ἐκ φύσεως ζωτικόν...εἴτε μεταβαλόμενον εἰς λευκότητα γάλακτος...εἴ γε οὖν ὁ Χριστὸς ὅσοι ἐλαύνον αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς ἔξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι...πάνεν, ἀφήγησαι, τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ ἀρτὶ τικτόμενα ζήσται καὶ τραφήσται; ή πάντως τῶν μυστικῶν σαρκῶν ἀπογενόμενα καὶ πλούτα τοῦ μυστικοῦ τῆς τικτούσθαι αἱ. Mac.Mgn.apocr.3.23(p.103.14ff.); 7. to be administered only by duly ordained priests, Ath.apol.ser. II(p.96.32; M.25.268C); Chrys.hom.45.3 in Mt.(7.749B).

F. plur., of the virginal blood from which Christ was formed ἀγνοοῦμεν δὲ ὅπως ἐκ παρθενικῶν αἱ. ἔτέρφη παρὰ τὴν φύσιν θεομῷ διεπλάττετο Dion.Ar.d.n.2.9(M.3.648A); ή τοῦ σώματος σύμπτηξις ἐκ πανάγων αἱ. παρθενικῶν Συγ.Trin.14(6.20D; M.77.1152A); Jo.D. f.o.4.13(M.94.1140C) cit. s. ἀμώματος.

II. plur., *shedding of blood, slaughter ἔχωρει δὲ δι' αἵματων* [sc. ἀνήρ] σκηπτο δικη Eus.v.C.1.7(p.10.15; M.20.920A); ib.1.57(p.34.10; 972A); εἰς αἵματα ἡμαυτὸν ἀποδιδόνα Ath.apol.Const.34(M.25.641B); Gr.Naz.or.33.3(M.36.217A); Germ.CP or.2(M.98.249D,252A).

αἵμασιά, ἡ, 1. *wall of dry stones*, Thdt.Js.1:8(p.5.31; 2.173); 2. *hedge of thorns*, Chrys.virg.52(1.314C); Thdt.h.e.2.9.3(3.850).

αἵμασσω, *intrans., bleed*; acc. Apollinaris ἡ θεότης...αἱ. Gr. Nyss.apoll.24(M.45.1176A); Jo.Mal.chron.2 p.32(M.97.101A).

αἵματεκχυσία, ἡ, *shedding of blood, of gladiatorial contests αἱ. ἀθεωτάταις Tat.orat.23(p.26.5; M.6.857C); Epiph.haer.39.9(p.79.2; M.41.676A); met. τὸ ἐκκόψαι τὸ ἴδιον θέλημα αἱ. ἐστὶ Ant.Mon. hom.39(M.89.1556B).*

αἵματινος, *of blood*; met. τὸ ζῆν τὸ αἱ. *physical life*, Pall.z.Chrys. 17(p.117.21; M.47.65).

*αἵματολυσία, ἡ, *washing away of blood*, Leont.B.mesapent. (M.86.1985B).

*αἵματοχυσία, ἡ, *shedding of blood*, Zach.II.ep.(M.86.3232C).

*αἵμαθορία, ἡ, *bloodthirstiness*, Thphn.chron.p.253(M.108.633B).

αἵματορός, *bloodthirsty*, οὐθῆς M.Thdt.3(p.134.29); met. ἡ ἀγριότης τῶν αἱ. καὶ πολεμών ἐχθρῶν Const.ap.Ath.apol.ser.87(p.166.15; M.25.405B); Φαβονχοδονόσορ...αἱ. ἀγριάδης Cyt.II.catech.2.17; Epiph.an.103(p.123.20; M.43.201B); Thphn.chron.p.306(M.108.745A).

*αἵμαθυσία, ἡ, *bloody sacrifice*, Thphn.chron.p.346(M.108.833C, v.1. αἵμαχνοια).

*αἵμαλάπτις, *blood-sucking*, Gr.Naz.carm.1.2.8.79(M.37.655A).

*αἵμορφία, ἡ, *incest*, †Jo.Jej.serm.(M.88.1921D); †Jo.Jej.poenit. (M.88.1893D); †Gregent.leg.Hom.2(M.86.584A).

αἵμόρροια, ἡ, *discharge of blood*; hence used of a serpent whose bite makes blood flow from all parts of the body, Epiph.haer.48.15(p.241.8; M.41.880A).

*αἵμοχυσία, ἡ, *bloodshed*, Thphn.chron.p.276 (v.1. αἵματο- M.108.684A).

αἵμαδιασμός, δ, *having the teeth set on edge*, Or.sel.in Ezech.18 (M.13.816C).

αἵνεσις, ἡ, 1. *praise*, A.Barn.9(p.295.19); for θυσία αἱέσεως, v. θυσία; 2. *song of praise, psalm ὡς ἡ αἱ. λέγει τοῦ Δαβίδ Ath.Ar. 3.67(M.26.465C).*

*αἵνετέον, *one must praise*, Or.sel.in Ps.150:1(M.12.1684A); Thdr. Stud.epp.2.77(M.99.1316C).

αἵνετός, *laudatory* ὕμνοι αἱ. ἀνυμήσατε †Rom.Mel.(AS 1 p.234).

αἵνιγμα, τό, 1. *dark saying, riddle*; ref. Moses' forbidding murder, etc., οὐ δι' αἱ. but γυνῆ τῇ κεφαλῇ Clem.paed.2.10(p.211.10; M.8.504B); τὸ μέγεθος τῶν αἱ. τῆς γραφῆς Meth.symp.8.9(p.92.1; M.18.152C); opp. μνησήριον θείον, ref. Jo.1.1; Ath.Ar.1.41(M.26.96B); Chrys.fr.in Jer.7:31(M.64.841C); hence = *hidden meaning, mystery τὰ αἱ. τῶν ἡμερῶν τούτων* [sc. fast days] Clem.str.7.12(p.54.5; M.9.504B); of pagan gods, Cels.ap.Or.Cels.6.42(p.110.21; M.11.1360B); Chrys.hom.15.1 in Heb.(12.150A); 2. *figure, type*; earthly of heavenly things, so 1Cor.13:12 ἐν αἱ. ... μερικωτάτην τὴν παρούσαν γνῶσσαν...εἰ τάῦτα [i.e. S. Paul's revelations]...αἱ. λογίζου ...ἐντεῦθεν τὸ πρόσωπον ἡλίκον ἐστίν Chrys.hom.34.2 in 1Cor.(10.31C,E); τοὺς...αἱγγέλους δι' αἱ. τὰ θεῖα μυστικῶς προάγοντας ὁράμεν Dion.Ar.ep.9.1(M.3.1108A); OT of NT τοῦτο ἦν δὲ ἡ γνάσεστο ἡ Ζαχαρίου σιωπή...να τῇ ἀληθείᾳ τὸ φῶν, δὲ λόγος, τῷ προφητικῶν αἱ. τὴν μυστικὴν ἀπόλυτην σιωπήν Clem.prot.2(p.10.7; M.8.65C); τὴν τελευταῖαν τοῦ σωτῆρος εἰς ἡμᾶς ἐνέργειαν...ἐπικρυπτομένην τῷ τῆς προφητείας αἱ. id.str.5.8(p.363.22; M.9.85C); ἐν τῷ χριστιανισμῷ...δήγηται τῶν ἐν τοῖς προφήταις αἱ. Or.Cels.1.9(p.61.25; M.11.673A); ref. Pr.8:22, Ath.Ar.2.77(M.26.312B); law as pedagogue guiding men to understanding δι' αἱ. Gr.Nyss.anim.et res.(M.46.132B); †Chrys.pasch.6.2(8².267A); Συγ.glaoph.Gen.5(1.170C); of remaining in tents on sabbath αἱ. ἢν τοῦτο τοῦ, δητί ἐν ταῖς ἀνων μοναδικῶς ἀναμενοῦσαν οἱ ἄγιοι id.Ps.22:6(M.69.844A); Gennad.fr.Gen.17:10 (M.85.1645D); of scriptural imagery in gen. τοῖς μυστικοῖς λογίοις ἐστὶ πρεπωδέστατον, τὸ δι' ἀπορρήτων...αἱ. ἀποκρύπτεσθαι...τὴν ἱερὰν...τῶν ὑπερκοσμίων νόσων ἀληθειαν Dion.Ar.c.h.2.2(M.3.140B); id.ep.9.1(M.3.1104B); 3. *symbol, sign*; of milk as a scriptural αἱ. of mercy of Word, Clem.paed.1.6(p.121.2; M.8.312A); ref. S. John's gospel, treating of πράγματα τῶν αἱ. ἡσαν αἱ. πράξεις αὐτοῦ [sc. Christ] Or.Jo.1.7(p.12.16; M.14.363B); τὰ κρίνα τοῦ λαμπροῦ...τῆς διανόιας αἱ. γίνεται Gr.Nyss.hom.15 in Cant.(M.44.1093B); ἀθανασίας αἱ. ... ἡ πρὸς τὸν θεόν ὄμιλα, τὸ ἀταλαίπωρον τῆς ζωῆς κτλ. Chrys.hom.17.3 in 1Cor.(10.149E); gifts of Magi τῶν μυστηρίων εἰσὶν αἱ. Amph.ap.CEph.(431)act.1(ACO 1.1.7 p.94.27; M.39.100C); sacramental: baptism ἀξιόθεν θεωρίας αἱ. φυσικοῖς...εօπτοριος εἰκονιζόμενα Dion.Ar.e.h.2.3.1(M.3.397A); eucharist ἡ θειοτάτη...τελετή, τὰ περικέμενά σοι συμβολικῶς ἀμφιεσμάτα τῶν αἱ. ἀποκαλυψάμενην ib.3.3.2(428C); ib.3.3.3(429B); ref. sacramental oils, ib.4.3.2 (476C).

*αἵνιγματικῶ, *show in figure*, Job.Mon.inc.4(M.86.3320A); Chrys.sipp.enc.in Jo.Bapt.(p.36.5).

αἵνιγματικής, δ, *one who is fond of riddles*, Gr.Naz.or.20.21 (p.106.9; M.36.101C); Gr.Nyss.Eun.1(p.207.16; M.45.456A).

αἵνιγματωδῆς, *obscure, riddling, enigmatic* ὁ τρόπος τῆς παρ' αὐτοῖς [sc. τοῖς παρ' Ἐλληνοσοφοῖς] φιλοσοφίας, ὡς Ἐβραϊκὸς καὶ αἱ. Clem.str.1.14(p.38.12; M.8.760A); Αἰγύπτιοι πρὸ τῶν ἱερῶν τὰς σφίγγας ιδρύνονται, ως αἱ. τοῦ περὶ θεοῦ λόγου καὶ ἀσαφοῦς διντος ib.5.5(p.346.22; M.9.56A); παῖδες εἰναι τὸ ἐνύπνιον ἔφη καὶ μηδὲν αἱ. μηδὲ ἀμφιβολοῦ ἔχειν Thdt.h.e.5.6(3.1023).

αἵνιγματωδῶς, *darkly, in riddles, in a figure μυρία...πόπ τε φιλοσόφων ὑπό τε πειρῶν αἱ. ερημένα Clem.str.5.8(p.300.23; M.9.80B); τυπικῶς...καὶ αἱ. ἀναφέρομενα εἰς τὸν Χριστὸν τῶν ἀναγεγραμμένων ἐν τῷ νόμῳ πλείστα Or.Jo.13.26(p.251.6; M.14.445A); ὁ Χριστὸς διὰ τοῦ φιεύσαντος ἀπ' αὐτοῦ ὕδατος καὶ αἵματος...αἱ. ἐδειξε τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Epiph.haer.46.5(p.209.15; M.41.845A); τοῦτο...νόμος ἡμῶν ἵερος αἱ. ὑπενόπιον Συγ.ador.14(1.480B); ref. Gen.1:26 αἱ. καὶ τὸ ταῦτὸν τῆς οὐσίας καὶ τὸν τῶν προσώπων παρεδήλωσεν ἀριθμὸν Thdt.qu.19 in Gen.(1.23).*

αἰνεῖς, ḥ, — **αἰνυμα**, *dark saying*, Epiph.haer.46.5(p.209.25); M.41.845B).

αἰνίσσομαι, *hint, signify obscurely*, Just.dial.76.1(M.6.652C); τοιάποτε καὶ οἱ Πνυθαγόρειοι γνίσσοντο Clem.str.5.8(p.360.20; M.9.80B); ἡ θεῖα γραφή...αἱ. Or.ep.2.3(p.66.3; M.11.89B); Synes.ep.146(M.66.154A); Max.ambig.(M.91.1085D).

***αἰνομανός**, *with terrible raving*, Anast.S.haer.(p.262).

***αἰνοσιθρησκος**, ? *reverencing fables*, Eudoc.Cypr.1.320(M.85.84C).

***αἰνοσοφιστής**, ḥ, ? *dread deceiver*, Eudoc.Cypr.1.92(M.85.836C).

αἰνοτόκος, *born for ill or unhappiness σπόρον* †Apoll.met.Ps.20:11(M.33.1337C).

***αἰλολόδερμος**, *with dappled skin*, Gr.Naz.carm.1.2.15.11(M.37.766A).

αἰλολόδωρος, *bestowing various gifts*, Gr.Naz.carm.1.1.3.5(M.37.408A).

αἰλός, *quick-moving, changeful*, hence *various* αἱ. φῦλα Nonn.par.Jo.3:22(M.43.769C).

***αἰλολοσκόπος**, *shifty-eyed, crafty*; of the serpent, †Gr.Naz.Chr.pat.1647(M.38.268A).

[*]**αἴτιόλος**, ḥ, = *ātēpolos*, *ever-turning*, name of Phrygian god identified with Peratic Adam ḥ ἀεὶ πολῶν καὶ στρέψων...τὸν κόσμον Hipp.haer.5.8(p.95.10; M.16.3150); ib.5.9(p.99.21; 3155A).

αἱρεσιαρχ-ώ, *found or lead a heresy, be a heresiarch ἀντὶ τοῦ ὄντος τῶν Χριστιανῶν, ἀφ' ἑνὸς τινὸς τῶν ~ησάντων, ἐαυτοὺς ὄντος λέξοντας, Μαρκίωνος ἡ Οὐαλεντίνου Bas.hom.in Ps.48(1.184D; M.29.449A); Pers.(p.33.17); Leont.H.monoph.(M.86.181D).*

αἱρεσιάρχης, ḥ, *founder or leader of a heresy, heresiarch*, Hipp.haer.5.6(p.77.23; M.16.3123B); Σύμμων ὁ Μάγος...καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ἀθέων αἱ. Cyr.H.catech.15.5; Chrys.hom.46.1 in Mt.(7.481C).

***αἱρεσιάρχος**, ḥ, = *foreg.*, †Leont.B.sect.5.6(M.86.1232D).

***αἱρεσιλατρεία**, ḥ, *following of heresy, attachment to heresy*, Didym.ap.cat.Ac.18:18(p.307.25).

***αἱρεσιομάχεω**, *fight for a heresy*, Didym.Trin.3.16(M.39.865A).

αἱρεσιομάχος, ḥ, *fighter for a heresy αἱ. οὐ μετέχουσι τοῦ θεϊκοῦ πνεύματος Didym.Trin.2.21(M.39.741C); ib.3.20(897A).*

***αἱρεσιούργημα**, τό, *work of heresy, heretical behaviour*, Const.Pogon.sacr.3(M.PL.96.391D).

***αἱρεσιούργος**, ḥ, *promoter of heresies*, Anast.S.haer.(p.258).

αἱρεσις, ḥ, 1. *way of thought*, of the Christian faith ἀνάγκη...δὲ αὐτῶν τῶν γραφῶν ἐκμαθάνειν ἀποδεικτικῶς, ὅπως μὲν ἀπεσφάλωσαν αἱ αἱ., ὅπως δὲ ἐν μόνῳ τῇ ἀληθείᾳ καὶ τῇ ἀρχαίᾳ ἐκκλησίᾳ ἢ τε ἀκριβεστάτῃ γνῶσι καὶ ἡ τῷ ὄντι ἀριστὴ αἱ. Clem.str.7.15(p.65.21; M.9.528B); φαῦλων καὶ ἔνδιαστρόφων τινὲς περὶ τῆς...αἱ. τῆς καθολικῆς ἀποδύστασθαι ἤρεαντο Const.ap.Eus.h.e.10.5.21(M.20.888C); οἱ Χριστιανοί, οἵτινες τῶν γονέων τῶν ἐαυτῶν καταλελοπισον τὴν αἱ. Maxm.ib.8.17.6(793A); δέδωκα πεῖραν τῆς ἐμαυτοῦ περὶ τὸν θεὸν αἱ. Bas.ep.81.1(3.165B; M.32.437B); 2. *system of thought* or *those who profess such a system, school, sect*; a. Jewish or pagan τοὺς Σαδδουκαίους ἡ τὰς ὄμοιας αἱ. Just.dial.80.4(M.6.665A); παρ' ὑμῖν τοῖς 'Ιουδαίοις καὶ παρὰ τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν παρ' Ἑλληνοὶ φιλοσόφων πάμπολαι γεγόνασιν αἱ., καὶ οὐ δῆπον φατὲ δεῖν ὀκνεῖν ὅτι φιλοσόφειν ἡ 'Ιουδαίειν τῆς διαφωνίας ἐνεκα τῆς πρὸς ἀλλήλας τῶν παρ' ὑμῖν αἱ. Clem.str.7.15(p.63.28; M.9.524B); αἱ. φιλοσοφουμένων ἐν τοῖς Βραχμάναις Hipp.haer.1.24(p.27.27; M.16.3052A); προτραπεῖς ἐπὶ φιλοσοφίαν καὶ ἀποκλωπτικῶς ἐπὶ τινὰ αἱ. ἐαυτὸν φιλοσόφων ψήσας...τῷ πιστεύειν τὴν αἱ. ἐκείνην κρείτονα ἐναι Or.Cels.1.10(p.62.28; M.11.673C); Eus.h.e.3.33.6(M.20.284B); Gr.Nyss.or.catech.3(p.17.1; M.45.17D); b. *Christian, acc. Jews or pagans αἱ. τις ἄθεος καὶ ἄνομος ἐγήγερτα ἀπὸ 'Ιησοῦ τινος Γαλατῶν πλάνων Just.dial.108.2(M.6.725C); τοὺς οὕτε Ἐλλήνος οὔτε 'Ιουδαίους, ἀλλὰ τῆς Γαλιλαίας ὄντας αἱ. Juln.Imp.ap.Cyr.Juln.2(6².43A); c. *faction, party*, ref. 1Cor.11:19, Chrys.hom.27.2 in 1Cor.(10.242B) cit. s. σχίσμα; Thdt.1Cor.11:19(3.236); d. *body of people holding false doctrine*; i. *significance of names τῶν δὲ αἱ. αἱ. μὲν ἀπὸ δόντος προσαγορεύονται...αἱ. δὲ ἀπὸ τόπου...αἱ. δὲ ἀπὸ ζήνων...αἱ. δὲ ἀπὸ ἐνεργείας...αἱ. δὲ ἀπὸ δογμάτων ιδιαιστῶν...αἱ. δὲ ἀπὸ ὑποθέσεων ὡν τετμήκασι...αἱ. δὲ ἀφ' ὅν παρανόμως ἐπετήδευσάν τε καὶ ἐτόλμησαν Clem.str.7.17(p.76.20; M.9.552B); ii. *dist. from schism, etc. τὰς μὲν αἱ. ὄντοςασ, τὰ δὲ σχίσματα, τὰς δὲ παρασυναγωγάς. αἱ. μέν, τοὺς παντελῶς ἀπεργημένους, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν πίστιν ἀπλλοτρικούμενους σχίσματα δέ, τοὺς δὲ αἵτια τινὰς ἐκκλησιαστικὰς καὶ ζητήματα ιάσιμα πρὸς ἀλλήλους διενεχέντας παρασυναγωγάς δὲ τὰς συνάξεις τὰς παρὰ τῶν ἀνυποτάκτων πρεσβυτέρων ἡ ἐπιστόπων καὶ παρὰ τῶν ἀπαιδεύτων λαῶν γινομένας Bas.ep.188 can.1(3.268D; M.32.665A); iii. in gen. Δοσιθέεις τις...διαδέχεται τὴν αἱ. Hom.Clem.2.24; τὰς***

μὲν αἱ. ὡς μικροτέρας ἐαυτῶν ἀδελφᾶς συνεχώρουν βλασφημεῖν εἰς τὸν κύριον, μόνος δὲ τοῖς Χριστιανοῖς ἐπεβούλευον οὐ φέροντες ἀκούειν περὶ Χριστοῦ λόγων εὐσεβῶν Ath.h.Ar.31(p.200.13; M.25.728D); ib. 19(p.192.32; 716B); Const.App.2.58.1; 3. *heresy, false teaching purporting to be Christian ἐν ὑμῖν οὐδεμία αἱ. κατοικεῖ ἀλλ οὐδὲ ἀκούετε τινος πλεον ἐπερ Ἰησοῦ Χριστοῦ λαλοῦντος ἐν ἀληθείᾳ Ign. Eph.6.2; μόνη τῇ Χριστιανῇ τροφῇ χρῆσθε, ἀλλοτρίας τοῦτον ἀπότηντος ἀπέχοθε, ητοις ἔστιν αἱ. id.Trall.6.1; δὲ τῆς αἱ. ιοβίδον Κωνστάντιος Ath.h.Ar.45(p.209.18; M.25.748D); τὰς μὲν αἱ. ἀνάβατρι αὐτοματίσμων id.syn.9(p.236.26; M.26.696A); δὲ τῆς αἱ. id.1.7(M.26.25B); ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακούργος αἱ. τῶν χριστομάχων ib.2.34(220B); ib.1.53(121C); caused by Devil or demons ἐγώ Ἀπάτη· ἀπάτην πλέκω καὶ κακίστας αἱ. ἐνθυμίζω T.Sal.8.5(p.32.8; M.122.1328C); of Devil ὁ πατὴρ τῆς Αρειανῆς αἱ. Ath.Ar.2.73(M.26.301C); δὲ διάβολος...ἐπεγείρας ὑμῖν...αἱ. Const.App.6.55; caused by over-curious speculation, Gr. Nyss.hom.11 in Cant.(M.44.1013C); exeg. Ps.1:1 οοφοῦ...ἀνδρὸς...καθέδραν οὐδοῦν τὰς αἱ. ἀκλαμάνοντος Clem.str.2.15(p.149.7; M.8.1005B); Jo.16:33 ἐγώ νενίκηκα τὸν κόσμον· ἀντὶ τοῦ, πᾶσαν πεπλανημένην αἱ. ἡλεγά Αμμον. Jo.1:5(M.85.1393I); ref. parables of drag-net and tares καὶ γάρ ἐκεῖ οἱ μὲν σώζονται, οἱ δὲ ἀπόλλυνται ἀλλ' ἐκεῖ διὰ πονηρῶν δογμάτων αἱ. ...οὗτοι δὲ διὰ βίου πονηρίαν Chrys.hom.47.2 in Mt.(7.490A); of Christ's teaching, acc. Jews, A.Phil.15(p.8.14).*

αἱρεσιώτης, ḥ, *heretic*, Just.dial.80.4(M.6.664C); Eus.e.th.1.1(p.63.13; M.24.832A); πονηροὶ ἀνθρώποι, μᾶλλον δὲ...θηρίοις ἀνθρωποεδέσιν, ἐθνικοῖς καὶ 'Ιουδαϊσταῖς καὶ αἱ. ἀθέοις Const.App.2.21.2.

αἱρετῖς-ώ, [fut. -ῆσω, Jo.Mosch.prat.144(M.87.3005D)]; 1. *choose* ἀρισταντο τὴν ἀνθρωπινὴν ἐνδύνασθαι σέρκα θεός ἦν Meth.symp.1.4(p.13.7; M.18.45A); ἀρισταντο ὁ ἀδύνατος σταυρωθῆναι διὰ σέ Mac. Aeg.hom.15.44(M.34.605C); Marc.Egr.oriss.10.10(M.65.1136C); 2. *hold* doctrines, of a sect ταῦτα...οἱ Σαδδουκαῖοι ~ουσιν Hipp.haer.9.29(p.263.2; M.16.3410A); 3. *intrans, belong to a sect, be a heretic*; Max.prol.Dion.(M.4.20A); οὐ δέχεσθε τὰς τῶν πατέρων χρήσεις ἀλλ' ἀριστασθε Απαντ.S.hod.10(M.89.180A).

αἱρετικός, 1. adj., *heretical* βάπτισμα...αἱ. Clem.str.1.19(p.62.4; M.8.813A); comp. ἐπεροι...αἱ. τὴν φύσιν, Φρύγες τὸ γένος Hipp.haer.1.19(p.238.4; M.16.3366C); ἐν αἱ. συναγωγῇ Or.sel.in Ex.(M.12.285D); μηδαμοῦ γῆς αἱ. συστημάτος μηδὲ σχιματικὸν λειτομένου Eus.v.C.3.66(p.113.26; M.20.1144B); τὴν αἱ. πίστων Gt.Nyss.Epin.1(1 p.52.18; M.45.281A); 2. as subst., *heretic*, Iren.haer.3.3.4(M.7.852B); τοῖς πανασφόις Ἐλλήνων μεριμνητᾶς, οἱς ἐχονται μαθητεύειν οἱ αἱ. Hipp.haer.4.15(p.49.9; M.16.3083A); μόνον γάρ αἱ. τινες ἀναβαπτίζονται, ἐπειδὴ τὸ πρότερον οὐκ τὸν βάπτισμα Cyt.H.procatech.7; Juln.Imp.ap.Cyr.Juln.6²(206B); τρώγλας δὲ οἷμαι καὶ κοίτας ἀσπίδων...τὰς τῶν ἄνοσῶν αἱ. οἷον οἰκιας τε καὶ καταδύσεις, ἵνα μὴ λέγωμεν ἐκκλησίας Cyt.Js.2.1(2.201B).

αἱρετικῶς, *heretically αἱ. πινθάνεσθαι, πῶς οὖν δύναται αἱδίως εἶναι ὃ οὐσιός*; Ath.Ar.2.32(M.26.216C).

***αἱρετισμός**, ḥ, *heresy*, Geo.Laod.ep.dogm.ap.Epiph.haer.73.12(p.285.5; M.42.428A ἐρωτισμῷ); ib.73.14(p.287.11; 432A).

αἱρετιστής, ḥ, 1. *member of a sect*; Jewish, Hipp.haer.9.18(p.256.8; M.16.3395A); ref. Greek philosophers τοὺς ἰδίους μόνον αἱ. ἐπεισαν Clem.str.6.18(p.518.4; M.9.400B); 2. *partisan ἀπέτευλε με κύριος...τῆς ἐπαγγελίας αἱ. μηνυτὴν ἐρμηνευτὴν Mont.ap.Epiph.haer.48.13(p.237.11; M.41.876B).*

αἱρετός, *to be chosen, desirable οὐαὶ τοῖς ἀκούσασιν τὰ ρήματα ταῦτα καὶ παρακούσασιν αἱρετώτερον ἣν αὐτοῖς τὸ μὴ γεννηθῆναι Herm.nis.4.2.6; ἡ ἀράπτη αὐτὴ δὲ αὐτὴν αἱ. Clem.str.7.11(p.48.18; M.9.493A); ref. Jo.15:14 τί οὖν οὐχ αἱ. παθεῖν ὑπὲρ ταῦτης τῆς φιλίας; Chrys.hom.23.3 in Heb.(12.215C).*

***αἱρετῶς**, *voluntarily, from choice ἀρετὴ γάρ θελητή, διὰ τὸ αἱ. καὶ αὐτοκελῶς τὸ ἀγαθὸν ποιεῖν ἡμᾶς, οὐχὶ ἀβουλῆτως καὶ ἀναγκαστικῶς* Iphr.3.432F = Jo.D.virt.(M.95.96D).

αἱρ-ώ, A. act.; 1. *capture* με γρει σφόδρα ἡ τῶν ἀσωμάτων νόσης Just.dial.2.6(M.6.725C); Chrys.hom.21.3 in Eph.(11.162C); id.hom.15.6 in Phil.(11.319D); 2. *befit* εὐσεβῶς κατὰ τὸν ~οῦντα Χριστιανισμῷ λόγων διεκάγων Eus.m.P.4.3(p.912.15; M.20.1473A).

B. med.; 1. *undertake*, of S. Paul πόλεμον αἱπονόδον πρὸς 'Ιουδαίους ἐλόμενος Chrys.comm.in Gal.1:1ff.(10.659D); 2. *choose*, Herm.sim.5.6.6; Just.tapol.28.3(M.6.372C); ἡ δὲ τοῦ λόγου δύναμις ἔχουσα παρ' ἐαυτῇ τὸ προγνωστικὸν τὸ μέλλον ἀποβάνειν οὐ καθ' εἰμαρμένην τῇ δὲ τῶν ~οὐμένων αἱτεζούσῃ γνάμη Tat.orat.7(p.7.21;

αἴρω

M.6.820C); *νούμεθα μὲν τὸ καλόν, ἐκκλίνομεν δὲ τὸ αἰσχρόν* Or.princ.3.1.3(p.197.14; M.11.252A).

C. pass., *be overcome ὁ ὥμοτύραννος ἄρχων τῆς ἀκρασίας ἡρέθη* Meth.sympr.10.1(p.122.14; M.18.193A).

αἴρω, v. ἀέρω.

aisthēsis, ἡ, A. *sense perception, sensation*; 1. def. *ἔστι δὲ ἡ ἡ. οὐκ ἀλλοίωσις, ἀλλὰ διάγνωσις ἀλλοίωσες. ἀλλοιοῦται μὲν γάρ τὰ αἰσθητήρια, διακρίνει δὲ τὴν ἀλλοίωσιν ἡ ἡ. καλεῖται δὲ πολλάκις ἡ. καὶ τὰ αἰσθητήρια. ἔστι δὲ ἡ. ἀντίληψις τῶν αἰσθητῶν. δοκεῖ δὲ οὗτος ὁ δρός οὐκ αὐτῆς εἶναι τῆς ἡ. ἀλλὰ τῶν ἔργων αὐτῆς. διὸ καὶ οὗτας δρίζονται τὴν ἡ. πενύμα νοερὸν ἀπὸ τοῦ γηγενούκου ἐπὶ τὰ δργανα τεταμένον...Πλάτων δὲ τὴν ἡ. λέγει ψυχῆς καὶ σώματος κοινωνίαν πρὸς τὰ ἑκτός Nemes.nat.hom.b(M.40.636B-637A); dist. from five senses *ἔστι δὲ αἰσθητήρια μὲν πέντε ἡ. δὲ μία, ἡ ψυχική, ἡ γνωρίζουσα διὰ τῶν αἰσθητήρων τὰ ἐν αὐτοῖς γνόμενα πάθη* ib.(636A); 2. in induction κατὰ τὴν ἡ. δὲ ἐκ τοῦ καθ' ἕκαστα κεφαλαιοῦται τὸ καβόλον, ἀρχὴ γάρ τῆς ἐπαγωγῆς ἡ ἡ. Clem.str.8.6(p.90.25L; M.9.584A); 3. rel. to νοῦς, ψυχή, etc. τῆς ἡμετέρας ψυχῆς οὐδὲν τοῦ σώματος ἔρημος, ἀλλ' ὅπου ἡ. ἔκει καὶ ψυχή, καὶ ἐπὶ πᾶν φθάνει τὸ σῶμα. Or.fr.18 in Jer.23:24(p.206.27; M.13.572D); νοῦς...καὶ ἡ. οὗτας ἀπ' ἀλλήλων διακρίθεντα, τῶν ἴδιων ὅρων ἐντὸς εἰστήκεισαν Gr.Naz.or.45.7(M.36.629D); ἡ. δὲ πένταθλον αὐτῷ χαρισάμενος [sc. God] καὶ νοῦν τὸν τῆς ψυχῆς ἡμίονον ταῖς ἡ. ἐπιστήσας Const.App.7.34.6; Lit.ib.8.12.17; τῆς...νοερᾶν οὐσίαν δεκτικήν τοῦ πνεύματος...θεός ἐδημοσύργασεν τὴν δὲ ἡ. καὶ τὰ αἰσθητά, εἰς χρῆσιν αὐτῆς παρήγαγεν Thal.cent.4.13(M.91.146B); ἡ. δὲ μήν αἱ. ἀντιλαμβάνεται τῶν οὗτων κατὰ ἀθρόαν μόρφωσιν ὃ δὲ νοῦς ἐδάπετει, τουτέστιν ἀντιλαμβάνεται τῶν οὗτων ἐτέρῳ τρόπῳ, καὶ οὐχ οἴω ἡ. αἱ. περὶ μὲν οὖν τὸ σωματικὸν ἡ. τὸ πνευματικόν, ἡ ἐν τῷ τὰς ἡ. εἶναι καὶ πρώτη ἔφημεν, τὸ παθητικὸν καὶ μορφωτικὸν ἔστι κίνημα, τὸ δὲ κριτικὸν καὶ ἀντιληπτικόν, τῇ ψυχῇ καὶ τῷ νῷ δοτέον Max.schol.d.n.1.5(M.4.201B); 4. in souls after death εἰς ἡ. ἀναισθησίαν ἔχωρει, ἔρμαιον ἀνὴρ τοῖς ἀδίκοις πᾶσιν. ἀλλ' αἱ. πάσις γενομένοις μένει καὶ κόλασις αἰωνία ἀπόκειται Just. I.apol.18.2(M.6.356A); νεκροματεῖσαι...καὶ πάρεδροι καὶ τὰ γνόμενα ὑπὸ τῶν ταῦτα εἰδότων πειστάσαν ὑμᾶς, ὅτι καὶ μετὰ θάνατον ἐν αἱ. εἰσὶν αἱ ψυχαὶ ib.18.3(356A); ib.20.4(357C); τὰ σώματα...ἀδίκων ἐν αἱ. αἰωνίᾳ μετὰ τῶν...δαιμόνων εἰς τὸ αἰώνιον πῦρ πέμψει ib.52.3(405A); τὸ γάρ κολαζόμενον...ἐν αἱ. ὃν ζῆ, καὶ πάσχειν λέγονται Clem.str.5.14(p.386.9; M.9.133B); 5. in angels and demons τοὺς ἀγγέλους εἰδέναι...τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐ καὶ ἡ. αὐτὰ γνώσκοντας, αἰσθητά γέ δύτα, καὶ οὐκέτιαν δὲ τοῦ θεοειδοῦς νοῦ δύναμιν Dion.Ar.d.n.7.2(M.3.809C); πάσας τὰς τῶν ἀλόγων λύφαν αἱ. τε καὶ πολυμερέας εἰς τὰς ἀλόγους τῶν οὐρανίων οὐσίων νοήσεις...ἀνάγοντες id.c.h.15.8(M.3.337B); δαίμονες οὐκ ἀδάνατοι οὐδὲ μῆν θυτοῖ (οὐδὲ γάρ αἱ. ἵνα καὶ θανάτου, μετελῆφασι) Clem.prot.10(p.74.13; M.8.220A); 6. in rel. to God and doctrines of faith; a. sense perception as basis of faith (Aristotelian influence) Θεόφραστος δὲ τὴν αἱ. ἀρχὴν εἶναι πλείστες φησι Clem.str.2.2(p.118.2; M.8.940B); ἡ. μὲν αἱ. ἐπιβάθρα τῆς ἐπιστήμης, ἡ πίστις δὲ διὰ τῶν αἰσθητῶν ὁδεύσασα ἀπολεῖπει τὴν ὑπόληψιν, πρὸς δὲ τὰ ἀψευδῆ σπειδεῖ καὶ εἰς τὴν ἀλήθειαν καταμένει ib.2.4(p.119.24; 944C); sensations echoes of divine wisdom, Dion.Ar.d.n.7.2(M.3.868C); b. theol. truths beyond sense perception, Ath.decr.24(p.19.32; M.25.457B); τὸ ὄμοσίον ἀκόντως ὑπερβαίνειν ὀφειλούμενον πάσαν αἱ. id.syn.42(p.268.2; M.26.768A); ἀποτιθέντας...πάσας ἀπλῶς τὰς αἱ. ἀνιέναι ἐπὶ τὸν πατέρα ib.51(p.275.24; 785B); τὸ μὴ δεῖν τὸν εὑφροντινὰ τῷ προφανεῖ τῆς αἱ. λόγῳ συμμαχων χρησθων κατὰ τὰς πάντων ἀφανῶν αἰτίας Dion.Ar.d.n.6.2(M.3.857A); hence it has no place in worship, Clem.str.5.5(p.344.13; M.9.49B); ποτ in spiritual life εἰς τὸ πρὸς τὴν αἱ. βλέποντα...ἀγένετος τῆς θείας εὑφροσύνης διαβιώσεται...διὰ τοῦτο ἡ ψυχή, διαν μόρτῃ τῷ θεωρίᾳ τοῦ οὗτος εὑφραίνηται, πρὸς οὓδεν ἐγρήγορε τῶν ἐνέργουμένων καθ' ἤδονήν αἱ. αἱ. Gr.Nyss.hom.10 in Cant.(M.44.993Cf.); 7. met. ψυχὴ γάρ αὐτοῦ [sc. ἐπισκόπου] καὶ αἱ. εἶναι ὀφειλετε [sc. deacons] Const.App.3.19.7.*

B. *organ of sense perception, one of the senses*; 1. place of the senses in human life; a. before Fall ἡ [sc. ἀνθρώπος] ἐν τρυφῇ τοῦ παραδείσου...ἔχων σῶμα τὰς αἱ. Dor.docl.1.1(M.88.1617B); b. after Fall; closely related to sin, Clem.paed.2.8(p.197.20; M.8.473B) cit. s. ψυχή; πάλι δὲ ψυχῆς αἱ. αἱ.τινες ἀμαρτανούσης κατακλύζονται τε πάθεος καὶ γίνονται γήιναι Or.fr.52 in Lam.2:9(p.257.26; M.13.636B); Meth.res.2.7(p.342.5; M.41.1173B); ὑπὸ τῶν αἱ. ... τὰ πάθη κινοῦνται Thal.cent.3.34(M.91.1452A); though they are not the only source of sin, Clem.str.2.11(p.139.18; M.8.85B); c. hence they must be dominated by νοῦς and ψυχή, Ath.gent.31(M.25.61C) cit. s. νοῦς; τῶν αἱ. ἐν τῷ σώματι ὡς λύρας ἡρμοσμένων, στὸν ὁ ἐπιστήμων νοῦς αὐτῶν ἡγεμονεῖτ· τότε διακρίνειν ἡ ψυχή, καὶ οὐδὲν δὲ ποιεῖ ib.(64A); ἀθερύρου γάρ οὐσῆς τῆς ψυχῆς, ἀταράχους εἰχει καὶ τὰς ἔξωθεν αἱ. id.

v. Anton.67(M.26.940A); κρατῶν τῆς αἱ. ἀσφαλίου καὶ τὴν μνήμην· αἱ γάρ διὰ τῆς αἱ. προλήψεις διὰ τῆς μνήμης ἀνακινοῦσι τὰ πάθη Thal.cent.4.16(M.91.146C); and calmed by ἡσυχία, ib.3.38(1452B); μοναχός ἐστιν...φυλακὴ αἰσθήσεων ἀνέλιττης Jo.Clim.scal.1(M.88.633C); 2. in allegorical exegesis: five senses represented by five husbands of Samaritan woman (Jo.4:17f.), Or.Jo.13.9(p.233.20; M.14.412C); by the wise virgins ἡ γάρ πεντάφωτος ἡμῶν ὡς ἀληθῶς λαμπτὸς ἡ σάρξ ἐστιν, ἡ ἡ ψυχὴ βαστάζουσα...παρίσταται Χριστῷ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀναστάσεως, παραφαίνουσα διὰ πασῶν τῶν αἱ. ... λαμπρὸν τὴν πίστιν Meth.sympr.6.3(p.67.14; M.18.117Af.); 3. spiritual senses of soul ἡ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἐπὶ τὰς καλούμενάς θείας αἱ. ἀνδρὸς Οι.Jo.10.40(24; p.218.7; M.14.387C); ὥσπερ γάρ ἐπὶ τοῦ σώματος διάφοροι αἱ. εἰσὶν...οὐτας κατὰ τὰς λεγομένας ὑπὸ τοῦ Σολομῶνος θείας αἱ. (cf.Sap.7.22ff.) ἀλλη μέν τις ἀν εἰς ἡ. ὥρατική τῆς ψυχῆς δύναμις καὶ θεωρητική, ἀλλη δὲ ἡ γενετική καὶ ἀντιληπτική τῆς ποιότητος τῶν νοητῶν τροφῶν ib.20.43(33; p.386.24f.; 67B); id.Cels.7.39(p.190.2ff.; M.11.147B); cf. ἡ θεία αἱ. καθὼς ὁ Σολομῶν ὄνομάζει, τῶν σωματικῶν ἀρωμάτων τοῦ νόμου, προστίθησι τὴν ἄνδον...εὐωδίαν Gr.Nyss.hom.9 in Cant.(M.44.957C); Max.ambig.(M.91.1248B); vitiated by sin, Meth.sympr.4.2(p.47.5; M.18.88C); employed in praising God τῷ τῆς θρησκείας θεῷ διὰ τῶν ἐντὸς αἱ. τῆς ἔκάστου δι' ἐκφωνητηρίων...ὑμνούντων Const.or.s.c.1(p.154.8; M.20.1233A); likened to the ten virgins αἱ γάρ πέντε τῆς ψυχῆς αἱ. σύνεσις, γνῶσις, διάκρισις, ὑπομονή, ἔλεος, ἀν τὴν ἀνθενέ χάριν καὶ τὸν ἀγεασμὸν τοῦ πνεύματος δέντωται, καὶ φρονοῦσι τῇ ἀληθείᾳ παρθένοι ἔσονται· εἰ δὲ τῇ φύσει ἔαντων ἔγκαταλεψθεῖσεν, μωραὶ τῷ ὄντι εὐρίσκονται Mac.Aeg.elev.4(M.34.893A); in ecstasy ἥκουσε τῇ τῆς καρδίας αἱ. Nil.Magn.27(M.79.1004B); 4. senses in rel. to God; a. God above and outside sense, Clem.str.7.7(p.28.29; M.9.453A); οἰκεῖον...θεότητος, αἱ νοεραί φύσεις...ἔειν δὲ παντάπασιν, ὃσα ὑπὸ τὴν αἱ. αἱ. Gr.Naz.or.45.6(M.36.629C); being πάστος αἱ. ὑπεριδυμένος Dion.Ar.d.n.7.2(M.3.868D); therefore τῇ περὶ τὰ μυοτικὰ θεάματα συντόνη διατριβή καὶ τὰς αἱ. ἀπόλετε id.myst.I(M.3.997B); b. assuming senses in Inc. χωρὶς γάρ τοι γάμου σύλληψις..καὶ αὐλαίου φύσεως ἀρχὴ χρόνου καὶ νοητῆς οὐσίας αἰσθήσου Const.or.s.c.11(p.168.26; M.20.1265A); ὁ τοῦ θεοῦ λόγος λαμβάνει ἔαντων σῶμα...καὶ τὰς αἱ. πάντων ἀνθρώπων προσλαμβάνει Ath.inc.15.2(M.25.121D); ib.16.1(124B); 5. *sense world*, which Christ entered, Clem.str.5.6(p.353.30; M.9.68A).

C. *intellectual perception, understanding*; esp. of understanding what is good or divine, Ep.Lugd.ap.Eus.h.e.5.1.48(M.20.428A) cit. s. νυμφίκος; ἄφων δὲ ἡ ἀκολαστὸς ἀνθρωπός οὐτ' ἀν αἰσθησιν ἀγαθοῦ σχοῖνη οὐτ' ἀν κτήσεως τύχοι Clem.paed.3.6(p.257.20; M.8.605C); ἡ ἀκοὴ ἐν ἡμίν...οὐ διὰ τῆς σωματικῆς δυνάμεως ἔχει τὴν ἀντίληψιν, ἀλλὰ διὰ τον ψυχικῆς αἱ. id.str.7.7(p.28.26; M.9.453A); ὁ δὲ καβαράν ἔχων τὴν διαπονή, καὶ διὰ τῆς αἱ. τοῦ θείου λόγου δυνάμεως δύπισαν αὐτῶν εἰς δύσμην μύρων αὐτῷ διαμετέν Or.schol.in Cant.7.5(M.17.28ID); Const.ap.Eus.v.C.2.48(p.61.25; M.20.1025B); Mac.Aeg.hom.14.2(M.34.572A); εὐδέμηθα...έν πληροφορίᾳ καὶ αἱ. μεταλαβεῖν τοῦ ἀγίου πνεύματος ib.37.7(753D); Chrys.stat.4.2(p.2.52C); βίος ἡσυχαζόντων...κατὰ συνείδησιν καὶ αἱ. γνέσιθω Jo.Clim.scal.27(M.88.1113A); spiritual opp. philos. understanding, exeg. Pr.2:3ff. πρὸς ἀντιδιαστοῦν τῆς κατὰ φιλοσοφίαν αἱ. εἰρηκεν διαφορής, ἦν...ἔξερεν αὐτὴν διδάσκει εἰς τὴν ἐπὶ τὴν θεοσέβειαν προκοπήν, ἀντέθηκεν οὖν ἀντὶ τὴν ἐν θεοσέβεια αἱ. Clem.str.1.4(p.17.24,26; M.8.717B).

D. *right reason, good sense* ἀρα οὐδεμία ἐστίν αἱ. οὐδὲ κατὰ χάριν τῆς κοινῆς ἀπάντων φύσεως, εἰ γέ τῶν τοῦ νόμου προσταγμάτων ἡμελήσαμεν; Const.ap.Ath.apol.sec.61(p.141.19; M.25.360C); τῶν κανν βραχεῖν αἱ. ἔχοντων id.ap.Ath.decr.16(p.13.18; M.25.449'(441)C); τίς...οὐδέντων αἱ. ἔχων ἀνέξεται τούτων; id.ap.Ath.syn.32(p.260.12; M.26.749B).

E. *sense of scripture* κατ' αἱ. πνευματικήν Or.Cant.1(p.90.30; M.13.85D); τοιούτους οὖν, οὓς γράφειν οὐδὲ τὸ πνεύμα τὸ ἄγιον οὐδὲ σωματική περιγράφειν πέφυκεν αἱ. ἀλλ' οὐδὲ υποδέχεται νοῦς καθαρός Max.qu.Thal.55(M.90.557D); id.cup.4.76(M.90.1337B).

αἰσθητήριον, τό, 1. *organ of sense* (usu. plur.); role in Christian life πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ αἱ. δοὺς τῷ θεῷ, μύστεται έαντὸν ἐκ τῶν ἡγούμενῶν τῷ διαβόλῳ...πιμαριῶν Or.expl.in P7.6:30(M.17.180D); τερὶ τὴν ἀνακρίσιν τῆς ἀγνότητος...τὰ αἱ. τηρεῖν έαντὸν καθαρά Meth.sympr.11(p.130.23; M.18.208A); οὐδοῦν ἀνάγκη τὰ αἱ. ὡς πύλας ἀνοίγειν τῆς πόλεως ἀνάγκη δὲ μὴ συγχωρεῖν ἐπὶ τῇ τῶν ἀναγκαίων ἀνοίξει, οὐνεισέρχεσθαι τὰ τοὺς πολεμίους θέλοντα †Max.cap.al.230(M.90.1456C); to be closed to external things in prayer εἰσέρχεται εἰς τὸ έαυτοῦ 'ταμεῖον'...τὴν θύραν' τῶν αἱ. ἀποκλείσους, ἵνα μὴ ἐλκηται ὑπὸ τῶν αἰσθήσεων Or.or.20.2(p.344.23; M.20.480B); senses hallowed by post-baptismal chrismation, Cyr.H.catech.21.3; 2. *intellectual faculty*; enabling man esp. to distinguish between

truth and error, good and evil, Clem.str.7.16(p.66.4; M.9.529A); developed by Christian life διὰ τὴν ἔξιν τὰ αἱ γυμνάσαντα πρὸς διάκρουν καλοῦ καὶ κακοῦ Ορ.Cels.4.50(p.323.10; M.11.1109B); τὸ κριτικὸν αἱ Thdr.Heracl.Is.46:12(M.18.1345B); Cyr.H.catech.4.3; †Bas.Is.172(1.503B; M.30.405A); εἰς ὑπόμνημαν ἐλθὼν τῆς αἰσχρᾶς... πράξεως, τῷ ἔρρωσθαι αὐτῷ τὸ τῆς ψυχῆς αἱ. †Bas.hom.in Ps.37 (1.367A; M.30.93C); ἔχωμεν τὰ αἱ. τῆς ψυχῆς γεγυμνασμένα πρὸς διάκρουν καλοῦ τε καὶ κακοῦ, πῶς δὲ γεγυμνασμένα...τὰ αἱ.; ἀπὸ τῆς συνεχοῦς ἀκροάσεως, ἀπὸ τῆς τῶν γραφῶν ἐμπειρίας Chrys.hom.8.4 in Heb.(12.88E-89A); also capable of distinguishing between true and false doctrine, Alex.Al.ep.Alex.12(p.27.20; M.18.865C); 3. myst., spiritual organ of the soul, though not always clearly dist. from 2 supra, development of 'spiritual senses' implying an advanced state of Christian life; exeg. 1Cor.3:2 ὡς οὖν ὁ ἀπόστολος δινάρες ἦν διδόναι τὸ βρέμα...έκεινον δὲ ἡδύνατον λαβεῖν αὐτό, διὰ τὸ ἀσθενή ἔτι καὶ ἀγύναστα ἔχειν τὰ τῆς ψυχῆς αἱ. τῆς πρὸς θέον γυμνασίας Iren.haer.4.38.2(M.7.1107A); ὑγιαίνοντος κατὰ τὰ θεῖα αἱ. Or.dial.19(p.158.21); needing purification κατατρυφῶν δὲ τοῦ κυρίου δυνήσεται ὁ τῆς ψυχῆς τὰ αἱ. κεκαθαρισμένος, ὡς δύνασθαι ἔσθιεν τὸν ζῶντα ἄρτον...πίνειν τε τὸ σωτήριον αὐτοῦ αἷμα Eus.Ps.36:2ff.(M.23.325C); may be atrophied by unbelief, Gr.Nyss.Pss.litt.B 13(M.44.565D); but 'sweetened' and developed by the 'fruit' of the Cross, id.hom.4 in Cant.(M.44.844A); by practice of virtue τὸ μέλι ποιούμενος, ὅταν ἐν τῷ ἴδιῳ καιρῷ ὁ καρπὸς τῆς ἀρετῆς καταγλυκανῆ τὰ τῆς ψυχῆς αἱ. ib.(1098D); ἀμπελάνη ἐστιν...ἡ πρὸς τὸ θέον ὄμοιωσις...καρπὸς ἡ καθαρότης...καταγλυκανῶν ἐν ἀγνείᾳ τὰ τῆς ψυχῆς αἱ. ib.2(800C).

αἰσθητικός. A. of sense perception, sensitive, sentient; 1. def. ἀλλοὶ αἰσθητοί, καὶ ἄλλοι αἱ. ... αἰσθήτων δὲ τὸ αἰσθήσει ὑποπίπτον αἱ. δὲ αὐτὸς τὸ αἰσθάνουσεν ζῶντα...αἰσθήτον δὲ ὁ λίθος...αἱ. δὲ ὁ Στέφανος Melet.nat.hom.synops.(M.64.1144D-1145B); 2. in def. of ζῶντα and ἄνθρωπος: ἔστιν...τὸ ζῶντα οὐσία ἐμψυχος αἱ. ... εἰ τὸντυν ἐμψυχον τὸ ζῶν, ἡ ψυχὴ δὲ φύσις αἱ. δῆλον ὡς αἱ. ἥδη τὸ ἐμψυχον Clem.str.8.4(p.86.15ff.; M.9.573B); τρίτη δὲ οὐσία ἐμψυχος αἱ., τὸ ζῶν, ὁ ἵππος· τετάρτη δὲ οὐσία ἐμψυχος αἱ. λογική, ὁ ἀνθρώπος id.fr.38(p.219.28f.; M.9.769C); 3. opp. λογικός: τῆς αἱ. ἡ τῆς λογικῆς...κρίσεως Athenag.res.15(p.66.3; M.6.1004B); Or.Jo.1.25(24; p.31.2; M.14.68B); ref. Christ's body λογικής δυνάμεως αἱ. οἰκτηρίου Eus.I.C.14(p.24.1.30; M.20.1409A); τὰ λογικὰ τῶν αἱ. ὑπερέχει Max.schol.d.n.6.3(M.4.340A); Dion.Ar.d.n.5.3(M.3.817B); ib.6.3(857B); opp. νοητικός, Or.fr.13 in Jo.1.18(p.494.25); Dion.Ar.d.n.5.1(816B); 4. sinners disciplined through sentient faculty, Clem.str.7.2(p.6.10; M.9.409A).

B. perceptible to the senses; of glory in the face of Moses, compared with interior glory of S. Stephen, Chrys.hom.7.5 in 2Cor.(10.487C).

C. perceptive (intellectually) φιλόσοφοι οἱ εἰς τὴν οἰκείαν συναισθητοὺς πνεύματι αἱ. ουνασκήθεντες Clem.str.6.17(p.511.4; M.9.385A).

D. intelligible ὁ βασιλεὺς ὁ ἄγιος...οὐ τὸ ὄνομα ἔφθασεν εἰς τὰ θηρὰ τῆς ἐρήμου καὶ ἡσυχασαν καὶ αἱ. φωνῇ ἤνεσάν σε A.Phil.132(p.64.1).

αἰσθητικῶς. 1. a. by means of the senses οἱον αἱ. καταλαμβανόμενον Clem.paed.1.10(p.143.6; M.8.357A); αἱ. τὰ αἰσθητὰ γινώσκειν id. fr.48(p.224.18f.)ap.Max.ambig.(M.91.1085B); opp. γνωστικῶς, Dion.Ar.d.n.1.5(M.3.593D); ib.4.4(700B); b. perceptibly (i.e. to the senses) κατάβασιν...τίνος καὶ αἱ. ἔστιν ἰδεῖν, ὅτε σῶμα τυγχάνει Or.fr.20 in Jo.(p.500.22); comp., Chrys.hom.7.5 in 2Cor.(10.487B); 2. with feeling ὡς πόστον κινεῖ πάθος ἐν τοῖς αἱ. ἐπαίσουσιν ἀμπελάνα ἐμὸν οὐκ ἐφύλαξα' Gr.Nyss.hom.2 in Cant.(M.44.800B).

αἰσθητός, sensible, perceived by the senses, def. ὁ Πλάτων... διδάσκει, τὸ δὲ οὐκ δύν., τὸ αἱ. [γενητὸν] ἀρχόμενον εἶναι καὶ πανόμενον Athenag.leg.19.1(M.6.929A); cf. κάτεισαν ἡμῶν ὁ νῦν ἐκ τῶν μεριστῶν, τουτέστι τῶν αἱ. Max.schol.d.n.7.2(M.4.345A);

A. in gen., Or.hom.5.14 in Jer.(p.43.19; M.13.316A); ib.6.2(p.48.15; 324C); αἱ. κόσμος Meth.symp.7.2(p.73.6; M.18.128B); ἀρχαὶ πάσοις αἱ. οὐσίας Ath.genit.42(M.25.84C); γάμοι αἱ. Chrys.catech.2.2 (2.237C); id.hom.26.1 in Jo.(8.150A); αἱ. εὐδόκαια Dion.Ar.c.h.1.3 (M.3.121D).

B. opp. mental and spiritual; 1. in gen., opp. νοητός, q.v., Athenag.leg.19.1(M.6.929A); βοήθειαν καὶ νοητὴν καὶ αἱ. Clem.str.3.1(p.196.10; M.8.1101A); αῃ τοῖς αἱ. προσανέχωμεν, ἐπὶ δὲ τὰ νοητὰ μετιάσουν [acc. teaching of Moses and Pythagoras] ib.5.5(p.344.10; M.9.49 B); ib.6.16(p.501.6; 361A); δυνατὸν δὲ λαβεῖν εἰκονικὸν φῶς τοῖς αἱ. ἀληθινὸν δὲ φῶς τὸ νοητὸν Or.fr.6 in Jo.(p.488.16); Cyr.H.catech.1.4; θεόν...τὸν βασιλέα πάσοις αἱ. καὶ νοητῆς φύσεως Const.App.7.42.3; Lit.ib.8.12.7 al.; Dion.Ar.c.h.15.5(M.3.333C); id.e.h.1.1.2(M.3.373B); as title of one of his prob. fictitious treatises περὶ

νοητῶν τε καὶ αἱ. ib.2.3.2(307C); opp. νοερός, id.c.h.2.4(144C); ref. Plato's 'ideas' ὁ Πλάτων ζῶντας ἐν τῷ νοητῷ ἀπολείπειν κόσμῳ καὶ τὰ εἴδη τὰ αἱ. κατὰ τὰ γένη δημιουργεῖν τὰ νοητά Clem.str.5.14 (p.388.8; 140A); τὰ αἱ. πάντα, εἰκόνες εἰσὶ...τῶν θείων ιδεῶν Max.schol.d.n.7.3(M.4.352A); 2. ref. OT, opp. spiritual realities of NT; sacrifices αἱ. θυσία Or.Jo.10.24(16; p.196.8; M.14.349A); id.fr.8 in Jo.(p.490.5); μίμημα τῆς ἐκκλησίας ἐκελεύοντο δαιδάλλειν Ἐβραῖοι τὴν σκήνην, ἵνα ἔχουεν διὰ τῶν αἱ. τὴν εἰκόνα τῶν θεῶν...πραγμάτων Meth.symp.5.7(p.62.1; M.18.109B); μέγα ἐδόκει εἶναι [sc. δόξα Μωυσέως], ἐπειδὴ αἱ. ἢ δόξα...ἡ δὲ τῆς κανῆς νοητή Chrys.hom.7.1 in 2Cor.(10.479E); 3. ref. exeg., lit. sense dist. from spiritual αἱ. εὐαγγέλιον νοητοῦ καὶ πνευματικοῦ τῇ ἐπινοίᾳ διακρίνοντες...πρόκειται τὸ αἱ. εὐαγγέλιον μεταλαβεῖν εἰς πνευματικόν τίς γάρ ἡ διήγησις τοῦ αἱ. εἰ μὴ μεταλαμβάνοστο εἰς πνευματικόν; Or.Jo.1.8(10; p.13.12ff.; M.14.37C); exeg. Jo.13.30 συμβολικῶς τόπε τῇ αἱ. νῦν ἦν ib.32.24(16; p.468.27; 89C); αἱ. ἐπαγγελίαι νοηταὶ εἰσὶ διὰ τὸ αἱ. ἐπαγγελλόμενα id.princ.4.3.6(21; p.333.7; M.11.388A); κατὰ τὸ αἱ. literally μη ὑπολάβῃ τις ἡμᾶς...λέγειν...οὕτι τὸ περὶ τὸν συντῆρος γεγραμμένα κατὰ τὸ αἱ. αἱ. οὐκ ἀληθεύεται ib.4.3.4(p.329.5; 384A); id.hom.5.14 in Jer.(p.43.20; M.13.316A); τὴν Σαμαρείτιν ἀφέλκων δύκύριος ἀπὸ τῶν αἱ. ... πνευματικῶς διανοεῖσθαι περὶ τοῦ θεοῦ Ath.ep.Serap.4.19(M.26.668A); ἔτι τοῖς αἱ. ἐνδιατρίβει φύμασι, διὰ τὸ μηδέποτε δύνασθαι χωρῆσαι τῶν πνευματικῶν τὴν ἀκρίβειαν Chrys.hom.32.2 in Jo.(8.186B); αἱ. μὲν τὰ φύματα, πνευματικά δὲ τὰ νοήματα ib.34.2(197C); ib.32.1(185A); ἀκόντισα θύωρα ζῶν, ἐνόμισε περὶ αἱ. ποιῶν λέγεσθαι. ὑπέρεστο δὲ μαθύσσειν πνευματικά ἦν τὰ λεγόμενα ib.32.2(185D); 4. in moral and religious spheres; a. ref. turning from sensible things to those of the mind, (Pythagorean) δοκεῖς κατόφεσθαι τι τῶν εἰς εὐδαιμονίαν συντελούντων, εἰ μὴ ταῦτα πρῶτον διδαχθεῖσης, ἀ τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῶν αἱ. περισπάσαι; Just.dial.2.4(M.6.477B); ref. astronomy ἐπὶ τὰ νοητὰ μετατιθησον ἀπὸ τῶν αἱ. Clem.str.6.11(p.477.19; M.9.312B); ἡ πρὸς τὰ νοητὰ οἰκεῖσθαι...περιαγωγὴ τῷ γνωστικῷ ἀπὸ τῶν αἱ. ib.4.23(p.319.26; M.8.1357A); θεῖας ἐπινοίας κατασκευαζόμεναι...ἔκ τῶν αἱ. εἰς τὰ νοητά, μᾶλλον δὲ ἐκ τῶνδε εἰς τὰ ἀγνα καὶ ἀγίων τὰ ἀγνα μεταγούοντης ἡμᾶς ib.6.11(p.474.24; M.9.308B); γυμνὸν αἰσθητῶν πνευματικόν Or.Jo.13.40(p.265.29; M.14.469A); ἡ δὲ αἰνῆσαι ἡμῶν οὐκ ἀλλή τις ἔστι τὸ τὸ ἀφίστασθαι μὲν τῶν αἱ., εἰς αὐτὸν δὲ τὸν λόγον γενέσθαι Ath.Ar.3.5.2(M.26.432C); b. ref. things of sense leading to spiritual things ἡ πότιστος δὲ διὰ τῶν αἱ. ὀδηγεῖσθαι περὶ τὸν υπόληπτον...καὶ εἰς τὴν ἀλήθειαν καταρμένει Clem.str.2.4(p.119.25; M.8.944C); οἵμαι πάσαν τὴν εἰσαγομένην ψυχὴν εἰς τὴν διὰ τῶν γραφῶν ἐν Χριστῷ θεοσέβειαν ἀπὸ τῶν αἱ. ... ἀρχομένην...μετὰ τὸ ὀμιληκέναι τοῖς αἱ. ἀνακυψάτις...ἔπι τὰ νοητὰ Or.Jo.13.9(p.233.19.21; M.14.412C); ib.10.40(24; p.218.6; 385C) cit. s. αἰσθητοί; id.Cant.3(p.220.31; M.13.181D); ib.3(p.230.27; 189D); Dion.Ar.c.h.1.3(M.3.124A) cit. s. ἀνάγω; ἡμεῖς δὲ αἱ. εἰκόνων ἐπὶ τὰς θείας...ἀνάγομεθα θεωρίας id.c.h.1.1.2 (M.3.373B); φιλανθρωπίας αἰσθητοῖς τὰ νοητά...περιτιθείσης id.d.n.1.4 (M.3.592B); ib.4.11(708D) cit. s. νοῦς; c. esp. through liturgy and sacraments καὶ τὸ βαπτιστικόν οὖν διπλοῦν ἀναλόγως, τὸ μὲν αἱ. δὲ διάτοις, τοῦ αἱ. πυρὸς οὐσετοῖς, τὸ δὲ νοητὸν διὰ πνεύματος Clem.exc.Thod.8.1.2(p.132.3ff.; M.9.696B); rejected by Ascodratae οἱ τὰ αἱ. πάντη ἀναιροῦντες καὶ μήτε βαπτίσατε μήτε εὐχαριστία χρώμενοι Or.or.5.1(p.308.19; M.11.429B); Thdt.haer.1.10 (4.302); τὴ μὲν [sc. ἱεραρχία] κοινωνόσα ταῖς νοεραῖς θεωρίαις, τὴ δὲ ὅτι καὶ συμβόλοις αἱ. ποικιλλέται Dion.Ar.c.h.5.1.2(M.3.501D); θεώμεθα...αὐτὰ [sc. divine mysteries] διὰ τῶν αἱ. συμβόλων id.ep.9.1(M.3.1104B).

C. ref. God and Christ; 1. God without qualities perceptible to senses, Clem.prrol.4(p.40.10f.; M.8.145A); ἡ πάντων αἱτία...οὗτε ἐπαφῆν αἱ. ἔχει...οὗτε αἱ. ἔστιν...οὗτε αἱ. ὑποκειμένη συμπτώμασιν...οὗτε ἄλλα τι τῶν αἱ. οὗτε ἔστιν, οὗτε ἔχει Dion.Ar.myst.4(M.3.1040D); 2. of Christ's human birth γενέσει αὐτοῦ τῇ αἱ. Clem.str.6.15(p.493.9; M.9.345A); γεγένηται τὸ αἱ. αὐτοῦ σαρκίον ib.(p.496.6; 352A); 3. of incarnate body opp. body of Church ὡσπερ δὲ ἐκεῖνο τὸ αἱ. τοῦ Ἰησοῦ σῶμα ἔσται ὥρωται...οὗτως τὸ δόλον τῶν ἀγίων Χριστοῦ σῶμα Χριστῷ συνεστάθρωται καὶ νῦν οὐκέτι ἔστι Or.Jo.10.35(20; p.210.1; M.14.372B).

D. αἰσθητῶς, 1. with the senses, sensibly αἱ. τὰ πάντα καταλήφεσθαι Clem.str.5.1(p.330.5; M.9.17A); οὐ γάρ θεμιτὸν νομίζειν αἱ. ὄρασθαι τὸ πνεῦμα Or.fr.20 in Jo.1.1.31(p.500.6); id.princ.4.2.1(8; p.306.4; M.11.357A); opp. νοητῶς, id.hom.16.9 in Jer.(p.141.13; M.13.449C); 2. in a literal sense, literally οἱ αἱ. βεβοηκότα Or.Jo.6.18(10; p.127.18; M.14.232C); οὐκ ἔστι τὸ παράδοξον γενόμενον ἐν τῇ γραφῇ, δι μῆτε σημεῖον...ἐτέρου παρὰ τὸ αἱ. γεγενημένον ib.13.64(60; p.296.31; 521C); Meth.symp.3.1(p.27.16; M.18.61B); Eus.d.e.7.1(p.317.16; M.22.520A); 3. as accommodated to sense, so as to be grasped by the

senses αι., εἰπεῖν Dion.Ar.c.h.7,4(M.3.212B); id.e.h.4.3.5(M.3.480C); τὰ μὲν αι., ιερὰ τῶν νοητῶν ἀπεικονίσματα ib.2.3.2(397¹); liturg. διαγράφει γάρ ἐν τούτοις αι., ὑπὸ ὅψιν ἄγων Ἰησοῦν τὸν Χριστόν, τὴν νοητήν ἡμῶν ὡς ἐν εἰκόνι ζωῆν ib.3.3.12(440).

αἰσιος, auspicious, hence fitting, meet ἄξιος εἰ ἐν πᾶσι καιροῖς ὑμεῖσθαι φωναῖς αι., Hymn.10(AGC p.40.10, v.l. οὐταῖς).

*αἰσχημοσύνη, ἡ, indecency, Clem.paed.2.6(M.8.453B; ἀσχ- p.188.15); Sophr.H.v.Anest.(M.92.1684B).

*αἰσχραίνω, s.v.l., desile ἵνα μὴ αι. τὸ σῶμα T.Aser 4.4 (v.l. χράγη).

*αἰσχρόβιος, living shamefully, shameful, Orac.Sib.3.189; Hom.Clem.11.13.

*αἰσχρογενής, basely born; of Nest., †Cyr.hom.div.11(5².383A).

[*]αἰσχροεργία, ἡ, = αἰσχρουργία, shameless conduct, †Jō.Jej.poenit.(M.88.1004B).

αἰσχροκερδής, sordidly greedy of gain αι., ἔστιν οὐχ...δ καὶ τῶν μικρῶν κέρδων ἐφίμενος ἀλλ' ὁ ἐκ πραγμάτων αἰσχρῶν καὶ λίτων ἀτόπων κέρδη συλλέγεν ἀνεχόμενος Thdt.1Tim.3:8(3.656).

*αἰσχροπάθεια, ἡ, submission to obscenity, Pall.h.Laus.47(p.139.5; M.34.1201C); Nil.epp.2.167(M.79.281B).

*αἰσχροπραγία, ἡ, foul conduct, Nil.epp.1.69(M.79.112C).

*αἰσχροπράγος, acting basely, foul δάμανος Nil.epp.3.34(M.79.401C).

αἰσχρότης, ἡ, disgraceful conduct, Nil.epp.1.129(M.79.137C); of shameful thoughts ἔστιν αι. σπαρῇ ἐν τῇ καρδίᾳ σου καθημένον ἐν τῷ κελλίῳ σου Esaías or.6.7(p.24; cf.M.40.1116C).

*αἰσχρούργημα, τό, obscene action; of Gnostics, Epiph.haer.26.4(p.281.2; M.41.337C); ib.26.15(p.295.25; 357A); in Eleusinian mysteries, id.exp.fid.iο(p.510.14; M.42.800B).

αἰτ-έων, 1. ask, beg; of petitionary prayer, exeg. Mt.7:8 ἀληθεύεται τό, πᾶς ὁ ~ῶν λαμβάνει, μὴ ἀριθμούμενων εἰς πάντας τοὺς ~ουμένους τῶν κακῶν ~ούτων (ὁ γὰρ κακῶς ~ῶν οὐκ ~εῖται) Didym.Ac.2:21(M.39.1656C); 2. inquire ~οῦμαι...πόθεν ἤκειν; T.Abr.A 2(p.78.26).

αἴτημα, τό, thing demanded, prey δαμάνων αἰτήματα ἐγένεσθε Hom.Clem.10.6.

αἴτησις, ἡ, request, demand, of petitionary prayer following praise, thanksgiving, and confession τὴν περὶ τῶν μεγάλων καὶ ἐπουρανίων αι., ίδιων τε καὶ καθολικῶν, καὶ περὶ τε οἰκείων καὶ φιλάττων Or.or.33.1(p.401.23; M.11.560A); in def. of prayer, v. εὐχή.

αἴτια, ἡ, A. guilt, blame, physical taint, of blisters caused by a magician but healed by baptism εὑρέθη τὰ σώματα αὐτῶν ὀλόκληρα ἐκ πάσους αι. Pers.(p.25.1).

B. cause; 1. God; a. Father ὅταν δὲ [sc. ἀκούσωμεν ὅτι] ὃ θέος πατήρ, ἐπὶ τὴν ἀπαθῆ αι. τοῖς λογισμοῖς ἀνατρέχομεν Bas.Eun.2.23 (1.258D; M.29.621B); ἐφίεται μὲν πάσα λογικὴ φύσις θεοῦ καὶ τῆς πρώτης αι. Gr.Naz.or.28.13(p.43.7; M.36.44A); πάντων...αι. Dion.Ar.d.n.1.3(M.3.589B); of Father as first cause, opp. Son and H. Ghost διὰ τοῦ ιδίου δημιουργεῖ τὸν πατέρα...ώστε ἡ 'δι' οὐ' φωνὴ ὁμολογοῦσας τῆς προκαταρκτικῆς αἱ. ἔχει, οὐκ ἐπὶ κατηγορίᾳ τοῦ ποιητικοῦ αἵτιον παραλαμβάνεται Bas.Spir.21(3.18D; M.32.105C); ἐν δὲ τούτων κτίσεις ἐννόσθον μοι τὴν προκαταρκτικήν αι., τῶν γινομένων, τὸν πατέρα· τὴν δημιουργικήν, τὸν ιδίον· τὴν τελειωτικήν, τὸ πνεῦμα ib.38(31D; M.136B); τὸ ἄνευ αι. εἶναι, μόνον τοῦ πατρὸς οὗ, τῷ ιδίῳ καὶ τῷ πνεύματi ἐφαρμοσθῆναι οὐ δύναται...τὸ έξ αι. εἶναι...ιδίον ἐστιν τοῦ ιδίου καὶ τοῦ πνεύματος Gr.Nyss.or.dom.3(p.64.3; M.46.1109B); αἱ. ἐστιν ἡ τοῦ θεοῦ φύσις καὶ τοῦ ιδίου καὶ τοῦ ἀγίου πνεύματος καὶ τῆς κτίσεως πάσης· ἀλλὰ τοῦ μὲν ιδίου ὡς λόγου, τοῦ δὲ πνεύματος πάνοιας...τῆς δὲ κτίσεως ὡς ποιήματος †Ath.dial.Trin.2.23(M.28.1193A); b. Son ἀρχὴν τῆς κτίσεως...οὐχ ὡς κτίσμα πρῶτων κτίσεων ἀρχῆ ἐστιν αὐτῆς, ἀλλ' ὡς αι. τοῦ ὑπάρχειν αὐτὴν οἰδα δημιουργός Or.Aροс.22(p.30.12); ref. Col.1:15 τὸ δὲ 'πρωτότοκος' συμπεπλεγμένην ἔχει...τὴν τῆς κτίσεως αι. Ath.Ar.2.62(M.26.280B); c. H. Ghost ἐν πνεῦμα ἀγιον...ζωὴν ζώντων αἴτια Gr.Thaum.symb.(p.3.8; M.10.985A); 2. Satan, exeg. 2Reg.24:1 ἀδίκωσα...κολάσει ἡ αι. τῆς ἀμαρτίας τὸν ἀμαρτητόν Or.Aροс.30(p.6); 3. in gen., that which makes a thing what it is, hence essence οὐ δύναται τὸ πεφυκός γλυκάνει τῷ γλυκὸν τυγχάνειν πικράζειν παρὰ τὴν αὐτοῦ μόνην αι.. Or.Cels.3.70(p.262.30; M.11.1012D); id.or.29.13(p.388.1; M.11.540A) al.; ἡ τῶν μωσητηρίων μετάδοσης...δομόλος τῷ κατ' αι. ἀγαθῷ...ἀποφαίνουσα τοὺς ἄξιους μεταλαμβάνοντας †Bas.h.myst.62(p.397.19).

C. question, dispute διά τινας αι. (Lat. *quaestiones*) τοῦ πάσχα Hier. vir.ill.(tr.Sophr.Pal.)17(p.20.3; M.PL.23.636B); ib.35(p.27.16; 650A).

αἴτιαμα, τό, ground of accusation, fault, Cyr.Ps.94:1(M.69.1240C).

αἴτιατέον, one must regard as responsible, Synes.ep.122(M.66.1501C).

*αἴτιατέος, to be held responsible οὐδὲ οἱ πονηροὶ ἄρα, κατὰ τὴν οἰκείαν φύσιν ζῶντες, αι. παρὰ δεκάω κριτῇ Meth.symp.8.16(p.110.9; M.18.173A).

αἴτιατός, accusatory, Gennad.fr.Rom.11:30ff.(p.402.IIff.; M.85.1720A).

αἴτιατικῶς, causatively, Dion.Ar.d.n.11.6(M.3.956A).

αἴτιατός, produced by a cause; of Son, Const.or.s.c.11.8(p.168.18; M.20.1264C); αἴτιός ἐστι μόνος ὁ πατήρ τὰ δὲ αι. δύο, ὁ οὐδὲς καὶ τὸ πνεῦμα †Ath.qu.al.11(M.28.784C).

*αἴτιολόγημα, τό, thing which can be accounted for, Bas.hom.23.4(2.188C; M.31.507B).

αἴτιολογικός, assignable to a cause, explicable, Dion.Ar.d.n.2.3 (M.3.640B).

αἴτιος, A. causing, subst., cause; 1. God; a. as first cause v. εἰμι; Just.dial.3.5(M.6.481B); Clem.str.6.9(p.470.26; M.9.297C); οὐδία θεία...τῶν δυνάτων αι. id.fr.37(p.219.17; M.9.749D); Or.Jo.2.2(p.54.17; M.14.108B); Gr.Nyss.Eun.12(i p.255.4; M.45.957A); ἔξεστι γὰρ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἀγένητον, πρῶτον αι. αὐτὸν προσετείν ib.7(p.169.22; 760D); Max.schol.d.n.5.8(M.4.325B); πάντων αἴτιώτατος Thdt.rect.conf.2(M.6.1208B); b. of Father as causative principle of Son τὸ αι. οὐς οὐ πάντως πρεσβύτερος τῶν ὡν αι. οὐδὲ γὰρ τοῦ φωτὸς ήλιος Gr.Naz.or.29.3(p.77.8; M.36.77B); Chrys.hom.2.2 in Heb.(12.15D); exeg. 1Cor.11.1:3 ὁ δὲ Χριστὸς τοῦ θεοῦ, οὐς αὐτὸν αι. ἔχων κατὰ τὸ πατέρα εἶναι id.hom.10.2 in 1Cor.(10.82E); Thdt.1Cor.11.1:3(p.3.233); αι. μὲν φυσικόν, ὁ πατήρ αἴτιοτὸν δέ, ὁ οὐτός Jo.D.imag.1.9(M.94.1204C); id.f.o.1.8(M.94.820B); of Son and H. Ghost τῆς πρώτης γεννήσεως τοῦ ιδίου καὶ τῆς πρώτης τοῦ πνεύματος ἐκπορεύεσσως, ὁ πατήρ μόνος αι. ... τῆς δέ ἀλλῆς γεννήσεως τῆς ὑπὸ χρόνου, καὶ τῆς ἀλλῆς προχύσεως τῆς μεταδοτικῆς, οὐ μόνος αι. ὁ πατήρ, ἀλλὰ καὶ ὁ ιδίος καὶ τὸ πνεῦμα †Ath.Lat.3(M.28.382B); of H. Ghost τὸ πνεῦμα...πατέρα οὐκ ἔχει...αι. δὲ ἔχει τὸν θεόν...παρ' οὐδὲκτορεύεται †Ath.dial.Trin.1.19(M.28.1145C); ib.2.28(1200B); c. of Logos as cause of union of natures in Inc., Leont.H.Nest.1.11(M.86.1445D); d. of Logos as creative cause αι. ὁ λόγος, ὁ Χριστός, καὶ τοῦ εἶναι...ἡμᾶς...καὶ τοῦ εὐ εἶναι...πάντων ιδίων αι. ἀγαθῶν Clem.prot.1(p.17.17; M.8.61B); τὸ δεύτερον μετὰ τὸν πατέρα τῶν ὀλων αι. Eus.h.e.1.2.3 (M.20.56A); as cause of gifts of H. Ghost, Gr.Nyss.diff.4(M.32.329B); e. refutation of Platonic theory that God is not cause of matter, Ath.inc.2.4(M.25.100B); f. denial that God is cause of evil, ref. problem of hardening of Pharaoh's heart, Or.princ.3.1.7(p.204.16; M.11.260A); Meth.arbitr.11(p.173.3); a view implicit in astrological theory of destiny, id.symp.8.16(p.105.14; M.18.168D); 2. angels not a cause of creative activity, belonging to created order of which οὐδὲν...ποιητικόν αι. ἔστιν Ath.Ar.3.14(M.26.349C).

B. blameworthy αι. οὐδὲν ἐν ἀνερι...δοκεύω Nonn.par.Jo.18:38 (M.43.897A).

*αἴφνιδιάω, attack suddenly; met., of abolishing idolatry, Marc.Diac.v.Porph.41.

αἴχματικω, fight with a spear; met., conquer κόρων Gr.Naz.carm.1.2.17.63(M.37.786A); χόλον ib.2.1.17.83(1268A); γλώσσαν ib.2.1.34.46 (1310A).

αἴχμαλωσία, ἡ, 1. captivity, met. Ἰησοῦς, θν...δ κλαυθμός τῶν ἐν αι. ἐπὶ γῆς σε ἐλθεῖν ἐπόλεσεν A.Xanthipp.24(p.75.17); αι. ... ἔστιν ἡ ἀπὸ τῆς προηγουμένης ζωῆς κατάπτωσις †Bas.Is.166(I.497E; M.30.392C); 2. body of captives, met. καὶ τὴν αι. λήψεται ἀπὸ τοῦ Βεδιάρ [τὰς φυχάς τῶν ἀγίων] T.Dan.5.11; ref. Ps.23:9 τῆς δόξης ὁ βασιλεὺς...ἐλένεσται τὴν ἀπειρονίαν ἀπάγομένες τοῦ ἔδους αι. Germ.CP or.2 (M.95.281A); 3. s.v.l., being led away τὰς ἐν ταῖς εὐχάριστα μάρελας καὶ τὰς αι. τὰς ἐν ταῖς φαλαρίδαις Aporphth.Patr.(M.65.197A).

*αἴχμαλωσις, ἡ, †Epiрh.v.proph.Azariae A(M.43.396B) for αἴχμαλωσίαν (p.31).

*αἴχμαλώτευμα, τό, prize of war, †Bas.Lac.7(p.592D; M.31.1449C).

αἴχμαλωτεύω-ω, = αἴχμαλωτίω, take prisoner, Clem.paed.3.2 (p.243.19; M.8.573A); met. οἱ δαίμονες τέχνῃ τοὺς ἀνθρώπους ~οντι Tat.orat.18(p.20.15; M.6.848A); Χριστέ...ο~σας τὸν θάνατον καὶ οκλεύσας τὸν ἄδην M.Thdot.3(p.135.12).

αἴχμαλωτίω-ω, take prisoner, capture; met., of women ~οντιν [sc. τοὺς ἄνδρας] T.Reub.5.3; of false teachers ~οντιν ἀπὸ τῆς ἀληθείας τοὺς μὴ ἐδραίαν τὴν πτωτὴν...διαφυλάσσοντας Iren.haer.1.3.6 (M.7.477B); for good ἐπὶ οὐτηρίᾳ αἴχμαλωτισθέντος ὑπὸ Χριστοῦ ΟΓ. Jol.2.7(4; p.61.11; M.14.120D); of Satan ~οντι τὰς φυχάς id.hom.1.4 in Jer.(p.3.11; M.13.257C); Ath.v.Anton.42(M.26.905B); †Ath.Apoll.2.6(M.26.1141A); τοῦ νοῦ...ομένου Chrys.hom.20.3 in Mt.(7.264A); of insincere Christians ἐτέρους ~οντι προσάγοντες τῷ πονηρῷ Const. App.3.6.5.

αἰχμαλωτισμός, δ., = αἰχμαλωσία q.v., Mac.Aeg.hom.ii.1(M.34, 545A); met. οἱ πονηρὰ βουλευόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν...αἱ ἑαυτοῖς ἐπισπάνται Herm.vis.i.1.8.

αἰχμαλωτιστής, ὁ, *captor*; ref. Ps.136:3, Meth. *symp.* 4.4(p.49.24; M.18.92B).

αἰχμάλωτος, ὁ, 1. one taken by the spear, prisoner, met. οἱ

Βραχιάνες...πάντας ἀνθρώπους λέγονται αἱ. εἴναι τῶν ιδίων συγγενῶν πολεμίων, γαστρὸς...χαρᾶς λύπης...καὶ τῶν ὄμοιων Hipp. haer. I.24 (p.29.9; M.16.3052C); Νααστροῦ...φάσκουσι...τρεῖς εἴναι ἐκκλησίας, ἄγγελικήν, φυγικήν, χοϊκήν· ὃνδιμάτα δὲ αὐταῖς ἐκλεκτή, κλητή· αἱ. ib.10.9(p.268.21; 3419B); βάπτισμα αἱ. λύτρον Cyr.H. procatenech.16; 2. exile, of Judas παραδείσου αἱ. καὶ γεέννης κληρονόμος Eus.Al. serm.14(M.86.533A).

*αιώλος, p.f.l. for *αιόλος*, *shifty, slippery*, or *ἔωλος*, *stale, out-of-date ai.* ... *σοφιστέας* Didym. *Trin.2.6*(M.39.52IA).

αἰών, ὁ, *age, aeon, eternity*, def. αἱ. γὰρ οὐτε χρόνος, οὐτε χρόνου τι μέρος...ἀλλ᾽ ὅπερ ἡμῖν ὁ χρόνος...τοῦτο τοῖς ἀδίδοις αἱ., τὸ συμ- παρεκτενόμενον τοῖς οὖσαν Gr.Naz.or.38.8(M.36.320B); αἱ. ... ἐστιν οὐ φύσις ἐν ὑποστάσῃ γνωρίζομένη ἀλλὰ διάστημα, ὅπως ποτὲ ἐπι- νούμενον χρόνον εἴτε μικρὸν εἴτε μέγα Thdr.Mops.Gal.1:4(p.18; M.66.897D); ὁ αἱ. ... ἀντίτοπαν χρήμα, συμπαρομαρτῶν τοῖς γεννητῇ ἔχουσι φύσιν Thdt.Heb.I:2(3.346); ὁ αἱ. ... διάστημα τι χρόνου δηλω- τικόν, ποτὲ μὲν ἀπέρου, ὅταν περὶ θεοῦ λέγηται, ποτὲ δὲ τῇ κτίσει συμμέτρου, ἄλλοτε δὲ τῇ ἀνθρωπίνῃ ζωῇ id.haer.5.6(4.399); τὸ τοῦ αἱ. ὄνομα πολὺσημην ἔστι...αἱ. γὰρ λέγεται...ἡ ἐκάστου τῶν ἀνθρώπων ζωὴ...πάλιν...δὲ χαλίνιος ἐτῶν χρόνος· πάλιν...δόσις ὁ παφῶν βίος, καὶ αἱ. ὁ μελλόν, δι μετεῖ τὴν ἀνάστασιν ἀτελεύτητος...πάλιν...οὐ χρόνος, οὐδὲ χρόνου τι μέρος...ἀλλὰ τὸ συμπαρεκτενόμενον τοῖς ἀδίδοις...ὅπερ γὰρ τοῖς ὑπὸ χρόνου ὁ χρόνος, τοῦτο τοῖς ἀδίδοις ἔστιν αἱ. Jo.D.f.a.2.1 (M.94.861B).

A. *lifetime*, *LS*; of duration of existence of angel οὐδὲ τοῖς αἰ. εἰνού ἀπεριληπτού· ὁ ποιῶν γάρ φησι τὸν ἄγγελον αὐτοῦ πνεύματα' Didym. *Trin.* 2.4 (M. 39, 481c).

Β. τίπε ψέματις [sc. Ἐλληνες] οὐ γνώσκετε παραπρέχοντας μὲν ψέματα, ἐστῶτα δὲ τὸν αἰ. μέχρις ἂν αὐτὸν ὁ ποιήσας εἴναι θελήσῃ Tat. orat.26(p.27.27; M.6.861B); ἔουκεν οὖν τι μέτρον καὶ ὅρος τῆς τῶν ἀνθρωπίνων λογισμούν κυνήσεως καὶ ἐνεργείας ὃ αἱ. καὶ τὰ ἐντὸς τούτων εἴναι, τῷ δὲ ὑπερκέμενῳ τούτων ἀληπτα..λογισμοῦ μένει Gr.Nyss.Eun.1(ι.p.129.16; M.45.305C); ἡ κτίσις πᾶσσα...τῷ τῶν αἱ. διαστήματι παραμετρέσται ib.(p.128.1; 364D); τί ποτε ἔστιν αἱ.;... χρόνος ἐν ἡμέραις καὶ ὥραι Chrys.comm.in Gal.1:4(10.663D); οὐδὲν τῶν κτισμάτων προγνοεστέραν τοῦδε αἱ. ἔχει τὴν γένεσιν, ἀλλ᾽ ἐν χρόνῳ πεποίηται Cyr.thes.32(1^ο.290A); λέγουνοι [sc. οἱ Ὑριγενεῖται]...οὕτι τὸ τοῦ αἱ. ὄντος ἐπὶ ὠρισμένου χρόνου λαμβάνεται, καὶ ὅταν εἴπῃ ἡ γραφὴ ὅτι αἰώνια ἔστιν ἡ κόλασις, οὐδὲν εἴ μη ἐπὶ ὠρισμένου χρόνου †Leont.B.sect.10.6(M.86.1265D).

C. a long but definite period, *age*, *era*, *epoch*; 1. a thousand years, one of the seven ages of the world *τῶν ἑπτὰ αἰώνων* [sc. θάνατος] λυμανῶν τὸν κόσμον *T. Abr.*A.19(p.101.18); τὸ σῶμα σου μενεῖ ἐπὶ τῆς γῆς ἔως ἂν πληρωθῶν ἐπτακοσιχίλιαι αἱ. *ib.*B.7(p.112.3); ἐφόδιον ἡμέρᾳ λέγεται ὁ αἱ. οὐτος πληροῦσθαι *†Bas.struct.hom.2.8* (L.1342C; M.10.149D); *†Andr.Ct.ycl.*(M.19.1329C); λέγονται...ἐπτὰ αἱ. τοῦ κόσμου τούτου...ἀπὸ τῆς οὐρανοῦ καὶ γῆς κτίσεως μέχρι τῆς κοινῆς τῶν ἀνθρώπων συντελείας τε καὶ ἀναστάσεως *Jo.D.f.0.2.1*(M.94.861C); 2. with idea of dispensation; a. from Creation to final judgement μέχρις ἡμέρας τελειώσεως...ἐν διὰ αὐτῶν διὰ μέγας τελεοθήσεται *Apos.Ep.16.1*; b. from Creation to Inc. ὁ μακρὸς αἱ. τοῦ βίου πρὸ τῆς τοῦ σωτῆρος θεοφανείας *Eus.theoph.fr.6*(p.20*.3; M.24.628B); *id.e.2.3*(p.92.7; M.22.161D); *Proc.G.Jos.6.4*(M.87.130B); c. the present *world* or *age*; 1. in gen. αἱ. ἔσται ὅλος τὸ μικρὸν τοῦ θεοῦ *Or.hom.12.10 in Jer.*(p.97.3; M.13.392D); οἱ αἱ. οἱ ἐν τῷ ἀδείᾳ τῷ κόσμῳ ἐκ τῆς περιόδου τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς τὴν σύντασιν ἔχοντοι, τὸ δὲ προϋπάρχει τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς προϋπάρχει ἐστὶ τοῦ αἱ. τούτου *Gel.Cyz.h.e.2.17.28*(M.85.1272A); πολλάκις τὰ ἀρχαίστατα τῇ τοῦ αἱ. ἐπωνυμίᾳ χαρακτηρίζει καὶ τὴν ὄλην...τοῦ καθ' ἡμᾶς χρόνου παράσταν αἱ. προσαγορεύει *Dion.Ar.d.n.10.3*(M.3.937C), with prepositions τῇ [sc. ἐκκλησίᾳ] πρωισμένῃ πρὸ αἰώνων εἶναι...εἰς δόξαν *Ign.Eph.procem.*; from the beginning of the world ἡ γῆ...ποιήσει ἀδέπτα, ἡ οὐδέποτε γέγονεν ἐξ αἰώνων *Did.16.4*; τὴν κληρονομίαν τῶν πατέρων αὐτῶν τὴν ἀπ' αἱ. *Apos.Ep.99.14*; τὰ ἀπ' αἱ. ἐν κρυπτῷ ἀξίους παραδίδομενα κηρύσσων *Hom.Clem.3.19*; ἀναστήσεις ἡμᾶς σὺν πᾶσι τοῖς ἀπ' αἱ. κοιμηθεῖσιν *Const.App.5.7.1*; φθορά...στην οὐδεὶς χρόνος ἐξ αἱ. ἔγνω *Philost.h.e.11.7*(M.65.601A); ii. = the human race *Μανῆς*...ὅ παντι τῷ αἱ. τὸν τοῦ θεοῦ νόμον προφητεύσας *Hom.Clem.2.52*; iii. with idea of imperfection and conflict οὐδέποτε με ὀφελήσει τὰ πέρατα τοῦ κόσμου, οὐδὲ αἱ. βασιλεῖσαι τοῦ αἱ. τούτου

Ign.Rom.6.1; οἱ αἱ. οὐτοὶ τοῖς δικαίους χειμώνα ἔστι Herm.sim.3.2; οἱ πᾶς ἐνεστηκὼς αἱ. νῦν ὀνομάζεται κατὰ τὴν ἐπίνοιαν, ὡς δῆλοι ἡ παραβολὴ τῶν εἰς παρθένων Οι.Αρρο.9(p.24); οἱ τὸν παρόντα αἱ. στάδιον δικαιοσύνης ἐντοπισάμενος Const.App.7.33.3; εἰχε. Gal.1:4 ὅταν ἀκούσθησε πονηρὸν αἱ., τὰς πράξεις νοεῖ ταῖς πονηράς Chrys.comm. in Gal.1:4(10.664B); **iv.** ruled by Devil τοῦ ἄρχοντος τοῦ αἰώνος τούτου Ign.Ephr.17.1; οἱ νομοθεσίες εἴναι θεός τοῦ αἱ. τούτου καὶ τῆς ἀνωτάτας δόξης κλοπεύς Cyr.Juln.1(6°.68); and by evil powers τῶν ἀρχόντων τούτου τοῦ αἱ. Οι. Jo.13.59(58; p.290.27; M.14.512B); acc. Ebionites τὸν μὲν Χριστὸν...τοῦ μέλλοντος αἱ. εἰληφέναι τὸν κλήρον, τὸν δὲ διάβολον τούτον πεπιστεῦσθαι τὸν αἱ. Epijh.hær.30.16(p.353.14; M.41.132C); Manich. ‘ὅ θεός τοῦ αἱ. τούτου’...τὸν διάβολον ἐνταῦθα λέγεσθαι Chrys.hom.8.2 in 2Cor.(10.493D); v. of the end of the world ‘ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας’ ὥπερ ἐν τῷ γραφῇ μέχρι τῆς συντελείας τοῦ παρόντος αἱ. δῆλοι Οι.hom.21.1 in Jos.(p.428.23; M.87.1033A); ή ἀνάστασις, τοῦ μέλλοντος μὲν ἀρχὴ αἱ. ὑπάρχοντος, τούτου δὲ τέλος Meth.res.2.25(p.382.9; M.18.329B); Symb.Ant.(341)4 ap.Ath.syn.25(p.251.9; M.26.725C) cit. s. συντέλεια; τούτῳ...ἔστω νομίμους αἰώνους ἔως τῆς συντελείας τοῦ αἱ., μέχρις ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος Const.App.5.19.7; **d.** the world or age to come; **i.** in gen. τὴν ἐκκλησίαν...πολίτους τῶν μακαρίων ἑκείνων αἱ. ἐργάζεσθαι Meth. symp.8.6(p.88.16; M.18.148B); τὸν ἐσόμενον ὅτιδιον αἱ. Hom.Clem.15.7; ζῶντας τοῦ μέλλοντος αἱ. Symb.ap.Const.App.7.41.8; Symb.Nic.-CP (p.80.16; H.2.288B); Didym.Trin.3.20(M.39.296B); οἱ μέλλων αἱ., ἐν φυσικῶν συγκλειόμεθα καὶ σωμάτων Max.ambig.(M.91.1308D); **ii.** opp. present age οἱ δικαίους καὶ ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ περιπατεῖ καὶ τὸν ἄγιον αἱ. ἐκδέχεται Barn.10.11; οἱ...αἱ. ὁ ἔρχομενος θέρος ἔστι τοῖς δικαίοις, τοῖς δὲ ἀμαρτωλοῖς χειμῶν Herm.sim.4.2; παραδοθησόμεθα...ἄγγελοι...μεταβιβάζονται ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ αἱ. τούτου ἐπὶ τὸν μέλλοντα Οι.hom.10.7 in Jer.(p.78.24; M.13.368B); οἱ θεός...δύο αἰώνας συνεστήσατο, κρίνας τῷ πονηρῷ δεδόσθαι τὸν παρόντα κόσμον...τῷ δὲ ἀγαθῷ δώσουν ὑπέρχεστο τὸν μέλλοντα αἱ. Hom.Clem.20.2; ἐπὶ...τοῦ μέλλοντος αἱ. οὐδὲ διατάξεως χρεῖα ἡμῖν τινος, ἐπειπερ ἔξω πάσης ἀμαρτίας...ψυλαττόμεθα Thdr.Mops.Gal.1:4(p.7.28; M.66.900B); **e.** of worlds beyond heaven, Tat.oral.20(p.22.21; M.6.852B); one of several future ages through which the soul passes in the course of its purification, Οι.princ.3.1.2(p.241.2; M.11.300A).

D. period of indefinite duration; 1. in gen. ὁ θεὸς τῶν αἰ.
Ἴησον Χριστόν *A.Jo*.82(p.191.25); *Or.fr.*79 in *Lc.*19:22(p.272); ὁ θεὸς
οἰνοὶ ἐνιαυτούς τινας...οἰκονομεῖ ὅλους τοὺς αἰῶνας *id.Cels.*4.69
(p.339.14; M.11.1137D); *Meth.res.*1.37(p.279.15; M.41.1104C); τοῦτον
[sc. τὸν θεόν] αἱ ὄχρωνοι πρὸ οὐρανοῦ τοῦδε καὶ πρὸ κόσμου ἀλλοὶ τε...
ἀπέτιον αἱ. αἰώνων πρὸ πάσης τῆς τῶν ὄρατῶν ὑποστάσεως...κύριον
επιγράφονται *Eus.I.C.1.5*(p.189.19; M.20.1324A); *Hom.Clem.10.10*; 2.
opp. χρόνος: ὅπερ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ὁ χρόνος, τοῦτο ἐν τοῖς ὑπερ-
κοσμίοις ἡ τοῦ αἱ. φύσις ἔστιν *Bas.Eun.2.13*(1.248A; M.29.596B); opp.
τὸ ἀΐδιον, *ib.2.17*(253B; M.608C) cit. s. ἀΐδιος; τοῦς λογίοις...ἔσθ' ὅτε
καὶ ἔγχρωνοι αἱ. δοξάζεται, καὶ αἰώνιος χρόνος *Dion.Ar.d.l.10.3*(M.
3.937D); 3. ref. eternity of Son; a. in gen. ὁ παντοκράτωρ θεὸς
λόγος, ὁ πρὸ πάντων αἱ. ὑποστάση *A.Andr.*12(p.53.14); ἐξ ἀπέιρων
καὶ ἀνέρχων αἱ. ἦν ὁ νίος *Eus.d.e.5.1*(p.212.13; M.22.352A); τὸν πρὸ¹
πάντων τῶν αἱ. ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα *Symb.Ant.*(341)4(p.251.3;
M.26.725B); *Symb.Sirm.*1(p.254.19; M.26.736A); πᾶν διαστήμα ἐν τοῖς
αἱ. μετρεῖται, πάντων δὲ τῶν αἱ. βασιλεύεις ἔστι καὶ ποιητής ὁ λόγος
Ath.Ar.1.12(M.26.37B); αἱ. πάντες κάτω που τῆς γενέσεως τοῦ
μονογενοῦς νοοῦνται *Bas.Eun.2.17*(1.252E; M.29.608B); *Gr.Nyss.Eun.*
2(p.349.20; M.45.525D) cit. s. ἀΐδιος; *Symb.Nic.-CP*(p.80.5; II.2.
288B); παρὰ τίνος ἔχεις μαθεῖς [sc. πᾶς γεγενήτας]; ἀλλὰ παρὰ
αἰώνων; πρὸ αἱ. ὁ μονογενῆς *Gel.Cyz.h.e.2.19.14*(M.85.1277D); b. exeg.
Jo.1:1 πρὸ παντὸς χρόνου καὶ αἱ. ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος' *Or.Jo.2.1*(p.53.
23; M.14.105C); *Jo.1:3* πᾶς αἱ. καὶ χρόνος καὶ διαστήματα καὶ τὸ
ποτέ, ἐν οἷς τὸ 'οὐκ ἦν' εὑρίσκεται, δι' αὐτοῦ ἐγένετο *Alex.Al.ep.*
Alex.6(p.23.15; M.18.555C); πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο τοῖς πᾶσι
δηλονότι ἐμπειριλημμένον καὶ τῶν αἱ. *Bas.Eun.2.13*(1.247E; M.29.
596A); *Ac.2:36* οὐδὲ ἡ τοῦ ἀπόστολον διάνοια τὴν πρὸ αἱ. ὑπόστασιν
τοῦ μονογενοῦς ἥμιν παρίστησοι *ib.2.3*(239E; M.576D); *Heb.1:2* εἴτε
ἄλλης πάντας αἱ. καὶ τῶν διαστήματος χρονικῶν μετά τὸν νίον καὶ διὰ
τοῦ νίον γεγενῆσθαι λέγεν *Gr.Nyss.Eun.1*(p.122.18; M.45.357C);
Cyt.thes.4(5¹.20A); τῶν αἱ. ... ποιητὴς ἐρημεῖ τὸν νίον, ἀΐδιον αὐτὸν
εἶναι διδάσκων, καὶ παιδεύων ἡμᾶς, ὡς ἀεὶ ἦν παντὸς οὐτωνοσοῦν
ὑπερκείμενος χρονικῶν διαστήματος *Thdt.Heb.1:2*(3.546); *Heb.11:3*
ἀλλ᾽ οὐδὲν κονούν τῷ λόγῳ πρὼς τοὺς αἱ. αὐτὸς γάρ ἔστιν ὁ προϋπάρχων
πρὸ τῶν αἱ., δι' οὐδὲν καὶ οἱ αἱ. γεγενῶσιν *Ath.dech.18*(p.15.18; M.25.
448A); ἀνάγκη προϋπάρχειν αὐτὸν καὶ τῶν αἱ. ὑμολογεῖν. ὃν γάρ...
πρότερον αὐτὸς τοὺς οὐκ ὄντας αἱ. ποτε πρὸς τὸ εἶναι παρόγει *Cyt.*
thes.32(5¹.293C); c. denied by Paul. Sam. πρὸ αἱ. μὲν προορισθέντα, ἐκ

δὲ Μαρίας τὴν ἀρχὴν τῆς ὑπάρκειας ἐσχηκότα †Ath. *Apoll.* 1,20 (M.26.1128A); by Marcell, of Son, opp. impersonal Logos, ref. Pr.8:23 ‘πρὸ τοῦ αἱ̄’, ἐνὸς...αἱ̄. ἐνταῦθα μέμνηται...καίτοι πολλῶν παρελθυθότων αἱ̄. Marcell, *fr.* 14 ap. Eus. *Marcell.* 2,3 (p.46.32; M.24.804A); οὐδὲ...ἔξι αὐτῶν πρὸ τῶν αἰώνων γεννηθέντα *Symb. Sirm.* 2 (p.256.20; M.26.741A) shows that ‘πρὸ τῶν αἱ̄’ does not properly mean ‘from all eternity’; 4. of life hereafter εὐφροσύνη ἀκρεστον καρπουμένας [sc. ψυχάς] εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αἱ̄. Clem. *str.* 7,3 (p.10.15; M.9.416C); ref. Is.9:6 ὁ Χριστός, ὁ ‘πατήρ τῶν μέλλοντος αἱ̄’, φὲ ἐποικοδομεῖται ἡ τῶν ἀτελευτήτων αἱ̄. ζωή Gr. *Nyss.* *Eun.* 3,2 (p.20.16; M.45.585A); ἀπέραντο...τῆς ἀνταύτους σαι αἱ̄. *Hyper. mon.* (M.79.1477B); 5. of purgatorial punishment ὡς τῆς ἔμμαχείσης αὐτοῖς κακίας ἀποτακείσης μακροῖς ὑστεροῖς αἱ̄. καθαρὰν ἀποσωθῆναι τῷ θεῷ τὴν φύσιν Gr. *Nyss. or. calech.* 35 (p.139.2; M.45.92C).

E. eternity; 1. in gen. ὁ γοῦν αἱ̄. τοῦ χρόνου τὸ μέλλον καὶ τὸ ἐνεπόν, ἀτὰρ δὴ καὶ τὸ παρωχτὸς ἀκαριάτος συνίστησι Clem. *str.* 1,13 (p.36.14; M.8.756A); ὅταν...περάσωμεν εἰς τὸν αἱ̄. καὶ φθέαμεν εἰς ἀπάθειαν †Cyr. *coll. VT* (6⁴.38D; M.77.1232D); Max. *ambig.* (M.91.1164B) cit. s. χρόνος; 2. of eternal life τοῦ...αἱ̄. ἐστιν ἀρχὴ τὸ ἥμετερον τέλος Clem. *paed.* 1,13 (p.151.17; M.8.373B); ψυχῆν...μακάριον αἱ̄. ἀθανασίᾳ τετιμημένην *Eus. v.C.* 1,2 (p.8.4; M.20.913A); Dion. *Ar.* d.n.10,3 (M.3.937V); of eternal punishment ἐν πυρὶ ἀσβέτων ρίψεισας [sc. τὰς ψυχάς] τὸν αἱ̄. κολασθήσεσθαι *Hom. Clem.* 1,7; 3. name for or description of God ὁ θεός βασιλεὺς λέγεται τῶν αἱ̄. ... ἀντὸς...ἐστιν ὁ αἱ̄. τῶν αἱ̄. Dion. *Ar. d.n.* 5,4 (817D); 4. in phrase from everlasting to everlasting ὁ μέν [sc. θεός] ἐστιν κύριος ἀπὸ αἱ̄. καὶ εἰς τοὺς αἱ̄. ὁ δὲ [sc. διάβολος] ἄρχων καιροῦ τοῦ νῦν τῆς ἀνομίας *Barn.* 18,2; θεός ἐξ αἱ̄. εἰς αἱ̄. σφέζων διὰ νιοῦ Clem. *str.* 7,2 (p.9.25; M.9.416A).

F. with prepositions, for ever, phrase not strictly confined to things which are eternal πληνιθήσονται ἀγιοι ἐξ ἐμοῦ ἔως αἰώνων αἰώνων *T.Sym.* 6,2 (v.l. αἰώνος αἰώνων); ἡ ζωὴ τῶν δικαίων εἰς τὸν αἱ̄. *Pss. Sal.* 13,9; εἰς τὸν σύμπαντας αἱ̄. τῶν αἱ̄. *Serap. euc.* 1,4 αἱ̄.; ἔχει...τὴν ἐλπίδα οὐκέ τ’ ἔνα αἱ̄. ἀλλ’ εἰς τὸν αἱ̄. τοῦ αἱ̄. Diod. *Ps.* 51:10 (M.33.1590B); οὐ μὴ ἀπόλωται...εἰς πάσας τὰς γενεάς τῶν αἱ̄. *Apost. En.* 103,4; ἔσται...ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἥμῶν...εἰς τὸν αἱ̄. χρόνον μεθ’ ὑμῶν *A.Mt.* 28 (p.259.14); τοῦ σῶματος...ἀδύνατοῦντος ἀτρέποντο δι’ αἱ̄. μένειν *Meth. res.* 1,25 (p.251.4; M.41.1096C).

G. aeon (Gnost.); 1. derived from Greek mysteries and Phrygian cult ἐν τῷ οἰκητηρῷ, οὗ ἡ ρίζα τῶν ὅλων τεθεμελίωται,...αἱ̄. δυνάμεων Hipp. *haer.* 5,9 (p.98.19; M.16.3154B); 2. in system of Simon Magus τρεῖς...ἐστῶτας αἱ̄. ib.6,17 (p.143.3; 3219A); 3. of Menander ἔστοντο...ῶς...εἴη λέγων ὁ σωτήρ ἐπὶ τῇ τῶν ἀνθρώπων ἀνωθέν ποθεν ἐξ ἀράτων αἱ̄. ἀπεσταλμένος σωτῆρις *Eus. h.e.3.* 26,2 (M.20.272B); 4. Nicolaitan μετὰ πάντας τούτους προβεβληθεῖ τινα αἰσχρὸν αἱ̄. ... καὶ ἐκ τούτου...καὶ τῆς Μήτρας γεγονέναι θεούς τε καὶ ἀγγέλους Epiph. *haer.* 25,5 (p.273.5; M.41.328B); 5. Valent., divine entity or emanation λέγουσι...τινα ἔναι ἀράτοις...ὑψώμασι τέλεον αἱ̄. προσόντα τοῦτον δὲ...προπάτορα καὶ Βυθὸν καλοῦσιν Iren. *haer.* 1,1,1 (M.7.445A); οὗτοι εἰσὶν οἱ τριάκοντα αἱ̄. ... τοῦτο τὸ...πλήρωμα, τρικῆ διεσταμένον εἰς ὄρδοιδά, καὶ δεκάδα, καὶ δωδεκάδα ib.1,1,3 (449B); δύοσον ἐλάττων ἡ εἰκὼν τοῦ ζῶντος προσώπου, τοσοῦτον ἡσσοναὶ δόκοσμος τοῦ ζῶντος αἱ̄. Val. *Gn.ap. Clem.str.* 4,13 (p.287.23; M.8.1297A); ἄγνωστος...ὁ πατήρ ὃν ἥβλησεν γνωσθῆναι τοῖς αἱ̄. Clem. *exc. Thādōt.* 7 (p.108.1; M.9.657A); τὴν περὶ τῶν αἱ̄. μυθοποιῶν ἀρρένων καὶ θηλεών Or. *comm. in Mt.* 17,33 (p.692.24; M.13.1589A); Βαλεντῖνος, καὶ Σεκούνδηνος, καὶ Μάρκος, καὶ οἱ ἑκίνων διάδοχοι πατιτόλλους αἱ̄. πρεσβυτέρους τοῦ δημιουργοῦ φασιν εἶναι Thdt. *haer.* 5,6 (4.399); of the aeon Christ, Iren. *haer.* 1,8,2 (524A); cf. Αδάμ; Epiph. *haer.* 31,4 (p.388.5; M.41.480B); 6. Marcionis τοὺς...φθόγγους ὑπάρχειν τοὺς μορφῶντας τὸν ὄντοντον καὶ ἀγένητον αἱ̄. Iren. *haer.* 1,14,1 (M.7.597A); τὰ ὄντα τῶν στοιχείων τὰ ὥρτα καὶ κοινὰ αἱ̄. καὶ λόγους, καὶ ρίζας, καὶ σπέρματα, καὶ πληρώματα, καὶ καρποὺς ὄντομασι ib.1,14,2 (597B); οὐτω...διὰ τῶν δέκα δονμάτων [sc. φῶς, ἥμέρα κτλ.] τοὺς δέκα αἱ̄. μεμρυκέναι [sc. Μωϋσέα] ib.1,18,1 (644A); τοὺς τέσσαροι καὶ ἑκούσιοι στοιχείους τοὺς αἱ̄. ἀπέκισε καὶ τοὺς μὲν ἀφόνους, τοὺς δὲ ἥμιφάνους, τοὺς δὲ φωνήτας προσηγόρευσεν Thdt. *haer.* 1,9 (4.301); 7. Naassene ἀπὸ σοῦ [sc. Αδάμας] πατήρ, καὶ διὰ σὲ μητήρ...αἰώνων γονεῖς...μεγαλώνυμε ἀνθρωπε Hipp. *haer.* 5,6 (p.78.10; M.16.3126B); ref. Is. 7:14 ἡ παρθένος ἡ...τίκτουσα υἱόν, οὐ ψυχικόν, οὐ σωματικόν, ἀλλὰ μακάριον αἱ̄. αἰώνων ib.5,8 (p.97.19; 3151C); cf. ταῦτη τῇ ὥρᾳ σήμερον ἡ κόρη (τοὔτους ἡ παρθένος) ἐγένητος τὸν αἱ̄. Epiph. *haer.* 51,22 (p.286.7); 8. Docetist^s τρεῖς γεγονότων αἱ̄. ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχῆς τῶν ὅλων ἄρχαι...μενεῖ ὁ θεός αὐτὸς καθ’ ἔαυτὸν πολὺ τῶν τριῶν αἱ̄. κεχωρισμένος...ταῖναι...γεγονότων ἀριθμῷ καὶ τελεότητη τῶν αἱ̄. ... τριάκοντα γεγόνασιν αἱ̄. Hipp. *haer.* 8,8 (p.226.21; M.16.3350B); 9. Tatian ἀποστὰς τῆς ἐκκλησίας...ἴδιον χαρακτῆρα διδασκαλεῖον

ουνεστήσαστο, οἱ̄ τίνας ἀράτοντος ὄμοιώς τοῖς ἀπὸ Οὐαλεντίνου μυθογόρασ Ιren. *haer.* 1,28,1 (M.7.690C); 10. Manich. τῆς...σελήνης μεταδιδούσας τὸν γόμον τῶν φυχῶν τοῖς αἱ̄. τοῦ πατρὸς Hegem. *Arch.* 8 (p.13.10; M.10.1440C); 11. gen. οἱ μὲν πλείους εἶναι θεούς λέγουσιν, οἱ δὲ τρεῖς ἀνάρχουσι, οἱ δὲ δύο ἀγενήτους, οἱ δὲ αἱ̄. ἀπέιρους Const. *App.* 6,10,2.

H. hence = πλήρωμα, totality of aeons or whole invisible spiritual world, acc. Ophites φασὶ τὸν...Χριστὸν...σὺν τῇ μητρὶ εἰς τὸν ἀφθαρτὸν ἀνασπασθῆναι αἱ̄. ἦν καὶ ἀληθινὴ ἐκκλησία καλοῦσι Iren. *haer.* 1,30,1 (M.7.695D); εἶναι...έν αἰκατονομάστη τῶν ἀνταύτων τε οὐρανῷ καὶ αἱ̄. ἀγάθον τινα θεόν Epiph. *haer.* 45,1 (p.199.17; M.41.833A); acc. Heracleon, ref. Jo.4:22 ‘ἡμεῖς προσκυνοῦντες’ ὁ Ήρακλέων οἰεται ‘εἶναι ὁ ἐν αἱ̄. καὶ οἱ σὺν αὐτῷ Ἐθνότες’ Or. Jo.13,19 (p.243.13; M.14.429D); ref. Jo.1,1:3 ‘οὐν τὸν αἱ̄. η̄ τὰ ἐν τῷ αἱ̄. γεγονέαν διὰ τοῦ λόγου’ ἀτίτια οἰεται πρὸ τοῦ λόγου γεγονέαν ib.2,14 (p.8; p.103.8; 137B).

I. plur., name of supernatural beings; evil ἐπειδὴ κατέλιπε τὴν ἐντολὴν μου...κατασχεθῆσῃ ἐν τοῖς αἱ̄. ἐπὶ τεσσαράκοντα τῆμέρας A. *Phil.* 137 (p.69.23); good θύρων τε καὶ ἔχουσι ὑπαράγας, αἱ̄. τε μεγαλεύστητας, τῶν τε χερουβίμι καὶ σεραφεῖμ τὰς ὑπεροχάς *Ign. Trall.* 5; τὰ σεραφίμ, αἱ̄. τε καὶ στρατίας, δυνάμεις τε καὶ ἔχουσας *Lit. ap. Const. App.* 8,12,8; hence power of such beings (Naassene) σὺν...ἔθρῳ πειρασμῶν κρατεῖν *Ιαλδαθαώθ,* ἄρχων...η̄ ἐκλειστας αἱ̄. σῷ πλήρη κόσμῳ ἀνοίξαν Or. *Cels.* 6,31 (p.101.9; M.11.1341C).

αἰώνιος, be eternal, A. *Barth.* 5 (p.139.31).

αἰώνιος, eternal;

A. in full sense, without beginning or end; 1. of the divine nature, Gr. *Naz.* 9,1,38,8 (M.36.320A); 2. of Trim., Or. Jo.10,39 (23; p.216.31; M.14.384A); 3. of God, Serap. *euc.* 30,1 cit. s. ἀναλλοίσας θεός...αἱ̄. αἰώνιος ποιῶν Hom. *Clem.* 2,45; θεός εἰς ἐστιν...οὐσία ἄναρχος, ἀτελέντητος, αἱ̄. τε καὶ προαιώνιος †Cyr. *Trin.* 1 (6⁴,1A; M.7.1120A); λέγεται ὁ θεός αἱ̄. ἀλλὰ καὶ προαιώνιος καὶ αὐτὸν γάρ τὸν αἰώνα ἐποίησε Ιο. D. f. o. 2,1 (M.94.864A); ib.1,2 (792C) cit. s. αἱ̄. διόδιος; 4. of Son σε δοξάζα διὰ τοῦ αἱ̄. καὶ ἐπουρανίου ἄρχιερέως Ιησοῦ Χριστοῦ M. *Polyc.* 14,3; ὁ θεός αἱ̄. ἐστι φῶς, οὗτε ἀρξάμενον, οὗτε ληξόν ποτε, οὐκοῦν αἰώνιον...οὐνέοντας αὐτῷ τὸ ἀπαγάμασμα Dion. Al. *ap.* Ath. *Dion.* 15 (p.57.10; M.25.501D); ref. Inc. αἰώνιον φύσεως ἄρχη χρόνος Const. *or.s.c.* II (p.168.25, v.l. αἰώνιας M.20.1265A); οἱ ἄγιοι...τὸ διάδιον εὐαγγελίουται τοῦ νιοῦ καὶ τὸ αἱ̄. ἐν...καὶ αὐτὸν θεὸν σημαίνονται Ath. *Ar.* 1,12 (M.26.36C); Gr. *Nyss.* *Eun.* 10 (p.232.13; M.45.833B) cit. s. ζωή; 5. of things eternal and spiritual, opp. temporal and material ἀνάγομαι...πρὸς τὸν...θεόν μου Ιησοῦν Χριστόν, ...πρὸς ἐκείνον τὸν...ανάξαντα με εἰς μεγαλωσύνην αἱ̄. A. *Thom.* A 159 (p.270.19); τὸ ἀπέραντον καὶ αἱ̄. καὶ δρόσιον καὶ ἄρχοντα Hipp. *haer.* 6,54 (p.188.17; M.16.3290B); οἱ...ἀνθρώποι ἀποστραφέτε τὰ αἱ̄. καὶ συμβούλη τοῦ διαβόλου εἰς τὰ τῆς φθορᾶς ἐπιστραφέτε Ath. *inc. et c. Ar.* 5 (M.25.104D); τὴν ἐν ἡμῖν ἀναφθέσαν αὐτὸν [sc. H. Ghost] αἱ̄. χάριν Didym. *Trin.* 2,10 (M.39.640C); πῶς...οὐ πολέμος θεοῦ δὲ περὶ τὰ πρόσκαιρα μὲν...σπουδάζων, τῶν δὲ αἱ̄. ἀμελῶν; Const. *App.* 2,60,1; ἴσμεν...κυριώτερον τὰ δύντα τῷ αἰώνιῳ, καὶ τὰ ἐν γενέσει τῷ χρόνῳ, καὶ λεγόμενα καὶ δηλούμενα, χρή τοιςαροῦν οὐχ ἀπλῶς ουναῖδια δεινῶν πρὸ αἰώνος οἰεσθαι τὰ αἱ̄. λεγόμενα Dion. *Ar. d.n.* 10,3 (M.3.940A); 6. of natural or revealed law τὰς αἱ̄. καὶ φύσει δικαιοπραξίας καὶ εὐσεβείας Just. *dial.* 47,2 (M.6.577A); of the law given by God to Adam νόμον αἱ̄. ὥρισεν Hom. *Clem.* 8,10; 7. acc. pagans or heretics; a. Heracleitus ἐστὶ τὰς τὸν καὶ δι’ αἰώνος αἱ̄. βασιλεὺς τῶν ὅλων Hipp. *haer.* 9,9 (p.242.4; M.16.3374A); of the original divine principle τὰ πάντα σικάτεις...κεραυνός...κεραυνὸν τὸ πῦρ λέγων τὸ αἱ̄. ib.9,10 (p.243.25; 3375B); b. Epicureans τίνα...τρόπον...τὰ μέν ἐστι...αἱ̄. σώματα, ἡ μακραίων γε...φαινόμενά τε καὶ ἀφανῆ...φαινόμενα μὲν ἥπιος...γῆ τε καὶ οὐδωρ, ἀφανῆ δὲ θεοὶ τε καὶ δαιμόνες καὶ ψυχαί; Dion. Al. *ap. Eus.* p.c. 14,25 (775A; M.21.1276A); c. Gnost., of supreme Gnost. deity ἔρχονται [sc. τὰ πτευματικά], αἰώνες νοεροὶ γενόμενα, εἰς τὸν νοερούς καὶ αἱ̄. γάμους τῆς συζυγίας Clem. *exc. Thādōt.* 64 (p.128.19; M.9.689C); τὰ πάσης κακῶν ἀπτηλλαγμένα αἱ̄. χωρία Hipp. *haer.* 5,7 (p.88.8; M.16.3138C); d. acc. Docetists τοῖς τοῦ φωτὸς αἱ̄. χαρακτῆροις ib.8,10 (p.229.11; 3354B); ὁ μονογενῆς παῖς ἄνωθεν αἱ̄. ἀπεμάζετο κάτω <εἰς> τὸ χάος τὰς μορφάς ib.10,16 (p.277.28; 3434B).

B. eternal in the future, immortal; 1. of spiritual beings; a. of angels ὑμεῖς...ὑπήρχετε πνεύματα ζῶντα αἱ̄. καὶ οὐκ ἀποθνήσκοντα εἰς τὰς γενεάς τοῦ αἰώνος Apoc. En. 15,4; of the blessed in heaven παραμενοῦντας τῇ εὐωχίᾳ, η̄ς οἱ αἱ̄. καταξιοῦται A. *Thom.* A 7 (p.110.12); b. of Gnost. aeons η̄ τῶν ὑπερκοσμίων...καὶ αἱ̄. μακαρία φύσις Hipp. *haer.* 5,7 (p.82.2; M.16.3131A); 2. of the world hereafter; a. in gen., Just. *dial.* 81,4 (M.6.669A) cit. s. ἀνάστασις; τι...ἀποβλέπεις

εἰς ταῦτην τὴν πρόσκαιρον ζωὴν καὶ περὶ τῆς αἱ. οὐδὲν ἐνθυμεῖσαι; | *A.Thom.A.78*(p.193.19); ἐν φότῳ τοῦ θεοῦ νίος, ὁ πρώτην ποιήσας τὸν ἄνθρωπον, ζῶν τὴν αἱ. ἥν ἀπώλεσαν διὰ τοῦ Ἀδάμ οἱ ἄνθρωποι, ἔτουμασι *A.Andr.A.5*(p.12.8); **b.** ref. immortality of the body, affirmed by Jews δι' Ἰουδαῖος...λέγει...ἐλπίζομεν...ἀναστήσεσθαι ἐν σώματι καὶ βιοτὴν ἔχειν αἱ. *Cels.ap. Or.Cels.2.77*(p.199.13; M.11.916C); denied by Celsus σάρκα...μεστὴν διὸ οὐδὲ εἰπεῖν καλόν, αἱ. ἀποφῆται παραλόγως οὔτε βουλήσεται ὁ θεὸς οὔτε δυνήσεται *ib.5.14*(p.15.22; 1201C); affirmed by Or. ref. *1Cor.15:42* μὴ βουλέσθω οὖν ὁ θεὸς παραλόγως αἱ. ἀποφῆται...μηδὲ τὸ σπειρόμενον 'ἐν φθορῷ' ἀλλὰ τὸ ἀπ' αὐτὸῦ ἐγειρόμενον 'ἐν ἀφθαρσίᾳ' *ib.5.24*(p.25.20; 1217C); ἀποτον...τὸ οἰεσθαι τὸ σῶμα...μὴ συνέσθεσθαι τῇ φυχῇ διὰ τὸ δεσμὸν αὐτὸ...εἴναι, ἵνα μὴ αἱ. γινώμεθα...δεσμῶται κατ' αὐτὸν φθορᾶς *Meth.symp.1.32*(p.269.13; M.18.268B); exeg. *1Thess.4:17*, ref. *Am.9:11* αἱ. ἡμῶν τὰς σκηνάς, τοντέστο τὰ σώματα...ἀπελήφαμεν *ib.2.21*(p.376.4; 316A); **c.** of happiness hereafter; 1. in gen. δώσει τοῖς ἐπικαλούμενοις αὐτὸν εἰρήνην αἱ. *T.Dan.5.11*; *Ign.Eph.18.1* cit. s. ζωή; ἥν ἀσπάζομαι ἐν αἵματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἦτις ἐστὶν χαρά αἱ. καὶ παράμονος *id.Philad.* proem.; *2Clem.5.5* cit. s. ἀνάπαυσις; τοῦ...αἱ. καὶ καθαρὸν βίου ἐπιμυμοῦτος τῆς μετὰ θεοῦ...διαγωγῆς ἀντιποιόμεθα *Just.apol.8.2* (M.6.337B); ἀναμένοντες τὰς...αἱ. ἐπαγγελλας 'τοῦ κυρίου...' Ἰησοῦ Χριστοῦ' *Serap.euch.25*; II. compared with prosperity in this world ὁ μὲν [sc. Μωϋσῆς]...πρόσκαιρον ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν κληρονομίαν,...δὲ [sc. Χριστός] μετὰ τὴν ἀγίαν ἀνάστασιν αἱ. ἡμῖν τὴν κατάσχεσιν δώσει *Just.dial.113.4*(M.6.736D); *Or.Jr.39 in Jo.(p.515.15)* cit. s. ζωή; χήρα...κλέος ἔχουσα...παρὰ ἄνθρωπος ἐπὶ γῆς καὶ παρὰ θεῶν ἐν οὐρανοῖς τὸν αἱ. ἔπαινον *Const.Appr.3.1.5*; *Gr.Nyss.or.catech.40(p.164.7; M.45.105B)* cit. s. ἀντίθεσις; ζωὴν...νοοῦμεν αἱ. οὐ τὴν μακροπέμπειν, ἃς πάντες μέλλουσι ἀπολαύσειν...καλοὶ τε καὶ κακοὶ, ἀλλὰ τὸ ἐν εὐθυμίᾳ διάγειν *Cyr.Jo.7(4.666A)*; contrasted with adversity in this world οὐ σκοπεῖ τὸν κινδύνων τὸ πρόσκαιρον ἀλλὰ τὸ τῶν ἐπάθλων αἱ. *Bas.hom.17.1*(p.139B; M.31.484B); III. in creeds εἰς...σαρκὸς ἀνάστασιν, ζωὴν αἱ. *Symb.Rom.(p.23)*; *Symb.Hier.(M.33.533B)*; ποτεστον καὶ περὶ σαρκὸς ἀνάστασεις καὶ ζωῆς αἱ. *Symb.Ant.(341* p.249.8; M.26.721B); εἰς ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ κρίσιν δικαίων φυχῶν καὶ σωμάτων, καὶ εἰς βασιλείαν οὐρανῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἱ. *Symb.ap.Epiph.anec.119(120; p.149.4; M.43.236B)*.

C. 1. lasting for an indefinitely long period, but not fully eternal οὐ τὰ πάντα καὶ ἀπολύτης ἀγέντα καὶ δοντως ἀδίστα πανταχοῦ φησι [sc. τὰ λόγια] αἱ. ... ὡς ὅταν λέγῃ τὸ 'ἐπάρθητε, πύλαι αἱ.' *Dion.Arl.d.n.10.3(M.3.937C)*; τοῖς λογίοις δὲ ἔσθι τὸ καὶ ἔχρονος αἰών δοξάζεται, καὶ αἱ. χρόνος *ib.(937D)*; αἱ. μὲν καὶ ἔχρονα...μέσα δὲ δοντων καὶ γιγνομένων, δοσ πῆ μὲν αἰώνος, πῆ δὲ χρόνου μετέχει *ib.(940A)*; 2. immortal; a. of praise, blame, memory, etc. ἵνα δοξασθῆτε αἱ. ἔργω Ign.*Polyc.8.1*; πολλοὶ...ἔπαισχυνόμενοι τὸ Χριστοῦ εὐγένως δόμονα φέρειν εἰς αἰσχύνην αἱ. καταπεπτώσαν *Or.or.29* (p.385.2; M.11.536A); διαδέχεται...τόνδε τὸν βίον μνήμη διαρκῆς καὶ αἱ. δόξας *Const.or.s.c.12(p.171.14; M.20.1272A)*; τὸν..μακάριον μνήμης καὶ αἱ. Κάνωσταντίτον τὸν ἀδελφὸν σου *Ath.apol.Const.2(p.280.2; M.25.597A)*; **b.** as a complimentary title of the emperor and empress 'αἱ.' αὐτὸν 'βασιλέα' εἰρήκασιν οἱ τὸν νίδον ἀδίστον ἀρόνυμονοι *id.syn.3* (p.232.32; M.26.685A); ἔξετεθή ἡ πάτοις...ἐπὶ παρονίᾳ τοῦ δεσπότου ημῶν τοῦ...βασιλέως Κωνσταντίου Ἀγύοντου, τοῦ αἱ. σεβαστοῦ *ib.8(p.235.22; 692B)*; Θεοδοσίων...αἱ. βασιλεὺς νῦν Γάλλος Πλακιδία...αἱ. βασιλίς καὶ μῆτηρ *Gall.Plac.ep.Thds.(p.5.31; M.PL.54.860C)*; 3. lasting, permanent δότε αὐτὰ τοῖς τέκνοις...εἰς κατάσχεσιν αἱ. *T.Ben.10.4*; ὑπωσεν ὑπονοι αἱ. *T.Isach.7.9*; τοσαῦται...έγένοτο σφαγοὶ δοαι, εἱ κατὰ βαρβάρων ἐγένοντο, ἰκανὰς εἶναι πρὸς αἱ. εἰρήνην *Const.or.s.c.25(p.191.24; M.20.1312B)*; ὑμῖν ἔστω νόμιμον αἱ. ἔως τῆς ουτελεῖταις τοῦ αἰώνος *Const.Appr.15.19.7; to the end of the world ὁ κόσμος ὅργανον ἔστι...ἵνα τῷ ἐσομένῳ ἄρρενι αἰώνιος ἡ θίλεια τίκτη δικαίων αἱ. νίοις *Hom.Clem.19.23*; αἱ. [sc. τοῦ διαβόλου] ἡ ἀρχή τοντέστη, τῷ παρόντι αἰώνιι συγκαταλογεύνη *Chrys.hom.4.1 in Eph.(II.26B)*.*

αιωνιότης, ἡ, 1. eternity [sc. τὸ πνεῦμα] ἀγιότης καὶ αἱ. τὸ πᾶν ὑπάρχει *Didym.Trin.2.6(M.39.517B)*; ἡ γὰρ εἰκὼν πρὸς καιρὸν, ἥ δὲ ἀληθεῖα εἰς αἱ. κρίνεται *ib.2.14*(708Δ); 2. as imperial title ἡ ἡμετέρα ἔγνω αἱ. ὅ τι ὁλέων παρὰ τῆς σῆς: ἥτησεν αἱ. *Thds.Imp.ep.Gall.(p.7.27; M.PL.54.878B)*.

αιωνίως, A. eternally, for ever; 1. without beginning or end πρόσεστον...τῷ θεῷ...τῷ ζήν, καὶ τῷ ζήν αἱ. *Hom.Clem.19.11*; τὰ γενητὰ...καὶ φθαρτὰ αἱ. οὐ ζῶσι *†Just.confut.52(M.6.1545B)*; 2. without end τὸ...ἀνθεντικὸν βάπτισμα...ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας αἱ. ἐλευθεροὶ *Didym.Trin.2.14(M.39.708B)*; ref. future life αὐτῷ ζωῆ...δοντὶ ζησόμενοι αἱ. *Eus.e.th.3.15(p.173.2; M.24.1029C)*; ἀναπαύμενοι διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ...αἱ. *Const.Appr.6.30.7*; *Anast.S.qu.et resp.21(M.89.533A)*; ref.

future punishment, *Hom.Clem.15.11*; αἱ. τὴν τῶν συκοφαντῶν ύπομεναὶ τιμωρίαν *Ath.apol.sec.88(p.167.10; M.25.408B)*; *Jo.D.Man.1.41(M.94.1545A)*.

B. always τοῦ θεοῦ τὸ ἀμάρτημα λύσαντος θανάτῳ, ἵνα μὴ ἀθανάτως ἀμαρτωλὸς ὁ ἄνθρωπος ὥν...αἱ. κατάκριτος γεννηθή *Meth.symp.9.2*(p.116.14; M.18.181A); *Hom.Clem.19.23* cit. s. αἰώνιος.

*αιωνίβιος, immortal, *Synes.hymn.3.163(p.11; M.66.1596)*.

*αιωνιθαλής, eternally fresh, *Eus.v.C.1.2(p.8.3; M.20.912C)*.

*αιωνιότοκος, δ, parent of eternity, creator of ages, *Synes.hymn.3.162(p.11; M.66.1596); ib.7.12(p.48; 1612)*.

*αιωνοχαρής, rejoicing in eternity; of Son, *Clem.paed.3.12(p.291.16; M.8.681B)*.

αιωρέω, raise, suspend; pass., of Christ on the Cross, *†Gr.Naz.Chr.pat.607(M.38.185A)*.

ἀκαθαίρετος, 1. not brought down; free from destruction; un-subdued, *Or.Cels.7.26(p.177.5; M.11.1457B)*; *†Bas.Is.145(1.481C; M.30.356A)*; of a bishop not deposed, *Pall.v.Chrys.13(p.82.33; M.47.47)*; 2. not to be put down, indestructible, *Bas.ep.236.3(3.363B; M.32.881B)*; *Jo.D.hom.11.14(M.96.776C)*.

*ἀκαθαίρετος, without being debased, without degradation, *Jo.D.1mag.1.4(M.94.1230B)*.

*ἀκαθάριτος, ? for ἀκάθαρτος, *Ephr.3.4F*.

*ἀκαθάρσιος, morally unclean, impure, *T.Abr.A.17(p.99.16)*.

ἀκάθαρτος, unclean, impure; morally, *Barn.10.8*; *Or.or.29.7*(p.384.26; M.11.533D); ceremonially, *Just.dial.20.3(M.6.520A)*; *Hom.Clem.8.19*; *Hipp.haer.5.19(p.120.19; M.16.3183C)*; of spirits, *Just.dial.7.3(492C)*; *Clem.prot.4(p.43.26; M.8.152C)*; *Or.Jo.20.36(29; p.376.2; M.14.657B)*.

*ἀκαθαρτοφαγία, ἡ, eating of unclean things, *Areth.Apol.5(M.106.536D)*.

*ἀκαθηκόντως, in unseemly fashion, indecently, *Or.Cels.3.25(p.221.12; M.11.949A)*; *Geo.Al.v.Chrys.64(p.241.44)*.

*ἀκατήκων, unseemly, *Ath.h.Ar.49(p.211.23; M.25.753B)*; *ib.50(p.212.1; l.c.)*.

*ἀκατίσια, ἡ, restlessness, *Ephr.2.151A*.

*ἀκάθιστος, 1. unsettled, roving ίδον μετέβησαν πάλιν οἱ αἱ. *Aporphth.Patr.(M.65.112A)*; of demon of ἀκηδία: φεμβός καὶ αἱ. ἡμᾶς ἀποτελεῖ *Ant.Mon.hom.26(M.89.1517A)*; 2. without sitting; a. in gen. ἔηροφαγίαν ἡ ἐπιτράπασθα *Thdr.Stud.poem.1.4(M.99.1733C)*; b. esp. ὡς ἡ ὑμνος, hymn in honour of BMV, sung on Saturday of the fifth week in Lent to commemorate saving of Constantinople in A.D. 626; so called probably because first sung by priest and people standing up all night; for text v. *†Serg.acath.(AGC p.140; M.92.1335A)*.

ἀκαθοσίωτος, 1. uncleansed, dirty, *Mac.Mgn.apocr.3.12(p.88.19)*; 2. impious, *Epiph.haer.59.3(p.366.23; M.41.1021C)*; *Cod.Afr.55*; evil, *Mac.Mgn.apocr.3.39(p.136.9)*; neut. as subst., *impurity, profanity, CEph.Orient.ep.(ACO 1.1.5; H.1.1545A)*.

*ἀκαθοσίωτας, impiously, *Amimon.Ac.18.17(M.85.1569B)*; *Sophr.Al.libell.(p.23.33; H.2.336E)*.

*ἀκανιστώτας, not in a novel way τῆς μὲν σαρκὸς...ἀἱ. ἔχοντος κατὰ τε φύσεως καὶ ὑποστάσεως λόγον *Leont.H.Nest.5.30(M.86.1749D)*.

*ἀκανοτομήτως, without innovation, in no novel way, *Martin.ep.13(M.PL.87.194C)*; *CLater.act.5(H.3.920D)*.

ἀκατέρω, pass.; 1. be without opportunity or leisure, be busy, *Herm.sim.9.10.5*; 2. misuse one's time, *Bas.hex.8.8(I.79D; M.29.185C)*.

ἀκαίριος, s.v.l., διασφέζειν ἀκαίρων *Proc.G.Gen.1:6(M.87.72C)*, prob. for ἀκέραιον.

*ἀκαίροβόας, δ, untimely brawler, *Clem.paed.2.7(p.192.22; M.8.464A)*.

*ἀκαροεπόπτης, δ, untimely spectator οὐκ ἔσῃ...ἀἱ. τῶν κακῶν ζώντων *Const.Appr.1.4.1*.

ἀκαρολογία, ἡ, unseasonable talk, *Bas.ascet.1.2(2.319E; M.31.873A)*; *Chrys.ed.48(12.774A)*.

*ἀκαροπειράτης, given to roaming about at unseasonable times, gad-about, *Const.Appr.1.5.1*; *ib.4.14.3* (v.vll. -περίπατος, -πάτιτος).

*ἀκαροπειρίσπαστος, v. ἀκερα-

*ἀκαρορρήμων, δ, unseasonable talker, *Or.Cels.7.36(p.187.15; M.11.1472C)*.

*ἀκαροσπουδαστής, δ, inordinate admirer, *Hier.ep.85.4(M.PL.22.753)*.

*ἀκαροφάγος, eating at unseasonable times, *Epiph.haer.80.4(p.488.16; M.42.761B)*.

*ἀκαροφωνία, ἡ, untimely remark, *Mac.Mgn.apocr.3.7(p.62.9)*.

ἀκάρις, 1. unseasonably, unsuitably, f.l. for ἀκάκως ap.Iren.

haer.5.30.1(M.7.1204A); Or.Jo.2.31(25; p.88.7; M.14.168B); 2. unexpectedly, Const.App.1.3.6.

ἀκακέμφατος, *not ill-reputed*, Meth.symp.5.2(p.54.14; M.18.100A).
ἀκακία, ἡ, 1. *guilelessness, innocence*; as of children, Herm.vis.3.8.7; Clem.paed.1.5(p.9.9; M.8.265A); †Chrys.hom.in Ps.100:2 (5.639B); of Job ὡς ἀκακίας ἔχόμενος ἔδικαστο Dion.Ar.ep.8.1 (M.3.1085B); Max.schol.c.h.2.5(M.4.48D); 2. *simplicity*; as of unlearned, Bas.hom.in Ps.7(1.103A; M.29.241A); 3. *ascet. ἀ. ἐστὶν ἰλαρὰ φυχῆς κατάστασις ἐπινοίας πάσης ἀπτλαγμένη* Jo.Clim.scal.24(M.88.981B); *καλὸς τρίδομος καὶ τρίστυλος θεμέλιος ἀ.*, *ηστέλα*, *σωφροσύνη* ib.1(636D); ib.24(984D).

***ἀκακοποίος**, *innocent*, †Chrys.pasch.2(8.255C).

ἀκακός, 1. *guileless, innocent*, Herm.mand.2.1; Cyr.H.catech.4.1; Dor.doc.1.13(M.88.163D); of Christ, Diogn.9.2; 2. *simple, slow-witted*, Didym.Job 8:19(M.39.1141C).

ἀκακούργητος, *guileless, simple*, Schol.92 in Jo.Clim.scal.4(M.88.760C).

***ἀκακουργήτως**, *without guile, simply*, Epiph.anc.56(p.65.16; M.43.116A).

***ἀκάκουργος** (**ἀκακουργήτης**), *without guile, innocent*, Cyr.Am.71(3.329A, v.l. ἀκακουργήτης); id.Soph.5(3.583E); id.ador.6(1.215C).

ἀκαλλής, 1. *without beauty*, of God πάνοργμος, πανείδεος, ἄμορφος, ἀ., ἀρχάς καὶ μέσος καὶ τέλη τῶν ὄντων...ἐν ἑαυτῷ προειληφώς Dion.Ar.d.n.5.8(M.3.824B); 2. *unlovely, devoid of charm, unattractive*; a. of things visible, Clem.paed.3.2(p.242.20; M.8.572A); Gr.Nyss.Eun.3(2 p.10.12; M.45.573C); Cyr.ador.1(1.5D); of Christ on the Cross, Jo.D.hom.4.24(M.96.621D); neut. as subst., ? *deformity*, Cyr.Joel.36(3.230C); b. of abstracts, id.Jo.11.9(4.984B); ib.12(4.1040A); neut. as subst., *want of beauty* (sc. in language), Pall.h.Laus.proem.(p.10.25; M.34.1001); στέρησις...ἐστὶ τὸ κακον...καὶ ἀ. Dion.Ar.d.n.4.32(M.3.732D); 3. *unseemly*, Cyr.Os.3(3.14E); id.Jo.1.4(4.38D); id.Nest.1(3¹.2C); neut. as subst., *unseemliness, moral turpitude; of idolatry*, id.Ps.9:15(M.69.773A); of heresy, id.inc.unigen.(5¹.685E).

ἀκαλλιέρητος, *ill-omened*, Dion.Al.ap.Eus.h.e.7.10.4(M.20.660A); Eus.h.e.9.3(804B).

ἀκαλλώπιστος, 1. *unadorned*, Hipp.haer.10.5(p.265.15; M.16.341B); Gr.Naz.ep.51(M.37.105B); of language, Thphyl.exc.gent.5(p.482.5; M.113.941C); neut. as subst., *disregard of one's personal appearance*, Jo.D.virt.(M.95.88A); 2. *ill-favoured*; of an undernourished boy, T.Sal.D.2.2.

ἀκαμάτως, 1. *without tiring*, Just.dial.59.1(M.6.612A); 2. *without trouble, easily*, Bas.renumt.6(2.208A; M.31.640B); Mac.Aeg.hom.6.4(M.34.520D).

ἀκαμπτής, 1. *umbent, rigid*, Nonn.par.Jo.11:44(M.43.845C); ib.19:18(901B); *unmoved*, ib.11:32(844B); 2. met., *inflexible*; a. in bad sense, *pitiless*, Cyr.ador.1(1.44C); Gennad.Rom.1:29(p.360.18; M.85.1669C); *unbinding, obdurate*, Pall.v.Chrys.20(p.142.28; M.47.79); Isid.Pel.ep.1.314(M.78.364C); Cyr.Is.1.52(1.137D); b. in good sense, *unflinching, steadfast*, Nonn.par.Jo.3:36(M.43.773A); neut. as subst., *constancy*, Clem.str.7.11(p.48.31; M.9.493B); A.Andr.B.6(p.61.23); Chrys.hom.56.2 in Mt.(7.567D); 3. *inevitable*, Nonn.par.Jo.12:27(M.43.856A).

ἀκανθά, ἡ, *thorny plant; thorn, thistle*, Barn.7.11; Or.princ.3.1.10(p.211.4; M.11.265B); Const.App.7.40.2; met., *of temporal affairs*, Clem.q.d.s.11(p.166.29; M.9.616A); ἡ ὑπερφανία...βίζαν πάσης τῆς κατὰ τὴν ἀμάρτιαν ἀ. Gr.Nyss.virg.4(p.268.23; M.46.340A); of sin, Gr.Nyss.nativ.(M.46.1136C); Thdt.Ps.31:4(1.802); of heresy, id.2Tim.2:9(3.682); id.h.e.4.18.14(3.979).

[*]**ἀκανθαῖα**, ἡ, = *ἀκανθέα*, Spanish broom (*spartium junceum*), V.Dan.(p.374.3).

ἀκανθέων, ἄ, *thorny brake*, Gr.Naz.ep.4(M.37.25C).

***ἀκανθήφορτος**, = ***ἀκανθόπος**, *yielding thorns*, Ephr.2.12E.

[*]**ἀκανθήφορος**, = **ἀκανθός**, *bearing thorns*, Hyper.mon.112(M.79.1484C); met., *of temptations*, Gr.Nyss.hom.4 in Cant.(M.44.841C).

***ἀκανθοκόπος**, *for cutting thorns*, Gr.Mag.dial.(tr.Zach.)2.6(M.PL.66.143D).

***ἀκανθολόγημα**, τό, *thorny saying*, Jo.Clim.scal.4(M.88.701B).

***ἀκανθόρος**, *producing or yielding thorns*, Or.Jo.6.58(37; p.166.29; M.14.301A); Cyr.II.catech.2.4; Gr.Naz.carm.2.2(poem.)5.121(M.37.1530A); met., *of life*, ib.2.1.87.2(1433A); of sensuality, Isid.Pel.ep.1.220(M.78.321A).

***ἀκανθοτόκος**, *productive of thorns*, Cyr.galph.Ex.1(1.263C); id.Os.13(3.34D); ib.103(137A).

ἀκανθοφορέω, *bear thorns*, Or.princ.3.1.10(p.211.1; M.11.265B); met., *of souls before Christian era*, †Bas.Is.205(1.532E; M.30.473A).

***ἀκανθοφορία**, ἡ, *wearing of thorns*, Gr.Nyss.Apoll.24(M.45.1173C).

ἀκανθόφορος, *thorn-producing, yielding thorns*, Sophr.II.or.2.22(M.87.3241C); met. ἀ. φιλοπάθειαν Isid.Pel.ep.1.220(M.78.321A).

ἀκανθόχοιρος, ὁ, *hedgehog*, †Proc.G.Pr.30:26(M.87.1532A).

ἀκανθώδης, *thorny*; met., *anxious, uneasy*, Rom.Mel.(BZ 24 p.6).

***ἀκανθίστος**, 1. *not canonical, not in the canon of scripture* CLAod.can.59; Ammon.Ac.28:23(M.85.1605C); 2. *of practices, uncanonical, contrary to canon law*, †Ipp.theoph.4(p.259.19; M.10.856B); Apophth.Patr.(M.65.149D); Cyr.ep.27(p.45.6; 5⁹.90B); of opinions, *unorthodox, irregular*, Memn.ep.(p.47.2; M.77.1465C).

***ἀκανονίστως**, *uncanonically, contrary to canon law*, Bas.ep.188can.10(3.275A; M.32.681A); CEph.(431)can.5; Tim.CP haer.(M.86.45A); Thiphn.chron.p.78(M.108.240C).

ἀκαπτήλευτος, 1. *free from tricks of trade, from huckstering; without corruption*, Gr.Nyss.usur.(M.46.440B); Gennad.enycycl.(p.80.29; M.85.1617A); 2. met., *unadulterated, genuine, sincere*, Synes.ep.49.130(M.66.1377A,1516B); Isid.Pel.ep.5.97(M.78.1381D); Cyr.Is.1.(2.25D).

***ἀκαπτηλεύτως**, *disinterestedly*, Bas.fid.1(2.223E; M.31.677A); id.reg.fus.25.2(2.370D; M.31.985A).

ἀκάπνιστος, *unsmoked*; of honey (i.e. taken without smoking out the bees), Leont.N.v.Jo.Eleem.12(p.23.23).

ἀκάρδιος, 1. *without a heart; denied of Christ*, Gr.Nyss.Apoll.27(M.45.1181B); 2. met.; a. *without intelligence, senseless*, Or.exp.in Pr.17.16(M.17.200D); Cyr.ador.15(1.549D); id.Is.4.2(2.588E); b. *without feeling*; of Absalom, Chrys.exp.in Ps.3(5.5C); of Israel, Cyr.Lc.17:12(M.72.837B); c. *without courage, cowardly*, †Chrys.hom.8(13.227B).

ἀκαρπία, ἡ, *unfruitfulness, barrenness*, Orac.Sib.4.73 **ἀκαρπίη**; Cyr.Jo.4.4(4.387E); *bad season*, Clem.ecl.55(p.152.17; M.9.724B); Hom.Clem.6.10; met., *spiritual unfruitfulness*, Sever.ap.cat.Ac.10:6(p.173.11); Isid.Pel.ep.1.16,195(M.78.189C,308C); Vict.M.11:13(p.392.18).

ἀκαρπήτος, 1. pass., *intolerable, unbearable*, Chrys.hom.66.4 in Mt.(7.659A); ib.69.2(682A); †Meth.Sym.et Ann.14(M.18.381B); 2. act., *impatient, unable to endure*; a. in bad sense, *wanting in endurance, lacking self-control*, Chrys.Jud.4.6(1.624D); id.hom.28.2 in ICor.(10.252C); Isid.Pel.ep.1.192(M.78.305C); b. in good sense, *eager*, Chrys.comm.in Gal.4:20(10.708D); id.hom.3.2 in IThess.(11.443D); ib.4.3(455D).

ἀκαρπήτως, *without power of endurance*, Chrys.hom.21.2 in Heb.(12.196C).

***ἀκαρύκευτος**, 1. *not carefully seasoned, plain, of manna and quails ἀταλαῖπων, καὶ ἀ. τράπεζαν* †Nil.perist.11.9(M.79.916C); †Nil.narr.3(M.79.616A) prob. f.l. for *καρύκευτος*; 2. *carefully seasoned, elaborate* ἀ. *πειρεργίας ἐλευθέρων τῶν ἐδαίμων πηροῦντες τὴν μέθεξιν* Cyr.hom.pasch.10(5².129A).

***ἀκαστορητής**, prob. for *ἀναστόρητον*, *not to be investigated*, †Epiph.num.myst.1(M.43.508C).

***ἀκαταβίστος**, *unforced, free* ἀ. *γνώμη διαβιοῦν ἐπὶ γῆς τὸν ἄνθρωπον ἐφῆκε θεός* Cyr.Juln.8(5².285D); id.ador.1(1.17C).

ἀκατέβλητος, *not to be thrown down, invincible* ἀ. ... *δάνοιαν* Bas.asct.1.1(2.319A; M.31.872A); Rom.Mel.(AS 1 p.115; ἀτελεύτητος SBBWA1898².p.131).

***ἀκατάγαυστος**, prob. for *ἀκαταύγαστος, not illuminated*, Ephr.3.184D.

***ἀκαταγέλαστος**, *not laughed at, not subject to ridicule* ἀ. *μου τὴν ἐνταῦθα εἰσόδον διαφύλαξον* A.Jo.22(p.163.10).

ἀκατάγνωστος, 1. *not open to condemnation, blameless ταύτην ἐὰν τηρήσωμεν τὴν πίστων, ἀ. ἐόδεμεν* Cyr.II.catech.5.7; Const.App.8.22.4; d. *τέκνα* Isid.Pel.ep.1.195(M.78.308B); neut. as subst., *free-dom from condemnation*, Bas.reg.br.306(2.524A; M.31.1300D); 2. *un-condemned*, Ath.decr.32(p.28.12; M.25.476B).

ἀκαταγνώστως, *in a manner not open to condemnation, blamelessly*, Const.App.8.25.2; Epiph.haer.80.4(p.489.24; M.42.764A).

ἀκαταγώνιστος, *invincible*; in spiritual combat, of God τῇ...ἀ. χειρὶ τοῦ θεοῦ Bas.Sel.or.23(M.85.277B); of Christ ἀ. ἀθλητὴν Χριστὸν Ἐρ. Lulg.ap.Fus.h.e.5.1.42(M.20.421C); ἡ ἀ. τοῦ κυρίου φύσις †Bas.hom.in Ps.37(1.361A; M.30.80B); Cyr.Abac.41(3.557A); of Devil δράκων μέγας ἀθρώποις ἀ. Cyr.II.catech.15.15; of men ἵνα ἀ. γένη τοῖς δαίμονις Chrys.hom.in Rom.12:20(3.161D); Cyr.Ps.17:33(M.69.824D); Niceph.Ur.o.Sym.183(M.86.3156A); neut. as subst., *invincibility*; ref. those who trust in God, Chrys.ls.interp.2.2(6.21B); of love, id.hom.76.3 in Jo.(8.449B); of the light, exeg. Jo.1:5, ib.5.3(40A).

*ἀκατάδεκτος, *intolerable*, Jo.Climscal.5(M.88.773B).

*ἀκατάδευτος, *not well-ordered*, ή...ἀφίσιους οὐδέν...ἀκατάδευτον Cyr.Joel.15 (v.l. ἀκατάδευτον 3.214E).

ἀκαταδίκαστος, *uncondemned* ὥπερ ἄδημ ἀναμάρτητον καὶ ἀ. εἰς φθορὰν καὶ καταδίκην θανάτου κατενήνοχε, Χριστὸς τούτῳ ἀφθαρτὸν καὶ λυτῆριν θανάτου ἀνέδειξεν †Ath.Apoll.1.7(M.26.1105A); *ib.*1.14 (1117c); Jo.Climscal.25(M.88.993A).

*ἀκαταζήτητος, *not sought after*, *not required*, Epiph.haer.64.67(p.510.5).

*ἀκαταζήτητως, *in a manner which precludes the need for search, plainly*, Epiph.haer.69.42(p.190.18; M.42.268C).

*ἀκαταθοησία, ή, perh. εἰτορ for *ἀκατανοηστα, *failure to comprehend* μεγαλόνεται καὶ ομικρόνεται ὅμως διὰ τῆς ἀ. [sc. ή πίστις] Thdr.Stud.catech.parv.29(p.71).

*ἀκαταίσχυτος, *that cannot be put to shame, confident, not made ashamed* ἐλπίδα Chrys.hom.in 1Cor.11:19(3.247E); ἵνα...τὴν ἀ. πρὸς θεὸν εὑρη παρρησίαν Ph.Carp.Cant.83(M.40.81B); of S. Barbara πρέσβιτος ἀ. πρὸς τὸν...Χριστὸν Jo.D.hom.12.23(M.96.813C); of BMV ἀ. πρέσβιτον καὶ μειτελῶν εὐμενῆ Jo.Mon.hymn.Bas.10(M.96.1377B); neut. as subst., *impossibility of being put to shame* τὸ ἔκεινων [sc. δεσποτικῶν λογίων] ἀ. καὶ σεβασμιώτατον Philost.h.e.7.9(M.96.1378A).

*ἀκατασχύντως, *without shame*, of BMV ἐπὶ δὲ τὸν θρόνον τῆς κρίσεως ἀ. προσάγουσα [sc. ἡμᾶς] Procl.CP or.39.6(M.85.452A).

*ἀκατάίτιος, *not to be accused, blameless* πίστις ὄρθη καὶ ἀ. Cuy.er.19(p.13.17; 5².81A).

ἀκατακάλυπτος, *uncovered*; hence *with uncovered head*, exeg. 1Cor.11:5ff.; Bas.moral.56.6(2.277C; M.31.788A); Chrys.hom.15.4 in Eph.(1.114C); met., *undisguised, plain γυμνή* καὶ ἀ. φωνῇ Eus.p.e.13.1(βρος; M.21.106D).

*ἀκατακαλύπτως, *with head uncovered*, Jo.D.1Cor.11:2ff.(M.95.653D).

*ἀκατάκλειστος, *not shut up* πύλῃ ἐστὶ κεκλεισμένῃ, τὰ μυστήρια τοῦ θεοῦ τὰ ἀ. Or.fr.in Ezech.44:1(M.17.288C).

*ἀκατάκλαυστος, *not swept by waves*, Gr.Nyss.anim.et res.(M.46.84C).

*ἀκατακρισία, ή, *refusal to condemn*, Jo.Climscal.7(M.88.804A).

ἀκατάκριτος, *not liable to condemnation, free from condemnation*, Ammon.Ac.23:12(M.85.1592A); Apophth.Patr.(M.65.332C); Anast.S.qu.et resp.133(M.89.785B).

*ἀκατακρίτως, *without being liable to condemnation, blamelessly*, Marc.Eg.opusc.1.73(M.65.913C); Dion.Ar.e.h.6.3.2(M.3.533D); ἀξιώσ-σὸν με ἀ. μεταλαβεῖν τὸν θείων...μυστηρίων Jo.D.prec.1(M.96.816D).

*ἀκατακρίσιος, *not ruled, not under dominion* μετὰ τὸ ἀ. ἡμᾶς εἶναι Niceph.Ur.v.Sym.34(M.86.3017B).

*ἀκατάλειπτος, *never deficient*, of Dives ἡν̄ ἐσθῆτη πολυτελεστάτη καὶ ἀ. τρυφᾶς cat.Lc.16:19(p.124.22).

*ἀκατάλεκτος, *that cannot be reckoned, incalculable* τοῦ ἀγίου πνεύματος ἀ. σοφίαν Didym.Trin.2.5(M.39.505C) or perh. for ἀκατάλεκτος *increasing*.

ἀκατάληπτος, A. *that cannot be grasped or contained; incommeasurable, infinite*, def. τὸ μὲν γάρ ἀ. λέγεται, ὅταν ἐρευνηθὲν καὶ ζητηθὲν μὴ καταληφθῇ παρὰ τῶν ζητούντων αὐτό...οἰον ἀ. λέγεται πέλαγος, εἰς ὃ καθιέντες ἔαντοντο οἱ κολυμβηταί, καὶ πρὸς πολὺ καταφερόμενοι βάθος, τὸ πέρας ἀδυνατῶν εὑρεῖν Chrys.incomprehens.3.2(1.404E); 1. in gen. ἀγνοια Hermias irrig.io10(M.6.1180B); ἔρημον Cyr.Os.156 (3.189A); ἀ. τῶν πιστευκότων πληθὺς id. Abac.52(3.566D); unattainable τὸ ἄκρον ἀ. Nil.Alb.(M.79.705C); 2. of God ἀ. καὶ ἀχρήστον, νῷ μόνῳ καὶ λόγῳ καταλαμβανόμενον Athenag.leg.10.1(M.6.908B); of Christ ἡ ἀ. πηγὴ ἡ ζωὴν βλαστάνουσα πᾶσιν ἀνθρώπους...ὑπὸ πενιχρῶν καὶ προσκαίρων θύσιτων ἐκαλύπτετο †Hipp.theoph.2(p.258.5; M.10.853A).

B. *that cannot be grasped by the mind, incomprehensible*, def. τῶν...αἰτίων...τὰ δὲ ἀ. τὰ κατὰ μηδένα τρόπον ὑπὸ καταλήψην πεσεῖν δυνάμενα, ἀ. δὴ καὶ ἀδηλα ἐν τῷ καθάπαξ λέγεται Clem.str.8.9(p.101.11; M.9.600C); 1. in gen. βέβαιοις γὰρ ὁ τοιοῦτος εἶναι τινα ἀ. ὁ γνωστικὸς δὲ...τὰ δοκοῦντα ἀ. εἶναι τοῖς δῆλοις αὐτὸς καταλαμβάνει, πιστεύσας ὅτι οὐδὲν ἀ. τῷ μῆτρι τοῦ θεοῦ *ib.*6.8(p.466.29; 292A); αὕτη δὲ ἡ πατείνωσις, θεϊκὴ ἐστὶ καὶ ἀ. Dor.dod.2.8(M.88.7649C); of creation, Hier.II.Trin.(M.40.857B); neut. as subst., *incomprehensibility*; of wisdom, Bas.sid.3(2.226E; M.31.684C) al.; 2. theol. (often including sense A); a. of God ἀδόρατον καὶ ἀ. A.Petr.et Paul.58(p.204.7) = A.(Pass.)Petr.et Paul.37(p.150.17); Ath.decr.22.1(p.18.24; M.25.453D) al.; Gr.Nyss.hom.1 in Cant.(M.44.781D); τὸ τοῦ θεοῦ ἀ. οὐχ οὐτως ἡμεῖς ἴσων ως ἔκειναι [sc. heavenly powers] Chrys.incomprehens.3.3(1.466A); Nil.inst.(M.79.1237C); φύγωμεν...τὴν Εὐνομίαν τόλμαν, περικλείσουσαν τῷ γνωσθεῖ τὴν ἀ. φύσιν Procl.CP Arm.13(p.193.

25; M.65.869B); τὸν πᾶσι παρόντα καὶ ἐκ πάντων εὑρισκόμενον, ἀ., καὶ ἀνεξχνίσατον Dion.Ar.d.1.7.1(M.3.865C); Jo.D.f.o.1.1(M.94.789A); b. heret., acc. Arians ἀγνωστόν τε τὸν θεόν καὶ ἀ. πανταχοῦ καὶ ἀνενόητον ἐσηγεῖται· καὶ οὐκ ἀνθρώποις μόνοις...ἀλλὰ καὶ αὐτῷ τῷ μονογενεῖ νιφά τοῦ θεοῦ Philost.h.e.2.3(M.65.468A); *ib.*1.2(461B); ref. those who deny Christ's hypostatic presence in heaven during Inc. καταληπτὴν αὐτὴν [sc. οὐσίαν] εἶναι φασι καὶ πεπερατωμένην, καὶ οὐκ ἔτι μὲν ἀπεριβρυστὸν οὐδὲ ἀ. Cyr.resp.(p.577.15; 6¹.385E); c. of Father, Cyr.H.catech.11.20; Lit.Bas.(p.322.23); †Caes.Naz.dial.17 (M.38.873A); d. of Son ὁ ἀ. ἀγγέλος †Hipp.theoph.2(p.258.8; M.10.853A); of divine glory revealed in Christ ἡ δόξα ἔκεινη ἀ., ἤτις δὲ ἀνθρώπου τοῖς ἀνθρώποις ουνελθεῖν κατηγένεσιν A.(Pass.)Petr.et Paul.22(p.138.8); τοῖς ἀγίοις ἀγγέλοις ἀ. ὁ νυμφίος τὴν οὐσίαν ἔστι Thdt.Cant.3.3(4.79); ἡγιασθή τὸ λογικὸν καταγάγιον τοῦ ἀ. Thdr.Stud.nativ.BMV 4(M.96.684B); e. of II. Ghost, Chron.Pasch.p.304(M.92.772A); f. Trin. ὁ γάρ τοι ἀκτίστον καὶ τοῦ ἀ. λόγος, εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ἐπὶ τε τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ μέν καὶ τοῦ ἀγίου πνεύματός ἐστιν. οὐ γάρ τὸ μὲν μᾶλλον ἀ. τε καὶ ἀκτίστον, τὸ δὲ ἥττον Gr.Nyss.dissess.3(M.32.328D); πατὴρ οὖν δέι ἀγένητος καὶ ἀκτίστος καὶ ἀ., νιός δὲ γενητός, ἀλλ’ ἀκτίστος καὶ ἀ. Epiph.haer.74.12(p.330.19; M.42.497D); †Ath.symb.(M.28.1587A); Hier.II.Trin.(M.40.852B); g. of unapproachability of God's presence τοῦ φανομένου τε καὶ καταλαμβανομένου παντὸς ἔξω καταλειφθέντος, μόνον ὑποδείπεται τῇ θεωρίᾳ τῆς ψυχῆς τὸ ἀδράτον τε καὶ ἀ. ἐν φόρῳ τοῦ θεοῦ Gr.Nyss.hom.11 in Cant.(M.44.1001A); φοβεροῦ καὶ ἀ. ὑπάρχοντος τοῦ περὶ θεὸν μυστηρίου Hier.II.Trin.(M.40.848Δ); h. of divine attributes τῇ ἀ. αὐτοῦ συνέσει i.Clem.33.3; μεγαλειότητος καὶ δόξαν, καὶ λόγῳ ἀπεριληπτὸν οὖσαν, καὶ νῷ ἀ. Bas.sid.2(2.225C; M.31.681A); τῶν τοῦ θεοῦ κριμάτων τὸ ἀ. Gr.Naz.or.28.21(p.54.2; M.36.53C); βασιλὴ ἀ. τοῖς γενητοῖς Didym.ap.cat.Ac.20:26(p.336.7); providence, Chrys.hom.75.5 in Mt.(7.731C); wisdom, Isid.Pel.epp.2.5(M.78.464A); knowledge, Proc.G.Is.40:26ff.(M.87.2344B); i. of generation of Son and procession of H. Ghost, Eus.e.th.i.8(p.66.22; M.24.837C); Cyr.Jo.1.1(4.14B); †Diad.Ar.2(M.65.1153B); Jo.D.f.o.1.8(M.94.813B); Jo.V.H.icon.4(M.96.1352D); 3. Valent. name of aeon of ogdoad, Hipp.haer.6.38(p.169.7; M.16.3255A); of the second aeon, *ib.*8.8(p.227.14; 335OC); 4. of primal number of Pythagoras ἀριθμὸς γέγονε πρῶτος ἀρχή, ὅπερ ἐστὶν [εν] ἀόριστον ἀ. *ib.*1.2(p.5.21; 3024B).

ἀκαταλήπτως, 1. *incomprehensibly*; of Son's generation, Symb.Ant.(345)(p.252.19; M.26.729B); Cyr.H.catech.4.7; Epiph.haer.69.15 (p.165.1; M.42.225A); Justn.conf.(p.76.16; M.86.909A); Jo.D.f.o.1.8 (M.94.816A); 2. ἀ. *χειν be unable to comprehend* ἀ. ἔχειν τῶν σημείων Or.comm.in Gen.ap.philoc.23.19(p.208.6; M.12.81B).

ἀκαταληφία, ή, 1. *immensity, infinity*; of God, Gr.Nyss.Fun.1 (1 p.209.5; M.45.457A); of BMV ref. Bar.3:24ff., †Meth.Sym.el Ann.10(M.18.373B); 2. *incomprehensibility*; a. in gen., Hipp.haer.1.22 (p.27.15; M.16.3049); τῶν γραφῶν πανωνύμιας καὶ ἀ. Anast.S.hex.12 (M.89.106C); *ib.*(206A); b. of God ἐδησιος...τῆς θείας οὐδίας ἡ αἰσθησις αὐτῷ τῆς ἀ. Bas.epp.234.2(3.358A; M.32.869C); οἴον τινι γνόφῳ τῇ ἀ. πανταχόθεν διελημμένον Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.1121A); Epiph.haer.70.5(p.237.5; M.42.345C); *ib.*76.54(p.412.23; 361B); τοῦτο μόνον αὐτῷ καταληπτόν, ἡ ἀπερία καὶ ἡ ἀ. Jo.D.f.o.1.4(M.94.800B) = †Cyr.Trin.3(6³.4D; M.77.1125B); of Son, Agath.v.Gr.III.45(p.25); †Meth.Sym.el Ann.5(M.18.360A); of divine judgements, Ath.exp.Ps.72 proem.(M.27.328A); 3. ? *inability to comprehend* τὴν ἀγνωσίαν διὰ τῆς ἀ. κεκτημένοι Epiph.haer.76.54(p.413.18; M.42.636D) (or in sense 2 supra).

*ἀκατάληψις, ή, *inability to comprehend, insensibility*, Dor.doct.6.1(M.88.1685C).

*ἀκαταλίπτως, *for ἀκαταλήπτως*, of fire ἀ. ἀφιπτάμενον Dion.Agr.eh.15.2(M.3.329C).

ἀκατάλυτος, *indissoluble, everlasting* τὸ τῶν ἀγίων ἀ. καὶ αἰώνιον βασιλείον Hipp.Dan.4.10.2; of baptism σφραγίς ἀγία ἀ. Cyr.II.procatech.16; of the gospel, Epiph.haer.42.11(p.152.7; M.41.768D); μονῇ ἀ. παρὰ τῷ πατρὶ Bas.ascal.disc.2(2.213C; M.31.652C); of Christ, Cyr.ap.cat.Lc.23.31(p.166.27) cit. s. ἀμάραντος; and his kingdom, Cosm.Ind.top.2(M.88.112B).

*ἀκαταλύτως, *indestructible, everlasting*, exeg. Rom.6:10 τοὐτότιν, [δ. [sc. ζῆ], ως μηκέτι κατείσθαι υπὸ τοῦ θανάτου Chrys.hom.11.2 in Rom.(9.532C); Marc.Eg.opusc.5.8(M.65.1041B).

*ἀκατάμαχος, *unconquerable*, Eus.d.e.9.3(p.410.18; M.22.661B).

ἀκατανάγκαστος, 1. *not compelling, not compulsory*; of Law, ref. Ex.20:25, Const.App.6.20.2; ref. Mt.16:24 ἀ. ποιεῖ τὸν λόγον Chrys.hom.55.1 in Mt.(7.553D); neut. as subst., *absence of compulsion*, id.hom.17.1 in 2Cor.(10.558C); 2. *not subject to compulsion, free* εἰ γὰρ δὴ ὅριστον καὶ ἀ. ... τὸ θεῖον Eus.p.e.5.9(196B; M.21.

340B); *voluntary* πρότερον μέντοι θελήσαι δεῖ, καὶ τότε εἰπακοῦσαι, ἵνα τὸ ἔφ' ἡμῖν ἀ. ὃ †Bas. Is.45.(1.415D; M.30.205E); *neut. as subst., freedom*; *exeg.* Apoc.22:11, *ref.* God οὐχ ὡς εἰς δδίκιαν...προτρέπων ...ἄλλ' ὡς τὸ τῆς γνώμης φυλάττων ἀ. Andr.Caes. *Apoc.*71(M.106.448D).

*ἀκαταναγκάστως, *without compulsion*, †Chrys. *ador.*1.1(3.820C); cf. Chrys. *hom.*55.1 in *Mt.*(7.555D) ἀκαταναγκάστων.

*ἀκατανίκητος, *unconquerable*, †Ath. *qu.al.*20(M.28.793C).

ἀκατανόητος, 1. *inconceivable, incomprehensible*, of God ἀ. πάσῃ γενητῇ ψυστάσῃ Serap.euch.13.1; Gr.Nyss.or.catech.14(p.62.11; M.45.45D); Max.schol.d.n.5.5(M.4.317D); of Son's generation, †Diad. Ar.2(M.65.1153B); Max.ambig.(M.91.1080A); Christ's birth, Jo. Mon.hymn.Nic.4(M.96.1385A); God's works in the heavens, *Ascens.* Is.A 2.4; 2. *not known, of divine wisdom οὐδὲ τοῖς μὴ ὄμοιοῦσσιν* ἀ. Clem.str.5.1(p.329.23; M.9.168); 3. *uncomprehending* ἀ. διάνοια Cod.Afr.86.

*ἀκατάνυκτος, *not pricked, insensitive* καρδία Jo.Clim.scal.27(M.88.1108D); Anast.S.qu.el resp.105(M.89.757D).

ἀκατάπαυστος, *incessant, hence not to be ended, eternal*; of hell fire, Clem.paed.3.11(p.282.13; M.8.661C); Const.or.s.c.13(p.173.4); of kingdom of Christ, *Symb.Ant.*(341)4(p.254.26; M.26.730B); τοῦ Χριστοῦ...τὴν ἀ. ἔξουσίαν Cyr.H.catech.15.31; τῶν τοῦ μέλλοντος αἰώνος ὁγάθων τῶν ἀ. Ammon. *Jo.*1:4(M.85.1393C); ἀ. ... δικαιοσύνης μημῆν κέκτηται Leont.N.v. *Jo.Eleem.*45(p.93.22).

ἀκαταπαύστως, *ceaselessly, eternally* ὡς μὲν γὰρ θεός...γεννᾷ... ἀτελευτήτως καὶ ἀ. διὰ τὸ ἀναρχον καὶ ἀχρονον, καὶ ἀτελεύτητον, καὶ δεῖ σωσάντως ἔχον †Cyr. *Trin.*7(6°.10D; M.77.1136A).

*ἀκαταπολέμητος, *invincible* τί...πολεμεῖς τὸν ἀ.; [sc. H. Ghost] Epiph.apc.14(p.23.7; M.43.41C).

*ἀκαταπρόδοτος, *not betrayed*; *neut. as subst., non-betrayal*, Germ.CP or.2(M.98.265D).

ἀκατάπτωτος, *unthrown*, in wrestling, Gr.Nyss. *Eun.*2(2 p.387. 17; M.45.569B); *met., safe* ἵνα διὰ τῆς σεπτῆς ἐπάδος τῶν γηστειῶν ἀσφαλῆ τε καὶ ἀ. τὴν διέξοδον ὅποτενσάμεν Joannes Atheniensis ap.Jo.D.jej.suppl.(M.95.76A).

*ἀκατάργητος, *not to be abolished, indestructible* νῦν ἀ. τοῖς ἀ. χαίρειν Val.Gn.ap.Epiph.haer.31.5(p.390.6; M.41.48IA); *T.Sal.*15.5(M.122.1337B).

*ἀκαταργήτως, *indestructibly*, Mac.Aeg.liberti.men.21(M.34.956C).

*ἀκατάρευτος, *not watered with dew*, Cyr.Joel.15.(3.214E, v.l. ἀκατάδευτος).

*ἀκατάριτος, *imperfect*; *neut. as subst., imperfection*, Iren. haer.4.38.2(M.7.1106C).

ἀκατάσβετος, *unquenchable*; of hell fire, Heracl.ep.(M.92.1020B); *neut. plur. as adv.*, †Jo.D.B.J.24(M.96.1084B).

[*]ἀκατάστερος, *for ἀκατάσειτος, unshakeable* ἀ. ἀνδρεῖαν Dion. Ar.ap.cat.Rom.8:39(p.295.10); cf.id.c.h.8.1(M.3.237D).

ἀκατάσειτος, *unshakeable*, of Church τὸν ὁ. οἰκον Didym. *Trin.*2.6(M.39.519C); ἀ. καταλειπότες πόλιν, τὴν ἐγκράτειαν Cyr.ador.1(1.19E); of God ἰδρυμένην ἔχων καὶ ἀ. φύσις id.Zach.50(3.739C); ἡ θεοῦ φύσις...ἀ. ἔχει τὴν ἔφ' οἷς ἔστι διαμονήν id.inc.unigen.(5.683B); παλαιῶν ἀνδρῶν...ἀ. ἐν καρτερίᾳ φιλοσοφίᾳ Dion.Ar.e.h.3.3.4(M.3.420C); of Christ πύρον ἀ. εἰς ἐπικούριαν Cyr. *Is.*3.3(2.471B).

*ἀκατασείτως, *unshakeably, immovably*, Cyr.glapb.Gen.3(1.106A); Dion.Ar.c.h.7.1(M.3.205D).

*ἀκατάσκεπτος, 1. *unconsidered, wild* ἀ., κομιδῆ τῶν τῆς ἐκκλησίας δογμάτων ποιεῖται τὴν κατάρρησιν Cyr.Nest.2.7(p.43.35, v.l. ἀκατάσκοπον 6°.47B); id.glapb.Gen.7(1.218E); id.glapb.Ex.3(1.333D); 2. ? *not to be examined, beyond criticism*; *neut. as subst., faultlessness* κεκτήσται μὲν γὰρ τὸ ἀ. παντελῶς οὐδεῖς, τετρήσται δὲ μόνη... τῷ Ἐμμανουὴλ id.ador.16.(1.585A) perh. for ἀκατάσκοπως q.v.

*ἀκατασκέπτως, *without consideration, thoughtlessly*, Cyr.glapb. Num.(1.409A); id.Juln.4(6°.131E); id.Nest.1.8(p.30.7; 6°.26E).

ἀκατασκεύαστος, 1. *unwrought, unformed, chaotic* οὐδίαν...ἀ. Hipp.haer.6.30(p.158.10; M.16.3239B); Bas.hex.2.2(1.13B; M.29.29C); Const.App.7.34.1, etc.; λυθήσονται οἱ οὐρανοὶ καὶ ἔσται ὁ ἄηρ ἀ. 1.Apos.Jo.19(p.87); 2. *not manufactured* οὐφία καὶ δύναμις...ἀχειροποίητοι...καὶ ἀ. †Gr.Nyss.Ar.7.el Sab.9(M.45.1293C); *met., unpremeditated* γέγονε τοῦτο, οὐ προθεμένης μοι τῆς γνώμης ἀλλ' ἀ. οὐτω παρελθόν Synes.ep.137(M.66.1525C); 3. *not artificial, plain*, met. ἀπλῆ καὶ ἀ. διηγήματι Gr.Nyss.fat.(M.45.148A); 4. *unequipped*; of a ship, Chrys. *hom.*19.3 in Eph.(11.138C).

ἀκατασκεύαστος, *roughly, without finish*; *ref. an argument, without support of evidence*, Or.Cels.4.58(p.330.24; M.11.1125A).

ἀκατάσκευος, 1. *not fitted out*; a. *plain, without addition*, †Bas. Is.29(1.402A; M.30.173C); b. *unadorned, simple*; of the faith, Gr.

Nyss. *hom.opif.*26.13(M.44.224A); τὴν ἀπλῆν τε καὶ ἀκατάσκευον...τῆς θεᾶς γραφῆς διάνοιαν id.Apoll.29(M.45.1185D); naked ἡ ἐκάστοτ ψυχῇ...λιτῆ τις καὶ ἀ. ἐπιχωριάζει τοῖς κάτω id.ep.1.14(M.46.1004C); *neut. as subst., simplicity* τὸ ἀπλοῦν καὶ ἀ. τῶν πνευματικῶν λόγων Bas.hex.3.8(1.30D; M.29.73B); c. *in argument, unsupported by evidence* φιλῆν καὶ ἀ. τὴν βλασφήμιαν προβάλλεται, οὐδὲν λογισμῶ κατασκεύαζων τὴν ἀποτίαν Gr.Nyss. *Trin.*7(p.79.6; M.32.693C); id. Eun.4(2 p.79.4; M.45.653A); ib.(p.79.29; 653C); 2. *uninformed*; of the earth at Creation, Cyr. *Is.*4.3(2.618C).

ἀκατασκεύως, 1. *without preparation or elaboration*, Gr.Nyss. *hom.*7 in *Cant.*(M.44.925C); 2. *without artifice, bluntly*, id. *Eun.*12 (1 p.231.23; M.45.928C).

*ἀκατασκίαστος, *free from shadows, clear γυμνὸν καὶ ἀ. βλέπων τῆς ἀληθείας τὸ κάλλος Cyr.hom.pasch.20(5°.261C, v.l. ἀκατασκεύαστον).*

*ἀκατάσκιος, = foreg. ἐμφανῆ τε καὶ ἀ. ἐπιτηδεύειν τὴν πλημ μελεῖαν Cyr.ador.14(1.504E).

*ἀκατασκόπητος, *not to be gazed on*, Gr.Naz.carm.1.1.30.32(M.37.510A).

ἀκατάσκοπος, 1. *not gazed at, unobserved*, Clem.paed.3.11(p.280. 9; M.8.657B); ἐν ἀ. βαπτίσαι Hom.Clem.14.1; 2. s.v.l., ? *faultless δικαιοσύνην...ἀμαρόν τε καὶ ἀ. Cyr. *Is.*5.6(2.880B), cf. ἀκατάσκεπτος*; 3. *prob. for ἀκατάσκεπτος, unconsidered*, id.Nest.2.7(6°.47B; ἀκατάσκεπτος p.43.35).

*ἀκατάσκωπος, *not liable to derision, blameless* ἀδιάβλητον... καὶ ἀ. προθυμίαν Cyr.ador.12(1.419B); ἀ. ζωὴν id.Os.58(3.90A).

ἀκαταστασία, ἡ 1. *anarchy, confusion*; in China, Eus.ep.Caes. (p.46.11; M.20.1544A); Jul.Papa ep.Dian.ap.Ath.apol.ser.35(p.112. 32; M.25.305C); Bas.ep.70(3.164A; M.32.436A); Epiph.an.82(p.102. 26; M.43.172A); 2. *unsettledness, instability*; mental or moral, Herm. sim.6.3.4; τὸν ἥθους ἀ. Ath.v. Anton.36(M.26.896B); ἀ. τῶν λογισμῶν Mac.Aeg.hom.5.4(M.34.497C).

ἀκατάσχετος, *not to be checked, uncontrollable*; in good sense, *unrestrained, irrepressible* ἡ τοῦ ἀγίου πνεύματος ἐκχυσίς...ἡ ἀ. καὶ ἀφθονος ἐπιφύλησης αὐτοῦ Didym. *Trin.*2.6(M.39.533A); τὴν καδον καὶ τὸν ἔρωτα πρὸς τὸν θεὸν ἀ. Mac.Aeg.hom.15.37(M.34.601B); ref. Christ δι' ὑπερβολὴν ἀγαθότητος καὶ ἀ. ἔρωτα σταυρωθεῖς Lit.Jac. (p.164.9).

ἀκατάτακτος, *not ranged with, independent*, Dion.Ar.e.h.2.3.5 (M.3.401A).

ἀκατάτριπτος, *not wasted away, whole μόνη ἡ γλῶττα ἀ. ὑπῆρχε* Pall.h.Laus.21(p.64.16; M.34.1073B).

*ἀκατάφλεκτος, *not burnt up, not consumed by fire*; of burning bush, Sev.Ant.ap.cat.Ac.2:3(p.21.10); *met.*, of BMV βάτε ἀ. Ephr. 3.529D; οὐρανὸν κανὼν καὶ θρόνον ἀ. Jo.Eub.concept.BMV 16(M.96.1485B); Jo.Mon.hymn.Chrys.6(M.96.1381C).

*ἀκατάφλεκτος, *for ἀκατάφλεκτος, not burnt up*, of BMV ὁ βάτε ἀκατάφλεκτε Ephr.3.545F.

*ἀκατάψεκτος, 1. *blameless*, Cyr.ador.16(1.582A); id.Juln.6(6°.210B); 2. *unblamed οὐκ ἀ. ἐφ τῷ τοῦ σώζοντος ἡμερότητα ib.(207A)*; *neut. as subst., freedom from blame οὐ πᾶσα πάντως εἰρήνη τὸ ἀ. ἔχει id.Lc.12:51(M.72.756D).*

*ἀκατάψεκτος, 1. *blamelessly*, Cyr.Lc.16:10(M.72.816C); 2. *without being blamed*, id.Juln.10(6°.326B).

ἀκατέργαστος, *not worked over, not elaborately finished*, Synes. regn.17(p.41.14; M.66.1088C); *imperfect*, ref. Ps.138:16 τὸ μὴ [ed. μὲν] ἀ. μου ἔγωσαν οἱ ὄφθαλμοι οὐν Jo.D.anacr.(M.96.854A).

ἀκατεύναστος, *not put to bed*; hence *sleepless, ever-watchful*; of the eye of God, Cyr.Am.89(3.343A); κεχειροτόνηκεν αὐτῇ [sc. Church] φύλακας σοφός...ἀ. ἔχοντας ἐπ' αὐτῇ τὴν φροντίδα id.Is. 5.5(2.872D); *neut. as subst., nightly vigil τὸν διημεριόν...ἰδρωτας καὶ τὸ τῆς θεοδογίας ἀ. Sophr.II.v. Anast.(M.92.1708B); met., *ceaseless, perpetual* ἀ. τὴν ὑπνωδίαν Cyr.Ps.46:7(M.69.1050A); of hell fire, id.Soph.45(3.623C); of the flame of anger, id.ap.Jo.D.parall. 15(M.96.273A).*

ἀκατηγόρητος, *unaccused; blameless*; hence *innocent of sin τὰ αὐτῆς [sc. σαρκὸς] οἰκειούμενος ἀ. πάθη* Cyr.thes.28(5°.252C); *neut. as adv., blamelessly* οὐν μὲν γὰρ ὡς ἄνθρωπος ἀ. προσκυνεῖ id.Jo.2.5 (v.l. ἀκατηγορήτως 4.190B).

*ἀκατηγορήτως, v.l. for ἀκατηγόρητον Cyr.Jo.2.5(4.190B).

ἀκατήχητος, *uninstructed, ignorant of the faith* ἀνθρώπων αἱρετικῶν ἀ. Ar.ep.Eus.(p.2.7; M.42.212A); τῶν ἔτι ἀ. πλειν Bas. Sel.v.Theod.1(M.85.556A); c. genit., *uninstructed in*, Gr.Nyss. *Eun.*1 (p.70.15; M.45.300B); Max.schol.h.3.3.6(M.4.141B).

ἀκατονόμαστος ([*]ἀκατωνόμαστος), *not to be named, unnameable*; 1. of God τῆς ἀρρήτου καὶ ἀ. ... ὑποστάσεως τοῦ πατρός Or.

*princ.4.4.1(p.349.20); Gr.Naz.or.30.17(p.134.19; M.36.125B); Gr.Nyss., tres dñi(M.45.121A); exeg. Cant.5:7 ἐκάλουν αὐτὸν ἐξ ὄνοματος, ὡς ἣν μοι δινατοὶ ἔξευρεν ἐπὶ τοῦ ἀ· ὄνοματος id.home.6 in *Cant.*(M.44.892D); ref. Mt.28:19 τί οὖν σημαίνει τὸ ἀ· ὄνομα, περὶ οὗ εἰπὼν ὁ κύριος δοὺς βαπτίζοντες αὐτὸν εἰς τὸ ὄνομα, οὐ προσέθηκεν αὐτὴν τὴν σημαντικὴν φωνὴν τὴν ὑπὸ τοῦ ὄνοματος δηλουμένην; id.Eun.2(2 p.301.28; M.45.472D); Isid.Pel.epp.1.143(M.78.432B); Dion.Ar.d.n.1.8 (M.3.597C); 2. of generation of Son γεγενημένος, ἀρρήφω λόγω καὶ δυνάμει ἀ· Eus.I.C.12(p.230.11; M.20.1388B); ἀκατωρύκαστον αὐτὸν γένεσιν τε καὶ οὐσίων id.d.e.5.1(p.211.28; -ούμαστον M.22.352B); of union of Christ's natures εἰλῑ δῑ οἱ καὶ εὐλάβειαν περιττῆν ἡ ἔχοντες ἡ ὑποκρινόμενοι...ἄρρητον...αὐτὴν [sc. ἔνωσι] καὶ ἀ· γεγενημένα ἀπέφήνατο Leont.B.Nest.ei Eut.1(M.86.1297D); 3. of God as unknowable, acc. Gnostics τὸν μὲν παντοκράτορα θεὸν βλασφημεῖν, ἀγωνῶν δοξάσειν...ἀλεκτοῖ, ἀρρητοῖ, ἀ· Const.Appr.6.10.1; Epiph.haer.31.2(p.386.7; M.41.477A); Jo.D.haer.44(M.94.704B).*

ἀκατόπτευτος, 1. *not to be looked on τὸ φῶς τὸ θεῖον ἀπροσπέλαστον καὶ ἀ· Max.schol.d.n.7.1.3(M.4.341A); Chrysipp.encl.in Jo.Bapt.(p.30.13); 2. unobserved μὴ νόμιζε...τὸ σφάλμα ἀ· Rom.Mel.(SBB AW 1898² p.143).*

***ἀκατόρθωτος**, 1. *not to be set right, irremediable εἰς μεγάλην ἔξτασιν [sc. baptism] ἔρχη...κατὰ τὴν μίαν ὥραν ἦν ἀπολέστης, ἀ· οὐ τὸ κακόν Cyr.H.catech.17.36; κακοποιοί ἀ· Epiph.anec.9(p.16.8; M.43.32B); ὃ τῆς τῶν ἀνθρώπων πολλῆς φρενοβλαβείας καὶ ἀ. λογιαμοὶ id.haer.57.3(p.347.21; M.41.1000A) or perh. not rightly directed, erring; 2. not to be brought to a successful issue, impossible to fulfil or attain νομίζουσαν ἀ· εἶναι τὴν ἀρέτην Or.exp.in Pr.19(M.17.205D); ἐπιτάγματα δυσχερῆ, ἀλλὰ μήν οὖν ἀ· Ammon.Ac.15:10 (M.85.1552A); neut. as subst., impossibility of performance; of the Law, ib.13:39(M.1541C); 3. not fulfilled τὴν ἐντολὴν τῆς ἀγάπης ἀ· εἶναι Bas.reg.fus.25.2(p.370E; M.31.085B).*

***ἀκατόχως**, without being held, of Christ τοῖς σπαργάνοις ἔγκατ-εχόμενοι ἀ· †Meth.Sym.et Ann.3(M.18.353A).

[*]**ἀκατανόμαστος**, v. ἀκατονόμαστος.

ἀκαυστος, 1. *without the quality of burning ἀλατῆς μὲν εἴναι τὸ πῦρ τῆς κολάσεως, ἀ· δὲ τὸ φῶς τῆς ἀνταποσέως Bas.home.in Ps.28 (L.121B; M.29.297C); 2. unkindled, exeg. Job 20:25 τοῦτο τὸ πῦρ τὸ παρ' ἡμῖν ὑλικὸν οὐκ ἔστιν ἀ· πῦρ βλεπομένον γάρ αὐτό. ἔκεινο δὲ ἀδρατόν ἔστι τὸ πῦρ, τὸ ἐπὶ τοὺς ἀμαρτωλὸν ἔρχόμενον, δὲ ἔνδον αὐτοὺς καίει Or.enarr.in Job 20:25(M.17.76A); κατὰ μὲν τὸ πρόχειρον, τὸ μὴ ἐκ προνοίας ἀναφέν, ἀλλ' αὐτομάτως κατενεχθέν,...κατὰ δὲ τὸ κρυπτόμενον, ἀ· πῦρ ἔστιν, ἡτοι τὸ κατὰ συνείδησαν, ἡ καὶ τὸ ἀποκείμενον ἐν τοῖς μελλοντι δικαιωτηρίοις Olymp.Job 20:25(M.93.27D).*

***ἀκαυχησία**, ἡ, absence of boasting, humility, Ign.Polyc.5.2.

ἀκέαστος, unbroken, undivided; of the divine nature, Gr.Naz.carm.1.1.2.35(M.37.404A); ib.1.1.3.73(414A).

***ἀκέδουκτος**, ὁ, aqueduct, Thphn.chron.p.424(M.108.1004A).

***ἀκεκρυμμένως**, without concealment, openly, Gr.Nyss.home.1.5 in Canti.(M.44.1116B).

ἀκενδοδία, ἡ, absence of vainglory, modesty, Chrys.home.8.1 in 1Tim.(11.589D); †Nil.vit.4(M.79.1144D); ib.1(1141D); Jo.Clim.scal.4(M.88.725B).

ἀκενδόδοξος, free from vain conceit, modest, humble; in gen., exeg. Mt.8:4 διὰ μὲν τοῦ λεπροῦ τούτου ἀτύφους ἡμᾶς παρασκενάζων [sc. ὁ Χριστός] καὶ ἀ· Chrys.home.25.2 in Mt.(7.309A); ἀ· μελέτη τῶν λογίων τοῦ θεοῦ Diad.perf.9(p.12.6); Jo.D.dialect.(M.94.532C); neut. as subst., freedom from pride, humility, Ammon.Ac.14:17 (M.85.1545C); exeg. Mt.6:6 οὐ τολνεὶ εἰς τὸ τόπον περιώριες τὴν εὐχὴν, ἀλλ' ἐν μόνον ἐπέταξε τὸ ἀ· Chrys.home.8.1 in 1Tim.(11.589E); of Christ ὑποστέλλει μὴ δημοσιεύεσθαι, ὡς ἐπιεικῆς καὶ ἀ· Or.fr.in Ml.12:15(p.117.13; M.17.293D); Ammon.Jo.11:42(M.85.1469A); Leont.H.Nest.5.22(M.86.1744C).

***ἀκενδόδως**, without vain conceit, Ephr.3.68C.

ἀκεντρος, 1. *stingless, harmless, met. σφελομεν...πρόνοιαν ποιεῖσθαι τοῦ τε λόγου, τῷ ἀ· καὶ ὠφελίμως ἀ· Or.or.28.2(p.376.19; M.11.524A); οὐ γάρ ἀ· παντελῶς τῶν ἀγίων ἡ ἀρέτη Cyr.Joel.64(3.244C); 2. not responding to the spur, met. dull, stupid τούτων αὐτάρκων ὄντων τοῖς μὴ ἀ· Or.princ.4.3.7(p.333.10; M.11.388A).*

***ἀκέντοτος**, 1. *not emptied; in gen., †Apoll.met.Ps.74:9(M.33.1420C); Christol. ref. kenosis of Logos in Inc.δ..λόγος κενοῦται, ἀ· τὴν φύσιν ὑπάρχων Attic.ap.Cyr.Arcad.(p.66.25; 5².49C); εἰς τοσαύτην ἔστοτε καθῆκεν ὁ ἀ· κέωσιν Sophr.H.or.2.42(M.87.3273C); 2. inexhaustible, Amph.home.4.9(M.39.84D); Isid.Pel.epp.3.129(M.78.829B); †Chrys.home.5(13.211E).*

ἀκέραιος, 1. pure, without admixture, of man at resurrection ἀ·

καὶ πάσης τῆς κατὰ κακίαν ἐπιμεῖας ἀλλότριον ἀναστοιχειωθῆναι Gr. Nyss.or.catech.35(p.133.11; M.45.89A); met., sincere τὸ ἀ· τῆς πράτητος αὐτῶν βούλημα iClem.21.7; of faith, Const.ap.Gel.Cyz.h.e.2.7.9 (M.85.1233C); complete in itself ἀ· δὲ καὶ τελεύτης ἔστιν ὁ ἀριθμὸς τῆς τριάδος Symb.Sirm.2(p.257.25; M.26.744A); 2. unharmed, intact ἀ· καὶ ὀδόκληρον ἀναστῆναι τὴν σάρκα †Just.fr.res.4(p.40; M.6.1577D); virgin, Isid.Pel.epp.2.53(M.78.497A); met., pure, inviolate τοὺς...τῶν πατέρων ὄπους ἀ· φυλάξων Ath.syn.13(p.240.19; M.26.704B); hence ἐν ἀ· in full, Gr.Mag.dial.(tr.Clem.)3.37(M.PL.77.307C); unprejudiced τὸ ηὔσιον τῆς ἀκροσεως ἀ· διασφέων πρὸς ἀπολογίαν τῷ μὴ παρόντι Bas.epp.94.3(188E; M.32.489A); 3. of persons, innocent; simple, opp. subtle or learned, Or.princ.4.3.3(p.327.8; M.11.381A); Ath.Ar.1.8 (M.26.25D); Cyr.Jo.10.2(4.917D).

ἀκεραιοσύνη, ἡ, guilelessness, innocence, simplicity, Barn.3.6; ib.10.4.

ἀκεραιότης, ἡ, 1. soundness, safety τὴν τοῦ σώματος ἀ· Isid.Pel.epp.1.83(M.78.240C); 2. guilelessness, simplicity, innocence, Or.hom.17.2 in Jer.(p.144.18; M.13.450B); ἡ σοφία δεινότητος τε καὶ ἀ· τὸ μέσον ἔχει Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.420B); exeg. Cant.2:13 περιστερὰ διὰ τὴν ἀ· Ph.Carp.Cant.61(M.40.72A); of simplicity of speech τῶν ἐν ἀ· φθεγγομένων Nil.epp.2.291(M.79.345A).

ἀκερίας, sincerely, honestly τοῖς μὲν ἀ· δικάζοντις ἀπειλοῦντες Ep.Aeg.(p.156.34; M.25.388B).

***ἀκεροπερισπαστος**, prob. for *ἀκαριοπερισπαστος, distracted in an untimely way, †Ath.syntag.1.9(M.28.837A).

ἀκέστωρ, δ, healer, Paul.Sil.Soph.799(M.86.2149B).

ἀκέφαλος, 1. headless, astron. ὁ ἀ· πρὸς τῶν μαθηματικῶν καλούμενος ὁ πρὸ τοῦ ἀστέρος τοῦ πλανωμένου καταριθμούμενος Clem.paed.2.2(p.177.3; M.8.429C); 2. senseless, Anast.S.hod.12(M.89.200B); 3. plur., name of monop. party; def. Acephali dicti, id est sine capite quem sequuntur haeretici, nullus enim eorum reperitur auctor, a quo exorti sunt. hi trium Chalcedonensium capitulorum impugnatores duarum in Christo substantiarum proprietatem negant, et unam in ejus persona naturam praedicant, Isid.H.etym.8.5.66; being those who separated themselves from Peter Mongus ἀποσχίζονται τινες ἀπὸ Πέτρου δότοις δεξάμενος τὸ Ἐγνωτικόν, οὐ φανερῶς ἀνεθεμάτιζε τὴν σύνοδον. καὶ ἐλέγοντο οἱ τοιοῦτοι Α·, διότι τῷ πατριάρχῃ αὐτῶν μὴ ἀκολουθήσαντες καθ' ἑαυτὸν ἐκοινώνουν †Leont.B.sect.5.2(M.86.1229B); Α· οἱ μὴ δεξάμενοι τὸ Ἐγνωτικόν Ζήνων, διὰ τὸ μὴ ἀναθεματισθῆναι ἐν αὐτῷ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἀγέλαν σύνοδον Tim.CP haer.(M.86.56C); and as rejecting the true headship of Christ, Eust.Mon.epp.(M.86.940A); in gen. τούτῳ [sc. Tim. II Al.] καὶ τοῖς ἀπ' αὐτοῦ μέχρι τῆς σημεροῦ οὐ κοινωνοῦσι οἱ Σενήροι, ἀ· αὐτοὺς προσαγούντες ib.(904C); οἱ Απολιναρίου πονηροῖς ἀκολουθοῦντες δόγματοι οἱ Α·, οὐχ ὅμοιογοντας ἐν δύο οὐσίαις εἴναι καὶ γνωρίζεσθαι τὸν Χριστόν, ἀλλ' ἐν μιᾷ Justn.monoph.(p.39.24; M.86.1140D); Εὐτρυχιανοί, καὶ ὁ τούτῳ κοινωνός Διόσκορος, Σενήρος, Ἰάκωβος, καὶ οἱ λοιποὶ Α· Tim.CP haer.(72A); Σεβῆρος καὶ Πέτρος ὁ Κναφένος καὶ Φιλόβενος καὶ πάσα η ἀμφ' αὐτοῖς πολυκέφαλος ὑδρα καὶ δ. CNic.(787)refut.(H.4.409C); of their teaching ἀ· τερψίεις ἀντίπαλοι Sophr.H.or.2.7(M.87.3225A); οὐ μὴ περιτέοντη ἐχθραινούσῃ θεῷ ἀ· ύπερφανίᾳ Jo.Clim.scal.22(M.88.957A); 4. without a head or superior; of cleric not under episcopal jurisdiction, cf. duo sunt autem genera clericorum: unum ecclesiasticorum sub regimine episcopali degentium, alterum acephalorum, id est, sine capite, quem sequuntur, ignorantium, Isid.H.de ecclesiasticis officiis 2.3(M. PL.83.779A).

ἀκῆδεια, ἡ, = ἀκρίδια, weariness, Cyr.hom.pasch.18(5².244E); Nil.epp.3.142(M.79.449A); †Nil.perist.11.4(M.79.909B).

***ἀκηδημόνευτος**, uncared for οὐδὲν τῶν ὄντων ἀ· Cyr.Ps.66:4 (M.69.1141A); Thdt.qu.83 in Gen.(1.93); id.Ps.66:4(1.1052).

ἀκηδία, ἡ, A. in gen.; 1. (physical) fatigue, exhaustion νυσταγμός...καὶ ἀ·, καὶ δὲ τῆς ὄδου κόπος ἐπιτείνων τὴν ἀ· Gr.Nyss.epp.1 (M.46.1001D); 2. weariness, inertia ὑμεῖς μαλακισθέντες ἀπὸ τῶν βιωτικῶν πραγμάτων παρεδώκατε ἑαυτὸν εἰς τὰς ἀ· Herm.vis.3.11.3; κρίσις δὲ πῆγες τῶν νοός βουλευμάτων· ψύχιν δὲ τούτων οἴδα τὴν ἀ· Gr.Naz.carm.1.2.34.70(M.37.950A); 3. anxiety ἐπειδὴ εἰς τὴν καταδυναστείαν...τῶν δαιμόνων ἀφορῶν, ἀ· πεπλήρωμα Ath.exp.Ps.60:2f.(M.27.272D); στενωθεῖσα ἀπὸ τῆς ἀ· Pall.v.Chris.17(p.109.2; M.47.60); 4. loss of hope, despair συνέθρωντες δὲ [sc. Sennacherib] οὐτῶς εἰς ἀ· τοῦς ἐν τοῖς Ἱεροσόλυμοις Cyr.Am.75(3.336D); id.Jon.16(3.379C); caused by attacks of concupiscence ἡμᾶς καταπορύσσης τῆς ἐπιβυτίας, καταβοῶμεν ἐξ ἀ· πολλάκις id.Jo.3.6(4.314A); 5. sadness λυπεῖσθαι καὶ εἰς ἐσχάτην ἀ· καταφέρει Cyr.epp.70(M.77.364B); exeg. Is.61:3 ἀντὶ πνεύματος ἀ·, τούτεστιν, ἀντὶ τῆς πάλαι μικροψυχίας id.Is.5.5(2.862B).

B. listlessness, torpor, boredom, 'accidie', t.t. for a special temptation of monks and hermits; **1.** def. ἀ. ἐστὸν ἀπονία φυχῆς, ἀπονία δὲ φυχῆς οὐκ ἔχουσα τὸ κατὰ φύσιν, οὐδὲ πρὸς πειρασμὸν ἰσταταὶ γενναῖας Nil.spir.mal.13(M.79.1157C); cf. Nil.vit.cog.(M.79.1457B); ἀ. φιλία ἀέρική, θημάτων περιαγωγός, φλεργίας μίσος, ἡνιχίας μάχη, φαλμαδίας ζάλη, εὐχῆς ὄκνος, ἀστήσεως χαύνωσις †Nil.vit.4(M.79.1144B); ἀ. ἐστὶ πάρεσις φυχῆς, καὶ νῦν ἔκλυνις, δλιγάνα δάσκησεως, μῖσος τοῦ ἐπαγγελματος, κοσμικῶν μακαρίστρια, θεοῦ διαβλήτωρ, ὡς ἀσπλάγχνου καὶ ἀφιλανθρώπου Jo.Clim.scal.13(M.88.860A); ἀ. ἐστὸν ἀστήσεως μῖσος τοῦ μοναχικοῦ ἐπαγγελματος, κοσμικῶν μακαρίστρια, θεοῦ διαβλήτωρ, ὡς ἀσπλάγχνου καὶ ἀφιλανθρώπου, ἀπονία φαλμαδίας ἐν προσευχαῖς ἀσθενοῦσα· ὥριζομεν δὲ καὶ τάντη μ' ἡμέρας μετανοεῖν· ἔβδομάδας τρεῖς οἵνου μὴ μεταλαμβάνειν καὶ ἐλάους μετανοίας ποιεῖν καθ' ἡμέραν σν'. ὅτι εἰς βιθὺν ἔδου δύναται κατάγειν τὸ τάθος τῆς ἀ. Thdr.Stud.conf.6(M.99.1724C); **2.** special temptation of hermits τοῖς ἐν ἡσυχίᾳ, μᾶλιστα πολέμει τὸ πάθος τῆς ἀ. †Nil.vit.cog.(M.79.1460A); *Aporphth.Patr.*(M.65.76A); Jo.Clim.scal.27(M.88.1190A, 1113C); ὁ διάβολος...ύπερβαλλεν αὐτοῖς...ἀ. πρὸς τὴν ἀσκησιν, ὥστε διαφόρως ἐπιτητεῖν αὐτοὺς ὑποστρέψιν εἰς τὸ μοναστήριον ἀπὸ τῆς ἔρήμου Leont.N.v.Sym.21(M.93.1697A); also of others devoted to life of prayer, Sophr.H.mir.Cyr.el.Jo.13(M.87.3464C); **3.** causes; **a.** natural, such as sadness η λύπη...πάσσων τὴν φυχὴν θλίψουν, πικρίας αὐτὴν καὶ ἀ. πληροὶ †Ath.ep.Cast.2.5(M.28.897A); τὸ πνεύμα τῆς ἀ. τῷ πνεύματι τῆς λύπης ἀκολουθεῖ †Nil.vit.cog.(M.79.1456D); laziness and loquaciousness, †Ath.ep.Cast.2.6(900A); ἡ δὲ πολυλογία τίκτει τὴν ἀ. Ammonas opusc.4(p.476.11); bad thoughts οὐ δεῖ ἡμᾶς τὸν πονηρὸν παραδέχεσθαι λογισμὸν...ἀ. ὑποσπέρνοντας Cyr.S.v.Euthym.19(p.30.19); absorption in emotions ἡδονῆς η λύπη ἔγχρονίζων ὡνοῦ, τῷ τῆς ἀ. πάθει τάχιστα περιπίπτει Thal.conf.1.90(M.91.1436C); **b.** preternatural; ἀ. attributed to a particular demon, most active about midday, suggested by Ps.90:6 τῷ γάρ μεσημβρινὸν δαίμονά φησιν εἶναι τῆς ἀ. Ath.exp.Ps.90:6(M.27.401B); δαιμόνιον δὲ μεσημβρινὸν ὄνομάζει τὴν ἀ. ... ἀλλὰ καὶ τότε σώζει θέος, ἀπαλλάττει γάρ ἀπὸ συμπτώματος καὶ ἐξ ἀ., τουτέστι δαιμονίου μεσημβρινοῦ Cyr.Ps.90:6(M.69.1220A,B); descriptions of his activities δι τῆς ἀ. δαίμονος, δὲ καὶ μεσημβρινοῦ καλέσται, πάντων τῶν δαιμόνων ἐστὶ βαρύτερος· καὶ ἐφίσταται μὲν τῷ μοναχῷ περὶ ὥραν τετάρτην, κυκλοὶ δὲ τὴν φυχὴν αὐτοῦ μέχρι ὥρας ὄγδόνης. καὶ πρῶτου μὲν τὸν ἡλιον καθορᾶσθαι ποιεῖ δυσκίνητον ἡ ἀκίνητον, πεντηκοντάρων τὴν ἡμέραν δεικνύεις· ἐπειτα δὲ συνεχῶς ἀφορᾶν πρὸς τὰς θυρίδας, καὶ τῆς κέλλης ἐκπηδᾶν ἐκβιάζεται, τῷ τε ἡλιῳ ἐνατενίζεται, πόσον τῆς ἐννάτης ἀφέστηκε Ἐναγρ.Pont.vit.cog.7(M.40.1273A,B); id. cap.pract.A.19(M.40.1225B); τὸ πνεύμα τῆς ἀ. ... δεινός...τοῖς μοναχοῖς δὲ πολεμῶν δὲ ἔκτην ὥραν ἐπιτητεῖται μᾶλιστα· διὸ καὶ μεσημβρινὸς καλέσται· φύκην ἐμποιῶν καὶ ἀπονίαν, καὶ μῖσος πρὸς αὐτὸν τε τὸν τόπον, καὶ τοὺς συνδιατρίβοντας ἀδελφούς, καὶ ῥαθυμίαν εἰς εὐχήν καὶ ἀνάγνωσιν· ὑποβάλλει δὲ λογισμὸς μεταβάσεως...προσήκει δὲ διὰ προσευχῆς αὐτὸν ἀντρέπειν, καὶ ἀναγνώσεως, καὶ ὑπομονῆς, καὶ κυρτερίας, καὶ ἀποχής ἀργολογίας, καὶ διὰ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν †Nil.vit.cog.(M.79.1456D-1457B) εο Leont.et.Jo.sacr.(M.86.2065B); δεινός...δ τῆς ἀ. δαίμονων...βαρύτατος οὐσίας περὶ ὥραν ἔκτην ἐμπίπτει τῷ μοναχῷ, ἀγωνίαν αὐτῷ ἐμποιῶν, καὶ ἀπεχθῶς ἔχειν πρὸς τὸν τόπον, μᾶλλον δὲ καὶ πρὸς τὸν συνδιατρίβοντας ἀδελφούς, καὶ πρὸς πᾶν ἔργον Ant.Mon.hom.26(M.89.1513D); **4.** effects: causes monks to leave monasteries, Nil.spir.mal.13(M.79.1157D); Pall.h.Laus.21(p.63.20; M.34.1068D); οὗτος δ τῆς ἀ. δαίμονων ὑποβάλλει αὐτῷ [sc. μοναχῷ] καὶ λογισμὸς μετὰ ὑποβάσεως, καὶ ὡς εἰ μὴ μεταστήσῃς ἐαυτὸν πρὸς τόπους ἔτερους, πᾶς ὁ χρόνος καὶ ὁ πόνος μάταιος αὐτῷ γενήσεται Ant.Mon.hom.26(M.89.1576B); or to leave their cells unnecessarily, †Bas.const.7.2(2.553D; M.31.1368A); excites the passions, Max.caril.1.67(M.90.973D) εο †Nil.vit.cog.(M.79.1460A) εο Ammon.Mt.24:13(M.85.1385B); ἔγνων τὸν ἀ. δαίμονα προποιοῦντα...τὸν τῆς πορείας Jo.Clim.scal.27(M.88.1109C); prevents prayer under pretext of good works, ib.13(860B) and brings about spiritual death 'τὸ πνεύμα μὴ σβέννυτε.' ὑπὸ μὲν γάρ ἀ. ... σβέννυται Chrys.hom.1.2 in 2 Tim.(11.66C); ἀ. δὲ τῷ μοναχῷ περιεκτικὸς θάνατος· ἀνδρεία φυχὴ νῦν ἀποθανόντα ἀνέστησεν ἀ. δὲ καὶ δικτύρια δλον τὸν πλούτον ἐσκόρπισεν Jo.Clim.scal.13(M.88.860C); **5.** remedies: prayer and work, Pall.h.Laus.5(p.21.18; M.34.1017D); ἀ. θεραπεύει καρτερία, καὶ τὸ πάντα ποιεῖν μετὰ πολλῆς προσεδρείας καὶ φύσιον θεοῦ· τάξιν μέτρον σεαυτῷ ἐν παντὶ ἔργῳ, καὶ μὴ πρότερον ἀποστῆς, πρὶν τελέσαις αὐτῷ, καὶ προσευχὸν συνετῶς καὶ εὐτῶν, καὶ πνεῦμα ἀ. φεύγεται ἀπὸ σοῦ Nil.spir.mal.14(M.79.1160C); καθεούντος γάρ μου...ἐν τῇ ἔρήμῳ, ὠληήθην ὑπὸ ἀ. καὶ παραβαλὼν αὐτῷ [sc. Abbas Moses], λέγω πρὸς αὐτόν, ὅτι δεινός ὁληῆθεις ὑπὸ τῆς ἀ. ...οὐ πρότερον ἀπηλάγην αὐτῆς, εἰ μὴ ἀπῆλθον, καὶ παρέβαλον τῷ ἀβρῆβᾳ Παύλῳ. ἀπεκρίνατο δὲ μοι...γίνωσκε

τούνν, ὅτι βαρυτέρως σε ὡς λειποτάκτην καταπολεμήσει· εἰ μὴ τοῦ λοιποῦ δι' ὑπομονῆς καὶ προσευχῆς καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν, ταῦτην καταπαλαῖσθαι σπουδάσης †Ath.ep.Cast.2.6(M.28.900C) = Leont.et Jo.sacr.(M.86.2069B); cf.Cassian.instit.10.iss.; Ant.Mon.hom.26(M.89.1516C); Jo.D.spir.neq.8(M.95.81C); knowledge of the nature of the temptation ἡ ἀ. στήκει ἐπὶ πάσῃ ἀρχῇ, καὶ οὐκ ἔστι χείρον αὐτῆς πάθος· ἀλλ' ἔαν γνωρίσῃ αὐτὴν δ ἀνθρώπος, ὅτι αὕτη ἔστιν, ἀναπαύεται Aporphth.Patr.(M.65.360A); remembrance of death, †Nil.vit.cog.(M.79.1457D); patience, Pall.v.Chrys.20(p.133.29; M.47.75); †Ath.ep.Cast.2.6(M.28.900C); †Nil.vit.4(M.79.1144C); community life κοινόβιον ἀ. ἀντίπαλον· ἀνδρὶ δὲ ἡσυχαστῇ σύνυγος αἰώνιος Jo.Clim.scal.13(M.88.860A).

*ἀκηδιασμός, ὁ, neglect ἀ. τῆς φαλμαδίας Bas.ascet.1.5(2.323D; M.31.881A).

ἀκηδιαστής, subject to boredom (ἀκηδία), negligent, weary, esp. of monks and hermits; characteristics of one who is ἀ.: restlessness ὀφθαλμὸς ἀκηδιαστοῦ ταῖς θυρίσιν ἐνατενίζει...καὶ ἡ διάνοια αὐτοῦ τοὺς ἐπισκεπτομένους φαντάζεται Nil.spir.mal.14(M.79.1160A); ἀ. μοναχὸς οὐκ ἀρκεῖσθαι μία κέλλα ib.(1160A); cf. †Nil.vit.cog.(M.79.1457B); indulging his own fancies ἀσθενοῦτα ἐπισκέψεις προβάλλεται ὁ ἀ. πληροφορεῖ δὲ τὸν ἴδιον σκότον. ἀ. μοναχός, πρὸς διακονίαν ὄξεις, καὶ ἐντολὴν λογίζεται τὴν ἐαυτοῦ πληροφορίαν Nil.spir.mal.13(1157D); cf. †Nil.vit.cog.(1457C); negligence in reading and prayer ἀναγνώσκων ἀ. χασμάται πολλά, καὶ πρὸς ὑπνον καταφέρεται εὐχερῶς Nil.spir.mal.14(1160C); ἀ. μοναχός, δικηρὸς εἰς προσευχὴν ib.(1160B); laziness, Ant.Mon.hom.26(M.89.1516C); greed οὐδὲν ἄλλο ἀλλον φροντίζειν, εἰ μὴ ποῦ ἀριστα, ποῦ πότι γίνονται οὐδὲν γάρ ἀλλ' ἡ διάνοια τοῦ ἀ. φαντάζεται, ἡ τοὺς ἐκ τούτων μετεωρισμούς Leont.et Jo.sacr.(M.86.2068A); despair of salvation, Thdr.Stud.conf.6(M.99.1724C); ἀ. νοῦς as a state (aridity) of spiritual life ὅπαν μηκέτι τῶν τῆς γῆς ὥραιν ἀρκεῖται ἡμῶν ἐπιθυμεῖν ἡ φυχή, τότε ἀ. τις τὰ πολλὰ νοῦς αὐτὴν ὑπεισέρχεται, μήτε τῇ διανοίᾳ τοῦ λόγου συγχωρῶν αὐτὴν ἡδεις ὑπηρετεῖν μήτε μὴν τραπὴν ἐπιθυμίαν τῶν μελάντων αὐτῇ καταλημένων ἀγαθῶν Diad.perf.58(p.64.12); as term of abuse ἀνανδρεῖ, ἀ. †Ath.doct.Ant.21(M.28.585D).

ἀκηδί-ά, **1.** be disengaged, lose heart ἢ ἀναγνωσκομένης καὶ μὴ νοομένης [sc. scripture] ἐνότε ~ά καὶ ἐκκακεῖ ὁ ἀκρόατης Οτ. hom.20.2 in Jos.(p.48.33; M.12.92C); Ath.v.Anton.17(M.26.869A); id.ep.Marcell.20(M.27.32D); id.ep.Ps.85:5(M.27.376A) al.; μὴ ~ώμεν πρὸς τὰ παρόντα Bas.ep.139.2(3.231C; M.32.584B); Gr.Nyss.ep.22(M.46.1088B); Chrys.hom.2.1 in Col.(II.334B); Cyr.Jon.16(3.379C); Cyr.S.v.Sab.41(p.131.21); **2.** lose patience, grow bored, Chrys.hom.5.5 in Jo.(8.344A); μή τις τῶν ἀκονόντων τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἡ κηδησασθεν †Chrys.hom.13(3.251C); ταῖς συμβανούσαις θλίψεσιν ~ῶν Τύγ.hom.div.14(5.413C); *Aporphth.Patr.*(M.65.185C); Tim.Ant.descr.BMV 1(M.28.944B); **3.** be careless or lazy ~ώδιοι πολλοὶ εὐχόμενοι Chrys.hom.10.2 in Col.(II.398E); Esaias cap.spir.7(M.40.1208B); Nil.epp.3.254(M.79.509A); ~ώμεντες ἀπὸ τοῦ ἔργου †Ath.ep.Cast.2.6(M.28.900B); ~άστη πρὸς τὰ τῆς εὐσεβείας ἔργα Cyr.Ps.90:6(M.69.1220A); id.ep.37(p.154.26; 5.152E); **4.** neglect ἔαν μὴ ~άσωσι τοὺς πόνους τῆς μετανοίας Nil.epp.1.67(M.79.112B); ~ώμεντες προσευχὴν ib.3.319(537C); **5.** be sated, disgusted ἔαν γάρ θελήσωμεν ἐθύλοντες κορεσθῆσαι, ταχέως ~άσωντες ἐφ' ἔτέραν τραπησόμεθε ἐπιθυμίαν Marc.Egr.opusc.9.1(M.65.1112A); **6.** in religious life; **a.** be neglectful or weary (οῇ) ἔχωμεθα ...τῆς ἀσκῆσεως, καὶ μὴ ~ώμεν Ath.v.Anton.19(M.20.872A); χρησμένων δὲ λογίζομει τὴν ἐν ταῖς προσευχαῖς...ποικιλαν...ότι ἐν τῷ ὀμαλότητι πολλάκις ποιεῖται καὶ ~ῆ ἡ φύσις Bas.reg.fus.37.5(2.384C; M.31.1016C); Bas.ascet.disc.2(2.212E; M.31.652A); μοναχός...τὴν συχῆν ἔρημίαν ~άσως Niceph.Ur.v.Sym.182(M.86.3153B); **b.** be in a state of ἀκηδία q.v. ~ῶν οὖν καὶ καθ' ἔαντὸν καὶ μήτε εἰς συνοδίαν βουλόμενος εἰσελθεῖν Pall.h.Laus.21(p.64.12; M.34.1073B); ib.16(p.40.22; 1041D); Marc.Egr.opusc.2.36(M.65.930C); πόλεν ~ῶ καθῆμεντος ἐν τῷ κελλἴῳ μον.; Dor.doct.12.2(M.88.1749C); ~άσως ἐξῆλθεν τοῦ κοινοβίου Cyr.S.v.Euthym.19(p.31.1); θελῶ ἀναχωρῆσαι ἐκ τοῦ τόπου οὐ κάθημαι, ὅτι πάννον ~ῶ Jo.Mosch.prat.142(M.87.3004C).

*ἀκηλιδώτως, undefined, pure, of Christ οὐτος ἡμῖν εἰκὼν ἡ ἀ. Clem.paed.1.2(p.91.25; M.8.252C); πάσχει μὲν ὁ νεώς, ἡ δὲ ἀ. οὐδίσια ἀκηλητος θάνατος καθεότηκεν Eust.fr.in Pr.8:22(M.18.684C); Alex.Al.ep.Alex.9(p.26.2; M.18.561C); BMV, †Cyr.Trin.14(6.20D; M.77.1152A); Church ἡ ἀ. παρθένος †Ath.prophe.8(M.28.1072A); clergy τοὺς ἐν πηδεῖσθαι σχίσματι εὑρεθέντας, ἀλλὰ ἀ. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὄντας CNic.(325)ep.(p.49.11; M.67.81A); divine inspiration, Gr.Naz.carm.2.1.12, 755(M.37.1221A).

*ἀκηλιδώτως, purely, spotlessly, ηθόδοκησεν ὁ θεὸς λόγος τὴν κτιστὴν σάρκα τὴν ἐξ ἡμῶν ἀ. ἐναντίως ἐαυτῷ †Chrys.Trin.4(1.839E); ἀ. προσέρχεσθαι τοῖς...μυστηρίοις Call.v.Hyp.(p.87).

*ἀκήμωτος, unmuzzled, *Const.App.*2.25.5; of S. Paul τὸ στόμα ἀ... βοᾷ *Chrys.hom.21.4 in 1Cor.*(10.184A); βούς ἀ. τῶν ἀποστόλων *Mac.Mgn.apocr.*3.40(p.140.17).

*ἀκήπος, not fit to be called a garden τὸς ἀ. κῆπους *Gr.Naz.ep.*5 (M.37.29A).

ἀκρασία, ἡ, purity, †*Apoll.met.Ps.*14:2(M.33.1328B); *ib.*17:25 (1333A).

ἀκράτος, 1. uncompounded, uncontaminated; of Trin., *Gr.Naz.or.*28.3(p.25.2; M.36.29A); of divine nature, *Synes.regn.*9(p.19.7; M.66.1068A); *Cyr.Is.3.2(2.414B)*; *Thdt.cran.2(4.116)*; 2. intact, i.e. unyielding, *Hipp.Dan.4.60.2*; ἄγαθῶν ἀ. κάλλεον *Eus.LC.6*(p.211.17; M.20.1349B); στέφανος ἀ. *Iсид.Pel.epp.*1.414(M.78.412D); of fitters, unyielding, *Meth.res.*2.21(p.375.12; M.18.285D); *Gr.Nyss.hom.3 in Cant.*(M.44.808D).

ἀκίνητος, 1. unmoved, of God τὸ...θεῖον καὶ ἀθάνατον καὶ ἀ. καὶ ἀναλλοῖον *Athenag.leg.22.5*(M.6.927C); of Father, *Hipp.haer.5.17* (p.116.3; M.16.3178C); of Son ἀ. μένων παρὰ τῷ πατρὶ *Ath.gent.4.2* (M.25.85A); *Bas.Spir.15.(3.12E; M.32.93A)*; of each Person ἡ ιδιότης ἀ. †*Cyr.Trin.10(6.16D; M.77.1144D)*; 2. unmoved to evil; or of soul of Christ, *ib.16(22E; M.1153D)*; of angels, *Gr.Naz.or.28.31(p.70.15; M.36.72B)*; δυσκόντης πρὸς τὸ κακόν, καὶ οὐκ ἀ. νῦν δὲ καὶ ἀ., οὐ φύσει, ἀλλὰ χάριτι *Jo.D.f.o.2.3(M.94.872B)*; 3. as name of Valent. aeon, *Iren.haer.1.1.3(M.7.449A)*.

ἀκίς, ἡ, weapon, †*Eust.hex.*(M.18.713D); *Gr.Nyss.Steph.1(M.46.708D)*.

*ἀκκεπτα, τά, (Lat. accepta) money placed to the credit of a soldier and paid out to him on discharge, met. τὰ δεπόσιτα ὑμῶν τὰ ἔργα ὑμῶν, ἵνα τὰ ἀ. ὑπάντα κομίσθω *Ign.Polyt.6.2*.

ἀκέισμαι, affect indifference, *Chrys.hom.7.3 in 1Tim.(11.587D); id.hom.1.2 in Tit.(11.732B); Max.or.dom.(M.90.896A)*.

*ἀκέ(κ)ούβιτον, τό, 1. dining couch, *A.Xanhipp.13(p.66.7)*; οὐ δεῖ ἐν τῷ οἴκῳ τῷ θεοῦ οἰκεῖον καὶ ἀ. στρωννέων *CLAod.can.28 = CTrull.can.74; Thphn.chron.p.335(M.108.809B); ἀκούβιτα [v.l. -ητα] ib.p.196 (508B)*; 2. dining room, †*Ath.imag.Beryt.2(M.28.805D)*.

*ἀκλάδευτος, without branches, *Gr.Thaum.pan.Or.7(p.19.12; M.10.103C)*.

ἡ ἀκλήστος, without name, *Gr.Naz.carm.1.1.29.14(M.37.508A)*.

*ἀκλήματος, not produced by the vine γάννημα *Gr.Naz.carm.2.1.88.128(M.37.1440A)*.

ἀκληρονόμητος, without share in inheritance, *Ephr.3.XXXVII; οὐτε ἡ σάρξ ἀ. ἐστι τῶν ἐπουρανίων Epiph.haer.42.12(p.158.8; M.41.777A); Gr.Mag.dial.(tr.Zach.)3.21(M.PL.77.271C)*.

ἄκλιτος, stubborn, *Jo.Clim.scal.4(M.88.705B)*.

ἀκλήντος, unmoved; of Christ, *Or.sel.in Ex.(M.12.289B)*; οὐ δυνατὸν εἰρῆσθαι ἔχειν ἐκ δεξιῶν αὐτῷ τὸν πατέρα, ὅπως ἀ. διαιμένη. ἄρετος γάρ ὁ θεὸς λόγος, οὐδὲ κατὸ ποσὸν κλόνον ὑδιστάμενος *Didym.Ps.15.8(M.39.1232I)*; of man, *Cyr.Ps.37.3(M.69.956A); Jo.D.imag.1(M.94.1284A)*; in gen. ἐπὶ τὴν ἀ. κατ' ἀρετὴν τελειώτητα ἰδρυνθεῖς *Or.Ps.39.3(p.34); Ast.Am.hom.14(M.40.372D)*; ἡ πότισις ἡ ἀκληνῆς καὶ ἀ. *Jo.D.hom.1.6(M.96.556A)*.

*ἀκλονήτως, without being shaken, *Cyr.Zach.32(3.701A); †Jo.D.ep.Thphl.11(M.95.357C)*.

ἄκλοτος, 1. not stolen; of BMV's virginity, †*Bas.inc.*(p.241.27); hence 2. honest τάλαντον *Gr.Naz.carm.2.2(poem.)2.7(M.37.1479A)*; 3. not liable to be stolen, hence secure λόγος...κτέαρ ἀ. *ib.2.2(poem.)5.150(1533A); φρένας ἄκλοτος ib.2.1.34.9(1307A)*.

*ἄκλοτός, without theft, *Didasc.Jac.5.20(p.90.10)*.

ἀκλυδώνιστος, not tossed by waves; met., peaceful τὴν σταθηρὰ καὶ ἀ. ζωὴν *Gr.Nyss.Pss.titt.A.8(M.44.473C)*; of Church, *Lit.ap.Const.App.8.10.4; Chrys.p.redit.2.5(3.431C)*.

*ἀκλυδωνίστως, without being tossed by waves, met., *Isid.Pel.epp.1.91(M.78.245B)*.

ἄκλωστος, unspun, hence tortuous, complicated τὰ τῶν μοιρῶν ἡ. ἥματα *Sophr.H.mir.Cyr.el Jo.28(M.87.3505A)*.

ἀκλιμήτος, sleepless; or ἀ. a monastic community near Constantinople, *Thdt.ep.141(4.1235); Evagr.h.e.3.18(p.117.8; M.86.2636A); Alex.Sal.Barn.32(p.447B)*.

ἀκοινωνησία, ἡ, excommunication, *Libell.ap.CChalc.act.3(p.29.8; H.2.345B); †Leont.B.sect.6.2(M.86.1236A); Thdr.Lect.h.e.2.41(M.86.205A); Gr.Mag.dial.(tr.Zach.)2.23(M.PL.66.177C)*.

ἀκοινώνητος, 1. excommunicate, *CNic.(325)can.5; ἐδείχθη ὅτι παρὰ τὸν σωτῆρος ἡ Ἀρετὴν μαρία καὶ ὅδε καὶ ἐν τῇ πρωτότοκων ἐν οὐρανοῖς ἐκκλησίᾳ Ath.ep.Aeg.Lib.19(M.25.584A); Tim.I Al.resph.(M.33.1301C); 2. not having received communion, *Libell.ap.CCP(518)act.(p.71.37; II.2.1333C)*.*

ἀκοινωνία, ἡ, excommunication, *Thdr.Lect.h.e.2.12(M.86.189A)*.

*ἀκολαστέω, be licentious, *Clem.paed.2.10(p.215.14, v.l. ἀκολαστεύεσσιν M.8.512C)*; *Or.comm.in Gen.(M.12.68A)*.

ἀκόλητος, not united μὴ τοῖς φθοροποιοῖς πάθεοις κατανεκρωθέντες ἀνέρμοστοι καὶ ἀ. γενάμεθα πρὸς θεῖα μέλη *Dion.Ar.e.4.3.12(M.3.444B)*.

ἀκολουθία, ἡ, [*[*]ἀκολούθεια, Cyr.Is.3.1(2.372D)*], 1. sequence, succession, order, in a book μικρὸν μετὰ τὴν ἀ. *Gr.Nyss.Eun.11(2 p.362.20; M.45.869D)*; of the course of nature τὴν ἀ. τῆς φύσεως *id.hom.13 in Cant.(M.44.1053B)*; τῆς γὰρ φύσεως ἥμαν διὰ τῆς έθλας ἀ. ... κυνθείσης *id.or.catech.16(p.70.16; M.45.521B)*; τὴν ἀναγκαῖαν τῆς φύσεως *ib.(p.72.10; 52D)*; ἡ τῆς φύσεως ἀ., θεῖα βούληματι καὶ νόμῳ διαταχθεῖσα *ib.28(p.105.18; 73A)*; οὐδῷ προισθαν ἐν τάξει τινὶ καὶ ἀ. τὴν σύνθετον φύσιν *id.Eun.6(2 p.137.5; M.45.721C)*; *id.mort.(M.46.517A)* al.; of the continuity from Adam of human sin ἡ τοῦ ἀμαρτάνειν ἀ. *id.virg.12(p.299.17; M.46.372B)*; δ' ἡς τοίνυν ἀ. ἔξω τοῦ παραδείσου γεγόναμεν *ib.(p.302.17; 373D)*; of the progress of man's salvation and deification or the economy of redemption, *id.hom.5 in Cant.(864C)*; οὐ μετὰ τῆς αὐτῆς ἀ... κτίζεται τὰ ὄντα καὶ ἀνακτίζεται *ib.15(1109A)*; τοῦ μωτηρίου τὴν ἀ. *id.or.catech.24(p.93.9; 65A)*; ἀ. καὶ ἀρχὴν δύναι πάσῃ τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως *id.Eun.2(2 p.368.1; 54B)*; πάντα χρὴ τάξει τινὶ καὶ ἀ. ... τῇ θείᾳ προσοκειωθῆται φύσει *id.anim.el res.(M.46.105A)*; of the sequence of scripture and its teaching τὴν ἀ. τῆς θείας διδασκαλίας θηρωμένοις *Clem.str.1.28(p.110.10; M.8.925B)*; *Gr.Nyss.hex.6(M.44.68C); ib.66(116A)*; τὴν ἀ. τῆς κατ' ἀρετὴν ἐπιδόσεως, ἣν ὑποδέκινυν δύλογος, τῷ εἰρῆσαν τῶν ἴστορικῶν αἰνιγμάτων ἀκολούθως ἐπόμενος *id.v.Mos.(M.44.337A); id.Pss.titt.A 1(M.44.433C)* al.; of eccl. canons, *Thphn.chron.p.86(M.108.260B)*; 2. course of life, *Gr.Nyss.Eun.1(p.32.8; M.45.260B)*; 3. consequence ἐκλεψιν ἡ ἐτέρων τιὰ ἀ. φυσικὴn *Chrys.hom.88.1 in Mt.(7.825B)*; 4. procedure κατὰ τὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀ. τύπον ἐξενεχθεῖσαν ἡ κατ' αὐτοῦ φήμος *Dial.ap.Thdt.h.e.2.16.2(p.384); οὐδὲ ἀνθρωπίνῃ ἀ., ἡ δυνάμει Polychr.fr.Dan.(p.352.10); 5. good order ποιούσιν διαβούλονται, οὐδὲ ἀ. χρώμενος *M.Thdot.3(p.134.13)*; πολλὰ παρὰ πάσαιν ἀ. ἡμεῖς πεπόνθαμεν *Eus.Dor.ep.imp.(p.66.30)ap.Evagr.h.e.2.4(M.86.2497C)*; 6. rite τὰ πρὸς τὴν ἀ. ἐπὶ τῶν μελλόντων βαπτίζεσσι *Jo.Mosch.prat.207(M.87.310B); Gr.Mag.dial.(tr.Zach.)3.30(M.PL.77.290A); †Sophr.II.liturg.1(M.87.3981C); †Anast.S.relati.49(OC 3 p.70.16)*; hence formula of a partic. rite, office of a feast, *Euchol.(p.39)* et passim; daily office, *Nomoc.120*; 7. order of ministry αὐτὸς ὁ παράδητος ταύτην διετάξατο τὴν ἀ. [sc. ιερωσύνην] *Chrys.sac.3.4(p.51.5; 1.382B)*; 8. precedence τὴν τάξιν τῆς ἀ. τῶν προεστώτων *Ephr.3.339A*.*

ἀκόλουθος, 1. fitting, suitable, *M.Polyt.18.2; Hom.Clem.6.10; Proterius Myrensis ap.CChalc.act.3(ACO 2.1.2 p.28.2; H.2.344C)*; c. infin. *Alex.Al.ep.encl.y.1(p.6.4; M.18.572A); Didym.Ps.6.1:(M.39.1176B); Cyr.Jo.4.1(4.337A)*; as subst. τὸ δέ ἀ. τῆς ἐμρνείας *Or.hom.14.16 in Jer.(p.123.1; M.13.425B)*; 2. progressive δ' ἀ. τυὼς ἀναβάσεως πρὸς τὰ ἐψηλότερα τῆς ἀρετῆς *Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.372C)*; 3. masc. as subst., acolyte (a minor order), *Corn.ap.Eus.h.e.6.43.11(M.20.621A); Eus.v.C.3.8(p.81.4; M.20.1064A)*; esp. candle bearer, cf. *acolythi Graecē, Latine ceroferi dicuntur, a deportandis cereis, quando legendum est evangelium, aut sacrificium offerendum, Isid.II.ētym.7.12.29*; 4. neut. as subst., pursuit, way of life τὸ τοῦ μονήρους βίου ἀ. *Apophth.Patr.(M.65.185D)*.

ἀκόλουθως, in order, *Hom.Clem.15.9*.

ἀκόμιστος, uncared for, unheeded ἀ. ἐπος Nonn.par.Jo.14:24 (M.43.872A).

ἀκομψός, without honour or distinction ἀρχὴ...οὐκ ἀ. *Thphyl.exe.Rom.1(p.221.18; M.113.928D)*.

ἀκον-ἀ, whet, sharpen τὴν γλάσσαν *Eulog.fr.Novat.(M.104.349C)*; hence refine διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἔρημόν σε ἐπεμψα...ἔνα, ἐνδος ὄν, ~ηθῆς ὡς ἄνος *Chrysipp.encl.in Jo.Bapt.(p.39.13)*.

ἀκόνη, ἡ, acuteness, *Serap.Man.20(p.38; M.40.917A)*. *Ἀκονίται (*Ἀκονίται), οἱ, alternative name of Manicheans Ικοναῖται λεγόμενοι διά τινα Οὐδέτρανον ἀπὸ τῆς μέσης τῶν ποταμῶν ἐλθόντα, Ικοναῖν οὐτοὶ καλούμενον *Epiph.haer.66.1(p.13.21; M.42.29A); Jo.D.haer.66(M.94.717A)*.

*Ἀκονίταις, ἡ, shooting forth; of poison by a venomous reptile, *Epiph.haer.61.8(p.389.1; M.41.10491)*.

ἀκοντίζω, [aor. ἀκόντησεν, *Jo.Mosch.prat.36(M.87.2885C)*]; 1. thrust away, *Dion.Ar.d.3.1(M.3.686D)*; *V.Zos.18(p.106.32)*; 2. drain, empty; a cask, *Mir.Geo.p.59.4*.

*ἀκοπαστί, without causing trouble, *Socr.h.e.6.11.9(M.67.697B)*.

*ἀκορεστία, ἡ, insatiable desire, *Epiph.anc.104(p.126.8; M.43.208A)*.

- άκορεστος**, *not satisfying*, Or.*sel.in Num.24:1(M.12.580D)*.
- άκορέστως**, *insatiably*, *V.Pach.A 22(p.149.9)*.
- άκορητος**, *unwrept*; hence *unpolished of style*, Gr.*Naz.ep.51(M.37.105B)*.
- άκόσμητος**, 1. *disorderly*, †*Bas.ep.41.1(p.285.4; 3.124C; M.32.345B)*; 2. *unadorned of style*, Gr.*Naz.ep.51(M.37.105B)*, etc.
- άκοσμία ἡ, *lack of ornament*, *Isid.Pel.epp.2.53(M.78.497A)*.
- άκοσμος, *lacking ornament τῶν ἀ. φυλοκόσμων Clem.paed.2.10(p.219.26; M.8.521B)*; comp., *less distinguished*, *ib.3.11(p.268.26; 629B)*; neut. as subst., *that which lacks ornament*, *Dion.Ar.e.h.2.3.8(M.3.404C)*.
- άκοσμως, *unbecomingly*, Gr.*Naz.carm.1.1.8.36(M.37.449A)*.
- *Άκουανται, οἱ, v. *Άκονται.
- *άκούθιτον, v. ἀκούθιτον.
- *άκουμβίζω, (*Lat. accube*) *recline at table*, in form ἡκούμβησεν *Gr.Mag.dial.(tr.Zach.)3.1(M.FL.77.219B)*.
- άκουστος, 1. *of persons, acting involuntarily*, *Or.hom.19.15 in Jer.(p.175.13; M.13.497C)*; 2. *of spiritual benefits, acquired unsought*, *Jo.Climscal.24(M.88.984D)*.
- άκουσμα, τό, 1. *utterance, talk*, *Or.Jo.2.15(9; p.72.7; M.14.141A)*; 2. *saying*, *Cyr.Mich.71(3.471A)*; id.*Ps.36:8(M.69.928D)*.
- άκουστός, *audible ὑποκαταβάς εἰς πέτραν, ἀφ' ἣς ἢν ἀ. Malchus exc.Rom.1(p.160.27; M.113.765A)*.
- άκουτιζομαι *listen attentively ἔθος τῇ γραφῇ τὸ ἀ. λέγεν ἐπὶ τοῦ μῆτ παρέργως τὸν ἔτι γε τοῖς ἀναγκαῖοις πράγμασι δέχεσθαι λόγον, νηφαλέως δὲ μᾶλλον Cyr.Is.4.1(2.555C)*.
- άκούω, 1. *hear*; hence a. *receive instruction, be taught*, *Herm.mand.4.3.1; Barn.7.3; Cyr.H.catech.19.2*; b. *be a disciple*, *Herm.mand.12.3.2; Or.hom.18.2 in Jer.(p.152.6; M.13.465A)*; c. *give heed to, hear inwardly*, *Did.11.2; ib.11.12; Or.hom.12.7 in Jer.(p.93.24; 388C)*; 2. t.t. *to be asked for a loan*, *Chrys.hom.15.8 in Mt.(7.1990C)*.
- άκρα, ἡ, *highest or farthest point*; of the tip of the tongue, *Mac.Aeg.carit.5(M.34.912B)*; of time, *earliest moment ἀνθρώπος γέγονεν ἐξ αὐτῆς ἀ. τῆς...συλλήψεως Sophr.H.ep.syn.(M.87.3161A)*; met., *height of excellence*, *Eus.l.C.11(p.227.20; M.20.1381B)*.
- άκραδαντος, 1. *unshaken, firm Χριστὸς κρῆτις ἀ. Cyr.Mich.68(3.464B); Anast.S.hod.1(M.89.48C); Χριστός...δι' οὐ...γῆ...μενεὶ ἀ. Jo.D.hom.1.6(M.96.556B)*; *unaffected, of the body by wine*, *Clem.paed.2.2(p.169.26; M.8.413C)*; 2. *met., not to be changed, fixed*, *Cyr.Is.1.3(2.70D)*; ἀ. εἰς εὐσέβειαν ἔξει τὸν νοῦν id.*Os.26(3.499D)*; *ἀνεπικούρητος ἔχων παρ' ἔτερου τὸ ἀ. εἰς ἀγασμόν id.Pulch.43(p.51.3; 5².165A)*; 3. *unchangeable ἀ. ... ἡ τοῦ θεοῦ λόγου φύσις id.Nest.5.4(p.99.34; 6².132E)*.
- [*άκραιμων, ὁ, v. ἀκρεμών.]
- άκραιψής, *unmixed, hence pure*; 1. in gen.; a. lit. τὰ ἀκράτητα καὶ ἀ. φῶτα τῶν σεραφίμ *Meth.res.1.49(p.303.12; M.18.280A)*; Dion.Ar.d.n.4.22(M.3.724B) cit. s. εἰκάν; neut. as subst., *purity, perfection τὸ ἀ. τῆς τοῦ πατρὸς θεωρίας Cyr.H.catech.7.11*; b. met., ref. *Jo.1.14 ἡ ἀ. ζωὴ Or.Jo.2.18(12; p.76.6; M.14.148B)*; ἀ. καὶ καθαρὸς διανοίᾳ *Eus.l.C.4.9(p.121.25; M.20.1157C)*; τῆς ἀ. καὶ τελεοτάτης γνῶσεως *μεταδοῦνοι [sc. νηπίοις] οὐν δύναμενος Isid.Pel.epp.1.4.45(M.78.428A)*; of faith, *Thdt.affect.2(p.64.18; 4.756)*; 2. *theoret.*, *Trin. ἀ. καὶ ἀκριβῆ τὴν δι' ἀλλήλων ὑπόκαταμένην ἔχει δάκρυσις Dion.Ar.d.n.24(M.3.641A)*; of God τῆς ἀγενήτου καὶ ἀ. οὐσίας τοῦ θεοῦ Ath.Ar.2.26(M.26.201B); *Gr.Naz.or.28.3(p.26.2; M.36.29B)*; *ἔστιν...νοῦς ὁ ὑπερτάτω τε καὶ ἀκραιφνέστατος Cyr.Is.3.4(2.511B)*; ref. *Logos τὸ ἀ. τῆς πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ δύμουσιότητος Didym.Trin.3.7(M.39.849A)*; *Christol. ἐκατέρα φύσις μεμένης ἀ. Thdt.affect.6(p.176.19; 4.878)*; ἡ δὲ τὸν κυρίου σάρκες τὰς θείας ἐνεργείας ἐπλούτησε, διὰ τὴν πρὸς τὸν λόγον ἀ. ἐνωπίον Jo.D.f.o.3.17(M.94.1069B).
- άκραιφνώς, *without adulteration, utterly, completely τὴν ἀ. λογικήν καὶ θείαν διοικησιν Clem.str.1.24(p.100.3; M.8.905B)*; *Thdt.affect.1(p.32.18; 4.723)*; ἀ. εὐσέβειν *Leont.H.monoph.(M.86.1880A)*.
- [*άκρατειστος, f.l. for ἀκράτητος, uncontrollable, that cannot be limited. A.Jo.104(p.202.25).]
- άκρατητος, 1. *which cannot be grasped, intangible ἀ. ... καὶ ἀσράτος [sc. Gnostics] ταῖς ἀνώ ἄρχαις Iren.haeer.1.21.5(M.7.668A); σχῆμα τῶν ἀγρέλων ἀ. Adam.dial.5.6(p.184.6; M.11.1840A)*; by the mind, *incomprehensible κτίστης ἀ. Orac.Sib.fr.5.1; πίστις μόνη κρατεῖ τὸν ἀ. †Chrys.hom.9(13.233D)*; δ λόγος...ἀ. ... κρατούμενος τῆς ἀκοῆς Melet.nat.hom.synops.(M.64.1105A); 2. *invincible, of God, acc. Noēτος ἀ. καὶ κρατήτος Hipp.haeer.9.10(p.244.16; M.16.3378A)*; of Christ οὐκ ἐνέδεχετο [acc. Valent.] παθεῖν, ἀ. ... ὑπάρχοντα Iren.haeer.1.7.2(M.7.513B); θεός γὰρ σαρκωθεῖς...νοῦς ἀγγέτητος ὥν τῶν...παθημάτων...καὶ οὐ μόνον ἀ. θανάτῳ ἀλλὰ καὶ λύσιν θάνατον Apoll.fid.sec.pt.30(p.178.17; M.10.1117A); ἀπέθανεν...ἀθάνατος...καὶ ἀ. τῷ
- θανάτῳ διαμείνας διὰ τὴν θεότητα id.epr.Jov.(p.252.9; M.28.28C) ; of his baptism Ἰησοῦν...καταδυούμενον αὐτῇ τῇ θεά καὶ ἀ. καβδόφ Dion.Ar.e.h.4.3.10(M.3.484B); of his risen body, †Ath.Apoll.1.17(M.26.1124C); τὸ κεκρατημένον ἀ. Epiph.haeer.64.64(p.504.15; M.41.1181B); ἡ θεότης ἀκούμητος...ἀ. ib.64.67(p.511.16; 1188B); 3. *unconquered τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἀ. εἰσόδος Sophr.H.ep.syn.(M.87.3176B)*; ἀ. χώσησιν [i.e. of angels] Dion.Ar.c.h.15.6(M.3.336A); 5. *uncorrupted ἐξ ἀ. λεπρῶν Thdr.Stud.epp.2.215(M.99.1652B)* perh. f.l. for ἀχράντου.
- άκρατήτως, *so as not to be mastered, incomprehensibly*, Iren.haeer.1.7.1(M.7.512B); Dion.Ar.c.h.8.1(M.3.240A).
- άκρατος, 1. *unmixed, pure*; of Transfiguration, Chrys.hom.56.4 in *Mt.(7.570D)* cit. s. μεταμόφωσις; of scripture, *free from obscurities μὴ πάντη ὑπὸ τῆς λέξεως ἐλκόμενος τὸ ἀγωγὸν ἀ. ἔχοσης Or.princ.4.2.9(p.321.9; M.11.375B)*; οὐδὲ...πάντη ἀ. τὴν ιστορίαν ib.(p.322.15; 376B); 2. *untempted, unmitigated ἀ. πρὸς τὸ χρηστότερον ἡ πονηρὰ id.Jo.33.19(12; p.458.18; M.14.793C)*; τὰς κολάσεις ὀνόμασεν ...οἶνον ἀ. διὰ πνοντὸν οἱ ἀ. οἴνου τονέστον ἀ. κολάσεις ἔξιοι id.Iren.1.2.2 in *Jer.(p.87.19; M.13.380B)*; ref. Is.19.14 οὐκ ἀ. δέδωκεν ὁ θεός τὸ πνεῦμα τῆς πλανήσεως ib.20.3(p.182.18; 508B); 3. *perfect, absolute*, of Christ ἀνθρώπον ἀ. θεότητι καὶ τελείᾳ πεπληρωμένον Meth.symp.3.4(p.31.1; M.18.68A); ὁ ἀνθρώπος συγκερασθείς τῇ σοφίᾳ...γένοντο...αὐτὸν τὸ εἰς αὐτὸν ἐγκατασκῆψαν ἀ. φῶς ib.3.8(p.35.9; 72D); Gr.Nyss.or.catech.24(p.92.17; M.45.64D); hence of the power of God (acc. Arians) *immediate* δι τοῦ μὴ ἔδωπτο τὰ λοιπὰ κτίσματα τῆς ἀ. χειρὸς τοῦ ἀγενήτου τὴν ἐργασίαν βαστάξας Ath.decr.8(p.7.18, v.1. ἀκράτου M.25.429A); id.Ar.2.24(M.26.200A); 4. *intemperate*, Meth.symp.3.11(p.39.12; M.18.77B); ὅπου...τὸ ηττημα διὰ τὴν ἀ. γεναιν ἐγένετο, ἔκει καὶ ἡ νίκη διὰ νηστείας καὶ ἐγκρατείας Isid.Pel.epp.1.128(M.78.349A); Cyr.Os.130(3.163B).
- άκρατως, *perfectly, fully οὖτες γὰρ [sc. of the synoptists] ἀ. ἐφανέρωσαν τὴν θεότητα ὡς Ἰωάννης Or.Jo.1.4(6; p.8.9; M.14.29D)*.
- άκρεμών, ἀκρέμων, [*άκραιμων, ὁ, *shoot, twig, branch, esp. topmost branch*; 1. lit., Gr.Nyss.hom.5 in *Cant.(M.44.869C)*; as food of Jo.Bapt., to be imitated by ascetics, Isid.Pel.epp.1.5(M.78.184A), ἀκρέμος being interpreted as οὐ ζῷα...ἀλλ' ἀκρέμονες βοτανῶν ἡ φυτῶν ib.1.132(269C); in simile of soul καρπὸς δὲ ήμῶν ἡ προαίρεσις γίνεται, ἡ τῷ δρεπομένῳ ἡμάς θεῷ δι' ἐαντῆς ὡς διὰ τοὺς ἀκρέμονος τὴν ψυχὴν ἐγκειρίζοντα Gr.Nyss.haeer.10 in *Cant.(p.985D)*; 2. met., *eminent person*, Epiph.haeer.68.1(p.141.21; M.42.185B); ἀκραιμονες καὶ τὰ πρωτεῖα ἀποφερόμενοι ἐν τε εὐσεβείᾳ καὶ ἐν βίῳ ib.68.5(p.145.16; 192B); ib.68.8(p.148.18; 196D); ib.77.20(p.434.14; 669D); παρὰ τοῖς ἀκρέμοις φυλάσσεται τὸ μὴ δύμνατος id.epr.7d.24(p.525.19; M.42.832A); ἀ. καὶ ἐξάρχοντας Anast.S.hod.10(M.89.180C).
- *άκρηνος, *not fit to be called a spring κρήνας εὗρον ἀ. Gr.Naz.carm.2.2(epigr.)2.3(M.38.83A).*
- άκριβάζομαι, *be exacting*, Dor.doct.17.1(M.88.1800C).
- άκριβασμα, τό, 1. *exact principle or ordering, exactitude*, Epiph.haeer.9.2(p.198.24; M.41.225B); τὸ τῆς ἀληθείας ἀ. ib.23.5(p.253.13; 304C); τὸ διαβολοῦ(p.167.16; M.42.229A); ib.70.12(p.245.7; 364B); 2. *strictness οὐκ ἔγωσαν...πάντες ἀφώριστος τὸ ἀ. τοῦτο τὸς διγαμίας τὸ 59.7(p.372.21; M.41.1029A); 3. *commandment τὰ προστάγματα αὐτοῦ, ἀ. αὐτοῦ, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ Thdt.qu.3 in 3Reg.(1.457); Areth.Apos.29(M.106.648A).**
- άκριβεια, ἡ, 1. *accurate account τὴν ἀ. τῶν χρόνων τῆς γεγενημένης αἰχμαλωσίας Hipp.Dan.l.1.1(M.10.637A)*; τὴν τῶν ἀποστολικῶν δογμάτων ἀ. Gel.Cyz.h.e.2.19.22(M.85.1280C); 2. *exact sense of a word, ref. Mt.23.8 οὐκ ἔσονται οἵτινοι διδάσκαλοι οἵτινοι ἐπὶ τῇ τῆς τοῦ εὐαγγελίου φωνῇ Or.Jo.1.3(5; p.7.22; M.14.29A); ἡ τῶν ὄνομάτων ἀ. Meth.res.1.62(p.327.4; M.41.1160C); 3. *taking care ἐν τῇ περὶ τὸν κύριον μον...ἀ. ημέληκα τὸ Jo.D.B.J.22(M.96.1057D)*; hence of the Christian life, *scrupulousness, exact conformity with virtue ἀ. δὲ δει πολλῆς, ὥστε τοῖς μαρκά νόσου πεπονηκόσι σώμασι διατῆς χρεία Clem.q.d.s.40(p.186.19; M.9.645B); Bas.reg.fus.proem.1(p.328A; M.31.892B); τὴν ἀ. τῆς πολτείας ib.25.1(p.2.370A; 984C); Chrys.hom.38.5 in *1Cor.(p.10.358C)*; id.Stag.l.6(l.170B); τὴν ἀρετῆς ἀ. Tit.Bost.arg.2.2(M.18.1136A); 4. c. prep. in adv. sense, *tightly τῶν ρίζων μετ'* ἀ. τῷ βάθει τῆς γῆς περιστρέψαντα Chrys.incomprehens.5.7(1.491A).**
- άκριβεύομαι, *be careful, exact ἀ. οὖν ὁφειλομεν...περὶ τῆς σωτηρίας ἡμῶν Barn.2.10; Bas.reg.br.285(2.516A; M.31.1284A)*; hence be a *precisionist*, Thdr.Stud.epp.1.30(M.99.1005D).
- άκριβής, 1. *of ascetic life, scrupulous*, Gr.Nyss.ep.2(M.46.1012A); 2. *neut. as subst., exact nature τὸ ἀ. τῆς πάτερως Amimon.Ac.18.25(M.85.1572D)*; *αὐτὸς γὰρ μόνος ὁ μορογενής τοῦ θεοῦ νίδιος τὸ ἀ. οἰδε*

τῆς έαυτοῦ δι' ἡμᾶς ἐνανθρωπήσεως Gel.Cyz.h.e.2.24.16(M.85.1301C); plur., *exact details* τὰ ἀ... τοῦ κηρύγματος Epiph.haer.59.6(p.372.20; M.41.1029A); 3. c. prep. in adv. sense, *accurately* ἐπί ἀ. ἔξετάζειν Tat.orat.31(p.32.17; M.6.872A); 4. of dawn, *first showing* ὄρθρου βαθέος ὅντος, *tourettón* ἀ. καὶ ἀρτί πρῶτον ἀρχαμένου Sev.Ant.res.(p.828.8, v.1. -ώς M.46.640C).

*ἀκριβογραφής, ḍ, *accurate delineator*, Agath.v.Gr.III.59(p.31).

ἀκριβοδίκαιος, 1. *scrupulously righteous* μηδὲ ἐπί μικροῖς καταδικάζων, ὡς ἀ. αὐτὸς ἑπάρχων Bas.hom.20.7(p.162B; M.31.537C); Nil.eph.3.153(M.79.453D); μὴ ἀκριβάζον δὲ μηδὲ τὰ μικρά σφάλματα, ὡς ἀ. αὐτὸς Dor.dact.17.1(M.88.1800C); 2. *severe in judgement* μὴ γίνον ἀ. ἀλλ' ὑπέρβανε τοῦτο τῇ ἀγαθότητι Isid.Pel.eph.3.320(M.78.984A).

*ἀκριβόλεκτος, *accurately expressed*, Ammon.Ac.23.7f.(M.85.1589B).

ἀκριβολογ-έμαι, 1. *be exact or precise in language, investigation, etc.*; hence *inquire closely* μηδὲν ~ώμεθα εἴτε διὰ ῥάδιας...εἴτε διὰ χαλεπῆς...όδοις βαδίζειν κελεύοι Chrys.paralyt.2(3.35B); *state expressly*, ref. Mt.23:30 δέκινοι γάρ αὐτὸς μείζονα τολμῶντας...καὶ ταῦτα ~ουμένοις ὡς οὐν ἄποτε τοῖς αὐτοῖς περιέπειον id.hom.74.1 in Mt.(7.716A); esp. of religious observance, ref. Jo.19:31 οἱ Ιουδαῖοι...τηλικοῦτον ἐργασάμενοι τόλμημα, περὶ τῆς ἡμέρας ἀ. id. hom.85.3 in Jo.(8.507C); περὶ τὰ βρώματα ἀ. Thdr.Mops.Tit.1.15 (p.245.25; M.66.48D); 2. c. acc., *discuss in detail*, Hom.Clem.5.30; Const.ap.Socr.h.e.1.7.14(M.67.60A); Chrys.hom.42.1 in Jo.(8.249A); act., Isid.Pel.eph.2.27(M.78.516B); 3. *speak severely, critically* μὴ ἀ. οφόδρα περὶ τὸν μεταγνωσκόντος Συρ.eph.57(p.21.25; 5°.192D).

ἀκριβολογία, ḫ, *strictness of practice*, Bas.eph.188 can.9(3.273E; M.32.677B).

ἀκριβῶς, 1. *accurately, exactly* Μάρκος...ἀ. ἔγραψεν, οὐ μέτοι τάξει, τὰ ὑπὸ Χριστοῦ ἡ λεχθέντα ἡ πραχθέντα Papias fr.3.15; ἀ. ἀθεον τὸ πολύθεον Eus.I.C.3(p.201.27; M.20.1332A); *carefully* προσέχετε ἀ. Barn.7.4; 2. *without distortion or modification*, hence *perfectly*, completely, Clem.str.7.3(p.10.12; M.9.416C); ὁ προαμαρτήσας, ἀ. δὲ μετανοήσας Οι.hom.5.10 in Jer.(p.39.16; M.13.308C); μονογενή νιόν, ἀ. δύτα καὶ ζώντα καὶ ὑφεστῶτα Eus.e.th.2.6(p.103.11; M.24.905C); 3. in ascetic life, *scrupulously* τὴν ἔξετάσιν τῷ πώς ἀ. βιωτέον Clem.str.7.15(p.64.22; M.9.525C); πάσις...τὰς ἀρέτας κατώρθωσεν ἀ. Alex.Sal.Barn.2(p.437A).

*ἀκριδοφαγέω, *eat locusts*; of Jo. Bapt., †Bas.eph.42.5(3.129E; M.32.357B).

ἀκρίζ-ω, *go to extremes* ~ουσα νηστεία καὶ πλήρωσις σιτήσεως ἐπίμεμπτα Ephr.3.404D.

ἀκρίς, ḫ, *locust*; 1. in gen., Ath.syn.18(p.245.25; M.26.713B); Thdr.Mops.Os.13:1-3(M.66.201A); 2. in demonic apparition θηρίου...καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἀ. πύριναι ἔξεπορνοτο Herm.vis.4.1.6; 3. as food of Jo. Bapt. Μαθαῖος μὲν...σπερμάτων...ἀνεύ κρεῶν μετελάμβανε, Ἰωάννης δὲ ὑπερτελεῖς τὴν ἔγκρατελαν, ἀ. ... ησθιεν (Mt.3:4) Clem.paed.2.1(p.165.16; M.8.404A); μέλι ησθιεν καὶ ἀ., γλυκεῖαν καὶ πνευματικὴν τροφήν ib.2.10(p.224.15; 532B); text of Mt.3:4 altered in Ev. Ebion, in order to present Ιo. Bapt. as vegetarian ‘καὶ τὸ βρώμα αὐτοῦ’, φησι, ‘μέλι ἄγριον, οὐ δὲ γενοῖς ἡ τοῦ μέντα, ὡς ἔγκρις ἐν ἀλαρέ’ ἵνα δῆθεν μεταστρέψωτι τὸν τῆς ἀληθείας λόγον εἰς φεῦδος καὶ ἀντί ἀ. ποιήσωσιν ἔγκριδα ἐν μέλιτι Epiph.haer.30.13(p.350.7; M.41.428D); ἀ. interpreted as name of vegetable by ascetic writers ὅτι βοτανή τίς ἔστιν ἀ. λεγομένη, ὁ Σολομὼν ἡμᾶς διδάσκει λέγων, ἀνθήσει τὸ ἀμύνδαλον, καὶ παχυσήσται ἡ ἀ. Ἀθl.Jr.Mt.3:4(M.27.136D); Isid.Pel.eph.1.132(M.78.269C) cit. s. ἀκρεμών; ἀ. βοτανῶν ησθιεν †Chrys.Zach.(2.791C); †Chrys.Herod.3(8.292C); ησθιεν δὲ ἀ. τοντέστιν φονικας Narr.Jo.Bapt.(p.2).

ἀκρισία, ḫ, *injustice* οὐδὲ κρίσις ἐν τοῖς ὄδοις αὐτῶν, ἀ. δὲ πᾶσα καὶ ἀδικία Proc.G.Is.59:8(M.87.2604D).

*ἀκρισις, ḫ, *lack of differentiation*; but prob. for ἀνάκρισις q.v., †Jø. Jej.poenit.(M.88.1913A).

ἀκριτόβουλος, *headstrong*, Orac.Sib.1.110; ἀ. ... καὶ πρόχειρον εἰς ὄργην τὸ πλήθες ἔσται Cyt.Jo.4.5(4.418C).

ἀκρίτως, *confused, undecided*; neut. as subst., *irregularity* τὸ ἀ. ... τῆς τῶν ἀρχιερέων καταστάσεως Eus.d.e.8.2(p.385.18; M.22.624B).

ἀκρίτως, 1. *indistinguishably, continuously* βαθοῦ δὲ ρέοντος καὶ ἀ. φερομένου Hom.Clem.6.4; 2. *without trial, unjustly* οὐδὲ κρίσιν ἔχων, ἀλλ' ἀ. πράττων Or.hom.17.2 in Jer.(p.145.1; M.13.156B); οὐκ ἀ. ἀλλ' εὖ μάλα ἐν δίκῃ Eus.d.e.7.1(p.313.2; M.22.512B); 3. *without judgement, irrationally* εἰς μετὰ ἐπικρίσεως [sc. ποιεῖ ὁ θεός], τίνος ἐνδεῖα ἐπικρίσεως δεῖται; εἰ δὲ ἀ., ποιώ τῷ λόγῳ; †Just.qu.Gr.8(M.6.1473C).

ἀκρόαμα, τό, *anything heard*; hence in theatre, *play* ἀπειρήσθων ...τὰ ἀ. βωμολοχίας...γέμοντα Clem.paed.3.11(p.278.31; M.8.656A); μετασχέν ἀ. ἀπρέπων Const.App.2.61.2; *tidings* τοιούτου γάρ ἐράμεν ώντερ υδών ἀ. Synes.eph.8(M.66.1345C).

*ἀκροάμων, ḍ, *hearer*, Andr.Cr.or.19(M.97.1208B).

ἀκρο-άσμα, 1. *be a hearer*; a. in class of penitents so called περὶ τῶν...δειπνησάντων εἰς τὰ εἰδώλα, δοῦσ...μετέσχον τοῦ...δειπνου ἀδιαφόρως, ἔδοξεν ἐναντὸν ~άσθια, ὑποπεσεῖν δὲ τρία ἐπη, εὐχῆς δὲ μόνης κοινωνῆσαι ἐπη δύο, καὶ τότε ἐλθεῖν ἐπὶ τὸ τέλειον CAnc.(314)can.4; CNeocas.can.5; CNic.(325)can.11; ib.14.; μὴ δεῖν τὰς χειροτονίας ἐπὶ παροντίᾳ ~ωμένων γίνεσθαι CLaod.can.5; Bas.eph.21.7 can.57 (3.326C; M.32.797B); b. as a catechumen κατηχοῦμεν αὐτοὺς καὶ ποιοῦμεν χρονίζειν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἀ. τὸν γραφῶν, καὶ τότε βαπτίζομεν †CCP(381)can.7 = CTTrull.can.95; c. in first or elementary class of catechumens (perh. in practice assimilated to 1.a.; cf. CNic.(325)can.14) καὶ πληρώσαντος αὐτοῦ τὸν τῆς διδασκαλίας λόγουν...δ διάκονος κηρυττέτω μήτης τῶν ~ωμένων, μήτης τῶν ἀπίστων Llt.ap.Const.App.6.2; ib.8.12.2; 2. *hear a dispute or suit μηκέτι κατὰ τὸν τῆς ἐκκλησίας διλλήσας καὶ τὸν δημοσίους νόμους, αὐτὸν μὲ δὲ ἐμαυτὸν τῶν πραγμάτων ~ασάμενον* (? 1. ~ασάμενον) Const.ap.Ath.apol.sec.68(p.147.5; M.25.372A).

ἀκρόασις, ḫ, 1. *hearing*; a. by pupils, hence *instruction* μετὰ εἰκονούς ἐπη τῆς παρὸν αὐτῷ [sc. Πλάτων] ἀ. ἀποφοιτήσαντα τὸν Αριστοτέλη Or.Cels.2.12(p.140.30; M.11.817A); ib.3.54(p.250.1; 992B); Eus.h.e.6.15(M.20.553B); b. esp. of scripture ἀνθρώπος ἐντεβραμένος τῇ νομικῇ κατηχήσει καὶ τῇ ἀ. τῶν προφητικῶν λόγων Or.or.2 (p.302.19; M.11.421C); δι' ἀναγνώσεως καὶ δι' ἀ. καὶ διαλέξεως πνευματικῆς Chrys.hom.10.8 in Gen.(4.82A); V.Pach.Λ 1(p.123.7); ib.19 (p.144.1); c. quasi-judicial hearing of bishops by emperor, Ath.apol.sec.87(p.166.7; M.25.405B); d. session of a council ἀναγνωσκέσθωσαν οἱ δεδομένοι τόποι ἐν ταῖς προλαβούσας ἀ. CChalc.act.4(p.92.10; H.2.384C); 2. *thing heard*; division of a poem, Geo.Pis.Pers.tit.(M.92.1198); 3. ear τὰς ἀ. αὐτῶν ὑπέχοντας ἀκούσαν A.Thom.A 48 (p.165.4); 4. = οἱ ἀκρούμενοι, the second class of penitents ἐπιλαβούμενοι ὅτι ήσαν...Χριστιανοί, ἐκβαρβαρωθέντας δὲ ὡς καὶ φονεύειν τοὺς διοφύλους...τῆς ἀ. ἀπείρξει δεῖ Gr.Thaum.eph.can.7 (p.565; M.10.1040D); CNic.(325)can.12; μετὰ [sc. πρόσκλανσιν] ἀλλήρι τριτέαν εἰς ἀ. μόντιν παραδεχθήσων, καὶ ἀκούων τῶν γραφῶν καὶ τῆς διδασκαλίας ἐκβαλέσθων Bas.eph.21.7 can.75(3.328D; M.32.804B); ἐν τῇ ἀ. παραμεναί, μόντις τῶν διδασκάλων καὶ τῆς τῶν γραφῶν ἀ. ... ἀξιούμενον Gr.Nyss.eph.can.5(M.45.232A); the station of the second class of penitents ἡ ἀ. ἔνδοθι τῆς πόλης ἐν τῷ νάρθηκι, ἔνθα ἐστάντα χρὴ τὸν ἡμαρτηκότα Gr.Thaum.eph.can.11(p.566; M.10.1048A).

ἀκροατήριον, τό, 1. *place of audience, hall, meeting-room*; of a theatre, Tat.orat.22(p.25.11; M.6.857A); a church ἀ. θεοῖς Chrys.hom.5.8.4 in Jo.(8.342B); 2. *audience* τὸ ἀ. τερπάμενον Or.hom.20.6 in Jer.(p.186.11; M.13.513B); Meth.arbitr.1(p.147.18; M.18.241C); Eus.h.e.10.4.4(M.20.849B); 3. *platform* or *pulpit* for public speaking, Eus.v.C.4.55(p.140.10; M.20.1205B); δ τόπος ἐν φ ἐπιδεικνυνται οἱ λέγοντες, τούτο ἐστιν ὁ ἀμβων, ἦτοι τὸ ἀ. Bas.Sel.v.Thecl.2.27(M.85.613A).

ἀκροατής, δ, *hearer*, 1. in gen., Athenag.leg.2.4(M.6.896B); Hom.Clem.18.12; 2. esp. of worshippers in church or participants in mysteries οὐδέτις τούτων τῶν μυστηρίων ἀ. γέγονεν, εἰ μὴ μόνοι οἱ γνωστοὶ τέλεοι Hipp.haer.5.8(p.94.23; M.16.3147C); κανν παραβολαι...ἀναγνωσκωται καὶ ὁ ἀ. ἢ τῶν ἔξω Or.hom.12.13 in Jer.(p.100.22; M.13.397A); 3. *pupil* γενοῦ ἀ. καὶ ἀκούει τὰς δόξας τοῦ θεοῦ Herm.vi.1.3.3; βούλομένος ἀ. αὐτοῦ καὶ συνονοιαστῆς γενεύσθαι Just.dial.2.4(M.6.477B); Or.hom.14.3 in Jer.(p.108.13; M.13.408A); 4. *member of a council*, Aitherichus ap.CChalc.ad.1(ACO 2.1.1.p.118.29; H.2.133C); 5. *referee, arbitrator* [sc. Φωτεώδης] ηξίωστοι κωνσάτοι...πόνος ἀκροατᾶς λάβοις αὗτοις, τοῦ ἀποδεῖξαι ἑαυτὸν μάτην καθηγημένον...οἱ μὲν βασιλεὺς...ἔξεπεμψε κριτᾶς καὶ ἀ. Epiph.haer.71.1 (p.250.9; M.42.376A).

*ἀκροβάμων, *going on tip-toe*, Gr.Naz.eph.2(M.37.24A).

ἀκροβολ-έω, 1. *throw, sling*, met. προφάσεις Nil.Eulog.17(M.79.1116B); 2. *attack from a distance*, met. ἔως ὅτε ~εῖ τὰ πάθη ἐκκρονέσθω τὸν ἀ. εἰσικινθέντα...δυσαπάλλοκτα γένηται Thdr.Stud.eph.2.8(M.99.1137B).

[*]ἀκροβολίζομαι, = ἀκροβολίζομαι, skirmish, †Nil.perist.10.7 (M.79.900B).

ἀκροβολίζ-ομαι, *shoot from afar, skirmish*, met. διὰ τῶν ὀφθαλμῶν μοιχεύειν...οὐμέντης τῆς ἐπιθυμίας δι' αὐτῶν Clem.paed.3.11 (p.274.27; M.8.645A); Chrys.hom.12.1 in Heb.(12.120C); id.hom.10.1 in ICor.(10.80D); Thdt.provid.10(4.665).

ἀκροβολισμός, δ, *skirmish*; fig., of rebellion, Synes.regn.19(p.44.

io; M.66.1089D); of temptation, Nil.epp.3.153(M.79.456A); Isid.Pel. epp.5.39(M.78.1349D).

***άκροβύστης**, *uncircumcised Αδάμ...ά. μὲν τῇ σαρκὶ, οὐκ εἰδωλολάτρῃς δὲ ἡν Epiph.haer.2(p.175.1; M.41.181C).*

άκροβυστία, ḥ. 1. *foreskin*, Just.dial.27.5(M.6.533C); 2. *state of uncircumcision Αθράμ*, τοῦ ἐν ἀ. ἐπὶ τῇ πίστει μαρτυρηθέντος ὑπὸ τοῦ θεοῦ ib.11.6(500A) al.; θύρα ὁ κύριος ἔαυτὸν προσηγόρευε... ὅδὸν καὶ ὑπέρθυρον περιτομὴν καὶ ἀ. Tim.Ant.caec.14(M.28.1021C); ref. Jo.12:21 τὴν δὲ ἐν σαρκὶ ἀ. ἐν πνεύματι ἔχουσαν μείζονα περιτομῆν, θεωρούσαν Χριστὸν Epiph.haer.30.27(p.371.6; M.41.453B) al.; δύο οὖδεν ἀ., τὴν μὲν ἐκ στεφεως, τὴν δὲ ἐκ προαρέσεως Chrys.hom.6.3 in Rom.(9.476B) al.; 3. *uncircumcised people*, Hipp.haer.5.26(p.131.5; M.16.3202A) et freq.

άκροβύστος, *uncircumcised*, 1. lit. εἰ γάρ [sc. ἡ περιτομή] ἦν ἀναγκαῖα...οὐκ ἀν ἀ. ὁ θεὸς ἐπλασε τὸν Αδάμ Just.dial.19.3(M.6.516C); ἀπὸ περιτομῆς ἀ. γίνονται τέχην τῶν ιατρικῆς Epiph.mens.16 (M.43.264C); 2. fig. ἐστι γάρ τι τῆς φιλοσοφίου γονῆς ἐν μαθήμασι σαρκωδές τε καὶ α. Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.337A) al.; 3. met. ἀ. μὲν οὐκ ἔτι...περιτεμμένος δὲ μᾶλλον, ὡς τῆς ψυχῆς τὴν κακίαν περιτεμών Thdt.Rom.2:26(3.35) al.; 4. hence = *gentile* ἀμενον γάρ ἐστιν παρὰ ἀνδρὸς περιτομῆς ἔχοντος χριστιανισμὸν ἀκούειν ἡ παρὰ ἀ. ἰουνδαισμὸν Ign.Philad.6.1; ref. Ac.21:28 ἀνδρας ἀ. εἰσήγεκε μεθ' ἔαυτον Epiph.haer.28.4(p.316.14; M.41.381C); ἵνα μὴ ἔχῃ [sc. 'Ιουδαῖοις] λέγειν ὅτι καταλιπὼν ἡμᾶς πρὸς τὸν ἀ. ἀπῆλθε [sc. ὁ Χριστός] Chrys.hom.31.2 in Jo.(8.177A) al.; v. περιτομή.

άκρογνωτίας (*λίθος*), *(stone) as topmost angle or point of pyramid, obelisk, etc.*, which being cut before being set in position, and being last laid, would not fit if construction were not true; hence called 'stone of testing' (Is.28:16); 1. lit. ἣν λίθον ἀ. μέγας ὃν ἐβούλομην θεῖναι εἰς κεφαλὴν γωνίας τῆς πλάρωσεως τοῦ ναοῦ T.Sal.22.7; 2. met. of Christ, Just.dial.114.4(M.6.740B); typified by Jacob's stone, †Eust.Laz.19(p.42.7); Gr.Naz.or.22.4(M.35.1136A); κατέπιε τὸ λίθον τὸν ἀ. [i.e. death] Chrys.non.desp.3(3.357C); interpreted as *corner-stone* joining Israel and gentiles in spiritual union, Cyr.Is.3.2(2.397E); Jo.D.hom.4.30(M.96.632C).

***άκρογνως**, = foreg. of Christ, Gr.Naz.carm.2.1.14.15(M.37.1246A); Geo.Pis.hex.1870(M.92.1577A).

άκροδικαίος, 1. *exactly correct* οἱ...ἀ. τῇ πίστει Μελητιανοὶ Epiph.haer.68.6(p.146.15; M.42.193B); 2. *superlatively just* τοῖς γάρ ἀτόνοις...τὸ μέτριον ἐπέτρων δοκεῖ, καὶ τοῖς ἀδίκοις ἀ. τὸ ἐπιβάλλον Clem.str.2.20(p.180.7; M.8.1068C).

***άκροδικαιούντη**, ḥ. *exact correctness, perfectly correct form; of the truth*, Epiph.haer.68.6(p.146.9; M.42.193A).

άκροδρον, τό, *ripe fruit* ὅπερ γάρ ἐτοις ἐν φυτοῖς τὸ ἀ. ἦτοι καρπὸς ώραῖος, τοῦτο καὶ ἐν φυχαῖς ἀγίων ἀρετῇ Cyr.Is.5.4(2.823A).

***άκροελκίτος**, *twisted at the end*, Paul.Sil.ambo.207(M.86.2259B).

***άκροθήνιος**, v. ***άκροθήνος**.

άκροθήνως, *lighlily, cursorily* ἀ. διεξήλθομεν Eus.d.e.10.8(p.492.14; M.22.789D); Epiph.haer.5.1(p.184.8; M.41.201C); †Pall.prem.(p.4.7; M.34.995); *slightly*, Mir.Artem.39(p.64.27).

άκροθίνιον, τό, *topmost or best of heap*; hence 1. *choicest of the spoils*, Gr.Nyss.hom.7 in Cant.(M.44.929D); 2. *first-fruits*, fig. σωφροσύνης δὲ τοὺς καρπὸς γεώργησον ἔφρόνως, καὶ σειτὸν ἀ. ἀνάστησην τῷ θεῷ Clem prot.11(p.83.4; M.8.237B); met. of Constantine μέγα δῶρον ἀνατιθεῖ αὐτὸς ἔαυτὸν, οὗ πεπίστευται κόσμου τὸ ἀ. Eus.l.C.2(p.200.14; M.20.1328B); Στέφανος, τό τῶν μαρτύρων ἀ. Cyr.H.catech.17.24; Μανῆσθ...ό τῶν ἐν νόμῳ τὸ ἀ. νεκρῶν Bas.Sel.or.25.3 (M.85.292C); 3. *fruits, reward*, Tat.orat.34(p.36.1; M.6.876C); 4. *highest rank* τῶν τοῦ θεοῦ λειτουργῶν τὰ ἀ. Eus.u.C.3.7(p.80.10; M.20.1061A); 5. *supreme example*, in bad sense τελῶντος καὶ βλάσφημος, τὰ ἀ. τῆς πονηρίας Chrys.diniss.Chan.2(3.434B).

***άκροθίνιος**, *foremost, leading*, Gel.Cyz.h.e.3.12.2; **άκροθήνιος**, Anast.S.qu.et resp.20(M.89.525A).

άκροκελαινάω, *be dark*, Paul.Sil.Soph.667(M.86.2145A).

***άκροκρινοχρυσόσμορφος**, *with capitals in the form of golden lilies*, Sophr.II.carm.20.21(p.46; M.87.3817B).

άκρον, τό, 1. *highest or farthest point*; a. of time ἄκρα τε πολέμου γράφει καὶ τέλος Eust.engast.27(p.59.14; M.18.660C); Gr.Nyss.epp.3 (p.23.19; M.46.1021C); b. εἰς ἄκρον ορ ἐπ' ἄκρον, *extreme, complete* τὴν ἐπ' ἀ. δικαιούσην Clem.epp.16(M.2.52C); τὰ τῆς ἀνθρωπότητος ὕδαι διὰ τὴν εἰς ἀ. ἔνωσιν εἰς ἔαυτὸν ἀναλαβών Cyr.hom.pasch.17.3(5°.230B); id.Nest.1.3(p.22.10; 6°.15C); 2. *individual term*, ref. person of Christ in Inc. μορουστότητι μὲν τὸν ἀ., ἐτερουστότητι δὲ τῶν μερῶν Leont.B.arg.Sev.(M.86.1017D); κοινότησι μὲν τῶν μερῶν κατὰ φύους τοῖς ἀ. ἔνοιμενος, ἴδιότησι δὲ τῶν αὐτῶν, δηλαδὴ μερῶν, καθ' ὑπόστασιν ταυτότητι τῶν οἰκείων μερῶν, πρὸς ἔαυτὸν δεικνὺς σωζομένην τὴν τῶν ἀ.

διαφοράν ἐν δὲ τῇ τῶν μερῶν κατ' οὐσίαν ἐπερότητι, τὴν πρὸς τὰ μέρη τῶν ἀ. ταυτότητα φυσικὴν ἐπιφερόμενος Max.epp.15(M.91.557B); ib. (560B); τὴν ἐπὶ τοῖς μέρεσι τελείων ἔχων ταυτότητα, καὶ τὴν πρὸς τὰ ἀ. προσωπικήν, ὡς εἰς καὶ μόνος, κέκτητα διαφοράν id.opusc.(M.91.73C).

άκροπαγῆς, *fastened at the end, lightly fixed*, †Ath.vSyncl.52(M.28.1520A); of knees, jointed, Nonn.par.Jo.4:23(M.43.777C).

***άκροπέτηλος**, *of the tips of shrubs*, Eudoc.Cypr.2.39(M.85.848A).

άκροπολις, ḥ. *citadel*, met.; 1. of places Θράκην...τῶν συγχύσεων τὴν ἀ. Isid.Pel.epp.1.402(M.78.436B); Αἴγυπτον...τὴν τῆς ἀσεβείας ἀ. Bas.Sel.or.37.4(M.85.397C); Σιών τῶν ἐκκλησιῶν ἀ. Jo.D.f.0.4.11 (M.94.132A); 2. of things ἡ ἀ. τῆς κακίας ἡ φιλαργυρία Clem.pae.2.3(p.181.4; M.8.437C); Adam's sin as ἀ. τῶν κακῶν Chrys.hom.15.2 in Mt.(7.186C); ἀγάρας as 'citadel' of virtues, †Caes.Nuz.dial.194(M.38.1184); Easter as πισσῶν τῶν ἐορτῶν κορυφὴ καὶ ἀ. †Epiph.hom.3(M.43.408A); 3. of persons ἦν...ἀ. δὲ ἀνδρεῖας, μητρόπολις δὲ δικαιουσῆς Isid.Pel.epp.2.151(M.78.605A); S. Peter and Elijah ἀι δύο ἀ. †Chrys.Petr.el.Et.4(2.738C).

***άκροπορία**, ḥ, *lofty flight*, †Caes.Nuz.dial.107(M.38.976).

***άκροπολίς**, *with shallow roots, roots near the surface*, Bas.hex.5.7 (I.46C; M.29.109B).

άκρος, *highest, outermost*, hence *supreme*; 1. theol., *consummate* διὰ τὴν ἀ. ἐνώσιν Apoll.fr.141(p.241.17)ap.Leont.B.Apoll.(M.86.1065B); ἀπτκρίβων γάρ εἰς ἀ. συνάφειαν, οὐκ εἰς ἀποθέωσιν Nest.ap. Cyr.Nest.2.7(p.44.15; 6°.48A); Max.epp.12(M.91.480C); 2. of persons, chief τὸν πρώτης καθέδρας ἐπίσκοπον μὴ λέγεσθαι...ἀ. ἱέρᾳ Cod.Afr.39.

άκροσσος, *without fringes or tassels*, Ath.virg.11(p.44.24; M.28.264B).

***άκροστεγος**, *covered at the top*, Geo.Pis.hex.718(M.92.1490A).

άκροστιχίς, ḥ, (*άκροστίχιον, τό), 1. *initial letter*, Orac.Sib.11.17; Epiph.haer.70.12(p.245.32; M.42.365B); 2. *acrostic*; a. poem in which the first letters of the verses form a word or series of words οὗτος ὃ νῦν προγραφεῖς ἐν ἀκροστίχιος θεὸς ἡμῶν σωτῆρ ἀθανάτος βασιλεύς, ὁ παθών ἔνεχ' ἡμῶν Orac.Sib.8.249; cf. the acrostic 'Ιησοῦς Χριστὸς θεοῦ νῖος σωτῆρ σταυρός ib.8.217-50 cit.ap.Const.or.s.e.18 (p.179.17; M.20.1288A); b. formed of initial letters of strophæ in odes of a canon οὗ ἡ ἀ. Γεωργίου μάρτυρος ὑμῶν τῶν ἀθλοῦντος 'Ιωάννου Jo.Mon.hymn.Geo.(M.96.1393C); 3. *responsive refrain* ἔτερος τις τοῦ τοῦ Δανίδη φαλλέτω ὑμίνος, καὶ ὁ λαός τὰ ἀ. ὑποφαλέτω Constit.App.2.57.6.

άκροτελεύτιον, τό, *burden, chorus*, Soz.h.e.8.8.1(M.67.1536B) cit. s. ἀντίφωνος.

[*]**άκροτηριάζω**, v. **άκρωτηριάζω**.

άκροτης, ḥ, 1. *extreme*, opp. μεσότης: ἀ. ἀμαθίας ἀθεότης καὶ δειπναιμονία Clem.prot.2(p.18.22; M.8.938A); δύο...ἀ., τὴν μὲν τοῦ καλοῦ, τὴν δὲ τοῦ ἔαυτον, ἐν ἀνθρώποις Or.Cels.6.45(p.116.11; M.11.1368C); αἱ οὖν ἀ., θεὸν δέ φημι καὶ κόσμον, ἀλλήλον καὶ τῆς μεσότητος, λέγω δὲ τὴν φύσιν, ἀπάγειν τὸν ἀνθρωπὸν εἰώθασι Max.epp.9(M.91.445D); 2. *excellence* οἱ δὲ ἄγγελοι ἐκτὸς ὄντες σαρκὸς ἐν μακαρώτησις ἀ. ... καὶ δέξῃς εἰσιν Meth.res.1.49(p.302.8; M.18.277A); of S. Paul δικαιότατον...δί' ἀ. ... φιλοσοφίας τε καὶ θεοερείας Eus.h.e.2.23.2(M.20.196C); συνανήλθον σοι, λόγε...ἡ τῶν ἀποστόλων ἀ. ἐπὶ τῷ ἀρνοῦ Θαρρῷ Jo.D.carm.transfig.(M.96.848B).

άκροτομος, *sharp, flinty*, ref. Jos.5:1 τῇ ἀ. πέτρᾳ ὑπὸ Ἰησοῦ οἱ νῖοι Ἰοραὴλ...περιτέμνονται Or.Jo.6.45(26; p.154.16; M.14.277C); ref. Dt.8:15 λέγει ὁ Ἰησοῦς, διψῶ, ὁ ἐξαγαγὼν αὐτοῖς ἐξ ἀ. τὰ ὕδατα πέτρας Cyr.H.catech.13.29; †Meth.Sym.el.Ann.(M.18.369B); met. ἵνα τὴν καρδίαν ἀ. οὐδαν εἰς λίμνας ὕδατων μεταβάλῃς Ηγερ.mon.74 (M.79.1480D).

άκροφανής, 1. *showing at the edge, just visible*, Nonn.par.Jo.1:44 (M.43.757B); ib.2:7(761A); ib.11:2(810A); 2. *shining on high, shining forth; of torchlight*, ib.18:3(889B).

***άκροφιλόσοφος**, *consummate philosopher*, Leont.B.Nest.el.Eut.1 (M.86.1273B).

άκροφήνις, *highly endowed by nature*, Synes.Dion 17(p.275.9; M.66.1160C); ἵππον ἀ. εἰς ἀπασσον ἀρετὴν ἐππιῶ προσήκονταν id.ep.40 (M.66.1364C).

***άκροφως**, *to the utmost that nature permits, perfectly*, Olymp.Eccles.5:8(M.93.544B); τὰ τοῦ θεοῦ ποιήματα, τὰ ἀ. συντεταγμένα ib.12:10(624B).

***άκρως**, *without cold, summery*, Mir.Artem.28(p.41.20).

άκρωνξ, *toe-nail*, Apoc.Esd.(p.31.18).

άκρωρεια, ḥ, 1. lit., *mountain ridge; height of heaven*, Hom.Clem.6.6; 2. met., *height, supreme excellence*, acc. Basilides ἡ δύναμις τῆς κρίσεως ἀπὸ τῆς ἀ. ἀνωθεὶς διὰ τῶν δημιουργῶν μέχρι τῆς κτίσεως, ὃ ἐστι τοῦ νῖον Hipp.haer.7.26(p.205.18; M.16.3318A); τὴν ἀνωτάτων

πάντων μακαριότητα καὶ...δ. τῶν ἀγαθῶν Οr.Cels.6.44(p.115.7; M.11.1365D); δ. τῆς ἀρετῆς Serap.Man.14(p.35; M.40.912B).

άκρως, *utterly, supremely* ὡς ἀγαθὸς Meth.res.1.39(p.284.4; M.41.1108B); *perfectly* οἱ ἀκρότατον βιοῦντες Jo.D.haer.15(M.94.685C).

άκρωτηριά-ώ ([*]άκροτ-), 1. *cut off extremities, mutilate* ἡκρωτηριασμένοι [sc. lepers] τοῖς πλείστοις τοῦ σώματος μέρεσι Gr.Naz.or.14.10(M.35.869A); met., of demons τῷ κατὰ Χριστὸν γενομένῳ βαπτίσματι ~ονται Nil.epp.3.16(M.79.208A); ref. circumcision, Or.comm.in Gen.(M.12.76B); Gr.Nyss.hom.5 in Cani.(M.44.77C); ref. castration, Can.App.22; Chrys.hom.4.3 in Rom.(9.457E); hence 2. *mutilate, diminish; writings*, Meth.res.1.58(p.320.12; M.41.1153D); Eus.Marcell.1.4(p.30.30; M.24.77C); of Ebionite gospel τῷ εὐαγγελῷ κατὰ Ματθαῖον...ἡκρωτηριασμένῳ Epiph.haer.30.13(p.349.3; M.41.428C); of number of apostles ἵνα μή ἡκρωτηριασμένος ὁ χρόνος τῷ Chrys.hom.3.2 in Ac.(9.25B); of moon ἢ οὐν πανσέληνος, οὐ γάρ εὐθὺς ἡκρωτηριάστο Prog.G.Gen.1:15(M.87.87C); ref. effects of Fall ἡ παράβασις ἐκένον ἀ τὴν δεδομένην ἔξουσιαν Chrys.hom.35.5 in Gen.(4.238B); †Caes.Naz.dial.160(M.38.1121); ref. Arianism ἀνόσιον...τὸν λόγον ἡκρωτηριάσθαι Alex.Al.ep.Alex.7(p.24.2; M.18.557B); τὸν τῆς ἑκατηρωτήσεως ἀ λόγον Thdt.haer.4.1(4.350); ref. Apollinarianism τῶν ἀνθρώπων καταδέστερον δείκνυσιν, ἡκρωτηριασμένον τῷ κρείττοντον Gr.Nyss.Apoll.34(M.45.1197B).

άκρωτηριασμός, ὁ, *mutilation*; 1. lit., Eus.I.C.7(p.214.3; M.20.1353D); Bas.hom.7.1(2.52C; M.31.281B); Thdr.Stud.epp.1.27(M.99.996D); of castration, Chrys.hom.4.3 in Rom.(9.458A); 2. met., *castration, id.virg.46(1.306A)*.

*άκταροι, *lose properly*, Olymp.Job 1:3(M.93.20C).

άκτείας, *without possessions, poor*; esp. of monks, Gr.Naz.carm.1.2.17.43(M.37.784A); ib.2.2(poem).5.147(1532A); †Apoll.met.Ps.48:3 (M.33.1380A).

άκτερής, = ἀκτερέντος, *unhallowed by funeral rites*, Orac.Sib.3.48I.

*άκτημον-έω, *live in (voluntary) poverty* ~οῦσι Χριστιανοὶ...διὰ τὴν τοῦ πνεύματος ἐπαγγελίαν Cyr.H.catech.16.19; Thdr.Stud.epp.2.132(M.99.1425B).

άκτημοσύνη, ἡ, *poverty* (usu. self-chosen state of poverty opp. πτωχεία, ἔνδεια);

A. in pagan philosophy ὁ τὴν εὐτέλειαν ἀγαπήσας φιλόσοφος Ἐλλήνων καὶ παράδειγμα ἐκθεὶς εὐδαιμόνος βίου, ὡς οὐ κωδύλωμένος εὐδαιμονεῖν ἀπὸ τῆς παντελοῦς ἄ. Οr.Cels.6.28(p.98.28; M.11.1337A); Κράτης...Κυνικός, ἔλεγεν ἐλευθερίαν εἶναι τὴν ἄ. Εριph.exph.fid.9 (p.507.30; M.12.796A); 'Ἐλλήνων δὲ φιλόσοφοι οὐκ ἀλλοι τοσαντην ἐπεδεξάντο ἄ... δηποτε αὐτοῖς ἡ τῶν ματαίων θεωρία τὴν κατάληψιν ἔχειν δοκεῖ ἀκραφήν μη ἐνοχλούμενοις ποθεν φροντίσοι πραγματικαῖς Nil.Magn.39(M.79.1017B).

B. Christian: 'holy poverty'; 1. def. οὐ γάρ τὴν ἀκούσιον πενίαν νῦν ἄ. φαμέν, ητις ἔξ ἀνάγκης αυμβάνουσα θλίψει τὴν γνώμην...διὰ τῆς πραιτέστως τὸ περὶ τὴν δηλιγαρκίαν αἰθάρετον Nil.Magn.2(M.79.969D); but ὁ μὲν...πινός τῶν πολυτελῶν κειμελίνων πέντε τε καὶ ἀκτήμα...εὐπράξμενος, ἀθλιος τῆς πενίας καὶ ἀλειπόν τῆς τῶν τιμῶν ἄ. δὲ πάντων τῶν κατὰ κακίαν νοούμενων ἔκουσιων πτωχεύων...οὗτος ἐν τῇ μακαριζομένῃ πτωχείᾳ Gr.Nyss.beat.1(M.44.1200B); as temperate use of possessions τῆς ἄ. τὸ ἐνογγελικὸν ἐκπλῆροι μέτρον ὁ περὶ χρῆματα ἐγκρατῶς διακείμενος Bas.reg.fus.16.3(2.359C; M.31.960C); ἀ. ἐστὶν νοῦτή, ἡ παντελὴ ἀπάθεια, καὶ ἡ γενόμενος δ νοῦς ἀναχωρεῖ τὸν ἐντάθη Thal.cent.2.90(M.91.1445C); 2. different degrees τριτῆς οὐσίας ἐν τῷ βίῳ ἀγωγῆς τῆς ἀκράσεως, καὶ τῆς μέσης, καὶ τῆς ἐνίδου, καὶ πολυκήμονος· μία γάρ ἡ ἔξ ἀρχῆς, καὶ φεστιβάτης παρὰ τὸν δημιουργοῦν, καὶ πολιτευομένην πᾶσιν δροῖσιν, ἀμέριμνος, καὶ παντάπασιν ἀλλος, ἥν ἐτεμον ὑπέρτερον εἰς τὰς διαφορὰς ταύτας αἱ ποικιλωτ...σχισθεῖσαι γνῶμαι τῶν ἀνθρώπων Nil.Magn.13(M.79.985B); 3. its sources: II. Ghost ἄ. ...διδώσασι...τὸ πνεῦμα τὸ ἄγον Cyr.H.catech.16.22; Nil.epp.2.204(M.79.308B); Christ its teacher, Cyr.H.catech.13.5; charity εἰτὲ δὴ μοι, ἡ ἀγάπη τὴν ἄ. ἐτεκεν, ἡ ἄ. τὴν ἀγάπην; ἐμοὶ δοκεῖ ἡ ἀγάπη τὴν ἄ. ἡ καὶ ἐπέσφιγγεν αὐτῷν μᾶλλον Chrys.hom.11.1 in Ac.(9.90C); 4. prototypes: Elijah, Chrys.hom.12.3 in Phil.(11.294D); Noah, Apophth.Patr.(M.65.336C); 5. poverty as essential virtue of monastic or ascetic life, cf. Clem.q.d.s.20(p.173.5; M.9.625A) for poverty as necessary for salvation; οἱ καὶ εἰς ἀκρον ἐλάσσαντες ἀκτημοσύνης διὰ τὴν κατὰ θεὸν φιλοσοφίαν Eus.fr.Lc.6:20 (M.24.533C); δεῖ τὸν προσερχόμενον θεῷ, ἄ. ἀσπάζεσθαι κατὰ πάτα Bas.epp.22.3(3.101B; M.32.293A); Diad.perf.85(p.116.9); προσήνεγκαν οἱ πατέρες τῷ θεῷ, πρὸς ταῖς ἀλλασσαῖς ἀρεταῖς, δῶρα τὴν παρθενίαν καὶ τὴν ἄ. Dor.docl.1.11(M.88.1629C); ἄ. εἰλικρινῆ τὴν πολιτείαν τοῦ μοναχοῦ ἀποδείκνυσιν Ant.Mon.hom.89(M.89.1705C); 6. combined

with other monastic virtues and exercises ἄ. καὶ ἡ φαλμψία Mac.Aeg.cust.cor.12(M.34.832C); τὸ τῆς ἄ. κατόρθωμα, καὶ τὸ τῆς ἡσυχίας κτλ. Bas.ascel.2.2(2.326B; M.31.888A); with νηστεία, Chrys.hom.1.5 in Mt.(7.10B); παρθενία, id.hom.12.7 in Rom.(9.547C); †Proc. G.Pr.13:13(M.87.1352C); ταπείνωσις, Apophth.Patr.(M.65.172C); as one of three principal monastic virtues with πραότης, and ἐγκράτεια, ib.(185A); with eremitical life, Epiph.haer.64.4(p.410.1; M.41.1076C); 7. partic. characteristics and effects φαίνει οὖν ἂν τις, ἀγαθὸν κειμήλιον τὴν ἄ. τῷ ἀνδρείᾳ φρονήματι καὶ γὰρ τῶν πρακτικῶν ἀμαρτημάτων χαλύνος τυγχάνει †Ath.v.Syncl.30(M.28.1505C); [sc. Βασίλειος]...διὰ τῆς τελείας ἄ. ἀνεμπόδιστον ἐστι τὸν εἰς ἀρετὴν βίου παρασκεύαζοντα Gr.Nyss.v.Macr.(p.377.18; M.46.965C); ἰσχυρὸν γάρ ὅπλον ἄ. Chrys.stat.2.9(2.34B); ἀκτημοσύνη τὸ τῆς φιλοχρηματίας ἴσσωμεθα πάθος Nil.exerc.72(M.79.805B); frees soul for contemplation, Marc.Er.opusc.2.137(M.65.952A); leads to heaven, Ant.Mon.hom.8(M.89.1460A); διὰ γάρ τῆς ἄ. τοῖς ἀγγέλοις συναμπλάται, καὶ τοῖς δικαίοις συγχορεῖται ib.89(1705D); 8. praise of poverty τὸ τέλειον ἀγαθόν, ἄ. †Ath.v.Syncl.72(M.28.1529B); Gr.Naz.or.34.4(M.36.244C); ἄ. φιλαργυρίας ἐκρίζωμα, ἀφιλαργυρίας δὲ ρίζωμα, καρπὸς ἀγάπης καὶ σταυρὸς ζωῆς, ἀνάδυνος βίος, ἀνεπίφθονος θησαυρός, ἀμέριμνος οὐρανὸς...εναγγελίων πρᾶξις, δύντος κύρωσις, δύντος ἀγαθός ἀγανακτήσις †Nil.vit.3 (M.79.114ID); καλαὶ μὲν αἱ πράξεις, ἀλλὰ μείζων πάντων ἄ. ἐστὶ Apophth.Patr.(M.65.188A); ἄ. ἐστὶ φροντίδων ἀπόθετος, ἀμερινία βίου, ὁδοπόδιος ἀνεμπόδιστος Jo.Clim.scal.17(M.88.928B); οὐδοπόδιος ἀνεμπόδιστος Ιo.Clim.scal.17(M.89.1705C); 9. heret. [Μποστολικοὶ]...σεμνύνονται δὲ δῆθεν ἄ. σχίζουσι...ἐκκλησίαν Epiph.haer.61.1(p.380.16; M.41.1040C); opp. balanced view of Church ἡ ἐκκλησία...ξεῖται ἄ. αἱ ἀλλαγές την εἰς κτήσει δικαιοσύνης ὑπαρχόντων καὶ ἐκ τῶν ιδίων γοινέων ἔχοντων, ὥσπερ ἐστοιτοι τε καὶ τοῖς ἐπιδεομένοις ἐπαρκέσειν ib.61.3(p.382.19; 1041C).

άκτημα, A. *poor, without possessions*; 1. in gen. ἀπέχεται...ἄ. πλεονεξία Marc.Er.opusc.2.24(M.65.933C); δ ἄ. ἐπι γῆς μὲν πολιτεύεται, τὴν δὲ διατριβὴν ἐν οὐρανοῖς κέκτηται Ant.Mon.hom.89(1705D); ἄ. ἐργάτης...τὰ προσόντα αὐτῷ ὡς μῆτρα λογιζόμενος, ἀναχωρήσεως καταδασύσας ἡγήσατο πάντα σκύβαλα Jo.Clim.scal.17(M.88.928C); δ. ἐστὸν δ ἀποταξάμενος πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῷ, καὶ μηδὲ τὸ σύνολον ἐπι γῆς κεκτημένος πλὴν τοῦ σώματος· καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν δὲ σχέσιν διαρρήξεις, τῷ θεῷ καὶ τοῖς εἰσεβέσται τὴν ἐαυτοῦ κατεπίστευσεν οἰκογονίαν Max.carit.2.88(M.90.1013A); 2. partic.: OT prophets Ἡλίας ὁ ἄ. ὡς μηδὲ ἀρτον ἔχειν παρ' ἐαυτῷ φαγεῖν Or.sel.in Ps.4:6(M.12.1150C); τῶν...προφητῶν τὸν ἄ. βίου ἡ ιστορία διδάσκει Thdt.qu.19 in 4Reg.(1.522); Jo.Bapt. Cyr.H.catech.3.6; apostles, ib.16.10; Epiph.haer.61.3(p.383.21; M.41.1044B); τί γάρ τελώνου κατηλικώτερον; ἀλλ' ὅμως γέρονται ἄ. ὁ ἀνθρώπος, ἐκ τοῦ πείθεσθαι τοῦ τοῦ ιατροῦ νόμος Chrys.hom.74.5 in Mt.(7.722A); Titus, Thdt.Tit.3:13(3.709); early Christians ἀντὶ δὲ τῶν φιλτάτων, γυναικός λέγω καὶ παῖδων καὶ παντὸς γένους, τὸν ἄ. τρόπουν ἐδομένων Eus.d.e.34(p.117.7; M.22.200C); ascetics, Eus.m.P.11(p.934.25; M.10.1540A); Bas.inst.ascel.2(2.200A; M.31.621B); Thdt.h.e.5.35.3(1.176); Apophth.Patr.(M.65.152B); Messilians ἀκάλυπτοι δὲ εἰσι καὶ ἐκτείνουσι χεῖρας μετατείν ὡς ἀβίτωι καὶ ἄ. Epiph.haer.80.3(p.487.15; M.42.760D); 3. ref. spiritual advantages of the poor life ἐν ἄ. καὶ ἐλευθερίᾳ ζῶντα βίῳ Gr.Nyss.fat.(M.45.149A); οἵ...τὸν ἄ. καὶ φροντίδων ἐλευθερούν διπάζουσιν βίοις, ὅλους ἐαυτοὺς ἀφιεροῦσι...θεῷ Thdt.qu.1 in Lev.(1.17B); οὐ θλίψει τὸν ἄ. ἐπιθυμία τῶν παρόντων, σκητῶν δὲ παρασκευέσι, καὶ γάννυσθαι Nil.Magn.1(M.79.969C); id. spir.mal.7(M.79.1152C) cit. s. δέοται; Ant.Mon.hom.89(M.89.1705C); ἄ. μοναχὸς δεσπότης κόσμου...ἄ. ἀνήρ ἐν προσευχῇ καθαρός, δὲ φιλοκτήμων εἰκόνας ὑλῆς προσεύχεται Jo.Clim.scal.17(M.88.928B); but voluntary poverty not in itself perfection ἄ. φυσάται πολλάκις διὰ τοῦ Chrys.hom.32.6 in 1Cor.(10.293E); οὐδὲ εἴπε [sc. Christ] γίνεσθε ἄ. ὡς ἀ πατήρ οὐρανὸς ἄ. ἐστίν Dor.docl.14.6(M.88.1784B); Jo.Clim.scal.17(M.88.928D); hence not required from everyone οὐ δύνασαι γενέσθαι ἄ. δός ἐκ τῶν δυτῶν Chrys.hom.45.2 in Mt.(7.478C); 'ἀφιλάργυρον', οὐν ἐίπεν ἄ. Thdt.1Tim.3:3(3.654); 4. spiritually poor, detached μακάρος ἐστιν ὁ νοῦς, δ κατὰ τὸν καρόν τῆς προσευχῆς ἄλλος καὶ ἄ. γίνεται Evagr.Pont.or.119(M.79.1193B); 5. of God (Marcionite), denied by orthodox θεόν...οὐ νόθον...καὶ ἔχονται καὶ ἄ. Adam.dial.5.28(p.240.7; M.11.1884A).

B. not possessing, deprived of τῶν ἀλλοφύλων κειμηλίων ἄ. Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.360A); Bas.Sel.or.24(M.85.280C).

*άκτησία, ἡ, *poverty (voluntary)*; esp. of monks and other ascetics, Gr.Naz.or.43.60(M.36.573C); †Bas.const.20.4(2.566D; M.31.1393C); Niceph.Ur.v.Sym.32(M.86.3016B); †Jo.D.fid.dorm.13(M.95.

257C); bringing freedom and joy, Gr.Naz.carm.1.2.10,267(M.37.699A); † Jo.D.B.J.18(M.96.1024C); opp. κτῆσις, Max.eph.1(M.91.369D); of Rechabites Ἰωαδάθ δὲ παισὶ εἰσόγων ποτὲ ἀ. τε καὶ τὸν ψῆφον βλοῦ Gr.Naz.carm.1.2.10.509(717A); of a Cynic philosopher, Cosm. Mel.schol.(M.38.557) in Gr.Naz.carm.1.2.10.206.

*άκτινα, ἡ, = ἄκτις, ray, Chrys.a.exil.1.3(3.417C).

άκτινοειδής, raylike, shining, Cyr.H.catech.15.20; Socr.h.e.3.20.14 (M.67.432A).

*άκτινόεις, furnished with rays, Orac.Sib.8.191; ib.14.270.

*άκτινολαμπέω, shine, Thdr.Stud.or.5.2(M.99.721B).

*άκτινοφανής, radiant, Max.opusc.(M.91.72A).

*άκτινοφανός, radiantly, Max.ambig.(M.91.1128A).

άκτις, ἡ, ray, beam; 1. lit., of sun's rays, Chrys.hom.79.3 in Mt. (7.76D); διὰ τῆς ἡ. ἡ ἀπήστραψεν ἐν τῷ σταυρῷ ib.16.2(205A); 2. met.; a. of Son τὸν νίον ἔγένατο ὥσπερ τινὸς φωτὸς ἡ. καὶ ζωὴς πηγῆν Eus.e.th.1.8(p.66.30; M.24.837C); δὲ σωτήρ ὁ ἡμέτερος καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον, ἡ διδυκος τὸν πατρὸς ἡ. †Gr.Thaum.eph.Philagr.(M.46.1105D); ref. Mal.4:2 δικαιούντης ἡ. σοφίας τὰς παμμακαρίας καταδάμεντος δυνάμεις Eus.I.C.6(p.211.27; M.20.1349C); ref. Jo.8:12 τὰς ἡλιακὰς Χριστὸν ἡ. Or.Jo.1.25(24; p.31.26; M.14.69A); acc. Gnostics ἀναστέλλας τὴν ἐπελθονταν ἡ. τῆς δυνάμεως, ὁ σωτήρ ἀπώλεσε μὲν τὸν θάνατον Clem.exc.Thdot.61(p.127.21; M.9.688D); οὐδὲ ἡ. ἀμυδρα...ονυκρατοῦσι τὴν μεταβολήν, τὴν γένεσιν Hipp.haer.8.13 (p.233.10; M.16.3359B); b. in gen. ψυχαὶ θεοσεβεῖσα...ἀπλανοῦς ἀκτίου πεφωτισμέναι Eus.I.C.8(p.217.21; M.20.1361B); θερμός πέπτει τὸν θεοῦ ἔρως...τὸν νοῦν...ταῖς ἡντίτη Thdt.h.rel.30(3.1292); ταῖς δὲ τῆς διδασκαλίας ἡ. καταγασθέντες id.h.e.4.21.12(3.986); exeg. Cant.2:3 φυγεῖν τὰς τῆς κακίας ἡ. ...ἴνα μὴ πάλιν γένηται μέλαινα id.ad loc. (2.55); ἀνδρί, τὰς ἀποστολικὰς ἀφίεται ἡ. Gel.Cyz.h.e.3.9.16; 3. mid-wife's instrument, Bas.Sel.or.2.1(M.85.40A).

*άκτιστηται, οἱ, name of a monophysite sect λέγουσι...άκτιστον γεγονέναι τὸ κυρίου σῶμα Tim.CP haer.(M.86.44C).

άκτιστος, uncreated; 1. of divine nature or being ἡ κτιστὴ φύσις ἀπὸ τῆς ἡ. οὐταὶς ἀφέστηκεν Eus.v.C.5 tit.(p.152.11; M.20.1230C); Gr.Naz.or.23.11(M.35.1164A); τῆς νοητῆς φύσεως δικῆς διηρρημένης, ἡ μὲν ἡ. ἔστι καὶ ποιητικὴ τῶν ὄντων Gr.Nyss.hom.6 in Cant.(M.44.285D); ἡ ἡ. φύσις τῆς κυνήσεως...ἀνεπίδεκτος id.or.catech.6(p.34.1; M.45.28C); ἀπαντα εἰς τὸ κτίστον καὶ ἡ. διαιρούμενα...ἡ μὲν ἡ. καὶ δεοπτοτὴ καὶ πόσης ἀνάγκης ἀλειφέται, ἡ δὲ κτίστη δουλακή Thdt.rect.conf.(M.6.1212C); 2. of Trin., †Ath.Apoll.1.3(M.26.1097A); Bas. ascet.disc.1.2(2.212C; M.31.649B); Gr.Nyss.or.catech.39(p.156.5; M.45.100B); ἡ μία τριάς εἰς ἔστι θεός...ἡ. Epiph.haer.76.49(p.405.6; M.42.621D); τρισυπόστατον θεότητα...ἡ. †Meth.palm.5(M.18.393A); Jo.V H.icon.4(M.96.1352C); 3. of Father ἐκέλευσε τῷ μᾶς βαπτίζεσθαι...οὐδὲ εἰς ὄντα αἰκίστον καὶ κτίστομας, ἀλλ' εἰς ὄντα πατρὸς καὶ νιοῦ καὶ ἀγίου πνεύματος Ath.decr.31.3(p.27.24; M.25.473C); εἰ κτίσμα καὶ οὐ γένημα ὃ νίστο...μάτῃ ἀγένητος ὁ πατήρ λέγεται, οὐκ ὄντος ὅλως γεννημάτος πρὸς δὲ καλέσται ἀγένητος. δικαστέρον οὖν ἡ. ἡ ἀγένητος λέγοιτο ἀν Didym.(†Bas.)Eun.4(1.283E; M.29.681C); Cyr.Heb.1:8 (p.462.13; M.74.96CB); Thdt.qu.3 in Gen.(1.6); Jo.D.f.o.1.2(M.94.792C); 4. of Son; a. in gen. οἱ μὲν τὸν μὲν μήτε τὸ γεννηθέν μήτε δόλος ἔχον τὸν αἰτιον λέγουσι τὸ ἀγένητον, οἱ δὲ τὸ ἡ. Ath.syn.46 (p.271.19; M.26.776B); †Cyr.H.occurs.8(M.33.1196B); opp. angels, Didym.ap.cat.Heb.1:7(p.131.28); ἡ ὥδις τὴν ἡ. φύσις οὐν ἡλοιώσεν Procl.CP.or.2.2(M.65.693B); γέγονε [sc. Αδάμ] κατ' εἰκόνα [Χριστὸς] εἰκὼν ἡ. ib.2.3(696C); b. esp. agst. Arianism τὸν οὐλὸν καὶ τὸ πνεῦμα...τῆς ἡ. φύσεως Gr.Nyss.Eun.1(p.85.16; M.45.317A); Didym.(†Bas.)Eun.4(1.287A; M.29.689B) cit. s. ουναῖδος; Epiph.haer.69.56(p.204.4; M.42.292A); ἵνα...ἡ ἀγλα ἔνσαρκος οἰκονομία...ουνενθή ἀνω τῷ ἡ. λογῷ ib.69.42(p.190.12; 268C); Chrys.hom.3.3 in Jo.(8.222); Cyr.thes.32(5.312A); ref. P1.8:22 κτιζόμενον τὸν σώματος, ἀντὸν κτίζεσθαι λέγει, κατόπι τὴν οὐσίαν ἡ. ὦν ib.15(167B); δὲ ἐμὸς πατήρ...εὐδόκησε κτίστον σάρκι με γενέσθαι τὸν ἡ. †Proc.G.Py.8:22(M.87.1296B); acc. Eunomius νίστο...κτίσμα τοῦ ἡ. οὐχ ὡς ἐν τῷ κτισμάτων Eun.apol.28(M.30.868B); c. of Christ's divine opp. human nature τὸ δὲ τῷ ἡ. κοινωνίσαν ἡ ἐνωθέν, ἴδιον μὲν τὸν ἡ. λέγεται, οὐ μὲν αὐτὸν ἡ. †Ath.Apoll.1.4(M.26.1100A); εἰ ὁ ἡ. ὁ σῶμα ἀνελιθετο...ἀπόλωλεν ὁ ἀρχέτυπος Αδάμ ib.(1100B); ἡ τὸν ἐν ἀρχῇ ὄντα λόγον...κτίστον δὲ τὸν σάρκα γενέσθαιν καὶ ἐν ἡμέν σκηνώσαντα Gr.Nyss.hom.13 in Cant.(M.44.1045C); Thdt.ap.Cyr.apol.Thdt.(p.109.21; 6.204E); οὐ μὴν τῷ ἡ. τὸ κτίσμα καὶ οὐσίαν ουμπλέκεται...ἡ. οὐδὲ πάνω ἔχει τὸ κτίσμα Bas.Sel.or.25(M.85.297B); Justn.conf.(p.80.38; M.86.1003D); η παρθένος τὸν ἡ. ἐν γαστρὶ κτιζόμενον φέρουσα Sophr.H.or.7.12(M.87.334C); οὐ φαμεν σάρκα ἡ ἀνθρωπότητα ἡ. †Cyr.Trin.9(6.13C; M.77.1172C); Leont.H.monophr.12(M.86.1777B); C.Later.can.4; ref. monothelites οὐ γάρ οἴσιν τε τὴν αὐτὴν καὶ μίαν ἐνέργειαν ἡ θέλησιν...

θείαν ἐν ταῦτῳ καὶ ἀνθρωπίνην ὑπάρχειν, ἡ ἡ. καὶ κτιστόν Max.opusc. (M.91.117A); ref. followers of Paul of Samosata, acc. Apollinarius ἀλλον μὲν τὸν ἐξ οὐρανοῦ λέγονται,...ἄλλον δὲ τὸν ἐκ γῆς τὸν μὲν ἡ. τὸν δὲ κτιστόν Apoll.ep.Dion.1(p.256.3; M.PL.8.929A); acc. Apollinarius οὐ διατέμενται...ὅτε πλαστός ὁ ἡ. ὄνομάζεται τῇ συναφείᾳ τῇ...πρὸς τὸ πλασσόμενον σῶμα· διολογεῖται δὲ ἐν αὐτῷ τὸ μὲν εἶναι κτιστόν ἐν ἐνότητι τοῦ ἡ. τὸ δὲ ἡ. ἐν συγκράσει τοῦ κτιστοῦ, φύσεως μιᾶς ἐξ ἑκατέρου μέρους συνισταμένης id.corp.et div.4f.(p.187.4; M.PL.8.73C); τὸ σῶμα...ηὔνται τῷ ἡ. καὶ θεός ὣν κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ ἐνώσων, ἡ. ἔστιν ἡ θεός id.fr.148(p.247.4)ap.Leont.B.Apoll. (M.86.1965B); [sc. ἡ σάρξ] ὡς λόγος οὐτως καὶ ἡ, οὐχ ὅτι μὴ ἔκπισται, ἀλλ' ὅτι λόγος ἐπὶ τῆς ἐνώσεως ἀπεφάνθη id.fr.145(p.242.10)ap.eund. (1968C); ἀνάθεμα οὖν ὁ μὴ λέγων ἐπὶ τῆς Μαρίας τὴν σάρκα καὶ τῆς ἡ. φύσεως λέγων αὐτὴν καὶ ὅμοούσιον τῷ θεῷ id.tom.syn.(p.263.12; M.86.1952B); 5. of H. Ghost ποτεύομεν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον...τὸ ἡ. τὸ τελεόν id.Ath.interpr.(p.66.24; M.26.1232B); Gr.Nyss.fid.(M.45.14C); Didym.(†Bas.)Eun.5.1(3.100E; M.29.744A); Epiph.haer.69.56(p.204.4; M.42.292A); πνεῦμα θεοῦ...ἡ, ἐκ τοῦ πατρός Symb.ap.eund.anc.119(p.148.30; M.43.236B); εἰ γὰρ ἡ κτίσμα τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον, οὐκ ἄν συηριθμήθῃ αὐτὸν τοῖς ἡ., ἵνα οὖν αὐτοῖς προσκυνήσαι †Leont. B.sec.4.1(M.86.1220C); Jo.D.disp.(M.96.1341D).

*άκτιστος μηπλαστουργοσύνθρονος, uncreated fellow worker sharing the throne; of H. Ghost, Jo.D.carm.pent.119(p.217; ἀκτιστον, συμπλάστουργον, σύνθρονον M.96.873C).

*άκτιστος, without being created, as uncreated, ref. Trin. κατὰ δὲ τὸ...ἡ. εἶναι καὶ μηδενὶ τόπῳ περιειλῆθαι Gr.Nyss.diff.ess.4(M.32.332A); ἡ. δὲ ἡ τριάς φανερούμενή Epiph.haer.76.47(p.401.19; M.42.616C); ref. God ἡ. ἡ τριάς αὐτοῦ οὐναῖς...τὸ ἀφθαρτον ἔχει· ὁ δὲ οὐρανὸς κτιστός ἐπὶ τῆς τοῦ θεοῦ βουλήσεως ἔχει τὸ ἀφθαρτον τὸ Just.qui.Chr.5.2 (M.6.1457B); ref. Son πός οὖν ἀπέθανεν ὁ κύριος, εἰ ὁ ἀκτιστος ἡ. ἐπεδήμησεν ἐπὶ γῆς; †Ath.Apoll.1.6(M.26.1101H); τὸν ἐξ ἀρχῆς ἡ. ἐκ τοῦ πατρός οὗτα κύριον καὶ Χριστόν Gr.Nyss.Eun.5.2(p.126.12; M.45.708D); Leont.H.Nest.1.39(M.86.1500B); ref. H. Ghost ἡ. ἐκ θεοῦ. τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον, διὸ καὶ αἰώνιον καλέσται Thdt.Trin.27(M.75.1188A).

*άκτιστος, (Lat. *actus*) 1. directed, hence governed from outside ὁ μὲν [sc. κόσμος] ἡ. ὁ δὲ [sc. ἀνθρωπος] αὐτεξούσιος Melet.nat.hom.31(M.64.1301A); 2. neut. as subst., transaction by officials, law courts, councils, etc., Just.apol.35.9(M.6.384C); Epiph.haer.50.1(p.245.7; M.41.885A); CCP(536)act.1(p.152.8; H.2.1224E).

[*]άκτουάριος, ὁ, (Lat. *actuarius*) accountant, paymaster, IGC As.Min.211.

*άκτυπησία, ἡ, quiet, Nil.epp.1.281(M.79.185B).

*άκυβερησία, ἡ, lack of guidance, Ephr.1.78C.

άκυματος, waveless, met., calm οἱ λογισμοὶ [sc. τῆς φυκῆς] ἀτάραχοι καὶ ἡ. Ath.v.Anton.35(M.26.896A); ἡ. τὴν δὲ ἀρετὴν ζωῆν Gr.Nyss.hom.3 in Cant.(M.44.817A); Chrys.hom.34.5 in Mt.(7.396B); neut. as subst. τὸ τῆς ἀτάραχας πεπηγός καὶ ἡ. †Bas.const.2.1(2.541C; M.31.1340B).

*άκυμάντως, without waves, calmly; met., without disturbance, Clem.paed.3.12(p.291.5; M.8.680C); †Jo.D.B.J.16(M.96.1004A).

*άκυμαστοθειοσόκριτος, chosen as unshaken to bear God; of the Cross, †Chrys.ador.2(II.824B).

*άκυρευτος, not to be ruled, overmastering ὁδύνη †Gregent.disp. (M.86.720A); free ἡ αὐτεξούσιότης...ἔστων ἡ ἡ. πρὸς τὸ καταθύμον ἀνεμπόδιστος κυρίευσις Anast.S.hod.2(M.89.77D); †Sophr.H.triod.(M.87.3957D).

άκυρος, 1. without authority, powerless, Trin. κακῶς ἐποίησε μόνην τὴν τοῦ πατρός οὐσίαν κυριωτάτην εἰπόν...κατακενάζαν κατὰ τὸ σωπάμενον ἡ. ...εἶναι τοῦ νίστον καὶ τοῦ πνεύματος τὴν οὐσίαν Gr.Nyss.Eun.1 tit.15(p.2.24, vi.1. ἀκύρως M.45.245); τὸ γάρ ἡ. τὸ ἀντάρκτω ταῦτον ἔστων ib.1(p.75.8; 305B); 2. without force, null, invalid; esp. of ordination, CNic.(325)can.16; CAlex.ep.ap.Ath.apol.sec.12(p.97.10; M.25.269A); CAnt.(341)can.22; CChalc.can.6.

άκυρωσι, ἡ, cancelling, annulling, Max.opusc.(M.91.109B).

*άκυρωτον, one must cancel, Clem.paed.2.10(p.211.13; M.8.504B).

άκωκή, ἡ, point of a sword, met. διατάγματα λύθρων μαιφόνοις ὡς εἰπεν ἡ. συνέταττε Const.ap.Eus.v.C.2.51(p.62.29; M.20.1028C).

*άκωνίτης, δ, javelin-thrower, MAMA 3.414.

*άλαβανδηνόν, τό, a product of India, perh. species of ruby καρφό, βάλδουνον τὸ ἡ. Cosm.Ind.top.11(M.88.448B).

[*]άλαβαστρινός, of alabaster, A.Andr.el Mt.29(p.109.10); ib.30(p.111.14).

[*]άλαβαστροθήκη, ἡ, box containing alabaster vessel, Amph.hom.4.11(M.39.88B).

ἀλαζονεία, ἡ, *arrogance, boastfulness* Χρυσός...οὐκ ἥλθεν ἐν κόμπῳ ἀλαζονείας *I Clem.*10.2 τὴν τῆς περιποῆς ἡ. *Diogn.*4.1; μετεώρους ἀπὸ τῆς δληθείας ἡ. ... ποιεῖ *Clem.paed.*2.10(p.219.8. M.8.520C); ὑπὸ ἡ. ... ἀγόμενοι τοὺς εὐτελεστέρους ὑπερορώμενοι *Or.Jo.13.28*(p.252.10; M.14.448A); μηδὲ γίνονται κενόδοξος, μηδὲ μετέωρος, μηδὲ ὑψηλόφρων, ἐκ γὰρ τούτων...ά. γενινόνται *Const.Adrp.*7.6.6; ἡ. γάρ δεινός, τὸ μηδένος οἰσθαι χρῆσιν ἀλλὰ ἔαυτῷ προσέχειν ὡς μόνῳ τὰ κράτιστα βουλεύσασθαι διναμένων †*Bas.Is.57*(1.422C; M.30.221B); διτὶ γάρ οὐδὲν εἶναι νομίζει πάντας ἀνθρώπους πρὸς ἔαυτόν, ἀντὸς ἀποφαίνεται ποντοῦ γάρ ἡ. *Chrys.hom.65.5* in *Mt.(7.651A)*; id.*hom.7.1* in *2 Tim.(11.700C)*; ἡ. δὲ τοῦ βίου...τὴν τῶν ἀξιωμάτων ὑπεροχήν *Cyr.hom.pasch.27.2(5.321A)*; ref. demons as teachers of ἡ. *Thdt.Ps.88.11*(1.1233).

ἀλαζόνευμα, τό, *boasting*, *Bas.Eun.1.4*(1.211E; M.29.509A).

ἀλαζονεύ-ομαι, 1. *make false claims, pretend*, *Diogn.4.4*; *Aen.dial.*(M.85.901C); 2. *boast, be arrogant*, *I Clem.38.2* cit. s. ἀγόνος; φαρισαῖκῶς ~ομένους ἐν ἔαυτοῖς ἐπὶ τῷ Ἀβραὰμ ὡς πατρὶ *Or.Jo.6.22*(13; p.132.16; M.14.240B); πρὸς πάντας ἡλαζονεύοντο *Ath.h.Ar.59*(p.216.11; M.25.764C); *Chrys.hom.6.4* in *Heb.(12.49B)*; *Thdt.Ps.2.1*(1.618).

ἀλαζονικός, *arrogant* οὐχὶ ἀλαβάστρος πλένει κεκαλύκαμεν ἀλλὰ τὸ ἐπιτηδεύειν ἐν τούτοις μόνοι πλένειν ὡς ἡ. περικόπτομεν *Clem.paed.2.2*(p.176.28; M.8.429B); ταπείνως δὲ ἀνθρώπος...δὲ τὸ ἡ. ἀποθέμενος φρόνημα †*Bas.Is.86*(1.438D; M.30.260A); ἡ. λέγομεν, ὅταν πλέον ἀπαιτῇ τῶν ὀφειλομένων αὐτῷ παρὰ τὸν πλησίον ὅταν τις ἔαυτὸν μὲν ἐν πάσῃ καθιστῇ τιμῆι, ἔτερον δὲ ἀτιμάζῃ *Chrys.exph.in Ps.4(5.7C)*; id.*hom.17.2* in *Cor.(10.561E)*.

ἀλαζονικός, *arrogantly* πλούτου...μεταδοτέον φιλανθρώπως, οὐ βαναδίως οὐδὲ ἡ. *Clem.paed.3.6*(p.256.2; M.8.604B); ref. *Lc.18.10ff.* τὸν Φαρισαῖον εἰς τὸ ἱερὸν ἀναβάνοντα ἡ. *Or.hom.4.4* in *Jer.(p.26.26; M.13.289C)*; *Gel.Cyz.h.e.2.13.5*(M.85.1253A).

ἀλαζών, ḥ, as subst. and adj.; 1. *boaster* or *boastful* ἡ. καυχόμενοι ἔχειν ἡ. μη̄ ἔχοντας...τετυφωμένοι μεγάλα φρονοῦντας ἐπὶ τοῖς μη̄ προσοῦντας διαφέρειν δὲ τοῦ ἡ. τῷ τὸν μὲν τετυφωμένον ἀπὸ τῆς γνώμως λέγειν, ἡ. δὲ τὸν ἐπὶ φήματι καυχάμενον *Thdt.Mops.2Tim.3.2*(p.213.18; M.66.945C); ἡ. τοὺς οὐδὲμιαν μὲν ἔχοντας πρόφασιν εἰς φρονήματος ὅγκον, μάτῃν δὲ φυσικάμενος *Thdt.Rom.2.30*(3.28); *Gennad.Rom.1.19*(p.360.10; M.85.1669C,D); 2. *arrogant* τὴν ἡ. καὶ ὑπερήφανον τῆς γλώσσης ὑμῶν αὐθάδειαν *I Clem.57.2*; *Chrys.hom.15.3* in *Mt.(7.188E)*; δὲ μὲν οὖν ἡ. πάντων βούλεται εἶναι μεῖλων, καὶ οὐδένας ἀξίον αὐτῶν εἶναι φίσαι, καὶ σῆσης τὸν τύχην τιμῆι, πλείονος ἐρῆι καὶ ἀντέχεται, καὶ οὐδὲμιᾶς τετυχηκέναι νομίζει, καὶ διαπνέει τὸν ἀνθρώπουν, καὶ τῆς παρὸντὸν ἔφειται τιμῆς ib.6.5.(550D); 3. *magnificent, grand* τῇ Ῥωμαίων φωνῇ, καταπληκτικῇ μὲν καὶ ἡ. καὶ συνοχηματιζομένην *⟨πάσῃ⟩ τῇ ἔξουσίᾳ τῇ βασιλικῇ Gr.Thaum.pan.Or.1*(p.3.3; M.10.1053A).

ἀλάθητος, 1. *whose notice nothing escapes, all-seeing, inescapable*; of God, *Didym.Trin.2.14*(M.39.697B); *Marc.Er.opusc.1.91*(M.65.916D); τούτου ἐρῆν ὡς ἡ. γνωστοῦ καὶ ἐσάπτου ὄρεκτος †*Proc.G.Pr.27.8*(M.87.1493C); of God's eye, *Mac.Aeg.preç.(M.34.448A)*; justice, *Marc.Er.opusc.1.55*(916D); of Christ σιγμαχῶν...ἀνίκητον καὶ ἡ. ib.8.5(1109A); of truth, *Max.myst.5*(M.91.763D); neut. as subst.; of God, *Ath.exph.in Ps.10.5*(M.27.93B); *Cyt.Ps.10.4*(M.69.793B); of God's knowledge, †*Cyt.Trin.12*(6.18B; M.77.1148A); of the eagle, *Areth.Apos.25*(M.106.620C); 2. *not escaping notice, unforgotten* δὲ ἀγαπῶν τὸν κύριον...καὶ ἔχων τὴν αὐτοῦ μημῆν ἡ. †*Chrys.poentil.1.2*(9.764B).

ἀλλασί, exclamation of woe οὐαὶ καὶ ἡ. τῷ γένει ημῶν *Bars.resp.(M.86.893C)*.

ἀλάλητος, 1. *unspeakable, unutterable*; ref. *2Cor.12.4*, *Gr.Nyss.hom.1* in *Cant.(M.44.785B)* cit. s. ἀδύτος; of BMV φανερώσασα τὸ κρυπτὸν μυστήριον καὶ ἡ. †*Meth.Symp.et Ann.14*(M.18.381B); 2. *unuttered* τὸν θεοῦ τῆς ἡ. κρανῆς ἐπαΐοντος *Gr.Nyss.v.Mos.31*(M.44.310C); 3. *not speaking, wordless* τῶν οὐρανῶν...ταῖς ἡ. φωναῖς τὴν δέσμων τὸν θεοῦ διηγούμενων *id.anim.el.res.(M.46.25A)*; †*Jo.D.B.J.17*(M.96.1012A).

ἀλαλήτως, *unutterably λαλήσωμεν* ἡ. *Euther.confut.7*(M.28.1357B); *Amph.hom.4.6*(M.39.76D).

ἀλαλος, 1. *speechless*, *A.Thom.A.108*(p.219.21); *A.Mt.13*(p.232.14); *Leont.N.v.Jo.Eleem.22*(p.46.17); 2. *ineffable* ἡ. χρόματα *Hipp.haer.5.7*(p.8.38; M.16.3131C); ib.5.9(p.102.15; 3159A); τελειῶν τοὺς μύντας τὰ ἡ. μυστήρια ib.5.24(p.126.2; 3191D).

***ἀλάλως**, *ineffably*, *Hipp.haer.5.8*(p.90.13; M.16.3142A); ἐκτυποῦται δὲ ὁ μὲν μίσος ἀπὸ τοῦ πατρὸς ἀρρήτως καὶ ἡ. ib.5.17(p.114.24; 3175C).

ἀλαμπής, 1. *without light, dark*; met., ref. *Heb.1.3*, *Gr.Nyss.fid.(M.45.140B)* cit. s. ἀπανθασμα; exeg. *Lc.12.35* δὲ διδασκαλικὸς λόγως φυχούσθω...ἴνα μὴ σκοτεινὸς εἴη καὶ ἡ. *Isid.Pel.epp.4.217(M.78.1309A)*; 2. *unenlightened*; of pagan writers, *Gr.Naz.carm.2.2* (poem.17.250(M.37.1570A)); σκοτεινὸς καὶ ἡ. τὴν διάσοναν *Cyr.Ps.73.14*

(M.69.1188A); c. genit., *without the light, unenlightened by ἵνα μηδὲν ἡ. ἢ τοῦ τρισσοῦ φωτός* *Gr.Naz.or.33.11*(M.36.228C); *blind τοὺς ἡ. ὀφθαλμούς τῇ δεσπεια πηραθέντας διάνοιξον Const.Diac.laud.36(M.88.521A).*

***ἀλάξετος**, *unheuen λίθος ἀχειρόπιμος [sc. Christ]* ὅρους ἐξ ἀλαξεύσου [sc. BMV] †*Sophr.H.triod.tit.(M.87.3856D)*.

ἄλας, τό, v. ἄλας.

ἀλάστωρ, ḫ, 1. *avenging spirit δαιμόνες καὶ πνεύματα καὶ ἡ. ὑπότασσονται A.Thom.A.43(p.161.6); 2. *destroyer*; of Devil, *Eus.d.e.4.10*(p.167.3; M.22.277C); ὡς τῆς ἀνθρωπείας φύσεως ἡ. *Thdt.Ezech.13.16*(2.760); *Jo.Carp.cap.24*(M.85.1842); of antichrist, *Ephr.2.226A*; κοινῶς τῶν ἀνθρώπων ἡ. *Thdt.Dan.11.45*(2.1293); of heathen deities as demons, *ib.5.8* in *3Reg.(1.503)*; 3. *wicked man ὡς ἡ. τε καὶ παραβάτην τυπωρέσθαι Meth.symp.2.4(p.20.21; M.18.53B); of Simon Magus, *M.Eleuth.4*(p.152.15); of Nestorius, *Evagr.h.e.1.8*(p.16.27; M.86.244E); 4. as adj., *destroying, pernicious*; of demons, *Chrys.hom.33.3* in *Mt.(7.381A)*; μάχης τῶν μοναχῶν, τῆς πρὸς τοὺς ἡ. δαιμόνας *Nil.epp.1.287*(M.79.188A); *Procl.CP annunt.6*(M.85.449A).**

ἄλατνος, of salt, *Clem.str.2.14*(p.146.14; M.8.1000B).

***ἀλατόμητος**, *unheuen, met.*; 1. of the righteous who died before baptism συνηρμόσθησαν εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ πύργου, καὶ ἡ. συνφοδομήθησαν ἐν δικαιοσύνῃ γάρ ἐκομήθησαν *Herm.sim.9.16.7*; 2. of Christ, ref. *Dan.2.34* τὴν ἡ. πέτραν ἐν τῇ παρθενικῇ δράχῃ ὑπερφύων φερομένη *Procl.CP or.4.1*(M.65.709B); 3. of BMV ἡ. ἡ πέτρα *Chrys.annunt.(9.844D)*; τὸ ἡ. ὅρος †*Sophr.H.triod.(M.87.3852A)*; ib. (3861C); ὅρα τὸ ἡ. ... ἐξ οὐ λίθος χειρῶν ἀνεν τημένην ἐπλήρωσεν *Jo.D.hom.10.2*(M.96.756B).

[*]**ἀλάτος**, f.l. for ἀτλατος (*ἀτλητος LS*), *intolerable*, *Ephr.2.372C*.

***ἀλάτρευτος**, *without worship* τὴν ὄγδοην ἡμέραν τὴν ἡ. ... τὴν μέλλουσαν, ὅτε οὐκέτι θυοί ἡ λατρεία ὑπὲρ ἀμαρτιῶν προσφέρεται τῷ θεῷ *Chrys.ap.Anast.S.qu.et resp.5*(M.89.368C).

***ἀλάχανος**, *without vegetables*, *Gr.Naz.ep.5*(M.37.29A).

ἀλανότις, = ἀλατωτός 1, *Nonn.par.Jo.9.2*(M.43.824B).

ἀλαυτός, 1. *blind*, *Nonn.par.Jo.9.24*(M.43.828D); 2. *dark* ἡ. μεριμνῶς *Synes.hymn.1.97*(p.62; M.66.1589); *Nonn.par.Jo.9.14*(825C).

***ἀλάσσωις**, ἡ, *blinding*, *Eudoc.Cypr.1.305*(M.85.844B).

***ἀλάψη**, *blind*, *Synes.hymn.3.53*(p.23; M.66.1602).

ἀλγεινῶς, *in pain, with suffering*, *Gr.Nyss.or.catech.8*(p.42.3; M.45.33A).

ἀλγ-έω, 1. *physically, feel pain, suffer ἀδέέτατο ἐπὶ τῶν...χειρῶν καὶ ποδῶν ἥλους, καὶ ἥλυγης* Cyt.H.catech.20.5; 2. *mentally*; a. *grieve, over sin οὐ πάντων δὲ ἡ ἀμαρτία ὑπὸ τοῦ ἀμνοῦ αἴρεται, μὴ ~ούντων Or.Jo.6.58*(37; p.166.20; M.14.300C); b. *feel bitter μὴ τοῖνυν πρὸς ἔτερους ~ῶμεν* *Chrys.hom.79.5* in *Mt.(7.765A)*; of one who envies another's good fortune πρὸς τούτον ~εῖς...τὸν οὐδὲν ἡδικηκότα, πολλῷ δὲ μᾶλλον πρὸς τὸν Χριστὸν *id.hom.11.4* in *Col.(11.41B)*.

***ἀλγή**, ἡ, *sorrow*, *Ast.Am.hom.1*(M.40.172A).

ἀλδαίνω, *intrans., grow*, *Const.or.s.c.20*(p.185.1; M.20.1297A).

[*]**ἀλδίσκω**, = ἀλδήσκω, *increase*; *intrans.*, *Schol.Clem.paed.(p.338.15; M.9.794A)*.

ἀλεία, ἡ = ἀλεία, *fishing*; met., *Gr.Naz.carm.1.2.10.556*(M.37.720A); *Gr.Nyss.hom.5* in *Cant.(M.44.881B)*; *Chrys.hom.3.5* in *1Cor.(10.22D)*.

[*]**ἀλείας**, ἡ, = ἀλιάς, *fishing-boat*, *Gr.Naz.carm.1.2.10.555*(M.37.720A).

ἀλειμπά, τό, 1. *unguent, oil*, *Clem.paed.2.8*(p.196.29; M.8.472B); ib.(p.197.3; 472B); 2. *anointing*; in baptism, *Serap.euch.22.1ff.*; met., of preparing for athletic contests, *training, exercise* αἱ ἐπιθυμοῖς τῶν ἔχθρων ἡ. γίνονται τῆς καρτερίας τῆς ὑμετέρας *Chrys.ep.5.1*(3.577E).

ἀλειπτής, ḫ, *anointer*, hence *trainer of athletes*; met., exeg. *Gen.32.24ff.* ὁ λόγος ἡν ὁ ἡ. ἀμα τῷ Ἱακὼβ καὶ παιδαγωγὸς τῆς ἀνθρωπότητος *Clem.paed.1.7*(p.123.30; M.8.317C).

ἀλειπτικός, of *anointing* χρίσμα ἡ. εὐωδεῖστατον...ῶς ἀν χρίστῳ τούτῳ οἱ τῶν κοινῶν δημοσίᾳ προστήσεσθαι μέλλοντες *Eus.d.e.4.15*(p.174.12; M.22.289D).

***ἀλειπτως**, *without defect, rightly τὸ παρασχεῖν*, καὶ ἡμίν ἐν συνέσει ἀκούειν *Cyt.H.catech.16.2* (v.l. ἀλήπτως).

ἀλειτουργησία, ἡ, *immunity*, of clergy from curial obligations τὴν ἡ. ἡν εἰχον οἱ αὐτοῦ κληρικοί, τοὺς αὐτοὺς πάλιν τὴν αὐτὴν θέλομεν ἔχειν Constantius Imp.epp.Nest.ap.Ath.apol.sec.50(p.130.16.18; M.25.349C); Ath.h.Ar.78(p.226.29; M.25.788B); οἱ ἐπίσκοποι καὶ πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι καὶ ὑπόδιάκονοι καὶ μοναχοί, καν μὴ ἔχωσι χειροτονίαν, ἡ. ἔχουσι πάσης ἐπιτροπῆς καὶ κουρατωρείας, οχολάσσοντες μέτοι ταῖς ἐκκλησίαις καὶ τοῖς μοναστήριοις αὐτῶν *Phot.nomoc.8.13*

(M.104.685A); cf. *immunitatem ipso jure omnes habere tutelae...et non solum tutelae esse eos experles, sed etiam curae, non solum pupillorum et adulorum, sed et furiosi et muti et surdi et aliarum personarum*, *Justn.cod.1.3.51(p.34)*.

ἀλειτούργητος, 1. *immune*, of clergy from curial obligations κληρικους...ἀπὸ πάντων ἀπόξ ἀπλῶς τῶν λειτουργῶν βούλομαι ἀ. διαφυλαχθῆναι *Const.ap.Eus.h.e.10.7.2(M.20.893B)*; *Ath.h.Ar.78.3(p.227.5; M.25.788C)*; cf. *Cod.Thds.16.2.1,2,7*; in gen., from taxation τὴν μικρὰν κτῆσιν τῶν πενήτων ἀ. καταστῆσαι *Bas.ep.142(3, 235C; M.32.592C)*; met., *excused from service (of God)* εἶπες τὴν τῶν ἔξωθεν μελῶν δοξολογίαν. τί οὖν; τὰ ἔωθεν ἀ. μένει; *Bas.Sel.or.10.1(M.85.142A)*; 2. *not served by ministers, without ministry ὁ τὸ ἄγιον μαρτυρίαν οὐ μὴ μὴ ἐγκαταλιπὼν Lit.ap.Const.App.8.5.4; ἵνα μὴ τὸ ἐντέλειον ἀ. καταδεψεῖν* †*Sophr.H.v.Mar.Aeg.1.7(M.87.3704A)*; 3. *without the liturgy*; cf. *ex antiquorum Graecorum canonum praecepto missae sacrificium offerre, nisi sabbato et dominica et sancto annuntiationis die, toto quadragesimae spatio non licet...unde dies quadragesimales merito ἀ. vocantur*, N. Nilles *Kalendarium Manuale* (Innsbruck, 1897, vol.2 pp.25ff.); cf. *CLaud.can.49; CTrull.can.52* cit. s. *τεσσαρακοστή*; εἰ τις ἴερες οὐ λειτουργήσῃ, ἀλλὰ φάγη τὰς προσφορὰς ἀ. *Nomoc.111*; cf. *aquam illam benedictam in theophanias, majori in pretio habent, quae inter missarum solemnia juxta altare residebat, quam quae sacrificio praesens non fuit: prior enim illa est ἀγιασμὸς λειτουργηθεῖς...aliam vero licet precibus iisdem benedictam ut ἀ. ... et ideo minus sanctam, minus existimant, Euchol.(p.132).*

ἀλείφω, *anoint*;

A. lit., 1. as sign of rejoicing ~εσθαι κελεύσας [Mt.6:17], οὐχ ἵνα ~ώμεθα πάντως...ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τοῖς παλαιοῖς ἥθος ~εσθαι συνεχῶς ἢν εὐφρανομένος καὶ χάροντα *Chrys.hom.20.1 in Mt.(7.260A)*; 2. in athletics, met. ref. Christian life οὐδεὶς...ἀλειφάμενος ἀνεστ ἐπιζητεῖ *id.hom.8.3 in 2Tim.(11.709F)*; 3. of anointing of Christ's feet, allegorized ἡ γυνὴ τοὺς πόδας ἤλειψεν τοῦ κυρίου...μύρῳ γάρ εὐάδει ~όμενοι οἱ πόδες θεϊκὴν αἰνίττονται διδασκαλίαν ἐπὶ τὰ πέρατα τῆς γῆς...δέδενονται *Clem.paed.2.8(p.194.2ff.; M.8.465B); Carp.Cant.3(M.40.40A)*; 4. of "anointing" of Messiah ἐλαῖῳ...τῷ ἑνθέω τῆς ἀγαλλιάστεως ἡλειμένον *Eus.h.e.1.3.15(M.20.73B)*; *Ιουδαιόν τους τὸν ἡλειμένον προσδοκῶντας ἀπατῶντα Cyr.H.catech.15.11; †Bas.Sel.or.38.5(M.85.425B); Cosm.Ind.top.6(M.88.333A); τὸν ἡλειμένον δὲ ἐκδέχεσθε ὑπεις οἱ Ἰουδαῖοι τί μέλλει εἶναι; †Anast.S.Jud.disp.3(M.89.1240A); ib.(1241B)*; of which Christians partake ὁ ἀλειφάμενος ἔχεστα...χρῖσαι τὴν κεφαλὴν χρίσματα ἀγίᾳ. ἵνα μέτοχος γένηται Χριστοῦ *Bas.hom.1.2(2.2; M.31.165A)*; anointing of Christ typified by anointing of Jacob's stone, *Dem.fr.(p.346)*; 5. of anointing in connexion with baptism; a. in pre-baptismal unction; i. as sacramental rite for bestowal of H. Ghost λαβών δὲ ὁ διάποστολος τὸ ἔλαιον καὶ καταχέας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν καὶ ἀ. καὶ χρίσας αὐτῶν ἡρξατο λέγειν "ἐλθε τὸ ἄγιον ὄνομα τοῦ Χριστοῦ...ἐλθε τὸ ἄγιον πνεῦμα" *A.Thom.A.27(p.142.12ff.)*; for remission of sins, averting of Devil, and salvation of soul, *ib.157(p.267.16); Const.App.3.16.2(ct.ib.7.42.3)*; with purpose unstated ἀ. ἐλαῖῳ καθῆκεις εἰς τὴν θάλασσαν εἰς δύομα πατρὸς κτλ. *A.Mt.27(p.257.5)*; ii. as rite of exorcism ἐλαῖῳ ἡλείφεσθε ἐπ' ἀποκριστῷ, ἀπ' ἄκρων τριχῶν κορυφῆς ἔως τῶν κάτω· καὶ κοινωνοὶ ἔγινεσθε τῆς καλλελαίου, *Ἴησον Χριστοῦ Cyr.H.catech.20.3; ἀ. τῷ ἀλείματι τούτῳ τὸν προσιόντας τῇ θείᾳ ταύτῃ ἀναγεννήσει Serap.euch.22.1; Proc.G.Jos.3.2(M.87.1004C)*; b. in post-baptismal unction with chrism μύρῳ, ὁ ἀγιασθέντες ~ώμεθα ὑπὸ τοῦ ἴερέως *Didym.Trin.2.6(M.39.557C)*; 6. in unction of sick (v. χρίω), *Vict.Mc.6:13(p.324.11)*; 7. Jacob's anointing of stone interpreted as symbolical of offering to God, and compared with anointing by faithful of sacred objects, relics, etc., *Thdt.qu.84 in Gen.(1.94)*; v. ἐλαῖον; 8. met. μὴ ~εσθε δυσωδίαι τῆς διδασκαλίας τοῦ ἀρχοντος τοῦ ἀλαῖος τούτου *Ign.Eph.17.1*.

B. met. (from anointing of athletes); 1. *train, encourage* ὁ ἄνθρωπος...δ ἀ. κατὰ τοῦ πονηροῦ τὸν ἀσκητὴν *Iakώb Clem.paed.1.7(p.123.29; M.8.317C)*; ὁ θεῖος νόμος ~ει...τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τὴν ἐγκράτειαν *id.str.2.20(p.170.17; M.8.1049A)*; ἀφοβον οὖν καὶ...πεποθότα ἐπὶ κύριον ἡ ἀγάπη ~ουσα...κατασκεύαι τὸν ἰδιον ἀθλητὴν *ib.7.11(p.48.21; M.9.493B)*; ληστὴ κατ' ἀνθρώπων ~ων τοὺς ἐπομένους *Or.Cels.1.30(p.81.24; M.11.717A)*; καλὸν παρακαλεῖν ἀλλήλους ἐν τῇ πίστει, καὶ ~ειν ἐν τοῖς λόγοις *Ath.v.Anton.16(M.26.868A)*; ὁ σωτῆρ...ἡμᾶς πρὸς τὴν ὑπομόνην ἀλείψῃ *†Bas.ep.42.5(3.130C; M.32.360A); Gr.Naz.ep.166(M.37.276B); Didym.ap.cat.Ac.18:11(p.304.24); Chrys.hom.2.4 in 2Cor.(10.434B); ~ων αὐτοὺς...γεννάδους εἶναι ib.16.2(554B); τὸν ἔδοι αὐτὸν ~οντα θεόν *id.hom.in 2Cor.II.1(3.296D); Pall.v.Chrys.1(p.6.8; M.47.7); τούτοις γάρ ~ειν πέφυκε [sc. Devil] τὰ πάθη Nil.praest.20(M.79.1084C)*; hence practise τὸ δὲ πῶς, μόνος*

ό...ἐπὶ τοῦτο ~όμενος μανθάνει *Clem.str.2.4(p.120.25; M.8.945C)*; 2. *induce, suborn, encourage (in bad sense)*, *Pall.v.Chrys.2(p.9.30; M.47.9)*; λιπαρήσας τινὰ νεανίσκον ὑποσχέσαι πολλαῖς, ἦλειψεν εἰς κατηγορίαν *ib.6(p.36.22; M.47.22); ib.7(p.38.18; M.47.23)*.

C. *overlay* οὐ χρωτὸν ὅροφον ἤλειψεν *Chrys.stat.2.5(p.27D)*; id. *hom.I.i in Jo.(8.2D)*; *Cyr.ador.9(1.305D)*; *Thdt.h.e.3.11.4(3.924)*.

D. *paint* ὁθφαλμοῖς μέλασιν ὡς ἡλειμένους *Hipp.haer.4.17(p.50.19; M.16.3083D)*; *Chrys.hom.68.1 in Jo.(8.404I)*.

E. *moisten* θεὸς ἀντέσχεν ἀντίπαλον τῷ πυρὶ τὸ ὕδωρ, ἵνα ἔχῃ ἀρκούσαν τὴν διαμονὴν διὰ τῶν ἀνθετῶν τὸν Διόν. *creat.2(p.63)*.

*ἀλειφανός, *without relic*, *Gr.Naz.carm.1.2.10.749(M.37.734A)*.

ἀλειψις, ἡ, *anointing*; of the sick, *Serap.euch.17.2*; at baptism, *ib.22.2*.

ἀλεκτόρειος, *of a sow*, *Synes.ep.4(M.66.1340B)*.

ἀλεκτοροφωνία, ἡ, *cock-crow*, as a time-indication, as end of paschal fast τινὰς μὲν γὰρ τῶν ἀδελφῶν λέγειν φῆσι, ὅτι χρὴ τοῦτο ποιεῖν πρὸς τὴν ἀ. τινὰς δέ, ὅτι ἀφ' ἐσπέρας χρή *Dion.Al.ep.can.(p.94.6; M.10.1273A)*; *Const.App.5.18.2* cit. s. *νηστεύω*; *ib.5.19.2,3*; as one of the six hours of prayer, *ib.8.34.1*.

ἀλεκτός, 1. *that cannot be conveyed in*, i.e. *too great for words, surpassing description*, of God ἡ δὲ ἔνθεος διδασκαλία τὸ τῶν ἀγαθῶν ἀνώτατον αὐτὸν δὴ τὸ πάντων αἴτιον...φησι...ἄρρητον καὶ ἀ. καὶ ἀναράμαστον...εἴναι *Eus.l.C.12(p.229.21; M.20.1385B)*; φῶς [sc. ὁ Χριστός] καὶ γέννημα νοερὸν φωτός ἀ. *ib.(p.232.4; 1389C)*; God's power ὁ...πατήρ...οὖν ὅρων καὶ οὖν ἀκούων...δινάμει ἀ. *Just.dial.127.2(M.6.772B)*; the Son τῆς ἀρχῆς θεότητος αὐτὸν καὶ πατὴρ τῷ πατρὶ δέδηται ἀ. *Alex.Al.ep.Alex.1(p.20.10; M.18.549A)*; ἀ. καὶ ἀρρήτοις...λόγοις...γεγενημένον *Eus.e.th.1.8(p.66.21; M.24.837B)*; ref. *Phil.3:21 ἀ. τινα καὶ ἄρρητον...ὑποταγὴν ποιησόμενον ib.3.15(p.174.2; 1032B)*; 2. *that cannot be conveyed in words, about which nothing can be preached*, denied of God οὐκ ἄγνωστον ἡ ἀ. ἀλλὰ διὰ νόμου καὶ προφῆτων κηρυσσόμενον *Const.App.6.11.1*; asserted τῷ νιῷ ὁ θεὸς ἄρρητος ὑπάρχει ~ἔστι γάρ ἑαυτῷ ὁ ἔστι τοῦτο ἔστιν ἀ. ὥστε οὐδὲν τῶν λεγομένων κατὰ τὰς κατάληψιν συνίει ἐξειπεῖν οὐ νίσι *Ath.Thal.fr.2.34 ap.Ath.syn.15(p.243.15; M.26.708B)*; τὸν μὲν παντοκράτορα θεόν βλαφημένην, σγνωστὸν δοξάζειν καὶ μὴ εἶναι πατέρα τοῦ Χριστοῦ μηδὲ τοῦ κόσμου δημιουργόν, ἀλλ' ἀ. *Const.App.6.10.1*.

*ἀλεκτρυοφώνιον, τό, = ἀλεκτοροφωνία (q.v.), *Didym.Trin.3.22(M.39.920A)*.

*ἀλέκτως, *indescribably ἀ. ἡνωμένας...τὰς ὑποστάσεις Didym.Trin.2.6(M.39.520D)*.

ἀλέξησις, ἡ, *warding off*, *Epiph.haer.19.2(p.219.20; M.41.264B)*.

ἀλεξητήρ, ὁ, *protector*, of God τοῦ ἀ. ημῶν ἀληθῶς καὶ ἰατροῦ *Meth.res.1.42(p.288.13; M.41.1112B)*.

ἀλεξητήριος ([*]ἀλεξητήριος), *able to keep off or defend from βάπτισμα...ἀ. διὰ πυρὸς Clem.ecl.8(p.139.1; M.9.701B)*; τὴν παρὰ Ἰησοῦ τροφήν, ἀ. οὖσαν τῶν προκαταλαβόντων κακῶν *Didym.Ps.21:30(M.39.1288C)*; neut. as subst., *protection from daemons ἀλεξητήριον Jo.1. hom.9(M.96.745B)*.

[*]ἀλεξητικός, = ἀλεξητικός, *able to defend from καρπὸν...ἀ. νόσων Diod.Ps.51:10(M.33.1590A)*.

ἀλεξίμορος, *warding off death*; of Christ, *Nonn.par.Jo.12:11(M.43.852B)*; *ib.5.125(789A)*.

[*]ἀλεξητήριος, v. ἀλεξητήριος.

ἀλεσμός, ὁ, *grinding, crushing*, *Ign.Rom.5.3*.

ἀλευρόμαντις, ὁ, *one who divides from flour*, *Clem.prot.2(p.11.3; M.8.69A)*; *Chrys.fr.in Jer.proem.(M.64.741A)*.

ἀλευρον, τό, usu. plur., *meal, flour*; met., of Christ ἀρτὸν οὐ μύλη καὶ χεροί, καὶ παρὶ δημιουργηθέντα, ἀλλ' ἀρρήτως ἐξ ἀ. παρθενικῶν γενεγένεν *Thdt.pental.(5.117)*.

*ἀλέω, *salt*, *T.Lev.suppl.37(p.251)*.

*Ἀλέων, Arabian month corresponding to January, *Epiph.haer.5.1.24(p.293.5; M.41.932B)*.

ἀληθάρυγτος, 1. *unforgetful*, *Mac.Aeg.hom.19.2(M.34.644B)*; 2. *free from torpor, strenuous*, *Marc.Er.opusc.7.16(M.65.1093D)*; 3. *not to be forgotten*, *IGC As.Min.9 [saec. iv]*; *Ileracl.ep.ap.Chron.Pasch.p.388(M.92.906A)*.

ἀλήθεια, ἡ, *truth*;

A. in gen., 1. nature of truth ἡ κτίσις οὐδὲν ἔχει προσαγορευθὲν ἀ., διὰ τὸ μίαν εἶναι δεῖται ἀ., ὡς μία ἐστὶν ἡ ἀγνῶτης, καὶ ἡ ἀγαθότης, ἀφ' ἡς ἐκάστοις ἡμῖν ταῦτα ἐφήκειν ὄμολογοῦμεν *Didym.Trin.2.6(M.39.540C)*; dist. from Christ as absolute truth, exeg. *Jo.1.17; 14:6* πῶς ἡ ἀ. διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ γίνεται; αὐτὸς γάρ τις δὲ ἔαντο οὐ γίνεται. ἀλλὰ νοητέον ὅτι ἡ αὐτοαληθεία ἡ οὐσιώδης καὶ...πρωτότυπος τῆς ἐν τοῖς λογικαῖς ψυχαῖς ἀ., ἀφ' ἡς ἡ σοὶον εἰκόνης ἐκείνης ἐντεύπωνται τοῖς φρονοῦσι τὴν ἀ., οὐχὶ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο οὐδ'

δῶς διά των, ἀλλ' ὑπὸ θεοῦ ἐγένετο. ἡ δὲ παρ' ἀνθρώποις ἡ. διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο· οἶον ἡ ἐν Παύλῳ ἡ. καὶ τοῖς ἀποστόλοις διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. καὶ οὐθαυμαστὸν μᾶς οὗτος ἡ. οἰονεὶ πολλὰς ἡ̄ ἐκείνης λέγειν ἐρρουτέναι...οὐ γάρ τὴν μίλαν ἐκζητεῖ ἡ̄ πατήρ αὐτῆς, ἀλλὰ τὰς πολλάς, δῑ ἡ̄ ὡς σύζουται οἱ ἔχοντες αὐτὰς Ορ.Ιο.6.6 (3; p.114.20ff.; M.14.209Df.); εκεγ. Ιο.18:37 ἵνα μαρτυρήσῃ τῇ ἡ̄, τουτέστιν, ἵνα τοῦ κόσμου τὸ φεῦδος ἔξελῶν καὶ τὸν ἔξι ἀπάτης τυραννίσαντα καταστρέψας δάιμονα, βασιλεύουσαν τῶν ὅλων ἐπιδειξῃ τὴν ἡ̄, τουτέστι, τὴν ἀληθῶς τε καὶ φυσικῶς βασιλίδα φύσιν Συρ.Ιο.12 (4.1030C); realized only in heaven, εκεγ. Ps.38:7; Ath. fr. Pss. comm. 38:7(M.27.557D) = Συρ.Ps.38:7(M.69.976B) cit. s. εἰκὼν; transcended by Logos ὑπὲρ τύπον καὶ ἡ̄, τῷ μηδὲν ἔχειν ἀντικείμενον συνθεωρούμενον. ἀντίκτιον δὲ τῇ ἡ̄ τὸ φεῦδος. ὑπὲρ ἡ̄ ὁ πρὸς ὃν τὰ πάντα συνάγεται λόγος Max.ambig.(M.91.1296C); indicated but not clearly revealed in inspired writings, ib.(1252D).

2. as object of contemplation, Meth. symph.9.4(p.118.14; M.18.185B); τὸ ὄφος ἐκεῖνο, ἐν ὃ τὸ φῶς τῆς ἡ̄ δράται Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.333A); νῦν δὲ... οἰκείους μὲν εἰς τὰ θεῖα συμβόλους χρώμεθα, καὶ τούτων αὐθίς ἐπὶ τὴν ἀπλῆν καὶ ἡμάρντην τῶν νοητῶν θεαμάτων ἀναλόγως ἀνατεινόμεθα Dion.Ar.d.n.1.4(M.3.592C); Max.myst.5(M.91.676C); **3.** of reality reflected or foreshadowed in τύποι and εἰκόνες of scripture δ... 'νόμος' τῆς εἰκόνος ἐστὶ τύπος καὶ σκιά, τουτέστι τοῦ εὐαγγελίου, ἡ δὲ εἰκὼν, τὸ εὐαγγέλιον, αὐτῆς τῆς ἡ̄. Meth. symph.9.2(p.115.28; M.18.180C); 'Ιουδαῖον μὲν τὴν 'σκιὰν' τῆς εἰκόνος τρίτην ἀπὸ τῆς ἡ̄ κατηγγέλλουσαν, ἡμεῖς δὲ τὴν εἰκόνα τῆς καὶ οὐρανὸν διοικήσεως ἐναργῶς ἐκθείαζομεν ib.5.18(p.62.9; 109C); μετὰ τὰς εἰκόνας [i.e. of eucharist]...ἐπὶ τὴν θεοειδῆ τῶν ἀρχέτυπων ἀ. Dion.Ar.h.e.3.3.1(M.3.428A); ἀπὸ τῶν ἀτελεστέρων εἰς τὰ τελειότερα οἶον, ἀπὸ τῶν τύπων ἐπὶ τὴν εἰκόνα καὶ ἀπὸ ταύτης ἐπὶ τὴν ἡ̄. σκιά γάρ τὰ τῆς πολαιᾶς εἰκὼν δὲ τὰ τῆς νέας διαθήκης ἡ̄. δὲ ἡ̄ τῶν μελλόντων κατάστασις Max.schol.e.h.3.3.2(M.4.137D).

B. of divine Persons; **1.** of Trin., Ath.Ar.1.18(M.26.49A); **2.** of God; as truth, Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.332C); Συρ.Ιο.6(4.566A); ἡ δύτως ἡ̄ ὁ θεός ἐστι. χρὴ οὖν πάντα ἀνθρώπον ἐρωτῶντα τὰ τῆς ἡ̄ πρῶτον εὑξασθει τοῦ ἐπιγνῶντα τὴν δύτως ἡ̄. Ant.Mon.hom.66 (M.89.1628B); as father of the truth, 2Clem.3.1; θρησκεύομεν οὖν τὸν πατέρα τῆς ἡ̄ καὶ τὸν νὺν τὴν ἡ̄. Or.Cels.8.12(p.229.32; M.11.1533B); as source of truth, Athenag.leg.23.4(M.6.944B); as measure of truth, Clem.prot.6(p.52.23; M.8.173B); εκεγ. Rom.1:25 ἡ̄ δὲ τοῦ θεοῦ καλεῖ τὸ 'θεός' ὄνομα· φεῦδος δὲ τὸ χειροποίητον εἴδωλον Thdt.Rom.1:25(3.26); a divine attribute ἡ̄ γάρ ἡ̄ οὐ φιλανθρωπίαν μόνην, ἀλλὰ καὶ τιμωρίαν ἔχει δικαίων id.Nah.1:3(2.1520); **3.** of Christ; a. in gen., Papias ap.Eus.h.e.3.39.3(M.20.297A); Clem.str.4.25(p.317.23; M.8.1365A); Or.Ιο.32.31(19; p.478.29; M.14.825C); Meth.Porph.1(p.504.7; M.18.400A); Eus.e.th.2.14(p.118.18; M.24.933B); τὸ εἰναὶ ἔξι ἀληθινοῦ ἡ̄. Ath.syn.49(p.273.27; M.26.781A); εἰκὼν ἐστὶ τὸν πατρὸς...καὶ ἡ̄, ...εὶ γάρ οὐκ ἡ̄ διὸς πρὶν γεννηθῆ, οὐκ ἡ̄ δεῖ εἰν τῷ θεῷ ἡ̄ ἡ̄. ἀλλὰ τοῦτο λέγειν οὐθέμις id.Ar.1.20(M.26.53B); συγκατέβαντεν μὲν ἡ̄ ἡ̄, τὸ ὑπὲρ ἡ̄μῶν ἀποθανόντοι 'Ιησοῦν εἰς τὴν καρδίαν τῆς γῆς' ἵνα τοὺς ὑπὸ τοῦ φεῦδος ἀπατηθέντας, αὐτὸς ἡ̄, ἐλευθερώσῃ †Ath.serm.fid.35 (p.29; M.26.1282C); εἰ δὲ ἡ̄ δι κύριος ἡ̄μῶν ἐστιν, ἐντετυπωμένην... τῇ ἁντοῦ καρδίᾳ ταῦτη τὴν ἡ̄. ἔκστασις ἔχωμεν Bas.hom.in Ps.14 (1.354D; M.29.256C); Gr.Nyss.Eun.10(2(p.246.15; M.45.849B); Συρ.Ιο.11.9(4.984C); id.Zach.48(3.724E) cit. s. I.3; δι λόγους ἐστιν ἡ̄ ἀπλῆ καὶ δύτως οὐσία ἡ̄. Dion.Ar.d.n.7.4(M.3.872C); Ant.Mon.hom.66(M.89.1628C) cit. s. I.3; αὐτοονιώδης ἡ̄. Andr.Caes.Apos.8(M.106.245B); leading men to knowledge of God, Or.Ιο.19.6(1; p.305.15; M.14.536C); eschatological signs of Christ's advent being σημεῖα τῆς ἡ̄, Did.16.6; **b.** Christ being, acc. Or., truth in relation to men, but not to God [cf. filium, qui sit imago invisibilis patris, comparatum patri, non esse veritatem; apud nos autem qui dei omnipotentis non possumus recipere veritatem, imaginariam veritatem videri; ut majestas ac magnitudo majoris, quodammodo circumscripta sentiatur in filio, Hier.ep.124.2(M.PL.22.1060); cf. in quibus [sc. Περὶ Ἀρχῶν]...quod filius nobis comparatus, sit veritas, patri conlatus, mendacium, Thphl. Al.epistula synodica ap.Hier.ep.92.2(M.PL.22.762); φασιν αὐτὸν [sc. Origēn] παραγγέλλειν...στὶ ἡ̄ εἰκὼν, οὐν ἔστιν τὸ θεοῦ ὃς πρὸς ἔκεινον οὐν ἔστιν τὴν ἡ̄ εἰκόνα, οὐν εἰκόνα, τὸν νὺν πρωτότυπον ὡς ἡ̄. ἔχομεν τῶν ἐν ἡ̄μῖν καλῶν τύπων. αὐτὸς δὲ ὃ νύσ, ὥσπερ ἡ̄μεις ἔσμεν πρὸς αὐτόν, τοιούτος ἔστι πρὸς τὸν πατέρα Or.princ.1.2.6(p.36.11; M.11.135B); **c.** εκεγ. Ιο.14:6, Or.Ιο.1.27(29; p.34.19; M.14.73B); ἡ̄ δὲ, ὡς ἔι, οὐ πολλὰ τῇ φύσει τὸ μὲν γάρ ἀληθεῖς ἔν, τὸ δὲ φεῦδος πολυσχιδές· καὶ χαρακτήρ ἀφευδέστατος Gr.Naz.or.30.20(p.139.17; M.36.129B); ἡ̄ δὲ διὰ τὴν ἀφευδάλιαν, διτὶ πάντων ταῦτα ἔσται, and also ὡς ἀληθῆς τῆς πίστεως ὄφος Ammon.Ιο.14:6(M.85.1488A,B); Chrys.hom.73.2 in Ιο.(8.432A);

Cyr.Jo.9(4.768B); **d.** as reality replacing types and shadows, εκεγ. Ιο.1:14 αὐτὸς ὡν ἡ̄ ἡ̄...εὶ γάρ...τῆς σκιᾶς τι μὲν ἐπανεὶ ἐπερον δέ τι αὐτῆς οὐχί, οὐν ἡ̄ πλήρης ἀληθείας. ἀλλὰ μὴ πᾶσαν σκιὰν καὶ εἰκόνα περιέγραψεν Or.fr.9 in Ιο.1:14(p.491.18); Meth.symph.9.2(p.116.3; M.18.180D); Tit.Bost.fr.Lc.22:14(p.241); Cyr.Jo.1.4(4.32D); εκεγ. Ιο.8:32 τὰ ἐν τύποις ἀφέντας καὶ αἰνῆμασιν, ἐπ' αὐτὴν ἴεναι γοργώς τὴν ἡ̄, τουτέστι, Χριστὸν τὸ τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας δοτῆρα καὶ λυτρωτή ib.5.5(535D); ἐκείνος γάρ [sc. Melchizedek] τούτου τύπος, οὗτος δὲ τοῦ τύπου ἡ̄ ἡ̄. Thdt.Heb.7:3(3.585); Vict.Mc.2:23 (p.292.7); **4.** of H. Ghost, as truth ἡ̄ προηγόρευται, καθάρος πατήρ καὶ οὐσίας ἀπειδὴ τῆς αὐτῆς μιᾶς ἐστὶ θεότητος Didym.Trin.2.6(M.39.541A); εκεγ. Ιο.17:19 ἵνα...ἡμεῖς ὡμεῖν ἡγιασμένοι ἐν ἡ̄, τουτέστιν, ἐγένετο πεντάτη Cyr.Ιο.11.10(4.993D); as Spirit of truth ἐστε γάρ σε...ποντιάτη συνεδόντος μετὰ τοῦ πνεύματος τῆς ἡ̄. μὴ κατοικεῖν Herm.mand.3.4; ὃ παιδαγωγὸς οὐχὶ τοῖς ἐν τῷ κόσμῳ τῷδε καπανέουσιν ἀνέμοις ὑπέκει ποτέ, οὐδὲ ἐπιτρέπει αὐτοῖς τὸ παιδίον, ὡσπερ σκάφος...μόνως δὲ ἀρά τῷ ἀληθείας πνεύματι ἐπουρος ἀρθεῖς ἀντέχεται...τῶν οἰάκων τοῦ πατέρος Clem.paed.1.7(p.122.21; M.8.313C); νικώμενος ὑπὸ τοῦ τῆς ἡ̄ πνεύματος ἀνέγραψε Οr.Cels.8.62(p.278.10; M.11.160C); together with Son as mediator of truth, Eus.e.th.3.5(p.161.26; M.24.100B); Ath.ep.Serap.1.25(M.26.589B); ib.1.4(537A); ὡ γάρ ὃ παράκλητος τὸ πνεύμα τῆς ἡ̄, διδάσκει ἡμᾶς τὴν ἡ̄, η̄τις ἐστὶν ὁ οὐσίας...οὗτος καὶ διὸς, ὃς ἐστιν ἡ̄, τὸν ἀληθυὸν θεόν...ἡμᾶς εἰσεβάσεις εἰδάσκει Geo.Laod.ep.dogm.ap.Epiph.haer.73.16(p.289.8; M.42.433B); †Gr.Nyss.hom.5.3 in Ιο.(8.513.21,32) cit. s. αὐτοαληθεία; that H. Ghost is Spirit of truth adduced as argument for full divinity, Gr.Nyss.Eun.2(2(p.371.22; M.45.552D), cf.Cyr.Ιο.2.1(4.126B); ib.10.2(925C); credal ποιεύομεν...εἰς τὸν παράκλητον τὸ πνεύμα τῆς ἡ̄ Eun.ap.Gr.Nyss.Eun.2(2(p.369.11; 549B).

C. reality opp. type (cf. B.3,d); **1.** in gen. παραστήσας [sc. δι Χριστός]...τὶς ἡ̄ ἡ̄ τῶν ἐν ταῖς ιστορίαις πραγμάτων, ἀτυχούς συνέβαινεν ἐκείνοις; Or.Jo.1.6(8; p.111.12; M.14.36A); †Ath.Ar.4.34 (p.83.8; M.26.520C); Cyr.H.catech.19.3; Ammon.Jo.4:23(M.85.1424A); οἱ τύποι ἐν τῷ νόμῳ ἤσαν, ἡ̄ δὲ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ Epiph.haer.8.6 (p.192.17; M.41.213C); τότε μὲν μέχρι τῆς γνώμης τοῦ πατρὸς ἐστη τὸ πρᾶγμα (τύπος γάρ ἡ̄). νῦν δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἔργων ἐξῆλθεν ἡ̄. γάρ την Chrys.hom.8.5.1 in Ιο.(8.504A); τὴν δὲ ἡ̄ σαφεστέραν εἰσόμεθα, ἀν τοὺς τύπους καταμάθωμεν ib.14.3(8.82C); Cyr.ls.5.2(2.775C,E); Thdt.Abac.3:18(2.1559); of ΟΓ and NT ἐκείνη μετὲν εἰς εἰκόσι τῇ ἡ̄. ἔγραψεν, αὐτὴ δὲ παροδοῖς ὑπέδειπνε Dion.Ar.e.h.3.3.5(M.3.432B); **2.** εκεγ. Ιο.4:23, Or.Jo.13.18(p.242.23; M.14.429B); διτὸν τὸ πνεύμα διδάσκει ἡμᾶς, τότε δυνήσεσθε νομικῶν ἀποστηματικῶν τύπων, καὶ τὴν ἐν πνεύματι καὶ ἡ̄ ποιῆσαι λατρείαν Ammon.Jo.16:13(M.85.1497C).

D. of spiritual opp. literal sense of scripture, Thdt.qu.2 in Ruth (1.352).

E. revealed through Christ and gospel πορευόμενοι κατὰ τὴν ἡ̄ τοῦ κυρίου Polyc.eph.5.2; τὸν περὶ ἀληθείας λόγον ib.3.2; δι' οὐδὲ [sc. Χριστοῦ] καὶ ἐφανέρωσεν ἡμῖν τὴν ἡ̄ καὶ τὴν ἐποντάριον ζωήν 2Clem.20.5; known by apostles in that they knew Christ and in him the Father (Jo.14:9), Iren.haer.3.13.2(M.7.911B); ψυχικὸν ἀνθρωπον τὸν ἀπτηληκότος πρὸς τὴν ἡ̄ ἀτενίσαι καὶ τὸν φωτισμὸν τοῦ μωτηρίου Meth.res.1.58(p.321.22); εκεγ. Ιο.1:17 ἡ̄ δὲ ἡ̄, χάρις οὐσία τοῦ πατρὸς, ἔργον ἐστὶ τοῦ λόγου αἰώνων καὶ οὐδέποτε λέγεται, ἀλλὰ διὰ 'Ιησοῦ γένεσθαι Clem.paed.1.7(p.125.23; M.8.321C); τὸν δύτως πατέρα καὶ διδάσκαλον τῆς ἀληθείας [sc. τὸν Χριστόν] id.slr.7.16(p.66.15; M.9.529B); μόνη δὲ ἡ κυρία αὐτὴ ἡ̄ ἀπαρεγχείητος, ἦν παρὰ τῷ νίῳ τοῦ θεοῦ παιδεύμεθα ib.1.20(p.62.23; M.8.816A); τεκμήριον ἄρα τοῦ παρ' ἡμῖν είναι τὴν ἡ̄ τὸ αὐτὸν διδάσκαι τὸν νὺν τοῦ θεοῦ· εἰ γάρ περὶ πάντη τηλέματα καθολικὰ ταῦτα εὐρίσκεται πρόσωπον τε καὶ πρᾶγμα, ἡ δύτως ἡ̄ παρ' ἡμῖν δείκνυται μόνοις. ἐπεὶ πρόσωπον μὲν τῆς δεικνυμένης ἡ̄ διὸς τοῦ θεοῦ, τὸ πρᾶγμα δὲ ἡ δύναμις τῆς πίστεως ib.6.15 (p.493.12; M.9.345B).

F. expressed in Christian doctrine ἰσχυροὶ...ἐν τῇ πίστει τοῦ κυρίου ἐνδεδυμένοι τὴν ἡ̄. Herm.mand.11.4; τῶν τῆς ἡ̄ δογμάτων Athenag.res.14(p.64.8; M.6.100D); Clem.str.1.20(p.64.3; M.8.817B); ib.6.11(p.477.24; M.9.312C); τῶν διδαχέντων τὸν λόγον τῆς ἡ̄. V. Aberc.7(p.7.7); μηδὲν ἔξωθεν τῆς ἡ̄ ὁ μόδοις [sc. Marcellus]; οὐτως γάρ ενδεσθεῖς περὶ τοῦ...Χριστοῦ ὁμολόγησο φρονεῖν, ὡσπερ καὶ η̄ καθολικὴ ἐκκλησία φρονεῖ Jul.Papa ep.Dian.(p.110.23; M.25.301A); Gr.Nyss.Eun.12(2(p.282.12; M.45.893C); ταῦτην ἡμᾶς τὴν τῶν δογμάτων ὁρθότητα καὶ ἡ, ἀδιδάσκει τὴν ἡ̄ τηγάνων πατέρων σύνεσις Cyr.Jo.9.1(4.784B); Thdt.ep.135(4.1226); opp. Jewish and pagan beliefs Arist.apol.2.1; Or.comm.in Eph.4:25(p.419); διὰ μέσου τῶν δύο υπολήψεων χωρεῖ τὴν ἡ̄. Gr.Nyss.or.catech.3(p.16.10; M.45.17D); Chrys.hom.3.1 in Rom.(9.448E); and heresy, Clem.str.7.15(p.64.23; M.9.525C); Ath.apol.sec.59(p.140.1; M.25.357A); Cyr.Am.57(3.31E); Thdt.ep.135(4.

1225); subject to attack, Clem.str.1.20(p.64.1; M.8.817B); Thdt.h.e. 1.6.9(3.754); yet invincible, Just.1.apol.12.6(M.6.344A); Chrys.laud. Paul.4(2.499C); Thdt.haer.3 proem.(4.339); breach of *disciplina arcana* is betrayal of truth, Ant.Mon.hom.64(M.89.1624B).

G. revealed in scripture ἀξιόποστα μάρτυρες [sc. prophets] τῆς ἡς Just.dial.7.2(M.6.492B); ib.90.2(689B); Iren.haer.3.21.2(M.7.948A); Clem.str.7.16(p.66.23; M.9.529B); τῷ φωτίζοντι πνεύματι...τὸν διακόνους τῆς ἡς, προφήτας καὶ ἀπόστόλους Or.princ.4.2.7(p.318.10; M.11.372A); Eus.p.e.1.3(8D; M.21.330C); αὐτάρκεις...αἱ γραφαὶ πρὸς τὴν τῆς ἡς ἀπαγγελίαν Ath.gent.1(M.25.4A); ib.41(84B); Dion.Alt.d.n.4.21(M.3.721C); Andr.Caes.Apoc.2(M.106.228D); as source and criterion of doctrinal truth, Clem.str.7.16(p.68.16; 533B); κριτήριον ἀσφαλὲς τῆς ἡς ἐπὶ παντὸς δόγματος ἡ θεόπνευστός ἐστι μαρτυρία Gr.Nyss.Eun.1(p.107.23; M.15.341B); Cyr.Am.57(3.313D).

H. in Church, v. ἔκκλησις.

I. revealed in Christians; 1. in gen., Or.Jo.6.6(3) cit. s. A.1; id.Cels.8.1(p.221.9; M.11.1521A); ὡς ἐστιν ἡ ἐν τῷ Ἰησοῦν, οὐτως ἔσται καὶ ἐν ὑμῖν μαθοῦντας τὸν Χριστόν id.comm.in Eph.4:20-22(p.418); Bas.hom.in Ps.14(1.354B; M.29.256B); Didym.Trin.2.6(M.39.533B); ὅτε γάρ παράκλητος μασεῖ πᾶν ψεύδος, ὅτε διάβολος πᾶσαν ἡ Const.App.6.27.4; 2. issuing in action ἔδει γάρ σε ὡς θεοῦ δοῦλον ἐν ἡ. πορεύεσθαι Herm.mand.3.4; Clem.prot.11(p.77.30; M.8.225B); exeg. 2Cor.13:8 ἡ. γάρ νῦν τὴν εὐθέτειαν καλεῖ, ὡς νόθου δύτος τοῦ διαστοθεῖσθαις βίου cat.2Cor.13:8(p.442.16); cf.Thdt.2Cor.13:8(3.355); 3. and in word πάσα ἡ. ἐν τῷ στόματος σου ἐκπορεύεσθαι, ἵνα τὸ πνεῦμα, ὁ δὲ δέσις κατηκίσειν ἐν τῇ σαρκὶ ταύτῃ, ἀλλὰς εὑρεῖ...καὶ οὐτῶς δοξασθήσεται δέ κύριος ὃ ἐν σοὶ κατοικῶν Herm.mand.3.1; exeg. Zach.8:16 εἰ γάρ δὴ προσῆκοι..λαλεῖν τὴν ἡ. τὰ Χριστοῦ πάντως διαλεξόμεθα. Χριστὸς γάρ ἐστιν ἡ ἡ. Cyr.Zach.48(3.724E); πῶς γάρ ἀν ἀληθεύεσθαις ὁ μὴ ἐν θεῷ λαλῶν ὡς ἐστιν ἡ. id.Mich.34(3.420C); ὅτε λαλῶν τὴν ἡ. ἀγιάζεται τὴν ψυχήν, καὶ τὸ σῶμα, καὶ πάντα τὰ μέλη· ἡ γάρ ἡ. ὁ Χριστός ἐστιν Ant.Mon.hom.66(M.89.1628C); v. φιλάσσων.

J. as apprehended outside Christian revelation; 1. through reason and conscience, exeg. Rom.1:18 τὴν περὶ αὐτοῦ γνῶσιν ἐξ ἀρχῆς τοὺς ἀνθρώπους ἐνέθηκεν ὁ θεός, ἀλλὰ ταῦτην τὴν γνῶσιν οἱ Ἑλληνες ἔνδονται καὶ λίθοις, ἥδικησαν τὴν ἡ. τὸ γε αὐτῶν μέρος Chrys.hom.3.2 in Rom.(9.440D); 2. in philosophy παρὰ πάσι [sc. philosophers and poets] σπέρματα ἀληθείας δοκεῖ εἶναι Just.1.apol.4.10(M.6.396B); περιέχουσι δὲ οἱ Στρατηγεῖς ἀναμεμιγμένην τὴν ἡ. τοὺς φιλοσοφίας δόγματος, μᾶλλον δὲ ἐγκακαλυμένην καὶ ἐπικερυμμένην... ἀρμόζει γάρ, οἷμα, τῆς ἡ. τὰ σπέρματα μόνον φιλάσσεσθαι τοῖς τῆς πίστεως γεωργοῖς Clem.str.1.1(p.13.1; M.8.708A); τὴν φιλοσοφίαν...ἀληθείας οὖσαν εἰκόνα ἐναργῆ, θεῖαν δωρεάν Ἑλληνος δεδομένην ib.1.2(p.13.30; 709B); ib.1.20(p.63.2; 816B); εἰ... τὰ τῆς ἡ. ... λαβόντες σπέρματα οὐν ἐξέθερψαν...τούτων οὐχ ὁ διδάσκαλος αἴτιος, ἀλλ' οἱ παρακούειν προηρημένοι ib.6.7(p.461.23; M.9.281A).

K. reality, fact δηλῶν, ὅτι ἀληθεία ὑπεύθυνος ὄργη τυχάνοντον οἱ ἀμαρτάνοντες Didym.Man.3(M.39.1089C); dat., by nature, in actual fact opp. by grace παραστῆσαι θέλων μὴ εἶναι αὐτὸν πνεῦμα τῇ ἡ. ἀλλὰ τῇ χάριτι †Ath.Maced.dial.1.6(M.28.1300A); esp. opp. semblance or fiction, Meth.res.2.8(p.344.19; M.41.1176C); οὐ θέσει δὲ ταῦτα ἐγίνετο...αλλ' ὄντως ἡ. ἀνθρώπου γενομένου τοῦ σωτῆρος Ath.ep.Epict.7.(p.11.7; M.26.1061A); Epiph.haer.69.51(p.106.26; M.42.280D); Cyr.hom.div.15.3(p.14.17; M.77.1093A); οὐτος [sc. Eutyches] ...Χριστὸν...φάσκων...παντα τυχάνειν τοῦ ἡμετέρου σώματος εἰκόνα καὶ μὴ ἡ. Leo Mag.ep.30(p.46.10; M.PL.54.788B); Max.ambig.(M.91.1320C); opp. image οὐ γάρ τύπος σώματος οὐδὲ τύπος αἵματος...ῶς των ἐραψιώδησαν...ἀλλὰ κατὰ ἡ. σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ Mac.Mgn.apocr.3.23(p.106.3).

L. as a virtue τοὺς καταδεξαμένους τὰ λόγια αὐτοῦ ἐν φόβῳ καὶ ἡ. iClem.19.1; γυναῖκας...στεργούσσας τοὺς ἕαυτῶν ἄνδρας ἐν πάσῃ ἡ. Polyc.ep.4.2; at end of list of virtues ἀνδρεία, γνῶσις, ἡ. M.Ner.et Ach.6(p.5.4).

M. confidence, security ἡ. τῶν δικαίων παρὰ θεοῦ σωτῆρος αὐτῶν Pss.Sal.3.7.

N. as Valent. aeon, Iren.haer.1.1.1(M.7.448A); Clem.exc.Thdt.6(p.107.23; M.9.657A); Hipp.haer.4.51(p.76.1; M.16.3122A); acc. Heraclion, Epiph.haer.36.2(p.45.15; M.41.633D).

[*]ἀληθευός, = ἀληθώς, Lit.Marc.(PStrab.s.9); Is.25:1 cit. ap.Procl.CP hom.2.1(M.65.837D).

*ἀληθεύω, τό, truth, established fact, Meth.res.1.33(p.270.4; M.41.1145A).

ἀληθεύω, 1. be true; as characteristic of God, Epiph.anec.56(p.65.17; M.43.116A); †Nil.perist.10.4(M.79.893A); exeg. Jo.3:33 τοῦ

~ειν ἡ ψῆφος εἰς θεὸν ἀνατείνεται πιστευομένου Χριστοῦ Cyr.Jo.2.3(4.166E); of Christ κατεδίκασας τὸν Ἰησοῦν...ώς οὐκ ~οντα Or.hom.14.8 in Jer.(p.113.16; M.13.413B); Epiph.haer.76.34(p.383.16; M.42.585A); 2. speak truth; a. of man in dependence on God πῶς γάρ ἀν ἀληθεύεσθαις ὁ μὴ ἐν θεῷ λαλῶν ὡς ἐστιν ἀληθεία; Cyr.Mich.34(3.420B); of prophets, Epiph.anec.53(p.62.11; M.43.109B); b. ref.truthfulness as human virtue pleasing to God, Just.2.apol.4.4(M.6.452A); αἰδούμενος [sc. the 'gnostic'] μὴ ~ειν ἀνάξιον τὸ αὐτὸν τὸ φεύγεσθαι γινώσκων Clem.str.7.8(p.38.23; M.9.473A); ib.7.11(p.48.23; 493B); ποιεῖ γάρ δίκαια, καὶ ~ειν, ἀρεστὰ παρὰ τῷ θεῷ μᾶλλον ὡς θυσίαν αἷμα Ant.Mon.hom.66(M.89.1629A); c. with distn. between spiritual and literal truth προέκειτο γάρ αὐτοῖς [sc. evangelists] ὅπου μὲν ἐνεχώρει ~ειν πνευματικῶς ἄμα καὶ σωματικῶς Or.Jo.10.5(4; p.175.16; M.14.313C); of Jacob, ref. Gen.27:19 κατὰ μὲν τὸ πνευματικὸν ἡλήνετο ib.(p.175.22; 313C); 3. think and speak truly, be right, Clem.exc.Thdt.7.8(p.131.16; M.9.693D) cit. s. εἰμαρμένη; πῶς γάρ ἀν ἀληθεύεσθαι περὶ τὸν πατρὸς ὁ τὸν μὲν ἀρνούμενος, τὸν ἀποκαλύπτοντα περὶ αὐτοῦ; Ath.Ar.1.8(M.26.28A); pass., be proved true, be fulfilled (of scripture, etc.) πολλὰ γάρ πλειόνα ἐστι τὰ κατὰ τὴν ἴστορίαν ~όμενα τῶν προσυφανθέντων γυμνῶν πνευματικῶν Or.princ.4.3.4(19; p.329.12; M.11.384B); ~εται τό [Mt.7:8], μὴ ἀριθμουμένον εἰς πάντας τοὺς αἰτούμενους τῶν κακῶν αἰτούντων Didym.Ac.2:21(M.39.1656C).

ἀληθής, A. true; in gen., Or.Jo.10.5(4; p.175.30; M.14.313D); ὁ λόγος ἡ. πτάρχει καὶ οὐκ ἀλληγορεῖται οὐτέ τροπικὸς λέγεται Epiph.haer.69.51(p.198.6; M.42.281A); Dion.Ar.c.h.2.3(M.3.141A) cit. s. ἀπόφασις (A); of scripture, v. γραφή, iClem.45.2; Or.Jo.20.36(29; p.377.10; 660B); τὰς ἡ. προφητείας...ἴσται γάρ αὐτὰς κατ' ἐπίνοιαν θεοῦ ἐν τοῖς δόσις ἐνεργεῖσθαι Const.App.8.2.7; Dion.Ar.c.h.7.3.3(M.3.557D); Cosm.Ind.top.proem.1(M.88.53C); neut. plur. as subst., truth (i.e. Christianity), Just.1.apol.65.1(M.6.428A).

B. real, genuine, of God εἰ μὲν γάρ τις <τοι> ἡ. σέβει θεόν Meth.arbitr.15(p.185.2); τὸν παρ' ἡμάντα...κηρυττόμενον τοῦτον μόνον εἶναι θεόν ἡ. Ath.gent.40(M.25.8C); τὴν ἡ. καὶ μάνην θεαρχίαν Dion.Ar.c.h.9.3(M.3.261A); of Son ὁ ἡμέτερος κύριος, ὁ τοῦ θεοῦ ἀληθής λόγος Ath.inc.53.1(M.25.189C); θεόν κατὰ φύσιν τέλειον...καὶ ἡ. Symb.Ant.(345)4 ap.eund.syn.26(p.252.32; M.26.729C); of Son's generation τὴν ἡ. καὶ φύσει γένησαν Ath.Ar.1.28(M.26.69C); of Inc. ἡ. σάρξ ἦν ἐν τῷ λόγῳ...ἐκ δὲ τῶν τῆς σαρκὸς παθῶν ἐδείκνυεν, ὅτι ἡ. ἐφόρει σῶμα, καὶ ίδιον τὸν αὐτὸν τοῦτο ib.3.41(412A); in gen., Clem.str.7.17(p.76.5; M.9.552A) cit. s. ἔκκλησις; ἡ ἡ. καὶ μόνη θεοσέβεια Ath.Ar.1.18(49A); ἡ ἡ. πίστις Const.App.3.12.2.

C. true, perfect; 1. opp. what is non-Christian τὸν ἡ. βίον Clem.str.1.10(p.32.1; M.8.745B); νοῦ ἡ. τοῦ δοδέντρου τοῖς λέγοντον [iCor.2:16] Or.Jo.10.28(18; p.201.11; M.14.357A); ὁ. γνώσεως Cosm.Ind.top.1(M.88.57B); 2. opp. types and images ἀληθῶν οἰκια [sc. exploits of Joshua] Or.Jo.4.4(2; p.111.8; M.14.205A); οἱ ἡ. προσκυνητα...προσάγουσα...τὰς πνευματικὰς θυσίας Ammon.Jo.4:23(M.85.124A); σαββατισμὸς οὐν νοητός καὶ ἡ. ὁ τῆς τοῦ σωτῆρος...ἐπιδημίας καιρός Cyr.ador.10(1.346C); of Cross opp. type in Ezech.9:4 ἡ. σημεῖον Thdt.Ps.59:6(1.1002); id.Os.13:14(2.1375); τὸ μὲν γάρ μωσῆτηρος οὐδὲ τύπος ὁ γάμος, γεγένηται καὶ ἡ. ἐστιν Sever.Eph.5:321(p.312.16); 3. opp. what is earthly ἡ γάρ ἡ. ζωὴ κατὰ τὸν μέλλοντα αἰώνα ἐστιν Ath.fr.Pss.comm.38:7(M.27.557V) = Cyr.Ps.38:7(M.69.976B); εἰ γάρ κατὰ τὸν παρόντα βίον τὸν μακαρισμὸν ἔχονταν...ἀλλ' οὐν ἀληθεύετον αὐτὸν δέσονται Thdt.Ps.2:13(1.625); ἀμυδρᾶς τῶν ἡ. εἰκόσι Dion.Ar.e.h.5.1.2(M.3.501B); εἰκόνας τῶν ἡ. τὰ νῦν τελούμενα ἐν τῇ συνάξει Max.schol.e.h.3.3.1(M.4.137A); exeg. Jo.6:55 ἡ τοῦ βούλεται εἰπεῖν, ὅτι ἡ. βρῶσις αὕτη ἐστὶν ἡ φυχὴν σφύζουσα· ἡ πιστωσάσων αὐτοῖς...ώστε μὴ νομίζειν αἰνῆμα εἶναι τὸ εἰρημένον καὶ παραβολῆν Chrys.hom.47.1 in Jo.(8.275D); Cyr.Jo.4.2(4.364C) cit. s. ἀβάνασία.

D. true, faithful, implying also truthful; of God, Diogn.8.8; Meth.symp.8.16(p.105.17; M.18.169A); οὐκ ἡ. γάρ ἦν ὁ θεός, εἰ, εἰπόντος αὐτοῦ ἀποτηῆσαν ήμες, μὴ ἀπεθησοκεν ὁ ἀνθρώπος Ath.inc.6.3(M.25.108A); Mac.Aeg.hom.29.4(M.34.717C); exeg. Jo.3:33 καταμαρτυρήσει γάρ πάντως ὁ τὴν πίστον ἀποκρνύμενος, ὅτι θεὸς οὐκ ἐστιν ἡ. Cyr.Jo.2.3(4.166B); of God's promises, Dion.Ar.e.h.7.1.1(M.3.553A); of Christ ὡ...ἀ. ἐπιμαρτυρούμενος Cyr.Jo.2.3(4.166D); ib.9(707E); ὁ ἡ. τῆς πίστεως ὅρος ib.(768B); of H. Ghost πᾶσα ἀληθεία εἴκει τοῦ στόματός σου ἐκπορεύεσθαι, ἵνα τὸ πνεῦμα, ὁ δὲ θεός καταψήσει εἰς τῇ σαρκὶ ταύτῃ, ἡ. εὑρεῖται Herm.mand.3.1; of men ἐπισκόπους καὶ διακόνους ἀξίους τοῦ κυρίου, ἄνδρας...ἀ. Did.15.1; of the 'gnostic' ἡ. ἐν λόγῳ Clem.str.7.9(p.40.4; M.9.477A).

E. sincere ἡ καθ' ἔξιν ἡ. ἐπὶ τὰ θεία προσέλευσις Dion.Ar.e.h.3.3.1(M.3.428B).

*ἀληθινολάλος, *speaking truth, truthful*, Ant.Mon.*hom.*42(M.89.1564A).

ἀληθινός, A. of persons, *true, faithful*, implying also *truthful*; of God ἀλευδῆς καὶ ἡ. M.*Polyc.*14.2; κύριος γὰρ...ποστός καὶ ἡ. Or.*Jo.*2.6(p.60.15; M.14.120A); *Const. App.*7.26.3; of Christ ἡ. ἐν παντὶ ρήματι Herm.*mand.*3.1; exeg. Apoc.3:7 ἡ. ὁ σωτὴρ ὑπάρχει διὰ τὸ βέβαιον καὶ οὐδὲν εἶναι. ἡ. γὰρ ὁ αὐτὸς ἐπ’ αὐτοῦ διὰ τὸ ἀληθεῖαν καὶ ἡ. εἶναι Or.*Apoc.*22(p.30); ἡ. ὡς...αὐτοουσιώδης ἀλήθεια Andr.Caes.*Apoc.*8(M.106.215B); of men, e.g. Job, Ant.Mon.*hom.*66(M.89.1629A).

B. *real, genuine* opp. *false or apparent*; 1. in gen., Ign.*Eph.*poem. cit. s. πάθος; θεοῦ τέκνα ἡ. καλούμενα καὶ ἔσμεν Just.*dial.*123.9(M.6.764C); τῷ ἡ. βαπτίσματι τῷ τῆς ἐκκλησίας Bas.*ep.*188 can.1(3.270B; M.32.669A); οὐδὲ ἡ. χῆραι εἰσὶν αἱ μόνανδροι ὑπάρχασσαι Const.*App.*3.3.1; τὸν Χριστὸν ἐνδεδυμένος...εἴ ὡς ἡ. ἄνθρωπος Ant.Mon.*hom.*66(M.89.1629C); 2. of God, *I Clem.*43.6; Didym.(†*Bas.*)*Eun.*4(1.294C; M.29.705C); τῆς τῶν ὄντων ὑπάρχεισιν ἀτίτλων ἡ. Dion.Ar.c.h.2.3(M.3.120C); 3. of Son as true God θεοῦ ἡ. ἐν θεοῦ ἡ. *Symb.Nic.*ap.Eus.*ep.**Caes.*4(p.51; M.20.1540B); νίος ἡ. φύσει καὶ γνήσιος ἐστι τοῦ πατρὸς Ath.*Ar.*1.9(M.26.28D); Cyr.*hom.div.*15.2(p.13.24; M.77.1092B); Gen.*Cyz.k.e.*2.15.3(M.85.1257C); †*Meth.Sym.*et *Alm.*14(M.18.381C); denied by Arians, Ar.*Thal.*fr.10(p.267; M.26.21D); μὴ ἴδιον καὶ ἡ. λόγον εἶναι τοῦ...θεοῦ τὸν νίον Marcell.*ep.ap.*Epiph.*haer.*72.2(p.257.10; M.42.385A); 4. ref. Inc. ἔλαβε γε ἡ. σάρκα Ath.*Ar.*2.70(M.26.296C); τὸ δὲ ὅμοιόντων ογκαίνει οὐδὲ ἡ. ἄνθρωπον, ἀλλ’ ὅμοιόντων ἦν ἀνθρώπουν Cyr.*hom.div.*15.3(p.14.32; M.77.1093B); hence 5. *essential*, Clem.*prot.*10(p.71.27; M.8.213A) cit. s. εἰκόνων; *true*, i.e. *properly so called* ἡ. οὐθὲος ὁ θεός, οἱ δὲ κατ’ ἐκείνον μορφαύμενοι θεοὶ ὡς εἰκόνες πρωτοτύπου Or.*Jo.*2.2(p.55.3; M.14.1098B); *literal, factual* opp. *allegorical*, Epiph.*anc.*53(p.61.25; M.43.108C); 6. *real, perfect*; of Christian knowledge derived from scripture, Cyr.*Am.*57(3.314A); esp. of spiritual realities opp. *types and images*, Just.*dial.*41.4(M.6.364D) cit. s. περιομή; τὸ δὲ ἄρτον τὸν πνεύματος Clem.*exc.Thodot.*13(p.111.7; M.9.664A); Or.*Jo.*1.6(8; p.11.11; M.14.36A); δόξα τοῖς ἡ. ... πρεσβυτέροις αἱ κορωπίσαι αὐτοὺς νοηταὶ πολιάι ib.20.10(p.340.4; 596C); ref. heavenly Logos ἡ. γὰρ πρὸς ἀντιδιαστόλην σκιᾶς καὶ τύπου καὶ εἰκόνος, ἐπεὶ τοιοῦτος ὁ ἐν τῷ ἀνεῳγότι οὐρανῷ λόγος· δὲ γὰρ ἐπὶ γῆς οὐ τοιοῦτος ὅπος ὁ ἐν οὐρανῷ, ἀπει γενόμενος σάρξ καὶ διὰ σκιᾶς καὶ τύπου...λαλούμενος, τὰ δὲ πλήθη τῶν πεποιηκέναι νομιζούμενα τῇ σκιᾷ τοῦ λόγου καὶ οὐκὶ τῷ δὲ λόγῳ θεοῦ· μαθητεύεται τὸ b.6(4; p.60.15; 120A); Meth.*Parph.*1.(p.504.23); οὐ τὴν ἡ. νῦν ζῶμεν ζωὴν, ἀλλὰ τὴν ὡς ἐικόνη Ath.*fr.**Pss.*38:7(M.27.557D) = Cyr.*Ps.*38:7(M.69.976B); Ath.*ep.**Serap.*1.33(M.26.608A); Bas.*hom.*1.1(2.2A; M.31.164A); ὁ βωμὸς αὐτῶν [sc. Jews]...τὸ δὲ [sc. θυσιαστήριον] προετύπου Thdt.*qu.*19 in Jos.(1.317); of Christ as true light φῶς ἡ. πρὸς ἀντιδιαστόλην αἰσθητὸν, οὐδενὸς αἰσθητὸν δύντος ἡ. ἀλλὰ οὐχὶ ἐπεὶ οὐκ ἡ. τὸ αἰσθητὸν, φεύδος τὸ αἰσθητὸν Or.*Jo.*1.26(24; p.31.29; 69A); †Cyr.*hom.div.*11(M.77.1033B); life, Ign.*Eph.*7.2; bread, Clem.*paed.*3.7(p.260.1; M.8.612A); vine, Or.*Cels.*5.12(p.13.7; M.11.117D).

ἀληθινώς, *really, truly*; 1. sincerely ἡ. τε καὶ ἐμφόβως...πιστεύομεν Ath.*syn.*23(p.250.3; M.26.724B); 2. *literally* opp. *allegorically* τὴν μὲν ἡ. ὁμολογούμενην, τὴν δὲ ἀληγορούμενην Epiph.*haer.*69.51(p.198.5; M.42.281A); 3. in *actual fact* opp. in appearance προθῆντεις ἀνθρωπῶν...διὰ καὶ οὐ δοκήσει καὶ φαντασίη Cyr.*hom.div.*15.3(p.14.8; M.77.1092C); †Ath.*interpret.*(p.66.18; M.26.1232A); ἡμάρτη τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι, ἀσυγχώτως, ἡ. ἀδιαιρέτως· δὲ μέν, ὅτι μία ὑπόστασις ἐκ τοῦ θεοῦ λόγου καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἀπετελέσθη †Leont.B.*sect.*1.3(M.86.1197B); 4. *truly, perfectly*, Or.*Cels.*8.22(p.239.16; M.11.1540D) cit. s. τέλεος.

*ἀληθογνωσία, ἡ, *knowledge of the truth*, Dion.Ar.d.n.7.4(M.3.873A); τῷ εναγγείλω μὲν ὁδηγῷ...πρὸς τὴν ἡ. τὴν προφητικὴν †Amph. circ.(p.10D); ἀπόδειξιν τῆς αὐτῶν περὶ τοῦ παντὸς σωτῆρος ἡ. Χριστὸν Max.*opusc.*(M.91.169A).

ἀλήθω, *grind* στότος εἰμι θεοῦ, καὶ δι’ ὁδόντων θηρίων ~ομαι, ἵνα καθαρὸς ἄρτος εὔρειθο Ign.*Rom.*4.1; exeg. Dt.24:6 ἐπεὶ οὐν καὶ Ἰουδαῖος μίαν διατήκην ἔχουν· ὄμοιως δὲ καὶ πάσα αἵρεσις δοκοῦσα ταῦτα τὴν κανήν μόνην ἔχειν, οὐκὶ ~ουσι ἐν τῷ μιλῶν τούτων, ἵνα γένονται τοῦ ἐπονταρίου ἄρτον Or.*sel.in Dl.*(M.12.813D); exeg. Eccl.12:3 αἱ ~ουσι ἀργοῦσιν, οἱ δόδόντες οἱ καταλεάνοντες τὴν τροφήν Olymp.Eccl.12:2ff.(M.93.613D); ~ούσας δὲ τοὺς Ἰουδαίους ἐκληπτέον, τοὺς τὸν βαρὺν καὶ ἐπίμοχθον λύγον ἐλκοντας τοῦ νόμουν. ὀλιγοῦνται δέ, διὰ τὸ πάντας, πλὴν ὀλίγων, δεδραμηκέναι τῷ πίστει τοῦ Χριστοῦ ib.(616B); τῷ ἀρχαιστοτοιῷ ἥδη, διὰ ταῖς σαῖς πανδαμάτοραι μᾶλις τὰς τῶν ἀνθρώπων πανσπερμίας ~ων, τρέφεις τὴν μισανθρωπιῶν τοῦ κοσμοκράτορος Germ.CP.or.2(M.98.280B).

ἀηθῶς, 1. *truly, in accordance with fact* ἡ. υαρτυρήσαντα ἐν τῷ

εἰρηκέναι [Jo.13.21] Or.*Jo.*32.19(12; p.460.8; M.14.796D); 2. *seriously, in earnest* ταῦτα οὖν ἡ. διαφήτης ἔφη, ἀλλὰ...τὴν ἔκεινων [sc. false prophets] ἐλέγχων φευδολογίαν Thdt.Jer.4:10(2.432); 3. *in reality* ἡ οὐκ ὁργίζεται...οὐδὲ πελοῦ τὰ τῆς ὁργῆς Or.*hom.*18.6 in Jer.(p.160.21; M.13.477C); πατρός, ἡ. πατρὸς δύντος, νιοῦ δὲ ἡ. νιοῦ δύντος, τοῦ δὲ ἀγίου πνεύματος ἡ. ἀγίου πνεύματος δύντος Symb.Ant.(341)2 ap. Ath.*syn.*23(p.249.30; M.26.724A); Cyr.*Jo.*12(4.1039C) cit. s. ἀλήθεια; ref. Inc., Ign.*Trall.*9.1; ἡ. ἄνθρωπος ὡν Dion.Ar.ep.4(M.3.1072A); Max.*ambig.*(M.91.1320D); 4. *truly, perfectly* ἡ. κριτής ἡ θεός έστιν Thdt.Ps.81:1(1.1187); opp. τυπικός, id.Ps.39:9(1.861).

*ἀλήιτος, *not plundered*, Gr.Naz.*carm.*2(poem.)5.159(M.37.1533A).

[*]¹ἀλητικός, Synes.*insomm.*10(M.66.1300A) f.l. for ἀληκτος (p.164.2).

ἀληκτος, 1. *without end, everlasting* ἔξ ἡ. καὶ ἀνάρχου θεότητος Eus.I.C.1(p.198.30, vv.11, ἀλήπτου, ἀλήστου; M.20.1324B); Bas.*Spir.*66(3.56C; M.32.192B); τὴν ἡ. καὶ ἀπέραντον...βασιλείαν Isid.Pel.*eppl.*1.376(M.78.396A); neut. as adv. τὸ πῦρ ἀληκτα...εἰς αἰώνας κατακείται †Jo.D. B.24(M.96.1084B); 2. *ceaseless, assiduous*, Thdr.Stud.*eppl.*1.54(M.99.1108B).

ἀληττος, 1. *not to be laid hold of, not to be grasped*; met.; a. *unattainable* τὸ ζητούμενον ἡ. ὁ λόγος ὑπέδειξεν Gr.Nyss.v.Mos.9(M.44.301B); b. *not to be caught or overcome*, Meth.*res.*1.57(p.318.4; M.41.1152C) cit. s. ἀμαρτία; ἵνα...ἡ. τὰς ἀκοὰς ἀπὸ τῆς πονηρίας διαφυλάξων Tit.Bost.Man.3.20(M.18.1250C); Chrys.*hom.*62.2 in Jo.(8.748B); d. πάσι τοῖς ἐναντίοις Thdr.Mops.Zach.10:8ff.(M.66.568A); c. *not affording a handle for blame* ἡ. παρέχειν τῷ μωμῷ τὸν βίον Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.421C); hence *irreproachable* τὸ δὲ εἶναι καὶ μηδεμίαν παρέχειν λαβῆν ἐπ τοῖς κατὰ θεόν πράγμασιν Chrys.*hom.*31.2 in Rom.(9.748B); of God ἡ. ἡ φήσις αὐτοῦ, καθαρὰ ἡ κρίσις id.*hom.*12.4 in *ICor.*(10.102C); of apostles βίον...ἡ. Isid.Pel.*eppl.*2.251(M.78.688D); 2. *not to be apprehended*; a. in gen. ἡ. δ’ ὁ τόπος, καὶ ἡ ὑλὴ Just.*confut.*27(M.6.1524C); ἀσθενεῖν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν πρὸς τὴν ἡ. περίνοιαν Gr.Nyss.*Eun.*10(2.p.226.5; M.45.825); δ. τοῖς αἰσθητοῖς ἐστι τὰ νοητά Dion.Ar.d.n.1.1(M.3.588B); b. of God ἡ. τε καὶ ἀχωρήτου τοῖς πᾶσιν Eus.e.th.2.17(p.121.16; M.24.940A); φύσις ἡ. τε καὶ ἀπερληπτός Gr.Naz.or.28.5(p.28.10; M.36.32B); c. of Son πρωτογόρου κυνήσεως δύναμις, δ. αἰσθήσις Clem.*sir.*7.2(p.8.6; M.9.412C); τὸ τῆς φύσεως ἡ. Gr.Naz.or.31.21(p.142.4; M.36.132B); δύῳ γὰρ ὁδὸς ἀνθρώπουν δυστεκμαρτότερος, τοσούτῳ καὶ τῆς σῆς γεννήσεως ἀληπτότερά ἡ ἀνώ γένετος ib.29.8(8.46.84B); of Christ’s birth θεοπρῆπ...καὶ ἡ. Isid.Pel.*eppl.*1.18(M.78.193A); d. of H. Ghost ἀλλος τρόπος ὑπάρχεις οὐδος, ἡ. τε καὶ ἀγνωστος †Cyr.*Trin.*8(6³.11D); Jo.D.*hom.*4.4(M.96.605A); e. of profundity of Christian doctrine ἡ. τοῖς μὴ ἔχονται πνεύμα Or.*Cels.*6.17(p.88.13; M.11.1316B).

*ἀλήπτως, 1. c. ἔχειν be impregnable, Cyr.Nah.31(3.509D); 2. accurately, rightly, Or.*fr.*20.14(1; p.345.18; M.14.605A); Gr.Nyss.*Eun.*2(2 p.352.2; M.45.529); irreproachably ἡ. διακονήσαι τοῖς πράγμασιν Chrys.*hom.*14.1 in *ICor.*(10.117D).

*ἀλήρητος, without foolishness, i.e. unimistaken, certain ἡ. ... γνῶσαι Thdr.Heracl.I.s.48:16(M.18.1348D).

*ἀλησμονέω, be not forgetful, Jo.Carp.*cap.*43(M.85.1845).

ἀλητος, 1. *not to be forgotten*, enduring, immortal ἡ. καὶ διαυτίζουσαν παρέχει τὴν βασιλείαν ἀρχήν Eus.v.C.4.2(p.118.25; M.20.1152B); Gr.Naz.*carm.*1.2.29.132(M.37.678A); τοῖς προσηγορίαις τῶν τόπων ἡ. ... τὴν μνήμην ἐναποτίθεται Chrys.*hom.*60.2 in Gen.(4.579B); for ἡ. γνῶσις v. γνῶσις; 2. *unforgetting*, ref. God τὴν πάντα περιέχουσαν τὸν θεοῦ γνῶσιν, καὶ τὴν ἡ. μνήμην Cyr.Ps.119:16(M.69.1273A); †Caes.Naz.*dial.*30(M.38.892).

[*]¹ἀλητήριος, v. ἀλητήριος.

ἀλήτης, ἡ, as adj., wandering, erring, Nonn.*par.*Jo.1:12(M.43.752A); ib.8:21(816B); ib.12:40(857A).

ἀλήτις, ἡ, wanderer; as adj., wandering, Or.Cant.2(p.142.29; M.17.257A); αἰσκος...καὶ ἡ. ὡψή πεπλανήσαται Gr.Nyss.anim.et res.(M.46.117B); Synes.*hymn.*6.26(p.41; M.66.1609).

*ἀλητοβόρος, eating meal, Gr.Naz.*carm.*1.2.15.94(M.37.773A).

ἀλίδημος, running over the sea, Gr.Naz.*carm.*1.2.12.11(M.37.754A); Nonn.*par.*Jo.6:17(M.43.796B).

ἀλιεύς, ὁ, fisher; met., ref. Mt.4:19 ἀλιεὺς μερόπων τῶν σωζομένων πελάγους κακλας Clem.*paed.*3.12(p.291; M.8.681C); of men οὐ μόνον τότε ἀλλὰ καὶ νῦν ὁ σωτῆρ ήμων πέμπει ἀλιεὺς ἀνθρώπων Or.*hom.*16.1 in Jer.(p.132.10; M.13.437D); Nil.*eppl.*2.49(M.79.220D); of S. Peter ὁ τῆς οἰκουμένης ἡ. Chrys.*hom.in Mi.*18:23(3.4E).

ἀλιευτής, ἡ, foreg., Thdt.*affect.*6(p.149.7; 4.846); met., of apostles ἡ. ψυχῶν ἀνθρώπων Eus.fr.Lc.(M.24.544B).

ἀλιευτικός, of fishers, ref. apostles τοὺς ἀ. σολοικισμούς τοὺς Αἰττικούς καταλελυκότας ἐνδιογισμούς Thdt.affect.5(p.142.2; 4.83); τῇ ἀ. ἀπλότητῃ id.I.11.6(p.60.30; 2.252).

*ἀλιευτικώς, in the manner of a fisherman, i.e. of apostles ταῦτα... πεφιλοσόφηται πρὸς ὑμᾶς δογματικῶς, ἀλλ' οὐκ ἀντιλογικῶς ἄ., ἀλλ' οὐκ Ἀριστοτελῆς Gr.Naz.or.23.12(M.35.1164C).

ἀλιεύω, 1. fish; met., of S. Paul ὁ τῷ δρόμῳ τὴν ἔχραν ~ων A.Xanthipp.8(p.63.20); 2. fish for, catch; met., ref. Mt.4:19 ἐν ἀμαρτίαις ποτὲ γεγνονται καὶ ἀπὸ ἀμαρτίων τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ ἡλιεύθησαν Or.hom.16.4 in Jer.(p.137.2; M.13.444C); of Christ Παῦλον μετὰ τὴν ἀνάστασον ἡλιεύειν Chrys.hom.30.1 in Mt.(7.347B); ἕωμεν τῆς ποντοπορίους ἀθεωρήστον πορείαν, τῆς βιβλιστήσης μὲν τὸν ἀρχέκακον, ἀλιευσάσθης δὲ τὸν πρωτόπλαστον Procl.CP or.4.1(M.65.709B).

ἀλίξ-ω, salt, season; met., ref. Mt.5:13 ἀλισθητε ἐν αὐτῷ [sc. τῷ Χριστῷ] Ign.Magn.10.2; Chrys.hom.15.6 in Mt.(7.194A); τοὺς μέν ~ων τῇ σωφροσύνῃ, τοὺς δὲ φωτίζων τῇ διδασκαλίᾳ Pall.v.Chrys.5 (p.29.14; M.47.19).

ἡ ἀλητή ἡ, catch of fish, Gr.Naz.carm.2.2(epitaph.).1.4(M.38.11A).

*ἀλίκιμητος, wrought, i.e. caused, by the sea ἄ. μερίμνης Paul.Sil.ambo.228(M.86.2260A).

ἀλικρήπτις, at the sea's edge, Nonn.par.Jo.7:1(M.43.804C); ib.7:41 (812B).

[*]ἀλίκιτως, = ἀλήκτως, ceaselessly, Euthal.Diac.Ac.proem.(M.85.633B).

[*]ἀλιμπα, τό, = ἀλειψα, T.Job 32(p.124.1).

ἀλιψος, without starvation ἡ ἄ. αὐτοῦ [sc. Christ]...νηστεία Leont.H.Nest.2.20(M.86.1580D).

ἀλιπαρής, cheerless, ref. Gen.21:14 ἐκπέμπεται...ἡ τῶν Ἰουδαίων συναγωγή, στυγνὸν καὶ ἄ. ἐφόδιον ἔχουσα, ἀρτον τε καὶ ὕδωρ Cyr.gaph. Gen.3(1.81E).

ἀλιπαρής, sea-wandering, Nonn.par.Jo.6:64(M.43.804A).

ἀλιστρώ·, pollute ἵνα ἐγώ τῶν ἀσεβεστάτων θυσιῶν ~ηθῶ M.Tar.9(p.473); †Joh.D.ep.Thphl.15(M.95.365B).

ἀλισκω, [aor. ptcpl. ἀλῶν Pers.(p.8.9)]; act., catch, Chrys.hom.11.1 in I.Thess.(11.503B); Evagr.h.e.3.24(p.122.3; M.86.2648B).

*ἀλιτάρχης, ὁ, s.v.l., master of impiety, Alex.Sal.cruc.(M.87.404B).

*ἀλιτηριόνος, of sinful mind, Schol.40 in Jo.Clim.scal.27(M.88.1228).

ἀλιτήριος ([*]ἀλητή), wicked, sinful, of Devil ὁ ἀλήτηρος Cyr. Is.1.4(2.103D); Thdt.2.Thess.2:8(3.535); Olymp.Job 2 proem.(M.93.33D); ἀλήτηρέω...διαβόλω Oecum.Apos.14:7(p.162, v.l. ἀλιτ-); of demons, Dion.Al.ap.Eus.h.e.7.10.4(M.20.660A); Eus.d.e.4.10(p.167.1; M.22.277C); Cyr.Os.14(3.36C); of men, Isid.Pel.epp.2.114(M.78.556A); Cyr.Os.proem.(3.4D); Thdt.h.e.3.17.4(3.933).

ἀλίτης, ὁ, = ἀλέιτης, sinner; of Devil, Eudoc.Cypr.2.217(M.85.853B).

*ἀλίτιμος, ? wickedly honoured, of Ephesian Artemis ἡ ἀμαρτωλός, ἡ ἄ. †Chrys.Jo.theol.3(10.773B), or perh. f.l. for ἀλιτήμων, sinful.

ἀλιτρόβιος, living wickedly, Gr.Naz.carm.2.1.28.12(M.37.1288A); Nonn.par.Jo.15:19(M.43.876B).

*ἀλιτροδίκης, of unrighteous judgement, Meth.symp.5.4(p.58.3; M.18.104B).

*ἀλικλαρία, ἡ, for *ἀρκλαρία.

[*]ἀλλαγή, ἡ, = ἀλλαγή, change, Orac.Sib.2.157.

*ἀλλάκτης, ὁ, dealer γαστήρ ἄ. ἔστιν ἀπιστότατος †Chrys.crus. venerand.1(8.201A).

ἀλλαχότε, 1. elsewhere, Philost.h.e.5.1(M.65.528C); 2. elsewhere, Just.dial.46.2(M.6.573B); Eus.d.e.1.6(p.28.10; M.22.57A); Isid.Pel.epp.4.112(M.78.1180A).

ἀλλεπαλλήλως, successively, Epiph.ep.Arab.ap.haer.78.4(p.455.6; M.42.705A).

ἀλληγορ-έω, 1. speak allegorically, use an allegory; a. abs. ~ῶν ὁ Παῦλος καὶ γάλα αὐτὸν ὑνομάζων ἐπότισα ἐπιφέρει Clem.paed.1.6 (p.117.6; M.8.324B); ἐρει μοὶ τις· ξένοι μοι φέρεις, λόγον λέγων υἱόν. Ἰωάννης μὲν γάρ λέγει λόγον, ἀλλ' ἀλλως ~εῖ [i.e. allegory of ἐπιπο λευκός]. οὗτος γάρ δεκτεύειν τὸν λόγον...τοῦτο δέ τις ἀρχῆς καὶ νῦν ἀπεσταλμένον, ὑποβάς ἐν τῇ Ἀποκαλύψει ἔφη [Apos.19:11-13] Hipp. Noēt.15(p.257.21; M.10.824A); καὶ πανταχοῦ τῆς γραφῆς οὗτος ὁ νόμος, ἐπειδὸν ~ῆ, λέγειν καὶ ἀλληγορίας τὴν ἐρμηνείαν Chrys.Is.5 interp.(6.55A); b. convey by means of an allegory οὐ τὴν ἀναγέννησιν ἐντάθει ~ῶν Clem.paed.1.5(p.97.8; M.8.264A); ib.1.8(p.129.8; 329C); id.str.5.11(p.371.20; M.9.104B); ib.7.6(p.24.22; 445A) cit. s. θυσία; hence c. allegorize, say allegorically, id.prot.1(p.5.21; M.8.57B); id.paed.1.6(p.113.2; M.8.296B); σάρκα ἡμῖν τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον ~εῖ, καὶ γάρ ὑπ' αὐτοῦ δεδημούργηται ἡ σάρξ ib.(p.115.31; 301B); δόψις ~εῖται ἡδονὴ ἐπὶ γαστέρᾳ ἐπουσα id.prot.11(p.78.27; 228C); καρδία γάρ ἡ ψυχὴ ~εῖται ἡ τὴν ζωὴν χορηγήσασα, ὅτι δὲ μὲν ὁ πατήρ γνωρίζεται id.str.5.1(p.334.7; M.9.28A); εἰτ̄ δὲ ἂν τῷ φαλμῳδῷ κιθέρᾳ ~οὐμένη κατὰ μὲν τὸ πρώτον σημανόμενον ὁ κύριος, κατὰ δὲ τὸ δεύτερον οἱ προεχόντες κρούοντες τὰς ψυχὰς ὑπὸ μονοτριχέτη τῷ κυρίῳ ib.6.11(p.476.5; 309B); ib.6.15(p.498.8; 356B) cit. s. πίστις; ib.2.5 (p.123.13; M.8.952C); τὰ πάθη τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον, ἀτίνα, φησίν, ἐστὶ τῆς κτίσεως ~ούμενα σύμβολα Hipp.haer.8.14(p.234.2; M.16.3359C); ἡ δεκάλογος ~ούσια τὰ θεῖν τῶν λόγων μυστήρια ib. (p.234.9; 3362A); Or.Jo.20.10(p.339.15; M.14.596A); δὲ δουλόμενος λαβεῖν τὴν πρὸς Γαλάτας ἐπιστολὴν εἰστατει, τίνα τρόπον ἡληγόρηται τὰ κατὰ τὸν γάμον καὶ τὰς μίζεις τῶν θεραπανθῶν id.Cels.4.44(p.317.18; M.11.1100D); τῶν τε μύθων τὰς ~ούμενας φυσιολογίας Eus.p.e. 10.1(460D; M.21.768A); Epiph.haer.64.65(p.506.1; M.41.1184B); πάν δὲ τὸ παροιμιαζόμενον οὐ ταῦτον ἐστὶ τῇ δυνάμει ἀλλὰ ἄλλη μὲν ῥήσει διηγεῖται, ἀλλή δὲ δυνάμει ~εῖται ib.69.21(p.171.9; M.42.236A); ~ούμενα εἶπεν ὁ θεός ἀπόστολος, ἀτὶ τοῦ, καὶ ἔτέρως νοούμενα. οὐ γάρ τὴν ιστορίαν ἀνέλειν, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν ιστορία προτυπωθέντα διδάσκει Thdt.Gal.4:24(3.385); d. use in an allegorical sense εὐχαριστῶν ἀεὶ τῷ θεῷ καθάπερ τὰ ζῶντα δοξολόγια τὰ διὰ Ἡσαΐου ~ούμενα Clem.str. 7.12(p.57.19; M.9.512A); 2. interpret, explain allegorically, Tat.orat. 21(p.23.23; M.6.853B); Hipp.haer.4.46(p.68.19; M.16.311C); Cels.ap. Or.Cels.4.38(p.308.28; M.11.1088A); κατηγορῶν [sc. ὁ Κέλσος] τῆς Μωϋσέως ιστορίας αἰτιάται τὸν τροπολογούντας καὶ ~ούντας αὐτὸν Or.Cels.1.17(p.69.7; 692A); μαθητῶν δύο· τοῦ τ' ἐπὶ τὴν θρησκείαν τῆς ψυχῆς ἀνάγοντος τὰ γεγραμμένα καὶ ἐπ' αὐτὴν αὐτὰ ~οῦντος, καὶ τοῦ τὰ μέλλοντα ἀγαθὰ καὶ ἀληθινὰ διὰ τῶν ἐν τῇ οκιν κειμένων παρίσταντος id.Jo.10.28(18; p.201.27; M.14.357C); δεῖ πᾶσαν τὴν κατὰ τὸν Αἴβραϊμ ~ούντα ιστορίαν ἐκαστον πνευματικῶς ποιῆσαι τῶν πεπραγμένων ὑπ' αὐτοῦ ib.20.10(p.337.31; 592C); οἱ ἐτέροδδοι οὖν ἀθέλουσιν τὴν τῶν ἀνθρώπων ἀνάστασιν ~ήτωσαν καὶ τὴν τὸν σωτῆρος id.comptin 1Cor.15:12(JTS 10 p.44); οἱ μὲν οὖν τις ~ῶν τὸν οὐρανὸν καὶ φάσκων αὐτὸν εἶναι τὸν Χριστὸν id.or.26(p.360.23; M.11.501A); Meth.symp.3.1(p.27.9; M.18.61A); Ωριγένης...πάσας ~ῆσαι τὰς γραφὰς ἐγχειρίσας Eust.engast.21(p.48.2; M.18.656A); Eus.d.e.7.3 (p.343.19; M.22.560C); id.p.e.2 proem.(44B; M.21.92C); πάλιν τε ἀκούοντες [Pr.9:1] τὸν μὲν οἶκον ~εῖτε, τὸ δέ, ἔκτισεν, οὕτω λαμπρωτες μεταποιεῖτε αὐτὸν εἰς τὸ κτίσμα Ath.Atr.2.46(M.26.245C); id.v.Anton.76(M.26.949A); Gr.Naz.or.4.119(M.35.6571); ἀμέλει καὶ τὰ τυπικὰ τῶν Ἰουδαίων ~ῶν καὶ παραβάλλων ταῦτα πρὸς τὴν ἀλήτειαν Mac.Aeg.or.13(M.34.864A); Epiph.haer.69.51(p.198.1; M.42.280D); ἐντεῦθεν...ἔτερον μανθάνομεν...τὸ πότε καὶ τίνα ~εῖν χρῆ τῶν γραφῶν· καὶ ὡς οὐκέτι κύριοι τῶν νόμων τούτων αὐτοί, ἀλλὰ δεῖ αὐτὴν τῇ διανοίᾳ τῆς γραφῆς ἐπομένους, οὕτω τῷ τῆς ἀλληγορίας κεχρῆσθαι τρόπῳ...ἢ γραφὴν ἀφῆκε κύριον γενέσθαι τὸν ἀκροατὴν ἀρμόδιον εἰρημένα οἷς ἐβούλετο πράγματι, ἢ προσώποις, ἀλλὰ προσῶπα έαντην ἡρμήνευσεν Chrys.Is.5 interp.(6.54D); Synces.ep.146(M.66.1541A); Cyr.Ps.23:2(M.69.845A); Proc.G.Gen.17:19(M.87.361C); Anast.S.qu.el resp.32(M.89.569B); 3. abs. use allegorical interpretation τῶν ~εῖν βουλομένων Chrys.Is.5 interp.(6.55B); id.hom.5.2.1 in Mt.(7.529E); Isid.Pel.epp.4.117(M.78.1192B); Proc.G.Gen.3:21(M.87.221A); cf. allegorizantes Babylonem diximus negotia esse terrena, Or. hom.20.4 in Jer.(p.314.3; M.13.532D); dicitur mihi: noli allegorizari, noli per figuram exponere, id.hom.6.8 in Ezech.(p.386.11; M.13.716A); 4. be discrepant with χρήσεις...εἰς οὐδὲν ~ούσας τοῖς ἄγιοις καὶ ἐκκρήτοις παρέσται CCP(68)act.8(H.3.1157B).

*ἀλληγορητόν, one must explain allegorically, Or.fr.27 in Lam. (p.248.2; M.13.624A).

*ἀλληγορεῖτος, to be explained allegorically, Clem.str.5.9(p.365.23; M.9.92A).

ἀλληγορητής, ὁ, allegorical expounder, Thdt.qu.39 in Gen.(1.52); Proc.G.Gen.3:21(M.87.220A).

ἀλληγορία, ἡ, allegory; 1. in gen. Μητρόδωρος...ἐν τῷ περὶ Ομήρου λόγῳ εὐθίως διείλεκται, πάντα εἰς ἄ. μετάγων Tat.orat.21 (p.24.7; M.6.853B); †Hipp.fr.46 in Pr.24:13(p.174.7); Meth.res.1.24 (p.248.18; M.41.1093C); ib.1.39(p.282.15; M.18.208B); ref. Vergil ed. 4.8 συνίεμεν...ἀποκριθών δι' ἀλληγορῶν τα<ῦτα> λεχθέντα Const.or. s.c.19(p.182.16; M.20.1292C); Eus.d.e.4.15(p.181.35; M.22.304A); τὴν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ στάσιν τε καὶ βεβαίωσιν, ἦν ὅρος ἀλιών ἐπὶ τοῦ παρόντος κατὰ τρόπον ἀλληγορίας ὄντομάζει ib.6.18(p.277.18; 456C); Bas.Eupn.1.14(1.226D; M.29.544C); οἶδα νόμους ἀλληγορίας, εἰ καὶ μῆ παρ' ἐμάντος ἐκείνων ἀλλὰ τοῖς παρ' ἔτέρων πεπομπέοις περιτυχοῖς id.hex.9.1(1.80B; M.29.188B); Gr.Nyss.hom.in Cant.proem. (M.44.757A) cit. s. ἀναγωγή; opp. τὰ ἀληθινά, Epiph.anct.53(p.61.25; M.43.108Cf.); id.haer.66.56(p.93.7; M.42.113B) cit. s. ἀναγωγή; Proc.G.Gen.1:24(M.87.105D); ἄ. ἔστιν ἡ ἐπ' ἀφύκων οἵον ὄρέων,

βουνῶν...τροπολογία δέ ἐστιν, ή ἐπὶ τῶν ἡμετέρων μελῶν, οἷον κεφαλῆς, ὁθολαμῶν Max.qu.dub.8(M.90.792A); Cosm.Ind.top.5(M.88.249B); 2. in Alexandrine usage ἀ. is a method of exegesis which (a) is contrasted with literal interpretation and (b) is discernible from the content of the text ἐκείνη γάρ ή λεγομένη κατάβασις ἐπὶ τὸ ὅρος θεοῦ ἐπίφασις ἐστὶ θεός δυνάμεως ἐπὶ πάρτα τὸν κόσμον δικρούστης καὶ κρυπτούσης τὸ φῶς τὸ ἀπρόσιτον. τοιαύτη γάρ ή κατὰ τὴν γραφὴν ἄ. Clem.str.6.3(p.447.12; M.9.249C); Or.Cels.4.48(p.320.25; M.11.1105B); πῶς τὴν...κοσμογένειαν σαντῷ διὰ τινός, ὡς φῆς, τυπώδους ἀ. λαμβάνεις; Cels.ib.6.29(p.99.9; M.11.1337B); οὐκ οἶδα δὲ πῶς οἱ φεύγοντες τὴν ἐν τοῖς ἄ., καὶ τὴν λέξιν δὲ ἔαυτὴν ἀναγεγράφθαι νομίζοντες, παραστήσονται τῷ βουλύματι τοῦ ἀγίου πνεύματος πράγματα ἀναγραφῆς ἀξιώσαντος Or.sel.in Ps.50:1(M.12.1453B); Μωϋῆς ἔρωτα τῷ νοὶ τὴν ἀλήθειαν τοῦ νόμου καὶ τὰς κατὰ ἀναγωγὴν ἄ. τῶν ἀναγεγραμμένων παρ' αὐτῷ ἰστορῶν id.Jo.6.4(2; p.111.7; M.14.205A); ib.13.9(p.233.23; 412C); ib.13.17(p.240.32; 424B); μετὰ δὲ τὴν ὡς πρὸς τὸ ὥρτὸν ταφῆσαν τὰ πρὸς ἀλληγορίαν ὥρτεον id.fr.27 in Jo.1:50(p.504.10); id.princ.4.2.6(13; p.316.14; M.11.369A); cf. quis ita brutus invenerit, qui non horrescens sonum litterae ad allegoriae dulcedinem ipsa necessitate configuat? id.hom.16.9 in Num.(p.151.21; M.12.701A); in Antiochene usage ἀ. is (a) a mode of literal expression, which is (b) indicated only by the form of the text ή θεός γραφὴ τῆς ἄ. τὸ μὲν ὄνομα οἶδε, τὸ δὲ πρᾶγμα οὐκ οἶδεν Diod.proem.Ps.118(p.90.7); "Ελληνες μὲν γάρ ἄ. δύναμέοντι πρᾶγμα ἀλλως μὲν νοούμενον, ἀλλως δὲ ἀγορεύμενον ib.(p.90.11); ἀλλ' οἱ καινοτόμοι τοῖς θεός γραφῆς, καὶ οἰδισθοῖ, περὶ τὴν ἰστορίαν ἡ ἀτονήσαντες ἡ κακουργήσαντες, ἐπεισήγεικαν τὴν ἄ., οὐ κατὰ τὸν νοῦν τὸν ἀποστολικόν, ἀλλὰ πρὸς τὴν αὐτῶν κενοδοξίαν ἔτερα ἀνθ' ἔτερον ποιοῦντες νοεῖν τοὺς ἀναγνώσκοντας id.proem.Pss.(p.88.12); Chrys.Is.5 interp.(6.55B); ib.(54E); id.hom.85.1 in Jo.(8.505C); ref. Gal.4:24 καταχρηστικῶς τὸν τύπον ἄ. ἐκάλεσεν. ὃ δὲ λέγει, τοῦτο ἐστιν· ἡ μὲν ἰστορία αὕτη οὐ τοῦτο μόνον παραδοῖς, διπερ φάνεται, ἀλλὰ καὶ ἄλλα τιὰ ἀναγορεύειν διὸ καὶ ἄ. κέκληται id.comm.in Gal.4:24(10.710B); Sever.creat.4.2(M.56.459); νῦν τῷ δύναματι κατεχήσαστο οὐ τῇ δυνάμει τῆς ἄ. ή γάρ ἄ. οὐ στοιχεῖ τοῖς ὥρτοῖς, ἀλλὰ δέ τινα ἑμφανόμενα ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν ψῆφην τῶν νοητάτων ἀκολουθίας εἰσάγει id.Gal.4:24(p.302.17); ἄ. ἐκάλεσε τὴν ἐκ παραθέσεως τῶν ἥδη γεγονότων πρὸς τὰ παρόντα σύγκρισιν Thdr.Mops.Gal.4:24(p.79.18; M.66.908C); ν. ἀναγωγὴ, θεωρία, μυστικός, τύπος.

*ἀλληγορικός, figurative, allegorical εἰ δὲ ἄ. [sc. αἱ ἰστορίαι], μέθοι εἰσὶ καὶ οὐκ ἄλλο τι Arist.apol.13.7; Eus.d.e.7.3(p.343.26; M.22.560C); id.p.e.8.8(370A; M.21.624C); τοῦ ἄ. τὸ ἰστορικὸν πλείστον ὄσον προτιμῶμεν Diod.Gen.39:11(M.33.158A).

*ἀλληγορικῶς, figuratively, allegorically, Clem.paed.3.7(p.259.4; M.8.699A); τούτου τοῦ παραδείσου ἄ. οἱ ἀγγελοι κέκληται ἔνδια, καὶ ἐστὶ τὸ ἔνδιον τῆς ζωῆς...Βαρούχ Hipp.haer.5.24(p.127.22; M.16.3195A); Or.Jo.13.40(p.267.4; M.14.472B); εἰ δεῖται...ἀλλάξαντα τὴν φωνὴν ἄ. τὸ νοῦν τῆς ἰστορίας κατανοῆσαι, μενούστης δηλαδή καὶ τῆς ἰστορικῆς ἀλλητείας Gr.Nyss.Eup.12(1 p.240.27; M.45.940A); ref. eucharist οὐ γάρ μόνοις τοῖς μαθηταῖς ἐδίδου τὴν σάρκα φαγεῖν...ἀλλὰ πάσιν διοίλας ὄστοις ἀνδράσι καὶ προφητικοῖς δρμοῖς ταῦτην ἄ. τὴν σιταρχίαν ἔδωκεν Mac.Mgn.apocr.3.23(p.105.15); comp., Or.or.23(p.353.2; M.11.489D); Eus.Ps.145:9(M.24.65A); Didym.ap.cat.Ac.20:26(p.336.3).

*ἀλληγοριστής, ὁ, allegorical expounder, Eus.h.e.7.24.2(M.20.693); cf.Thdr.Mops.Gal.4:30(p.86.5).

*ἀλληγορούμενως, allegorically, Hipp.haer.10.17(p.279.9; M.16.3435B).

*ἀλληλαίποι, causing one another ἄ. ἄρα ὁ μὲν θεός τοῦ κόσμου, ὁ δὲ κόσμος τοῦ θεοῦ †Just.qu.Chr.3.5(M.6.1441A); πῶς οὐκ ἄ. ἐσται ἀντικείμενα; Disp.Phot.3(M.88.557C); Max.Pyrr.(M.91.349C).

*ἀλληλένθετος, bound one in another, intertwined, †Chrys.palm.1.1(8.231A) = †Meth.palm.1(M.18.384A); met., of Persons of Trin. ὡς ἀπειρότοις φεραλλήδους καὶ ἄ. καὶ τὰς οἰκείας προσηγορίας ἔχουσαν †Gr.Nyss.imag.(M.44.1341D); ib.(1344A).

ἀλληλίζω, have reciprocal intercourse, Clem.paed.2.10(p.209.35; M.8.501A).

*ἀλληλοβασία, ἡ, reciprocal intercourse, Clem.paed.2.10(p.211.8; M.8.504B).

*ἀλληλογονία, ἡ, mutual generation, procreation, Nemes.nat.hom.2(M.40.573B).

*ἀλληλοεστώτερος, one within the other; hence concentric, of two porticoes, Marc.Diac.v.Porph.75.

*ἀλληλομαχέω, fight one another, Apoc.Dan.C(p.119).

*ἀλληλομητρότεκνος, each parent of the other ἀναισθεία καὶ λήθη ἀ. γεννέα Schol.in Jo.Clim.secal.18(M.88.936A).

*ἀλληλούια, (Hebr. πιντζέζη) alleluia; 1. interpretations λέγεται ἔβραιστι θεβέλ μαρημαΐα, λαλὰ τῷ θεῷ τῷ θεμέλιοντι τὰ πάντα, δοξάσωμεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. ὁστε πᾶς ὁ φάλλων τὸ ἄ. θεὸν δοξάζει Apoc.Paul.30(p.56); ἐστι δὲ τὸ, ἄ., αὐτὸς τῷ ἀράτῳ. λέγεται δὲ τοὺς ἀγγέλους ταῦτη τῇ φωνῇ αἰνεῖν τὸν θεόν, ὁσπερ τὰ χερούβινα τό· ἄγιος, ἄγιος..διαιρέται δὲ τὸ ἄ. σύτως, ἄλλ., θεός, ἄλλ., ὕψορος, οὐτα, κρατιός Ath.expr.Ps.104 proem.(M.27.441C); τὸ γάρ, ἀλληλού, ἐρμηνεύεται, αἰνεῖτε, τὸ δέ, ἵα, τὸν κύριον ib.134:1(525A); ἐρμηνεία ἐστὶ τοῦ μὲν ἄ. τὸ ὑμνήσατε μετὰ μέλους τὸ ὄν †Just.qu.el resp.50(M.6.1296A); Ἡγγαῖος...ἔφαλλεν...πρώτος ἄ., ὁ ἐρμηνεύεται, αἰνέσωμεν τῷ ζῶντι θεῷ †Epirh.v.proph.Ag.Λα20(M.43.412B); τῇ γάρ ἔβραιδι διαλέκτῳ ἐστὶ τὸ ἄλλ. ἔρχεται καὶ ἔφάντη τὸ δὲ ἄλλ. ὁ θεός, τὸ δὲ οὐνα αἰνεῖτε ὑμεῖτε τὸν ζῶντα θεόν τι Bas.h.myst.41(p.387.14); various interpretations †Germ.CPcontempl.(M.98.412B,C); 2. use: in gen., at end of each line in hymn of praise, A.Xanthipp.19(p.71.26ff.); as beginning of a doxology, Tr.Phil.2(p.162.13); after some verses from Psalms πάντες ἐκέραξαν ἄ. A.Mt.25(p.254.2); liturg., before Gospel during censing, Apoc.Paul.29(p.56); φάλλετε τὸ ἄ. καὶ ἀνάγνωτε τὸ ἐναγγέλων καὶ προσεύγετε προσφορὰν ἄρτον ἄγιον A.Mt.25(p.252.9); †Bas.h.myst.40(p.391.7); at Rome ἐκάστου ἔτους ἀπάξ...τὸ ἄ. φάλλοντι, κατὰ τὴν πρώτην ὑμέραν τῆς πασχαλίου ἑορτῆς, ὡς πολλοῖς Ρωμαίων ὄρκον εἶναι, τοῦτον τὸν ὕμνον ἀξιωθῆναι ἀκοῦσαν τε καὶ φέλαι Soz.h.e.7.19.4(M.67.1476B); cf. quod [sc. alleluia] nobis cantare certo tempore solemniter mortis est, secundum ecclesiae antiquam traditionem: neque enim et hoc sine sacramento certis diebus cantamus. alleluia certis quidem diebus cantamus, sed omni die cogitamus, Aug.enarratio in Psalmum 106(M.PL.37.1419); sung in heaven, being led by David, Apoc.Paul.29(p.55); θεωροῦμεν...Ισαάκ καὶ Ἰακὼβ καὶ τὸν Δανιὴλ φάλλοντα τὸ ἄ. Dorm.BMV44(p.109); Tr.Phil.3(p.162.30).

*ἀλληλουχία, ἡ, association, mutual relationship τῆς τῶν ὁμοφυῶν ἄ. †Proc.G.Pr.30:14(M.87.1327A); Max.schol.d.n.1.4(M.4.196B); solidarity κοινωνίαν καὶ ἄ. Andr.Caes.Apoc.67(M.106.437C); of relationship of Ghost to other Persons of Trin., reciprocity τὴν πρὸς τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἄ. Didym.Trin.2.6(M.39.532C).

*ἀλληλούχος, holding together, interconnected τῶν ἄ. γενικῶν ἀρετῶν Max.or.dom.(M.90.889A); id.qu.Thal.39(M.90.393A).

*ἀλληλούχως, in conjunction, Thdr.Stud.anirr.2.28(M.99.372C). *ἀλληλοφάγεω, eat one another, Gr.Nyss.hex.30(M.44.92B); Isid.Pel.epp.4.57(M.78.1108C).

*ἀλληλοφθόρεω, corrupt one another, Eus.d.e.4.9(p.163.26; M.22.273A); id.h.e.1.2.19(M.20.64A).

*ἀλληλοφθορία, ἡ, corruption of one another, Eus.d.e.1.6(p.31.28; M.22.61D).

*ἀλληλοφθόρος, destroying one another, Geo.Pis.hex.573(M.92.1479A); id.Pers.1.33(M.92.1200A); οὐτω ἀντικείμενα ἄ. ρήματα Martin.ap.CLater.act.4(H.3.809C).

*ἀλληλοφονέω, kill one another, Meth.Porph.2(p.506.1; M.18.404B).

*ἀλληλοφόνται, οἱ, killers of one another, Just.i.apol.39.3(M.6.388B).

*ἀλληλοφυῶς, in partaking of one another's nature ἄ. καὶ συμφυῶς, καὶ φεραλλήδως τὸ μυστήριον τῆς τριάδος καθέστηκεν Anast.S.hod.16(M.89.261C).

*ἀλληλόχρεοι, indebted to one another; of marriage and virginity, Amph.hom.2.1(M.39.45B).

*ἀλληλοχωρία, ἡ, interpenetration (cf. περιχώρησις), Christol. ἐνδιδοῦντος ἐαυτὸν τῷ ἐτέρῳ καὶ μίαν ὑπόστασιν ἐξ ἐνώσεως τῶν δύο δια τῆς ἄ. δεικνύντος Leont.II.Nest.1.48(M.86.1509D).

*ἀλληλάλλως, 1. in this way and that, variously, Mac.Mgn.apocr.4.16(p.190.10); Leont.H.monoph.(M.86.1884C); 2. confusedly ἴνα τὶ...ἄ. ἀλλάλλως; †Jo.D.B.J.22(M.96.1061D).

*ἀλλογένεθλος, of differing nativity (astrol.) ἐν...πολέμω πλεόνεσιν ὄμοις μόρος ἄ. Gr.Naz.carm.1.1.5.22(M.37.425A).

*ἀλλογενής, 1. of another race, foreign; of non-Jews, Just.dial.10.3(M.6.496D); Or.fr.53 in Jo.(p.527.2); Eus.p.e.1.2(5D; M.21.29A); of non-Levites, forbidden to officiate in OT cult, Const.App.2.27.1;

2. of another kind, Clem.str.6.1(p.423.1; M.9.209A); of various pseudepigraphical books of Sethian Gnostics, dist. from those ascribed to Seth himself (perh. also with connotation of strange, exotic), Epiph.haer.39.5(p.75.11; M.41.669C); of flesh opp. spirit, Nonn.par.Jo.6:63(M.43.804A); πῶς οὖν ἔσται τῆς δόξης κύριος ὁ νιός, εἴπερ δύτις τέ ἐστι ἄ., καὶ τῆς τοῦ πατρὸς οὐσίας ἀλλότριος; Cyr.thes.32(5¹.300C); ref. Jo.20:17 τῶν ἀμφοτέρων τούτων ὄνομασιν πρὸς τὰ ἄ. ὄνόματα μὴ δυναμένων ἔξιστονθαι Epiph.haer.76.34(p.383.8; M.42.584D).

ἀλλόγλωσσος. 1. *using a strange tongue*, Gr.Nyss.virg.23(p.334.18; M.46.405D); 2. *using different tongues* οὐδὲ ἡ εἶναι θέλησεν [sc. ἥμας ὁ θεός] Chrys.hom.34.4 in 1Cor.(10.315D).

ἀλλοδατός, *belonging to another land, foreign*; fem. as subst., *foreign country*, Eus.h.e.4.23.1(M.20.384B); Chrys.hom.in Mt.7:14 (3.26B); *foreign journey πάσης αὐτοῦ* [sc. Παῦλου] τῆς ἡ αἱρετοῦθος Hier.vir.all.(tr.Sophr.Pal.)7(p.11.30; M.PL.23.62CB).

***ἀλλοδίκης,** *having strange notions of justice*, Orac.Sib.3.390; ib.11.216(conj. for ἀντὶ δικῆς).

ἀλλοδοξία, ἡ, *heterodoxy*; of Arianism, Ath.ep.Serap.1.1(M.26.532B); id.Ar.3.22(M.26.360A).

ἀλλοδόξος, *heterodox*, Geo.Pis.Sev.89(M.92.1628H); neut. as subst., Ath.Ar.1.17(M.26.45D).

[*]**ἀλλόδοχος**, prob. for foreig., Geo.Pis.Sev.461(M.92.1656B).

[*]**ἀλλοεθνός,** = *ἀλλοεθνής, of a foreign nation*, Epiph.haer.30.11 (p.347.17, v.l. ἀλλοι οὐθοντος M.41.425A).

***ἀλλοιοτροπία,** ἡ, *variation, change*, Epiph.haer.66.12(p.34.4; M.42.48B).

***ἀλλοιοφανία,** ἡ, *variety of speech*, Epiph.haer.8.9(p.196.23; M.41.22ID).

ἀλλοι·ώ, A. act. trans., *change, alter*, for better or worse; 1. of redemptive activity of God, *change, convert* ὁ θεός...ό ~ών καὶ μεταβάλλων...τὰ κτίσματά σου Serap.euch.30.1; τὸν οὐδὲ...~ούντα τὰ ἄλλα καὶ μὴ ~ούμενον αὐτὸν διδάσκει [i.e. Ps.101:28] Ath.Ar.1.36 (M.26.85D); ἵνα πρὸς τὸ κρεῖττον ἡ καὶ μεταβαλλόν ἐκ τοῦ χείρονος τὴν...κακίαν ἔξαφανίσῃ ἀπὸ τῆς φύσεως ἐν ἑαυτῷ τὸ κακόν δαπανήσας Gr.Nyss.Eun.5(2.p.170.26; M.45.700D); ὁ πνευματικός λόγος...διαφύλαττε τὴν διάνοιαν ὡς ~ών αὐτὴν δληντες ἐις ἀγάπην τοῦ θεοῦ Diad.perf.III(p.12.20); ἄλλοιστε με τὸ ἀγάπην τοῦ θεοῦ Lit.Jac.(p.166.1); 2. reflex. (cf. B) [sc. ὑλὴ] ~ούσας...αὐτὴν δεῖ ἀρχεται ἀπ' ἀρχῆς Alex.Lyc.Man.7 (p.12.3; M.18.421A); 3. of action of demons καρδίας ἡ T.Sal.18.30(M.122.1345B).

B. pass., *become different; suffer change*; 1. metaphysical, corporeal things σῶμα...~ούμενον καὶ φύσιον καὶ γνώμενον Just.dial.5.2(M.6.488A); ...διάβολος...κολάζεται τὸ δὲ κολαζόμενον ~οῦται καὶ πάσχει, ἀπάθεις δὲ τὸ ἀγέντον Meth.res.1.36(p.276.15; M.41.110C); denied of essences of intelligible things, Nemes.nat.hom.3(M.40.596A); hence denied of soul in its union with body, ib.l.c.; 2. met., *change one's attitude towards*, Ath.h.Ar.30(p.199.17; M.25.728B); ? *be disturbed in mind, ref.* S. Peter in prison οὐτας ἔχων καὶ οὐντας ἡλιούστοι Chrys.hom.8.2 in Eph.(11.55C; ἥμας Gaume); 3. moral, *change for the better, be converted* ἔσχεν τὴν καρδίαν ~ωθεσσαν T.Job 49(p.135.18); v. ἀλλοίωσις; *turn to evil πρὸς τὸ χείρον...~ωθῆσται* [sc. human soul which has come into a body] Or.princ.1.8.4(p.104.3).

C. philos. and theol., pass., *be subject to change*; 1. characteristic of created things opp. God τὰ στοιχεῖα...οὐντας εἰς τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ φθαρτὰ καὶ ~ούμενα εἰς τοῦ μὴ οὗτον παραχθέντα Arist.apol.4.1; ib. 5.1; and of corporeal things τὸ σῶμα...~οῦται...πῶς οὖν δύναται τὸ ~ούμενον τῷ ἀναλογιστῷ ἐουκέναι; †Bas.struct.hom.1.6(I.326E; M.30.16C); 2. certain pagan notions of deity accused of implying change [sc. Ζεύς] εἰ, μὲν ἀπρ...~οῦται, εἰ δὲ καρός, τρέπεται Athenag.leg.22.5(M.6.940A); denounced as an impiety in connexion with God, [acc. Origen] εἰ...ἡν χρόνος δὲ οὐκ ἡν τὰ ποιήματα, ἐπει τῶν ποιημάτων μὴ οὗτον οὐδὲ ποιήτης ἐστιν...καὶ ~οῦθαι καὶ μεταβάλλειν τὸ ἀτρεπτὸν καὶ ἀναλογιστὸν συμβάσσεται θεόν Meth.creat.2 (p.494.25; M.18.33C); ib.4 passim(p.496; 330C.337A); τὸ προκριτέον ἐν πατρὶ καὶ νέῳ καὶ ἀγίῳ πνεύματι μένον ἐν ταυτότητι καὶ μὴ ~ούμενον Epiph.haer.76.10(p.365.22; M.42.553B); τὸ...~οῦθαι τῆς θεᾶς φύσεως παντελῶς ἀλλότριον Cyt.Jo.1.4(3.6D); or with generation of Son ὁ πατήρ ἐγένετο τὸν νέον, οὐ γάρ το προέμενος οὐδὲ ~ούμενος οὐδὲ γε παθητικῶς κινούμενος...ὑπέστητο αὐτὸν Eus.e.th.1.12(p.72.16; M.24.849A); or with Son οὐ...θέμις εἰπεῖν ἐκ τῆς οὐδότας τῆς ἀτρέπτου τρεπτοῦ γεννάσθαι λόγον καὶ ~ουμένην σοφίαν. πῶς γάρ ἐπι...σοφία τὸ ~ούμενον; Ath.Ar.1.36(M.26.88A); where ref. is to God it is to be understood virtually, never absolutely (or as in appearance only and not in reality), Epiph.haer.76.37(p.389.10; M.42.593D) poss. ref. Ps.76:11, v. ἀλλοίωσις; 3. change having no place in Inc. either as touching divine nature γενόμενος ἀνθρώπος οὐκ ἄλλοισται Alex.Al.ep.enycl.4(p.9.11; M.18.576B); αὐτὸς ἀτρέπτος μένων, καὶ μὴ ~ούμενος ἐν τῇ ἀνθρωπίᾳ οἰκονομίᾳ Ath.Ar.2.6(M.26.160B); ib.1.36(85C); ὁ θεός λόγος, οὐδὲν αὐτὸς ἀπὸ τῆς κοινωνίας τῆς περὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν φύσην ~ούμενος Nemes.nat.hom.3(M.40.601A); or the human nature οὐτε οὖν ὁ λόγος εἰς σῶμα...οὐτε εἰς λόγον τὸ σῶμα ἄλλοισται Leo Mag.ep.35.2(p.41.25; M.PL.54.808A); Anast.Ant.fr.

ap.Doct.Patr.20(p.126.18; M.89.1286B) cit. s. ἀνάκρασις; or as touching virginity of BMV οὐντας ἡλιούσθη ἡ παρθένος καὶ μήτηρ ἐγένετο οὐδὲ ~ωθεῖσης παρθενίας τόκος ἐγένετο Thdot.Anc.expl.symb.14(M.77.1333A); not involved in Redemption, Ath.Ar.1.36(M.26.85D) cit. s. A.I; οὐδὲ εἰς τροπὴν ἡλιούσθη τὸ τρεπτόν τῆς φύσης ἥμας ιασουμένη [sc. ἡ θέστης] Gr.Nyss.ep.3(M.46.1020C); Epiph.inc.1 (p.227.24; M.41.273C); 4. heret.; in accusation levelled against Apollinarius ὁ σκόπος πρὸς τοῦτο βλέπει...τὴν ἀπάθη καὶ ἀναλοίωτον φύσα πρὸς πάθους μετουνίαν ~ωθῆναι Gr.Nyss.Apoll.5(M.45.1132B); change denied by Eunomius but for different reason οὐ [sc. φῆση] τὸ ἀτρεπτόν τε καὶ ἀκτιστὸν τῷ διὰ κτίσεως γεγονότι, καὶ διὰ τοῦτο πρὸς κακίαν ~ωθεῖται, καταψύχθηναι ἀλλὰ καὶ αὐτὸν κτιστὸν δύτο πρὸς τὸ συγγενές ἐλθεῖν ἑαυτῷ καὶ ὅμοφυλον...σπέρην ἦν, τοῦτο γενόμενον Eun.ap.Gr.Nyss.Eun.5(2.p.120.3; M.45.701A); implicit in monothelite position μιαν...ἔπι Χριστοῦ...ἐνέργειαν λέγεν οὐ θέμις...ἐπει καὶ τρεπτῆς ὑπάρχων δειχθῆσται φύσεως, καὶ τὴν οὐσίαν τῆς σαρκὸς εἰς ὅπερ οὐντας ἦν ~ώσας Max.ambig.(M.91.1057C).

D. for exeg. Pss.44:1,76:11 v. ἀλλοίωσις.

ἀλλοίωμα, τό, *alteration*, Meth.res.1.43(p.290.10; M.18.272B); φύσις [sc. ἔστιν] ὁθαλαμῶν ἡ Nil.vil.4(M.79.1144D).

ἀλλοίωσις, ᡥ, freq. ass. with *τροπή* q.v.; 1. *difference, alteration, variation, modification* οὐσίας ἔστιν αὐτῆς [sc. ὑλῆς] ἡ ἡ. Alex.Lyc.Man.7(p.12.6; M.18.421B); παθητήν...αὐτὴν καὶ τρεπτὴν ὑπάρχουσαν εἴκειν τὰς θεοποιήστος ἡ. Dion.Al.ap.Eus.p.e.7.19(333D; M.21.564A); superimposed upon substance οὐσίας ἔστιν...η τὸ πάσας δεχόμενον τὰς μεταβολάς τε καὶ ἡ, αὐτὸν δὲ ἀναλοίωτον κατὰ τὸν λόγουν ἡ τὸ ὑπόμενον πάσαν ἡ, καὶ μεταβολήν Or.or.27(p.368.6f.; M.11.512B); characterizes all that is corporeal τὰ...σώματα...εἰ θερμαλεῖται...κατὰ πάθος θερμαλεῖται εἰ δὲ κατὰ πάθος...καὶ κατ' ἡ. εἰ δὲ κατ' ἡ...καὶ κατὰ μεταβολήν †Just.qu.Chr.5(M.6.1460C); and the union of corporeal things ἐπι μὲν γάρ τῶν σωμάτων ἡ ἐνώσις ἡ. τῶν συνόντων πάντων ἐργάζεται, ἐπειδήπερ εἰς ἄλλα σώματα μεταβάλλεται Nemes.nat.hom.3(M.40.593B); Leont.B.Nest.el.Eut.2(M.86.1304D); of physical changes involved in decomposition, Meth.res.3.6(p.369.9; M.18.521A); and digestion, Thdt.carit.(3.1297); other variations of bodily state, Evagr.Pont.or.63(M.79.1180D); of change involved by resurrection, Bas.hex.8.8(1.78E; M.29.184D); variation in force or quantity ἀσθένεια δὲ τὸ ἔτερόν ἔστιν ἡ τῆς καθ' ἔξινδυνέμεως ἡ, καὶ μεταβολή; Leont.B.Nest.el.Eut.2(1344C); 2. theol. (here ἡ. appears to keep within metaphysical sphere, whereas *τροπή* freq. bears a moral connotation); a absent from Father in begetting Son οὐδὲ ἡ οὐσία τοῦ πατρὸς ἡ, ὑπόμενεν, ἐκόνα ἑαυτῆς ἔχουσα τὸν θεόν Thgn.hypot.fr.2(p.76)ap.Ath.decr.25(M.25.460C); Cyr.thes.10(5.78D); and in procession of II. Ghost οὐτε κατά τινα τομὴν ἡ ὑπόρροιαν τὸ εἶναι εἰς αὐτοῦ τὸν μονογενῆ καὶ τὸ ἀγιον πνεῦμα ἡ τῆς φύσεως ἐξεργάσατο Epiph.haer.76.19(p.365.25; M.42.553C); b. not applicable to Inc. τὸς οὐτας ἐμβρύωντος...ώσ...οἰσθαι...μεταχωρῆσαι τὴν σάρκα κατὰ γε τὸν τῆς ἡ. τρόπον εἰς τὴν αὐτὸν τοῦ λόγουν; Cyr.Chr.un.(5.735E); σάρκα γεγονότα καὶ ἀνθρωπον...ἄνευ σωματικῆς ἡ. Sophr.H.or.2,36(M.87.3265A); 3. moral (while *τροπή* almost invariably, though not necessarily, denotes a change for the worse, ἡ. is more commonly used of moral renewal or conversion); a. *change, conversion* ὁ κύριος...τὴν τῶν πραγμάτων ἡ. πρὸς οὐράνιον ποιεταίνων μεθήρμοσε Isid.Pel.epp.1.428(M.78.420B); διὰ τὸ θεοτέρας πάντας [sc. S. Paul] τυχεῖν ἡ. Cyr.Ps.67:28(M.69.1156), v. 4; b. of effects of Fall τὴν ἐκ τῆς παρακοῆς προγενενημένην τὰς ἐνάρκοις ήμῶν σκηναῖς Meth.Porph.1(p.503.9; M.18.397C); 4. exeg. Pss.44:1, 76:11, interpreted as ref. a. Inc. δ...έαυτὸν κενώσας...ἡ...ἐδοξεν ὑπόμενεν, ἀναλοίωτος ὀν...ώσ θέσις οἵ τε δί' αὐτοῦ...λυτρωθεῖτε...τὴν καλλίστην ἀληθῶς αὐτοὶ ἡ. ὑπομεμηκασι...λαοὶ...ἔξομολογυμένους τῷ θεῷ, τῆς αὐτῆς ἡγιάθησαν ἡ. ...οἱ γάρ ἄλλοισιθέντες...ἄνθη νεαραὶ τῆς ἐκκλησίας Eus.Ps.44:1(M.23.392B); cf.Or.sel.in Ps.76:11(M.12.1540B); οὐτε ἡ δεξιά κατὰ τὸν λόγουν τῆς φύσεως ἑκείνων παρῆλλακται, οὐ δεξιά, οὐτε ἡ. αὐτῆς ἀλλη τις παρὰ τὴν τῆς σαρκὸς οἰκονομίαν λέγοσθαι δύναται...ἐν φ δὲ πειριέχετο τῷ τῆς σαρκὸς προσκαλύμματι κατὰ τὸ βλεπόμενον, ἄλλοισ παρ' ὃ τῇ φύσει ἦν θεωρούμενος...διὰ τοῦτο...λέγει τὸν πρὸς μόνον τὸ ἄλλοισιθέντα διὰ βλέπει διὰ τοῦ ἄλλοισιθέντος τὸ ἄναλοιωτον...διὰ γάρ ἐωρακώς ἐμέ, οὐ τὸν ἐπι τὴν ἡ αἱρετὴν, αὐτὸν ἑκείνων ἐωρακώς ἔσται τὸν ἐν φ εἰμι' Gr.Nyss.Eun.6(2.p.135.31ff.; M.45.720D); Cyr.Ps.76:11(M.69.192B); b. effects of Redemption upon mankind ἡ. λέγει ἐνταῦθα τὴν ἀπὸ κακίας καὶ ἀγνωσίας ἐπ' ἀρετὴν καὶ γνῶσιν ἐπάνοδον Or.sel.in Ps.76:11(M.12.1540B); Eus.d.e.4.15(p.181.8ff.; M.22.301B); id.Ps.44:1(M.23.392B); Chrys.exp.in Ps.44:1(5.160D); ὁ Χριστὸς καθ' ἥμας γέγονε καὶ εἰς τὸ κρεπτόν ἄλλοισιθεν...αὐτὴν ἡ ἡ δεξιά τοῦ νήσιστου

χαρίζεται, τὸ δὲ διὰ τῶν γυμνασίων τῆς εὐσεβείας ἐπὶ τὸ μεῖζον προκόπτειν ὁ γάρ προκόπτων εἰς ἀρέτην, οὐν ἔστιν ὅτε οὐδὲ ἀλλοιούται Συγ.Ps.76:11(M.69.1192B); ἡσα ἀν...δ ἀγαπήτος νίος κατὰ σάρκα βλαστήσῃ καὶ τὴν κανήν ἀ., τοῖς ἔθνεσιν πραγματεύσηται...οὗτος τὴν διὰ τοῦ ἄγιου βαπτίσματος ἀ. τοῖς ἔθνεσιν ἔδωρήσατο...τοὺς δὲ ἀλλοιωθησούμενους ὁ μὲν Σύμμαχος ἀνθή κέκληκεν...ἔαρ...πνευματικόν, τοῦ σωτῆρος ἡ παρούσια...περὶ τούτων ἡ παρούσα προφητεία προαγορεύει...ὑποδεικνύσα...τὸν ἀλλοιώσαται καὶ ἀποφήναντα καρποφόρον Θιδ.Ps.44:1(I.886f); c. God's dealings with mankind πάλι μὲν γάρ αὕτη κατειργάζετο πολλά...θαύματα...νυν δὲ ἀ. γεγένηται τὸ δεξιά τοῦ ὑψίστου Eus.Ps.76:11(M.23.893f); ib.76:12f.(893c); d. γάρ τῆς τοῦ θεοῦ δεξιᾶς τιμωρίαν ἔκάλεσεν, ὡς τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίστου εἰωθίσια τὰ ἀγαθὰ χορηγεῖν Θιδ.Ps.76:11(I.1146); 5. f.l. for ἀλλοιωσις [Chrys.hom.20.3 in Mt.(7.263B)], cat.M1.6:19(p.47.23).

ἀλλοιωτικός, *digestive* τοῦ θρηπτικοῦ φυσικοῦ δυνάμεις εἰσι τέσσαρες, ἀλκτική, καθεκτική, ἀ., ἀποκριτική Nemes.nat.hom.23(M.40.693a); cf.Leont.B.Nest.et Eut.1(M.86.1296D); ἡ ἀ. δύναμις τῆς γαστρὸς [sc. of the fish] ἐνεργεῖται ἐκώλυτο Θιδ.Jon.2:2(2.1467).

ἀλλοιωτός, *subject to change, mutable*; in theor. contexts nearly always ass. with *τρεπτός* q.v.; neut. as subst., *mutability*, cat. *Apos.4:4*:6(p.244.23).

***ἀλλόκτιος**, *strangely or inappropriately built*; of tabernacles proposed by S. Peter at Transfiguration, †Chrys.transfig.(Savile 7 p.340.30).

***ἀλλοιούσιος**, *of another substance* νίος...ὅμοιούσιος μοι, οὐκ ἀ. Gr.Ant.bapt.2(M.88.1873A).

***ἀλλόπιστος**, *not of the true faith, unbelieving* καὶ ἀλλοπίστοις πολλάκις παρέχει ὁ θεὸς χαρτόματα Anast.S.qu.et resp.128(M.89.780A).

***ἀλλοπτος**, *of differing appearance*, †Caes.Naz.dial.140(M.38.1052).

[*]**ἀλλοτριεπίσκοπος**, v. **ἀλλοτριοεπίσκοπος**.

***ἀλλοτριόγαμος**, s.v.l., *adulterous* ἀ. ληστήν Thdt.Ps.50:9(I.939, v.l. ἀλλοτρίων γάμων).

ἀλλοτριοεπίσκοπος ([*]**ἀλλοτριεπ-**), ὁ, *busybody in other men's affairs*, exeg. ICor.2:10 διὰ ποιῶν αἰτίαν [sc. ἐρευνᾷ τὰ βλέψη τοῦ θεοῦ τὸ πνεῦμα];...ὡς ἀλλοτριοεπίσκοπον;...μη γένοιτο Εριφh.anic.12(p.20.22; M.43.37c); id.haer.66.85 (conj. p.128.7 for ἀλλότριος ἐπίσκοπος M.42.165B); of those usurping the functions of others ἐκκήρυκτος τῇ θεολογίᾳ πᾶς ὁ ἀ. Dion.Ar.ep.8.1(M.3.1089c).

***ἀλλοτριοκάματος**, *toiling for others*, Ant.Mon.hom.13(M.89.1469A).

***ἀλλοτριόνος**, *of strange sense, of obscure meaning* ἀ. πρὸ δυνάμεως πνευματικῆς, μὴ μετέρχοντος λόγου Jo.Clim.scal.27(M.88.1113B); cf. οἵτοι διαγωγικὸς τοὺς ἀλλο μὲν ἔχοντας τὸ φαιμόμενον, ἀλλο δὲ τὸ νοούμενον Schol.40 in Jo.Clim.scal.27(M.88.1128A); also interpreted as *of another opinion*, i.e. *heretical alλtριονός*, ἡ πλανολόγους οἱοί εἰσι τῶν αἰρεσιωτῶν ib.

***ἀλλοτριούσιος**, *alien in essence*, Ath.Ar.1.20(M.26.53A); οὐκ ἀ. ἐστι τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ὁμοιούσιος id.syn.51(p.274.28; M.26.784B); id. tom.5(M.26.801A).

ἀλλότριος, *of or belonging to another, alien*;

A. in gen.; 1. *alien*; a. in gen. τὸ διαρτῆσαι ἀ. παριστάσα σή γραφή Clem.str.7.13(p.58.26; τοῦ ἀμαρτῆσαι ἀ. [sc. τὸν γυνωτικὸν] M.9.513B); of apostates and heretics, Ath.ep.Aeg.Lib.21(M.25.588A); of what is contrary to Christian faith τοῖς τὰς ἀ. ἐντολὰς μημονεύουσιν Papias ap.Eus.h.e.3.39.3(M.20.297A); οὐκέτι...κατασκούσθωτες τοῖς ἀ. Bas.Spir.6(3.6B; M.32.77B); hence esp. of heretics and heresies εἴ τις ἐν δια γνώμην περιπατεῖ Ign.Philad.3.3; τοὺς δὲ λέγοντας ἐξ οὐκ δυτῶν τὸν πύρινον αἴρεσαι ταῦτη Ath.Ar.1.8(M.26.288); b. of Devil τοῦ ἀ. πνεύματος Lit.ap.Const.App.8.7.8; Lit.ib.8.6.6; ὁ ἀ. Gr.Naz.or.14.27(M.35.896A); Mir.Mich.4(p.551.9); of demons τῶν ἀ., τοῦτ' ἔστω ἀπὸ τῶν πονηρῶν καὶ πλάνων πνευμάτων Just.dial.30.2(M.6.540A); 2. *alien from, without a share in*; a. in gen., of Gentiles ἀ. τοῦ θεοῦ δύτες I Clem.7.7; ἀ. τῶν ἐπαγγελιῶν Cyr.I.3.1(2.364B); ib.3.3(455E); ἀ. γάρ θεοῦ ἡ τῶν ἀγαθῶν ἀκαρτία Thdt.qu.25 in Dt.(1.277); denied of Jews, †Chrys.pasch.5.1(8.261A) cit. s. οἰκείωσις; b. from Church, implying *excommunicated* τὸν Σαμοσατέα...τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ ἀ. ἀπέσθησαν οἱ ἐκκλησιαστοὶ πατέρες Eus.e.th.1.14(p.74.19; M.24.853B); Νοούστον ἄμφα τοῖς σὺν αὐτῷ συνεπαρθείσουν...ἐν ἀλλοτρίος τῆς ἐκκλησίας ηγείσθαι id.h.e.6.43.2(M.20.616C); id.Marcell.2.1(p.33.17; M.24.780B); c. from office, *degraded* ἀ. αὐτοῦς ἡγούμενα τῆς ἐπισκοπῆς ἀξία CCP(359)ep.ap.Thdt.h.e.2.28.7(3.901); ἀ. εἶναι τοὺς ἐπισκόπους τῆς ἐπισκοπῆς καὶ τοὺς κληρικούς τοῦ κλήρου Symb.Chalc.(p.130.10; H.2.456E).

B. *theol., alien* i.e. not of the nature of, opp. *ἴδιος τῆς οὐσίας*: ταῦτα...δείκνυνται...μη εἶναι τὸν οὐλὸν ἀ., ἀλλ' *ἴδιος τῆς τοῦ πατρὸς οὐσίας* Ath.Ar.2.82(M.26.320B); ib.3.17(360A); 1. *inapplicable to mutual relation of Persons in Trin.* Thgn.hypot.fr.2(p.76; M.10.240A) cit. s. ἀπόρροια; τριάς τοινά ἀγία καὶ τελεία ἔστιν, ἐν πατρὶ καὶ νῦν καὶ ἀγίῳ πνεύματι θεολογούμενη, οὐδὲν ἀ. ἡ ἔξωθεν ἐπιμνύμενον Ath.ep.Serap.1.28(M.26.596A); ib.3.6(636A); id.syn.52(p.276.12; M.26.788A); ωσπερ...τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τῆς ἀνθρωπότητος αὐτοῦ καὶ τῆς οὐσίας οὐκ ἔστω ἀ. id.inc.et c.Ar.13(M.26.1005B); πιστεύομεν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἀγνον, τὸ οὐλὸν πατρὸς καὶ νιοῦ ἀλλ' ὁμοιόσιον †Ath.interpr.(p.66.22; M.26.1232B); ἐπὶ δὲ τῆς θείας φύσεως τὸ μὲν εἶναι πνεῦμα θεοῦ εὐσέβεις ἐνομίσθη...οὐ μηδ ἀ. τι καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἡμετέρου πνεύματος ἔξωθεν ἐπιρρεῖν τῷ θεῷ...θεοπρεπές ἔστι οἰεσθαι Gr.Nyss.or.catech.2(p.14.6; M.45.17B); οὐχ οἷόν τε τὸν ὑπὸ τοῦ θεοῦ πνεῦματος ἐνέργοντες οὐκέτι [sc. τὴν θείαν φύσεων τὸν πνεῦματος αὐτοῦ] καὶ τῆς θείας φύσεως τὸν Χριστὸν ἀποφῆναι Thdt.1Cor.12:3(3.242); 2. *of creatures in rel. to divine essence*, Ath.Ar.3.8(M.26.337B); and equally therefore to Son ἀ. μὲν ὡν κατ' οὐσίαν τῶν γενητῶν, ἔδος δὲ τοῦ πατρὸς λόγος id.ep.Serap.2.5(M.26.616B); ὁ μὲν γάρ λόγος, ὡς ἔδος, ἐν τῷ πατρὶ ἔστι τὰ δὲ γενητά, ἔξωθεν δύτα, πρόσκειται, ὡς τῇ μὲν φύσει ἀ. τῇ δὲ προαιρέσει προσκείμενα †Ath.Ar.4.5(p.49.13; M.26.473D); hence acc. Arius and Eunomius characterizing relations of Son and II. Ghost to Father, Ar.Thal.fr.10(p.267; M.26.24A); Ath.Ar.1.6(M.26.24B) cit. s. ἀνόμοιος; Alex.Al.ep.enycl.3(p.8.3; M.18.573B); Ath.Dion.23(p.62.29; M.25.513A); Bas.Eun.2.6(1.242C; M.29.581C) cit. s. ἔνος; θεὸν μὲν τὸν οὐλὸν ὄμοιογοντες, κτιστὸν δὲ ἀποκαλοῦντες, καὶ τῆς θείας οὐσίας ἀ. Thdt.qu.37 in Ex.(1.149); and so by them imported into essence of Trin. ἀνόμοιος ἔαυτης ἡ τριάς εὑρίσκεται, ἔνος καὶ ἀ. φύσεοι τε καὶ ταῖς οὐσίαις συνισταόμενοι Ath.Ar.1.17(48B); ib.2.43(240B); διατροπῆς ἀπὸ τοῦ λόγου τὸ πνεῦμα...σχίζοντες αὐτὴν [sc. τὴν τριάδα] καὶ ἐπιμύσοντες αὐτὴν ἀ. καὶ ἐπεροιδῆ φύσιν id.ep.Serap.1.2(M.26.533A); ib.1.17(569C); Gr.Naz.or.20.5(M.35.1072A); 3. *of certain predicables* e.g. λύσις...ἀλλότριον πάντη θεοῦ καὶ τῆς πρώτης φύσεως Gr.Naz.or.28.7(p.32.2; M.36.33C); but not of divine attributes ἔστον ἐν τῷ πατρὶ τὸ ἀδίδιον, τὸ αἰώνιον, τὸ ἀδάνατον ἔστι δὲ ἐν αὐτῷ οὐλὸν ἀ. αὐτοῦ, ἀλλ' ὡς ἐν πηγῇ ἔστον ἐν αὐτῷ ἀναπανόμενα, καὶ ἐν τῷ νῦν Ath.hom.in Mt.11.27(M.25.216B); 4. Christol., of what is predicated of Christ's human nature in rel. to divinity, Ath.Ar.3.41(M.26.409C); cf. †Ath.Apoll.1.16(M.26.1121B); but not of Christ's human body in rel. to his Person οὐ γάρ ἦν ἀ. αὐτοῦ τὸ ἐνώθεν αὐτῷ σῶμα Cyr.expl.xii cap.3(p.19.11; 61.149E); nor of his human nature in rel. to humanity in gen. οὐ τὸ σῶμα ἐν ὁμοίωσει τῇ καθ' ἡμῖν μόνῃ, ἀ. δὲ σπράκτος ἀνθρωπότης †Ath.Apoll.1.12(116A); 5. of Marcion's 'good' God, Cels.ap.Or.Cels.6.53(p.124.15; M.11.1380C); of his elect, Cels.ib.(p.124.9).

***ἀλλοτριότητς**, ἡ, 1. *alienation, separation*, of Trin. οὐδὲ τὴν μίαν καὶ ἀπρόσιτον φύσιν ἀποξενοῦμεν ἔαυτης, ἐκφύλισεν ἀ. Gr.Naz.or.43.30(M.36.537A); 2. *qualitative difference*, of Trin. acc. Eunomius πολλάς οὐσίας οὐνομάζει ὡς ἐκάστης ιδιάζοντας ἔχοντας τιὰ τὴν πρὸς τὰς ἄλλας ἀ. Gr.Nyss.Eun.1(p.88.13; M.45.320C).

***ἀλλοτριότωτος**, *in a strange manner, abnormally*, Anon.ap.Eus.h.e.5.16.9(M.20.468B).

***ἀλλοτριόφρων**, *abnormal in thought* ἀ. ἐπεροδιδασκαλίας †Amph.circ.(p.18B).

ἀλλοτριό-ώ, *alienate*; 1. *dissociate, separate from; remove from, pass. ψυχὴ πάσης ταραχῆς ~ουμένη* Or.Jo.6.1(p.106.11; M.14.197A); *ψυχ.ε.12(p.13.15; M.20.925B)*; Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.333B); perf. ptcpl. *pass. neut. as subst., opp. τὸ ἐπιρρεός*, Chrys.hom.47.1 in Mt.(7.488B); *pass., of possessions, be alienated, fall into other hands*, Bas.hom.7.2(2.53A; M.31.284B); *in thought, dissociate, regard as foreign* ἡμέας δὲ μόνα τῆς φύσεως ~οῦμεν ἐκεῖνα στα ἐπικτητὰ γένεται τισι καὶ ἀπόκτητα Gr.Nyss.Eun.12(p.341.25; M.45.106D); *Μαρκλώνος καὶ Μανιχαίου...* τῶν τῆς κτίσιος ~ούντων αὐτοῦ Chrys.hom.49.2 in Mt.(7.506B); Cyr.expl.xii cap.3(p.19.14; 61.150A); Trin. οὐσίας [sc. Eunomius]...~ῶν τοῦ πατρὸς τὸν μανούγην Bas.Eun.1.18(1.230B; M.29.553A); Gr.Naz.or.29.16(p.98.12; M.36.96A) cit. s. συνεισάγω; Christol. τὸν κύριον συκοφαντήσωσι, καὶ τῆς ἡμετέρας αὐτὸν ἀ. φύσεως Leont.B.Nest.et Eut.1(M.86.1297A); εἰς ὑποστατικὴν [sc. τὴν ἐνέργειαν], ~ώσομεν αὐτὸν τὸν πατρὸς καὶ τὸν πνεύματος κατὰ τὴν ἐνέργειαν Max.oprus.(M.91.108D); med., in rel. to oneself, opp. οἰκείωμα, Chrys.hom.11.4 in Col.(11.410B); 2. *exclude, deprive τῆς ...ἐν Χριστῷ γνώσεως τε καὶ χάροτος ἡλλοτριωμένους* Eus.Marcell.i.1(p.4.28; M.24.720A); Gr.Nyss.Eun.2(p.366.11; M.45.545C); Cyr.Ps.2:12(M.69.725A); Thdt.Dan.3:33(2.1116); Λέων...αὐτὸν [sc. Dioscorus]...πάσης ἴερατικῆς ἡλλοτρίωσεν ἀξίας Libell.ap.CChale.act.3

άλλοτρίωσις

(*ACO* 2.1.2 p.29.18; II.2.345C); med., *deprive oneself* φαστώντης... ἀπάσης καὶ τρυφῆς διάτης ~ούμενος *Eus.v.C.2.14*(p.47.4; M.20.992D); 3. *estrangle*, *make hostile* τάξιν θεολογίας...μήτε ἀθρόως ἐκφαντούσας, μήτε εἰς τέλος κρύπτοντας...τὸ μὲν τοὺς ἀλλοτρίους πλήξαι δυνάμενον, τὸ δὲ ἡ τὸν μητέρους *Gr.Naz.or.31.27*(p.180.4; M.36.164B); *Nil.epp.1.43*(M.79.101D).

ἀλλοτρίωσις, ἡ, 1. *separation involving diversity*; a. in gen., ref. blessings under old dispensation and new μὴ...ἀπὸ τῆς τῶν ὄντων κοινωνίας, ταυτότητα πραγμάτων νομίσης, ἀλλὰ μηδὲ ἡ *Chrys.hom.14.2* in *Jo.*(8.79D); b. theol. οὐδὲ ἡ τῆς φύσεως, ἀλλ’ οἰκείωσιν πρὸς τὸν πατέρα καὶ μὲν ἡ κοινωνία τῶν διορμάτων παρίστηται *Bas.Eun.3.3*(1.274E; M.29.661A); *Gr.Naz.or.33.16*(M.36.233D); μὴ φοβηθῆται τὴν πρόσδον...φοβηθῆται δὲ τὴν ἡ *ib.25.17*(M.35.1224A); 2. from things, *separation*, *cutting oneself off* τῇ ἀναχωρήσει τῶν μεριμνῶν...καὶ τῇ ...ἡ τῶν περισπασμῶν *Bas.reg.fus.5*(2.341E; M.31.920C); η πρὸς τὸ θεῖον συνάφεια, καὶ ἡ τῶν κακῶν ἡ *Gr.Nyss.hom.1 in Cant.*(M.44.776B); *Nil.Magn.1*(M.79.969B); from good things τὴν ἀπὸ τῆς ζωῆς ἡ *Bas.Eun.2.19*(1.254E; M.29.612C); *alienation* τῆς κατὰ φύσιν μορφῆς ἡ, καὶ παραλλαγὴ τῶν γνωριστικῶν σημείων τῆς ἀνθρωπότητος, ὅταν μὴ συμπαραληφθῇ τῇ πίστει τὸ πνεῦμα *Gr.Nyss.Maced.15*(M.45.1320C); 3. from persons, *estrangement*, *alienation*, partic. from God ἑβρίζει...δὲ ἐπίορκος διὰ τῆς ἀπὸ θεοῦ ἡ *†Bas.Is.267*(1.583B; M.30.589B); ἀμαρτία...ἔστιν ἡ τοῦ θεοῦ ἡ *Gr.Nyss.Eun.2*(2 p.366.8; M.45.545B); *Marc.Er.opusc.4*(M.65.1017C); as man’s condition before Inc., *Cyr.Is.4.7*(2.558E); *Proc.G.Is.43;1*(M.87.2385B).

ἀλλοφροσύνη, ἡ, *change of mind*, *†Apoll.met.Ps.76.11*(M.33.1421C).

ἀλλοφύης, of a different nature φῶς...δὲ μοριογένης, φωτὸς δὲ ἡ κτίσις μέτοχος, καὶ διὰ τοῦτο ἡ *Cyr.Jo.1.8*(4.70B); *ib.(72B)*.

ἀλλόφυλος, of another tribe, *foreign*; hence 1. of Philistines (as LXX) ἡ, δὲ ιδίως οἱ Φιλιστινοί λέγονται, οὐδὲ Παλαιστινὸς Ἐλληνες δρομάζονται *†Bas.Is.286*(1.597A; M.30.621B); *Isid.H.eutm.9.2.20*; 2. of gentiles, *Mel.pass.29* p.12.27, ἥποτε Ιουδαῖων ὡς ἡ πολεμοῦνται [*sc. Χριστιανοί*] *Diogn.5.17*; *Hipp.Dan.2.38.3*(M.10.680C); δὲ ἡ τε καὶ ἀπερίμητος ἔτι *Cyr.ador.14*(1.514B); 3. met., *alien* ἡ γάρ [*sc. φυσή*] ἐκ φωτὸς οὖσα, τὴν ἡ τοῦ πυρὸς φλόγα μὴ φέροντα *Hom.Clem.9.9*; τὴν δὲ καθ’ ὑπόστασιν ἔωσιν...ἀγνοοῦμεν ὡς ἔνην καὶ ἡ τῶν θείων γραφῶν *Thdt.ap.Cyr.apol.Thdt.*(p.114.12; 61.208B); *Geo.Pis.hex.1444*(M.92.1544A).

ἀλλοδις, used as if for various cases of ἄλλος, *another* καὶ τότε θρηνήσουσιν ἐπ’ ἡ ἄλλος ἀπωθεῖ *Orac.Sib.2.297*; *ib.2.301*; *ib.1.181*.

ἀλμ-άω, be salt, *Gr.Nyss.fat.*(M.45.153A); id.*infant.*(M.46.185B); τὸν ~ῶντα τοῦτον καὶ αὐχμηρὸν τέπον *id.hom.2* in *Ecd.*(M.44.611B).

*Ἀλμενιχιάκα, τά, *astronomical indexes*, *almanacs* τούς λεγομένους κραταῖοις ἡμερόν, ὁν καὶ τὰ δύομάτα ἐν τοῖς Α. φέρεται *Porphyry ap.Eus.p.e.3.4*(92C; M.21.169C).

ἄλμη, ἡ, *brine*; met., *bitterness*, *Pall.v.Chrys.5*(p.29.10; M.47.19).

*ἄλμυροβρυτος, *teeming with salt*, *salty*, *Jo.Mon.hymn.Chrys.3*(M.96.1380B).

*ἄλμυρονάματος, *with salt floods*, *†Chrys.hom.in Ps.76.4*(10.745A).

*ἄλμυροφόρος, *salt-producing*, *salty*, *Chrys.hom.in Ps.115.1-3*(p.357.13); *Sever.fic.*(M.59.590).

§ ἀλογεύομαι, *have carnal relations with animals*, *CAnc.(314) can.16.17*; *Poen.App.2.22*.

ἀλογέω, 1. *be out of one’s senses*, *rave*, *Max.opusc.*(M.91.252A); pass. *ἀλογημένος*, *devoid of reason*, *Dion.Ar.n.7.2*(M.3.868C); *Thal.cent.3.67*(M.91.1453D); 2. *deprive of arguments*, *make ai a loss*, *Just.dial.93.5*(M.6.700A).

ἀλογία, ἡ, 1. *folly*, *Eus.p.e.10.8*(492C; M.21.804A); τῆς Ιουδαϊκῆς...ἡ *Isid.Pel.epp.1.346*(M.78.381A); 2. *irrationality*, esp. as characteristic of beasts, hence *brutishness* εἰς γάρ τὴν τῶν παθῶν καὶ ἥδονῶν ἡ πεσόντες οἱ ἀνθρώποι *Ath.gent.19*(M.25.40A); of edict of Juln. Imp. against Christian teachers of literature ἵνα...προκτηρύζῃ τὴν ἡ ἀρχῇ τῆς βασιλείας, τυραννίσας πρὸ τῶν ἀλλων τοὺς λόγους *Gr.Naz.or.4.6*(M.35.537A); τίθεται δὲ [*sc. ὁ Χριστός*] ἐπὶ φάτνης τῆς τῶν ἀλόγων τραπέζης, καὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων ἡ, κατηγορῶν,...ἀλλὰ νῦν τῆς ἀνθρωπίας φύσεως τὴν ἡ, ἀποβαλλόντας, καὶ τὸ λογικὸν ἀναδιβούσης, ἡ μυστικὴ αὐτὴν ὑπόδεχεται τράπεζα *Thdt.provid.10*(4.663); 3. *absence of reason*, implying also *absence of the Logos*, *Eus.Marcell.2.4*(p.57.4; M.24.820C); *Ath.Ar.1.14*(M.26.41C); *Leont.H.Nest.1.30*(M.86.149B).

ἀλογίζω, 1. *take no account of*, *disregard*, *Cyr.hom.pasch.17*(5.231B); 2. med., *suppose foolishly*, *V.Zos.11*(p.104.1).

*ἀλόγιοι, οἱ, = ἀλογοι (v. ἀλογος), *Isid.H.eutm.8.5.26*.

*ἀλογιστάνω, *reason foolishly*, *Just.apol.46.1*(M.6.397B).

ἀλογίστευτος, *not guided by reason*, *foolish* ἡ, *ἔχοντες τὸν βίον* *Asf.Am.hom.2*(M.40.188C).

ἀλογίστια, ἡ, *want of judgement*, *irrationality* ἀναρήφων ἀπὸ τῆς ὑπὸ ἐκείνοις [i.e. demons] ἡ, ἐπ’ ὅλην την πλέπεται τοῦ ἀληθοῦς *Or.Cels.8.63*(p.279.12; M.11.1612B); *Isid.Pel.epp.3.154*(M.78.848A).

ἀλογοθέτης, *immune from rendering an account*, *Isid.Pel.epp.2.127*(M.78.569C); of power, *absolute* ἡ ἐπισκοπή...οἰκονομικὴ προσασία, οὐδὲ ἡ ἔξοντα *ib.3.216*(900A).

ἀλογόματα, *become like an irrational creature*, *become brutalized* η φυχή...ὑπὸ τῆς πονηρίας ἀποθηρύστα...καὶ αἱρέται πρὸς τὸ ἀλογωθήνατος *Or.princ.1.8.40*(p.104.11; M.11.180C); of men before Inc., *Ath.inc.13.1*(M.25.117C); ἐπὶ πάλῳ ἐκθίσιεν [sc. ὁ Χριστός], ἵνα τὴν ἀλογωθεῖσαν...ψυχὴν καὶ ὡμοιωθεῖσαν τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις ἐπιστρέψῃ ὡς λόγον τοῦ θεοῦ *Dor.doct.15.4*(M.88.1793A).

ἀλογός, A. *without reason*; 1. *devoid of reason*, *irrational*; a. in gen. ἡ τύχη ἀγεοθεῖ *Athenag.leg.25.3*(M.6.949C); ζώων ἐμμένων λογικῶν τε καὶ ἡ *Eus.p.e.7.3*(301D; M.21.512C); *Thdt.eran.1(4.7)*; neut. plur. as subst., *animals LS*; sing., *beast of burden*, *Cyr.x. Sab.36*(p.123.13); *†Grgent.leg.Hom.33*(M.86.600A); *Icont.N.v.Jo.Eleem.22*(p.41.12); *Jo.Mosch.prat.33*(M.87.2881C); b. of irrational or animal parts of human nature ἐκ λογικοῦ καὶ ἡ συγκέμενος, φυχῆς καὶ σώματος *Clem.str.4.3*(p.252.13; M.8.1221B); τὰ ἐν ἡμῖν ἡ *Or.Jo.1.37*(42; p.48.28; M.14.97D); πόρρω γάρ ἐπιθυμίας καὶ ἀμαρτίας ἐστίνεται τὰ πνευματικά *Meth.res.2.2*(p.332.16; M.18.300B); τὰ κατὰ φύσιν ἡ ἀισθησίας γνῷμενα *Proc.G.Lev.prom.*(M.87.692A); 2. *not according to*, *or unsupported by*, *reason* ἰδιωτικῆς καὶ ἡ δόξης *Just.zapol.3.3*(M.6.449A); ἵνα...μήτρα ἡ τὴν εἰς Χριστὸν πίστων υπολαβή *Ath.gent.1*(M.25.48); 3. *contrary to reason*, *†Just.qu.est resp.46*(M.6.1292C); *unreasonable*, *unsuitable* οὐδὲ ἡ δοκεῖ ἐπιδεῖξαι *Hipp.haeer.10.31*(p.287.3; M.16.3446A); *unfair* ἡ ἡγούμενος ἐν τοσάντη συγχώσει καταλεῖψαι τοὺς λαούς *Ath.fug.24*(p.84.15; M.25.676A); *δικάιος* *Pall.v.Chrys.13*(p.83.1; M.47.47).

B. *without reason*, implying also *without the Logos*; 1. denied of God, even by non-Christians πᾶς Ιουδαῖων...διμολογήσειεν ἀν...τὸν θεὸν...μὴ εἶναι ἡ *Eus.e.th.i.20*(p.97.15; M.24.893D); *Gr.Nyss.or.catech.1*(p.7.5; M.45.13A); 2. denied of Father; a. ref. generation of Logos ὁ λόγος προεβόλων ἐπὶ τῆς τοῦ πατρὸς δυνάμεως οὐδὲ ἡ πεποίκη τὸν γεγενηκότα *Tat.orat.5*(p.6.3; M.6.817A); b. ref. co-equality of Logos, exeg. *Jo.1.1* εἰς γάρ ἀλλήλης ἡντὶς ἡντὶς τῷ ίδιῳ μεγεθεῖ ὁ λόγος, ὃστε μὴ δύνασθαι πρὸς ἔλον τὸν θεόν εἶναι, ἀνάγκη πᾶσσα ἡ, εἶναι τοῦ θεοῦ νομίζειν τὸ ὑπερπίπτον τοῦ λόγου *Gr.Nyss.fid.*(M.45.141A); c. ref. co-eternity of Logos, *Hipp.Noēt.10*(p.251.17; M.10.817A) cit. s. ἀδιάλευτος; exeg. *Jo.1.1* οὐδὲ ἡ γάρ, ὅπερ ἡ ἀρχὴ ἡ, ἡ *Or.Jo.2.19*(13; p.76.12; M.14.128B); *Gr.Nyss.fid.*(M.45.140D); *Jo.B.f.o.1.6*(M.94.801C); d. freq. in reply to Arians, *Alex.Al.epl.enycl.4*(p.9.6; M.18.576B) cit. s. *δαυφός*; *Ath.Ar.3.63*(M.26.456C); id.*ep.Scrap.2.2*(M.26.609B); *Cyr.thes.5*(p.5.54B); e. in reply to Marcellus τὸν πατέρα καὶ τὸν νίδην ἐπὶ τὸ αὐτὸν ανάγει, τὴν μὲν οὐσίαν καλῶν τὸν πατέρα, τὸν δὲ ἐν αὐτῷ λόγον τὸν νίδην...θεῦν ἡ παραδεχόμενος, ἔχοντα μὲν λόγον ὡς συμβεηκότα ἐν αὐτῷ οὐ μὴν αὐτὸν ὄντα λόγον *Eus.e.th.2.14*(p.115.13; M.24.928C); implication of Marcellus’s teaching τῆς ζωοποιοῦ σαρκὸς ἐρήμουν καὶ ἡ καταλειφθησομένης *id.Marcell.2.4*(p.58.2; M.24.821C); 3. of human reason, as dist. from Logos νομίζειμένων μὲν λόγων οὐδὲ δητῶν δὲ ἀληθῶν λόγων ἀλλ’, ἕν’ οὐτων εἴπω, δῶλον τοῦτο ἡ λόγων *Or.Jo.2.3*(p.56.3; M.14.112A); 4. οἱ ἡ, name of sect opposing Logos theology and Johannine writings ἐπει οὖν τὸν λόγον οὐ δέχονται τὸν πατάρ Ιωάννου κεκρηγμένου, ἡ, κληρθσονται *Epiph.haeer.51.3*(p.250.21; M.41.892A); *Jo.D.haeer.51*(M.94.709A); cf. τῆς...ἀριστερέως *Epiph.haeer.54.1*(p.317.5; M.41.961B).

*ἀλογοτροφέαν, τό, *stable* ἀνῶν διατρῶσ...κόλπος, καὶ κάτω ἡ μικρόν, καὶ φάτνου *Tim.Ant.descr.BMV.2*(M.28.945B).

*ἀλογοφάνειρος, *seemingly absurd*, *†Ath.doct.mon.*(M.28.1421A).

ἀλόγως, 1. *without reasoning*, i.e. without critical examination διμολογοῦμεν διδάσκειν πιστεύειν καὶ ἡ τοὺς μὴ δυναμένους πάντα καταλείπειν καὶ ἀκολουθεῖν ἔξετάσει λόγου *Or.Cels.1.10*(p.62.25; M.11.673C); μηδ ἡ, μετὰ κρίσεως δὲ *Eus.h.e.4.8.5*(M.20.324B); ἡ πιστεύων; καὶ μὴ ἔξετάσει τὸ δυνατόν, ἡ συμφέρων; *Euther.confut.16*(M.28.1388B); 2. *without reasoning power*, *irrationally*, *Chrys.serm.1.2* in *Gen(4.646E)*; 3. *without reason*, *unjustly* ἡ πάσχομεν *Athenag.leg.4.2*(M.6.900A).

ἀλογτός, ὁ, *threshing*, *Gr.Nyss.virg.3*(p.256.8; M.46.325A); *Nil.exerg.19*(M.79.745A).

ἀλοδρόμητος, 1. *unreviled*, *†Bas.const.6.1*(2.551B; M.31.1361A); 2. *irreproachable*, *beyond reproach*, *Const.App.1.10.4*; of doctrin of Trin. τὴν ἡ πίστων *Cyr.Jo.9.1*(4.784C); *ib.(802D)*.

*ἀλοιδορήτως, *irreproachably*, *Cyr.Jo.10.2*(4.888D).

ἀλοίδορος, *not reviling*, Ant.Mon.hom.28(M.89.1528A).

ἀλουργίς, ἡ, *purple robe*, esp. as garment of rich or emperors; hence 1. fig., of S. Paul, whose blindness is compared to the mordant applied to wool before it is dyed purple *τριημέρῳ προεστόθῳ πηρώσει*, ἀ. θεοῦ [καὶ] γενόμενος, καὶ πάντας ἀνθρώπους γενέθαι προτρεπτήν Isid.Pel.epp.1.346 (M.78.381A); ref. Mt.25:40 τὰ ῥάκη διαπτένων ἔξωθεν ἀπρέπως περικείμενα, καὶ τὴν κεκρυμμένην ἀ. οὐ βλέπων τὸν ἔνδον βασιλέα σημαίνονταν †Nil.perist.9.5(M.79.872A); 2. met.; a. of the empire τὸν Γάλλον ἀφέλεσθαι μὲν τῆς ἀ. Philost.h.e.4.1(M.65.517A); *ib.*11.4(M.597C); *τυράννου*...ἀναξίον τῆς Χριστιανικωτάτης ἀ. †Jo.D.epr.Thphr.14(M.95.364B); b. of an altar-cloth τοῦ σεπτοῦ θυσιαστηρίου τὴν ἀ. Ep.ap.CCP(536)act.5(p.95.26; H.2.139D); c. of humanity of Christ συμπρασκυνῶ τῷ βασιλεῖ καὶ θεῷ, τὴν ἀ. τοῦ σώματος, οὐδὲ ὡς ἴματον...ἀλλ' ὡς ὀμόθεον χρηματίσασαν Jo.D.imag.1.4(M.94.1236B); cf. ὁ Χριστός, καθάπερ ἀ. βασιλικὴν τὸ ιδίον φόρημα περικείμενος...τὸ ἀνθρώπων σῶμα Cyr.Jo.3.54(M.301A).

***ἀλουργοβαθής**, *purple-dyed*, Clem.paed.2.10(p.222.18; M.8.528A).

***ἀλουργούφης**, *purple-woven*, Epiph.haer.15.1(p.209.16; M.41.245A).

***ἀλουργοφορέω**, *wear purple*, Isid.Pel.epp.1.214(M.78.317B).

ἀλουσία, ἡ, *abstinence from washing*; as ascetic practice, Chrys.res.Chr.1(2.438A); Eus.Al.serm.21.14(M.86.440D); Eustrat.v.Eutych.14(M.86.2292A); Ephr.3.425F = Jo.D.virt.(M.95.88A).

ἀλουσέω, *abstain from washing*; as ascetic practice, Nil.epp.3.153(M.79.453D); Pall.v.Chrys.17(p.109.16, v.l. ἀλουσί; M.47.61).

ἀλόχετος, 1. *ingenerate*; of God, Synes.hymn.1.54(p.59; M.66.1589); 2. *unborn*; of Christ in his divinity, Gr.Naz.carm.2.2(poem.)7.254(M.37.1571A); Mac.Mgn.apocr.2.8(po.9.12); of S. John as ‘son’ of BMV, Nonn.par.Jo.19:27(M.43.904B); 3. *without travail*; of Christ’s birth, Thdt.qu.42 in Dt.(1.290); Procl.CP or.3.3(M.65.705C); CTrull.can.79; of BMV, Thdt.Stud.nativ.BMV 7(M.96.696A).

ἀλς, ὁ; ἄλας, τό, *salt*;

A. lit.; 1. in gen.; as sterilizing soil, Thdt.qu.18 in Jud.(1.335); as preservative, Mac.Aeg.hom.1.5(M.34.453D); applied by nurses to new-born infants, Thdt.Cant.proem.(2.11); eaten with bread as sole diet in fasting, A.Thom.A 20(p.131.7); *ib.*104(p.217.8); in pre-Easter fast μόνῳ χράμενοι ἀρτῷ καὶ ἀ. καὶ λαχάνου Const.App.5.18.1; 2. used in magic βώλων τῶν λεγομένων ὅρκτῶν ἀ. κηρύ Τυρρηνικῷ περιστεπάσι καὶ ἀπὸν δὲ τὸν λαβάνον βώλων διχοτομήσας ἐντίθησι τοῦ ἀ. χνύδρον καὶ πάλιν συγκολλήσας ἐπ’ ἀνθράκων καιομένων τιθεῖς ἐπ. τοῦ δὲ συγκαλέντος οἱ ἀλεῖς ἀναπτδῶτες φαντασίαν ἀπεργάζονται ὕσπερ ἔνευν θεάματος γινομένου Hipp.haer.4.28(p.56.28; M.16.3094A); 3. religious uses; a. in OT sacrifices (Lev.2:13), allegorically interpreted, cf. *anima, nisi lenitatemibus assiduis quodammodo saliatur, continuo resolvitur ac relaxatur, unde constat propter hoc dictum esse quod omne sacrificium sale saliatur*, Or.hom.27.12 in Num.(p.274.20; M.12.795C); κατεπάττετο δὲ ἀλοιν ἡ θυσία, τοῦτο σημαίνοντος τὸ ἐμφύτων χρῆνα καθιεροδοθαι θεῷ Cyr.ador.12(1.449A); δεις γάρ...τῷ θεῷ φόβῳ, καθάπερ ἀλι καταπάττεοθαι τὴν διάνοιαν τῶν ιερουργούντων θεῷ *id.hom.pasch.1(5.22D)*; τὸ διακριτόν τῆς φυχῆς δια τούτων σημαίνων, τούτου ἐπέτρεπτο ἡ τοῦ Καίν θυσία Thdt.qu.1 in Lev.(1.181); id.Cant.proem.(2.11) cit. s. διαστήψις; μήνυμα δὲ οἱ ἀ. λογοτοῦ, καὶ διακρίσεως, καὶ φρονήματος εὑσθοῦς *id.Ezech.43:18-27(2.1032)*; cf.Proc.G.Lev.2:13(M.87.704B); in interprn. of ‘covenant of salt’ (Num.18:19); I. identified with law of Lev.2:13, Cyr.ador.12(1.448E); II. other exegesis διαθήκην δὲ ἀλός τὴν κοινωνίαν ἐκάλεσεν, ἐπειδὴ...οἱ τῷ θυσιαστήρῳ προσεδρεύοντες τῷ θυσιαστήρῳ συμφερίζονται. τινὲς δέ φασι ἐπειδὴ ταῖς θυσίαις ἐπιβάλλεσθαι τοὺς ἀ. προστάξειν ὁ θεός, διαθήκην ἀλός τὰ ἀφερωμένα τοῖς ἵεροις ὄντοις Θdt.qu.34 in Num.(1.242); b. in eucharist τὸν ἄρτον καὶ ἀ. ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου *A.Phil.94* (p.36.30); τὸν ἄρτον ἐπ’ εὐχαριστίᾳ κλάσας καὶ ἐπιθεῖς ἀλας *Hom.Clem.14.1*; *Λατίνους...ἐχθιστούς...χωρὶς ἀ. ...ἡμεῖς δέ, ἀνταρέποντες τὴν κακότροπον αὐτῶν γνώμην, τοῦ ἀ. ἐκ τοῦ ὄντος γενομένου, καὶ εἰς τὸ ὄντων βληθέν· εἰ δύνασαι ἐκ τοῦ ὄντος· εἰ δὲ μή, φλυαρεῖτω *Nomoc.426*; salt in eucharist signifies νόος of Christ, as leaven does his φυχή, *†Jo.D.asym.1(M.95.392A)*; c. invoked in Gnost. formulae; i. at baptism (Elchezaite), Hipp.haer.9.15(pp.253.19.254.11; M.16.3391A,C); ii. at eucharist δοξάζομέν σου τὸν ὄπόρον, τὸν λόγον, τὴν χάριν, τὴν πίστιν, τὸ ἀ. *A.Jo.109*(p.207.14); 4. sharing of salt as token of friendship, ref. Judas πολλοὶ κοινωνήσαντες ἀ. καὶ τραπέζῃς ἐπεβούλευσαν τοῖς συνεστοῖς *Or.Cels.2.21*(p.151.22; M.11.840C); πρὸς δὲ τὸν αὐτῆς [sc. ἀγάπης] εὔσοδον μία τίς ἔστιν ἱκανή πρόφασις, ἡ κοινὴ τῶν ἀ. μετάληψις *Clem.epr.9(M.2.44B)*; ἀλσατι, κοινωνήσαντες ἀλῶν, ἐπιλανθάνονται τοῦ τρόπου Chrys.hom.32.7 in Mt.(7.375C); *ib.*48.6(501D); hence ‘covenant of salt’ (2Par.13:5)*

τὸ βέβαιον τῆς βασιλείας ἐκάλεσεν. ἐπειδὴ καὶ βάρβαροι πολλάκις συνειθόντες πολεμοῖς βεβαῖαν εἰρήνην φιλάττοντο, τῶν ἀ. μεμημένοι Thdt.qu.1 in 2Par.(1.573) in admission to communion with orthodox Church μετανοίᾳ δὲ ἀξιολόγῳ ἐκατέρους παραδεκτέον κοινωνῆσαι αὐτοῖς ἀλών τε, καὶ προσευχῶν [v.l. ἄλλων τε προσευχῶν] καὶ οφραγίδος Thdr.Stud.epp.2.215 qu.9(M.99.1649D); 5. ref. Lot’s wife, *IClem.11.2*; cf. *quod autem sit staticulum salis, insipientiae ejus indicium videtur expositum. sal enim prudentiae loco ponitur, quae ei defuit*, Or.hom.5.2 in Gen.(p.60.8; M.12.190B).

B. met.; 1. salt as met. for *savour*, cf. *expositionis ordinem persequentes speramus quod dominus...tradat in manus nostras venationem, quam...rationabilis verbi salibus condientes benedictiones mereamur consequi a spiritali patre*, Or.Cant.3(p.216.30; M.13.179A); exeg. Mc.9:49, Col.4:6 διδαχθῆσται οἰκονομεῖν τοὺς λόγους εἰς οἰκοδομὴν τῆς πίστεως Bas.reg.br.266(2.506D; M.31.1264B); cf.Cyr.hom.pasch.1(5.21E); ἀ. δὲ τῶν παρανεκτικῶν λόγων ἡ τῶν θείων λογίων μαρτυρία...οὐ μόνον τοὺς εὐστομάχοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς κακοῖς τοὺς πρόσφορον...τροφούντες Isid.Pel.epr.4.49(M.78.1100B); εἰ δρωθῆσται ἄρτος ἀμέν ἀ. ...οὗτοι καὶ οἱ λόγοι...οὐκ ἔχοντες τὸ πεθανόν, ἡ τὸ εὐλογον, πείθειν οὐ δύνανται τοὺς ἀκούοντας Olymp.Job 6:6(M.93.89Af.); 2. = *wisdom*, cf.Or.hom.5.2 in Gen.(p.60.8; M.12.190B); ἔως γάρ ἂν μη τῷ θεῷ τῆς γραφῆς ἀ. τὸν περὶ μιστηρίου λόγον ἐπαρτύνων προφέρῃ τὸ μεμρωμένον τῆς ἔξω σοφίας ἀ. πατεῖσθαι παρὰ τὴν ποτανήν καταλεύμων Gr.Nyss.Apoll.34(M.45.1197D); Cyr.hom.pasch.1(5.21D); Thdt.Cant.proem.(2.11); id.Ezech.43:18-27(2.1032); 3. = *doctrine*, *ib.*16:4(775); *ib.*16:8(777); 4. Christians as ‘salt of the earth’ εἰ γὰρ φῶν ἔσπειν...καὶ ἀ. ...δεῖ αφίγγειν, οὐ παραλίειν Chrys.hom.25.2 in 1Cor.(10.222D); of an apostate *Ἐκηθόλιος...πατήσατε με, ἐθός, τῷ ἀ. τὸ ἀναίσθητον Socr.h.e.3.13.6(M.67.413B)*; 5. apostles in partic. as ‘salt’, Chrys.hom.15.6 in Mt.(7.193C); ἀ. αὐτοὶ ὑπάρχοντες ἥρτουν καὶ ἡλυζον πᾶσαν φυχήν Mac.Aeg.hom.1.5(M.34.453D). 6. = grace of H. Ghost τὸ ἐπουράνιον ἀ. τοῦ πνεύματος *ib.*; οἱ ἥρτυμένοι τῷ ἀ. τῷ ἐπουρανίῳ φάνιονται, καὶ οἱ ἐκ τῶν θησαυρῶν τοῦ πνεύματος λαλοῦντες *ib.*15.52(612C).

ἀλσοκόμος, ὁ, *woodman, forester*, Thdt.Ps.103:16(1.1336); id. affect.8(p.196.7; 4.899).

***ἀλτάριον**, τό, (Lat. *altarium*) *altar*, Anton.Hag.v.Sym.Styl.29(p.70.2).

***ἀλύγιστος**, ? not mastered or overthrown, *steadfast* ἀσκησιν ἀ. *‡Chrys.hom.13(13.253B)*.

ἀλύκη, ἡ *distress of mind*, *Max.invect.(M.90.204B)*.

ἀλυκός, προσώπῳ...*ἀλυκῷ* Hipp.haer.4.22(p.52.13; M.16.3087A); f.l. for ἀλυκῷ, ? *ἀλυπό*.

[*]**ἀλυκτός**, f.l. for *ἀλληκτος*, *unceasing*, *†Apoll.met.Ps.138:45* (M.33.1524A).

ἀλύπτος, *free from sorrow or pain* τὸν ἀ. αἰώνα *‡Clem.19.4*; Just.dial.69.7(M.6.640A).

ἀλυπήτως, *without feeling pain or grief*, Clem.str.7.12(p.51.7; M.9.497C).

ἀλυπία, ἡ, *freedom from pain or grief*; in future life, Just.dial.45.4(M.6.573A).

ἀλυπος, 1. *free from pain or sorrow*; esp. of future life, Just.dial.117.3(M.6.748A); ἐν τῷ καινῷ καὶ ἀ. κτίσει Meth.symp.9.1(p.114.9; M.18.17A ἀλυπώ); and life in Eden, Ath.inic.3.4 (M.25.101C); 2. *untroubled, undisturbed*, Eus.v.C.1.6(p.10.5; M.20.917B); τὰ τῆς εἰς θεόν εὐσεβείας ἀ. τοῖς οἰκείοις ἐβράβευεν *ib.*1.13 (928B); 3. *causing no pain, harmless, inoffensive*, *id.ep.Caes.8(p.46.10; M.20.1544A)*.

ἀλυσίδετος, *bound with chains*, Ephr.3.445B.

ἀλυστελής, *unprofitable, useless, worthless*, of Arian baptism ἀ. ἔχουν καὶ τὸ παρ’ αὐτῶν διδόμενον ὄντων, λεπτόμενον εὐσεβείᾳ Ath.Ar.2.43(M.26.237B); ἀ. γὰρ ἡ πρὸς τοὺς ἑτέροφροντας εἰρήνη Cyr.Lc.12:51 (M.72.757A); Gennad.fr.Gen.6:3(M.85.1641B); morally, Nil.Magn.38(M.79.1016C).

ἀλυταρχέω, *hold office of ἀλυτάρχης* i.e. chief of police at Olympic games, Jo.Mal.chron.12 p.311(M.97.468C).

***ἀλυταρχικός**, *pertaining to the ἀλυτάρχης*, Jo.Mal.chron.12 p.312 (M.97.468C).

ἀλυτός, A. *not to be loosed or broken*; hence 1. *indissoluble* or *indestructible* αἰώνια καὶ ἀ. βασιλεία Just.dial.117.3(M.6.748A); Tat.orat.25(p.27.6; M.6.861A); Synes.hymn.4.168(p.31; M.66.1006); φυσικὴ γεννήσις καὶ ἀ. ἐνώσει *‡Ath.Apoll.2.2(M.26.1133C)*; *irremediable*; of misfortunes, Isid.Pel.epr.5.314(M.78.1517D); 2. *not to be resolved* (sc. into simpler elements) τὰ μὲν γὰρ πρὸς αἰσθητον αυμβάντα ἔστιν ἀπλά τε καὶ ἀ. Clem.str.8.3(p.83.26; M.9.568A); 3. *irrefutable*, *ib.5.1(p.329.4; 16A)*; *insoluble*, Diod.Gen.11:32(M.33.1573A).

B. *undissolved*, hence *unimpaired*; of the body by illness, Eus. v.C.4.53(p.139.15; M.20.1204B).

C. ἐπὶ ἀπόλυτος, *unhampered* ὃς μὲν γυμνὸς ἀποδυσάμενος εἰσῆλθεν ἐν τοῖς ὕδασσοις...διὰ τὸ ἄ. αὐτὸν εἶναι, ἥδυνήθη διεξελθεῖν τὴν...θάλασσαν Mac.Aeg.hom.5.6(M.34.508A).

ἀλύτρωτος, *not redeemed*, Cyr.Ps.49:16(M.69.1084A).

ἄλφα, τὸ, *alpha*, first letter of the alphabet; ref. Gen.17:5 διὰ τὸ μὲν ἐν ἄ. πρώτῳ προσετέθη τῷ Ἀβραὰμ ὅνοματι θεολογεῖς Just.dial. 113.2(M.6.736B); προσλαμβάνει τὸ ἄ., τὴν γνῶσιν τοῦ ἐνός καὶ μόνου θεοῦ, καὶ λέγεται Ἀβραὰμ, ἀντὶ φυσιολόγου σοφὸς καὶ φλόθεος γενόμενος Clem.str.5.1(p.331.7; M.9.20A); ἡμεῖς μὲν ἔχρησμεθα τῷ ἄ. ἐως τοῦ ω [i.e. all possible means] Valent.Imp.ep.episc.ap.Thdt. h.e.4.8.4(3.957).

ἄλφαβητος, ὁ, ἡ, *alphabet* ἀρίστη πᾶσιν ἄ. αὐτῇ. A ὑπακοή, B νηστεία, Γ σάκκος, κτλ. Jo.Clim.scal.26(M.88.1017A); met., *first elements, rudiments, Aphorithm.Pathr.*(M.65.89A).

*ἄλφ-έω, = ἀλφαῖνον, *seek*, in comparison of meaning of ἄλφα with that of Hebr. נַחַן which Epiph. derives from נַחַן (= learn) παρ. *Ἐλλησι τὸ ~εῖν ἡγετεῖν συμβέβηκε καλεῖσθαι Epiph.mens.24(M.43.280D).

*ἄλφηστήρ, ὁ, = ἀλφηστής, *one who is energetic, toiler*, Orac.Sib. 1.98; ib.13.13.

*ἄλφιτουργέω, *knead barley-bread*, Cyr.hom.pasch.6.10(5².75C).

ἀλώβητος, 1. *undamaged*; a. *unharmed* τὸ ποίημα τὸ ἐν ὑμῖν καὶ τὸ πλάσμα σῶν καὶ ἄ. διατηρήσαντας Eus.ls.42:25(M.24.396A); Isid.Pel.ephr.1.135(M.78.272B); ἐκ...σωτανικῆς ἐνέργειας ἄ. τὸ Jo.D.B.J.25(M.90.1088B); fig. ἐν τῷ δοχείῳ τῆς φυσῆς τὸ θέλημα τελεσφορήσαντες ἄ. τοῦ ἀλόγου Meth.symp.3.8(p.37.15; M.18.76A); b. *unrashed*, Thdt. qu.63 in Gen.tit.(1.75); c. *undefiled* ἄ. ψυχᾶι Meth.symp.4.3(p.48.8; M.18.89B); d. *intact*; of virginity of BMV, Sophr.H.ep.syn.(M.87.3176A); Jo.D.hom.8.10(M.96.716B); ref. union of natures in Christ τῆς θείας τοῦ σαρκωθέντος λόγου φύσεως ἀλώβητον, τό το φυσικὸν θέλημα, καὶ τὴν οὐσιωδῶν προσοῦσαν ἐνέργειαν συντηρήσαντες Max.ophrsc.(M.91.76B); ib.(108B); †Caes.Naz.dial.133(M.38.1036); Jo.D.f.0.3.17(M.94.1069B) cit. s. ἀνομφυρτος; e. *flawless* ὡς θυσίαν θεοῦ ἀμωμοτο καὶ ἄ. Bas.moral.8.6(2.314B; M.31.861C); ξεσπρωτ...ἄ. Dion.Ar.d.n.4.22(M.3.724B); *sound* ἄ. ...διδασκαλίας Nil.ephr.3.279(M.79.521D); 2. *not to be injured, free from possibility of harm*; of God, Zach.Mit.ophr.(M.85.1048B); of Trin., †Caes.Naz.dial.3(M.38.860); of future life, Cyr.ador.15(1.546C); neut. as subst., *immunity*, Gr. Nyss.fat.(M.45.169C).

*ἀλωβίτως, *without injury*, Cyr.ador.8(1.264C); τὴν πίστιν τηρήσαντας ἄ. Geo.Al.v.Chrys.41(p.216.17); καθ' ἐνωσιν ἀδιάσπαστον ἄ. †Meth.Symp.et Ann.4(M.18.356C).

[*]ἀλόη, ἡ, = ἀλόη, *bitter aloes*, Sophr.H.mir.Cyr.el Jo.67(M.87.3656C).

[*]ἀλωητής, ὁ, = ἀλοητής, *thresher*, exeg. Dt.25:4 μόσχος...ἄ. ὁ Χριστός· δι' αὐτοῦ γάρ ἡ κάθαρσις καὶ ἡ τῶν περιπτῶν πραγμάτων ἀπόθεσις Cyr.ador.3(1.99E).

ἀλωίζω, *thresh* θερίσας καὶ ἀλωίσας Ev.Thom.A.12(p.151).

ἀλως (ἄλων), ἡ, *threshing-floor*; met., of Christ ἡ ἀπαρχὴ τῆς ἄ. Epiph.haer.51.31(p.305.5; M.41.945A); exeg. Mt.3:12 ἄ., τὴν πάνδημον τῆς οἰκουμένης ἐκκλησίαν προσαγορεύει Isid.Pel.ephr.1.65(M.78.225A).

*ἀλωσία, ἡ, s.v.l., *captivity*, †Gregent.disp.(M.86.736D).

ἀλωσις, ἡ, *capture, conquest; destruction* τὴν τῶν πρωτοτόκων ἄ. Mel.pass.26 p.4.31.

ἀλώφητος, *unceasing, everlasting*, Nonn.par.Jo.10:10(M.43.833A); ib.12:25(853C); ib.15:9(873C).

*ἀμαγγάνευτος, *not tricked out, unadorned* τὸ ἀπλοῦν καὶ ἄ. τῆς ὁρθοδόξου πίστεως κάλλος Procl.CP Arm.15(p.195.8; M.65.873A).

*ἀμάγευτος, *unbewitched*, Hom.Clem.20.12.

*ἀμαβήτευτος, *untaught*, of Christ ref. Jo.7:15 ἡ γραμμάτων ἄ. εἰδῆσις Sophr.H.ep.syn.(M.87.3176A).

*ἀμαβητέυτως, *without instruction*, Nil.exerc.22(M.79.748D).

ἀμαίευτος, *without aid of midwife*, Nonn.par.Jo.3:6(M.43.768A).

ἀμάλακτος, *that cannot be softened*, hence *harsh, unyielding*; of people, Olymp.Ecccl.7:18(M.93.568D); neut. as subst. ἀρεταὶ...τὸ πρὸς κακίαν ἄ. ἐν τοῖς πειρασμοῖς διασώζονται Gr.Nyss.hom.4 in Cant. (M.44.837B).

ἀμάλθακτος, 1. *unmitigated, unalleviated* ἄ. ...ἀπομεμένης φλεγμονή Cyr.Nah.40(3.515C); 2. *unsoftened, stubborn* τὴν γνώμην ἄ. Ast.Am.hom.12(M.40.344C); of sinners, Cyr.Mich.53(3.444E); *unyielding* χρή...ἀρρενωπός ἄ. εἶναι Dion.Ar.e.h.2.3.5(M.3.401C).

ἀμαλλος, *without hair or nap* κοκκούλια...ἄ. ὡς παιδίοις Pall.h.Laus.32(p.90.1; M.34.1100A).

*ἀμαντεύτως, *without power of divination*, Didym.Trin.2.11(M.39.665C).

*ἀμαξέγεω, *drive a wagon*, T.Abr.A 10(p.87.22).

[*]ἀμαξητός, ἡ, = ἀμαξιτός, *carriage-road, highway*, Cyr.Is.4.3(2.651D).

ἀμαξόβιος, *wagon-dwelling*; name of a Scythian people, Just.dial.117.5(M.6.748B); Chrys.hom.15.3 in 2Cor.(10.547A); Thdt.Ps.48:3(1.914).

*ἀμασίσιος, *of one identical or coincident essence* οὐ γάρ εἴπομεν ἄ., ἀλλ ὅμοιούσιον Epiph.haer.73.36(p.310.22; M.42.469A).

ἀμάρα, ἡ, *drain, sewer*, Chrys.hom.29.4 in Heb.(12.276C); †Jo.D.B.J.16(M.96.1001A); met., of Gnostics εἰς ἓνα βυθὸν ἀμάρασ συνάγονται Hipp.haer.5.23(p.125.22; M.16.3191C); τὴν ἄ. ταύτην τῆς λοιδορίας Gr.Nyss.Eun.12(1 p.302.24; M.45.1013C); Chrys.hom.13.4 in 1Tim.(11.623E).

ἀμαράντινος, *unfading*, A.Mt.24(p.251.1).

ἀμάραντος, 1. *unfading*, Apoc.Petr.A 15; 2. met., *imperishable, everlasting*, ref. 1Pet.5:4 τῆς ἀγύειας ἄ. ἐστι στέφανος Cyr.II.catech.5.4; τῇ ἄ. ἀγάπῃ Nil.ephr.2.41(M.79.216A); ἡ τῶν ἤρων φιλορότης ἄ. ἀποτίκει...εὔκλειαν Cyr.Jo.4.1(4.344D); ἄ. τῆς εἰς Χριστὸν εὐσεβείας τὸ κάλλος id.Pulch.(p.26.13; 5⁸.129A); of Christ τὴν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ θείαν ζωὴν τὴν ἄ. καὶ ἀκατάλυτον id.ap.cat.Lc.23:31(p.166.27), cf.Cyr.Lc.23:27(M.72.936C); neut. as subst. τὸ ἄ. τῆς ἀλπίδος Or.adnol.in Lev.23:49(M.17.20C); 3. met., of persons, *not growing feeble, unfailing* ὡς γάρ ταῦτην [sc. τὴν ἀλβίσειαν] ἔχων...ἀγήρας ἐστὶ καὶ ἄ. Pall.v.Chrys.20(p.137.24; M.47.77); 4. τὸ ἄ. *never-fading flower, amaranth*, ref. 1Pet.5:4 ὡς γάρ καλὸς τοῦ ἄ. στέφανος ἀπόκειται τῷ καλῷ πεποιητευμένῳ Clem.paed.2.8(p.202.6; M.8.485A).

ἀμάρευμα, τό, *foul water carried off by drain*, met., of language, filth, Gr.Naz.or.36.1(M.36.265C); id.carm.2.2(poem).7.111(M.37.1559A); Leont.B.Nest.et Eut.3(M.86.1376D).

ἀμαρτ-ώ, sin (v. ἀμαρτία); 1. def. and gen. characteristics of ἀνθρώπου...διχῶς ~ουσιν, ὑποβαίνοντες τὰς ἐντολὰς ἡ ὑπερβαίνοντες Or.comm.in 1Cor.7:1-4(JTS 9 p.500.2); πᾶς γάρ δ ἀνομῶν ~ει σ παντὸς ~ουτος ἀνομοῦντος Ath.expl.Ps.50:4f.(M.27.270B); τὸ ~ειν τοις ἀνθρώπινον Chrys.Thdr.1.15(1.26A); a matter not of necessity, but of free will and human weakness, †Just.qu.et resp.103(M.6.1348C-1349B); of choice ἐφ' ἥμιν τὸ κατορθώσασθαι καὶ ἀμαρτήσαι Meth.res.1.57(p.319.9; ἀμαρτήσασθαι M.41.1153A); classification οἵματι κατὰ τέσσαρας τρόπους ~ειν τὸν ἀνθρώπον· κατὰ συναρπαγήν, κατὰ ἀπάτην, κατὰ ἄγνοιαν, κατὰ διάθεσιν· καὶ αἱ μὲν πρῶται τρεῖς, ἐνχερῶς εἰς ἐπίγνωσιν καὶ μετανοίαν ἔρχονται· ὁ δὲ ἐκ διαθέσεως ~ων, καὶ μήτε τῇ πείρᾳ μήτε τῷ χρόνῳ εἰς μετάνοιαν ἔρχομενος, ἀνήκεστον ἔχει τὴν κόλασιν Max.qu.dub.5(M.90.789A); 2. causes: absence of fear of God, Bas.ep.174(3.262B; M.32.652A); demons, Jo.Clim.scal.10(M.88.848C); the body, v. ψυχή; ignorance, Bas.moral.9.4(2.243B; M.31.717C); 3. ref. difference in gravity of sins τῶν ~ομένων τὰ μὲν ἀκούσια ἐστι, τὰ δὲ ἀπὸ γνώμης πονηρᾶς ~εται, καὶ ὁ τοῦ δικαίου ὄρος οὐχ ὁ αὐτὸς ἐπὶ τούτοις Bas.hom.12.9(2.107E; M.31.404A); †Bas.ls.18(1.389D,E; M.30.145B); τελεία...κακία, τὸ καὶ γνώμη καὶ πράξειν ~ειν ib.11.15(1.459A; M.30.304C); Thdr.Mops.Rom.7:5(p.125.18; M.66.808B); involuntary sin, 1Clem.2.3; hence difference in punishment οὐ...ἀπτικάρητος δ κατὰ διάνοιαν ~ων, ἀλλ ὅσον ἐλλείπει τοῦ κακοῦ, τοσούτον αὐτῷ τῶν πόνων ὑφαιρεθῆσαι †Bas.ls.11.15(1.459B; M.30.304D); 4. effects of sinning: estrangement from God, Herm.mand.9.1 ὁ ~ων...μακρύνων ἐαυτὸν τὸν κυρίον †Bas.ls.17(1.389B; M.30.144D); Const.App.1.3.3; deterioration, Or.Cels.4.99(p.373.11; M.11.1180B); psychological effects, Clem.str.2.15(p.146.28; M.8.1000C); Or.hom.16.10 in Jer.(p.142.5ff.; M.13.452Bf.); 5. ref. forgiveness of sin; conditional on repentance ἀφίενται αὐτοῖς αἱ ἀμαρτίας πάσαι ἀς πρότερον ἡμαρτον, καὶ πᾶσιν τοῖς ἀγίοις τοῖς ἀμαρτήσασιν μέχρι ταῦτης τῆς ἡμέρας, ἐὰν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μετανοήσωσι Herm.vis.2.2.4; obstacles to forgiveness ἐὰν δὲ τις ἐξ παρατάξεως ἄ...ἀφεσιν οὐχ ἔχει Const.App.2.23.2; refusal to become a Christian, Chrys.hom.53.1 in Jo.(8.311A); lack of repentance, id.hom.60.2 in Mt.(7.608E); †Cyr.hom.div.14(5².414A); 6. ref. post-baptismal sin οὐδεὶς πάσιν ἐπαγγελλόμενος ~ει Ign.Eph.14.2; forgiveness possible once, Herm.mand.4.3.1-6 (v. ἀμαρτία); its punishment in next world εἰ δὲ μετὰ τὴν ἀφεσιν τῶν ἀμαρτημάτων καὶ τὴν οἰκονόμιαν τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας ~ομεν, ὕσπερ ἡμεῖς οἱ πολλοὶ οι μὴ τελειωθέντες...μετὰ τὸ ~ειν δὲ καὶ σὺν τῷ ~ειν τινὰ δεόντως πράττομεν, τί ἡμᾶς περιμένει, κατανοητόν. ἀρε ἐὰν ἐξέλθωμεν τὸν βίον ἔχοντες ἀμαρτήματα, ἔχοντες δὲ καὶ ἀνδραγαθήματα, σωθῆσμενα διὰ τὰ ἀνδραγαθήματα, ἀπολυθῆσμενα δὲ περὶ τῶν ἐν γνώσει ἡμαρτημένων;...πρῶτων ἀπολυθῆσμενα τὰ κακά, καὶ μετὰ ταῦτα τὰ ἀγαθά Or.hom.16.5 in Jer.(p.137.5ff.; M.13.445Bff.); cf.

ib.ii.5.(p.84.7; 376B); ὁ δὲ ἡμαρτήσας μετὰ τὸ βάπτισμα, οὗτος, ἐάν μὴ μεταγνῶ καὶ παύσηται τοῦ πλημμελεῖν, εἰς γένενναν κατακριθῆσεται *Const. App.2.7.2;* 7. prevention of sin by baptism οὐκ ἐκτὸς δὲ λογιτροῦ δύναται πληρών τὸ οὐχ ~ειν *Epiph. haer.61.4*(p.384.28; M. 41.1045A); 8. ref. Christian attitude to sin and sinners δεῖ παραδεχθῆναι τὸν ἡμαρτηκότα καὶ μετανοοῦντα *Herm. mand.4.1.8; id. sim. 8.6.5* cit. s. μετανοέων; οὐ δέτι ἀδιαφορεῖν ἐπὶ τοῖς ~ουσιν, ἡ ἔφορυχάζειν αὐτοῖς. διτὶ δέει τὸν ἐλέγχοντα, μετὰ πάσης εὐσπλαγχνίας...καὶ οικοπῆ τοῦ ἐπιστρέψαντον ~οντα, ἐλέγχειν *Bas. ep.22.3*(3.100C; M. 32.292B); ὅταν ὕστης ἐπὶ μετανοΐᾳ τῶν ἡμαρτημένων τὸν ἀδελφὸν ὅδυρομενον, σύγκλαυσον τῷ τοιούτῳ *id. hom. 5.9*(2.42C; M. 31.257D); ἐπί- πλησσα τοῖς ~ουσιν...τὸν μετανοοῦντας προσδέχον, διτὶ κύρων θέος ...ἐπηργεύειτο ἄφεσιν παρασχεῖν τοῖς μετανοοῦσιν ἐφ' οἷς ἡμαρτον *Const. App.2.12.1; [sc. ἐπίσκοπος]* ἔξουσίαν ἔχων κρίνειν τοὺς ἡμαρτηκότας *ib.2.11.2;* εἰ...καταγινώσκεις τοῦ ἡμαρτηκότος, τίνος ἔνεκεν καὶ αὐτὸς ~εις *Chrys. hom.51.3 in Jo.(8.303Δ);* μὴ τῷ πταϊόντι, ἀλλὰ τῷ ὑποβάλλοντι δαιμονὶ τὴν μέμψιν ἐπιγραφέτω· οὐδεὶς γάρ θέλει εἰς θεὸν ἀμαρτῆσαι εἰ καὶ ἀβίαστος πᾶς ἡμῶν τυγχάνει *Jo. Clim. scal. 10* (M.88.845D).

ἀμαρτίας, 1. fem. subst., *sin*, Or. *Cels.* 7.5(p.156.29; M. II.1425D); Ath. *exp. Ps.* 88:47(M.27.393C); Thdt. *Ps.* 31:1(1.800); 2. masc. subst., *sinner*, Epiph. *haer.* 47.1(p.216.13; M.41.852B); 3. adj. *κακούθη καὶ ἀ. σαρκικῆς ἐπιθυμίας ἐργασίαν* *Lit. Marc.* (Brightman p.142.19).

ἀμάρτημα, τό, v. ἀμαρτία.

***ἀμαρτίης**, *sins* παρέδωκαν...ἀπόστολοι...ά. εἶναι τὸ μετὰ τὸ ὄρισμα παρθενίαν, εἰς γάμου τρέπεσθαι Εριψ. haer. 61.6 (p.386.23; M.41.1048C ἐφάμαρτον); διὰ τὸ ἀ. *ib.* 61.4 (p.385.5, v.l. ἀβαρές 1045B); *ib.* 69.52 (p.199.4; M.42.281D).

*ἀμάρτησις, ἡ, *sinning*, Herm.vis.2.2.5.

ἀμαρτητικός, *prone, subject, to sin; sinful*; **1.** in gen. αἱ δὲ φιλήδονοι καὶ ἡ. [sc. πράξεις] τῷ ήπτον τῷ ἡ. [sc. πνέωματι] περιτίθενται Clem.str.4.26(p.321.23f.; M.8.1376A); *ib.*4.12(p.285.14.19; 1293A); Eus.e.th.1.12(p.72.32; M.24.849B); Cyr.H.catech.3.7; *τ*Bas.I.s.34(1.407E; M.30.188B); **2.** of soul and mind; **a.** in gen. θάνατος...ἡ ἐ σώματι κοινωνία τῆς ψυχῆς ἡ. οὐσίης Clem.str.4.3(p.253.18; M.8.1224C); *ib.*4.22(p.309.11; 1348B); νοῦς...ἡ. Gr.Naz.ep.101(M.37.185C); **b.** sinful states of soul ὁ γάρ ἐν ἀγνοίᾳ [opp. γνῶσις] ὁν ἡ. Clem.str.4.26(p.323.7; M.8.1377A); **3.** of human actions, words, thoughts πάσα πρᾶξις...τοῦ θεικοῦ ἡ. *ib.*6.14(p.487.29; M.9.336A); χεὶρ ἀμαρτωλοῦ, ἡ ἡ. πρᾶξις Or.Ps.70:4(p.90); εἴπειν λόγον ἡ. id.hom.20.28 in Jer.(p.190.19; M.13.520C); **4.** λογισμὸς †Ath.Apoll.2.6(M.26.1140C); *ib.*(1141A); **4.** origin of sinfulness τῶν...παρὰ φύσιν, ἔνθα τὸ ἡ. φύεται Clem.str.2.20(p.172.22; M.8.1053B); διάβολος δέ, οὐκ ἐκ φύσεως ἐπάγκεις τὸ ἡ. λαβών...ἄλλ ἀγάδος κατασκευασθείς, διάβολος γέγονεν ἐξ οἰκείας προαιρέσεως Cyr.H.catech.2.4; God not cause of sinful thoughts, †Ath.Apoll.2.6(M.26.1140C); **5.** of sinful spirits, Epiph.anec.72(p.90.20; M.43.152B); **6.** of Christ; **a.** orthodox σάρκα τὴν αὐτὴν ἡμῖν ἔχοντα παθητὴν τε καὶ ἡ. Gennad.fr.Rom.8:5f.(p.375.17, v.l. ἀμαρτεῖν ἐπιδεχομένην); in Apollinarian controversy Ἀπολινάριος...θελεγε γάρ, ὅτι ὁ νοῦς ἡ. τί ἔστιν. ἄποτον δὲ...ὑπονοήσαι περὶ τοῦ λόγου τοῦ θεοῦ, ὅτι συνήρθη τοι ἡ. ἡμεῖς δὲ λέγομεν, ὅτι τούναντον τὸ ἡ. δεῖς μᾶλλον αὐτὸν ὑπονοήσας συναρθήσαι, τῷ καὶ σωτηρίας δεομένῳ †Leont.B.secI.4.2(M.86.1220cf.); **b.** Basilidean ἀνθρωπον ἡ. τολμήσας [sc. Basilides] εἴπειν τὸν κύριον Clem.str.4.12(p.285.20; M.8.1293B).

*ἀμαρτητικῶς, *sinsfully* σαρκικῶς ἰδὼν καὶ ἀ. Clem. str. 4.18 (p. 209. 14; M. 8.1324B); opp. τελέως, *ib.* 6.6 (p. 454.22; M. 9.268B); τὰ ἀ. πραττόμενοι †Bas. I. 1.186 (1.517A; M. 30.430B); οὐ κακὸν τὸ σῶμα τῇ φύσει, κανὸν κακὸν αὐτὸν ποιεῖ ὁ ἀμαρτητός, ἀ. αὐτῷ χρώμενος Didym. Man. 5 (M. 39.1092D); *ib.* 8.1096C; ref. Christ. ὑπομένων δὲ τὰ σαρκὸς...πάθη οὐν̄ ἐξ αὐτῶν ἀ. ἔκνειτο...οὐχ ἀ. ...ἄνθρωπος, ἀλλ̄ ὄμοιως...ἐνεργείᾳ ὡς ἄνθρωπος...δισπερ...οὐχ ἀ. ἀλλ̄ ὄμοιως τοῖς ἐν σαρκὶ ἔκνειτο Canc. (358)ep. syn. ap. Epiph. haer. 73.9 (p. 279.27–280.6; M. 42.420A, B).

ἀμαρτία, ἡ; ἀμάρτημα, τό, I. non-theol. meanings;
A. *slip, fall* (*ἀκαρπός*). Clem. paed. 2.8/2. 265. 111; M. 2.6.

B. slip error: 1. of the pen *negative*. — 2. Of *hom. x-5*.

B. *sic, error;* 1. οἱ περὶ τὴν γραφικὸν...α. *Or.hom.1.5.5 in fer.* (p.129.13; M.13.433D); 2. *of interpr. βουλόμενος [sc. Origen]* μηδὲν τῶν θείων γραφῶν ἔσσαι ἀνεργήματον, εἰς ἐπαγγυηῖς ἑαυτὸν περιέβαλεν ἀμαρτίας καὶ θανάσιμα ἐγγῆγοιο ὥματα *Epirh.haer.64.3(p.409.5; M.41.1076A)*; οὐδὲ γὰρ δεῖ τὰ ὥματα γυμνά ἔξετάζειν, ἐπεὶ πολλὰ ἔφεται τὰ ἄ. *Chrys.comm.in Gal.1:17(10.675A)*; λέξεως τε κίνδυνον μηδένα εἶναι, ἣν μὴ περὶ ἔννοιαν ἡ ἄ. γέννηται *Soz.h.e.3.18.4(M.67.1096C)*; 3. *doctrinal σύνθησις* δὲ τὸ λόγιον ἐστὶ τοῦτο τὸ ἄ. εἰκὸς μηδὲ ἔκεινος ἀγόνων *Hipp.Artem.ap.Eus.h.e.5.28.18(M.20.517A)*; τὸ ἄ. ...*διηγούμενος Philost.h.e.1.2(M.65.461B)*; 4. *of a faulty product of nature* οἱ μὲν πόρναις διδόντες, οἱ δὲ...μωροῖς καὶ νάνοις· καὶ γὰρ τὰ

τῆς φύσεως ἀ. ταῦτα φέρουσιν εἰς τέρψιν Chrys.hom.3.3 in 1 Tim. (II.56E).

C. failure to attain, lack οὐκ ἔστι τοῦτο ἔφεσις, ἀλλὰ τῆς ὄντως ἔφεσεως ἀμαρτία Dion.Ar.d.n.4.34(M.3.733D); *ib.*4.35(736A).

II. sin (the two forms are gen. used interchangeably, though ἀμαρτία emphasizes sin in the abstract, ἀμάρτημα the individual act) τὸ ἀμαρτίας δύνομα, οὐκ οὐσίαν ὑφεστώσαν δῆλοι, ἀλλὰ τρόπου καὶ βίου τοῦ διημαρτηκέναι τινὰ τοῦ κατὰ λόγου...ώσπερ γάρ γενικώτατον ἔστιν δύνομα ἡ ἄ., κατὰ ποδῶν καὶ διαφόρων πραγμάτων κατηγορούμενη. πᾶν δὲ ἀμάρτημα οὔτε λόγῳ, οὔτε νόμῳ προστατικῷ γίνεται· εἰ γάρ κατὰ νόμον καὶ λόγου ἐγίνετο ὅθρόν, οὐκ ἔτι ἂν ἡ ἀμάρτημα...ἐπειδὴ δὲ θεῖος ἀπόστολος οὐχ ἀπλῶς ἀμαρτημάτων ἀλλ᾽ ἀμαρτίας γενικωτάτης ἔχοντος φρόντημα...μυητούνει, οὐκ ἀλλοι τινὰ γενικωτάτους ἀμαρτίαν ὄνομάζει, ἀλλὰ ἡ αὐτὸν τοῦ τοῦ ἀμαρτημάτων...πατέρα διάβολον, στοὺς χαυνούς καὶ βασιλέων τῶν ἀμαρτημάτων αὐτὸν δὲ ἀπόστολος ἀπέφηντο...τὸ διάβολον ὡς πρώτως ἐφευρέτην γενόμενον τῆς ἄ., ἀμαρτίαν καλεῖ *Viod.ap.cat.Rom.7:18*(p.110.7ff.).

A. nature of sin; **1.** def.; **a.** moral; death of soul, Clem. *prot.11* (p.81.18; M.8.233B); id. *paed.1.2*(p.92.12; M.8.253B); id. *str.3.9*(p.225.19; M.8.1165C); Or. *Jo.19.14* (3; p.313.21; M.14.549C); Bas. *hom.5.9*(2.42D; M.31.260A); Gr. *Naz.or.18.42*(M.35.1041A); estrangement from God, Gr. *Naz.carm.1.2.8.184*(M.37.662A); Gr. *Nyss.Eunu.2(2* p.306.7; M.45.545B); †*Proc.G.Pt.12:28*(M.87.1348A); evil life, Clem. *str.2.15*(p.146.19; 100C); a falling away from the good, or a transgression of the law ή δέ ἀ. ἐστὶ τοῦ καλοῦ παρεκτροπή, δι μὴ φύσις τε καὶ νόμος χαρίζεται Gr. *Naz.carm.1.2.34.179*(958A); πτώσις δέ ἐστιν η ἀ. Gr. *Nyss.ep.caen.*(M.45.221B); κατὰ παράβασιν νόμου τὴν ἀ. συνισταθεὶς...η ἔκκλωσις, ἀ. ἐστίν, ἀπότοχιά οὐσία τῆς εὐθείας ὅδος Diod. *Ps.52:4*(M.33.1590D-1591A); †*Caes.Naz.dial.123*(M.38.1016); equated with pride, †*Bas.hom.3.267.1*(M.583B; M.30.589B); and folly, †*Bas.hom.in Ps.17.1*(M.366D; M.30.92D); with the flesh, Gr. *Nyss.nativ.*(M.46.1136C); **b.** metaphysical, as negation of being οὐδὲν γάρ η ἔχθρος οὐδός η ἀ. ἀνευ τοῦ ἔχθρου καὶ τοῦ ἀμάρτιντος Clem. *str.4.18* (p.289.25; M.8.1301A); ἀ. ἀπότενυμα φύσεως ἐστιν, οὐκ ἰδίωμα Gr. *Nyss.ep.3(M.46.1020D)*; μη νόμιζε...ζῶν τι λογικὸν τὴν ἀ. ὑπάρχειν *Nil.ep.p.2.300*(M.79.352B); νόθον η ἀ. καὶ παρὰ φύσιν †*Cyr.Trin.15* (6³.21B; M.77.1152C); *ib.*(22D; M.1153C); **2.** conditions constituting an action a sin, distinguishing it from πάθος q.v.; **a.** possession of reason; exeg. *Jo.15:22*, with play on Logos and logos οὐκ ἄλλο νοητέον η δι τὸ λόγος φησίν, οἰς οὐδέπω συμπελήρωται μη εἶναι ἀ., τούτους δὲ ἐνόχους αὐτῆς τυχχάνειν...πῶς δὲ ἀλλητες τὸ μὴ ἔχειν ἀ., τούτους, οἰς οὐκ ἐλήλυθε [sc. Christ]; πάντες γάρ οἱ πρὸ τῆς ἐπιδημίας τοῦ σωτῆρος ἔστονται ἀ. πάστις ἀπολελυμένοι, ἐπει οὐκ ἔλη θύειν...*Iησοῦς*. ἀλλὰ καὶ πάντες, οἰς οὐδαμός ἀνήγγελη περὶ αὐτοῦ, οὐχ ἔξουσιοι, καὶ δῆλον ὅτι οἱ μὴ ἔχοντες ἀ. κρίσει οὐχ ὑπόκεινται. λόγος δὲ...διχῶς λέγεται, ητοι κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐνοιων...η κατὰ τὴν ἀκρότητα...κατὰ...τὸ πρότερον τὸ 'ει μὴ θέλον καὶ ἐλάνησα αὐτοῖς, ἀμάρτιαν οὐκ εἰχοσαν'...τὰ ρήτα ἐκδεκτέον Or. *Jo.1.37*(42; p.48.8ff; M.14.97Bf); οὐχ η πρᾶξις ἀμάρτημα ἀπλῶς, ἀλλὰ τὸ εἰδότα μη ἀπέχεσθαι προστήκει, ποιεῖν τι παρὰ τὰ ἐγνωμόνενα καλῶς ἔχειν *Thdr.Mops.Rom.7:8*(p.127.36; M.66.812B); **b.** presence of the law νόμος...ὑπαγορεύει τὰ ποιητέα εἰργει τε ἔκστον τῶν ἀμαρτημάτων Clem. *str.1.27* (p.106.26; M.8.920A); exeg. *Rom.7:8f*. διδάσκων περὶ τῆς ἀ. οὐκ ἀπδειμάτια ἐνέργειαν αὐτῆς ἔγουστος ποὺν νόμου καὶ ἐντολῆς

...οὐν ἄν εἴη ἀ· μὴ δύντος νόμου· καὶ πάλι οὐκ ἄν εἴη ἀ· μὴ δύντος λόγου...πάσας γὰρ πρόφασις ἀφαιρεῖται τοῦ βουλομένου ἐπὶ τῇ ἀ· ἀπολογήσασθαι, ἐπάν τὸν πείθηται τις αὐτῷ Or. J. o. 2.15(9; p.71.9ff.; 140B,C); Meth.res.2.2(p.331.7; M.18.297B); 3. universality of sin πάντες ὀφείλεται ἐσμὲν ἀμαρτίας Polyc.ερ. 6.1; θυσίαν περὶ ἀ· λέγουσιν ἀναφέρεσθαι καὶ περὶ τῶν ὅρτι γεγενημένων ὡς οὐ καθαρῶν ἀπὸ ἀ· Or.Cels.7.50(p.200.24; M.II.1493A); calling for universality of redemption ἀπότολος ὑπὲρ ἀνθρώπων μὲν αὐτὸν φάσκειν ἀμαρτημάτων γεγενούσαις θανάτου, οὐκ ἔτι δὲ καὶ ὑπὲρ ἄλλου τινός παρὰ τὸν ἀνθρώπων ἐν ἀμαρτήμασι γεγενημένων, σίον ὑπὲρ ἀστρων οὐδὲ τὸν ἀστρων πάντων καθαρῶν δυντων ἐνάπιον τοῦ θεοῦ id. J. o. 1.35(40; p.45.25ff.; M.14.93B); ἐγράφθσαν αἱ ἀ· τῶν ἀγίων, ἵνα ἀδήθεια γνωσθῇ Serap.Man.25(p.41; M.40.921B); εὐπείστατον γὰρ ἡ ἀ· πάντοτεν ἴσταμεν, ἐμπροσθεν, ὀπισθεν, καὶ οὕτως ἡμᾶς καταβάλλουσα Chrys.hom.2.7 in 2Cor.(10.438C).

B. origin of sin; **1.** of original sin; **a.** caused by Devil, who is therefore called ἀρχηγὸς ἀμαρτίας, Cyr.H.catech.2.4; τῷ σπορεῖ τῆς ἁ. ... διαβόλῳ Max.qu.Thal.61(M.90.633B) = cap.4.47(M.90.1325C); and equated with sin **a.** θέος καλεῖν τῇ γραφῇ τὸν διάβολον. διὰ τί; ἐπειδὴ ἐγένετο διδάσκαλος καὶ εἰσηγητής...ἀμαρτίας †Chrys.hom.in Rom.7:19(8.190C); **b.** due to Eve τὴν Εὕαν...ἀρχηγὸν ἀμαρτίας γεγονέαν Thphl.Ant.Autol.2.28(M.6.1006A); ηὔκατο ἡ ἁ. ἀπὸ τῆς

νυνακός *Or.hom.8 in Lc.(p.55.1); A.Phil.142(p.81.8); Ath.expl.Ps.50:7(M.27.240D)*; ἐξ ἀρχῆς τῆς φύσεως ἡ ἀ. κεκράτηκε, προῦλαβε γάρ τῆς Εὕνας τὴν αὐλάριψ τῆς ἐντολῆς ἡ παράβασις. μετὰ γάρ τὴν παράβασιν...ἔγνω οὐδὲν Εὕνας...καὶ...ἔτεκε τὸν Καῖνον, τοῦτο τούντιν εἰπεῖν βούλεται, διτὶ τῶν ἡμετέρων προγόνων κρατήσασα ἡ ἀ., δόδον τινα...διό τοῦ γένους εἰργάσατο Θdt.Ps.50:7(I.936); c. to Adam Ἀδάμ κακῶς φαγών, τὴν ἀ. παρέπεμψε Bas.hom.7.7(2.70D; M.31.324C); ἥμαρτε δ Ἀδάμ τὴν ἀ. ἐκέινην τὴν χαλεπήν, καὶ τὸ...ἀνθρώπων κατεδίκασε γένος Chrys.epr.3.3(3.554C); ἐντεῦθεν ἡ ἀ. πάροδον ἔσχεν, τῆς μὲν ἐντολῆς ἐπεχούστης τὴν βρώσων, τοῦ δὲ Ἀδάμ οὐ πρὸς τὴν ἀξιοπιστίαν τῆς ἐντολῆς βουληθέντος ἰδεῖν Thdr.Mops.Rom.7:8(p.127.6; M.66.809C); 2. actual sin; a. originating in men's free will ἀπέρ πάντα κακά καὶ ἀ. ψυχῆς ἑστῶν. αἵτια δὲ τούτων οὐδεμία, ἀλλ' ἡ τῶν κρεττόνων ἀποστροφή Ath.gent.5(M.25.12B); οὐκ ἄρα τὰ μέλη τῆς ἀ. αἴτια: ἀλλ' οἱ χρώμενοι τοῖς μέλεσι κακῶς Συρ.H.catech.9.15; ψυχὴ...δεκτικὴ ἀμαρτίας ἐξ ἀμούλιας ἐγένετο Gr.Nyss.Eun.2(2 p.366.23 M.45.545D); ἀρχὴ γάρ ἀμαρτίας...ἡ προάρετος Nemes.nat.hom.40(M.40.769B); Ἀδάμ...ἔχων τὸ αὐτέρευσιν προαιρέσεις ἰδιὰ ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἀμαρτίαν εἰς ἑαυτὸν διανοθεῖς ἐπράξεις Epirh.haer.42.12(p.158.2 M.41.776D); ἡ ἀ. οὐκ ἔστι τῆς φύσεως, ἀλλὰ τῆς κακῆς προαιρέσεως Thdt.eran.1(4.13); Max.qu.Thal.6i(M.90.629C); b. through ignorance and weakness (v. ἀγνοία), Clem.str.7.16(p.71.24; M.9.540C) πᾶσα ἀ. τὴν ἀρχὴν ἐξ ἀφροσύνης ἔχει Chrys.hom.41.3 in Jo.(8.247A) Leont.B.Nest.et Eut.3(M.86.1373B); c. through pride and disobedience ἀμαρτημα...ἀπὸ ὑψεως Chrys.hom.2.3 in Eph.(11.13B) παρακοῆς ἔργον ἑστῶν ἡ ἀ. Max.cap.theol.2.7(M.90.1128B); d. through addiction to material pleasures φύληδονία, φύλοδοξία καὶ φιλαργυρία ἐξ ὧν συνισταται πᾶσα ἀ. Dor.doct.13.8(M.88.1769C); and neglect of prayer, Gr.Nyss.or.dom.1(p.4.30; M.44.1121B) cit. s. εὐχὴ; e. through human and diabolic interaction ὁ δὲ κατατυρανούμενος ὑπὸ τοῦ ἀρχόντος τούτου τοῦ αἰλόνος τῷ ἐκουσιῷ τῆς ἀ. καὶ βασιλεύεται ὑπὸ τῆς ἀ. Or.or.24.1(p.357.20; M.11.497A); ἐκ τῶν ὑποκειμένων ἐν τῇ ψυχῇ παθῶν λαμβάνουσιν οἱ δαμονες τὰς ὄφορμάς τοῦ κινεῖν ἐν ἡμῖν τούτην ἐμπαθεῖς λογισμούς. εἴτα διὰ τούτων πολεμοῦντες τὸν νοῦν, ἐκβιάζονται αὐτὸν εἰς συγκατάθεσον ἐλθεῖν τῆς ἀ. ἡττηθέντος δὲ αὐτοῦ ἀγούσιν εἰς τὴν κατὰ διάνοιαν ἀ. καὶ ταύτης ἀποτελεθείσης, φέρουσιν αὐτὸν λοιπὸν αἰχμάλωτον εἰς τὴν πρᾶξιν. μετὰ δὲ ταῦτην...ὑποχωροῦσι μένει δὲ μόνον ἐν τῷ νῷ τὸ εἴδωλον τῆς ἀ. Max.carit.2.31(M.90.993C) f. but never caused by God, Meth.symp.8.16(p.109.13; M.18.172C) 3. pagan and unorthodox views on origin of sin; a. pagan related to stars, Meth.symp.8.13(p.99.3; M.18.161A) cit. s. ἀστήρ b. Origen: pre-natal sin, Or.princ.1.8.1(p.97.1) cit. s. ψυχή; τὴν ψυχὴν...λέγει [sc. Origen] προϋπάρχειν, ἀγγέλους δὲ ταύτας [sc. ψυχές] εἶναι...ἐν ἀμαρτίᾳ δὲ ἀμπλακησίας καὶ τούτῳ ἔνεκεν εἰς τυμωρίαν εἰς τοῦτο τὸ σῶμα κατακελεισμένας Epirh.haer.64.4(p.411.3; M.41.1076D); c. but Methodius holds that sin is impossible for a being without a body ἀληπτὸς γάρ καθ' ἑαυτὴν ἡ ψυχὴ...τῇ ἀ. Meth.res.1.57(p.318.4; M.41.1152C); τὸ σῶμα...βλασφημῶν καὶ παντοῖων αἴτων ἀμαρτημάτων, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι καθ' ἑαυτὴν δίχα σώματος ὀλωλοῦ ἀμαρτῆσαι ψυχὴν ib.1.29(p.258.16; M.41.1136V); πόρρω...ἀμαρτίας ἐσκήνωσα τὰ πνευματικά ib.2.2(p.332.16; M.18.300B); id.lepr.9(p.463.13); d. Manich. ἔστιν ἀ. σύνοικος ἐξ ἀνάγκης καὶ βίας, κατὰ τὰ Μανικαϊκά δόγματα, οὐσία ἐν τῇ ψυχῇ ἀγάθῃ οὐσίᾳ Disp.Phot.3(M.88.549A) e. Apollinarian argument ὅπου τὸν γάρ τέλειον ἀνθρωπός, ἔκει ἔσται καὶ ἀ. καὶ διτὶ δύο τέλεια ἐν γενέσθαι οὐ δύναται: ἐπεὶ ἔσται καὶ ἐν Χριστῷ ἡ ἡμῖν μάχη τῆς ἀ.: καὶ ἔσται αὐτῷ χρεία τοῦ καθ' ἡμᾶς καθαρισμοῦ εἰ τὸ φρονοῦν καὶ τὸ ἀγον ἐν ἡμῖν τὴν σάρκα Χριστὸς ἐν ἑαυτῷ ἐπιδέσμενος γενέσθαις ἀνθρωπός. ἀλλὰ ἐλαβε, φασί, τὸ ἀνόητον, ἵν' αὐτὸν γάρ νοῦς ἐν αὐτῷ καὶ ἀγενετος...τῆς ἀ. ὅπερ ἀμάρτιον ἀλλὰ δὲ τὸν τὸν ἀγοντος τὴν σάρκα, τούτεστοι τὸ φρονοῦντος, μῆτρονευθυμέθεντος τὴν πρᾶξιν τῆς ἀ., καὶ ἐνεργήσαντος διὰ τοῦ σώματος εἰς ἐπικλήρωσιν τῆς ἀ. ὅθεν σαρκὸς μὲν καινότητα Χριστὸς ἐπιδέεικται καθ' ὅμοιώσιν...οὕτως νοεῖται Χριστὸς χωρὶς ἀ. ¶Ath.Apol.l.1.2(M.26.1096B,C) orthodox counter-argument τὸν διάβολον καὶ νόμον ἀμαρτίας καταστήσασθαι ἐν τῇ φύσει τοῦ ἀνθρώπου...ἐν τῇ λογικῇ καὶ νοερῇ φύσει τοῦ ἀνθρώπου ἐπιποτείρας εἰργάσατο διάβολος τὴν ἀ. ...διὰ τοῦτο δὲ ἑαυτὸν ἔλθειν ἢ νίδιος τὸν θεον ταῦτην [sc. σάρκα] ἐν τῇ ἰδίᾳ φύσει καταστήσασθαι...εἰ δὲ μὴ ἐν τῇ ἀμαρτησάσῃ φύσει ἡ ἀναμαρτησία ὥφθη, πῶς κατεκρίθη ἡ ἀ. ἐπὶ τῇ σαρκὶ...;...δι' ἡ φύσεως ἡ προχώρησις τῆς ἀ. γέγονε διατῆς καὶ ἡ ἐπιδειξις τῆς δικαιοσύνης γένηται· καὶ οὕτω λυθῇ τὸ ἔργον τοῦ διαβόλου, ἐλευθερωθείσης τῆς ἀνθρώπου φύσεως ἀπὸ τῆς ἀ. ib.2.6(II.41A-D); for if the body itself is sinful, as Marcion and Gnostics hold, ib.I.1.12(II.6A), no true Inc. is possible, ib.I.1.12(II.20A,B); but δε τὸν Αδάμ ἀρχήθεν ἐπλασεν ὁ θεός, μῆτιγε σύμφυτον αὐτῷ δέδωκε τὴν ἀ. ib.I.15(II.20B).

C. kinds and gravity of sins; 1. classification δοκεῖ...τριῶν

ἀποχήν ἀμαρτίας τρόπων διδάσκειν ὃ νομοθέτης [sc. Moses], τῶν μὲν ἐν λόγῳ...τῶν δὲ ἐν ἔργῳ...καὶ χρῆ μηδὲ τὴν συνείδησον ἔχειν μεμο-
λυσμένην Clem.str.2.15(p.149.17; M.8.1008A); οὐκ εἰσὶ μόνον τρία
μέρη τῆς ἡ... ἀλλὰ μνία Mac.Aeg.hom.3.4(M.34.469D); παρὰ φύσιν
ἔστιν ἡ Ἐδόμων ἡ, καὶ ἡ πρὸς ἀλογα, παράνομον δὲ μοιχεία καὶ
πορνεία, ὥν τὰ μὲν ἀτεβήματα, τὰ δὲ ἀδίκια καὶ τὸ τελευταῖον ἀμάρτημα
Const.App.6.28.2; 2. various kinds: e.g. **a.** sins not subject to Law, Clem.str.4.17(p.295.19; M.8.1313C); **b.** sins that are against reason, id.paed.1.2(p.92.19; M.8.253B); **c.** heresy and schism, Chrys.hom.11.5 in Eph.(11.88A); **d.** (peculiar to Origen) prayer to Son ἐὰν οἱ
μὲν τῷ πατρὶ οἱ δὲ τῷ νῦν εὐχάριστα, ἰδιωτικὴν ἡ, κατὰ πολλὴν
ἀκεράστητα διὰ τὸ ἀβαύλωστον...ἀμαρτανόντων τῶν προσευχομένων
τῷ νῦν, εἴτε μετὰ τοῦ πατρὸς εἴτε χωρὶς τοῦ πατρὸς Or.or.16.1(p.336-
8; M.11.468C); **e.** sins of omission ἐὰν γάρ ἐγκρατεύσῃ τὸ ἀγαθὸν μὴ
ποιεῖν, ἡ, μεγάλην ἐργάζει Herm.mand.8.2; 3. gen. statements on
gravity of sin κακῶν ἔσχατον ἡ ἡ. Chrys.exp.in Ps.12(5.125D);
οὐδὲν γάρ οὕτως ἀλογίστον, ὡς ἡ, οὐδὲν οὕτως ἀνόητον καὶ μάρον καὶ
ῥαγδαῖον πάντα ἀναρτέσσει καὶ συγχεῖ καὶ ἀπόλλυται ἔνθα ἀν εἰσαπήδηση
ἀρθῆς ιδεῖν, φορτικὴ καὶ ἐπαρθῆς, καὶ εἰ τις αὐτὴν ἀνέπλατε ζωγράφος,
οὐκ ἄν μοι δοκεῖ ἀμαρτεῖν οὕτως αὐτὴν ἀναπλάττων, γνωστά τινα
θηριόμορφον, βάρβαρον, πῦρ πνέουσαν, ἀτερπή, μέλαιναν id.hom.9.4
in 1Cor.(10.78C); id.hom.41.4 in Ac.(9.313D); 4. on differences
in gravity: in gen., Clem.str.2.15(p.148.20; M.8.1004B); κατὰ τὴν
διαφέρουσαν μερίδαν τῷ κυρίῳ γνονέας ἡ, πρότερον μὲν ἀνεκτάς
ὑπέροπτον δὲ πλεόνας μὲν ἀλλὰ ἔτι ἀνεκτάς Or.Cels.5.31(p.33-3; M.11.
1228B); id.hom.2.2 in Jer.(p.18.26ff.; M.13.280C); Chrys.hom.6.1.1
in Mt.(7.51D); 5. various individual sins considered greater than
others; **a.** sin of the Jews ἐπὶ Παραιών τὴν μεγίστην ποιήσαντες ἡ
ἐν τῷ ἀποκτείναι τὸν Ἰησοῦν Or.Cels.4.32(p.303.15; M.11.1077C); re-
enacted by Christians returning to sins after baptism, id.Jo.20.12
(p.342.1; M.14.600A); **b.** idolatry, id.mart.32(p.28.11; M.11.604B);
μείζων εἰδωλολατρείας οὐκ ἔστιν ἡ, εἰς θεόν γάρ ἔστι δυσορθέα
Const.App.2.23.1; **c.** sins against fraternal charity, ¶Ath.qu.Ant.
76(M.28.645B); **d.** unworthy Communion, ¶Jo.Jej.poenit.(M.88.
1905A); **e.** sins aggravated by accompanying circumstances: sin of
unbelief greater after seeing miracles, Or.princ.3.1.17(p.229.6; M.
11.285C); other sins increased by judging others, Chrys.hom.2.5 in
Rom.16.3(p.189D); id.hom.23.2 in Mt.(7.287A); οὐκ εἰς λόγος τῶν
τὴν αὐτὴν ἡ, κατὰ ἐνέργειαν ἀμαρτανόντων ἔστιν, ἀλλὰ διάφοροι. οἷον,
ἄλλο ἔστι τὸ ἀπὸ ἔξεως ἀμαρτάνειν, καὶ ἀλλο τὸ κατὰ συναρπαγήν ὃς,
οὗτε πρὸ τῆς ἡ, εἴχε τὴν ἐνθύμησιν, οὔτε μετὰ τὴν ἡ, ἀλλὰ καὶ σφόδρα
ἐπὶ τῷ γεγονότι διώντα. ὅ δὲ ἀπὸ ἔξεως, ἐκ τοῦ ἐναπίου καὶ πρῶ-
τον γάρ κατὰ διάνοιαν οὐκ ἐπανέται ἀμαρτάνων, καὶ μετὰ τὸ πρᾶξαι,
τῆς αὐτῆς ἔστι διαθέσεως Max.carit.3.74(M.90.1030C); by refusing
obedience to priests, Chrys.David 3.1(4.709C); by asking for
punishment of sins of others, id.exp.in Ps.4(5.12A); 7. lightened
through being committed inadvertently ἡ ἐν τῇ ἀγροίᾳ ἡ, συγχω-
ρεῖται Cyr.H.catech.3.8; though not exempt from punishment,
¶Cyr.Trin.15(6².21D; M.77.1152D); or through immediate repen-
tance, as was sin of Adam, Or.hom.16.4 in Jer.(p.136.22; M.13.
444C); 8. ‘sin unto death’ (1Jo.5.16), οὐ. θάνatos; 9. sin against
H. Ghost (Mt.12.31f.) πάντα προφήτην λαλοῦντα ἐν πνεύματι ὃ πειρά-
σετε οὐδὲ διακρινεῖτε· πᾶσα γάρ ἡ ἡ, ἀφεθήσεται, αὐτὴ δὲ ἡ ἡ. οὐκ
ἀφεθήσεται Did.11.7; οὐ...διὰ τὸ τυμάτερον εἶναι τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον
τοῦ Χριστοῦ οὐ γίνεται ἀφεσις τῷ εἰς αὐτὸν ἴμαρτκότι, ἀλλὰ διὰ τὸ
Χριστοῦ μὲν πάντα μετέκειν τὰ λογικά, οἰς διδόταν συγγνώμην μετα-
βολλομένους ἀπὸ τῶν ἀμαρτημάτων, τοῦ δὲ ἀγίου πνεύματος τούς;
κατηξιωμένους μηδεμιᾶς εὐλογούν εἶναι συγγνώμης τυχεῖν μετὰ τηλ-
κατάντης...συμπνοιας τῆς εἰς τὸ καλόν Or.Jo.2.11(6; p.66.13; M.14.
129C); interpreted of those who deny equality of H. Ghost with
Son, Amph.ep.syn.(M.39.97B); but unforgivable only if unrepented
οὐκ εἶπεν οἱ Χριστός· τῷ βλασφημήσαντι καὶ μετανοήσαντι οὐκ ἀφεθή-
σεται: ἀλλὰ τῷ βλασφημοῦντι, εἰτ' οὐν, τῷ ἐν τῇ βλασφημίᾳ ἐπιμένοντι·
ἐπειδήπερ οὐκ ἔστιν ἡ, ἀσυγχώρηστος παρὰ τῷ θεῷ τοῖς γηροῖς καὶ
κατ' ἔξιαν μετανοοῦντας ¶Ath.commissarii.49(M.28.149); cf. ἡ ἡ.
τελευτήσαντι μετάνοια οὐκ ἔστιν Const.App.2.13.2; 10. other sins
which, acc. individual opinions, cannot be forgiven οὐκ οὐδὲ ὅπως
ἔαυτοῖς τινες ἐπιτρέψαντες τὰ ὑπέρ τὴν ἱερατικὴν ἀξίαν, τάχα μηδὲ
ἀκριβῶντες τὴν ἱερατικὴν ἐπιστήμην, αὐδούσις ἡ, δυνάμειν καὶ
εἰδωλολατρείας συγχωρεῖν μοιχείας τε καὶ πορνείας ἀφίεναι, ὡς διὰ τῆς
εὐχῆς αὐτῶν περὶ τῶν ταῦτα τετομήκοταν λιουμένης καὶ τῆς πρὸς
θάνατον ἡ. Or.or.28.10(p.381.16; M.11.529B); but, acc. Or. οὐδὲ
τινας οὐ μόνον ἐν τῷ αἰώνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι κρατουμένους
ὑπὸ τῆς ιδίας ἡ... οὐ μέντοις εἰ μὴ ἐν τῷ μέλλοντι αἰώνι, ἢδη οὐδὲ
ἐν τοῖς αἰώνισι τοῖς ἐπερχομένοις id.Jo.19.14(3; p.314.9; M.14.552A).

clearly distinguishable from those of actual sin); **a.** vitiating of man's relationship with God, Or.*Cels.*7.39(p.190.4; M.11.1470D); Cyr.H.*catech.*13.33; **b.** and of his human nature ἐκ παρακοής ἐντολῆς θεοῦ γέγονεν ὁ ἀνθρωπός δεκτικός τῆς ἐπιστορᾶς τοῦ ἔχθρου. καὶ ἡγέρει λοιπὸν ἡ ἄ. ἐν τῇ φύσει τοῦ ἀνθρώπου πρὸς πάσαν ἐπιθυμίαν †Ath.*Apoll.*1.15(M.26.1120C); Chrys.*hom.*15.4 in *Gen.*(4.120D) cit. s. παράβασις; Cyr.*epf.*17.9(p.39.9; 5°.74C); διὰ τὴν παράβασιν ἡ ἄ., διὰ δὲ τὴν ἄ. τὸ παθητὸν κατὰ τὴν γένησαν τῇ φύσει τῶν ἀνθρώπων ἐπεισῆλθε, καὶ συνήκμαζεν δέι τῷ παθητῷ τῆς γεννήσεως διὰ τῆς ἄ. ἡ πρώτη παράβασις Max.*qu.Thal.*21(M.90.313A); propagation through generation being a punishment of sin, *ib.*(312C); **c.** inequality among men τὸ ἀδελφὸν...ἐπεισθῶν ἡ ἄ. δοῦλον εἰργάσαστο...ἐπειδὴ δὲ εἰσῆλθεν ἡ ἄ., ἐλυμάρτα τὴν ἐλευθερίαν, καὶ διέφευε τὴν ἀπὸ τῆς φύσεως δεδομένην ἀξίαν Chrys.*hom.*29.6 in *Gen.*(4.289Df.); **2.** of actual sin; **a.** objective effects in society: premature deaths, id.*hom.*in *1Cor.*7.2(3.196E); lowering of moral standards ἄ., γὰρ ἀνεξέλεγκτος ἑαυτῆς χείρων γίνεται καὶ εἰς ἄλλους τὴν διανομὴν λαμβάνει *Const.**App.*2.17.4; Bas.*hom.*in *Ps.*1.(1.90E; M.29.225C); **b.** physical effects on individual τὸ οὖν εἶναι τινας παραλειψένους...καὶ ἀσθενοῦντας, τοῦτο ἐκ τῆς ἄ. προσεγένετο Mac.*Aeg.**hom.*16.4(M.34.616C); πάντα...τὰ νοοῦματα ἐξ ἀμαρτημάτων; οὐ πάντα μέν, ἀλλὰ τὰ πλέονα Chrys.*hom.*38.7 in *Jo.*(8.217A); πᾶν ὃ ἔαν πάθωμεν, ἐκ τῶν ἄ. ἡμῶν πάσχομεν Dor.*doct.*7.4(M.88.170ID); this view repudiated τὸ...πυρτέν νομίζειν διὰ τὸς ἄ. γίνεσθαι ἀπαύεστων εἰς ὑπερβολὴν ἐστὶ δόγμα, πολλάκις τῶν αἰτίων τῆς τοιαύδες νόσουν προδῆλων ὄντων Or.*sel.*in *Ps.*4(M.12.1157C); **c.** psychological effects τὸ αἴτιον τοῦ φόβου, τὴν ἄ. Clem.*str.*4.3(p.252.22; M.8.1224A); οὐδὲν γὰρ οὕτω φαρεῖ ψυχήν, οὐδὲν οὕτω πηροῦ διάνοιαν καὶ πέζει κάτω, ὡς ἀμαρτίας συνειδός Chrys.*hom.*38.3 in *Mt.*(7.429C); ἡ γὰρ ἄ., ἔως μὲν ἣν ὠδηνήται, ἔχει τινὰ αἰσχύνην...ἐπειδὰν δὲ τελεοθῇ, ἀνατινατοτέρους ποιεῖ τοὺς ἐργαζομένους αὐτῆν id.*hom.*10.1 in *Ac.*(9.80C); comprehensive description of these effects, Or.*hom.*16.10 in *Jer.*(p.142.sff.; M.13.452Bf.); cf. ἡ ἄ. τῇ φυσῇ μεμιγμένη ἐστὶν, ἔχουσῃ ἑκάστης ἴδιαν φύσιν Mac.*Aeg.**hom.*2.2(M.34.464D); *ib.*15.28(593D); **d.** spiritual effects: alienation from God, Chrys.*stat.*6.6(2.81D); loss of God's promises, *Barn.*14.1, and salvation, Cyr.H.*catech.*18.20; Gr.Nyss.*ep.can.*(M.45.221C); loss of freedom, Clem.*prot.*11(p.78.30; M.8.228C); Diod.*Ps.*52:7(M.33.159B); †Bas.*Is.*170(1.501A; M.30.400C); Chrys.*serm.*4.2 in *Gen.*(4.660C); blinding of spiritual perception, Clem.*paed.*1.6(p.106.22; M.8.284A); †Bas.*Is.*100(455A; M.296A); engendering of more sins, *ib.*230(553E; M.521A); Chrys.*hom.*86.3 in *Mt.*(7.815A); **3.** punishment; **a.** proportionate to gravity of sins ὁ νόμος οὐ παντὸς ἀμαρτήματος τὴν οὐτῆρι ἐποιεῖτο τιμωρίαν, ἀλλὰ ἀλλού μὲν τὰ εἰς θεὸν καὶ εἰς ἑρέων καὶ εἰς ἑρείον, ἔτριψ δὲ τὰ εἰς βασιλέα καὶ ἀρχούτα...οὐκοῦν καὶ ὑμεῖς τῶν διαφόρων ἀμαρτημάτων διαφόρους ποιεῖσθε καὶ τὰς τιμωρίας *Const.**App.*2.48.2,3; αἱ συγγενεῖς γὰρ ἄ. ὀμοιοτρόπως κολάζονται †Bas.*Is.*88(1.440D; M.30.264A); μελλούσης αὐτῶν κολάσεως καθ' ὅμοιωσιν τῶν πάλαι ἀμαρτημάτων Euthal.*Diac.epp.cath.*(M.85.689C); τοῦ θεοῦ φιλανθρωπία...πολλῷ τῆς ἄ. ἐλαττονα τὴν τιμωρίαν ἐπάγουσα Chrys.*Is.interp.*1(6.80); id.*Laz.*6.3(1.775D); **b.** effected by God, Clem.*prot.*10.(p.75.6; M.8.220C); **c.** through Devil τοῦ δράκοντος τοῦ κολάζοντος πάσαν φυχὴν τὴν ἐν ἀμαρτίαις οὖσαν A.*Phil.*1.10(p.76.3); **d.** martyrdom conceived as punishment for sins committed in former life (Basilides), Clem.*str.*4.12(p.286.32; M.8.1296B).

E. healing of sin (v. ἀφεσίς); **1.** through divine agency; **a.** God the source of forgiveness, *A.Jo.*54(p.178.13); τὸ γὰρ ἀφενταί ἀμαρτίας, οὐδὲν ἔτέρου ἐστὶ Chrys.*hom.*54.1 in *Jo.*(8.316C); God's action dist. from human co-operation τὸ ἐκριζῶσαι τὴν ἄ. ... τῇ θείᾳ δυνάμει μόνον δυνατόν ἐστι...οὐκ ἔξεστι γάρ οὔτε δυνατόν ἀνθρώπῳ ἐξ ἴδιας δυνάμεως ἐκριζῶσαι τὴν ἄ. τὸ ἀντιπαλαῖσαι, τὸ ἀντιμαχεσθῆναι...σύν ἐστιν ἐκριζῶσαι δέ, θεοῦ ἐστιν Mac.*Aeg.**hom.*3.4(M.34.499C); **b.** Christ, Clem.*str.*2.15(p.148.14; M.8.1004B); ὁ κύριος...τὰ μὲν ἄ. ὡς θεὸς ἀφεῖς, εἰς δὲ τὸ μὴ ἐξαμορτάνειν παραπαταῖδαγωγῶν ὡς ἀνθρωπός id.*paed.*1.3(p.94.7; M.8.257A); *ib.*1.6(p.120.22; 309C); *A.Thom.*1.58(p.174.19); *Or.Jo.*1.46(p.7.32; M.14.29B); id.*Cels.*2.67(p.189.18; M.11.901B); Ath.*decr.*5(p.4.15; M.25.432(424A)); id.*Ar.*3.31(M.26.388D); εἰς μόνον ἀναμάρτητος, ὁ τὰς ἄ. ἡμῶν καθάριζων *Iησοῦς* Cyr.H.*catech.*2.10; exeg. Is.53:7, Gal.5:18 οὐκ...ὅλον κατάραν καὶ ἄ. αὐτὸν νοοῦμεν γεγενῆσθαι...τὰς δὲ ἄ. ἡμῶν...ἔβαστασεν Ath.*Ar.*2.47(M.26.248A); through Inc. θεὸς ὁν ἀνθρωπὸς ἐγένετο...ἀλελύτο τὸ κέντρον τῆς ἄ. A.*Phil.*141(p.77.2); ἕντον παρουσίαν διὰ σαρκός...καθ' ἥντος ἀφεσίας ἀμαρτημάτων Meth.*symb.*7.6(p.77.12; M.18.133A); Ath.*inc.*14.2(M.25.120C); Max.*qu.Thal.*51(M.90.633A); being himself sinless, Or.*Cels.*1.69(p.123.16; M.11.789A); †Bas.*Is.*67(1.428B; M.30.236A); Max.*qu.Thal.*21(312B); through Passion

and death, Or.*Cels.*1.55(p.106.17; 761C); id.*hom.*7 in *Le.*(p.118.12); Ath.*Ar.*1.45(105A); Cyr.H.*catech.*13.33; Thdr.*Mops.*Jo.1:29(p.316.12; M.66.733D-736A) cit. s. ἀμύνεις; Max.*qu.Thal.*61(M.90.633D); which, though salvation for us, became occasion of sin to Jews, Clem.*paed.*2.8(p.195.18; M.8.468C); through his blood τῇ ἀφέσει τῶν ἄ. ἀγνοθῶμεν, ὃ ἐστιν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ῥαντίσματος αὐτοῦ Barn.5.1; τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ...ἀδικοὶ...σώζονται, ἀφεσιν ἀμαρτιῶν λαβόντες Just.*dial.*III.4(M.6.733A); ὃ τὸ τίμον αἷμα ὑπὲρ ἡμῶν ἐκκένει, αὐτὸς ἡμᾶς ὁρίσει τῆς ἄ. Cyr.H.*catech.*2.5; Chrys.*hom.*1.3 in *Eph.*(1.17B); v. αἷμα; through Cross, Clem.*paed.*3.12(p.283.9; M.8.664B); combined with baptism, Just.*dial.*86.6(681C); through baptism καταβαίνομεν εἰς τὸ ὑδωρ γέμοντες ἀμαρτιῶν,...καὶ ἀναβαίνομεν καρποφορῶντες ἐν τῇ καρδίᾳ Barn.11.11; τὸ βάπτισμα...ἀμαρτιῶν ἐστιν ἀφεσία A.Thom.A 132(p.239.9); which, however, wipes out only original, not actual, sin ἡ τοῦ ἄδαμ ἄ. διελθοῦσα εἰς τὸ ἔθνος...Χριστοῦ οὐν συγχαρήσαντος ταῦτην διὰ τοῦ λουτροῦ τῆς ἀφέσεως, ἐκαθαρίσθι μὲν ἡ προπατορικὴ ἄ., ἐκαστος δὲ τῶν οἰκείων ἀμαρτημάτων ὑπέχει λόγον Olymp.fr.Jer.31:30(M.93.689Cf.); †Ath.*qu.*Ant.67(M.28.636A); v. βάπτισμα; through eucharist, A.Thom.A 50(p.166.20); τὸ ποτήριον τοῦτο αἷμα τοῦ Χριστοῦ σου...ναὶ οἱ μεταλαβόντες αὐτὸν...ἀφέσεως ἀμαρτημάτων τύχωσιν Lit.ap.*Const.**App.*8.12.39; ἀξίους εἰναι πάντοτε πρὸς τὴν τῶν οὐρανίων μωσηρίων ὑπόδοχην, ἐπεὶ καὶ ἀφέσεως ἀμαρτιῶν οὐτῶν καταξιούμεθα †Pall.h.mon.S(p.48.20; M.34.1148B); Lit.Jac.(p.236.3); forgiveness to be found only in New Covenant αἵτη δὲ κανή, καὶ ἀφενταί ἀμαρτιῶν ἔχοντα Chrys.*hom.*19.1 in *Heb.*(12.180B); Thld.Ps.50:21(1.944); Law being powerless, †Bas.Sel.or.38.2(M.85.405B); in Church καθολική [sc. ἐκκλησία]...καλεῖται διὰ τὸ κατὰ πάσης εἰναι τῆς οἰκουμένης...καὶ διὰ τὸ καθολικῶς...θεραπεύειν ἀπαν τὸ τῶν ἀμαρτιῶν εἶδος, τῶν διὰ τυχῆς καὶ σώματος ἐπτελούμενων Cyr.H.*catech.*18.23; **2.** with human co-operation, good will being essential, cf.Cyr.H.*procatech.*8; Chrys.*hom.*1.2 in *Philm.*(11.777D); **a.** through repentance and confession, Herm.viv.2.2.4; μετάνοια, δι' ἣν ἀφεσίας ἀμαρτιῶν Clem.*str.*2.3(p.118.31; M.8.941C); *ib.*4.6(p.260.13.15; 1240B); μετάνοια τότε ἀμαρτήματος παντὸς γίνεται ἀπαλεπτική, ὅταν ἐπὶ τῷ γινομένῳ φυχῆς σφάλματι ἀναβολὴν μὴ δέξεται Meth.*Porph.*4(p.507.8); δεινόν...κακὸν...ἡ ἄ. ἀλλ' οὐκ ἀθεράπευτον δεινόν τῷ κατέχοντι, εὐάτον δὲ τῷ μετανοίας ἀποτιθεμένῳ Cyr.H.*catech.*2.1; †Bas.*Is.*278(1.591E; M.30.609A); ἔξομολογεῖ καὶ μετανοίᾳ...ἀποστολημένους τὴν ἄ. Chrys.*David*3.2(4.770C); Chrys.*poenit.*3.4(2.300Bf.); esp. sacramental confession εἶδως ὅτι νέοι βαπτιζόμενοι καὶ προβαίνοντες ἐν ἡλικίᾳ μολύνομεν διὰ τὰς ἄ. τὸν ἐν ὑδατος καὶ πνεύματος ἐξυπανθέντα τὴν ἀφθαρτούς, δέδωκεν ἡμῖν...δὲ ἔξομολογήσεως καὶ μετανοίας καθαίρειν τοῦτον Ἰο. Jej.*con.* (M.88.1921A); cf. †Io.Jej.*poenit.*(M.88.1889A,B) et passim; though, i.e., one opinion, confession does not make worthy immediately ἔξομολογημένωμεθα περὶ ἀμαρτημάτων πρὸ πεντεκαίδεκα ἐτῶν γεγενημένων, τῷ μητέρι ἀμαρτίαιν ἔχειν μετ' ἐκεῖνα ἐπὶ πεντεκαίδεκα ἐτῇ, εἰ δὲ χθὲς ἡμάρτομεν, οὐποτὲ ἀξιόπιστοι ἔσμεν περὶ τῶν ἀμαρτημάτων ἡμῶν...οὐδὲ χρώμενται οὐταὶ τὰς τιμωρίας τῶν διαφόρων διαφόρους ποιεῖσθε καὶ μετανοίᾳ...ἀποστολημένους τὴν ἄ. Chrys.*David*3.9(4.783C); suffering and martyrdom, Herm.*sim.*9.28.3; Or.*mart.*39(p.37.12; M.11.616B); Chrys.*stat.*5.4(2.666); summary, id.*hom.*8.2 in *Jo.*(8.47Bf.); **3.** question of post-baptismal sin: one repentance granted, Herm.*mand.*4.3.1-6 cit. s. μετάνοια; Clem.*str.*2.13(p.143.15B; M.8.929B); ὀ...ἔξ ἐθνῶν...ἐπὶ τὴν πόσιν ὄμρισας ἀπαν ἔτυχον ἀφέσεως ἀμαρτιῶν. ὃ δὲ καὶ μετὰ ταῦτα ἀμαρτήσας, εἴτα μετανοῶν, καὶ συγγνώμης τυγχάνῃ, αἰδεῖσθαι ὄφειλει *ib.*(p.144.13; 996C); but repeated forgiveness of post-baptismal sin accepted from end of third cent., Meth.*res.*1.41(pp.286.12-287.5; M.18.269Bf.); Chrys.*hom.*19.5 in *Mt.*(7.252C); ἀν ἔχης ἀμαρτήματα, μὴ ἀπογνῶς...καὶ καθ' ἡμέραν ἀμαρτάνης, καθ' ἡμέραν μετανοίει...ἐπαλιώθησι σήμερος ἀπὸ τῆς ἄ. ἀνακαίνουσι σεαυτὸν ἀπὸ τῆς μετανοίας...πάντα τὸν πλὸν ἐν ἀμαρτίαις διέτριψα, καὶ ἐὰν μετανοήσων σώσαμεν; πάννι id.*poenit.*8.1(2.341B); v. βάπτισμα; **4.** eccl. legislation concerning forgiveness of sins; **a.** exclusion from communion διὰ μολυνόμων ἀμαρτιῶν Cyr.H.*catech.*23.23; **b.** degradation of clerics οἱ τὴν πρὸς θάνατον ἄ. ἀμαρτάνοντες κληρικοί, τοῦ βαθμοῦ κατάγονται,

τῆς κοινωνίας δὲ τῶν λαϊκῶν οὐκ ἔξειργονται Bas.ep.199 can.32(3.295A; M.32.728A); c. penance to be imposed acc. gravity of sin, *Const. App.*2.16.2; d. Novatianist Ἀσκητικάδης, ἐκτός, ἔφη, ὁ πέπιθυσαι, καὶ ἀλλοι πολλαὶ κατὰ τὰς γραφάς εἰσιν ἡ. πρὸς θάνατον, δὲ ὅς...ἡμεῖς ...τὸν λαϊκὸν ἀποκλείομεν, θεῶν μόνων τὴν συγχώρησιν αὐτῶν ἐπετρέποντες *Socr.h.e.7.25.19*(M.67.796D); i.b.1.10.3(101A); 5. preventatives of sin; a. charity, *Polyc.ep.3.3*; *Chrys.hom.44.3 in 1Cor.(10.410C)*; *Max.carit.2.81(M.90.1009B)*; b. salutary fear and other remedies, *Clem.paed.1.9(p.139.1; M.8.349B)*; δύν τῷ γένει καὶ πασδεῖς παραδίδοντα πρόσφορον ἐκάρτηρα τῶν ἡ. τῇ μὲν ἡ γνώσις τε καὶ ἡ τῆς ἡ τῶν γραφῶν μαρτυρίας ἑναργῆς ἀπόδειξις, τῇ δὲ ἡ κατὰ λόγον ἀσκητικής ἐκ πίστεώς τε καὶ φόβου παιδαγωγουμένη id.str.7.16(p.72.4; M.9.541A); τὸ δὲ μετὰ τὸ βάπτισμα μέναι νεκροὺς τῇ ἡ. τῆς ἡμετέρας δὲ γενέσθαι ἔργον σπουδῆς, εἰ καὶ...τὸν θεὸν ὄρμαντες θοιθοῦντα ἥμιν *Chrys.hom.11.3 in Rom.(9.530C)*; daily examination of minor faults, id.hom.6.0.4 in *Gen.(4.582A)*; μὴ τοῖν μέντοι τοῖς μικροῖς ἡ. ἀλλὰ μετὰ πολλῆς ἀντά ἀναστέλλων τῆς σοφόρτητος id.expr.in *Ps.6 (5.49C)*; i.b.(48D); 6. healing of sin through death τὸν θάνατον ὁ θεὸς πρὸς ἀναίρεσιν τῆς ἡ. ὑπέρ ἡμάντων ἀνέντρατο *Meth.res.2.6(p.339.18; M.18.304B)*; ἐδύνατο ζῆν εἰς τὸν αἰώνα τὸ σῶμα...ἐκαλύθη δέ, ὅπως ἡ μὲν ἡ. συναποκτανθεῖσα τῷ σώματι θάγη, τὸ δὲ σῶμα ἀναστῆ τῆς ἡ. ἀπολομένης i.b.1.40(p.285.2; M.41.1108D-1109A); τοῦ θεοῦ τὸ ἡ. λύσαντος θάνατον, ἵνα μὴ ἀθάνατος μάρτυρας ὁ ἀνθρώπος ὁν, ζώσης ἐν αὐτῷ τῆς ἡ. αἰώνιος κατάκριτος γεννηθῇ id.gloss.9.2(p.116.12,14; M.18.181A); ἀνάστασις τοῦτο ἔστι, ψυχῆς καθαρός, καὶ ἀμαρτιῶν ἀπαλλαγή *Chrys.hom.66.3 in Jo.(8.398B)*.

F. sin and spiritual life; 1. prevents communion with God, *T.Reub.4.6*; ὅταν ἡ ἡ. ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, οὐ δύναται...θεωρεῖν τὸν θεόν *Thphl.Ant.Autol.1.2(M.6.1028A)*; *Cyr.Ps.50:17(M.69.1101E)*; hence is greatest hindrance to prayer, †*Bas.Js.177(1.560A; M.30.417C)*; freedom from sin being necessary for prayer, *Clem.str.7.12(p.52.23; M.9.501A)*; *Or.or.2.2(p.300.15; M.11.420A)*; i.b.13.5(p.330.5; 460A); v. εὐχή; 2. freedom from sin characteristic of the perfect man, *Clem.str.2.11(p.139.18; M.8.985B)*; i.b.12(p.480.31ff.; M.9.320A); id.paed.1.6(p.121.20f.; M.8.312C) cit. s. τελείωσις; *Or.or.22.3(p.348.9; M.11.485A)*; id.Jo.20.26(21; p.362.21; M.14.633C); δεῖ ὡς ἀσθέως σωθῆσμενον, μὴ μόνον τῇ προαίρεσιν νεκρώσιν τῇ ἡ. ἀλλὰ καὶ αὐτήν τὴν προαίρεσιν τῇ ἡ. ... ἵνα νεκρά νεκρᾶς, ὅλη δλῆτης τῆς ἡ. διαρρεθεῖσα μὴ αἰσθάνηται...δὲ γάρ νεκρώσις τῇ ἡ. τὴν προαίρεσιν, σύμφυτος γέγονε τῷ δόμιούματι τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ *Max.capp.4.23(M.90.1313B)*; full human co-operation essential to complete destruction of sin, id.qu.*Thal.61(M.90.636D-637A)*.

*ἀμαρτικός, *sinsful, liable to sin* χεὶρ ἀμαρτωλοῦ, ἡ ἡ. ἐστι πρᾶξις *Diod.Ps.70:1(M.33.1608C)*, cf. ἀμαρτητικός; of soul, Gr.Nyss.*Apoll.23(M.45.1172A)*; *Cyr.Ps.16:8(M.69.813B)*; of BMV ἔνδον ἀστητοῦ, ἡ φύσις ἡ. μὴ προσηκαμένη σκώληκα *Thdr.Stud.nativ.BMV 7(M.96.693C)*.

ἀμαρτίνως, *erring in mind* (with moral connotation); of Pharisees, *Nonn.par.Jo.1:24(M.43.753B)*; i.b.7:32(809B); of the disciples, i.b.6:61(801B).

*ἀμαρτοεπία, ἡ, *false speech* τις...τοῖς πεφλυαρηκόσιν ἡ τῆς ἡ. πρόφασις; *Cyr.Mal.40(3.861D; ἀμαρτία Aubert)*.

ἀμαρτοεπής, *false-speaking*, *Cyr.glaph.Gen.7(1.224D)*; id.Nah.13(3.491A); id.ador.6(1.185A).

ἀμαρτύρητος, *without proof, unproved*, *Cyr.Jo.2.1(4.153C)*.

ἀμάρτυρος, 1. act., *not bearing witness*, *Meth.res.1.42(p.287.13; M.41.1109D)*; c. genit. ἵνα μὴ ἡ. ἔαντὸν ποιήσῃ [sc. ὁ κύριος] τῆς θείας χάριτος *Mac.Aeg.hom.1.5.29(M.34.596A)*; 2. pass., *unattested, not sanctioned* ἀστε μὴ ἡ. εἴναι τὴν οἰκονομίαν τῆς ἐκκλησίας *CChalc.can.26*

ἀμαρτύρως, *without being a martyr*, of Marcionites οἱ δὴ αἰτοῦντος παραδίδοντας απεύθυνον τῇ πρὸς τὸ δημιουργὸν ἀπεχθείᾳ...τούτους ἔχαγεν ἔαντὸν ἡ. λέγομεν *Clem.str.4.4(p.256.14; M.8.1229C)*.

*ἀμαρτωλοτοιός, *making a sinner* (i.e. convicting of sin), *Leont.B.mesopent.(M.86.1981A)*.

ἀμαρτωλός, *sinsful*; as subst., *sinner*; def. φίλον τῇ θείᾳ γραφῆς καλεῖν...ἀ. ... τοὺς παραγομένας συζῆν προαιρουμένους, καὶ βίον διεφθαρμένους ἀσταζούμενους *Thdt.Ps.1:1(I.612)*;

A. adj.; of souls, *Clem.str.7.6(p.27.6; M.9.449B)*; Or.Jo.28.15(13; p.408.14; M.14.712C); τῆς ουνθείας τῆς ἡ. *Clem.str.3.16(p.242.21; M.8.1201A)*; ἔνθος ἡ. *Or.Cels.5.15(p.16.21; M.11.1204A)*; τοῦ ἀμαρτωλοτέρους γενέσθαι id.Jo.28.23(18; p.418.2; M.14.729A); τοῦ ἀμαρτωλοτάτους καὶ εἰς τὸ ἄγον τυεῖνα δυσφημήσατος id.or.27.15(p.374.15; M.11.520C); or S. Paul τὸν πάντων ἀμαρτωλότερον *Chrys.hom.4.2 in 1Tim.(1.569D)*.

B. subst.; 1. ref. God's relation to sinners; a. gen. ὁ ἡ. ἀγνοεῖται ὑπὸ τοῦ θεοῦ *Or.hom.1.8 in Jer.(p.7.17; M.13.264D)*; [sc. θεός]...

παραμυθεῖται τὸν ἡ. ἵνα διεγείρῃ *Chrys.poenit.7.3(2.330A)*; δὲ ἐστιν ἐν τῷ κόσμῳ πένης, τοῦτο τῷ θεῷ ἡ. ib.; δὲ θεός [λέγεται] ἀγνοεῖν τὸν ἡ. καθὸ μακρύνοντας ἐαυτοὺς ἀπ' αὐτοῦ *Dor.dact.23.3(M.88.1833D)*; b. in Christ προσφόρα ἡν [sc. Christ] ὑπὲρ πάντων τῶν μετανοεῖν βουλομένων ἡ. *Just.dial.40.4(M.6.564A)*; Clem.paed.1.9(p.139.8; M.8.349B); ἐπέμφθη οὖν θεός λόγος καθὸ μὲν ἱερὸς τοῖς ἡ. *Or.Cels.3.62(p.256.9; M.11.1001B)*; σαφῶς ὑπὲρ ἀμαρτωλῶν λέγεται πάντα ἀναδεῖχθαι ὁ Ἰησος i.b.4.10(p.289.18; 1052D); i.b.4.28(p.297.25; 1069A); τοῦ λογοῦ γενομένου ἀνθρώπου...οἱ ἀνθρωποὶ οὐκέτι...μένουσιν ἡ. *Ath.47.3.33(M.26.393B)*; μέγα...καὶ τὸ ἡ. ὅντα ὑπὲρ ὄτουσιν ἀποθανεῖν ὅταν δὲ καὶ δίκαιος ὁ τούτων πάσχων ἡ. καὶ μὲν ἡ. ἀποθάνη...ποίος ταῦτα παραστῆσαι δυνήσεται νοῦς; τὸν γὰρ δίκαιον, φησὶν, ἐποίησεν ἡ. ἵνα τοὺς ἡ. ποιήσῃ δικαίους *Chrys.hom.11.3 in 2Cor.(10.518A,B)*; ἀμαρτίας γάρ ἐλεύθερος ὁν τὸ τῷ ἡ. ὑπέμενον θάνατον *Thdt.2Cor.5:21(3.318)*; 2. their spiritual condition; a. in gen. τὸς ἡ. νεκρός; δὲ ἡ. *Or.hom.9.3 in Jer.(p.67.23; M.13.353A)*; ἡμῖν τῷ ἡ. τὸν ἀληθινόν ποτε στρηγθῆναι *Bas.het.6.1(I.50E; M.29.120B)*; τοῦ δὲ ἡ. ... ἡ φυγὴ οἰον ἐν βορβόρῳ τοῖς πάθεσι τῆς σαρκὸς ἐγκεκλισται id.hom.in *Ps.7(1.100C; M.29.236A)*; though not altogether deprived of good, *Chrys.Laz.6.9(I.787C)*; b. their spiritual limitations ἐπιτυχάνειν τὰς καὶ τὸν ἡ. κατὰ τὰς αἵτισεις, σπανέως μὲν τοῦτο διὰ τὴν τοῦ θεοῦ δικαίων ἀγαθότητα *Clem.str.7.12(p.52.28; M.9.501A)*; πῶς δέ, εἰ ἡ. οὐκ ηκουσεν ὁ θεός, ἐδιάδοκον οἱ ἡ. λέγειν: ἀφές ἥμιν τὰ παραπτώματα ἥμαντ...πίνων οὐν ἀκούει θεός; τῶν νευνότων εἰς μετάνοιαν, καὶ μῆτρα ἐπανίστατο τοῦ εἶναι ἡ. εἰ μὴ ἤκουεν ὁ θεός ἀμαρτωλῶν οὐν ἀντατελωνῶν καὶ ἡ. ὁ σωτὴρ ἥμων ἥσθιεν καὶ ἐπινειν *Or.str.70 in Jo.9:31(p.538.15ff.)*; but οὐτε γάρ τὸ σημεῖα ποιεῖν ἀμαρτωλοῦ (οὐ γάρ δύναται ἡ. σημεῖα ποιεῖν), οὐτε τὸ παρὰ θεῷ εἶναι...ἀμαρτωλὸν *Chrys.hom.7.8.2 in Jo.(8.460A)*; c. their relations τὰς ἐνέργειας οὐν τὰς τοῖς δαμανοῖσιν καταλήπτους ἐπιτελεῖν φησι [sc. Barn.16.7-9] τοὺς ἡ. *Clem.str.2.20(p.176.12; M.8.1060C)*; τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰς τὴν τοῦ ἡ. ψυχὴν ἐποιεῖσθαι i.b.(p.176.5; 1060B); d. yet they should not despair, *Chrys.poenit.8.1(2.341A)*; καὶ ἡ. ὑπάρχης, βλέπε πρὸς τὸν τελώνην τὸν μὴ ἀποτυχόντα id.non desp.7(3.360C); i.b.8(360K); for they can be saved by repentance, *Hom.Clem.3.6*; ἡ. μὲν μετανοοῦσιν χαρίζεται τὰ ἀμαρτήματα i.b.18.2; 3. attitude of Christians to sinners; a. in private, defended against Celsus ἐπεὶ δὲ φίου καὶ τὸ τίς οὐν αὐτὴν ποτὲ ἡ τῶν ἡ. προτίμησις...ἀποκρινούμεθε διὰ καθάπαξ μὲν ἡ. οὐ προτιμᾶται τοῦ μὴ ἡ. ἐστι δὲ ἡ. ουναισθόμενος τῆς ιδίας ἀμαρτίας καὶ...ταπεινός προτυμᾶται τοῦ ἔλαττον μὲν νομιζομένου εἶναι ἡ. οὐκ οἰομένου δὲ αὐτὸν ἡ. ἀλλ' ἐπαιρομένου ἐπί πιστῶν, οἷς δοκεῖ ουνεδέναι ἔαντων κρέπτους *Or.Cels.3.64(p.258.1ff.; M.11.100C)*; to sinners in authority τοῦ ἐπισκόπου οὐν ἀκούετε, ὅπτε καὶ Μωυσέως καθέδραν τιμῆν ἐκελεύσθητε, καὶ οἱ προκαθεζόμενοι ἡ. νομίζωται *Hom.Clem.3.70*; b. at public worship τὸν βασιλέα τῶν ὄλων παρακελεύσαμενος ἀνυμεῖν, οὐδαμοῦ τὸν ἡ. ἐκάλεσεν, ἀλλὰ καὶ ἐντάθια αὐτῷ τὰς θύρας ἀπέκλεισε *Chrys.ordin.1(I.438E); †Chrys.Petr.et El.1(2.730A)*; 4. ultimate fate of those who perish in sins ἡ. κανθίσσονται, ὅπτε ἡμαρτόν καὶ οὐ μετενόησαν *Herm.sim.4.4; Clem.paed.1.10(p.144.14; M.8.360B)*; ἡ. ... ἀπορρήτου κολάσεως τεχνέωται τὸν αἰώνα *Clem.ep.10; Ath.inc.57.3(M.25.197A)*; τὰς βασάνους τὰς αἰώνιους, ἐν αἰς οἱ ἡ. κολάζονται id.virg.17(p.52.18; M.28.272D); *Cyr.H.catech.4.5*; 5. sinners distinguishable from righteous in this world, *Herm.sim.3.2; i.b.3.3*; 6. Christians regarded as sinners by pagans καὶ μηδὲν ἀδικοῦντες ὡς ἡ. ἀναρούμεθα *Just.rapol.24.1(M.6.364B)*; Christ regarded as sinner by Jews, *Chrys.hom.7.8.2 in Jo.(8.459E)*; 7. as self-deprecating style of address τῷ δεσπότῳ μον...οὐ...*Συμεὼντας Sym.Styl.ep.(p.194.22; M.86.2533A); †Polyb.e.p.(M.41.112D); Cosm.Ind.lop.prec.(M.88.52A)*.

*ἀμαρτάρα, ἡ (Hebr. π.Τ.Φ.Φ) target, alternatively rendered trench, *Thdt.qu.5.1 in 1Reg.(1.387)*.

[*] ἀμαρτίζω, = ἀμαρτίζω, bandage, tie up, *Ephr.I.309A*.

ἀμαρτών, 1. make dim, obscure; quench (fire), *Const.or.s.c.22(p.188.19; M.20.1304C)* etc.; met., weaken, impair; destroy, *Meth.lepr.6(p.459.4); Bas.hom.1.6(2.5D; M.31.172D)*; Bas.Sel.or.23.1(M.85.272A); 2. fall away from εἰ δὲ ἀμαρτώσειν ὁ νοῦς ταύτης τῆς χάρτου *Ephr.I.273B*.

*ἀμαχία, ἡ, freedom from strife, *Pall.h.Laus.30(p.86.6; M.34.1098C)*.

ἀμαχος, not quarrelsome ὡς ἀγγέλους εἶναι ἡ. καὶ ἀδικασίμους τοὺς ἀνθρώπους Leont.N.v.Jo.Eleem.6(p.13.1).

ἀμβιτέων, (Lat. *ambit*) solicit; intrigue for μὴ ἀμβιτεύσας τὸ πράγμα *Pall.v.Chrys.10(p.61.9; ἀμβιτεύσας M.47.35)*.

*ἀμβιτίων, (Lat. *ambitio*) ambition; vanity, *Cyr.ep.10(p.111.29; ἀμβιτίων 5².35A)*.

ἀμβλίσκω (ἀμβλώσκω), miscarry, *Chrys.fr.Job.39:1(M.64.649D)*;

Synes.Dion.13(p.268.9; -ώσκειν M.66.1152B); Thdt.affect.5(p.138.2; -ώσκω 4.834); pass., *be abortive*, met. οὐ πάντες...πρὶν εἰς τὸ φῶς ἐλθεῖν τῆς θεογνωτας, ~ovras; Gr.Nyss.v.Mos.(M.44.330B).

*ἀμβλύττω, *be dim-sighted, blind*, †Caes.Naz.dial.130(M.38.1032).
*ἀμβλυσταθής, *dimmed, darkened* ἐκ τῆς ἡ...ἐννοτας Thdr. Stud.ep.1.8(M.99.936A).

ἀμβλυωπέω, *be dim-sighted; met., be blind, obtuse*, iClem.3.4; Clem.paed.1.6(p.107.29; M.8.285B); Eus.d.e.3.1(p.95.5; ἀναβλέποντος M.22.165B); πρὸς τὰς ἐπαγγελίας ἡ. τῶν προφητῶν Ast.Am.hom.13 (M.49.352D).

*ἀμβλυσπόττω, prob. for ἀμβλυώττω (*LS*), *be dim-sighted*, Gr.Naz. or.35.2(M.36.257D).

ἀμβλωθρίδιος, 1. *causing abortion* αἱ τοῖν τὰ ἡ. διδοῦσαι φάρμακα, φοεύντια εἰς Bas.ap.188 can.8(3.273D; M.32.677A); Thdt.affect.9(p.235.9; 4.942); CTrull.can.91; neut. as subst., *drug causing abortion* τὰς τοῖς ἡ. χρωμένας ἀνδροφονεῖ...φαμέν Athenag.leg.35.2 (M.6.969A); 2. *abortive*, Thdt.iCor.15:8(3.266); Thdr.Stud.ep.2.36 (M.99.1221A); met., of Eunomius's book ἡ. τε καὶ ἀτελεσφόρητον γέννησιν Gr.Nyss.Eun.1(i p.22.9; M.45.249C); of Jews γεννήματα τοῦ Αβραὰμ ἡ. Ast.Am.hom.14(M.40.385C); ἀνέχουσα καὶ δευτέρων ὁδίνων...ἡ. ὑπὲν γενομένων Thdt.Gal.4:19(3.385); neut. as subst. ἐπιτεκνία καλῶ τὰ ἡ. τὰ ἐκτρώματα Chrys.comm.in Gal.4:19(10.708C).

*ἀμβλωθρίζω, *cause abortion*, †Jo.Jej.can.4(p.443).

ἀμβλωμα, τό, 1. *abortion*; met., ref. the faithful liberated from hell οἵσοι δηλαδὴ τὸ τῆς ἀποστολῶν οὐκ ἔπανον ἡ. Germ.CP or.2(M.98.285C); 2. *abortive child*, met., exeg. Apoc.12:2 διὰ τὸ ἡ. εἶναι τοὺς ἐκ τοῦ ἀληθινοῦ φωτὸς Χριστοῦ ἐκπίπτοντας Andr.Caes.Apoc.33(M.106.321A).

ἀμβλώσκω, v. ἀμβλίσκω.

ἀμβροσία, ἡ, *elixir of life, immortality* ὁ βασιλεὺς, τρέφων τῷ ἑαυτῷ ἡ. τοὺς ἐπὶ αὐτῶν ὕδριμένους A.Thom.A.6(p.109.5).

ἀμβρόσιος, *immortal, divine* γυνὴ...τῷ σωφροσύνης ἡ. χρίσματι συναλειφέσθω Clem.paed.2.8(p.197.1; M.8.471B); ref. eucharist τὴν ἡ. βρῶσιν A.Thom.A.7(p.110.17).

ἀμβροσώδης, *immortal* κύριε Ἰησοῦ...πότισον...αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἡ. σου πηγῆς A.Thom.A.25(p.140.13); τῆς ἡ. τροφῆς καὶ τοῦ ποτοῦ τῆς ἀμπέλου τῆς ἀληθινῆς ib.36(p.154.2).

*ἀμβροσίως, *immortally*, Orac.Sib.2.225.

ἀμβροτος, *immortal, divine*; of God, Synes.hymn.6.3(p.39; M.66.1609); of Christ, ib.7.2(p.48; 1612); ἡ. εἴδος Nonn.par.Jo.21:1(M.43.913C).

ἀμβων, δ, *pulpit*, usu. in middle of church; described by Paul. Sil.ambo.(M.86.2251); τοῦ δεικτηρίου λέγεται δὲ οὐτας ὁ τόπος ἐν ᾧ ἐπεδίκυνται οἱ λέγοντες, τοῦτο ἐστι τὸ ἡ. ήτοι τὸ ἀκρωτήριον Bas.Sel.v.Thecl.2.27(M.85.613A); place for reader of gospel and epistle and for cantor περὶ τοῦ μὴ δεῖν λατικῶν διένει ἐν τῷ ἡ. πλὴν τῶν τεταγμένων ἀναγνώσκειν ἡ φάλλειν ἐν ταῖς διφθέραις Gel.Cyz.h.e.2.31.4(M.85.1316D); also for preacher, Socr.h.e.6.5.5(M.67.673B); whence edicts were read, Thdr.Lect.h.e.2.31(M.86.200B), and notices, Chron.Pasch.p.391(M.92.1004C); where priests were ordained, †Jo.D.ep.Thphl.13(M.95.361C); myst. interprn. ὁ ἡ. ἐκφανεῖ τὸ σχῆμα τοῦ λίθου, ὃν κυλίσας δ ἔγγελος ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ· αἱ βαθύδεις τοῦ ἡ. δηλοῦσι τὴν τοῦ Ιακὼβ κλήμακα †Sophr.H.liturig.4(M.87.3985A).

ἀμεγέθης, *without magnitude, inexpressible in terms of magnitude*; of soul, Nemes.nat.hom.3(M.40.600B); of God, in gen. τοῦ ἡ. τε καὶ ἀποίστων Gr.Nyss.hex.7(p.14; M.44.69B); δ θεός, ἀπλούς, ἡ. †Bas.struct.hom.1.4(i.326B; M.30.16A); Cyr.dogm.1(p.549.18; 6².366D); Jo.D.imag.1.8(M.94.1240A); ref. relative 'greatness' of Father and Son, exeg. Jo.14:28 τὰ δὲ ἀπελήπτητα τῷ μεγέθει, μᾶλλον 8ὲ ἡ. καὶ ἀποῖστων πατέτησι, τίς ἡν ἀλλότιον παραμετρήσοιεν; Bas.Eun.1.25(i.236B; M.29.568A); ἀλλ᾽ οὐδὲ ἐν ποσῷ τῷ κατὰ μέγεθος ἀλάττων [sc. ὁ νιᾶς] αὐτοῖς ἡ. γάρ...ἡ θεία...φύσις Cyr.jo.1.3(4.25D); of Son, Jo.V H.icon.6(M.96.1353D); neut. as subst., *infinity*, exeg. Jo.16:14 ἀπὸ τῆς αὐτοῦ [sc. H. Ghost] ἀφάτον μεγαλειότητος ἐπιδέξει καὶ τῆς ἐμῆς θεότητος τὸ ἡ. Didym.Trin.3.40(M.39.981B).

ἀμέθεκτος, act., *having no share, incapable of participation*; c. genit. Dion.Ar.c.h.11.1(M.3.284C); neut. as subst. ἀρετῇ τῷ πρὸς κακίαν ἡ. [ἀμάλακτον Gr.Nyss.hom.4 in Cant.(M.44.837B)] ἐν τοῖς πειρασμοῖς διασύζουσα Gr.Nyss.ap.Proc.G.Cant.1:16(M.87.1573B).

ἀμεθεξία, ἡ, *inability to be shared* ἡ τῆς παναύτιον θεότητος ἡ. Dion.Ar.d.n.2.5(M.3.644B).

ἀμεθόδετος, *?cleared, not liable to proceedings* οἱ γάρ ἐνταῦθα τὰς εἰθίνας ὑπέχοντες...ἡ. δοκοῦσι μοι ἔσεσθαι [i.e. in future life] ὑπὲρ ὅις ἀπολεύγονται †Caes.Naz.dial.44(M.38.913).

*ἀμειαγώγητος, *unweighed in the sacrificial scale*, Synes.ep.5 (M.66.1344B).

ἀμείβω, *requite, repay, reward* διὰ τὴν ἄκραν...πρὸς θεὸν ἀγάπην δάκροις δώροις ἀμειφθῆσονται Ephr.3.337C; med., Chrys.hom.58.2 in Mt.(7.586D); of man's response to God ἡ. δὲ ἀγάπης τὴν εὐποίαν Clem.str.7.3(p.15.7; M.9.425B); τὸν...εὐεργετήσαντα εὐχαρίστω ἡ. φωνῇ Hom.Clem.11.8.

*ἀμειδήεις, = ἀμειδῆς, *gloom, gloomy*, Eudoc.Cypr.2.89(M.85.848D).

*ἀμειπτός, *to be changed*, Horm.ep.Epiph.(p.58.13; ἀνταμειπτέα M.PL.63.520B).

ἀμειρ-ω, 1. *be wanting, fail* τὴν ὡς θεῶν φυσικὴν παρούσαν αὐτῷ δικαιουόντην ἐνήργησο διὰ σαρκός, φυσικῆς ἐνεργείας οὐκ ~ούσης Schol. in Max.qu.Thal.53(M.90.508C); 2. pass., *be wasted away, dwindle*, †Apoll.met.Ps.67:3(M.33.1404C).

ἀμειλωτός, 1. *undiminished*; in gen., Gr.Nyss.Eun.8(2 p.185.28; M.45.780B); Sophr.H.v.Anast.(M.92.1716B); Jo.D.haer.Nest.2(M.95.189C); of Trin. τὴν τριάδα ἡ. εἰς τὴν μονάδα συγκεφαλαιούμεθα Ath.Dion.17(p.58.25; M.25.505A); of natures of Christ ἡ ἔνωσις μεντονῶν ἀμειώτων Sev.Ant.fz.ap.Leont.H.monoph.1(M.86.1848A); 2. *inviolate* παρθένον †Caes.Naz.dial.177(M.38.1145).

ἀμειώτως, *without diminution*, Dion.Ar.e.h.3.3(M.3.429B); Max. opusc.(M.91.97A).

ἀμέλη-ω, *milk*; met., *drain out*, Clem.paed.3.4(p.251.29; M.8.593A); drink τοῖς ~ουσι τὸν λόγον τῶν οὐρανῶν ib.1.6(p.117.20; 304C); Nonn.par.Jo.19:38(M.43.905C).

ἀμέλεια, ἡ, 1. *carelessness, indifference, neglect*, Herm.mand.10.1.5; ἐν δὲ παιδὸν τῇ ἡ. τοῦ πρεβυτέρου ἀποθάνῃ ἀβάπτιστον Eus.Al.sermon.5(M.86.349A); Jo.D.f.o.1.2(M.94.792B); 2. esp. *moral indifference, lack of watchfulness* τὸν διὰ τὰ στέρματα τῆς ἀμαρτίας κεχωρκότα Or.princ.3.1.13(p.218.6; M.11.273A); ἀπὸ φιλθονίας ἡ, καὶ ἀπὸ ἡ. λήθη προσγίνεται Marc.Er.opusc.1.79(M.65.916B); ἐν λογισμῷ ἡ. ib.1.91(91D); Dor.doct.11.1(M.88.1730A).

ἀμέλετητος ([*ἀμέλετητος]), *unexpected, unexpected*, exeg. Mt.20:18ff. τοῖς μαθηταῖς...προύλεγεν...τίνα...μὴ ἡ. ἐπελθὸν [sc. τὸ πάθος] ταράξη σφόδρα αὐτῶν Chrys.hom.65.1 in Mt.(7.644A); Bas.Sel.or.21.2(M.85.257Δ); ἀμελλ. ib.17.3(224A).

ἀμέλετήτως ([*ἀμέλητητως]), *negligently*, Apoll.fr.134 ap.Thdt.eran.24.172; ἀμεταβλήτως p.239.31); ἀμελητήτως, Cyr.ador.5(i.148A); ἡ. ἔχει πρὸς c. acc., *be negligent*, Zach.Mit.opif.(M.85.1141C).

ἀμέλων, *be careless or neglectful*, of moral indifference ἀμελεῖτες [pass. in med. sense]...τινες...ἀπετράπησαν Clem.str.6.12 (p.480.19; M.9.317C); Chrys.hom.9.3 in Rom.(9.514A); οἱ ἡμελητέοι βίοι ib.1.1(420A); βλέπετε μὴ ἀμελήσητε ἑαυτῶν Dor.doct.11.1(M.88.1736A); perf. ptcpl. pass. as subst., *careless*, †Dion.Al.fr.in Lc.22 (p.250.2; M.10.1596D).

ἀμελητέον, *one must be neglectful*, Clem.q.d.s.27(p.177.28; M.9.632D).

[*ἀμελητήτως, v. ἀμελετήτως.

[*ἀμελετήτι, = ἀμελλτήτι, *without delay or hesitation*, Diod.Ex.4:24(M.33.1582B); Cyr.ador.1(1.20B); ib.6(177B).

*ἀμέλωτος, *not divided into pieces, not dismembered* εἰ γάρ μόν θεότης ἐστιν δ Ἀριστός, ἡ δὲ θεότης...ἐστι...ἡ, καὶ ἄβρωτος, πρόδηλος ἐστιν ὁ Τιμάθεος ἀρνούμενος...τὴν θυσίαν...τῶν ἀγίων μυστηρίων Anast.S.hod.13(M.89.208D).

[*ἀμελλέτητος, v. ἀμελέτητος.

ἀμελφθητος, *without song*, †Proc.G.monod.(M.87.2840C).

ἀμεμπτος, 1. *of people, blameless, irreproachable*; in gen. διάκονοι Polyc.ep.5.2; Clem.str.7.16(p.72.2; M.9.541A); ἐπίσκοπον...ἐν πάσον ἡ. Const.App.8.4.2; οὐδὲ αὐτὸς [sc. S. Peter] ἀναμάρτητος, οὐδὲ δ. Anast.S.Ps.6(M.89.1093C); τὴν...ψυχήν, ἣν ἐτήρησας ἡ. Jo.D.hom.9.10(M.96.736C); exeg. Lc.1:6, cf. ἐπὸν γάρ ποιῶμεν τὰς ἐντολάς, ὥστε ἐν τῷ συνειδότι μόνον κενοδοξίας ἡ ἀνθρωπαρεσκείας ἡ ἐτέρου τούτου ἀρετῆς ἔχει...οὐν ἀμέμπτος ποιοῦμεν Οr.hom.2 in Lc.(p.19.9); exeg. Lc.1:6, Phil.3:6 δὲ μὲν γάρ ἀναμάρτητος ἐκ παντὸς καὶ ἡ. οὐκέτι δὲ ἡ. ἐξ ἀνάγκης καὶ ἀναμάρτητος ἐστιν. οἱ γάρ ἀμαρτάνω παρὰ τὸν νόμον συγγνωστὴν ἀμαρτίαν,...λαβῶν τὴν ἀφειν, γίνεται καθαρὸς καὶ ἡ. κατὰ τὴν ἐν νόμῳ δικαιούσῃν τὸ Just.qu.et resp.1.141(M.6.1396A); exeg. iThess.3:13 τοῦτο φησιν, ὅτι ἡ. ἐμπροσθεν τοῦ θεοῦ δεῖ γενέσθαι...ἄρα ἡ ἀγάπη ἡ. ποιεῖ Chrys.hom.4.4 in iThess.(11.456C); οὐδὲ τοῖς...ἀγγέλοις ἐμπεπλευκε τὸ κατὰ φύσιν καὶ ἐδραίως ἡ. Olymp.Job 4:17f.(M.93.77B); 2. *of things, faultless, perfect*; in gen. δπως ἡ. η θυσία ὑπῶν Const.App.7.30.2; οὐκ ἔστιν ἡ. η οἰκία, τουτέστιν, ἔχει ἀλλητωμα Chrys.hom.14.3 in Heb.(12.145D); ἡ. ἐμὴ κρίσις Nonn.par.Jo.8.16(M.43.816A); of Law, exeg. Heb.8:7 τουτέστιν, εἰ οὐδὲν ἔχει ἐλλιπέσ, εἰ ἡ. ἐποιεῖ Chrys.hom.1.4.2 in Heb.(12.142D); ib.14.3(145C); τὸ ἡ. ἀντὶ τοῦ τελεία τέθεικε, τουτέστιν ἀποχρώσα πρὸς τελειότητα, ἡ. τοὺς χρωμένους ἐργαζομένη Thdt.Heb.8:7(3.595); Jo.D.Heb.8:7 (M.95.968C).

ἀμέμπτως, *blamelessly*; in gen., *Just.dial.8.3(M.6.493A)*; ref. service to God esp. in ministerial office τὸς ἀ... προσενεγκόντας τὰ δῶρα [sc. those who exercise ἐπισκοπή] *I.Clem.44.4*; δουλεύοντε τῷ κυρίῳ ἀ. *Herm.vis.4.2.5*; δάκονος...λειτουργεῖτω αὐτῷ [sc. bishop] ἀ. *Const.App.2.26.5*; ref. Christian behaviour, *Serap.euch.5.3*; exeg. *I.Thess.5.23*, *Sever.ad loc.(p.331.21)*; exeg. *Lc.1.6*, *Or.hom.2 in Lc.* (p.19.9) cit. s. **ἀμέμπτος**.

ἀμεμφῆς, *beyond reproach* πρᾶξιν, ἄρα καὶ αἴρεσιν ἀποδεκτέον οὐ τὴν ἀ. ἀλλὰ ἡνὶ οὐδεὶς εὐλόγιος καταμέμφεται *Clem.str.1.1(p.12.21; M.8.708A)*; *Gr.Naz.carm.1.2.1.209(M.37.538A)*; of God as given of rewards, *Clem.str.7.3(p.15.7; M.9.425A)*; of Christ, *Nonn.par.Jo.18.12(M.43.892A)*.

ἀμεμφῶς, *blamelessly, irreproachably*, *Clem.str.7.11(p.47.7; M.9.489C)*.

ἀμενηνώ, *deprive of strength, weaken*, *Synes.provid.8(p.78.5; M.66.1225A)*.

ἀμέρεια (ἀμερία), ἡ, *indivisibility*, of God τὴν ἀπόλογητα καὶ ἐνότητα τῆς ὑπερφυοῦς ἀμερίας *Dion.Ar.d.n.1.4(M.3.589D)*; of the angelic nature ἀμερείᾳ πρὸς τὸν θεόν νοῦν ἀποτυπομένη *ib.7.2 (868B)*.

ἀμερής, *without parts, indivisible*; 1. mathematical and scientific ἀπλατές μῆκος καὶ ἐπιφάνειαν ἀβαθῆ καὶ σημεῖον ἀ. *Clem.str.6.11 (p.47.18; M.9.312B)*; γεωμετρίας γάρ...σημεῖον ἔστιν ἀρχὴ ἀμερές *Hipp.haer.4.51(p.74.27; M.16.3719A)*; [sc. ἡδαῖον κύκλον ἀριθμοῖσιν εἰς μέρη] δώδεκα, ἔκαστον δὲ ζῷοις εἰς μόριας τριάκοντα, ἔκαστην δὲ μοῖραν εἰς ἔξικοντα λεπτά· οὕτω γάρ καλοῦνται τὰ ἐλάχιστα καὶ τὰ ἀ. *ib.5.13(p.106.14; 3163B)*; *ib.6.23(p.150.9; 3227C)*; of atoms, *Dion.Al.ap.Eus.p.1.14.23(773B; M.21.1272C)*; *Meth.res.2.10(p.350.2)*; *Gr.Nyss.Eun.12(p.331.6)*; of soul, *Leont.H.Nest.1.1(M.86.1404C)*; 2. of God ἀ. γάρ καὶ ἀπομονὸν τὸ θεῖον *Eus.d.e.5.1(p.211.33; M.22.352C)*; ἀ. ὥν, ἀμερίστως ἐστι...τοῖς νιοῖς πατήρ *Ath.decr.11(p.10.11; M.25.444'(436A))*; πᾶν ὅπερ λέγεται τῆς τοῦ πατρὸς οὐσίας ομηρατικὸν ἵστον ἐστι...διὰ τὸ ἀ. καὶ διανθετον *Eun.apol.19(M.30.853D)*; *Bas.Eun.1.8 (1.220A; M.29.528C)*; τὴν τοῦ ἀπλοῦ καὶ ἀ. ἔννοιαν *ib.1.20(266C; M.640B)*; *‡Ath.dial.Trin.5.20(M.28.1285A)*; *Bas.Sel.or.25.4(M.85.297C)*; of Son λόγος...ἀ. αὐτὸς ὥν...νοῦς ἀ. *Eus.I.C.12(p.233.5; M.20.1392C)*; λόγος...τοῦ πατρὸς ἐν φόρῳ τὸν πατρὸς νοῦν δινατόν *Ath.decr.11 (p.10.16; 436B)*; τοῦ μονογενοῦς ἡ θεότης...ἀπλοῦς...καὶ ἀ. *Gr.Nyss.Apol.5(M.45.1132C)*.

ἀμεριμ-ένω (ἀμεριμ-άω), 1. *be free from anxiety, care-free* 'Ιησοῦς Χριστὸς...~έτω ἐγκρατῶς ἡμῶν βιούτων *A.Jo.107(p.205.7)*; *Gr.Naz.carm.1.1.6.43(M.37.433A)*; *Cyr.S.v.Cyriac.(p.231.31)*; 2. *be complacent, feel secure* ὑψοῦνται καὶ ~οῦσι, μὴ συντριβόμεναι τὴν καρδιὰν *Mac.Aeg.hom.10.3(M.34.541C)*; ὁ ἔχων φόβον θεοῦ οὐκ ~εῖ: οὐκεῖ γάρ πάντοτε *Ephr.1.3A*; ref. *Le.17.10* καὶ ὑπὲρ δύναμις δόξῃ ποιεῖται, οὐκ ~εῖ ὡς πληρώσας τὸ μέρον *Bas.reg.br.121(2.457A; M.31.1164C)*; ref. *Mt.13.25* μὴ...οὐ...οὐντὶ κακῶς ἐποιεῖται ὁ ἔχθρος τὰ ζεῦγαν *Gr.Naz.or.40.34(M.36.408C)*; 3. *withdraw, resign* εἰ μὴ ἀμεριμήσῃς ἀπὸ πάσης σωτηρίας καὶ παντὸς πράγματος οὐ δύνασαι κονόβιον ἐργάσασθαι *Aporphth.Patr.(M.65.360B)*; σφεδλομεν...~ησαι ἀπὸ πάντων τῶν τοῦ κόσμου τούτου *Dor.act.1.12(M.88.1634A)*.

ἀμεριμνία, ἡ, 1. *freedom from anxiety, tranquillity*; a. in gen. ~ιντα τὴν ἀ. δό φιλοσοφος κτήσηται *Clem.str.2.20(p.178.12; M.8.1065A)*; τὴν ἀ. καὶ τὴν ἴσχυν τοῦ ἡμετέρου κράτους *Marciان.Imp.eφ.Leo.2(p.8.29; M.PL.54.904B)*; exeg. *I.Tim.2.2* ἡ ἐκένων [sc. βασιλέων] σωτηρία ἡμῶν ἀ. ὑπάρχει *Chrys.hom.6.1 in I.Tim.(11.579C)*; b. through poverty, *Bas.hom.in Ps.14(1.110C; M.29.273A)* cit. s. πέντη; *Chrys.hom.32.6 in ICor.(10.295A)*; c. of spiritual peace ἐν ἀ. θεοῦ *Ign.Polyt.7.1*; μελαντε...~εν τῇ ἀγωστήν καὶ δέξασθε τὴν ἀ. *A.Thom.A.86 (p.202.6)*; *Mac.Aeg.hom.17.8(M.34.629A)*; ησυχίᾳ ἀ. φυγῆς *Ephr.3.234F*; d. *freedom from anxiety* ἀ. τῶν γηών πραγμάτων id. 1.172B; *Chrys.prod.Jud.3(2.721D)*; 2. *carelessness, slackness*, *Mac.Aeg.hom.10.2(M.34.541C)*; *Ephr.3.323F*; *Chrys.hom.15.2 in I.Tim.(11.636E)*.

ἀμεριμνός, 1. *free from anxiety*, *Herm.mand.5.2.3*; τὸ ἀ. τῆς σοφίας πνεῦμα *Or.mart.4.9(p.46.12; M.11.633C)*; of life before Fall, *Ath.inc.3.4(M.25.101C)*; τὴν ἀ., μεριμνα, λέγω δὴ τῆς ἀδαλέπτου προσευχῆς *Leont.N.v.Sym.23(M.93.1700A)*; 2. *careless, thoughtless* οὐχ ὡς ἀ. ἐσθιει, ἀλλὰ ὡς ἔχων ἐπόπτην θέον *Bas.reg.br.196(2.481B; M.31.1213A)*.

ἀμεριμνώς, 1. *without anxiety*, *Constantius Imp.ap.Ath.apol.sec.51(p.132.26; M.25.541C)*; *Ath.v.Anton.66(M.26.937A)*; *‡Bas.const.1.2 (2.536B; M.31.1328C)*; 2. *heedlessly*, *Ephr.3.516B*.

ἀμέριστος, A. *undivided*; met. ἀ. καρδίᾳ *Ign.Trall.13.2*; id. *Philad.6.2*; κοινῇ τὴν λειτουργίαν [sc. τῶν πνευματικῶν] καὶ ἀ. *Clem.exc.Thdot.11.4(p.110.22; M.9.661B)*; φυλάξαι...σεαντήν...ἀ. *A.Andr.fr.8*

(p.41.26); ὁ πόθος ἀ. [sc. of parents for one child] *Bas.Sel.or.7.1 (M.85.104D)*.

B. *indivisible*; c. genit. *inseparable from* ἡ...κεχώρισται τῆς ὑλῆς ὁ θεός, ἡ ἀ. πάλιν...ἀ. αὐτῆς *Meth.arbitr.5(p.157.9; M.18.249B)* = *Adam.dial.4.5(p.146.19; v.l. M.11.1812D)*; 1. divine epithet ἀσωμάτου καὶ ἀ. θεοῦ *Ath.Ar.1.28(M.26.69C)*; *‡Ath.Apoll.2.12(M.26.1152B)*; also among heretics ἡν ἀ. φῆς εἶναι εἰς...ἡμψώνος φθόγγους ἀπομερίζων *Iren.haer.1.15.5(M.7.625B)*; *Eun.apol.28(M.30.868A)*; but cf. Manich. view τῷ τῆς οὐσίας λόγῳ ἀ. ἐστιν ἡ θεία οὐσία, τῷ δὲ τῆς οἰκουμενίας λόγῳ μεριστή *Disp.Phot.1(M.88.536C)*; 2. of Father and Son ἐν τῷ θεῷ καὶ τῷ...λόγῳ μή νοούμενῳ ἀ. *Athenag.lag.18.2(M.6.925B)*; [sc. λόγος θεός] ἀδιάστατος, ἀ., εἰς θεός *Clem.exc.Thdot.8 (p.108.21; M.9.657C)*; αὐτέρα καὶ νιόν, ἐν δύτας τῇ θεότητι καὶ τῷ ἐξ αὐτοῦ ἀ. εἶναι τὸν λόγον ἀπὸ τοῦ πατρός *‡Ath.Ar.4.10(p.54.9; M.26.480C)*; *ib.4.9(p.53.21; 480B)*; in Son's generation [sc. πατήρ] ἡς ἀδιάστρος ἀν καὶ ἀ. νιόν γίνεται πατήρ, οὐ προλαβὼν αὐτὸν *Or.princ.4.4.1(28; p.348.7; M.11.401A)*; τὸ ἀπαθές καὶ τὸ ἀ. τῆς ἐκ τοῦ πατρὸς γεννήσεως *Ath.syn.41(p.267.22; M.26.765D)*; *Bas.Eun.2.16(1.251D; M.30.604C)*; 3. of God in three Persons ἐν μεμερισμοῖς...ἡ θεότης *Gr.Naz.or.31.14(p.163.2; M.36.149A)* cit.ap.‡*Cyr.Trin.10(6³.16B; M.77.1144B)* = *Jo.D.f.1.8(M.94.829H)*; 4. of Father and incarnate Son [Jo.10.30] ἐπιχειρήσει διαιρέντιν ἀκείνον ἡγωσε καὶ ἀ. τετήρηκε *Ath.Dion.2(p.47.16; M.25.481C)*; ἡ ἀ. θεότης...ἀνακραθεῖσα τῷ ὑποκειμένῳ [i.e. manhood] *Gr.Nyss.ep.3(M.46.1021C)*; *Nonn.par.Jo.10.10(p.138(M.43.837C); ib.14.11(868C); Procl.CP.apunn.4(M.85.437D)*; τῆς θείας καὶ ἀμεταβόλου καὶ ἀ. οὐσίας σαρκώσεως *‡Meth.palm.6(M.18.306B)*; cf. τὸ ἀ. μερισθήναι...τίνα ἡμεῖς...τῷ ἐν τῷ δὲ ἡμᾶς μερισθέντι ἀνακραθώμεν *Clem.exc.Thdot.36(p.118.22; M.9.677A)*; 5. Christol., of Christ as one Person ἀ. εἰντον...φυλάττει μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν *Cyr.Jo.4.3(4.375D)*; οὐ...διπλοῦς ὁ εἰς καὶ μόνος Χριστός, καν ἐκ δύο νοεῖται...εἰς ἐνότητα τὴν ἀ. συνενηργέμενος id.ep.17(p.38.6; 5².73A); *Sophr.H.or.2.46(M.87.3280A)*; in Eutychian protest against belief in two natures τὸν ἀ. μηδείς χωριζέτω *CChalc.act.1(ACO 3 p.93.3; H.2.100E)*.

C. act. sense; 1. *without distinction, making no differentiation* ἀγάπη...ἀ. ἐστιν ἐν πᾶσιν, ἀδιάκριτος, κοινωνική *Clem.str.2.18(p.159.18; M.8.1028A)*; συμφερτήν ἀ. ...δπωπήν *Nonn.par.Jo.9.1(M.43.824B)*; 2. *not dividing, an inheritance* δύο ἀδελφοί...ὑπήρχον δὲ ἀμεριστοι τῇ δπωτάσιν *Ephr.3.XXXV*.

ἀμερίστως, *without involving division or separation, inseparably*; 1. theol. *ἀναβέβηκε...πρὸς τὸν...θέον δὲ...ἀ. αὐτὸν σέβων διὰ τοῦ...νιόν Or.Cels.8.4(p.224.1; M.11.1525A)*; ref. generation of Son ὁ θεός ...ἀ. ἐστι...πατήρ *Ath.decr.11(p.10.11; M.25.444'(436A))*; id. *Ar.1.28 (M.26.69A)*; *Eun.ap.Gr.Nyss.Eun.4(2 p.85.20; M.45.661A)* cit. s. **ἀμεσίτευτος**; ἡς ἡν εἰς ἐνός...προελπίσται ἀ. καὶ ἀδιάστρωτος *Cyr.Jo.2.1 (4.128A); Trin. μιᾶς ἀ. καὶ ἀνελλιπτῶς τὰ τρία πρόσωπα πληρούσης θεότητος Sophr.H.eφ.syn.(M.87.3157C)*; εἰς θεός ἐν τρισ τελεῖσ ταῖς δπωτάσιν ἀ. δοξολογίμενος *Jo.D.hom.4.4(M.96.608A)*; 2. Christol. εἰς ὁ αὐτὸς ὁ θεόντως μὴ διαρρούμενος εἰς θεόν ιδικῶς καὶ εἰς ἀνθρωπὸν ιδικῶς ἀλλ' εἰς ἀ. ὑπάρχων *‡Cyr.Trin.18(6³.24E; M.77.1157B)*; *‡Meth.Sym.el.Ann.9(M.18.369D)*; 3. eucharistic [sc. τὸ...σῶμα...καὶ τὸ...άιμα τοῦ κυρίου] μερίζεται...ἀ. ἐν ἀπασι, διὰ τὴν ἔμμεντον Eutych.pasch.2(M.86.2393C); τὴν ἀναμάκτον τυσίαν...ἀ. μεριζομένην *Eustrat.v.Euthyl.3(M.86.2277B)*.

ἀμεριγμας, *robbing of marriage*, *Nonn.par.Jo.3.24(M.43.769C)*; ἀμεριόνος, *depriving of understanding, maddening*, *Gr.Naz.carm.2.1.46.17(M.37.1379A)*; *Nonn.par.Jo.6.60(M.43.801B)*; *ib.16.3 (877B)*.

ἀμερῶς, *without division, indivisibly*, *Clem.str.3.10(p.227.13; M.8.1169C)*; ἀ. μεριζόμενον πνεῦμα κυρίου *ib.6.16(p.502.5; M.9.3641I)*; τὴν θησαυρίαν, ἦν αεβεθε, ἀ. τοῖς ἄμφω[sc. Father and Son] κατανοήσατε *Pers.(p.2.17)*; τὸ ἀ. ὑπερτέλεον θεόν δολον Leont.H.Nest.1.1(M.86.1408B).

***ἀμεσίτευτος**, *immediate, without intermediary or intervention, direct* ἀμίκτος τῷ φωτὶ καὶ ἀ. ἐστιν ἡ ἐναντίως *Gr.Nyss.perf.(p.180.10; M.46.257B)*; ἀ. ... δύτος τοῦ γνομένου καὶ μόνου τὴν αἵτιαν ἔχοντος τάφανον *Synes.provid.2.1(p.110.16; M.66.1260I)*; theol. θεός...οὐ...ἀ. τὸ ἔργον, ἀνεπιθύμευτον τὸ κράτος *Const.App.7.35.9*; ἀ. ἔχονταν τὴν γένητον, ἀμερίστως δὲ σώζουσαν τὴν πρὸς τὸ γεγενητόκτονα καὶ πεποιηκότα καὶ κτίσαντα σχέσιν *Eun.ap.Gr.Nyss.Eun.4(2 p.85.19; M.45.661A)*; orthodox interpretation of word, *ib.*; *Vidym.(‡Bas.)Eun.4 (1.287B; M.29.689C)*; τὸν ἀχρονον καὶ...ἀ. ... πρόσδον τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ πατρός, γένητον καλούσιν αἱ γραφαὶ Isid.Pel.epp.4.142(M.78.1224A); πατήρ καὶ νιός, οὐ δύο ἀναρχα, ἀλλὰ ἀ. *†Jo.D.Trin.2(M.95.12A)*; neut. as subst. τὸ ταῦτὸν τῆς δόξης, καὶ τὸ ἀ. τῆς δυνάμεως *Dial.Ath.et Zacc.98(p.50)*.

*ἀμεσιτεύτως, directly, without intermediary ή τῆς ἀληθοῦς σοφίας ...χώσις ἐπιγενέμενή...τὴν περὶ θεοῦ καὶ ἡ παρέχεται...ἔννοια Max. ambig.(M.91.1308B); Trin., of union of Father and Son πεπιστεύκαμεν...ά. αὐτὸν καὶ ἀδιαστάτως ἀλλῆλοις ἐπισυνήθησα Symb. Ant. (3459(p.253.36; M.26.733B); freq. ref. Son's generation αὐτὸν δὲ...γεννήσας βουλήσει καὶ δυνάμει καὶ ἀγαθότητι ἡ Lit.ap.Const.App.8. 12.7; Cyr.H.hom.5(M.33.1137A); †Chrys.BMV 2(8.239D); Cyr.thes. 18(5¹.183E); Procl.CP or.4.3(M.65.716A).

ἀμεσολάβητος, unable to be gripped round the middle; of a good wrestler, Or.exc.in Ps.36:24(M.17.133D); †Nil.perist.10.7(M.79.900C); neut. as subst., Nil.Magn.2(M.79.972B).

*ἀμεσολαβήτως, uninterruptedly, †Bas.struct.hom.2.10(1.343D; M.30.53B).

ἀμεσος, 1. immediate, direct, without intermediary, Trin. οὕτε γάρ η ἡ αὐτῇ συνάφεια ἐκδίδεται τῷ βαθύλογον τοῦ πατέρα Gr.Nyss.Eun. 8(2 p.182.11; M.45.773D); ἡ ἐστὶ τοῦ ιδίου ἡ πρὸς τὸν πατέρα συνάφεια ib.(p.182.8; 776B); συνέναι δὲ τῷ νῦν τὸν πατέρα...διὰ τό...ά. αὐτὸν πρὸς τὸ ἔξι αὐτῶν φυσικῶν προσέλθων Cyr.Jo.1.5(4.45D); 2. uninterrupted σοι...ή δέσις ἡ, καὶ εἰς ὅτα θεοῦ μάλιστα πιπτουσα †Thdt.nativ.Jo. Bapt.(5.97); ὁ μὲν δέχεται διὰ τοῦ πνεύματος χάρισμα τῆς τελείας καὶ ἡ πρὸς θεόν ἀγάπης Max.cap.1.97(M.90.1220C).

ἀμέσως, 1. without intermediary; a. in gen., Nemes.nat.hom.4 (M.40.608B); ἡ...πρὸς τὴν κακὴν τῆς ἀρετῆς διεστώσης Gr.Nyss.hom.4 in Cant.(M.44.833A); ὁ λαός [i.e. at Sinai] οὐκ εἴδενταν...ά. ὀμιλεῖν τῇ θεωρίᾳ †Cyr.coll.VT(6¹.46D; M.77.1213U); b. Trin. τὸν κύριον πρὸς πᾶσαν θελήματος κίνησον ἡ, τε καὶ ἀδιαστάτως συνδιατίθεσθαι τῷ πατέρι Gr.Nyss.Eun.12(1 p.276.1; M.45.984A); ἡ...καὶ προσεχῶς ὁ ιδίος ἐστιν ἐν τῷ...πατρὶ Cyr.Jo.1.4(4.39A); τὸ πνεύμα τὸ ἀγίου ἐκ τοῦ ιδίου ἐστιν ἡ, ἀπὸ δὲ τοῦ πατρὸς μεστεύοντος τοῦ ιδίου Gr.ΠΙ Papa conf.(M.91.1020C); c. Christol. ὁ λόγος...ἀνθρώπῳ τελέω ἡ, τε καὶ οἰκονομικάς ἡνῶσθαι Cyr.Mal.32(3.85OB); 2. of time; without interval, Cyr.Joel.4(3.20OB); 3. of place; with nothing intervening, immediately χερουβίμ...καὶ σεραφίμ...εγγύητη περὶ θεοῦ ἡ, ἰδρύεοθαι Dion.Ar.c.h.6.2(M.3.201A); cf.Lit.Chrys.(p.357.18).

ἀμεταβάτως, without change ἐμψυχον κλίμακα [sc. BMV]...δι...ἢ ὁ θεός καταβάς ἡ, †Jo.D.hom.6.3(M.96.665B).

ἀμεταβλητος, unchangeable, immutable, not subject to change; 1. metaphysical; of ultimate reality, Clem.str.6.10(p.471.26; M.9.301A); φύεσας...τρως ἡ opp. God the giver of all good things, Tit. Bost.Man.2.15(M.18.1164C); 2. moral; in evil προσγίνωσκεν αὐτὸς ἡ γενησομένους πονηρούς Just.dial.141.2(M.6.797C); τοῖς παντάπαισι...ἀμετανοήτοις, δέρμα τε Αἴθοπος ἡ, κεκτημένοις Petr.I Al.ep.can.4 (M.18.473A); in good ἡ, ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ἐπιστημονικὴ κτῆσις Clem.str.7. 12(p.50.29; M.9.497B); ἐν τῇ τούτων μεταβολῇ ἀ. τηρήσει τὴν γνώμην Isid.Pel.eppp.5.495(M.78.1613B); an effect of baptismal grace, Serap. euc.21; 3. theol. (both metaphysical and moral meanings may be present together); a. as divine attribute; in Platonic conception of the divine πέμπτον αἰθέριόν τι καὶ ἡ...σῶμα †Just.coh.Gr.5 (M.6.252A); Christian στερέωμα λέγει τὸν θεόν τὸν ἀποθῆ καὶ ἡ Clem.edl.52(p.151.24; M.9.721C); Ath.Ar.3.20(M.26.365B); διὰ τὴν τέλειαν αὐτοῦ καὶ δύναμιν †Just.qu.Chr.2(M.6.1416C); ἡ λέγει [sc. Apoll.] τὸ θεόν ταῦτα λέγει Gr.Nyss.Apoll.56(M.45.126C,D); id.or.catech.20(p.79.20; M.45.57B); Cyr.Ps.41:10(M.60.1009D); hence, of Logos τὸ ἡ τῆς τοῦ λόγου δικαιοσύνης Ath.Ar.1. 51(M.26.117C); unaffected by Inc. λόγος ὡν...σὰρξ ἐγένετο, ἡ μενούσης τῆς φύσεως †Chrys.nativ.1(6.392C); b. of properties peculiar to each Person of Trin. ἔκαστον...τὴν τοῦ προσώπου χαρακτηριστικὴν ἴδιότητα...ά. λόγογε Sophr.H.ep.syn.(M.87.3160A); ἔκαστης ὑποστάσεως ἴδιαζόντων οὐσίας καὶ...ά. μενούσης †Caes.Naz.dial.3(M.38.861); c. Christol. σύνοδος, βατέρου τῶν...συγκειμένων, πρὸς τὸ ἔτερον τὴν φυσικὴν ἴδιότητα ἀνόθετον τε καὶ ἡ ἔχουσα καὶ ἀδιαίρετον Max. ep.12(M.91.484A); ib.17(581B); τῶν δύο φύσεων...τὴν εἰς ἀλλῆλοις περιχώρησιν ἀσύγχυτον καὶ ἡ ἔχουσῶν Jo.D. f.o.4.18(M.94.1184C); τῆς δύο διαδόσεων πτηνούμενής τῶν φύσεων, διὰ...τῆς τοῦ λόγου ἡ σαρκώσεως id.hom.1.2(M.96.548D).

ἀμεταβλήτως, without change, unchangeably, theol. ὁ ιδίος...ά. ἔννων τῷ γεννήτορι †Caes.Naz.dial.2(M.38.860); Christol., Cyr. ep.45(p.153.8; 5².137B) cit. s. ἀτρέπτως; ὁ λόγος σεσάρκωται, καὶ ἡ σὰρξ...ά. τεθέωραι Sophr.H.ep.syn.(M.87.3164C); †Caes.Naz.dial. 24(M.38.884); Jo.D.imag.3.6(M.94.1325A); †Meth.Sym.et Ann.13(M.18.80C).

ἀμεταβολος, 1. unchangeable, Clem.str.6.7(p.462.14; M.9.281C); A.Jo.85(p.193.8); of God, ib.107(p.205.2); 2. without change, Christol. τῆς...ά. καὶ ἀμερίστου σου σαρκώσεως †Meth.palm.6(M.18.396B); μετὰ τῆς ἡ καὶ ἀσυγχύτου τῶν οἰκείων ἰδρύσεως Dion.Ar.d.n. 1.4(M.3.592B).

ἀμετάδοτος, not to be shared, incommunicable ἡ. γάρ η δόξα τοῦ πατρούταρος Eun.ap.Gr.Nyss.Eun.2(2 p.343.9; M.45.520B).

ἀμετάθετος, 1. unchangeable, immutable, in gen. ἡ τὸν δογμάτων βάσεις Gr.Nyss.hom.2 in Cant.(M.44.788D); Cyr.Jo.4.6(4.428C); of divine attributes and activity ἡ. σωτηρίας δόσις Clem.str.6.13(p.485.20; M.9.328B); Bas.ap.cat.Ac.7:55(p.129.6); τῆς ἀκτίστου φύσεως τὸ...ά. ἐν έαυτῇ κεκτημένης Gr.Nyss.or.catech.39(p.155.2; M.45.100A); τὸ ἡ τῆς ὄργης Cyr.Am.61(3.317D); of a change not permitted, M.Polyt.11.1 cit. s. μετανοία; hence 2. steadfast Χριστιανὸς ἡ. τυγχάνων M.Scill.13; πιστός...ά. [v.l. ἀπαράβατον] καὶ φόβον θεοῦ ἀπαράβατον [v.l. ἀμετάθετον] Hipp.Dan.1.10.5(M.10.669B); ἐπιθυμίαν τῆς πρὸς τὸν θεόν εὐαρεστήσεως...ά. Bas.reg.br.157(2.467E; M.31.1185A); 3. incorrigible, Just.dial.120.5(M.6.756B); A.Jo.39(p.170.11); Hom.Clem.18.19; Vicl.Mc.15.29(p.439.1).

ἀμεταθέτως, 1. unchangeably τοῦ λόγου ἡ. ἔχοντος πρὸς τὸ σῶμα, πρὸς τε τὴν φυχὴν †Ath.Apol.2.17(M.26.1061B); 2. incorrigibly ἔξιν τῆς φυχῆς,...τὴν ἀνάτως ἔχονταν καὶ ἡ Chrys.hom.19.1 in Rom. (9.643A); Niceph.Ur.v.Sym.224(M.86.3192D).

ἀμετακίνητος, immutable, unchangeable, steadfast, in gen. τὰ πάλαι διωρισμένα...ά. διαφυλάττειν CArim.ep.Const.1(p.238.7; M.26.697C); ἵνα...ἀσφαλισθέντες τῇ σφραγίδι ταύτη διαμείνων...ά. Serap. euc.25.2; ἡ...περὶ τὸν θεόν πόθον Thdt.rect.conf.4(M.6.1213B); of S. Barnabas πέτρα ἡ ἡ Alex.Sal.Barn.6(4.38D); of divine attributes ἀγαθωσην...ή πρὸς τοὺς...πεποτευκότας ἡ. Clem.paed.1.9(p.140.11; M.8.352C); judgments, id.ed.60(p.154.25; M.9.728B); power, Gr. Nyss.or.dom.2(p.32.13; M.44.1140C); ἡ. ἰδρυσιν Max.ambig.(M.91.1284A); τὸ ἡ. of God, Dion.Ar.d.n.9.8(M.3.916B).

ἀμετάλλακτος, unaltered, Eus.ep.Constant.2(M.20.1545A).

ἀμεταψηλητος, 1. not to be repented of or regretted; hence a. that does not bring regret τὴν ἡ πολτεῖλαν τοῦ θεοῦ 1Clem.54.4; ib.58.2; b. about which no change of mind can take place, irrevocable, assured, Hom.Clem.3.45; ἵνα...τοῦ πνεύματος χάρις εἰς τοὺς μαθητὰς...ά. γένηται Ath.Ar.3.25(M.26.376B); ib.(376C) cit. s. χάρις; c. unchangeable, obstinate τὸν ἡ τρόπον Thdt.Ps.54:20(1.968); 2. steadfast ἡ. γέτε επὶ πάσῃ ἀγαθοποιᾳ 1Clem.2.7.

ἀμεταψηλήτως, 1. irrevocably, exeg. Jo.17:21f. τὸ γάρ κατὰ φύσιν...ὑπάρχον τῷ λόγῳ ἐν τῷ πατρὶ, ποῦτον ἡμῖν ἡ. διὰ τοῦ πνεύματος δοθῆναι βούλεται Ath.Ar.3.25(M.26.376B); 2. without regret ὁ ποιήσας...ά. τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ δεδομένα δικαιώματα 1Clem.58.2.

*ἀμεταμελῶς, without repentance, Didym.Trin.3.31(M.39.953B).

*ἀμετανάστευτος, not to be removed ἡ. ἡ κατασκήνωσις Const. App.7.35.9.

*ἀμετανοησία, ἡ, impenitence, Nil.epp.1.260(M.79.180A).

*ἀμετανόησις, ἡ, = foreg., Ephr.2.204D.

ἀμετανόητος, 1. not to be repented of or regretted, hence fixed, assured, unwavering πίστω A.Jo.9(p.157.1); Clem.str.2.13(p.143.27; M.8.996A) cit. s. μετανοία; σάματός τε καὶ...παθῶν ἡ. χωρισμός ib.5.11(p.370.27; M.9.101B); ib.5.1(p.329.31; 16C); 2. unrepentant, impenitent ἡ. τηρεῖται εἰς αἰώνιαν κόλασον T.Gad.7.5; Ephr.3.51F; ἡ. καρδίας †Bas.Is.34(1.407B; M.30.185C); Chrys.hom.29.4 in 2Cor.(10. 645D); ἡ αμέτρια πρὸς θάρατον ἡ ἡ Schol.66 in Jo.Clim.scal.26(M.88.1052D); neut. as subst., impenitence, Chrys.hom.25.2 in Gen. (4.233B); neut. plur. as adv., without repentance ἡ. ἀμαρτάνοντες Ephr.3.55D; Thdr.Heracl.Is.26:14(M.18.1313D); Bas.reg.br.9(2.417B; M.31.1088A).

ἀμετανόητως, 1. without repentance, impenitently, Const.App.2.41.9; 2. unswervingly, steadily ἡ. χωρισμόνς γνώμη τῇ αὐτῇ Clem.str.1.25(p.103.13; M.8.912B); Hipp.haer.6.31(M.16.3242A); conj. ἀμετακινήτως p.159.14).

ἀμετάπτωτος, 1. not changed by persuasion, not to be dissuaded of martyrs ἡ. τῶν καλῶν Const.App.5.8.2 (v.l. ἀμετάπτωτος); 2. unalterable, Dion.Ar.d.n.7.4(M.3.872C).

*ἀμετάπιστος, ? f.l. for ἀμετάπτωτος or poss. unchangeably trustworthy ἡ. ἡ γνώμη Const.App.7.35.10; v.l. for ἀμετάπειστος ib.hom.2(p.15.2).

ἀμεταποίητος, unchangeable, 1. obstinate ἐν ἀκαθαρσίᾳ γεγονότες ἡ. μενεῖτε; Cyr.Os.88(3.120A); τὸ ἡ τῆς γνώμης ib.77(111C); 2. immutable, of Father ὡς ἐν ἡ φωνήμενος εἰκόνι τῷ νῦν id.Jo.1.3(4.27H); of Son ἔχει...τὴν ἐφ' ἀπαριστούσης ἡ. στάσιν id.inc.unigen.(5. 691E); τὸ ἐν...ά. φύσει κεισθα τὸν νῦν id.thes.32(5¹.278B).

ἀμετάπτωτος, unchanging, unchangeable; of God, Dion.Ar.d.n.9.3(M.3.912B); of sonship of Christ, Alex.Al.ep.Alex.8(p.25.2; M.18.560C); of Christ οἰονει κιχρώτων ἡμῖν τὸ τῆς ἰδίας φύσεως ἡ. Cyr.Jo.5.2(4.473B); of men's being sons of God, Or.or.22.2(p.346.30; M.11. 484A); in gen. ἡ. κριτηρίῳ τῇ πίστει ἐπαναπλωμέθα Clem.str.2.4 (p.119.6; M.8.944A).

*ἀμετασάλευτος, *motionless*, Clem.*paed.*2.7(p.190.21; M.8.457C).

ἀμεταστρεπτι, *without turning round, met., without looking back, steadfastly τῆς ἀληθείας τὴν δόδον...βαδίζωμεν ἡ* Clem.*str.*5.1(p.330.28; M.9.17C); Eus.*p.e.i.10*(42B; M.21.89A); οἱ ἡ πρὸς σὲ [sc. τὸν Χριστόν] ἀτενίζοντες Prog.*G.fr.Cant.*8.13(M.87.1777C).

*ἀμεταστρόφως, *without change, unalterably ἄγγελος ἡ* ἐν ἀφθαρσίᾳ τὰ ἀριστα πράξοντας Meth.*res.*1.47(p.301.14; M.18.277A); *ib.*1.36(p.275.15; M.41.1101A).

*ἀμετασχηματίστος, *without change, of God παρών μὲν τοῖς δόσις...ἡ* Didym.*Trin.*2.4(M.39.484B).

ἀμετάρεπτος, *not to be turned round; hence 1. unchanging, unalterable*, Clem.*str.*4.23(p.315.23; M.8.136C); *of God, A.Jo.104* (p.202.24); *ἡ φύσις τῆς ὑλῆς...ξεμενε...δὴ ἦν ἐξ ἀρχῆς ἡ* Jo.D.*Man.*2 (M.96.1332D); *2. unwavering, steadfast βλέπων τε πρὸς οὐρανὸν ἡ* ὅμικται Gr.Nyss.v.Gr.Thaum.(M.46.948B); *met. τὴν ψυχὴν A.Jo.23(p.164.2); 3. not to be converted ἡ πρὸς τὸ ἀγάθον φρόνημα τοῦ πνεύματος Mac.Aeg.hom.4.7(M.34.477C); neut. as subst., unwillingness to be converted, obstinacy, Or.comm.ser.119 in Mt.(p.252.15; M.17.305C).*

ἀμετάρποτος, *unalterable*, Nonn.*par.Jo.*16.22(M.43.881B).

*ἀμετάφορος, *not to be changed ἀπείρτηται...τῇ κτίσι τῷ ἡ καὶ ἀτρέπονται Cyr.Jo.5.5(4.531D).*

*ἀμετάχρητος, *unable to pass πρὸς τὸ μὴ ὅν ἡ* Max.*ambig.* (M.91.1329B).

*ἀμετέωριστος, *undistracted ἡ ... ἐπιθυμία τῆς πρὸς θεόν εὐαρεστήσεως Bas.reg.br.197(2.481C; M.31.1213A); ὁ δὲ θεός...δώμη σο...νοῦν ἡ Isid.Pel.epp.1.129(M.78.269A); τὸ ἡ τοῦ νοὸς ἐμφάνει Marc.Er.aprys.7.4(M.65.1076D); esp. ref. wandering thoughts ἀντιψάλλουσαν δλῆσις...τὸ ἡ τῶν καρδιῶν ἔντοις διοικούμενοι Bas.ept.207(3.31B; M.32.764A); of the mind in prayer, id.reg.br.201(2.482E; M.31.1216C); ἡ φαλμψίδες τε καὶ εὐχῆς Jo.Mosch.prat.171(M.87.3040B); Hesych.H.Ps.tit.85.23(M.93.1500B).*

*ἀμετεωρίστως, *without distraction φιλέρημος, ἐφ' ἕαντω μένων ἀεὶ ἡ* †Bas.ept.42.3(3.127D; M.32.353A); Nil.*Magn.*11(M.79.984B); ἀνυψήσω σε ἡ Hesych.H.Ps.tit.85.23(M.27.1016C).

ἀμέτοχος, *without a share of, not participating in, of unbaptized ἡ τῆς ζωῆς Ammon.Ac.16:32(M.85.1561B); οὐδεὶς γάρ ἐστιν ἡ τῆς τοῦ θεοῦ χρηστότητος Bas.reg.br.253(2.500D; M.31.1252C); οὐδεὶς ἡ τῆς διὰ Χριστοῦ σωτηρίας Cyr.Ps.97:3(M.69.1253D); ἔχει γάρ ἡ κτίσις οἰκοθεν τὸ ἔναι ζωή, ζωὴ δὲ ζωῆς ἡ, id.Jo.1.6(4.52B); τῆς ἀληθείας ἡ cat.Jo.2:18(p.201.24); of God ὡς μυρία δοσ δεδώρηται ἥμιν ὁ θεός, ὁν αὐτὸς ἡ Clem.str.5.10(p.371.16; M.9.104A); οἱ δὲ τῷ νεῖφι μόνῳ τῶν τριάγονων ἀνατίθετες ὑμνον, ἡ τοῦ ὑμνον τὸν πατέρα καὶ τὸ πνέωνα τιθέσιν Jo.D.trisag.8(M.95.41B); of Christ οὐδέποτε τὸ σῶμα τὸ ἀγνοι ἡ τῆς θείας δόξης ὑφέστηκεν id.hom.I.12(M.96.564B); Trin.(Arian) ἡ εἰνα δλῆσιν αἱ οὐσίαι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ νιοῦ καὶ τοῦ ἀγίου πνεύματος Ath.Ar.1.6(M.26.24B); ἡ κατὰ πάντα τοῦ πατρὸς τὸν νιοῦ ib.; of H. Ghost εἰ δὲ ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ ἡ, πολλῷ μᾶλλον ἡ οὐσία Chrys.hom.30.2 in Jo.(8.172E).*

*ἀμέτρατος, *observe no measure, act without moderation*, Gennad.*fr.Rom.*7:22(p.374.18; M.85.1688A).

ἀμέτρητος, *inmeasurable, immense, in gen. τὴν ἡ τῶν πεπιστευκάτων πλήθην Cyr.Os.31(3.57A); of number of angels, id.Lc.12:32(M.72.741D); innumerable; of ships, Orac.Sib.4.77; met. τὸ ἡ μέγεθος τῆς κακίας ἀποθέμενοι A.Mt.6(p.223.10); of humility, Nil.inst.(M.79.1236B); of God ἡ εἰς πλάτος Hom.Clem.17.9; περι θεοῦ παντοκράτορος, ἀράρατον, ἀνάλοιπον, ἡ †Pion.v.Polyt.13; of grace, Or.or.1(p.297.31; M.11.416A); of God's φιλανθρωπία, Ammon.Ac.17:30(M.85.1565B); Thdt.Rom.11:35(3.127); of Christ στε μέτρον οὐκ ἐστιν ἐν τῷ νιοῦ, ἡ ἀρά εστιν Cyr.Jo.1.3(4.22A); of his mercy, Ep.Lugd.ap.Eus.h.e.5.1.32(M.20.420C); of H. Ghost εἰ δὲ ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ ἡ, πολλῷ μᾶλλον ἡ οὐσία Chrys.hom.30.2 in Jo.(8.172E).*

ἀμετρία, ἡ, 1. *lack of proportion; in verse, lack of metre*, †Just.coH.Gr.37(M.6.309A); 2. *excess ἡ τοσαύτη ἀπόνοια τῆς ἡ* †Ath.Apol.1.9(M.26.1108B); of grief, Chrys.hom.78.1 in Jo.(8.458C); τῆς πατεινοφροσύνης τὴν ἡ Thdt.ICor.4:8(3.188); in monophysite argument οὐδὲ ὥμητις αὐτοὺς διαιρέντας φύσεις μετὰ τὴν ἔνωσιν, πολλὴ δὲ εὑρον διαιρέσεως ἡ id.eran.2(4.170); 3. *want of moderation, intemperance* ἡ περὶ τὰς τροφάς Clem.*paed.*2.1(p.162.11; M.8.397A); *ib.*2.10(p.225.12; 533B); ἡ ἀμαρτία...εἰς ἡ ἔκκαλουμένη τὰ πάθη Thdt.Rom.5:21(3.60); Dion.Ltr.e.h.2.3.3(M.3.400B); 4. *extravagance, in doctrine, leading to heresy ἡ δὲ ἐκκλησία...πὴν ἀμφοτέρων* [sc. Valentinus and Marcion] ἡ φεύγουσα Chrys.sac.4.4(p.114.5; 1.409C); of Sabelians and Arians ἡ ἡ ἀμφότεροι τῆς ὕγιον ἐξέπεσον πίστεως ib.(p.115.1; 409D); 5. *countless number τῆς ἡ τῶν ἀμαρτανομένων* Bas.mor.7.7(3.510B; M.32.1208C); Gr.Nyss.or.catech.8(p.50.16; M.45.

37D); 6. *infinity, immensity; of God, Dion.Ar.d.n.1.1* (M.3.588A); τῆς...εὐέξιας τοῦ θεοῦ...δ. id.ept.9.5(M.3.1112C).

ἀμετρόβιος, *immensely long-lived; of ravens, Gr.Naz.carm.2.2* (poem.)7.129(M.37.1561A), perh. for *ἀμετρόβοος, of immoderate cry, Cosm.Mel.schol.ad loc.(M.38.639).

ἀμετρός, *boundless, immense, immeasurable; infinite ἡ ἡ πρὸ τῶν αἰώνων Apoll.fid.sec.pt.9(p.170.22; M.10.1108D); of Christ ὁ θεός πάντης τῆς κόρης ἐγγάστριος, οὐκ ἡ εῖχε φύσιν †Ephr.nativ.(p.87); εἰ δὲ ἐτέρων [opp. κατὰ τι ποσὸν συνεχέσ] ἡ ὁ λόγος, ηγουν τῇ δυνάμει Leont.H.Nest.1.25(1492C); ref. Rom.2:4 τὸ ἡ τοῦ πλούτου αὐτοῦ [sc. τοῦ θεοῦ] Just.dial.47.5(M.6.580A).*

*ἀμετρόφωνος, *immoderate of speech*, Anon.ap.Eus.h.e.5.16.12 (M.20.469A).

*ἀμετώριστος, *for ἀμετέωριστος*, Ephr.1.204A.

[*][†]ἀμηγέπη, *= ἀμῆ γέ πῃ, somehow, to some extent*, Clem.*paed.*3.5 (M.8.600B; ἀμῆ γέ πῃ p.254.21); Meth.symp.8.4(p.85.21; M.18.144C); Thdt. affect.1(p.33.18; 4.724).

ἀμήν, (Hebr. ἘΠΩΣ) amen, verily, of a truth, so be it;

A. in gen., 1. *so be it*; in response to a request εἴπεν ὁ θάνατος ἡ γένοιτο T.Abr.A 18(p.100.28); 2. *truly, indeed ἡ δοκεῖ...λαθάνειν*; Apoc.Paul.17(p.47).

B. in prayer; 1. def. and comments τὸ δὲ ἡ τῇ Ἐβραΐδι φωνῇ τὸ γένοιτο σημαίνει Just.rapol.65.4(M.6.428B); χρόνος ἀγγέλων...λέγων γένοιτο, γένοιτο ἡ κατὰ τὸν Ἀκιλλαν, πεπιστομέων, πεπιστομέωνς ἡ κατὰ τὸν Σύμμαχον ἡ, καὶ ἡ Eus.Ps.71:18ff.(M.23.821A); ἐπισφραγίζων διὰ τοῦ ἡ, δημιαίνει, γένοιτο, τὰ ἐν τῇ...εὐχῇ Cyr.H.catech.23.18; τὸ γὰρ γένοιτο, γένοιτο, ἡ καὶ ἡ ὁ Ἐβραῖος καλεῖ. δύον καὶ τὸ ἔθος ἐν ταῖς ἑκκλησίαις μεμένηκε τὸ τῇ δοξολογίᾳ τοῦ ἱερέως διὰ τοῦ ἡ συντίθεομι τὸν λαὸν...καὶ τὴν εὐλογίαν λαμβάνειν Thdt.Ps.105:48 (1.1365); ὁ ἵερευς...λέγει εὐλογημένη ἡ βασιλεῖα ὁ δὲ λαὸς...παπορίνεται ἡ, ποντέσται, ἀλλήθεια †Sophr.H.liturg.11(M.87.3992C); 2. liturg. as response of people after anaphora συντελέσαντας τὰς ἐνώπιας καὶ τὴν εὐχαριστίαν πᾶς ὁ παρὼν λαὸς ἐπενθημεῖ λέγων ἡ Just.rapol.65.3(M.6.428B); εὐχαριστίας γὰρ ἐπικούσαντα καὶ συνεπιφεγγέμενον τὸ ἡ Dion.Al.ap.Eus.h.e.7.9.4(M.20.656A); Lit.Chrys.(p.328.21); cf. Ambr.de mysteriis 54(M.PL.16.407B); after consecration of bread, Lit.Marc.(p.132.32); and of wine, ib.(p.133.15); as individual response at reception, cf. frangens autem panem singulis partes porrigenis dicat: panis caelestis in Christo Jesu. qui autem accipit respondeat: amen, Hippo.trad.ap.23.6; Corn.ap.Eus.h.e.6.43.19(M.20.628A); Cyr.H.catech.23.21.22; ὁ μὲν ἐπίσκοπος διδότα τὴν προσφορὰν λέγων σῶμα Χριστοῦ, καὶ ὁ δεχόμενος λεγέτω ἡ. ὁ δὲ διάκονος κατέχεται τὸ ποτήριον καὶ ἐπιδίδοντος λεγέτω αἷμα Χριστοῦ, ποτήριον ζωῆς, καὶ ὁ πίνων λεγέτω ἡ. Lit.ap.Const.App.8.13.15; cf.Tert.de spectaculis 25(M.PL.1.657A); 3. in other rites and in private prayers; after thanksgiving after martyrdom, M.Scill.17; as response after each sentence of extempore hymn, A.Jo.94(p.197.18ff.); after blessing of oil, Const.App.7.27.2; at baptism, Cyr.Jo.7(4.683E).

C. Gnost., equals number 99 [$\alpha' = 1$, $\mu' = 40$, $\eta' = 8$, $\nu' = 50$], Iren.haer.1.16.1(M.7.630B); therefore represented by $\varsigma\theta'$, Pap.Chr.(p.397).

D. in NT; 1. in gen., interpreted as form of oath, cf. ἀκούσον δύνατος αὐτοῦ τοῦ κυρίου (Mt.6:2) Gr.Nyss.instit.(p.88.17; M.34.442A); ὁ οὐδὲ δύνατε καθ' ἔαντο, λέγων, ἡ. ἡ λέγω τῷ θεῷ Chrys.hom.11.1 in Heb.(12.112B); but cf. exeg. Is.25:1, Hier.comm.in Is.8(M.PL.24.280B); 2. exeg. 2Cor.1:20 τὸ πάντως ἐσόμενον δῆλοι. αἱ γὰρ ἐπαγγελίαι ἐν αὐτῷ, οὐκ ἐν ἀνθρώπῳ, τὸ γενέσθαι ἔχοντο καὶ πληρωθῆναι Chrys.hom.3.4 in 2Cor.(10.447A); ἔστι, φαστ, τὸ ἡ φωνῇ συγκαταβάσεως ἐπὶ εὐχαριστίας τῆς εἰς τὸν θεόν γυνομένης (cf. 1Cor.14:16) Thdt.Mops.2Cor.1:20(M.66.893D); δι' αὐτοῦ δῆ τὸ πάντως καὶ πᾶν ἔσται πέρας εὐχῆς· καὶ τούτο ἔστι τὸ ἡ Cyr.2Cor.1:18(p.324.14; M.64.920C); τὸ δὲ ἡ ἐπανθέσι οὐχ ἀπλῶς προστέθεικεν ἀλλὰ διδάσκων ὡς οὐ μόνος ὁ προσευχόμενος ἵερευς προσφέρει τὸν ὑμνον, ἀλλὰ καὶ δ τὸ ἡ ἐπιλέγων κοινωνεῖ τῆς προσφερομένης δοξολογίας Thdt.2Cor.1:20(3.295); 3. as divine title, exeg. Apoc.3:14 ισοδυναμεῖ τοῦτο τῷ τάδε λέγει ὁ ἀληθινός...ἡ. γάρ ἔστιν τὸ ναὶ Οεκουν. Apoc.3:14(p.64); ἡ. ἔστι τὸ ναὶ. ναὶ οὖν ἔστιν ἐν πᾶσι τοῖς περὶ αὐτοῦ λεγομένοις, ἢτοι ἀλήθεια καὶ οὐδὲν φεδός ἐν αὐτοῖς Areth.Apoc.9(M.106.560D).

ἀμήρυτος, *not to be wound up, hence everlasting εἰς ἡ ἡ ποδημήσει λόγος Cyr.Jo.1.1(4.11A); ib.1.9(102A); ἡ δοθησομένη σωτηρία μακρὰ καὶ ἡ id.Is.4.5(2.700E); of future life, ib.3.1(309B); future happiness, id.Jo.11.2(934E); neut. as subst. χαρέ ρόδον μάραντον, ἡ τὸ ἡ ἐνδιάζοντα (throughout eternity) Thdt.Stud.nativ.BMV 7(M.96.692C).*

*ἀμητρογενής, *born without a mother*; of Adam, Leont.H.Nest.4.37(M.86.1708A).

ἀμήτωρ, *without a mother, motherless; of Son, Gr.Naz.carm.1.1.9.4.* (M.37.459A); θεστής...εἰ ἔξι νοοῦτο σαρκὸς ἀ. ἐσται Cyr.hom.pasch.17 (5¹.228C); ἀ. ἐκ...πατρός, ἀπάτωρ ἐκ σοῦ τῆς μητρός Procl.CP αποντ. 5(M.85.444B).

ἀμηχανία, ἡ, 1. *helplessness* γενόμενος...ἀνθρώπος, διὰ τὸ ταύτης τῆς πονηρᾶς ἔξελθοι τὴν τῶν ἀνθρώπων φύσιν ἀ. Max.qu.Thal.21 (M.90.313B); 2. *perplexity, despair*, Just.dial.2.6(M.6.477C); Eus. h.e.5.5.1(M.20.441A); Chrys.hom.24.2 in Eph.(11.182B); 3. *impossibility, illogicality*, id.hom.7.2 in 2Tim.(11.702A).

ἀμηχανός, *impossible* ἀ. ὡς ὁ θεός ἐστι γενέσθαι τινὰ τέλειον Clem.str.7.14(p.63.12; M.9.524A); ἀ. γάρ ἀνθρώπην φυχὴν μὴ ἀποπεῖν πάθειν Or.comm.in Rom.7:8(JTS 14 p.13); Didym.Trin.3.3(M.39.825B); Chrys.hom.23.3 in Jo.(8.136B); ἀ. ἀνθρώπον...παρακαλοῦντα τὸν θεόν οὐνεχώς, ἀμαρτεῖν ποτε id.Anna.4.5(M.4.736D).

*ἀμίαντον, τό (-ος, ἡ), *amianthus, asbestos* τὸ ἀ. Protev.10 (p.21); Ath.inc.28.3(M.25.144C); ἡ ἀ. Adam.dial.5.8(p.190.16; M.11.1843C).

ἀμιάντος, *undefiled, pure*; 1. morally ἀ. χεῖρας αἴροντες πρὸς αὐτὸν iClem.29.1; ἔαν μὴ τηρήσωμεν τὸ βάπτισμα...ἀ. 2Clem.6.9; πᾶσα γὰρ σὰρξ ἀπολήψεται μισθὸν ἡ ἐρύθεσται ἀ. Herm.sim.5.6.7 al.; of soul, Clem.str.7.7(p.36.27; M.9.469A); of saints, id.q.d.s.34(p.182.26; M.9.640C); neut. as subst., *purity*, Hom.Clem.8.13; 2. of virgins, Protev.10(p.20); Ath.v.Anton.79(M.26.953B); esp. of BMV, id.inc.8.8(M.25.109C); Gr.Nyss.virg.2(p.254.24; M.46.324B); Leont.H.Nest.4.3(M.86.1657C); ib.4.9.(769C); 3. of God τὴν ἀφθορούσαν, ἀπὸ τῶν ἀ. τοῦ παντοκράτορος ἀποπηδῶντα κιβωτὸν Meth.symp.1.1(p.8.3; M.18.374A); τὴν παιδουργίαν...ταῖς ἀ. ὁ παντοκράτωρ ἐργαζόμενος χερούν ib.2.2(p.17.7; 49B); of Christ τὸν...ἀ. κτίστην...πάσης τῆς οἰκουμένης M.Thodot.3(p.137.27).

*ἀμάντως, *without defilement*, ref. Christ ἐν δούλῳ μορφῇ...ἀ. ≠Meth.Symp.el Ann.14(M.18.381C).

ἀμήγης, 1. *unmixed, pure χρῆ...τοὺς μὲν καθαρομένους ἀ. ἀποτελεῖσθαι καθόλου Dion.Ar.c.h.3.3(M.3.165D); of Trin. ἀ. ... τῶν γενητῶν Ath.Ar.1.18(M.26.49B); of God τοῖς πολλοῖς ἀ. καὶ ἀπληθυντὸς Dion.Ar.d.n.2.11(M.3.649D); of Logos λαμβάνει τὸ ἡμέτερον [sc. σῶμα],...καθαρὸν καὶ ὄντως ἀ. τῆς ἀδρῶν συνουσίας Ath.inc.8.3(M.25.109C); 2. *virgin νῦμφη* Meth.symp.7.1(p.72.12; M.18.125C); ἀ. τινα αἰώνια Epiph.haer.31.4(p.388.5; M.41.480B); 3. *separate ὕστερον οὖν ἑαρίαι αἱ πρόθεσις* [sc. of the good and the wicked], οὕτως ἀ. η μέταστος Isid.Pel.epp.1.172(M.78.296B).*

ἀμγῶς, *without mixture*, of God ἐν ἀπασιν ἀ. κατοικῶν Didym.Trin.2.4(M.39.484B); of Trin. κατ' αὐτὴν τὴν ἔνωσιν ἀ. ἰδρυται, καὶ ἀσυγχύτως ἔκαστη τῶν ἑαρχικῶν ὑποστάσεων Dion.Ar.d.n.2.5(M.3.641D); ἡ θεαρχία...ἀ. τοῖς διοικουμένοις ἐπάρχοντα ib.10.1(937A).

ἀμπτος, 1. *unmingled, of Christ οὐδαμοῦν τὴν ἀνάληθεῖσαν ἀνθρωπότητα τῆς θείας ἐνέργειας ἀ. Chrys.pan.Laz.(2.647C); 2. irreconcilable ἀ. ἢν ἡ πρὸς ἀλλήλους φιλοικείᾳ Eus.v.C.3.23(p.88.30; M.20.1084B); Gr.Nyss.or.dom.2(p.36.33; M.44.1144A); Pall.v.Chrys.20 (p.141.7; M.47.78); 3. *without social intercourse, solitary*; of monastic life, Gr.Nyss.ep.2(M.46.1012A).*

ἀμίκτος, *without admixture*, Clem.str.1.28(p.109.16; M.8.924B).

ἀμπλητήρ, 1. *contending; contentious*, Nonn.par.Jo.7:41(M.43.812B); ib.2:19(764B); *contending with μῦθον...ἀ. σιωπῆς ib.16.17 (880C); 2. as subst., *rival*, ib.19:24(904A).*

ἀμφίξια, ἡ, *division, disagreement κοινῆς τινος ἀ. ... τὰς...ἐκκλησίας κατεχούσης* Soz.h.e.8.3.3(M.67.1520C).

ἀμισγής, = ἀμήγης; of Logos, Anast.S.hex.12(M.89.1053C).

ἀμισθί (ἀμισθεῖ), *without reward or payment*, exeg. Ps.2:8 διδάσκων αἰτεῖσθαι τὴν τῶν ἀνθρώπων σωτηρίαν ἀ. Clem.str.4.22(p.308.19; M.8.1345C); οὐκ ἀ. τὴν δικαιουσίνην ἐργάζεται Thdr.Mops.Ps.57:12 (p.381.3; M.66.680A); μάνον...διψήσουν τὸν πατρός, ἀμισθεῖ σοι δειχθῆσται ὁ θεός Clem.prot.10(p.69.6; M.8.208A).

ἀμισθος, 1. *without pay or reward*, exeg. 1Tim.2:15 οὐκ ἀ. ιδίων ἐσται ἡ παιδοτροφία Chrys.hom.9.2 in 1Tim.(11.506D); ουμάχους [i.e. of God] ἐνταῦθα μὲν ἀ., ἐν οὐρανῷ δὲ ἐντελούμασθος Synes.ep.5 (M.66.1344B); 2. *fruitless, of prayer ἵνα μη ἀ. εὑρεθῇ...τὸ πράγμα* Cyr.Lc.18:10(M.72.853B).

ἀμισθως, *without reparation*, Leont.N.v.Jo.Eleem.3(p.10.9).

*ἀμισθωτή, *without payment, freely*, Just.dial.58.1(M.6.608A).

*ἀμοσία, ἡ, *freedom from hatred*, Clem.str.2.18(p.159.18; M.8.1028A).

[*]ἀμίστως, *without feeling hatred*, Jo.Clim.scal.27(M.88.1100D).

ἀμπά, [*]ἀμπᾶς, ἡ, *mother*; title given to 1. head of a convent, Aphrophit.Patr.(M.65.416B); Max.ep.12(M.91.460B); 2. any nun αἵτη γάρ...ἀ. ἐστιν—οὕτως γάρ καλοῦντα τὰ πνευματικά Pall.h.Laus.34 (p.99.18; M.34.1107B); Cyr.S.v.Sab.54(p.147.6); Jo.Mosch.prat.179

(M.87.3049B); 3. a woman not a nun, Leont.N.v.Jo.Eleem.11(p.22.13).

*ἀμπαστρακώθ, (Hebr. Πίργαθ cf.Jer.52:18) *bowl*; esp. for use in Jewish sacrifices, Chron.Pasch.p.136(M.92.340C).

[*]ἀμπη, ἡ, v.l. for ἀμη, *shovel, spade*, †Jo.D.Artem.68(p.96.22; M.96.1316C); Cyr.S.v.Sab.36(p.122.25); ib.84(p.190.18).

ἀμπυα, = ἀνάμυα, *in combination θεὸν βροτὸν ἀ. λεύσσων* [sc. Devil] Gr.Naz.carm.1.2.2.214(M.37.595A); *in combination with, Orac.Sib.3.146*; ἀ. τερπνοῖς ἀλγεα Gr.Naz.carm.1.2.1.633(570A).

[*]ἀμπάσωτα, = ἀμῶσα pres. ptcpl. of ἀμάω, *reap, mow down*, †Apoll.met.Ps.104:34(M.33.1472A).

ἀμπάς, ἡ, *ewe-lamb*, T.Job 44(p.133.5); Meth.symp.11(p.134.20; M.18.212A); Chrys.hom.4.3 in 2Tim.(11.572C); met. αἱ τοῦ θεοῦ θυγατέρες αἱ αἱ καλαὶ Clem.prot.12(p.84.12; M.8.240C); ἡ μακαρία ἀ. τοῦ Χριστοῦ M.Ariadn.1(p.123.18); of BMV τὸν ἐκ τῆς παρθενικῆς ἀ. προελόντα ποιέμενο Procl.CP or.4.2(M.65.712A).

[*]ἀμπημονέω-ώ, = ἀμημονέω *be unimindful, forget ~eis πῶς ἐγένουν νοοῖσας* T.Job 35(p.125.22, v.l. ἀμημων εἰς); Bas.Sel.v.Theel.2.29(M.85.613D); ἀ. τὸν πλημμελημάτων †Jo.D.B.J.24(M.96.1085B).

*ἀμπημονία, ἡ, *forgetfulness*, Marc.Er.ofbisc.5.2(M.65.1029D).

*ἀμπημονών, *in forgetfulness*, Eus.Marcell.I.3(p.16.6; M.24.748B). ἀμημοσύνη, ἡ, *forgetfulness*, Hom.Clem.12.4; Jo.Mon.hymn. Bas.4(M.96.1373B).

ἀμημητικάκε, *forgive*; of men, A.Mt.17(p.238.3); Clem.str.7.14 (p.63.6; M.9.521C); ἀ. τερὶ τῶν παρελθόντων Cyr.ep.57(p.21.21; 5¹.192C); of God ἀμημητικάησον ἐπ' ἐμοί, κύριε Trad.Pil.9(p.454); Cyr.Is.5.2(2.759D); id.Jo.4.3(4.379B).

ἀμημητικάκια, ἡ, *forgetfulness of injury, forgivingness*, of men ἀγάπη...νοεῖσται...δι’ ἀ. Clem.str.2.18(p.159.18; M.8.1028A); τῆς κατὰ τὸ ειαγγέλιον ἀ. ib.7.14(p.61.14; M.9.520B); μέγιστον ἐστι κατόρθωμα ἀ. Or.or.9.3(p.319.9; M.11.444D); of kiss of peace ἀνακίρησης τὰς ψυχὰς ἀλλήλαις καὶ πάσσον ἀ. αὐταῖς μηνηστεύεται Cyr.H.catech.23.3; of God, id.hom.17(M.33.1152A); δεδικασμέθα γάρ...κατά...τὴν δωρηθεῖσαν ἡμῖν ἀνθεῖ ἀ. Cyr.Jo.4.3(4.379D); id.Is.3.2(2.427B).

ἀμημητικάκος, *forgiving* ἀ. εἰς ἀλλήλους iClem.2.5; ref. Mt.5:44, Clem.str.7.14(p.60.30; M.9.517C); Chrys.hom.21.4 in Eph.(11.164C); neut. as subst., exeg. Lev.5:11 τὸ...ἀ. τῶν νεοττῶν εὐπρόσδεκτον...τῷ θεῷ Clem.paed.1.5(p.98.14; M.8.265A); Epiph.haer.37.8(p.61.14; M.41.653A); of God, Herm.mand.9.3; Didym.Trin.3.19(M.39.889A); ἀ. χαρίτι δικαιοῦστος θεοῦ Cyr.Is.5.2(2.759C); ib.3.4(492C); of Christ, Gr.Nyss.hom.4 in Cant.(M.44.849D); ἀ. εἴμι καὶ φιλάνθρωπος Gr.Ant. mul.unq.11(M.88.1864B); ref. Mt.5:24 διαλλάγητι τῷ ἀδελφῷ σου καὶ ...ξέισος μεταλαμβάνετε τῶν ἀχράντων τοῦ ἀ. Χριστοῦ μυστηρίων Leont.N.v.Jo.Eleem.17(p.35.17).

ἀμημητικάκως, *without remembering wrong, forgivingly*, ref. men δρομοῦστας ἀ. iClem.62.2; Clem.str.4.22(p.309.7; M.8.1348B); Or.or.28.6(p.378.27; M.11.525C); ref. God ἀ. αὐτοῖς [sc. τοῖς Ιουδαίοις] αὐέτος θεοῦ καὶ τὰ εἰς Χριστὸν ἐγκλήματα Cyr.Joel.37(3.231B); id.Is.5.2(2.765B); ref. Christ ἀ. ... ἡμᾶς ἀντεῖς ἀμητίας id.ador.16 (1.586C).

*ἀμημητιόνηρος, *unmindful of evil, forgiving πρὸς ἔχθρον...ἀ.* Clem.str.7.12 (conj. p.49.30 for μεσοπόντη M.9.496C).

ἀμημητεύος, *unbetrothed*, Can.App.67.

ἀμημητία (ἀμημητία), ἡ, 1. *forgetfulness; disregard* ἀ. τῶν εἰς τὴν ἀληθῆ συντείνων ζῶντι Clem.paed.2.2(p.173.2; ἀμημητία M.8.421B); *oblivion* πάντα τὰ ἀριστεύει...νῦν ἀμημητία παραδοθῆναι Constantius Imp.ap.Ath.apol.sec.54(p.135.8; M.25.348B); Sophr.H.v.Anasi.(M.92.1721C); 2. *forgetfulness of injury, forgiveness; human, Clem.str.2.18(p.161.15; M.8.1029C); mutual forgiveness, reconciliation*, Synes.ep.66(M.66.1409A); divine τῶν παρωχημένων...αἰτήσασθαι ...ἀ. παρὰ πατρός Clem.q.d.s.40(p.186.9; M.9.645A); ἀ. γάρ τοις τοιούτοις [sc. penitent] δίδωσιν ἀρετὴν...ἐκβεβληκία τὴν...κακίαν Or. Cels.3.71(p.263.15; M.11.1013B); πάντων κακῶν ἀμημητεύοντος Eus.Is.1:18(M.24.96B); given by Christ τοῖς μὲν πάλαι αὐτὸν γυάσκουσι...ἔνεκεν δὲ σφαλμάτων ἐν ἥδη κατεχημένοις ἀ. χαρίσασθαι Epiph.haer.46.4(p.208.13; M.41.844C); Thdr.Mops.Jo.1:29(p.316.15; M.66.736A); received in baptism ἡ...ἐκκέλησία...τῶν προτέρων ἀ. πορισμένη τῷ λουτρῷ Isid.Pel.epp.1.417(M.78.416A); τὸ πιστεύειν εἰς αὐτὸν τῶν πλημμελημάτων ἀμημητία τετίμηται Cyr.inc.unigen. (5¹.705V).

ἀμημητος, *forgetful of*, Nonn.par.Jo.20:23(M.43.912B).

ἀμπάς, ὁ, *lamb*; of Christ; 1. in prophecies τὸ δὲ 'ἴδι ὁ ἀ. τοῦ θεοῦ' τούτεστον, οὗτος ἐκεῖνος περὶ ὃ προείρηκεν 'Ησαῖας Thdr. Mops.Jo.1:29(p.317.4; M.66.736A); Cyr.Jo.2 proem.(4.114A); in rel. to πρόβατον (Is.53:7): 'ἄς ἀ. ἐκάρη', καὶ 'ἄς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἥχθῃ', καὶ 'ἄς ἀ. ἐσταυρώθη Mel.fr.Gen.(p.312; M.5.1217A);

ἐκήρυξεν αὐτὸς ὡν τὸ πάσχα, ὁ ἀ. τοῦ θεοῦ, ‘ώς πρόβατον ἐπὶ σφαγῆν’ ἀγόμενος Clem. fr.28.(p.216.27; M.9.757A); πρόβατον δέ, ὡς σφάγιον· ἀ. δέ, ὡς τέλειον Gr.Naz.or.30.21(p.143.7; M.36.132C); ἀ. δέ δὲ τὸ ἄκακον καὶ τὸ δί’ αὐτὸν τὴν ἀμαρτίαν...ηφανῖσθαι ἐν τῷ αὐτὸν τῷ πατρὶ προσετέχθατο πρόβατον εἰς σφαγήν Epiph.haer.69.35(p.184.5; M.42.257A); 2. signifying his suffering humanity ὁ κύριος ἀ., ὡς κρίσις, δὲ εἶδεν Ἀβραὰμ κατεχόμενον ἐν φυτῷ Σαβέτ. ἀλλὰ τὸ φυτὸν ἀπέφανε τὸν σταυρόν...καὶ δὲ ἀ., τὸ κύριον ἐμπεπεδημένον εἰς σφαγήν Mel.fr.Gen.(p.312; M.5.1216B-1217A); ἐπεὶ γὰρ ἄρνας ὀνομάζει ἡ γραφὴ τοὺς παῖδας τὸν νηπίους, τὸν θεὸν τὸν λόγον τὸν δὲ ἡμές ἀνθρώπων γενόμενον, κατὰ πάντα ἡμῖν ἀπεικάσεσθαι βουλόμενον, ἀ. κέκληκεν τοῦ θεοῦ, τὸν οὐνὸν τὸν θεοῦ Clem.paed.1.5(p.104.21; M.8.280A); λόγος ἀ. συμβολικὸς καλούμενος ἄμα τῷ φωτίζεσθαι τὴν ψυχὴν καταπεπμένος (αὐτὴν γάρ ἀν εἴη ἡ ἑωθινὴ τὸν ἐνδελεχημόν θυσία) καὶ πάλιν ἐπὶ τέλει τῆς τοῦ νοῦ ἐν τοῖς θεοτέροις διατριβῆς ἀναφερόμενος Or.Jo.6.52(33; p.161.13; M.14.292A); τὸν ἀ. οὐκ ἀλλον τοῦ ἀνθρώπου ὑποληφάμεθα...οβτος δὴ δὲ ἀ. σφαγεῖς καθάρους γεγένηται κατὰ τινὰς ἀπορρήτους λόγους τοῦ δόνου κόσμου...δὲ προσαγάγων τοῦτον τὸν ἀ. ἐπὶ τὴν θυσίαν ὃ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ θεός, μέγας ἀρχιερεύς ib.6.53(35; pp.161.31-162.9; 292C-293A); ἀ. ἔστιν, ὡς δύδμενος ὑπὲρ ἀφέσεως ἀμαρτιῶν Ammon.Jo.1:29(M.85.140C); ἀ. δὲ αὐτὸν ἐκάλεσεν τοῦ θεοῦ ὅπερ ἦν ὄνομα τοῦ πάθους σημαντικὸν ἐπείπερ ἐν τῷ πάθει τὴν ἀμαρτίαν κατέλυσεν...ἀνεῖλε μὲν τὴν ἐν τῇ φύσει τῆς θητότητος ἀμαρτίαν Thdr.Mops.Jo.1:29(p.316.10; M.66.733D); 3. ref. Passover and OT sacrifices πέντε ἔφων προσφερομένων ἐπὶ τῷ θυσιαστήριον... ἄξιόν μοι ζητεῖν φαίνεται τὶ δήποτε...δὸς σωτῆρα ἀ. λέγεται καὶ οὐδέν τῶν λοιπῶν...τὸν ἀ. ἐν ταῖς θυσίαις τοῦ ἐνδελεχεῖσθαι εἰρίσκομεν προσφερόμενος Or.Jo.6.51,52(32.33; p.160.8,31; M.14.289A,C); ἔκει ἀλια ἀμνοῦ ὁδοθρευτοῦ ἢν ὑποτρόπαιον ἐνταῦθα τοῦ ἀ. τοῦ ἀμάρων Ἰησοῦ Χριστοῦ τὸ ἀλια δαιμόνων καθέστηκε φυγαδευτήριον Cyr.H.catech.19.3; ἀ. δὲ αὐτὸν καλεῖ, τῆς προφητείας ἀνάμνησικων Ἰουδαίους τῆς Ἡσαΐου καὶ τῆς σκιᾶς τῆς κατὰ τὸν Μωϋσέα, ἵν’ ἀπὸ τοῦ τύπου μᾶλλον αὐτοὺς προσαγήγηται πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἔκεινος μὲν οὖν δὲ ἀ. οὐδὲντος καθάπαξ ἀμαρτίαν ἔλαβεν· οὗτος δὲ τῆς οἰκουμένης ἀπάντης Chrys.hom.17.1 in Jo.(8.97); μυρίοις μὲν γὰρ ἐφάστοντο, κατὰ τὸν τοῦ νόμου τύπον, ἀλλ’ οὐδεὶς ἀπῆλυψε τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου...ἀνήρησε δὲ τοῦ κόσμου τὴν ἀμαρτίαν ὁ ἀ. ὁ ἀδωμος...οὐκοῦν καὶ ὡς πρόβατον λεγόμενοι μεθ’ ἡμῶν Cyr.glaoph.Gen.6.(1.185C); τεθύνασι τὸν ἀ. εἰς τύπον τοῦ Χριστοῦ id.glaoph.II.3.(1.334C); id.Jo.2 προετ.(4.114B-D); Procl.CP or.14.3 (M.65.800A); Sophr.H.carm.8.64(M.87.377B); cf. ἀλια; 4. eucharistic ἀμνοῦν ἀ. καθ’ ἡμέραν ἐν θυσιαστήριον ποιεῖσθαι οὐδὲν τὰ σάρκας μετὰ τὸν πάντα τῶν ποιῶν λαὸν φαγεῖν καὶ τὸ ἀλια αὐτοῦ πιεῖν ὁ τυθεῖς ἀ. ἀκέραιος διαμένει καὶ ἔων A.(Pass.)Andr.6(pp.13.16-14.10); τὸν ἀ. τοῦ θεοῦ, τὸν αἴροντα τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου, καὶ μυστικῶς καθ’ ἔκστην ἴερουργούμενον Or.hom.13 in Lc.(p.93.11); Gel.Cyz.h.e.2.31.6(M.85.1317B); μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ ἀ. τοῦ θεοῦ...δὲ πάντοτε ἐσθίμενος καὶ μηδέποτε δαπανῶμενος cf.Lit.Chrys.(p.393.26); 5. ref. triumph and marriage of Lamb πάντα τὰ θηρία ὥρων κατ’ αὐτὸν καὶ ἐνίκησεν αὐτὰ ὁ ἀ. T.Jos.19.18; ὅτε γὰρ ὡς ἀ. ἐφαγάμασθη Χριστός, τότε αὐτὴν [SC. ἐκκλησίαν] τῷ οἰκείῳ αἵματι ἐνυμφεύσατο Areth.Apros.67(M.106.765B); 6. as pictorial symbol ἐν τινὶ τῶν σεπτῶν εἰκόνων γραφαῖς ἀ. δακτύλῳ τοῦ προδρόμου δεικνύμενος ἐγχαράττεται, δὲ εἰς τύπον παρελήφθη τῆς χάρτου, τὸν ἀληθινὸν ἡμῖν διὰ τοῦ νόμου προϋποφανῶν ἀ. Χριστοῦ τὸν θεὸν ἡμῶν...τὸν τοῦ αἴροντος τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου ἀ. Χριστοῦ...κατὰ τὸν ἀνθρώπινον χαρακτήρα καὶ ἐν ταῖς εἰκόνων ἀπὸ τοῦ νῦν ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ ἀ. ἀναστηλοῦσθαι δρίζομεν, δι’ αὐτοῦ τὸ τῆς ταπεινώσεως ὑψος τοῦ θεοῦ λόγου κατανοοῦντες CTrull.can.82.

ἀμνοφόρος, offering a lamb, of eucharist δεῖπνον...ἀ. Sophr.H.carm.8.17(M.87.377B).

ἀμοιβάδιος, taking turns, Gr.Naz.carm.1.2.1.417(M.37.553A).

ἀμοιβάδις, 1. in turn, one after another; hence in return, in reply ἀγόρευεν ἀ. Nonn.par.Jo.7:19(M.43.808B); ib.10:33(837A); 2. mutually εἰ ὑμᾶς αὐτὸν ἀ. ἡγαπάτε Constantius Imp.ap.Ath.apol.sec.61.1(p.141.9; M.25.360B).

ἀμοιβάως, 1. in turn, Eus.v.C.2.8(p.44.15; M.20.988B); 2. in return, id.l.C.3(p.200.22; M.20.1328B); of Father glorifying Son, id. e.lh.1.1.1(p.70.17; M.24.845B).

ἀμοιβάς, 1. requiting, bringing retribution for ποιηήν...ἀ. κέντορι λόγχῃ Nonn.par.Jo.19:37(M.43.905B); 2. answering ἀ. φωνῇ ib.1:20 (753A); ib.20:27(913A); corresponding, ib.7:52(813A).

ἀμοιβή, ἡ, return, recompense; from God to man, return, reward; undeserved unless man has free will, Just.iaprol.43.8(M.6.393B); Clem.str.7.10(p.42.17; M.9.481B); ref. Mt.6:2ff. οὐδεμίᾳ ἐπὶ τοῖντα ἀπὸ θεοῦ ἀ. ἡμῖν ἐπέται Or.or.19(p.342.9; M.11.476D); εἰ μὲν δικαίως ἐκρίνατε, δικαίων ἀ. καταξιωθήσεσθε καὶ νῦν καὶ εἰς αὐτὸς Const. Afp.

2.52.3; τὸ μὲν [sc. goodness] ἔχει μισθόν, τὸ δὲ [sc. gifts of prophecy, etc.] ἐστέρηται ἀ. Chrys.hom.21.1 in Rom.(9.664B); Isid.Pel.epp.1.387(M.78.401A); προσδοκῶν τῶν ἰδρώτων τὰς ἀ. Cyr.Lc.9:26(M.72.652C); from man to God, return τὰ γάρ παρὰ θεοῦ τῆς ἐν κόσμῳ δωρεᾶς ὑπερπαίει τὴν ἀ. Tat.orat.32(p.33.8; M.6.872B); μία δὲ ἀ. κυριωτάτη παρὰ ἀνθρώπων, ταῦτα διπέρα δρεστὰ τῷ θεῷ Clem.str.7.3(p.15.18; M.9.425B); exeg. Mc.12:30 ἀλλο δὲ [sc. than love] μηδοτοῦ ἔχοντας ἀνενδεεῖ...θεῷ πρὸς ἀ. ἐπινοήσαι id.q.d.s.27(p.178.14; M.9.633A).

*ἀμοιδρά, ἡ, ? obscurity λόγῳ πρότερον πρὸς τὴν μάθησιν ἐναγόμενοι, εἴται χειρὶ καὶ πετρᾷ τὴν ἀ. κρατύοντες Ast.Am.hom.9(M.40.301A), perh. f.l. for ἀμυδρά.

ἀμοιρ-έω, 1. have no lot or share in, lack δαίμονες...σαρκός ...οὐδοι Tat.orat.14(p.15.14; M.6.836B); Or.exc.in Ps.77:31(M.17.144C); ἡ βλασφημία...λέγουσα...εἰν τῆς ἀπλότητος [sc. τὸν Χριστόν] Gr.Nyss.Eun.10(2 p.239.27; M.45.841C); ψυχὰς ~ούσας τῆς χάριτος id.instit.(p.47.11; M.46.289C); of Israel τῆς δι’ αὐτοῦ σωτηρίας ἡμουρικῶς Cyr.Ps.41:4(M.69.1004); Jo.D.hom.4.12(M.96.613A); 2. be exempt from ἡσεῖται πρὸς τὴν θεῖαν γὰρ οὐτῷ καὶ τῶν ἐκ θεάς ὀργῆς ἐποιθησούμενα τοῖς εἰλθόσι πλημμελεῖν Cyr.Mal.(3.856C); ἴδια τοίνυν πέπονθε σαρκί, καίτοι τοῦ παθεῖν ~εἰν εἰθισμένος, ὡς ἐκ θεοῦ λόγος id.Arcad.(p.102.9; 5¹.102B).

*ἀμοιρίστις, ἡ, loss τῶν προσδοκωμένων †Chrys.catech.(9.824B).

ἀμοιρός, 1. without lot or share in, lack δαίμονες...σαρκός ...οὐδοι Tat.orat.14(p.15.14; M.6.836B); Or.exc.in Ps.77:31(M.17.144C); ἡ σάρξ τεχνῆς σοφίας καὶ δυνάμεως θεοῦ Iren.haer.5.3.3(M.7.113A); ἀθλοι, οἱ ἐναντίοι πτωχοί, θεού μὲν ἀ., ἀμοιρότεροι δὲ τῆς ἀνθρωπίνης κτήσεως Clem.q.d.s.17(p.171.2; M.9.621B); ἀρ ὡν...ἡ ἐνθεος διδασκαλία...ἀπλῶς ἀφῆκε τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος ἀ. τῆς τοῦ θεοῦ γνώσεως φέρεσθαι; Ath.genit.(46(M.25.92A); ἀ. ... τῆς...μυστήσως [i.e. baptism] Gr.Nyss.or.catech.35(p.138.2; M.45.92A); ἀμερὲς γὰρ τὸ θεῖον καὶ γεννητῆς ἡ φύσεις Bas.Sel.or.25.4(M.85.297C); 2. exempt, free from, Clem.str.6.2(p.435.6; M.9.229A); οὐκ ἀ. ὄργης Cyr.l.c.12:41(M.72.753B); 3. shut out, excluded, ref. life in heaven κοινοί τε βίοι καὶ πλοῦτος ἀ. οὐ γὰρ πτωχὸς ἔκει, οὐ πλούσιος Orac.Sib.2.321; Hom.Clem.13.9.

ἀμοιχεύτος, free from adultery, A.Andr.fr.8(p.41.24); A.Jo.49 (p.176.7).

*ἀμοιχεύτως, without adultery, chastely, Jo.Clim.scal.27(M.88.1108C).

§ἀμολγαῖος, ? of twilight ἡμερίη σκοτώσσαν ἀ. περὶ κόσμου Orac.Sib.14.221.

ἀμόλυντος, undefiled, clean; 1. lit., Clem.paed.2.1(p.163.4; M.8.397B); id.str.6.15(p.492.3; M.9.344A); προσφέρειν τῷ θεῷ τὰ δῶρα ἀ. M.Thdot.1.7(p.65.20); 2. morally τὴν διάνοιαν...καὶ τὴν αἰσθησιν ἀ. Meth.symp.11.3(p.137.17; M.18.213C); φύλασσε σεαυτὴν ἀ. Gr.Naz.ep.244(M.37.388A); οὐ νομασί Gr.Nyss.hom.1 in Canl.(M.44.765A); παῖδες γένεσιν τίκουν καὶ ἂν εἰναὶ πιστεύοντες Const.Afp.6.11.6; exeg. 1Cor.10:3 ἡ γὰρ χάρις αὐτοῦ ποσαύηται, ὡς κατασκευάσαι μοι τὴν ψυχὴν ἀ. Chrys.hom.25.1 in 1Cor.(10.221C); μὴ δυνατὸν...ἀ. τὸ καβόλον ἀνθρωπον εὑρεθῆναι Nil.epp.1.24(M.79.92B); id.Magn.1(M.79.969B); ἵνα...διατρήσας τὸν χτίωνα ἀ., τύχη τῆς μακαριότητος Rit.Bapt.(p.395); 3. of virginity, Meth.symp.4.5(p.51.10; M.18.93C); ὁ ἀ... εὐνοιχτός ib.2.7(p.25.18; 60B); τὸ ἀ. τῆς παρθενίας ἐνδυμα Procl.CP or.6.2(M.65.724A); of BMV παρθένος...ἀ. A.Barth.4(p.135.29); Sophr.H.e.p.syn.(M.87.3161B); ἀ. ὁ τόκος καὶ καθαρίσων ἀνεύθυνος †Meth.Symp.et Ann.3(M.18.353B); 4. of God τί καθυβρίζεις τὴν ἀ. φύσιν; Gr.Nyss.or.dom.2(p.36.20; M.44.1144A); of Christ, exeg. Cant.6:9 δυνήσεται δέ τις καὶ ἔτερος τὴν νηματη φάνι τὴν σάρκα τὴν ἀναίνει τοῦ κυρίου Meth.symp.7.8(p.78.17; M.18.136A).

*ἀμόλυντας, without defilement, in purity; in gen. ἀ. ἐνεργούμενα τῆς πλευρᾶς ἔργα Cyr.Ps.17:21(M.69.824C); Jo.Clin.scal.27(M.88.1108C); of Christ γεννητῆς διὰ γεννητικῶν πόρων...ἀ. Eipiph.exp.fid.15(p.51.9; M.42.812B); id.haer.69.25(p.176.4; M.42.244C); ἐν τῇ παρθενικῇ μήτρᾳ διατάμενος ἀ. Gr.Ant.bapt.2.5(M.88.1876B).

*ἀμόναχος, ὁ, one who is not a true monk, Ephr.2.148D.

*ἀμονάχως, in a manner unbecoming to a monk, Ephr.2.92A.

ἀμορφία, ἡ, 1. being without visible form ἡ τῶν ἀσωμάτων...ἀ. Dion.Ar.a.l.1.1(M.3.588B); of freedom from material images μακάριος ὁ νῦν, ὃς κατὰ τὸν καιρὸν τῆς προσευχῆς τελέαν ἀ. ἐκτήσατο Evagr.Pont.or.117(M.79.1193A); 2. formlessness, chaos, of primal matter τὴν ἐσχάτην ἀ. Bas.hex.2.2(p.13C; M.29.32A); (Gnost.; a quality of the sublunar world, Clem.exc.Thdot.31(p.117.11; M.9.676A); τοῦτο τὸ διάστημα τὸ καθ’ ἡμᾶς, ὃντος ἐστὶν ἡ ἄ. Hipp.haer.7.27 (p.207.17; M.16.3319B); of body of Jesus ἐπαθεὶν οὐν τοῦτο ὅπερ ἦν αὐτοῦ σωματικὸν μέρος, ὃ ἦν τὴν ἀ., καὶ ἀπεκατέστη εἰς τὴν ἀ. ib.

(p.207.20; 3319C); **3.** *unshapeliness, ugliness*, met. ἀ. δὲ καὶ αἰσχος ἀναλαβών τῇ ψυχῇ Eus.I.C.5(p.203.29; M.20.1336A); of Church οὐδὲ ἐμῆσσος [sc. ὁ Χριστός] διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀ. Chrys.hom.20.2 in Eph.(I.145A); Isid.Pel.epp.2.135(M.78.577C) cit. s. κάτοπτρον.

ἄμορφος, **1.** *without form or visible shape* αειδῆς δὲ ἐλήλυθεν καὶ ἀ., εἰς τὸ ἀειδές καὶ ὁσμάτον τῆς θείας αἰτίας ἀποβλέπειν ἥμᾶς διδάσκων Clem.str.3.17(p.244.2; M.8.1208A); τῆς...ἀ. ... πατρικῆς ἴπτοσασεως Didym.Trin.2.4(M.39.484A); Dion.Ar.d.n.5.8(M.3.824B) cit. s. ἀκαλλῆς; but cf. Hom.Clem.17.11 cit. s. ἀσχημάτως; **2.** *without form*; of a corpse, because soul has left it, †Ath. Apoll.2.1(M.26.1133A); hence *soul-less, lifeless* ὅς [sc. a bad painter] ἀ. σώματ' ἔξεργάζεται Gr.Naz.carm.2.1.12.743(M.37.1220A); met., of Christians οἱ τὸ πρὶν ἀ., νῦν δὲ διὰ Χριστοῦ μορφούμενοι A.Mt.6(p.223.14); **3.** *unightly, ugly*; of Christ (ref. Is.53:2); Or.Cels.6.76(p.146.1; M.11.1412B); τὸν εὐμορφὸν τοῖς νοοῦντος καὶ ἀ. τοῖς ἀγρούσιν V.Aberc.16(p.14.6).

ἄμορφωτος, **1.** *not formed, formless* ἔως οὖν ἀ. ... ἔτι τὸ σπέρμα Clem.exc.Thdot.79(p.131.20; M.9.696A); Meth.symp.8.6(p.88.12; M.18.148B); Gr.Nyss.res.3(M.46.668A); **2.** *without form, of God τὴν ὑπερούσιον καὶ ἀ. οὐντας* Dion.Ar.c.h.15.2(M.3.329A); of divine nature of Christ ὁ κατ' οὐνταν τὴν θείαν δύον εἰς σχῆμα καὶ εἶδος ἀ. Sophr.H.eb.symp.(M.87.3160D); of the intelligible world τὰ ἀσώματα ἀ. εἰσιν Max.schol.c.h.2.2(M.4.40B).

***ἄμπας**; δι' ἀ. = διαμπάξ, *thoroughly, completely*, of Trin. οὔτε ἐνιαῖον συγκεκυμένον, οὔτε τὸ τρισσὸν δι' ἀ. διαιρούμενον Jo.D.hom.11.3(M.96.765A).

ἄμπειρος, = ἀναπέιρω, *pierce through*, Orac.Sib.1.47.

ἄμπελος, ἡ, *vine*; **1.** lit., as symbol of resurrection ὄπερ τρόπου τὸ ἔιλον τῆς ἀ., κλιθὲν εἰς τὴν γῆν τῷ ἰδίῳ καιρῷ ἐκαρποφόρησε,... οὕτως καὶ τὰ ἡμέτερα σώματα...τεθέντα εἰς τὴν γῆν...ἀναστήσεται ἐν τῷ ἰδίῳ καιρῷ Iren.haer.5.2.3(M.7.1127A); regarded as accursed because, having been planted in paradise by Samael or Satan, it became tree of Fall; planted on earth by Noah after flood, leads to drunkenness and sin; but also glorified, because of eucharistic use, *Apos.Bar.*4(pp.86.34-88.9); **2.** as symbol in OT; **a.** of Israel, Or.fr.48 in Lam.2:6(p.256.17; M.13.633C); exeg. Is.7:23 οἱ ἔπειρομῆς ἡσαν αἱ χίλιαι ἀ. †Bas.Is.205(1.532D; M.30.472C); Thdt.Ps.79:9(1.1174); **b.** of other nations: Sodom, ref. Deut.32:32, Or.Jo.20.4(p.332.5; M.14.581C); detailed interpretations of vines of Sodom, Sibmah (Is.16:8), Egypt (Ps.77:47), †Bas.Is.309f.(1.612Cff.; M.30.657A); Proc.G.hom.(M.87.2116Bff.); **c.** of soul θεὸς μὲν καλὴν ἀ. ἐφύτευσε τὴν τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴν Or.hom.2.1 in Jer.(p.17.21; M.13.277C); ὕσπερ γάρ οἱ τὴν ἀ. τέμνοντες, συνέχουσιν αὐτῆς τὴν δύναμιν..., οὕτως καὶ φυχῇ ἐπικαμπτομένη ταῖς θλίψεσιν, οἵονει ουστέλλεται καὶ ταπεινῶται λυστελῶς †Bas.Is.146(1.482B; M.30.357A); **η.** φυχὴ σου, ὡς ἀ. γέμουσα ἀπάστολος εὐφροσύνης Hesych.H.Ps.tit.127.5 (M.27.1240C); Mac.Aeg.hom.28.6(M.34.713D); **d.** of a wife ὑπὸ τὴν ἀ. τὴν ἑαυτὸν ἔκαστος καθεξόμενοι, τοῦτο ἔστι μόνη τῇ γαμετῇ γυναικὶ ἔκαστος χράμενοι Just.dial.110.3(M.6.729B); **e.** exeg. Jud.9:13; of commandment given to Noah after flood (Gen.9:1ff.), Meth.symp.10.2(p.123.21; M.18.196A); of change of men's hearts from fear to joy, ib.(p.124.8; 196B); **f.** exeg. Is.5:2 αὐτῇ ἡ ἀ. ἡ πάντως που ἡ θεόπενετος γραφῆ, καὶ ὁ τῆς θεοσεβείας λόγος, ἡ καὶ αὐτὸς ὁ τοῦ θεοῦ λόγος Eus.Is.5:2(M.24.116D); **g.** exeg. Is.16:8ff. σημάνει...διὰ τῆς...ἀ. ... τὸ τρυφέρον καὶ ᾠρῶν τῆς τῶν δηλούμενών ζωῆς ib.16:8(201D); **h.** exeg. Cant.2.13ff.: of Church, Gr.Nyss.hom.5 in Cant.(M.44.88ID); Ph.Carp.Cant.59(M.40.72A); of members of Church, Nil.ap. Proc.G.Cant.2:15(M.87.1609D); Thdt.Cant.2:15(2.73); **i.** exeg. Cant.6:10: of Israel, Ph.Carp.Cant.187(120B); Nil.ap.Proc.G.Cant.6:10 (1725B); **η.** ἔχει γάρ ὁ βίος τιὰς μὲν ἀνθρώπους τροπικῶς ἀ. ονομαζόμενος...οἱ δὲ καὶ οἱνὸν γεωργοῦσι, τῶν ληγῶν ἔξονταν τῶν πατρικῶν, τῇ θεωρίᾳ προσέχουσι ἐπουσιδάκοτες Thdt.Cant.6:10(136); **j.** exeg. Cant.7:12 ὕσπερ ἔστιν, εἰ τὸ κήρυγμα τῆς πίστεως τὴρ εἰωδίων ἐκ τῶν πιστευσάντων διέδωκεν Ph.Carp.Cant.213(133C); αὐτοὶ γάρ ἀ. ... ταῦτης [sc. τῆς ἐκκλησίας] αἱ ἀρεταὶ, αἱ διὰ μὲν τῶν θλίψεων οἱνος γενόμενοι ἀμπέλου Nil.ap.Proc.G.Cant.7:12(1736D); ἐπισκεψιμέθα, φοῖσι, τοὺς ἀρτὶ τὸ κήρυγμα δεξαμένους Thdt.Cant.7:12(150); **k.** exeg. Zach.3:10: either of spiritual joy or of Church, Cyr.Zach.22(3.681A); **3.** as symbol in NT; **a.** exeg. Mt.21:41 ἐνταῦθα ἀ. ὁ λόγος τῆς ἀληθείας †Bas.Is.309f.(1.612E; M.30.657B); **b.** exeg. Mt.26:29 and parallels, cf. *promisi biberē de generatione vitis cum suis discipulis, utrumque ostendens, et haereditatem terrae in qua bibitur nova generatio vitis, et carnalem resurrectionem discipulorum ejus. neque autem sursum in supercoelesti loco constitutus cum suis, potest intelligi bibens vitis generationem; neque rursus sine carne sunt, qui bibunt illud: carnis enim proprium est et non spiritus, qui ex vite accipitur potus*, Iren.haer.5.33.1(M.7.1212B); contrast, Chrys.hom.

82.2 in Mt.(7.784A) cit. s. ξένως; δὲ μὲν γάρ...? *Iωάννης ἐκείνην καίνην πόσιν τοῦ ποτηρίου φησίν, ἦν μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀράστασιν ἐπιειν. ... δὲ μέντοι...Γρηγόριος...φησί· κανοῦν ποτηρίου δόσιν είναι τὴν ἐν τῇ μελλούσῃ...βασιλέα τῶν οὐράνων τῶν θείων νοημάτων ἐπηγγελμένων ἡμῖν ἀποκάλυψιν Sev.Ant.ap.cat.Lc.22:16(p.155.29ff.); cf.Gr.Naz.or.45.23(M.36.656A); c. exeg. Apoc.14:19 ἀπεναντίας αὐτῇ ἡ ἀ. τῆς ἀπὸ Αἰγύπτου παρὰ τῷ θεοπάτορι μετεωρουμένης Areth.Apos.44(M.106.696D); **4.** met.; **a.** of people of God, Herm.sim.5.5.2; Just.dial.110.4(M.6.729C); **b.** of Adam, whose descendants are fruitful or unfruitful branches, cf.Or.comm.in Rom.1.13(M.14.859C); **c.** fruit of martyr's blood, A.Phil.143(p.84.4); **d.** of BMV, Abr.Eph.occurs.9(p.45.6) cit. s. βότρυς; **5.** met. of Logos ἐπειτα ἡ ἀ. ἡ ἀγία τὸν βότρυν ἐβλάσπησης τὸν προφητικὸν Clem.paed.2.2(p.167.24; M.8.409A); **6.** of Christ, in OT exeg.; **a.** Gen.49:11a interpreted of gentiles bound to Christ and Jews to Law, Hipp.fr.23 in Gen.49:11(p.60.6; M.10.589B); of people bound to Christ, Clem.paed.1.5(p.99.11; M.8.268A); Cyr.glaiph.Gen.7(1.223E); to Christ's teaching, Chrys.hom.67.2 in Gen.(4.638D); of apostles and disciples bound to Christ's power, Eus.e.8.1(p.365.18; M.22.593B); of mankind bound to apostles, Thdt.qui.110 in Gen.(1.115); **b.** Gen.49:11b ὃν τρόπον γάρ τὸ τῆς ἀ. αἷμα οὐν ἀνθρώπους πεπόικην ἀλλ' ὁ θεός, οὗτος καὶ τοῦτο ἐμηνύετο οὐκ ἐξ ἀνθρώπειον σπέρματος γενήσαθας τὸ αἷμα ἀλλ' ἐν δυνάμεως θεοῦ Just.Iapol.32.11(M.6.380B); **c.** Mich.4:4; vine interpreted of Christ, and fig tree of H. Ghost, Meth.symp.10.5(p.128.9; M.18.201C); **7.** exeg. Jo.15:1; **a.** as simple metaphor τούτον [sc. Ἰησοῦν] καὶ ἀνάπαυσιν καλοῦμεν καὶ ἀ. V.Aberc.16(p.14.18); τοῖς μὲν γάρ εὐφροσύνης χρείαν ἔχουσιν, ἀ. γίνεται Cyr.H.catech.10.5; ἐφυεύθη οὖν ἐν τῇ γῇ, ἵνα ἐκριζωθῇ ἡ διὰ τὸν Αἴδημ γενομένη κατάρα...ἀνέτελεν ἐκ τῆς γῆς ἡ ἀ. ἡ ἀληθινή, ἵνα πληρωθῇ τὸ εἰρημένον [Ps.84:12] ib.14.11; **b.** with expansion or detailed exeg. ἀ. δὲ ὁ κύριος ἀλληγορεῖται, παρ' οὐ μετ' ἐπιμελείας καὶ τέχνης γεωργικῆς τῆς κατὰ τὸν λόγον τὸν καρπὸν τρυγότεον Clem.str.1.8(p.29.1; M.8.740B); id.q.d.s.37(p.184.19; M.9.644A); ref. Ps.103:15 ὃ τὸν εὐφραίνοντα καρδίαν ἀνθρώπου οἰνὸν φέρων ἀ. ἔτιν ἀληθινῆς διὰ τοῦτο ἀληθινῆ, ἐπει τότες τοῦτον ἀληθείαν Or.Jo.1.30(33; p.37.20; M.14.80A); id.Cels.5.12 (p.13.9; M.11.1197D); Ath.Dion.10.5(p.53.20; M.25.496A); Bas.Eun.1.7(1.218D; M.29.535A); followers of Devil's teaching sever themselves from true vine, †Bas.Is.309(1.612E; M.30.657C); Gr.Nyss.Eun.3(2 p.44.8; M.5.612C); οὕτως αὐτοὺς ἡνῶσθα δει τῇ πίστει, ὡς τὸ κλῆμα τῇ ἀ. Chrys.hom.76.1 in Jo.(8.447A); Thdr.Mops.Jo.15:1 (p.395.17; M.66.780A); full discussion, Cyr.Jo.10.2(4.857B); **c.** opp. Devil as false vine (cf. Deut.32:32ff.) ἀ. μὲν γάρ ιηφάλιος καὶ εὐφραντική, κλημάτων δίκην ἐκ τῶν μαθημάτων τοὺς βότρυν ἰλαρῶς ἀπαιωροῦσα τῶν χαρισμάτων καταστάζοντας ἀγάπην, ὁ κύριος ἡμῶν. ... ἀγρία δὲ καὶ θαραγήφορος ὁ διάβολος, λυσσαν καὶ λὸν καὶ ὄργην ἀποστάλων Meth.symp.5.5(p.59.3; M.18.105B); **d.** liturg. Did.9.2 cit. s. ποτήριον; **e.** blood of Christ as fruit of vine τὸν οἶνον, τὸ αἷμα τῆς ἀ. τῆς Δαβὶδ, ἐκκένας ἡμῶν ἐπὶ τὰς τετραμένας φυχάς Clem.q.d.s.29(p.179.11; M.9.636A); id.paed.2.2(p.174.3; M.8.424B); ib.(p.176.2; 428C) cit. s. οἶνος; ἀμπροσιώδων τροφῆς καὶ τὸν ποτοῦ τῆς ἀ. τῆς ἀληθινῆς A.Thom.A 36(p.154.2); ὕσπερ γάρ ἡμεῖς τὸν μυστικὸν τῆς ἀ. καρπὸν μετὰ τὸν ἀγαστὸν αἷμα δεσποτικὸν ὄνυμαζομένων οὕτω τῆς ἀληθινῆς ἀ. τὸ αἷμα σταφύλης ὀνόμασεν αἷμα Thdt.eran.1.1; **f.** in Arian argument εἰ ἀ., φασίν, ὁ σωτῆρος, κλημάτα δὲ ἡμεῖς, γεωργὸς δὲ ὁ πατήρ τὸ δὲ κλημάτα ὁμοφυῆ μὲν τῇ ἀ., ἡ δὲ ἀ. οὐχ ὁμοφυῆς τὸν γεωργῶν, ὁμοφυῆς μὲν ἡμῶν ὁ τίσ, καὶ μέρος ἡμεῖς αὐτοῦ, οὐχ ὁμοφυῆς δὲ ὁ νίσ τῷ πατρί, ἀλλὰ κατὰ πάντα ἀλλότριος. πρὸς οὓς ἐροῦμεν οὐ τῆς ἀετοῦτος αὐτοῦ ἀλλὰ τῆς σαρκὸς εἰρκέναι ἡμᾶς κλημάτα Didym.(†Bas.)Eun.4(1.201B; M.29.700A); φοῖον [sc. one who denies the homoousion] ἀ. ἔαυτὸν ὄνομάζει...γεωργὸν δὲ τὸν πατέρα... ὕσπερ οὖν οὐ ταῦτα εἰς οὐσίαν ἀ. τε, φθοί, καὶ γεωργὸς τὸ μὲν γάρ ξύλον, ὁ δὲ ἔστιν ἀνθρώπων...οὕτως οὐκ ὁμονοίως ὁ νίσ τῷ πατρί Cyr.Jo.10.2(4.860C); ἀναπέσσι βούλεται τοὺς ἀκρωμένους. δὲ τὸ πάσης ἡμῶν καρποφορίας πνευματικῆς ἡ δύναμις παρ' αὐτοῦ...διὰ τὸ μὲν φίλα τὸν πατέρα... ἐπιδεῖξας θελήσας, διὰ καὶ φίλα τὸν ἀρχῆ της ἐν ἡμῖν καρποφορίας πνευματικῆς καὶ ζωῆς ἡ θεία γέγονε φύσις ib.(861E). **ἀμπελουργία**, ἡ, *vine-dressing*, Gr.Nyss.hom.15 in Cant.(M.44.1105B); met., ref. Mt.20:1ff. τὴν θείαν ἐκείνην ἀ. Max.myst.proem.(M.91.661B).*

ἀμπελών, δ., *vineyard*;

A. met.; **1.** of Israel, Or.fr.48 in Lam.2:6(p.256.17; M.13.633C); Cyr.Os.30(3.55B); v. infra, B.5; **2.** of Church ἐργάζεται τοῖν τὸ γνωστικὸς ἐν τῷ τοῦ κυρίου ἀ. ... θείος οὗτως ὑπάρχων τῶν εἰς πίστιν καταπέφυτεμένων γεωργός Clem.str.7.12(p.53.7; M.9.501B); φιλοσοφία ἡ Ἐλληνική...διακρουομένη τὰς δολεράς κατὰ τῆς ἀληθείας

έπιβουλας φραγμὸς οἰκείως εἴρηται...εἶναι τοῦ ἀ. *ib.i.20*(p.64.2; M.8.817B); θεοῦ φυτεία ἡ καθολικὴ ἐκκλησία καὶ ἀ. αὐτῷ ἐκλεκτός,...οἱ τῆς αἰώνων καρπούμενοι διὰ πίστεως βασιλεῖαν αὐτῷ *Const. App.inscr.* (p.3.10); ref. *Cant.2:12, Lc.2:24* τρυγόνος δὲ δίκην...τῆς ἑαυτοῦ καλλιφωνίας τὸν ἴδιον ἀ. πληρῶν, τουτέστιν ἡμᾶς τοὺς πιστεύσαντας εἰς αὐτὸν *Cyr.Lc.2:22*(M.72.501A); τῆς πνευματικῆς ἐργασίας τὸν πνευματικὸν ἄ. *Max.myst.*(M.91.661B); 3. of soul ἔκαστος ἡμῶν αὐτῷ τε ἀ. καὶ ἐργάτης *Clem.str.7.12*(p.55.12; M.9.508A); v. *infra*, B.5; 4. of BMV ὁ παρθενικὸς ἄ. *Hesych.H.serm.6*(M.93.1469B).

B. exeg. OT; 1. *Cant.1:6*: neglect of vineyard signifying loss of paradise, *Gr.Nyss.hom.2 in Cant.*(M.44.797B); ἄ. εστιν ἡ ἀλαναοῖα ἄ. ἡ ἀπάνεια, καὶ ἡ πρὸς τὸ θεῖον ὄμοιός, καὶ ἡ παντὸς κακοῦ ἀλλοτρίωσις *ib.(800c)*; οἱ ἔχθροι μετέστησαν αὐτῷ [sc. τὴν ψυχὴν] ἐκ τῆς τοῦ παραδείσου τρυφῆς, εἰς τὸ σπουδάζειν περὶ τὸν αὐτὸν ἄ., οὐδὲ βότρυς γεωργεῖ τὴν πικρίαν [*Dt.32:32*] *ib.(797D)*; αὐτὴν [sc. Church] ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τίθεται φυλάκισσα ἐν ἄ. τούτῳ τῆς πίστεως πολυβότρυνος καρπῷ *Ph.Carp.Cant.14*(M.40.48C); τηρεῖν ἐντελλόμενοι τὴν κατὰ τὸν νόμον λατρείαν· αὐτὴν γάρ ἄ. *Cyr.fr.Cant.1:5*(M.69.1280B); ἥ γαρ τοῦτο λέγει [sc. Church], ὅτι τὸν πότερόν μου ἄ., ὃν πρὸ τῆς πίστεως ἐγενόντον, τὸν πατρόθεν μοι παραδόθεντα, καταλέλουπα ἀνεπιμέλητον...ῶστε παντελῶς τὰ πρότερα ἡθῆ διαφθαρῆναι...· ἥ ὅτι τὸν ἐμὸν ἄ., τουτέστι τῆς ἐμῆς ψυχῆς τὴν ἀφέλειαν ἀφίεμένη, καὶ τὰ τῶν ἀλλων κέρδη τῶν οἰκείων κερδῶν προαιρουμένη *Thdt.Cant.1:6*(2.41); 2. *Cant.2:15* ὁ ἄ. ὁ ἡμέτερος, ἥ ἀνθρωπίνη φύσις, καὶ τὴν τῶν βοτρύων φορὰν διὰ τοῦ ἄνθεως τῆς ἐνάρετον πολιτείας προαιρουμένης τοις *Gr.Nyss.hom.5 in Cant.*(M.44.881C); of heretics harming immature Christians, *Ph.Carp.Cant.14*(M.40.73C); *Thdt.Cant.2:15*(2.73); 3. *Cant.8:11*: of Church, *Ph.Carp.Cant.242*(149C); *Nil.ap.Proc.G.Cant.8:11*(M.87.1748C); *Cyr.fr.Cant.8:11*(M.69.1292D); 4. *Cant.7:12*: of local churches, *Ph.Carp.Cant.212*(133C); 5. *Is.1:8*, referred both to Israel and to individual soul, †*Bas.Is.20.21*(I.393aff.; M.30.153Aff.); 6. *Is.3:14* ἄ. δὲ καλεῖ τὸν λαὸν *Chrys.Is.3 interp.*(6.42B); 7. *Is.5:1ff.*: detailed exeg., *Eus.Is.5:1*(M.24.116Dff.); †*Bas.Is.139ff.*(1.476ff.; M.30.345Aff.); *Chrys.Is.5 interp.*(6.52B); *Cyr.Is.1.3(2.77EFF.)*; *Thdt.Is.5:1*(2.197ff.); *Proc.G.Cant.5:1*(M.87.1908Dff.).

C. exeg. NT; 1. *Mt.20:1ff.*: Or. *comm.in Mt.15.28*(p.435.10ff.; M.13.1337Aff.); *Chrys.hom.64.3 in Mt.*(7.637EFF.); 2. *Mt.21:28*: Or. *comm.in Mt.17.4(p.587.21ff.; 1484Aff.)*; Church as first son, *Const.App.5.16.9*; *Chrys.hom.67.2 in Mt.*(7.664C); 3. *Mt.21:33, Lc.20:9*: Or. *comm.in Mt.17.6(p.591.10ff.; 1488Aff.)*; *Eus.fr.Lc.1(M.45.588Cff.)*; *Chrys.hom.68.1 in Mt.*(7.669Dff.); *Cyr.Lc.20:9*(M.72.885Aff.); ὁ ἄ., τουτέστι, ἡ νομικὴ γεωργία καὶ λατρεία *Anast.S.qu.et resp.*139(M.89.792B); 4. *Lc.13:6*; interpreted both as angel defending synagogue and as Son acting as advocate for souls of men, *Cyr.Lc.13:7*(M.72.761Dff.).

ἀμπεχόνη, ἥ, *shawl*; possibly the *tallith*, *praying shawl*, worn by Scribes στολᾶς, εἴτ' οὖν ἄ. οἱ τοιοῦτοι ἀνεβάλοντο *Epiph.haer.15.1* (p.209.14; M.41.245A); by Pharisees, *ib.16.1*(p.211.5; 249A); id. *anac.15*(p.167.15; M.41.172B).

ἀμπέχω, med., *put on, wear*, of Christ τὴν τοῦ παθεῖν δεκτικὴν ἡμπέχετο αάρκα *Cyr.Chr.un.5*(5.766D).

ἀμπίσχω, v. ἀμφίσκω.

[*]*ἀμπάτησις*, *subject to ebb and flow of tide, tidal*, *Epiph.haer.30.34* (p.382.1; M.41.472C).

ἀμπατίζω, *suck back*, ref. crossing of Red Sea ἥ...φύσις τοῦ ὕδατος...τούτοις ἀμπατίσασα τοῦ πελάγους...τὰ τμήματα †*Nil.perist.* 11.9(M.79.916C).

ἀμύγδαλος, ὁ, *amygdalus*, ‘*burster*, ‘*breaker through*’, Phrygian name for God λέγοντος τὸν πατέρα τῶν ὀλων εἶναι ἄ., οὐχὶ δένδρος, φῆσιν, ἀλλὰ εἶναι ἄ. ἐκεῖνον τὸν προύτα, δο...διήμυξε τοὺς κόλπους αὐτοῦ, καὶ ἔγενησε τὸν...παῖδα...ἀμύξει γάρ ἔστιν οἰονεὶ δῆξαι καὶ διατεμεῖν *Hipp.haer.5.9*(p.97.24; M.16.315C).

*ἀμυδρόνος, *dull-witted*, *Thdr.Stud.epp.2.1*(M.99.1120A).

ἀμυδρός, *obscure, indistinct*; perh. as subst. ἀμυδρά, ἥ, *obscurity*, *Ast.Am.hom.9*(M.40.301A) conj. for ἀμοδρά.

ἀμυδρός, *make indistinct*, hence *make feeble* ὁ κύριος *Xristòs*... ἀμυδρώσας τῶν ἡδονῶν τὸν ἐπιβολάς *Meth.Porph.I*(p.593.11); *ib.* p.504.2).

ἀμύντος, I. *uninitiated*;

A. lit.; of non-Christians and catechumens, *unbaptized*; in gen., *Const.ap.Thdt.h.e.3.3.7*(3.914); ὁ γάρ ἄ. οὐκ ἀν δύνατο πατέρα καλεῖν τὸν θεόν *Chrys.hom.19.5 in Mt.*(7.252C); τοὺς τὸν θεῖον τοῖς ἄ. ἔτι διαπρεσβεύοντα λόγον *Cyr.Jo.11.8*(4.909B); of non-Christian life εἰ...δε μετὰ τὴν μάζην βίον συμβαίνει τῷ ἄ. βίῳ *Gr.Nyss.or.catech.* 40(p.160.17; M.45.101D); *uninitiated into ἀμύντος τῆς καθάρσεως* [i.e. baptism] *ib.35*(p.139.7; 92C); †*Bas.h.myst.46*(p.389.18); with partic.

sense of *uninstructed* ὡς μὴ ῥᾳδίαν εἶναι τῷ περιτυχόντι τῶν ἄ. τὴν τῶν ἀγίων παραδόσεων εὑρεσιν *Clem.str.7.18*(p.78.22; M.9.556C); οὐ χρὴ γάρ τὰ μυστήρια ἀμυντῆς τραγῳδεῖν, ἵνα μὴ Ἐλλῆνες μὲν ἀγνοοῦντες γελῶσι, κατηχούμενοι δὲ περίεργοι γενόμενοι σκανδαλίζωνται *Ath.apol.sec.11.2*(p.96.11; M.25.268A); *Bas.Spir.66*(3.55B; M.32.189A); *Isid.Pel.epp.2.211*(M.78.652A); *Cyr.Juin.7*(6.247E); *Thdt.eran.1*(4.24) of unbaptized as being excluded from eucharist φυλαττέσθωσαν δὲ αἱ θύραι μὴ τις ἀπιστος εἰσέθλοι ἡ ἄ. *Const.App.2.57.21*; *Chrys.hom.23.3 in Mt.*(7.288C); and as excluded from prayer with baptized πιστὸς μετὰ κατηχουμένου μήτε κατ’ οἶκον προσευχέσθω· οὐ γάρ δίκαιον τὸν μεμημένον μετὰ τοῦ ἄ. συμμολύνεσθαι *Const.App.8.34.11*.

B. met.; 1. of those uninited into (i.e. who have no experience of) mystical contemplation ὄρα, δηπος μηδεῖς τῶν ἄ. ἐπακούοντος τούτους δέ φημι τοὺς ἐν τοῖς οὖσιν ἐνυσχημένους, καὶ οὐδὲν ὑπὲρ τὰ ὄντα ὑπερουσίων εἶναι φανταζομένους *Dion.Ar.myst.1.2*(M.3.1000A); ἄ. φησὶ τοὺς μὲν τῶν μυστικῶν ἀμετόχους, τοὺς δὲ αἰσθητοὺς ἐνειλουμένους, καὶ οὐδὲν ὑπὲρ τὰ ὄντα εἶναι φανταζομένους *Max.schol.myst.1.2*(M.4.417B); 2. in gen., *uninitiated into, without knowledge or understanding of* ἀνδρὶ ἄ. θεοερέας *A.Jo.64*(p.182.15); τοὺς ἄ. τὰς ἀγίας γραφάς *Hipp.haer.5.8*(p.89.7; M.16.3139B); *Meth.symp.8.2* (p.82.9; M.18.140C); *Eus.d.e.10* proem.(p.446.11; M.22.717B); *Bas.Sel.or.19.1*(M.85.241B); 3. *without experience of ἐγκρατῆς ἐν πάσι*, γυναικός ἀμύντος *M.Sab.2.2*(p.120.5); *Isid.Pel.epp.3.176*(M.78.868B); τῆς ἀμαρτίας ἄ. *Thdt.gu.28 in Gen.*(1.42); τοῦ πάθους γὰρ τὸ θεῖον ἄ. *id.Ps.109*(1.1396); ὡς ἀνθρώπος [sc. Christ] πεῖραν τῶν ἡμετέρων ἐλαύνει παθητῶν, μόνης τῆς ἀμαρτίας δαιμόνεις ἄ. *id.Heb.4:14*(3.571).

II. which is not initiation; of pagan initiations τὰς ἄ. ὄντως μήνεις *Clem.prot.2*(p.17.2; M.8.88A).

*ἀμυητός, 1. *without initiation, without instruction*, of a monk ἄ. δὲ καὶ ἀμαθώς...ἀποκείσθαι, ἐπικινδυνοῦν καὶ ὀλεθριώσατον, καὶ τῷ κειρομένῳ καὶ τῷ κείροντι *Thdr.Stud.epp.2.164*(M.99.1521B); 2. *s.v.l., without being taught, of one's own nature* ἄ. ... γεννηθεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ *Proc.CP or.4.3*(M.65.716A).

ἀμυθήτος ([*]*ἀμύθετος*), *unspeckably great or many, untold*; hence *ineffable πνεύματος ἀγίου δόξα* ἄ. *M.Thdot.1*(p.74.19); *λόγος* †*Jo.D.Trin.5*(M.95.16C) εως *Anast.Ant.fid.*(M.89.1404C *ἀμύθετος*).

*ἀμυκτηρίστως, *without being mocked*, *Proc.G.fr.Cant.8:1*(M.87.176B).

ἀμυντήρος, ὁ, *defender against*; c. genit., *Epiph.haer.47.3*(p.218.29; M.41.853D).

ἀμυντικός, 1. *avenging, revengeful*, *Or.Cels.8.41*(p.256.5; M.11.1577C); *Gr.Nyss.hom.15 in Cant.*(M.44.1096A); *Cyr.Ps.44:5*(M.69.1036A); 2. *taking vengeance on* οὐκ ἔστι τοῖς δαίμονισιν *Iσχὺς* ἄ. τῶν ἀντικόνων *Just.qu.et resp.*42(M.6.1288A).

ἀμυντικός, *vindictively*, *Or.Cels.8.42*(p.256.20; M.11.1577D).

ἀμυρος, *? watery*, *Orac.Sib.5.129*, or perh. for ἀμυθρός.

ἀμύσακτος, I. *clean*; of animals, *Mac.Mgn.apocr.3.11*(p.78.18); 2. *undefiled, pure*, of Church ἥ ἄ. κόρη †*Ath.proph.8*(M.28.1072A).

*ἀμύσταγώγητος, *uninitiated ἀπιστοι καὶ ἄ.* *Cyr.Is.5.4*(2.848D); ἄ. ... τῶν θείων γραφῶν *Gr.Agr.Ecc.4:4*(M.98.932B); ἀλλοις τοὺς ἀμύντος λέγει καὶ ἀλλοις τοὺς ἀμύστους, ἤγουν ἄ. *Max.schol.myst.1.2*(M.4.417C) cit. s. ἀμύσταγώγητος.

*ἀμύστος, *uninitiated* εὶ δὲ ὑπὲρ τούτους [sc. ἀμύντους] εἰσὶν αἱ θεῖαι μυσταγωγίαι, τὶ ἄν τις φαῖται περὶ τῶν μᾶλλον ἄ., δοσὶ τὴν πάντων ὑπερκειμένην αἵταν καὶ ἔτι τῶν ἐν τοῖς οὖσιν ἐσχάτων χαρακτηρίζουσιν, καὶ οὐδὲν αὐτὴν ὑπερέχειν φασὶ τῶν πλαττομένων αὐτοῖς ἀθέων καὶ πολυειδῶν μορφωμάτων; *Dion.Ar.myst.1.2*(M.3.1000A); *Max.schol.* myst.1.2(M.4.417C) cit. s. ἀμύσταγώγητος.

ἀμυκήνη, ἥ, *skin-wound*; of self-laceration as sign of mourning, *Olym.pfr.Jer.16:16*(6.M.93.664C).

ἀμφαγαπάτ-ώ, 1. *love*; of God ἐόντος κτέαρ ~ων *Gr.Naz.carm.2.2* (poem.)5.15(M.37.1522A); of man; for God, †*Apoll.met.Ps.17:2*(M.33.1332A); *Gr.Naz.carm.1.2.1.287*(544A); *ib.1.2.2.245*(597A); 2. *treat kindly, make welcome* ~όμενοι πάσι τούποις φίλοις *ib.2.2*(poem.)1.92 (1458A).

*ἀμφαματώ, f.l. for ἀφιματώ q.v., *Adam.dial.4.2*(M.11.1808A; ἀφιματώσων p.138.4).

*ἀμφανδείκνυμι, *display all round*, *Orac.Sib.12.204*.

*ἀμφήλιος, *east*, *Apoc.Paul.27*(p.54).

ἀμφήριστος, I. *evenly matched; of comparable value*, ref. eternal life and earthly life μη γάρ ἄ. ἔστι τὰ πράγματα; *Chrys.hom.7.4 in Ac.(9.62D)*; *matched with* τὸ μὲν σχῆμα τῶν ἴματίων οὐκ ἔστιν ἄξιον ὅβλου, τὸ δὲ βράμα ἄ. τῶν ἴματίων *Pall.h.Laus.68*(p.164.16; M.34.1219C); 2. *connected with strife, of dispute*, ref. *Num.20:13* ἄ. ὅδωρ *Apoll.met.Ps.105:32*(M.33.1473C).

ἀμφιάζω, *clothe, put on, met.* ἡ ψυχή, ἐὰν μὴ...ἀμφιασθῇ ἐκ τῆς θεοτητὸς ἀρρηγά *ἀμφία οὐραῖον κάλλος Mac.Aeg.hom.1.11(M.34.461A);* ὃ δὲ θεὸς...ἡμᾶς...τῇ αὐτῷ δόξῃ ἀ. Chrys.hom.10.5 in Col. (11.404B); περιβαλῆ τὴν στολὴν τῶν ἀρετῶν...δι' ἣς ἡ προσγνωμένη σοι ἔξ ἀμπτίας ἀμφιασθῆσαι γύμνωσις Andr.Caes.Apros.9(M.106.249D); of Inc. ἕαυτὸν ἀπὸ τοῦ Ἀδόμ φυράματος σώμα ἀμφίασες Epiph.haer.42.12(p.156.11; M.41.773D); Συρ.ep.46.1(p.158.21; 5².142A); Abr.Eph.annunt.1(p.442.11).

*ἀμφιαναδύομαι, *rise up from, emerge from* ἡ παρθενεῖα...μετὰ σου ἐβαπτίσθη, μετὰ σου τοῦ βαπτίσματος ἀμφιανεύθη M.Ner.et Ach.8(p.7.3).

ἀμφιλασίς, ἡ. 1. *that which clothes, garment, Or.enarr.in Job 22:6 (M.17.81D); Chrys.Thdr.1.17(1.28D); of priests, CNic.(787)can.16; met., of BMV τῆς ἐμῆς γυμνότητος ἡ ἀ. Ephr.3.525D; δό κόσμος βέλτιον σχῆμα λαβὼν καὶ ἀ. Mac.Mgn.apocr.4.30(p.220.27); Συρ.fr. Mt.7:15(M.72.388A); 2. act of clothing, covering χρήματα καὶ ἱμάτια εἰς ἀιστροφόν καὶ ἀ. σου †Jo.D.B.J.18(M.96.1024A); of altar ἡ ἔκπλωσις καὶ ἡ ἀ. Euchol.(p.501).*

ἀμφιλασμα, τό, *garment, met. τὰ περικείμενα τῇ ἑρῷ ταύτῃ τελετῇ συμβολικῶς ἀ. τῶν αἰνυμάτων ἀνακαλύψας τηλαγνώς ἡμῖν ἀνάδειξον Lit.Jac.(p.196.6).*

*ἀμφιαστικός, *suitable for binding books, Thdr.Stud.poen.1.60 (M.99.1740D).*

ἀμφιβάλλ-ω. 1. *doubt, pres. ptcpl. med., doubtful, not certainly genitive τὰς καθολικὰς ἀνέκαθεν ἡ ἐκκλησία ~ομένας ἔχει Cosm.Ind. top.7(M.88.372D); 2. disagree with ἔδοκον ἀ. τῷ Μαθαίῳ Chrys. hom.28.2 in Mt.(7.335E); dispute, quarrel ἀγγέλων μέν ἐστι τὸ μηδὲ ὅλως μάχεσθαι,...ἀντρόπων δὲ τὸ ἀ. Leont.N.v.Jo.Eleem.15(p.30.17).*

[*]ἀμφιβατεύω, v. ἀμβιτεύω.

*ἀμφιβάτηρ, ὁ, *defender, guardian, Synes.hymn.3.285(p.15; M.66.1598).*

*ἀμφιβίως, *in the manner of an amphibian, Dion.Ar.d.n.4.2(M.3.696C).*

ἀμφιβολεύς, ὁ, *fisherman, Eus.theophr.fr.6(p.19*32; M.24.628B).*

§ἀμφιβολή ἡ, *dispute, quarrel, A.Petr.et Paul.28(p.191.6, vv. II. ἀμφιβολίας, ἀντιβολάς, ἀντιβολας).*

ἀμφιβολία, ἡ, *ambiguity; doubt; dispute, quarrel, Leont.N.v.Jo.Eleem.6(p.13.1).*

*ἀμφιβολογία, ἡ, f.l. *for foreg., doubt, Epiph.anec.35(M.43.81A; ἀμφιβολία p.45.14).*

ἀμφιγενής, *of double generation; of Christ, Anast.S.hex.12(M.89.1053B).*

ἀμφιγηθέω, *rejoice in, Gr.Naz.carm.1.2.9.39(M.37.670A).*

ἀμφιγλωσσος, *skilled in both languages, Synes.provid.2.3(p.120.21; M.66.1269B).*

[*]ἀμφιγύνης, *lame in both feet; of Hephaestus, Clem.prot.7(p.58.6; M.8.185A); Eudoc.Cypr.2.332(M.85.857C).*

ἀμφιδέξιος, 1. *admitting both conditions τῶν γὰρ ἀστέρων οἱ μὲν ἀεικῆτοι...οἱ δὲ ἰσταμένοι...οὐτοὶ δὲ [sc. star of nativity] ἀ. φαίνεται, κινούμενος καὶ ἴσταμενος †Caes.Naz.dial.107(M.38.973); 2. having every advantage, convenient ἐν καθαρᾷ τῷ καὶ ἀ. καταγωγῇ Bas.Sel.v.Thecl.2.10(M.85.581A); 3. neut. as subst., intermediate position οὐ γὰρ ἔχει τὸ ἀένηντον τοῦ πατρὸς ὁ λόγος, οὐτε τὸ γεννητικὸν...οὐδὲ τὸ ἀ. τῆς καθέδρας Anast.S.hod.17(M.89.264B).*

ἀμφιέννυ-μι, *put round or on, clothe in or with, met., of Inc. βαστάσαντος αὐτὸν [sc. ἀνθρώπου] τοῦ κυρίου καὶ ἀμφιεσαμένου Meth.symph.3.6(p.33.5; M.18.60B); θητοῦ δίκην ἀνθρώπου ~μενος Eus.d.e.5.4.IO(p.169.2; M.22.281A); δὲ ἐκ γῆς πάλαι τὸν Ἀδόμ πλαστούργησας, τὸ οἰκεῖον δημιουργημα ~ται Abr.Eph.annunt.3(p.444.19).*

*ἀμφίπιμο, f.l. *for ἀφίπιμο, Bars.resp.(M.88.1816B).*

ἀμφιθαλής, 1. *having two parents τρόπον τινὰ καὶ ἀ. σητος Χριστοῦ. γέγονε γὰρ αὐτῷ μάγηρ μὲν ἐπὶ γῆς...ῆν δὲ καὶ ἐστιν ἐν οὐρανῷ πατήρ Συρ.glaiph.Gen.2(1.61A); 2. flourishing, fruitful; of marriage, Clem.str.2.23(p.190.18; M.8.1089B).*

*ἀμφιθέαμα, τό, *amphitheatre, M.Tar.10.*

*ἀμφίθεμα, τό, *garment, Cosm.Mel.schol.62(M.38.482) in Gr.Naz.carm.2.2(poem.)5.208.*

ἀμφιθετος, 1. *spread everywhere κακίν δὲ ἀ. Gr.Naz.carm.2.1.51.31 (M.37.1396A); 2. put on, added, hence artificial, false σκηνὴν ἀ. εἶδει λαμπομένην ib.1.2.29.298(906A); of Adam γυνών ἀπερ κακῆς τε καὶ εἴδεος ἀ. ib.1.1.8.104(454A); 3. of double disposition, double-dealing, ib.2.1.1.3.82(1234A); ib.1.2.31.24(912A).*

*ἀμφιθώκος, *about the throne of God, Gr.Naz.carm.1.1.4.88(M.37.422A).*

ἀμφίθυρον, τό, *curtain for doorway, veil; 1. in private houses, Chrys.hom.83.4 in Mt.(7.796A,B); 2. in Temple; veil, id.hom.20.3*

in 2Cor(10.581B); 3. in church, withdrawn from before altar at consecration of eucharist ὅταν ἰδῃς ἀνεκόμενα τὰ ἀ. id.hom.3.5 in Eph.(11.23D); ἀ. ... κεκομημένον χρυσίω Chosroes ap.Evagr.h.e.6.21(p.238.4; M.86.2877A); εἰς τὰς θύρας τῆς ἐκκλησίας ἀ. χρυσᾶ διάφορα Chron.Pasch.p.294(M.92.737B).

*ἀμφικάκως, *evilly on either side, of Devil ὅπερ ἐπὶ τοῦ Ἰάβ καὶ τοῦ θεοῦ ἀ. ποιεῖ †Caes.Naz.dial.123(M.38.1017).*

*ἀμφικάλλης, *doubly glorious, Thdr.Stud.epp.2.198(M.99.1597D).*

*ἀμφικατέργω, *shut in all round, hem in, Orac.Sib.2.295.*

*ἀμφικέλευθος, *having two ascents ἀμβων Paul.Sil.ambo.209(M.86.2259B).*

ἀμφικέφαλος, *having two places for the head, v. ἀμφικνέφαλος.*

ἀμφικλινής, *leaning in both directions, wavering, Proc.G.Gen.3:22 (M.87.225C).*

[*]ἀμφικνέφαλος, *with cushions at both ends, Synes.ep.3 (v.l. ἀμφικέφαλος M.66.1324C).*

ἀμφικνέφης, *wrapped in darkness, wholly dark, Synes.insomn.9 (p.161.12,17; M.66.1296D,1297B); ib.10(p.163.7; 1297D).*

*ἀμφίκοχος, ὁ, *a kind of sea shell δὲ μὲν γὰρ αὐτῶν [sc. ἀμεθυστῷ] ἔστιν νακίνθι καθαρῷ παραπλήσιος· ὁ δὲ ἀμφίκοχλω Epiph. gemm.9(M.43.300C).*

ἀμφίκρημος, 1. *with a precipice on each side, precipitous τῆς ἀληφέτας δόδος, ἀτράπος ἀ. Amph.Seleuc.201(M.37.1590A); Chrys.hom.9.4 in 1Thess.(11.492D); Marc.Er.opusc.2.181(M.65.957C); 2. met., of a question, presenting a dilemma, Gr.Naz.or.29.9(p.85.8; M.36.855A); neut. as subst., dilemma τὸ ἀ. τοῦτο...τῆς ἀποκρίσεως Gr.Nyss.Eup.12(1 p.346.6; M.45.1065C); Max.carit.2.29(M.90.993A).*

ἀμφίκυρτος, *bent, hump-backed οὐ γὰρ ἀ. ... γέροντα...ἄλλ’ ὄρθιον Fust.englast.6(p.23.22; M.18.624B).*

*ἀμφιλεκτέω, *argue, cat. Ac.2:22(p.42.19).*

*ἀμφιμανής, *wildly foolish, utterly crazy, Pall.v.Chrys.4(p.25.13, v.l. ἀμφιμανίστης M.47.16).*

ἀμφιφον, τό, 1. *garment; met., of soul, Mac.Aeg.hom.1.11(M.34.461A) cit. s. ἀμφίλω; ref. 1Cor.15:53 ἀ. δὲ τὸ ἔξ οὐρανοῦ καὶ ἀφθαρτον καὶ ἀθανασίας ἐμποιητικὸν γέγονε γῆμῖν ὁ Χριστός Cyt.Nest.4.6(p.88.32; 6¹.115C); of BMV ἀφθαρτος τ’ ἀ. ἐστολισμένη †Gr.Naz.Chr.pat.2572(M.38.336A); 2. covering, cloth; for altar, Euchol.(p.501).*

ἀμφιπαγής, *firm all round, firmly fixed, Nonn.par.Jo.11:38(M.43.845A); ib.19:3(807B).*

*ἀμφιπερικραδάω, *quiver all round, Gr.Naz.carm.1.2.29.230(M.37.901A).*

*ἀμφιπεριπλάξ-ω, *make to wander all around, of stone carved into form of serpents’ coils ἰδοις καλὺν ὄφιαδεα σύρματα πέτρην ουσαν Paul.Sil.ambo.268(M.86.2261B).*

ἀμφιπεριστέφω, 1. *put round as a crown, crown, †Apoll.met.Ps.8:6 (M.33.1321A); 2. stand round as a crown, surround κλονα...ῆμισυ κύκλου ἀμφιπεριστέφαντας Paul.Sil.ambo.134(M.86.2257A).*

ἀμφιπεριτρύξω, *trotter all round, Gr.Naz.carm.2.2(poem.)4.10(M.37.1506A).*

ἀμφιπλήξ, *beaten on both sides; of an isthmus, Paul.Sil.ambo.252(M.86.2261A).*

ἀμφιπολεύω, *serve as an attendant, care for; met., attend on, surround, †Apoll.met.Ps.45:2(M.33.1376); ib.48:6(1380B); enter upon eternal life, Nonn.par.Jo.17:2(M.43.848B).*

ἀμφιπρόσωπος, *double-faced; hence 1. deceitful, Orac.Sib.2.263; 2. having two senses (literal and mystical), Gr.Naz.carm.2.2(poem.)7.135(M.37.1561A).*

[*]ἀμφιρεπῆς, *= ἀμφιρρεπῆς, inclining both ways, Gr.Naz.carm.1.1.9.86(M.37.463A).*

*ἀμφιρρέξω, *perform sacrifice at θείην ἀ. θύσος κλισίν †Apoll.met.Ps.26:6(M.33.1345C).*

*ἀμφισβητήτως, *argumentatively, Chrys.ap.cat.Mt.9:9(p.67.23) for ἀμφισβητῶν id.hom.30.1 in Mt.(7.348A).*

*ἀμφισκάπτω, *dig round, dig up, †Apoll.met.Ps.79:17(M.33.1432D).*

ἀμφίσκω- = ἀμπίσχω, ἀμπέχω, med., *put on, wear, Cels.ap.Or.Cels.6.15(p.85.21; M.11.1312D); met. τῆς τῷ ίδιῳ λόγῳ ἀποιούν ὑλῆς, ποιητήτας ~ομένης Or.Cels.3.41(p.237.13, v.l. ἀμπισχομένης; M.11.973A).*

*ἀμφιτάλαντος, 1. *weighing evenly on both sides; met. of man, wavering in the balance θῆκε μν [sc. δέθεος] ἀ., δητή ρέθειε δοκεῖνων Gr.Naz.carm.1.1.8.103(M.37.454A); ἔγω βροτός, ἀ., μεσσηγὸν ζωῆς τε καὶ ἀργαλέου θαύματοι ib.1.2.9.69(672A); of a road, sheer on both sides, id.ep.4(M.37.25C); neut. as subst., equal balance τὸ ἀ. Πύρωνος καὶ τὰς ἐφέξεις ἡ ἀντιθέσεις αὐτοῦ Anon.ep.(J. A. Cramer,*

ἀμφιφαής

Anecdota Graeca, Oxford 1836, 3 p.169.4); **2.** of equal weight, equivalent ὅσσα τ' ἀρίστους ἔσπεραι ὑπαταῖοιν ἐν ημασιν ἀμφιτάλαντα Gr. Naz.carm.2.1.13.172(M.37.1241A, v.l. ἀντιτάλαντα).

ἀμφιφαής, gleaming on every side, shining all round, Synes. insomn.9(p.162.18; M.66.1297C); ib.10(p.163.7; 1297D).

*ἀμφίφωτος, shining all round, Anast.S.hex.12(M.89.1076C).

*ἀμφιχόλομαι, be angry about, Gr.Naz.carm.2.2(poem).3.59(M.37.1484A).

*ἀμφίχροος, of two colours, Gr.Naz.carm.1.2.29.38(M.37.887A).

*ἀμφορ-άω, look to, have regard to οὐ γὰρ πρὸς τοῦ θεοῦ δόξαν ~ά· †Cyr.col. V.T(6⁴.77A; M.77.1289D).

ἀμφοτερής-ω, be in both ways, hence have a double meaning ~ον ...δύναμα Hom.Clem.3.25.

*ἀμφοτεροδεξιότης, ἡ, excellence of both kinds, Thdr.Stud.epp. 2.29(M.99.1197D).

*ἀμφοτερόφθαλμος, having two eyes, Cyr.S.v.Sab.47(p.138.2).

*ἀμπύπαρκτος, coexistent, Anast.S.hod.2(M.89.69C) ~†Ath.def.5 (M.28.54D) αὐθύπαρκτος cit. s. ἔνωσις.

*ἀμφιπάρκτως, by coexistence ἡ. συντρέχει ἡ ψυχή, καὶ τὸ σῶμα Anast.S.hod.2(M.89.69D).

ἀμώμητος, **1.** undefiled, immaculate; of Christ χρωτὸς ἡ. Nonn. par.Jo.19:36(M.43.905B); of BMV, A.(Pass.)Andr.5(p.12.15); τὰ τῆς ἀγίας ἀειπαρθένου καθαρά καὶ ἡ. αἴματα Jo.D.f.0.4.13(M.94.1140C); of earth before Fall, A.(Pass.)Andr.5(p.11.26); in gen. τὸ τῆς ἐναγοῦντος καὶ ἡ. ἥμαντος θρησκείας σεβάσμοι Isid.Pel.epp.4.144 (M.78.1225B); διὰ τῆς ἡ. μυσταγωγίας Cyr.I.s.3.1(2.358C); of Aaron as high priest in contrast to Christ οὐδὲ γάρ ἡ ἡ. παντελῶς id.Jon.1 (3.366C); ἡ τῆς ἐκκλησίας ἀποστολική καὶ ἡ. πίστις Gel.Cyz.h.e.2.24.30 (M.85.1305A); **2.** unblamed οὐ δέ καὶ ταῦτα αὐτοῦ τὰς μυσταγωγίας οὐκ ἡ. ἀφέντες εὑρίσκοντας Cyr.Lc.11:52(M.72.724A).

ἀμωμήτως, blamelessly, rightly, A.Thom.A 146(p.254.6); Cyr.I.s. 4.1(2.573D); †Meth.Symp.et Ann.3(M.18.353B).

ἀμωμός, unblemished, faultless; **1.** in gen. ἡ. συνειδήσης Clem. 1.3; ἡ ἡ. χαρᾶ χαίρειν Ign.Eph.proem.; ὁ δὲ μηδαμῶς ἀμάρτανων, οὐτος ἀν εἰη ἡ. Or.sel.in Ps.118:1(M.12.1588B); ὅπως...τὰς ὑπὲρ τοῦ λαοῦ σου ιερουργίας ἡ. ἐκτελῇ Const.App.8.16.5; ἡ. γάρ ἐστιν, ὁ μηδενὸς τῶν ἀγαθῶν ἐλλιπής, ὁ ἀπὸ πάσχεως κακίας ἀπταίστως τὸν βίον αὐτοῦ διεξάγων Chrys.fr.Job 1:1(M.64.512C); ἡ. δέ ἐστιν ὁ παντὸς ἄγους καὶ μόνους καὶ βόνου ἀπόλλαγμένους, καὶ κηλίδος ἀπάσης ἐκτὸς καὶ ἀνομίας καὶ ἀμαρτίας †Chrys.hom.1 in Ps.118 proem.(5.685A); Dion.Ar.e.h.3.3.7(M.3.436B); ref. qualification for bishop's office εἰ ἡ. ἐστι περὶ τὰς βιωτικὰς χρέias Const.App.2.3.1; of earth before Fall, A.(Pass.)Andr.5(p.11.15); of Devil before his fall, Or.princ.3.1.12(p.216.9; M.11.272A); **2.** of God, Clem.36.2; Dion.Ar.e.h.2.2.5 (M.3.396A); **3.** of Christ σταυρωθεὶς ἡ ἡ. ὑπὲρ τῶν κολάσεων ἀξίων Const.App.2.25.9; as lamb without blemish, Cyr.II.cat.19.3; Const.App.7.47.3; ταῖς ἀγίαις καὶ ἡ. αὐτοῦ χερούς Lit.ap.Const.App. 8.12.36; **4.** of Church, Or.Jo.6.42(25; p.151.25; M.14.273B); Meth.symp.11.2(p.136.6; M.18.212D); τῷ λαῷ τῆς ἡ. ἐκκλησίας Const.App.2.20.4; **5.** of BMV, A.(Pass.)Andr.5(p.11.17); her soul, Jo.D.hom.9.10(M.66.736C); **6.** masc. as subst.; name given to Ps. 118 (μακάριοι ἡ.), Cyr.S.v.Cyriac.8(p.227.6); Const.Stud.12(M.99.1709A); cf. †Chrys.hom.1 in Ps.118 proem.(5.685A).

ἀμωμότης, ἡ, blamelessness οὐ διὰ τὴν ἡ. μακάριος ἀνθρώπος ὄνομά εται, ἀλλὰ διὰ τὴν γνῶσιν τὴν τοῦ θεοῦ, ἦν μέλλει κτάσθαι διὰ τῆς ἡ. Or.sel.in Ps.118:1(M.12.1588C); τοῦ προβάτου τὴν ἡ. καὶ τελεότητα ἐπενδυσάμενος ἔσῃ πρόβατον θεοῦ †Chrys.pasch.5.1(8.262D).

*ἀμώμων, blamelessly, Ign.Rom.(Inscr.); Ephr.3.3D; Lit.Jac.(NBP 10² p.38).

*ἀμων, ὁ, protuberance in the body, Melet.nat.hom.28-29(M.64.1260C).

*ἀναβάζω, draw up water, prob. for ἀναβιθάζω, Aporphth.Mac.Aeg.1.30(M.34.253A).

ἀναβαθμός, ὁ, flight of steps; **1.** met. (plur.), of steps in argument, Chrys.hom.1.2 in Heb.(12.8B); as title of Ebionite work, Epiph.haer.30.16(p.354.12; M.41.432D); **2.** of Son as ladder to Father, Or.Jo.19.6(1; p.305.17; M.14.536C); **3.** exeg. Pss.119ff. (ῳδὴ τῶν ἡ.), Chrys.expg.in Ps.119:1(5.328E); Thdt.Ps.110:1(I.1481); ὅπερ ἔμητνέεται ἔξομολόγησις τῶν ἔρχομένων ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν, ἀνιέναι εἰς τὴν τοῦ κυρίου πίστιν Hesych.H.Ps.tit.119.1(M.27.1219B); cf. †Hipp.fr.12 in Pss.(p.142.15; M.10.717D); **4.** (plur.) gradual psalms; the 18th cathisma, Lit.Praesanc.(Brightman p.345.18); cf. N. Nilles, Kalendarium Manuale, Innsbruck, 1896, i p.lv; also gradual antiphons; poet. compositions on gradual psalms, divided into 3 or 4 antiphons in the eight modes, sung at festal matins after psalmody, Hymn.(AGC p.53).

*ἀναβαθρεύω, prob. error for ἀναβοθρεύω q.v., Cyr.Lc.9:46(M.72.600C).

ἀναβαίνω, I. ascend, rise;

A. lit.; **1.** of Christ; **a.** ref. Ascension 'Ιησοῦς...ἀνέβη εἰς οὐρανούς Barn.15.9; Just.dial.36.5(M.6.553D); ~ων ὡς ἀνθρώπος Ath.Ar.3.48 (M.26.425B); 'Ιησοῦς ἀναβὰς ὀφῆκε χαρίσματα ἐπὶ τοὺς μαθητὰς †Chrys.ascens.2(3.780E); exeg. Jo.6:62 οὐ γάρ ὑπεισχυνμέναι μόνον, ὅτι καὶ εἰς αὐτὸν ἀναβοθρεύομαι τὸν οὐρανὸν,...ἄλλ' ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῖν ἡ θέα στήσεται. εἰ γάρ μὴ δύναται ζωοποιεῖν...πῶς δὲ εἰς οὐρανούς ἀναβήσεται; Cyr.I.s.3(4.375B,C); ἐπήρθη μὲν...ώς ἀνθρώπος...ἀνέβη δὲ ὡς θεός Didasc.3(M.65.1144D); ib.4(1145A); **b.** ref. ascending the Cross σωτῆρα...τὸν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἀναβάντα Ath.gent.1(M.25.5A); id.inc.29.2(M.25.145B); Dor.doct.22.5(M.88.1828D); ὁ αὐτὸς βροτός, οὐθὲ̄ ἐτέρας ἀποκριθείσης φύσεως τὸν σταυρὸν ~οντος †Caes.Naz.dial.133(M.38.1036); **c.** ref. Transfiguration τοῖς δὲ δυναμένοις ἀκολουθήσαις αὐτῷ ἐπὶ τὸ ίψηλὸν ~οντι τῆς αὐτὸν μεταρρυφώσεως ὅρος Max.cap.theol.2.13(M.90.1129D); **2.** from waters of baptism (with some met. connotation) ἀνάγκην...εἰλον δι' ὕδατος ἀναβῆναι, ἵνα ζωοποιηθῶσι Herm.sim.9.16.2; εἰς τὸ ὕδωρ οὐν καταβαίνοντι νεκροί, καὶ ~ουσι ζῶντες ib.9.16.4; Barn.11.11 cit. s. ἀμαρτία.

B. met.; **1.** in gen. ~ω τῷ λόγῳ ἐπὶ τὰ ἀνώτερα Or.hom.18.2 in Jer.(p.152.9; M.13.465A); of ascending line of argument, Meth.res.1.49(p.303.16; M.18.280A); of blasphemies, ib.1.57(p.318.10); of injury ascending from man to God, †Bas.Is.267(1.583B; M.30.580A); towards spiritual sense of scripture, Cyr.glaiph.Ex.2(1.270A); **2.** Trin. ὁ τῆς ἀγίας τριάδος ἀριθμός εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ~ει θεότητα Cyr.Jo.1.5(4.460); **3.** of ascension from creaturely sphere to divine φυσιολογία, μᾶλλον δὲ ἐποπτεία...~ουσια ἐπὶ τὸ θεολογικὸν εἶδος Clem.str.4.1(p.249.13; M.8.1216C); ~οντας ἀπὸ τῶν δρατῶν ἐπὶ τὰ νοητά Or.Cels.3.47(p.244.4; M.11.981C); ib.6.4(p.73.23; 1293A); ref. Rom.1:20 οὐχ ἴστανται γε ἀναβάντες ἀπὸ τῶν τοῦ κόσμου κτισμάτων ἐν τοῖς ἀδράτοις τοῦ θεοῦ ἀλλὰ γάρ ἵκανῶς ἐκείνοις ἐγγυμασάμενοι καὶ συνιέντες αὐτὰ ~ουσιν ἐπὶ τὴν ἀττίου δύναμιν τοῦ θεοῦ ib.7.46(p.198.17ff; 1489B); ἐξ ἀμυδρῶν εἰκόνων ἐπὶ τὸ πάντων αἵτιαν ἀναβάντας Dion.Ar.a.n.5.7(M.3.821B); **4.** from Son to Father ~ει ἀπὸ τῆς γνώσεως τοῦ νιοῦ ἐπὶ τὴν γνῶσιν τοῦ πατρός Or.Jo.19.6(1; p.305.3; M.14.536B); δι' θεωρῶν τὴν σοφίαν...~ει ἀπὸ τοῦ ἐγγωκένται τῆς σοφίας ἐπὶ τὸν πατέρα αὐτῆς ib.(p.305.11; 536B); **5.** of prayer rising to God λυπηροῦ ἀνδρὸς ἡ ἐντευξις οὐκ ἔχει δύναμιν τοῦ ἀναβῆναι ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ. διατί, φημί, οὐκ ~ει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἡ ἐντευξις τοῦ λυπηρούν; οὕτι, φησίν, ἡ λύπη μετὰ τῆς ἐντευξίς οὐν ἀφίησι τὴν ἐντευξίν ἀναβῆναι καθηράν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Herm.mand.10.3.2.B; id.vi.3.9.6; **6.** of spiritual ascent of man; **a.** in gen. καθαρός εἰς οὐρανὸς ἀναβήναι δεῖ Clem.prot.10 (p.72.9; M.8.213B); Or.hom.8.9 in Jer.(p.63.9; M.13.348A); Meth.symp.9.5(p.120.24; M.18.189B); Ath.gent.34(M.25.68C); Gr.Nyss.hom.8 in Cant.(M.44.944B); Jo.Clim.scal.30(M.88.1160D); **b.** through virtue δικαιουούντης...τῷ οχήμα, δι' οὐ πρὸς τὸν θεόν ~ετε Clem.prot.12(p.85.11; M.8.241C); ἐπὶ τὴν ἀφίδνα τοῦ οὐρανοῦ διὰ τὴν ἀρετὴν ~οντων Or.Cels.5.2(p.3.20; M.11.1184C); ib.5.53(p.57.12; 1264C); through participation in divine likeness, Didym.(†Bas.)Eun.5(1.301E; M.29.724C); and γνῶσις, Gr.Nyss.hom.8 in Cant.(M.44.944B); **c.** ref. Moses' ascent of Sinai as type of spiritual ascent, Or.hom.18.2 in Jer.(p.152.20f.; M.13.465B); **d.** constant progress τὸ πέρας τοῦ εὐρέθνετος, ἀρχή πρὸς τὸν τῶν ὑψηλοτέρων εὖρεον τοῖς ~οντας γίνεται Gr.Nyss.hom.8 in Cant.(M.44.941C); διὰ προκοπῆς ~οντας ib.(7.928A); **7.** angelic ascent of θεῖον νόες..~ει τὴν ἀγνωστὸν ~οντας τὸν ὑπὲρ νοῦν ὕδημεναν ουαφήν Dion.Ar.d.n.11.2(M.3.949C); **8.** iron., of heretics ἀφέντες τὸ εἶναι κατὰ φύσιν, διὰ τὸν ἐσμέν, ἐπὶ τὴν θείαν...οὐσίαν ἀναβησόμεθα; Cyr.Jo.1.9(4.74E); **9.** ascending from lit. to myst. sense of scripture ἀπὸ τῶν βρητῶν ~ει καὶ νοητῶς νοεῖν τὰ παραπλέμενα ἐν τούτοις τῆς φυσῆς βρώματα Or.Jo.32.4(p.431.21; M.14.749B); id.Cels.3.33(p.229.30; M.11.961C); τὸ τῆς ιστορίας φεύγοντες πάχος, εἰς τροπολογίας ~οντας Cyr.Ps.35:6(M.69.917B).

II. other senses;

A. transcend, surpass; **1.** of God and Christ ὁ θεός...τὴν ἀνθρώπου φύσιν...ἀναβήσεται, γεννῶν ἀμερίστως Cyr.Ihes.6(5.43D); ib.(44A); τὸν νιον τοῦ θεοῦ...τὴν τῶν κτισμάτων ~οντα φύσιν id.Jo.1.7(4.60A); ib.5.5(527D); **2.** προφητικόν ~ει [sc. Χριστός] μέτρον cat.Lc.4:33(p.39.8) for ἐκβ-. Cyr.Lc.4:31ff.(M.72.545P); **3.** in Arian controversy, argument for inferiority of Son τὴν ἐνέργειαν τῆς φυσῆς ἀναβεβηκέναι Eun.ap.Gr.Nyss.Eun.1(I.p.68.19; M.45.297B); refuted τίνες δὲ κακεῖναι αἱ ἐνέργειαι αἱ τὰς ἐνέργειας ~ονται; οὐτε γάρ τὴν ἀνάβασιν ἦν ~ει, καθὼς φησιν αὐτός, ἡ ἐνέργεια τὴν ἐνέργειαν, ὃ τι ποτὲ νοεῖ

διεύφθοεν *ib.*(p.116.26f.; 352B); **3.** non-theol. ἀναβῆται τὰ λεκτά, ...ὑπερβῆται τὰ ἀπαγγελόμενα *Or.exce.in Ps.8o:2(M.17.149B)*; πάσῃ παρθένῳ ἔξεστι γαμεῖσθαι...ἀλλ' ἀναβᾶσαι τὴν ἔξουσίαν καὶ βουλομένη καθαρὰ εἶναι...παρθενεῖ *Or.ap.cat.1Cor.6:14(p.109.22), conj. ἀναβήθεσθαι* αὐτοῖς *id.comm.in 1Cor.6:12(JTS 9 p.370)*; **4.** perf. ptcp., *transcendent, excellent, of angels τῶν ἀγγέλων αἱ ἀναβεβηκυῖαι δυνάμεις...ἀγγέλων...ἀναβεβηκότων κατὰ τὴν γνῶσιν, δοσοῦ καὶ κατὰ φύσιν Tit.Bost.Man.1.21(M.18.1096C)*; *Max.schol.c.h.4.3(M.456D)*; of priesthood, *†Ign.Smyrn.9; of bodies opp. inanimate things, Tit.Bost.Man.1.21(M.18.1096D); exeg. 1Cor.12:15f. οὐ ποιεῖ τὸν πόδα τῷ ὄφθαλμῷ διαλεγόμενος, ἀλλὰ τῇ δόλγον ἀναβεβηκυῖαι χειρὶ...ἐπειδὴ γάρ οὐ τοῖς σφόδρᾳ ὑπερέχουσιν, ἀλλὰ τοῖς δόλγον ἀναβεβηκόσι φθονεῖν εἰώθαμεν Chrys.hom.30.2 in 1Cor.(10.272A).*

B. enter into one's mind or heart, of sins οὐκ ~ει αὐτῶν ἐπὶ τὴν καρδίαν ὅτι ἐπράξαν πονηρά *Herm.sim.6.3.5; id.mand.4.2.2; of repentance, id.vis.3.7.2; of good things, id.mand.6.2.8; Clem.ad.65 (p.155.12; M.9.728D); of S. Peter's confession of faith ἐπὶ τῆς καρδίας ἀνέηται *Hom.Clem.17.18; Ath.ep.Aeg.Lib.10(M.25.560B); Gr.Nyss.hom.8 in Cant.(M.44.941C)*.*

C. arise, spring up ἀνέβη ἀπὸ τῆς μίζης *Iesosai, οὗτος ὁ Χριστός Just.rapol.32.13(M.6.380C); νέων βλαστα...μαρτημάτων ἀναβήσονται Meth.res.1.40(p.285.11, v.l. ἀναβληζωται M.18.269A).*

D. go back, in time εἰς προγενεστέρας ἀρχὰς ἀναβάται *Andr.Caes.Apros.37(M.106.677A).*

ἀναβάλλω, 1. produce τις...ἐποίησεν πᾶν σπέρμα τὴν γῆν ~ειν; *Athenag.leg.13.2(M.6.916B); 2. throw off ~ομέντης τῆς ἐπικειμένης τῇ ψυχῇ ἀγνοίας καὶ κακίας Didym.Ps.17.16(M.39.1248B); 3. revoke ἡ τε καταδικάσουσα ψῆφος ἀνεβλήθη Philost.h.e.3.27(M.65.513C); τὴν ἀπόφασιν οὐκ ἀναβαλεῖται Cyr.Ps.61:12(M.69.1120B); 4. s.v.l., recall, *CAnc.(314)can.15; 5. put back, relegate, Eus.p.e.10.4(470A; M.21.781C); 6. drive along; of a boat in a storm, Leont.N.v.10.Eleem.44b(p.91.20); 7. divide ταῦτα ~ε εἰς ζ' Chron.Pasch.p.216 (M.92.525C); 8. med., ? put one's trust in ἀναβάλλεσθε τῇ δυνάμει τοῦ σταυροῦ καὶ τῶν ἀγίων ἀγγέλων CIG 8907.**

ἀναβαπτίζω, rebaptize;

A. of repetition of Christian baptism (i.e. usu. conferment of baptism where a previous baptism is not recognized as valid); **1.** for view of early African and Asiatic councils, Cyprian, Firmilian, that all heret. and schismatic baptism is invalid, and heretics or schismatics entering Church must be baptized, v. βάπτισμα; μόνον γάρ οἱ αἱρετικοὶ ~ονται, ἐπειδὴ τὸ πρότερον οὐκ ἦν βάπτισμα *Cyr.H.procatech.7; cf. Διονύσιος, Ἀλέξανδρειας ἐπίσκοπος...εἰς τὸ δόγμα τῆς Κυπριανοῦ καὶ τῆς Αφρικῆς συνόδου συνωνύμων τοῖς αἱρετικῶν ἀναβαπτισθησαμένων Hier.vir.ill.(tr.Sophr.Pal.)69(p.43.12; M.PL.23.680A); 2. view that heret. and schismatic baptism is valid and not to be repeated ἐπεστάλκει μὲν οὖν πρότερον καὶ περὶ Ἐλένου...ώς οδδὲ ἐκείνοις κουνωνήσων διὰ τὴν ὥτην...αἰτίαν, ἐπειδὴ τοὺς αἱρετικούς, φησίν [sc. Στέφανος], ~ονται Dion.Al.ap.Eus.h.e.7.5.4(M.20.645A); ἔτεροι...τολμῶσι παρεῖ τὸν κανόνας...ἀνεν ἐπικρίσεως συνόδου οἰκουμενικῆς ~ειν τὸν ἔρχομένους πρὸς αὐτοὺς Epiph.exph.fid.13(p.153.24; M.42.808A); rebaptism is 'crucifying of Christ afresh', v. ἀνασταύρωσ; clerics deposed for immorality not to receive penitential imposition of hands μηδὲ ἐπιτρέπεσθαι αὐτοῖς, ώστε ~ομένοις πρὸς τὸν τοῦ κλήρου βαθμὸν προκόπτειν *Cod.Afr.27*; children baptized in play by Athanasius not rebaptized ἐδοκίμασεν [sc. Ἀλέξανδρος]...μὴ χρῆναι ἀναβαπτίσαι τὸν ἄπαξ ἐν ἀπλότητι τῆς θείας χάριτος ἀξιωθέντας Soz.h.e.2.17.9(M.67.977B); **3.** heret. baptism dist. from schismatic, *Bas.expl.188 can.1.(3.269B; M.32.668A)*, (v. βάπτισμα); and heretics whose baptism is recognized dist. from those (chiefly followers of Trin. heresies) whose baptism is rejected as invalid; lists of these heresies vary from time to time περὶ τῶν Παιδιανιστῶν...ὅρος ἐκτέθεται ~εοθει αὐτούς CNic.(325)can.19; ἐγκρατίται, καὶ σακκοφόρος, καὶ ἀποτακτίται, τῷ αὐτῷ ὑπόκεινται λόγῳ, φ καὶ Νανατανοὶ...ἡμεῖς μέντοι, ἐνī λόγῳ ~ομεν τὸν τοιούτους Bas.exph.199 can.47.3.290D; M.32.732A); βαπτίζονται μὲν (οὐ λόγῳ μεν ~ονται, ἐπειδὴ μὴ ἔχουσι τὸ ἀληθὲς βάπτισμα)...Ἐνόμοιαν μὲν...Φρύγες δέ Didym.Trin.2.15(M.39.720A); δοσο...εἰς πατέρα καὶ νιὸν καὶ ἄγιον πνεῦμα βαπτισθέντες...αἵτις ~ονται, οὗτοι ἀνασταυροῦται τὸν Χριστὸν...δοσο δὲ μὴ εἰς τὴν ἀγίαν τριάδα ἐβαπτίσθησαν, τούτους δε ~εοθει Jo.D.s.o.4.9(M.94.1120A); **4.** practice of heretics; **a.** heretics said not to rebaptize converts from other heresies, cf. Firmilian int. opp. *Cypr.exph.75.5(M.PL.3.1206B)*; **b.** but Eunomius ~ει...τοὺς ἥσθι βαπτισθέντας, οὐ μόνον τοὺς ἀπὸ ὄφθαλμῶν...ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπ' αὐτῶν τῶν Ἱρειανῶν Epiph.haer.76.54(p.414.1; M.42.637B); Jo.D.haer.76(M.94.725B); **c.** and heretics rebaptize converts from orthodoxy, Epiph.haer.76.54(p.414.1; M.42.637B);*

ἀνασταυροῦσι δ' αὐτὸν αἱρετικοὶ, οὐ μόνον οἱ κακῶς ~ειν ἐπιχειροῦντες, ἀλλὰ καὶ οἱ τολμωτες λέγειν ὅτι...ὑπὲρ τῶν δαμόνων ποτὲ ὁ Χριστὸς σταυρωθῆσται Nil.epp.1.204(M.79.160A); **d.** Eunomian method of rebaptism διεβεβαιώσαντό τινες ὅτι κατὰ κεφαλῆς τοῦς ~ομένους βαπτίζει, τοὺς πόδας ἀναὶ καὶ τὴν κεφαλὴν κάτω Epiph.haer.76.54 (p.414.9; M.42.637C); *id.anac.6(p.232.7; M.42.873B)*; ~ει δὲ αὐτοὺς εἰς ὄντα θεοῦ ἀκτίστουν καὶ...νιῶν κεκτισμένου καὶ...πνεύματος ἀγιαστικοῦ καὶ ὅτο τοῦς κεκτισμένους τοῦς κτισθέντος *id.haer.76.54(p.414.3; 637B)*; **e.** rebaptized persons excluded from imperial service, Ath. Scholast.col.2.6(p.39); Justn.nov.37; *ib.3.*

B. of the 'second baptism' of penitence (v. βάπτισμα), Anast. *S.Ps.6(M.89.1129C)* cit. s. δάκρυον.

***ἀναβάπτισις, ἡ, rebaptizing, rebaptism; forbidden, Cod.Afr.48.**

***ἀναβάπτισμα, τό, = foreg.; forbidden, Cod.Afr.48 tit.**

***ἀναβαπτισμός, ὁ, = foreg.; of baptism on entering Church of those already baptized by heretics whose baptism is deemed invalid ἡμεῖς μέντοι, ἐνī λόγῳ ἀναβαπτίζομεν τοὺς τοιούτους [sc. Encratites, etc.], εἰ δὲ παρ' ὑμῖν ἀπηγορεύεται τὸ τοῦ ἀ., ὥσπερ οὖν καὶ παρὰ Ψωμάοις, οἰκουμενίας τοῦς ἔνεκα ἀλλ' ὁ ἡμέτερος λόγος ἴσχυν ἔχεται Bas.exph.199 can.47(3.296D; M.32.732A); forbidden by civil law, Cod.Thds.16.6.6; Justn.cod.1.6.2.**

***ἀναβάσμως, capable of ascent ὅρος...ἀ. τοῖς ἀγίοις ὁ οὐρανός Cyr.glaiph.Ex.3(1.327C).**

***ἀνάβασις, ἡ, ascension, ascent;**

A. lit.; **1.** of Christ's Ascension (usu. ἀνάληψις q.v.), Eus.*Ps.23:4ff.(M.23.224A)*; ὅταν γάρ ὁς ἀδυνάτω τῇ τοῦ σωτῆρος ἀ. ἀτιλέγωσι, μημονεύει τῶν περὶ τῆς μεταθέσεως τοῦ Αββακούν...εἰρημένων Cyr.II.catech.14.25; Gr.Nyss.exph.2(M.45.1013B); Chrys.hom.in Mt.26:39(3.18A); Sever.serph.4(M.56.506); Evagr.h.e.1 proem.(p.5.10; M.86.2420A); Jo.D.carm.assumpt.Chr.80(p.228; M.96.845C) cit. s. ἀνυψώσω; ib.89(p.228; 845D); **2.** of other 'ascents' of Christ ἀ. τὴν ἐπὶ σταυροῦ Ath.exph.Ps.67:25(M.27.300C); of return from Hades, †*Bas.h.myst.49(p.301.5)* cit. s. κάθοδος.

B. met., of spiritual ascent of soul; **1.** necessity of purgation ὁς χρυσὸς ἐν πυρὶ τῇ τάνδε κακίᾳ βασανισθέντες καὶ πάντα πράξαντες, ἵνα μηδὲν κιβδηλον πρόωσαν ἐπὶ τὴν λογικὴν ἔανταν φύσιν, μέιοι φανέντες τῆς εἰς τὰ δεῖα ἀνηγμάτων ὑπὸ τοῦ λόγου ἐπὶ τὴν ἀνωτάτω πάντων μακαριστῆται Or.Cels.6.44(p.115.5; M.11.1365D); **Mωσῆς ἀποκαθαρίζην πρῶτον αὐτὸς κελεύεται, καὶ αἴθις τῶν μῆτοι τοιούτων ἀφορισθῆναι, καὶ μετὰ πᾶσαν ἀποκάθαρσιν...εἰτέ τῶν πολλῶν ἀφώρισται, καὶ ἐπὶ τὴν ἀκρότητα τῶν θείων ἀ. φθάνει Dion.Ar.myst.1.3 (M.3.1000L); **2.** several grades ὄρων...ώσπερ ἐν βαθυμῶν ἀ. χειραγωγουμένην διὰ τῶν τῆς ἀρετῆς ἀνδρῶν ἐπὶ τὰ ὑψη παρὰ τοῦ λόγου τὴν νύμφην Gr.Nyss.hom.5 in Cant.(M.44.870B); *ib.91(968C)*; id.v.Mos.(M.44.372C) cit. s. ἀκόλουθος; **3.** spiritual ascent and virtue ὡδὲ οὐδέτερος ὅρος τῆς εἰς τὸ ὑψός ἀ. τοῖς δι' ἀρετῆς προκόπτουσι γίνεται Gr.Nyss.Ps.titt.B 16(M.44.597B); οὐ γάρ ἔστι ἀνελθεῖν ἐπὶ τὸ ὅρος ἐκείνῳ, εἰ μὴ ταῖς ἀρεταῖς συναδείσει...ταύτης τῆς ἀ. ἐπαθλὸν ἔστιν ἡ εὐλογία id.ascens.(M.46.692D); id.hom.8 in Cant.(M.44.941B); οἱ τῆς θείας ἐπιβασίσεως ἀξιοί διὰ τὴν τῆς ψυχῆς καθαρότητα, ὃν ἐν ταῖς καρδίαις αἱ τοῦ θεοῦ ἀ. Thdt.Ezech.28:16(2.916); **Συμέων...ἀρετὴν ἔξαστραπτων, χάρτος τε τελασθενος, ἀναβάσεις ἐπὶ μᾶλλον ὄστερ ἐν τῇ καρδίᾳ ἐτίθετο Niceph.Ur.v.Sym.42(M.86.3024D);** ἐν πάσαις ταῖς ἀ. τῶν ἀποκαλύψεων τῆς γνώσεως...εἰσάγει αὐτὸν καὶ ἔξαγει ἡ θεία ἀγάπη Philox.exph.29(p.178); **4.** contemplation and prayer πράξις γάρ θεωρίας ἀνάβασις Or.hom.1 in Lc.(p.10.1); προσευχὴ ἔστιν ἀ. νοῦ πρὸς θεόν Evagr.Pont.or.35(M.79.1173D) = Jo.D.f.3.24(M.94.372C); τὸν θείαν φανταζόμενος, χάρτος τε τελασθενος, ἀναβάσεις ἐπὶ τῇ θείᾳ θεοῦ Niceph.Ur.v.Sym.38(M.86.3021A); apprehension of sacraments ἀ. ἵερατις ἐπὶ τὰς τῶν τελουμένων ἀρχὰς ἀναβλέψαντες Dion.Ar.e.h.2.3.2(M.3.397C); **5.** S. Paul's ascent into third heaven ἡ μέχρις ἔκεινου πρόσδοσ η ἀ. Gr.Naz.or.28.20(p.51.12; M.36.52C); *ib.28.21(p.53.14; 53C)*; **7.** spiritual interpretation of lit. 'ascents': of Israelites' ascent from Egypt to Canaan διὰ τὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν πρόσδοσαν περιπέτεστερον μετὰ ἀγίας τρανότητος ἡμῖν νοούμενης, ἡρτασα ἀ. νοῦ μᾶλλον ἀναβαίνει σώματος Or.or.23.2 (p.350.30F; M.11.488C); **8.** exeg. Ps.83:6 μακαρίζει...τὸν καὶ ἀναβάσεις ἐσχήκοτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ...πᾶς οὖν ὁ...ἐν τῷ θυητῷ βίᾳ**

τῆς παρὰ τὸν θεού ἀντιλήφεως τυγχάνων, μακάριος...ὅτε μάλιστα ἡ τοῦ θεοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ γίνονται...ἀγαθὸς δὲ λογισμὸς σημανουσῶν αἱ ἁ. Eus.Ps.83:6(M.23.1009B-D); Gr.Naz.or.31.26(p.178.15; M.36.161D); ποιάς ἡ; τὰς εἰς οὐρανὸν δηλούντο. διενθυμούμεθα γὰρ καθ' ἑαυτούς, καὶ ἐν ἐλπίναις ἐσμέν ὅτι εἰς τὴν ἄνω πάλιν ἀναβησόμεθα Συr.Ps.83:6(M.69.1208D).

C. as name of angelic hierarchy ἔξοντας, λαμπρότητας, ἡ, νοερᾶς δυνάμεως Gr.Naz.or.28.31(p.70.14; M.36.72B).

*ἀναβασταγμός, ὁ, support, Melet.nat.hom.28-29(M.64.1265C).

*ἀναβαστακτήρ, ὁ, supporter, Olymp.Job 38:6(M.93.397D).

ἀναβάσταξις, ἡ, support, Melet.nat.hom.22(M.64.1229C).

ἀναβατικός, concerned with; neut. as subst., *ascension*; in titles of books τὸ Α. Παύλου Epiph.haer.38.2(p.64.22; M.41.656D); Η. Ἡσαΐα ib.40.2(p.82.14; 68OB); ib.67.3(p.135.24; M.42.176C).

*ἀναβεβηκότως, by way of exaltation, Didym.Trin.2.6(M.39.525B).

ἀναβιβασμός, ὁ, ascent, Synes.Dion 4(M.66.1125A; conj. ἀναβασμός p.245.5).

ἀναβί-ώ (v. ἀναβίωσκω), A. in gen.; 1. come to life again οἱ δὲ τηνάλλους νεκροὶ οἱ τῆς ὄντως οὐσίας ἀμέτοχοι ζωῆς ἀκροαταὶ μόνον γενόμενοι τοῦ δύσματος ἀνεβίωσαν Clem.prot.1(p.5.33; M.8.57C); [sc. τὴν εὐσεβίαν πολτείαν] ἀποκρυβεῖσαν...ἀναβεβιωκέναι διὰ τῆς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν διδασκαλίας Eus.d.e.1.6(p.27.18; M.22.56B); id.e.th.1.20(p.98.10; M.24.896C); Jo.Jej.poenil.com.virg.(M.88.1956C); 2. live anew, *refresh* τὸ δὲ ~οῦν δύνασθαι χορηγεῖ τοῖς προστρέχουσον ὁ νίος Cyr.Jo.4.1(4.340D); 3. live, lead one's life φάσκων ἐναρτίως μὲν τοῖς ἀναγεγραμμένοις διατεθεῖσαι αὐτοὺς καὶ ἀναβεβιωκέναι Eus.d.e.3.5(p.123.34; M.22.212A).

B. theol.; 1. ref. resurrection, live again δὲ εὐσεβής...ἄνω μετὰ τῶν πατέρων ~ώσας εὐφρατήσεται εἰς Clem.19.3; ἀλλοι...ἐπὶ τῆς Αραβίας...ἔλεγον τὴν ἀνθρωπείαν ψυχήν...ουναποθνήσκεν τοῖς σώμασι...αὗτης δέ ποτε κατὰ τὸν ἀναστάσεως καιρὸν οὐν αὐτοῖς ~ώσεσθαι Eus.h.e.6.37(M.20.597H); ἀνθρωπός ~ώσεται οὐχ τῷ πάλιν τεθνάναι Aen.dial.(M.85.973A); esp. ref. the body τὰ σώματα...δόποια ἡν τοιαῦτα ~ώσαντα ἐπενδύσσονται Iren.fr.12(M.7.1236B); ἀνόρτον τὸ λέγειν ἡ μῆδ δύνασθαι τὸ σῶμα Meth.res.1.20(p.261.9; M.41.1140A); ib.1.30(p.263.6; 1140C); notion that there is no resurrection for unbelievers refuted, Cyr.Jo.4.2(4.354C); 2. of Christ's Resurrection μετά...τρεῖς ἡμέρας ἀνεβία Arist.apol.15.2; Eus.d.e.3.2(p.105.25; M.22.181C); οὐδὲ ὥσπερ Λέζαρος ἡ τις ἀλλος τῶν ἀναβεβικότων ἀλλοτρία δυνάμει πρότο τὸ ζῆν ἐπανύγεται Gr.Nyss.Apol.17(M.45.1156C); μετά γε τὸ ἡ. καὶ ἀνέθεται εἰς τὸν οὐρανὸν Cyr.Nah.6(3.483A); id.Abac.10(3.526A); id.hom.pasch.16.6(5².221E); cf.Oecum.Apos.5:7(p.79); ib.12:16(p.147).

ἀναβίωσις, ἡ, 1. renewal of life; ref. trees, Bas.hex.6.8(1.57D; M.29.136B); of spiritual life τὸ συγκρίνεσθαι παρὰ θεοῦ καὶ τοὺς τόπους καὶ τὰς ἡ. καὶ τὰς ἔξεις τῶν ὑπεύθυνων Jo.Clim.pascl.10(M.88.1185B); 2. return to life [sc. ὁ Νίκρισσος] ὥσπερ ἐξ ἡ. ἀναβιαντεῖς Eus.h.e.6.10(M.20.541B); id.v.C.t.22(p.18.24; M.20.937A); ib.4.71(p.147.16; 1228A); ref. miracles νεκρῶν τε ἀναβιώσεις...ἔμαρτύρησαν id.d.e.3.5(p.119.20; M.22.204B); ἰδών...παρ' ἐλπίδα ἡ. τοῦ πατρός A.Jo.53(p.177.32); 3. resurrection; a. of Christ, Eus.I.C.15(p.244.15; M.20.1413B); id.d.e.1.1(p.4.8; M.22.17B); Ath.exp.Ps.67:25(M.27.300C); Cyr.Ps.9:1(M.69.752B); θάνατον...Ἴησοῦν Χριστοῦ τὴν τέ έκ νεκρῶν ἡ. id.ep.17.7(p.37.23; 5².72C) in eucharistic context, contrast θάνατον...Ἴησοῦν Χριστοῦ καὶ τὴν...ἔκ νεκρῶν ἀνάστασιν Lit.Marc.(Brightman p.133.25); δέχεται...τὴν ὑγείαν τουτέστι τὴν ἡ. Proc.G.Is.9:7(M.87.2008D); b. of dead [sc. ὁ Πλάτων] περὶ τῆς τῶν τετελευτήκοτων ἡ. ...ἐπιλέγει Eus.p.e.II.32(561A; M.21.933B); ἡ. τῶν κεκομητένων Const.App.7.32.3; Cyr.hom.pasch.5.1(5².44E); τῆς εἰσαθῆσας ἡ. τῆς σπαρκός id.Jo.2.4(4.174D); Thdt.Is.arg.(p.2.9; 2.166); τὴν τῶν σωμάτων ἡ. Isid.Pcl.epp.3.295(M.78.969C); κοκκού...τῆς τῶν νεκρῶν ἡ. ...σύμβολον †Nil.fr.pasch.1(M.79.1493A); Bas.Sel.or.13.3(M.85.180D); Jo.D.hom.1.14(M.96.565D).

ἀναβιώσκω (v. ἀναβίωσκω), 1. come to life again Διονύσου...~οντος καὶ ἀναβαλνούστος εἰς οὐρανὸν Or.Cels.4.17(p.268.14; M.11.1048D); of the phoenix, Eus.v.C.4.72(p.147.20; M.20.1228A); τῆς ~ούσης θυγατρὸς τοῦ ἀρχισυναγαγοῦν Eus.Is.17.6(M.24.209A); of resurrection of dead ἀνάγκη δὴ καὶ τὸ ~εσθαι εἶναι ἐκ τοῦ τεθνάναι Meth.res.1.53(p.309.10; M.41.1128C); 2. met., start afresh, enter on a new life διὰ τῆς μετανοίας ἡ. †Bas.Is.34(1.408A; M.30.188C); 3. met., of revival after sleep ἀπνούντων...καὶ τρόπον τινὰ πάλιν ~ούτων Athenag.res.16(p.68.6; M.6.1005D); 4. cause to come to life again τῶν ἀναβιωσθέντων ὑπὸ κυρίου Vict.Mc.11.20(p.395.3).

ἀναβλέπω, 1. look up with reverence, of spiritual eyes ἀνεγειρόμενοι καὶ ἡ. τὸ φῶς καὶ τὴν ἀλήθειαν Clem.ecl.35(p.148.2; M.9.717A); ἡ ἐν ἀλλῃ τινὶ κωλυούσῃ ἡ. τὴν ψυχὴν κακοδαιμονίᾳ Or.Cels.3.38

(p.235.3; M.11.969B); Chrys.hom.56.1 in Jo.(8.327D); 2. ποιέω c. infin. = διανοίγω τοὺς ὄφθαλμούς (ref. Gen.3:7); ὁ ὄφις ἡ. ἐποίησεν Hom.Clem.16.6.

ἀνάβλεψις, ἡ, 1. recovery of sight; lit., Sophr.H.mir.Cyr.et Jo.69(M.87.3664B); met., Mac.Aeg.hom.4.25(M.34.492C); 2. spiritual vision ὁ Παῦλος βούλεται τὸν μέγαν πλοῦτον, ὃν ἔγω, ὃς ἔστιν ἡ ἐν Χριστῷ ἡ. δοθῆναι τοῖς νιόῖς αὐτοῦ Ammonas ep.3(p.439.6); Chrys.hom.32.7 in Mt.(7.376A); ἡ. ὄφθαλμῶν γησίσω πρὸς τὸν θεοῦ ἀναβλεφάντων Nil.epp.3.243(M.79.500D).

*ἀναβλήκωμαι, bleed, Cyr.glaiph.Gen.1(1.15E).

ἀναβλήξω, 1. trans., pour forth; tears, Nonn.par.Jo.20:11(M.43.1909B); Chrys.hom.12.2 in Col.(1.1.415B); of Christ's body σωτηρίους πηγὰς ἡ. id.hom.25.4 in 1Cor.(10.217B); of apostles πηγὴν δογμάτων ἡ. id.hom.1.1 in Mt.(7.3C); of Job's body πηγὴν σκαλήκων ἡ. ib.1.5.5(192D); of the merciful πάντα ἡ. τὰ καλά Isid.Pel.epp.2.130(M.78.573C); ὁ τὰς τῆς δικαιοσύνης ~ων πηγὰς Thdt.Rom.3:7(3.39); 2. intrans., gush forth; of water, Just.dial.131.6(M.6.781B); of springs, Ath.gent.44(M.25.88B); of rivers, Philost.h.e.3.10(M.65.493B); †Caes.Naz.dial.147(M.38.1096); met. πηγὴν ὑδάτος ἀνέβλωσεν ὁ Χριστός Just.dial.69.6(637C); ἡ τοῦ...πνεύματος ~ει πηγὴ Thdt.xii proph.proem.(2.130B); τὸ πνεῦμα...ἔξ αὐτοῦ [sc. τοῦ νιός] ἤμιν ἡ. Gel.Cyz.h.e.2.23.5(M.85.1296C); of faith, Thdt.Col.2:7(3.485); of truth, Hom.Clem.17.17; of grace, Nil.epp.1.26(M.79.93C); of Law ἐκ τῆς Σιών ἀναβλύσσαντα νόμον Thdt.affect.10(4.966); (Ophite) of light from Bythus and Ennoia, Iren.haer.1.30.2(cf.M.7.695B); 3. swill, guzzle, Ephr.1.203F.

ἀνάβλυσις, ἡ, 1. gushing forth, Ath.gent.36(M.25.72C); Thdt.Ezech.47:1(2.1039); †Just.qu.et resp.5(M.6.1256B); 2. source, of BMV ἡ δαφνής τῆς εὐλογίας ἡ. Jo.D.hom.8.10(M.96.716C).

ἀναβλυστάνω, 1. = ἀναβλύζω 2.q.v.; 2. come up again, emerge to surface ρύπεντες...ἔπ' αὐτῇ [sc. τῇ Νεκρῷ θαλάσσῃ] ζῶντες ἀνέβωποι ~ονται †Hust.hex.(M.18.761C).

ἀναβοθρεύω, dig up, hence destroy utterly βωμούς Cyr.Juln.7(6².240B); met. τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὴν ρίζαν id.Chr.un.(5¹.722C); ὁ τοῦ θεοῦ λόγος τὴν ὡς ἔμφυτον ἐπιθυμίας οὐκ ~ει κίνησον id.ador.11(1.408C).

ἀναβόλαιον, τό, 1. part of the habit of a monk (prob. = ἀνάλαβος q.v.) τὰ <δὲ> ἡ. εἰσι κατὰ τὰ ἡ. ἀπέρ ἐφόρουν ἴμάτια [sc. οἱ θεῖοι ἀπόστολοι] †Bas.h.myst.23(p.263.4); 2. a vestment, prob. amice; typifying Inc., Tim.Ant.descr.BMV 7(M.28.953D); cf. anagolaium, id est amictum, Ordo Romanus 1.6(M.PL.78.940B).

ἀναβολέως, ὁ, 1. one who makes his way upwards οἱ πλέοντες τὰ βορέα καὶ δυτικά μέρη ἡ. καλούνται Cosm.Ind.top.1(M.88.881D); 2. for ἀνάλαβος (scapular) q.v. ἡ. ...τοὺς ὄρμους καὶ τὸν βραχίονας ἀνέχων Soz.h.e.3.14.8(M.67.1072A).

ἀναβράσω, 1. trans., stir up, make boil ὁ δαίμων...τὰ μέλη ~ει Nil.epp.2.167(M.79.281A); 2. intrans. and med., bubble, boil up, Ephr.3.66D; with laughter, Bas.ap.Schoi.in Jo.Clim.scal.7(M.88.20B).

ἀνάβρασις, ἡ, boiling up, Geo.Pis.hex.485(M.92.1473A).

ἀναβρύω, 1. trans., pour forth πηγὴ...ἀνέβρυνε γλυκύτατον πόμα Meth.symp.proem.7(p.6.4; M.18.33A); met. χορία...πλείστην...~οντα νομήν Cyr.Mich.70(3.468D); ἔνοιαι...νόμον...~ονσαι id.ador.16(1.579A); ἡ. τῆς καρδίας αὐτῶν τὰ διαθῆτα id.Soph.1(3.578B); ἡ. τὸν ὄνταν δόγον id.lx.97:8(M.69.1256A); τὰ ρέιθρα τῆς γραφῆς ἡ. Geo.Pis.hex.55(M.92.1430A); 2. intrans., gush forth, spring up σκάληκας ~οντας A.Thom.A 56(p.172.9); ὅδωρ...τὸ ἐν ἡμῖν ~ον Gr.Nyss.or.dom.2(p.28.30; M.44.1137B); τὴν ἐκ θεοῦ...~ονσαν ζωὴν id.jo.2.5(4.214); λογισμοὶ ~όμενοι Ph.Carp.Cant.199(M.40.125B).

ἀνάγαιος (-γειος), 1. upper, Pall.h.Laus.30(M.34.1098C; conj. ἀνάγεω p.86.3); ἀνάγετος Eus.v.C.3.37(p.94.11; M.20.1096C); 2. neut. as subst., upper floor, Pall.h.Laus.30(M.34.1098C; conj. ἀνάγεων p.86.7); of the Upper Room, Thphl.Al.fr.ep.pasch.1(M.65.53A); of kingdom of heaven ἡ. μέγα καὶ ὑπερκόσμιον Cosm.Ind.top.10(M.88.416B); of firmament opp. earth, ib.2 (conj. p.59.8 for 81C ἀνάγεων); ib.4(18B).

ἀναγγελία, ἡ, announcement, Gr.Nyss.Eun.3(2 p.15.11; M.45.580A).

*ἀναγγελώνεω, cry aloud, Cyr.hom.pasch.11.1(5².143E).

[*]ἀνάγειος, v. ἀνάγαιος.

ἀναγεννώ·, regenerate, bring to new birth;

A. ref. means of spiritual regeneration; 1. as work of God alone, Chrys.hom.50.3 in Mt.(7.517B); 2. of Father by H. Ghost, Clem.paed.1.5(p.102.20; M.8.276A); 3. of Christ, Just.dial.138.2(M.6.793B); Clem.exc.Thdot.80(p.131.25; M.9.696B); id.paed.1.6(p.119.18; M.8.308C); id.str.7.16(p.66.15; M.9.529B); id.q.d.s.23(p.175.3; M.9.628C); by his death, M.Thdot.3(p.134); 4. of Trin., Proc.G.Gen.

2:7(M.87.156D); **5.** of H. Ghost in baptism, with which regeneration is most freq. connected; **a.** sacramentally effected *τοῖς διὰ τῆς μυστικῆς ταύτης οἰκονομίας ~ωμέροις* Gr.Nyss.or.catech.34 (p.129.2; M.45.85C); **b.** by rite of baptism (v. βάπτισμα), Just.rapoi.61.3(M.6.420C); **c.** τὸ βάπτισμα...~τὸν νέον ἀνθρώπον A.Thom.A.132 (p.239.11); **d.** ~ώμεροι διὰ τοῦ θείου βαπτίσματος Or.sel.in Gen.2:13 (M.12.100B); **e.** μόνος τῶν...αὐτοκρατόρων Κωνσταντίνος Χριστοῦ μυστηρίοις ~ώμενος ἐτελειώθη Eus.v.C.4.62(p.143.20; M.20.1216B); **f.** ἀναγεννθέντες...διὰ τῆς ἐν τῷ βαπτίσματι χάρος Bas.Spir.26 (3.21E; M.32.113A); Gr.Nyss.Eun.1(1 p.106.6; M.45.340C); in rel. to Christ's baptism σήμερος ἀναγεννήσεις ὁ Χριστός, ηδη τέλεος ἔστιν η, ὅπερ ἀποπάτωτον, ἐλλιπής;...μή πούν ὄμοιογήσουσαν...πόλογον, τέλεον ἐκ τελεούν φύντα τοῦ πατρός, κατὰ τὴν οἰκονομικὴν προδιατέπωσιν ἀναγεννηθῆναι τελεῖος Clem.paed.1.6(p.105.7; M.8.280C); διὰ τοῦ ἴδοιον βαπτίσματος τὸ ἄγνον πνεύμα ἐπὶ τὸ ὑδωρ ἐπισπασμένος, ᾧτοι πάντων τῶν πνευματικῶν ~ωμένων πρωτότοκον αὐτὸν γενέσθαι Gr.Nyss.Eun.2(2 p.327.23; M.45.501C); **c.** hence regeneration is by water and Spirit (Jo.3:5) τὸ τέλεον ἀνθρώπου, τὸν ~ώμενον ἐξ ὑδατος καὶ πνεύματος, οὐ σαρκικόν Hipp.haer.5.8(p.96.4; M.16.315B); Proc.G.Is.55(M.87.2552A); **v.** διαγέννησις; **i.** associated sometimes more partic. with water-baptism τὸ λόγον...δὲ ὅν ἡ σάρξ τιμά ὑδατος ~ωμένη Clem.paed.2.12(p.228.8; M.8.540C); εἰς ἀφεσον ἀμαρτιῶν βαπτισθῆναι, καὶ οὕτως διὰ τῆς ἀγνοτάτης βαφῆς ἀναγεννηθῆναι θεῷ διὰ τοῦ σάζοντος ὑδατος Hom.Clem.7.8; πρωτογόνη ἀναγεννηθεῖς ὑδατοι ib.11.24; διὰ τοῦ ἐν τῷ βαπτίσματι ὑδατος ~ώμεθα Anast.S.Ps.6 (M.88.1129C); cf. ἦ...~ήρθοσα τιμία κολυμβήθρα Eustrat.v.Eutych.14(M.86.2289B); cf. ἐν τῷ ~ἀσθεῖ...διὰ τοῦ λοντροῦ παλιγγενεσίας Ph.Carp.Cant.181(M.40.117B); the water being connected with water from the side of Christ, Chrys.hom.85.3 in Jo.(8.507E); **ii.** sometimes with action of H. Ghost in baptismal rite as a whole τὸ πνεύμα τῆς ἀληθείας, τὸ παράκλητον, ἀφ' οὐ λαμβάνοντες εἰς ἀφαρσίαν ~ῶνται προστρότως οἱ πεφαντισμένοι Meth.symp.3.8(p.36.10; M.18.73C); regeneration being distinctive work of H. Ghost opp. angels, Didym.Trin.2.4(M.39.481C); τὸ...διαγεννήσας ἥμας ἐν ἐστὶ πνεύμα Chrys.hom.30.1 in Cor.(10.270B); Cyr.Is.4.2(2.609B); regeneration effected by indwelling, not merely by action at baptism τὸ τοῦ ἄγνοου ~ῶν...διὰ τοῦ κατοικεῖν ἐν αὐτοῖς id.thes.34 (5¹.349B); associated partic. with action in 'sealing' τοῦ ἀναγεννήσατος καὶ σφραγίσατος ἥμας ἀγίου πνεύματος Didym.Trin.2.12 (680A); **iii.** sometimes with baptismal formula ἐπὶ τῆς ἀναγεννηθεως ...τὰ...ῥήματα τοῦ θεοῦ, διὰ τοῦ ἵερεως λεγόμενα...ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ τῶν ὑδάτων, καθάπέρ εἴ τηδύν τούτη, διαπλάτεται καὶ ~ά τὸν βαπτιζόμενον Chrys.comm.in Gal.4:22(10.711C); cf.Proc.G.Gen.2:7(M.87.156D); **d.** hence freq. synonymous with βαπτίζω q.v., Clem.edl.7 (p.138.28; M.9.701B); Hom.Clem.11.26; Chrys.hom.54.4 in Mt.(7.551B); Pall.v.Chrys.9(p.56.10; M.47.33); ὅπερ.[sc. creed]...τῇ φωνῇ πάντων τῶν ~ωμένων προφέρεται Leo Mag.ep.28.1(p.11.14; M.PL.54.758A); hence, through baptism, Church regenerates ἡ ἐκκλησία συλλαβεῖν τοῦ πιστεύοντας καὶ ἀναγεννηθας Meth.symp.3.8(p.35.24; M.18.73B); ib.8.6(p.88.10; 148B); and minister of baptism can be said to regenerate ὁ ἐπίσκοπος...μετὰ θεοῦ πατήρ ὑμῶν διὰ ὑδατος καὶ πνεύματος ἀναγεννήσας ὑμᾶς Const.App.2.26.4; ib.2.33.2; **6.** regeneration effected by word of truth, Clem.prot.11(p.82.34; M.8.237A); through gospel, Proc.G.Is.1:20(M.87.1852B); through repentance, Clem.str.2.23(p.193.25; M.8.1097A); Church regenerated ἐξ ἐπαγγελίας Or.Cant.2(p.131.28; M.17.256C); **7.** not effected without faith, Clem.paed.1.6(p.106.8; M.8.281B); **ai** δὲ ψυχὴ διὰ τῆς πίστεως ~ῶνται Cyr.H.catech.1.2; τῆς ψυχῆς διὰ τῆς πίστεως ἀναγεννηθεῖσας ib.3.4; cf.tBas.Is.216(1.541C; M.30.492D); Cyr.thes.34(5¹.364B); by water, faith, and wood (i.e. Cross), typified by Noah's ark, Just.dial.138.2(M.6.793B); **8.** (Gnost.), effected through 'door of Jesus' (Jo.10:9); Hipp.haer.5.8(p.92.5; M.16.3146B).

B. characteristics and effects; **1.** believer is reborn in God, Eus.qu.Steph.suppl.7(M.22.965A); to God, Hom.Clem.7.8; into Trin., Clem.exc.Thdot.76(p.131.8; M.9.693C); into Christ, id.paed.1.6 (p.119.18; M.8.308C); εἰς τὴν ὑπέρ πάντα δύναμιν [Marcosian] Iren.haer.1.21.2(M.7.657B); **2.** new man is produced, A.Thom.A.132 (p.239.11); **3.** Ophite doctrine of regeneration through second creation κατὰ Χριστόν, Hipp.haer.4.48(p.71.24; M.16.314D); and of second Adam, ib.5.8(p.91.4; 3142C); **3.** regeneration necessary for salvation, ib.(p.93.5; 3146B); Serap.euch.19.3; Cyr.thes.34(5¹.364B); **4.** and for entry into kingdom of heaven (Jo.3:5); Hom.Clem.11.26; v. βασιλεία, βάπτισμα; **5.** confers royal status on believer ὁ ἀναγεννήσας με...βασιλέων ἐπόιησε βασιλικάτερον M.Thdot.3(p.134); **6.** and immortality, Hipp.haer.5.8(p.95.24; M.16.3150A); Meth.symp.3.8(p.36.10; M.18.73C); Hom.Clem.11.25; cf.Gr.Nyss.Eun.1

(1 p.106.6; M.45.340C); and eternal life, Clem.exc.Thdot.80(p.131.25; M.9.696A); id.q.d.s.23(p.175.3; M.9.628C); **7.** leads to ἀνάτανοις q.v., id.paed.1.6(p.116.30; M.8.304A); μέγεθος καὶ κάλλος ἀρετῆς Meth.symp.3.8(p.37.12; M.18.76A); God's blessing, Thphl.Ant.Autol.2.16(M.6.1077C); knowledge of God, Clem.paed.1.6(p.104.28; M.8.280B); unity with God, Cyr.thes.34(5¹.349B); deification, cf. Didym.Trin.2.4(M.39.481C); v. ἀναγέννησις; **8.** confers adoptive sonship ὁ πατήρ...ἀναγεννήσας πνεύματι εἰς νιοθεῖαν Clem.paed.1.5 (p.102.20; M.8.276A); Const.App.2.26.4; cf.Gr.Nyss.Eun.2(2 p.327.23; M.45.501C); thereby producing new race Χριστός...ἀρχὴ...ἄλλον γένους γέγονεν τοῦ ἀναγεννηθέντος Just.dial.138.2(M.6.793B); and brotherhood among Christians, Clem.str.2.9(p.134.23; M.8.976C); **9.** conforms man to God μόρφωσον πάντας τοὺς ~ωμένους τὴν θείαν καὶ ἄρρητόν τους μορφήν Serap.euch.19.3; **10.** changes men from σαρκικοί ορ φυσικοί into πνευματικοί, Hipp.haer.5.8(p.93.18; M.16.3146C); ib.5.21(p.124.2; 3190B); ἡ ἐκκλησία...~ῶσα τὸν φυσικὸν εἰς πνευματικόν Meth.symp.8.6(p.88.11; M.18.148B); **11.** regenerated are delivered from Devil and carried up to God's throne (exeg. Apoc.12:4), ib.8.10(p.92.11; 153A); **12.** and are placed in paradise (i.e. Church), Or.sel.in Gen.2:13(M.12.100B); **13.** flesh is regenerated through Christ, Clem.paed.2.12(p.228.8; M.8.540C); **14.** regenerated are fed with milk of the word (1Cor.3:2), ib.1.6(p.115.1; M.8.300A); ib.(p.119.19; 308C); Proc.G.Is.60(M.87.2633B). **ἀναγέννησις, ἡ, regeneration;**

A. nature and effects; **1.** spiritual, Cyr.H.catech.1.2; ἡ...ἐντολὴ θεωρουμένη, ὀφθαλμοῖς ὡς βλεπομένην Gr.Nyss.bapt.Chr.(M.46.580I); Bas.hom.13.1(p.2.133D; M.31.424B); ἡ νοητὴ περὶ ὑμᾶς ἡ. Cyr.Is.4.2(2.608D); χρησίουν ἔτέρας ὠδόνος πνευματικῆς καὶ ἡ. νοητῆς id.resp.10 (p.593.20; 6².370B); **2.** is in Christ, conferring spirit of adoption (Rom.8:15) διὰ τῆς ἐν ἐμοὶ ἡ. τὸ τῆς νιοθεῖας πνεύμα ἀπειληφότες, ἵνα χρηματίσητε νιοι θεοῦ Or.or.15.4(p.335.25; M.11.468B); id.Jo.20.17(15; p.349.2; M.14.609B); Cyr.H.catech.1.2; †Gr.Nyss.hom.2.61 in Jo.(p.132.8); **3.**, τῆς νιοθεῖας περιποιοῦσα τὴν δόξαν τοῖς αὐτῆς ἀξέlos καὶ κεκλημένοις...παρὸς κυρίου Cyr.Os.1(3.29A); **3.** means towards attainment of heavenly and perfect man (cf. Eph.4:13), Hipp.antichr.3(p.6.19; M.10.732A); cf. Gnost. doctrine; **a.** of regeneration of primal man by 'last man' (Marcosian), Iren.haer.1.14.6(M.7.608A); Hipp.haer.6.47(p.179.10; M.16.3271B); **b.** of regeneration of Adam (Naassene) περὶ...τῆς ἀνόδου αὐτοῦ, τούτεστι τῆς ἡ, ἵνα γένηται πνευματικός, οὐ σαρκικός ib.5.8(p.92.15; 3143C); **4.** restores divine image in man, Cyr.resp.10(p.593.20; 6².370B); grace of regeneration being conferred by Christ in place of grace which Adam lost, Didym.Trin.1.27(M.39.401B); **5.** results in transformation of life, Gr.Nyss.or.catech.40(p.159.11; M.45.101B); newly regenerate soul being free from guilt, id.bapt.Chr.(M.46.581A); **6.** baptismal (v. infra) regeneration necessary for attainment of resurrection, id.or.catech.35(p.137.9; M.45.924A); **v. βάπτισμα;** **7.** leads on to ἀνάτασις q.v. and thence to ἐπίγνωσις τῆς ἀξίας τοῦ ἀναπλάσαντος Gr.Naz.or.31.28(p.182.1; M.30.165A); **8.** results in deification εἰ οὐν ἀθάνατος γέγονεν ὁ ἀνθρώπος, ἔσται καὶ θεός. εἰ δὲ θεός... μετὰ τὴν τῆς κολυμβήθρας ἡ γίνεται, εὐρίσκεται καὶ συγκληρονόμος Χριστοῦ †Hipp.theophr.8(p.262.11; M.10.860A); cf.Didym.Trin.2.1(M.39.453A); **9.** produces τὴν νέαν καὶ καινὴν συγαγωγὴν of Church, Cyr.Ps.8:3(M.69.757C); and establishes relation of brotherhood between Christians, Isid.Pel.ep.1.171(M.78.296A); **10.** is only source of grace whereby knowledge of Trin. is granted to men, Eus.Marcell.1.1(p.3.11; M.24.716B).

B. means of regeneration; **1.** through Christ, Or.or.15.4(p.335.25; M.11.468B); Didym.Trin.1.27(M.39.401B); **2.** by Father, when man keeps the commandments, Or.Jo.20.17(15; p.349.2; M.14.609B); **3.** as new birth, regeneration is presided over by 12 apostles, as ordinary birth by 12 signs of zodiac, Clem.exc.Thdot.25(p.115.14; M.9.672B); **4.** baptismal; **a.** foreshadowed by association of Levitical ablutions with human generation, Clem.str.3.12(p.234.8; M.8.1184B); **b.** not conferred by John's baptism, Or.Jo.6.33(17; p.143.12; M.14.257B); **c.** but Christ's baptism by John an example of conferment of divine sonship upon all who are regenerated by baptism, Eus.qu.Steph.suppl.5(M.22.961D); Christ received adoptive sonship at baptism in respect of his humanity, Father testifying to regeneration conferred by it, Thdr.Mops.fr.inc.8(p.298.25; M.66.980D); **d.** through Christian baptism; **i.** as sign of regeneration τὸ βάπτισμα ἀναγεννήσεως ὑπάρχον σημεῖον Clem.edl.5(p.138.15; M.9.700D); **ii.** effecting regeneration, Just.rapoi.61.3(M.6.420C); ἐξάρηντον τοῦ βαπτίσματος, τῆς εἰς θεόν ἡ. Iren.haer.1.21.1(M.7.657B); βάπτισμα τοίνυν ἐστὶν...ἀνακαίνωσιν καὶ ἡ. αἵτια Gr.Nyss.bapt.Chr.(M.46.580D); Nil.ap.Proc.G.Cant.8:5(M.87.1741C); **iii.** effected by

water and Spirit (cf. Jo.3:5) δι' ὑδατος καὶ πνεύματος ἡ δ., καθάπερ καὶ ἡ πᾶσα γένεσις. πνεῦμα γάρ θεοῦ ἐπέφερε τῇ ὁβίσσων [Gen.1:2] Clem.edl.7(p.138.26; M.9.701A); τῇ δὲ ὑδατος δ. καὶ πνεύματος Gr. Naz.or.18.13(M.35.1000D); †Gr.Nyss.hom.2.61 in Jo.(p.132.8); Thdt. Ezech.47:1(2.1039); by prayer, epiclesis, water and faith, Gr.Nyss. or.catech.33(p.124.1; M.45.84B); iv. associated partic. with baptismal water τὸ...εἰς δ. λουτρόν Just.Iapol.66.1(M.6.428B); Cyr.H. catech.1.2; δ. τὸ πράγμα ἔστι, καὶ πάλιν γεννάμεθα, ὅπερ ἀπὸ τῆς μήτρας, οὕτως ἀπὸ τῶν ὑδάτων Chrys.hom.2.7 in 2Cor.(10.439B); with baptismal formula united with water, Chrys.comm.in Gal.4:22(10.711C) cit. s. ἀναγεννᾶν; with grace acting through water δημονργεῖ δὲ τῇ δ. ἡ χάρις, ὡς ἐν μήτρᾳ τῇ κολυμβήθηται τὸ ἐμβαλλόμενον ἀναπλάσσει Bas.Sel.pasch.1.5(M.28.1080D); water of regeneration being connected with water from side of Christ, Gr.Ant.mul. ung.2(M.88.1840D); Jo.D.f.o.4.9(M.94.1121A); v. associated partic. with action of H. Ghost, Hipp.antichr.3(p.6.18; M.10.732A); ἀμφότερα συνῆψεν ὁ κύριος, τό τε ἐξ ὑδατος εἰς μετάνοιαν, καὶ τὸ ἐκ πνεύματος εἰς δ. †Bas.Is.137(1.475A; M.30.341A); Gr.Naz.or.31.28 (p.182.1; M.36.165A); Didym.Trin.2.1(M.39.453A); Nil.ap.Proc.G. Cant.8.5(M.87.1741C); Proc.G. Is.60:4(M.87.2021D); vi. hence is ἡ διὰ τῆς πνευματικῆς μητρὸς δ. Jo.VI.H.v.Jo.D.7(M.94.440B); vii. as synonym for βάπτισμα q.v.: ζέν ὑδωρ, ἔνθε νά τῶν δικαίων γίνεται δ. Clem.contest.1; Hom.Clem.11.35; Lit.ap.Const.App.8.8.1; Dion. Ar.e.h.2.1(M.3.392A); Max.opusc.(M.91.104C); hence viii. regeneration is sacramental τὴν μυστικὴν δ. Eus.Marcell.1.1(p.8.21; M.24.728C); v. μυστικός; ix. baptismal regeneration denied by Marcionians, Iren.haer.1.21.1(M.7.657B); x. regeneration effected through faith (associated with baptism), cf.Cyr.H.catech.1.2; 5. object of Gnostics' γνῶσις which delivers men from power of fate, Clem.exc. Thdot.78(p.131.19; M.9.696A).

C. regeneration associated with milk of the word (1Cor.3:2), v. γάλα.

D. δ. of penance compared with baptismal παλιγγενεσία, Ast.Am.ap.Phot.cod.271(M.104.213B).

E. of resurrection; of Christians λυτρωσάμενος...εἰς δ. πνεύματος καὶ ψυχῆς καὶ σώματος· ἀπὸ φθορᾶς εἰς ἀφθαρσίαν Pap.Chr.(p.442); of Christ μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας τῆς ἐκ νεκρῶν δ. (v.l. ἀναστάσεως) †Cyr.H.occurs.12(M.33.1200B); Leo Mag.ep.45.2(p.48.6; M.PL.54.836A).

F. apparently in sense of γέννησις: εἰ μηδὲν πρὸς τὴν δ. συντελοῦσιν οἱ ἀστέρες, οὐδὲ ἔστιν ἔκειθεν τὰ ἡμέτερα στοχάσασθαι, πῶς τῇ γεννήσει τοῦ Χριστοῦ ἀπότηρα ἐπανέτελεν; †Caes.Naz.dial.107(M.38.973).

*ἀναγέραστος, unhonoured, †Caes.Naz.dial.140(M.38.1048).

ἀναγῆς, polluted, unclean ἀνάθημα...ἐπὶ τῷ...δ. Thdt. Is.13:3 (2.260; conj. ἐναγός p.65.29); of women after childbirth, †Meth.Sym.et Ann.3(M.18.353B).

ἀναγ(γ)νώσκ-ω, A. read; 1. ref. imperial legislation against prophetic books θάνατος ἀριστὴ κατὰ τῶν τὰς Υατάσπους ἡ Σβύνθης ἡ τῶν προφητῶν βίβλους ~όντων Just.Iapol.44.12(M.6.396C); 2. of Christian reading; a. in gen. μὴ ~ε 'Ελληνικὰ βίβλους, μήτε ιστορικά, ἡ τροπολογικά, παλαιάν τε μὴ προσφαντος τὸ σύνολον. ~ε δὲ τὴν νέαν διαθήκην, μαρτυρικὰ δέ, καὶ τοὺς βίους τῶν πατέρων σὺν τὰ γεροντικά Nil.epph.4.1(M.79.544D); contrast encouragement of classical learning in Bas.leg.lib.gent. passim and Socr.h.e.3.16.9 (M.67.420B), v. παλέωντος; reading of apocrypha forbidden, Cyr.H. catech.4.33; Const.App.3.5.2; μὴ σήμερον ἀναγνώσῃς, καὶ αὔρων κιθαρίστης Ephr.3.19B; to be preceded by prayer, id.ap.Max.cap.theol.procm.(M.91.721A); τοῦ μὴ ~ειν πολλῷ χείρον τὸ καὶ περιττὸν εἶναι τὸ πράγμα νομίζειν Chrys.hom.2.5 in Mt.(7.30A); ~οὖν, ἵνα γνωσκῆς. εἰ δὲ γνώσκειν οὐ βούλει, μὴ ~ε, ἵνα μὴ καταγνώσκῃ, ὡς ἄγνωστον ~εις Isid.Pel.epph.1.141(M.78.277A); ἔστω σοι ἐργάτης ὅντι τὰ ~όμενα πρακτικά τούτων γαρ ἡ ἐγγραφία περιττὴν ποιεῖ τὴν τῶν λοιπῶν ἀνάγνωσιν Jo.Clim.seal.27(M.88.1116C); b. in public worship προσέχειν τοῖς γεγραμμένοις, ἵνα καὶ ἔαντον σώσητε καὶ τὸν ~οντα ἐν ὑπὲν 2Clem.19.1; τὰ ἀπομνημονεύματα τῶν ἀποστόλων ἡ τὰ συγγράμματα τῶν προφητῶν ~εται, μέχρις ἔχωρει Just.Iapol.67.3 (M.6.429B); list of books read, Const.App.2.57.55.; ἀνεγνώσθη...ἡ αἱρορροῦσσα Chrys.hom.in Is.45:7(6.149A); ἔξεστω...~εσθαι τὰ πάθη τῶν μαρτύρων, ἡγίκα αἱ ἐτησίαι αὐτῶν ἡμέραι ἐπιτελοῦνται Cod.Afr.46; books that may be read in church (i.e. canonical opp. apocryphal), CLaod.can.60; Cod.Afr.24; cf. σοῦ μὲν ἐν ἐκκλησίαις μὴ ~εται, ταῦτα μηδὲ κατὰ σαντὸν ~εi Cyr.H.catech.4.36; ref. books which may be read to catechumens, i.e. Sap. Ecclus. Esth. Judith Tob. Did. Hieron. ἔτερα βιβλία τούτων ἔξασθε οὐ κανονιζόμενα μέν, τετυπωμένα δὲ παρὰ τῶν πατέρων ~εσθαι τοῖς ἀρτί προσερχομένοις καὶ βουλομένοις κατηχεῖσθαι τὸν τῆς εὐσεβείας λόγον...κάκειν

κανονιζόμενων, καὶ τούτων ~ομένων, οὐδαμοῦ τῶν ἀποκρύφων μνήμη Ath.ep.fest.39.11f.(p.88; M.26.1437C); †Ath.synops.2(M.28.289B).

B. act as reader εἰς τὸ ~ειν δεχόμενα Bas.ep.217 can.69(3.327D; M.32.800C); Const.App.2.26.3; Cod.Afr.54; ὁ ~ων reader, Just.Iapol.67.3(M.6.429B); Chrys.hom.3.4 in 2Thess.(11.527D); compared with Levites, Const.App.2.25.3.

C. recite, quote, Gr.Nyss.Eun.1(p.157.12; M.45.397C); ref. Mt. 15:4 τὸν νόμον ~εi Chrys.hom.51.2 in Mt.(7.522A); νόμος ἔστι παρὰ τοῦ θεοῦ κείμενος, διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου τοῖς Ἰουδαίοις ἀναγνωσθεῖς ib.64.1(635B); Thdt.haer.5.25(4.466).

D. say in writing ~ω ἕμεν ἐνευξιν 2Clem.19.1; Eus.Epi.fr.dogm. (M.86.541B).

E. study, Jo.Mal.chron.14 p.352(M.97.525A).

F. arrange for reading, divide into lessons τὴν τε τῶν Πράξεων βίβλον...ἀναγνῶναι τε κατὰ προσωδίαν Euthal.Diac.ac.proem.(M.85.633B).

*ἀνάγλιος, unholy, Gr.Naz.ep.79(M.37.149A, v.l. ἀναγνος).

*ἀναγκαιοκτήμων, possessed of bare necessities, Nil.epp.3.110(M.79.436B).

ἀναγκαῖος, 1. necessary; neut. plur. as subst., genitals, Athenag. leg.22.4(M.6.937C); A.Paul.et Thecl.35(p.262.2); Thdr.Lect.fr.(M.86.221B); 2. valued, important ἐν πρώτοις καὶ δ. φίλων τε καὶ οἰκείων Eus.v.C.1.16(p.16.10; M.20.932B); of bishops συνεῖναι αὐτῷ [δεῖν] τινας τῶν δ. ἐθεοεβείᾳ προμηθούμενος ib.4.56(p.140.27; 1208B); of Ηεκάρια δέχεται αὐτὰ ὡς δ. ἡ καβολικὴ ἐκκλησία Leont.N.v.Sym.40 (M.93.1720A); 3. costly, T.Job 40(p.130.6); Pall.h.Laus.6(p.23.11; M.34.1018D); Leont.N.v.Jo.Eleem.22(p.42.21).

*ἀναγκαστός, δ. compulsion; pressure of a crowd, Steph.Diac.v.Steph.(M.100.1077A).

ἀναγκαστικός, 1. coercive, opp. persuasive ἡ θελα χάρις προτρεπτική, οὐκ δ. Mac.Aug.libert.men.3(M.34.937B); id.cust.cor.12 (M.34.836A); οὐκ δ. τοῦ θεοῦ η κλῆσις Chrys.hom.8.3 in Mt.(7.770B); 2. genit., necessitating ἵνα μὴ δοκῇ ἡ πρόρρησις...δ. τις εἴναι τῆς παρακούς ib.77.3(745A); ib.68.1(670I); 3. cogent, compelling credence, of logical proof 'Ἐλλήνες δὲ σοφίαν ζητοῦσι, τοὺς δ. καλούμενούς λόγους καὶ τοὺς ἄλλους συλλογισμούς δηλονότι Clem.str.1.18 (p.57.2; M.8.804B); ib.6.9(p.470.32; M.9.300A).

ἀναγκαστικῶς, 1. by compulsion, of necessity ὁ θεός εἰ τῷ εἴναι ποιεῖ, δ. ποιεῖ αἱ ποιεῖ †Just.qui.Chr.3.2(M.6.1436A); ib.3.3(1436V).

ἀναγκαστῶς, = foreg. 1, Cyr.H.catech.4.34.

ἀνάγκη, ἡ (cf. εἰμαρμένη), necessity, dist. from πρόνοια and εἰμαρμένη: τῶν γνωμένων..., ἡ θεόν φασιν αἴτιον εἴναι, ἡ δ., ἡ εἰμαρμένη...ἀλλὰ τοῦ μὲν θεοῦ ἐργον, οὐδια καὶ πρόνοια τὸ δὲ δ., τῶν δειπνάντων ἔχόντων ἡ κίνησις: τῆς δὲ εἰμαρμένης, τὸ δὲ εἰς τὰ δι' αὐτῆς ἐπειτελοῦθαι· καὶ γὰρ καὶ αὐτὴ τῆς δ. ἐστῑ Jo.D.f.o.2.25(M.94.957A);

A. pagan belief; 1. its absurdity εἰ γάρ δὲ ἐπὶ στρατείαν ὅρμῶν οὐκ ἐκ προαιρέσεως οἰκεῖας τοῦτον ἐπραττεν, ἐλανύμενος δὲ ὑπὸ τῆς ἔξασθεν δ., δηλονότι καὶ ἐπὶ ληστείαν καὶ τυμβωρυχίας...πῶς οὖν ὁ ταῦτα μὴ ἐξ αὐτοῦ ἡγούμενος ἐγχειρεῖν, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἔξασθεν δ., προσέξοι ἀν ποτε τῷ τουθετοῦντι; Eus.p.e.6.6(M.243C; M.21.413U); καὶ μὴν καὶ νόμους ἀνταρτέοντις ἀν οὗτος ὁ λόγος...τί γὰρ δὲ προστάπτεν...τοῖς δὲ ἔτερας κατεσχημένιας; ib.(244D; M.416C); Gr.Nuz.carm.1.1.5.25(M.37.426); †Chrys.prov.5(2.770E); 2. its impurity δ..δ. τε καὶ ἄστρων φορᾶς ἀναρτῶν τὰ πάντα, τῆς τε τῶν πλημμελουμένων ἀνθρώπους ἀποτίας, μὴ ἐξ ἡμῶν εἴναι φάσκων τὰ αἴτια, ἀλλ' ἐκ τῆς τὰ πάντα κινούσης δυνάμεως, πῶς οὐκ ἀναστον...λογισμὸν εἰσφέρον ἄν; Eus.p.e.6.6(M.250D; M.21.425C); ib.(251C; M.428A); εἰτ' οὖν αὐτὸς [sc. θεός] καθ' ἑαυτόν, εἴτ' οὖν πάντας αὐτὸς διὰ τοὺς ἀλλῆς πρὸς αὐτούς [sc. θεούς] εἰσφέρειν, τοὺς οὐκ ἐθέλοντας τοῖς κακοῖς περιβάλλοντας, αὐτὸς δὲ ἐτῇ, καὶ οὐκ ἄλλος, δ. πάντων κακῶν πατητικός...καὶ τίς ἂν τούτου γένοιτο ἄν ἔπειρος λόγων ἀστεβέστερος; ib.(251D; M.428B); δ. θεός λέγει· παρέθηκά σοι...τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, οὐ ἐὰν θέλῃς ἐκτεινόν σου τὴν χεῖρα· δ. δαίμων λέγει, ὅτι οὐκ ἔστιν εἰ σοὶ τὸ ἐκτεινέν τὴν χεῖρα, ἀλλ' δ. τινὶ †Chrys.prov.2(2.758I).

B. man not subject to it, Meth.arbitr.16(p.186.14; M.18.264B); this esp. proved by totally new facts of Christian dispensation, Eus.p.e.6.6(M.253D; M.21.432A); and by diversity of circumstances of children born at same time, Gr.Nyss.fat.(M.45.157C); οὐδεμία δ. τὰ ἡμέτερα ὄγκεται, πάντα δὲ ἐλευθερίᾳ προαιρέσεως τετίμεται Chrys.hom.div.8.6(12.381B).

C. δ. and Christian life; 1. Christianity liberates from it, Barn. 2.6; ἐπειδὴ τὴν πρώτην γένεσιν ἡμῶν ἀγνοοῦντες, κατ' δ. γεγενέμεθα ἐξ ὑγρᾶς σπορᾶς...καὶ ἐν ἔθεσι φαύλοις...γεγόναμεν, ὅπως μὴ ἀνάγκης τέκνα...μένωμεν...ἐπονομάζεται τῷ ἐλομένῳ ἀναγεννηθῆναι...πό τον πατρὸς...διομένοις Just.Iapol.61.10(M.6.421A); 2. virtue not a matter

of ἀ., Clem.*paed.1.9*(p.141.7; M.8.353B); πραιεῖς δὲ τοὺς κατὰ προ-
άρεσιν, οὐ κατ’ ἄ. ἐπανεῖ id.*str.4.6*(p.264.12; M.8.1248B); ἥδινατο...
ὅ...θεός ποιῆσαι νομίζουν ἀγαθὸν ἐν τῷ ήμεν, ἵνα ἔξ ἀ. ἐλεημοσύνας
διδῶμεν καὶ ἔξ ἀ. σωθροῦμεν, ἀλλ’ οὐ βέβαιόληπται διὸ μὴ...ἔξ ἀ.
προστάσεος ἥμιν ποιεῖν ἵνα ἔκονσιν οὐ τὸ γνόμενον Ορ.
hom.20.2 in Jer.(p.178.22; M.13.504A); μηδὲν τῶν εἰς ἀγασμὸν ἀνα-
φερομένων κατ’ ἄ. γένοιτο...ἀλλὰ κατὰ πρόθεσιν αὐτεξόσουν Meth.
symb.3.13(p.42.14; M.18.81C); virginity esp. freeing from ἀ. im-
posed by passions, *ib.8.13*(p.98.18; 161A); cf.*ib.8.2*(p.82.9; 140B);
3. exeg. Mt.18:7 ὅταν δὲ ἀ. εἴπη, οὐ τὸ ἀδιαφρετὸν τῆς ἔξουσίας
ἀναπόνησιν, οὐδὲ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πρωτεύεσσας, οὐδὲ ἀ. τοὺς πραγμάτων
ὑποβάλλων τὸν βίον...ἀλλὰ τὸ πάντας ἔσθμεν προλέγει Chrys.*hom.59.1 in Ml.*(7.594B); id.*hom.27.2 in 1Cor.*(10.2428C).

D. in Arian controversy; 1. ref. Son's generation; a. in argument agst. Ath. τοὺς οὐ βουλήσεις οὐδὲ θελήσεις γεγενήσθω τὸν ιδίον
εἰρηκότας ἀνευλαβός, ἀ. δὲ...ἀδιούληπτον καὶ ἀπροσάρετον περιτεθει-
κότας τῷ θεῷ *Symb.Ant.*(345)S(p.253.23; M.26.732D); *Symb.Sirm.1.*
25(p.256.12; M.26.740B); b. refuted λέγοντες [sc. Arians]: εἰ μὴ βου-
λήσει γέγονεν, οὐκόντων ἀνάγκη καὶ μὴ ἡδῶν ἔσχεν ὁ θεὸς ιδίον, καὶ τίς ὁ
τὴν ἀ. ἐπιβαλλάντων, πονηρότατο...οἱ δὲ ἐπιλαθμένοι, ὅτι περὶ¹
νιοῦ θεοῦ ἀκούνονται, τολμῶσιν ἀνθρωπίνας ἀντιθέσεις λέγενται ἐπὶ θεοῦ, ἀ.
καὶ παρὰ γνώμην, ἵνα τὸ εἶναι ιδίον ἀληθινὸν ἀρνήσωνται τοῦ θεοῦ·
ἐπεὶ εἰπάτωσαν ἥμιν αὐτοῖς: τὸ ἀγαθὸν εἶναι...ἔκ βουλήσεως πρόσεστιν
αὐτῷ, ἡ οὐ βουλήσεις; εἰ μὲν οὖν ἐκ βουλήσεως, σκοπεῖν δεῖ, ὅτι ἡρξατο
μὲν εἶναι ἀγαθός, καὶ τὸ μὴ εἶναι δὲ αὐτὸν ἀγαθὸν ἐνδεχόμενον ἔστι...εἰ
δὲ διὰ τὸ ἐκ τούτων ἀποτον οὐκ ἐκ βουλήσεως ἀγαθός...ἔστιν, ἀκούσα-
των ἀπέρ εἰργασιν αὐτοῖς οὐκόντων ἀνάγκη καὶ μὴ ἡδῶν ἔστιν
ἀγαθός, καὶ τίς ὁ τὴν ἀ. ἐπιβαλλάντων αὐτῷ; εἰ δέ ἀποτόν ἔστι λέγενται ἐπὶ¹
θεοῦ ἀ., καὶ διὰ τοῦτο φύσει ἀγαθός ἔστιν εἴη ἀν πολλῷ μᾶλλον...τοῦ
νιοῦ φύσει καὶ οὐκ ἐκ βουλήσεως πατήρ Ath.*Ar.3.62*(M.26.453B-
456A); 2. ref. subordination of Son ἐξ ἀ. δέ τιος τὸ ἑλαττον ἐπὶ¹
τῆς τοῦ μονογενοῦς ὑποστάσεων νοεῖ...λέγων...ἀ. πάσα τὰς ἔκάστη
τῶν οὐδισμῶν ὑπομένεις ἐνεργεῖας ἀλέπτους τοις μείζονεis εἶναι. τὴν ἀ.
τὴν ταῦτα ἐν τῇ θεϊ φύσει βιαζομένην...οὔτε...οὐνέιναι μέχρι τοῦ
νῦν δεδυνήμεθα. τέως γάρ παρὰ πάσα κρατεῖ τὸ δόγμα...οἵτινεις
τις ἀ. τῆς θείας φύσει τοις πατέρα Clem.*prot.10*(p.72.10; M.8.213B); 3.
ref. Christ's sinlessness λέγετε [sc. Arians]: εἰ ἡ ἀμάρτησα φύσις ἐν τῇ
ἀνάγκη γέγονεν, ἀμάρτιαν μὴ ποιήσασα, ἀνάγκη²
τούντων κατέχεται: τὸ δὲ ἀνάγκη κατεπέμποντος βίαιον ἐστὸν εἴτε
τούντων: εἰ τὸ μὴ ἀμάρτανεν κατὰ ἀ. γίνεται, τὸ ἀμάρτανεν κατὰ φύσιν
ἔσται: διόπειτο οὖν τὸν τῆς φύσεως δημιουργὸν τῆς ἀμάρτιας εἶναι
ἐνεργόν. εἰ δὲ βιασθμία ἔστι τὸ τοιούτον, κατὰ ἀ. δὲ τὸ ἀμάρτανεν
συμβέβηκε: πρόδηλον, ὅτι τὸ μὴ ἀμάρτανεν κατὰ φύσιν γέγονε. διὰ
τοῦτο, ἐν τῇ τοῦ λόγου θεότητι ὀφέλεα η τοῦ δούλου μορφή, οὐκ
ἀνάγκη ὑποκειμένη, ἀλλὰ φύσει καὶ δυνάμει, τὴν ἀναμαρτησίαν
ἐπιδεικνύνται, διαλύσασα τὸν τῆς ἀ. υπὸν *†Ath.Apoll.9*(M.26.1145C-
1148A).

*ἀναγλυφάριος, sculptor in bas-relief, Mac.Aeg.*hom.16.7*(M.34.
617C).

ἀναγνωρίζω, 1. recognize, in world to come διτῶς ἔκαστος
ἀναγνωριεῖ τὸν πληροῦν αὐτοῦ οὐ τῷ τοῦ σώματος σχήματι ἀλλὰ τῷ
δοτηρικῷ τῆς φυχῆς ὅμματι *†Jo.D.fid.dorm.20*(M.95.276A); 2. ac-
knowledge *ἀναγνώσιον* τὸν πατέρα Clem.*prot.10*(p.72.10; M.8.213B);
3. meet, see again, Herm.*vis.1.1.1*.

ἀνάγνωσις, ἡ, A. reading, of scripture; 1. privately; a. in gen.
εὐχῆς καὶ ἀ. ... ὁ καιρός [sc. the morning] Clem.*paed.2.10*(p.215.9;
M.8.512B); followed by prayer, Bas.*ep.2.4*(3.73C; M.32.229B); ref.
monks, *†Ath.ep.Cast.1.5*(M.28.856C); children to be trained by
example to devote time to it, Chrys.*hom.21.2 in Eph.*(11.160B);
b. benefits and effects; in gen., id.*hom.35.1 in Gen.*(4.349C);
ἡ γάρ τῶν γραφῶν ἀ. τῶν οὐρανῶν ἔστιν ἀνοεῖται id.*hom.2.2 in Is.6.1*
(6.108A); indispensable for salvation, id.*Laz.3.2*(1.738A); purifies
soul, *ib.739B*; defence against sin, *ib.3.3*(740E); sanctifies, id.
hom.23.3 in Jo.(8.188D); rescues from evil thoughts, id.*hom.3.1 in*
Ac.princ.3.72E; in time of sorrow, id.*poenit.4.1*(2.302C); ἡ τῆς ἀ.
τυχάντες χρητομαθῆς πραγματεία, σύσημέραι πρὸς θεωρίαν τῆς τῶν
καλῶν γνώσεως...τὴν φυχὴν ἔξασκοῦσα Euthal.Diac.*Ac.proem.*(M.
85.633B); *Nil.epp.2.198*(M.79.304D); restrains wandering mind, id.
inst.(M.79.1236A); *†Nil.perist.4.1ff.*(M.79.825BFF.); θαυμάζειν...οἵτινεις
δὲ θεοῖς ἔρως οὐκ ἔτρωσεν ἐκ τῆς συνεχούσης ἀ. Isid.Pel.*eppr.1.27*(M.78.
200B); περὶ τῆς ἀνασθησίας τῆς φυχῆς...συνεχῆς ἀ. τῶν δεινῶν γραφῶν
συμβάλλεται Dor.*doct.20*(M.88.1812A); Jo.Clim.*scal.26*(M.88.1116C);
c. conditions; effective even if not understood, Chrys.*Laz.3.2*(1.
739C); but faith necessary οὐδὲν ἔκποντο μέγιτα τοις γενναῖοι,
ἀπὸ τῆς ἀ. σωθήσασθαι προσδοκῶντες μόνης, πάστεις ἔργοιαν id.*hom.*
41.1 in Jo.(8.243B); also prayers, psalms and vigils, *Nil.epp.4.60*

(M.79.577B); 2. publicly; denoting sometimes act of *reading* and
sometimes *passage for reading, lection*; a. in gen. ἡ τε ἄλλη παιδεία
χρήσιμος ἡ τε τῶν γραφῶν τῶν κυριακῶν ἀ. εἰς ἀπόδειξην τῶν λεγομένων
ἀναγκαῖ Clem.*str.6.11*(p.477.34; M.9.313A); b. liturg. τὰ ρήματα
τῆς ὀλης σήμαρον ἀ. Or.hom.4.1 in *Jer.*(p.23.5; M.13.286A); ἡ δὲ ἀ.
ἡ ἐπιστολαὶ Παύλου πρὸς Τιμόθεον καὶ Τίτον *†Pion.n.Polyc.22*
έμριψενται ἀπὸ γάλασσης εἰς γάλασσαν ἐν ταῖς ἀ. ἡ ἐν ταῖς προσομοίωσις
Επιρh.exp.fid.21(p.522.23; M.42.825A); τὴν ἀ. τοῦ νόμου καὶ τῶν
προφητῶν, τῶν τε ἐπιστολῶν ἥμῶν καὶ τῶν Πράξεων καὶ τῶν εναγ-
γελιῶν Lit.ap.*Const.Appr.8.5.11*; τῆς ἀ. τῆς κατὰ τὸν τελώνην καὶ τὸν
Φαρισαῖον Chrys.*poenit.2.4*(2.202A); Euthal.Diac.Ac.(M.85.636B)
cit. s. κεφάλαιος; Dion.Ar.e.h.3.2(M.3.425C); πρόσχωμεν τῇ ἀγίᾳ ἀ.
Lit.Jac. (v.l. p.172.2); preparations for it, Chrys.*hom.53.3 in Jo.*
(8.313B); its significance τὰς δὲ θείας τῶν πανέρων βίβλων ἀ. τὰς
θείας...τοῦ παναγίου θεοῦ βουλήσεις τε καὶ βουλὰς ὑπεμφάνειν Max.
myst.10(M.91.689B); c. at commemorations of the departed τὴν ἀ.
τῶν iερῶν βίβλων ποιούμενοι καὶ φάλλουτες ὑπὲρ τῶν κεκομημένων
μαρτύρων Const.Appr.6.30.2; d. arrangement of lections and psalmi-
ings περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἐπισυνάπτειν ἐν ταῖς συνάξεσι τούς φαλμούς, ἀλλὰ
διὰ μέσου καθ’ ἔκστον φαλμὸν γίνεσθαι ἀ. CLaud.can.17; e. in
monasteries during meals, Ephr.2.128F; *†Ath.ep.Cast.1.7*(M.28.
857C).

B. in gen., anything read; hence 1. *passage, verses or verse* ἀλλη
διατολὴ τῆς ἀ. Or.*comm.in Eph.1.9*(p.240); exeg. Ac.8:34 ἐφοβεῖτο
γὰρ μή, παρὰ πρόσωπον ἐκλαβὼν τὴν ἀ. πλανῆθη Ath.*Ar.1.54*(M.26.
124C); Epiph.mens.3(M.43.241B); ἔξετάσωμεν...εἴ τι σαφὲς ἡ τῶν
παρακευμένης ἀ. ἔχει Gr.Nyss.Eun.3(p.11.7; M.45.576A); 2. *writ-
ings, of gospels* κατέχεις τὰ κωλυθεῖσα ἀ. M.Eupr.2.2.

ἀνάγνωσμα, τὸ, reading; 1. of scripture privately μηδὲ τῶν ἀ.
κατολυγωρῆσης μάλιστα τῆς νέας διαθήκης *†Bas.ep.42.3*(3.127E;
M.32.353A); ref. ideal bishop πολὺς ἐν ἀναγνώσμασιν *Const.Appr.*
2.5.4; 2. *reading publicly delivered*, denoting sometimes act of
reading and sometimes *passage for reading, lection*; a. in gen. δι’ ἀναγνωσμάτων καὶ διὰ τῶν εἰς τὰ ἀ. διηγήσεων προτρέποντες μέν
ἐπὶ τὴν...εὐσέβειαν Or.Cels.3.50(p.246.17; M.11.985C); b. to cate-
chumens, Cyr.H.catech.4.2; c. liturg. σάλπιγγος μεγαλοφωνότερον...
τὴν προάγουσαν τῶν ημερῶν ἕορτὴν ὑποσημανεῖ τὰ ἀ. Bas.*hom.1.1*
(1.1A; M.31.164A); διὰ δὲ γενομένων ἀ. *Const.Appr.2.57.6*; ἐπιτελέσθω
διὰ τρίτα τῶν κεκομημένων ἐν φαλμοῖς καὶ ἀ. καὶ προσευχαῖς *ib.8.42.1*;
εὐαγγελιῶν ἀ. Philost.h.e.3.5(M.65.485B); ἐφ’ ἔκάστη ἀ. τῆς εἰρῆνης
ὑποφωνήσεως Max.myst.12(M.91.689I); significance, Anast.S.yu.el
resp.154(M.89.813D); d. during vigils, Marc.Diac.v.Porph.20; 3. *pas-
sage of scripture*, Ath.Ar.1.55(M.26.125B); Didym.Ps.10:1(M.39.
1208B); Cyr.Jo.6(4.559B); 4. plur., *writings*; in gen., Eus.p.e.10.9
(487B; M.21.809P); ἀ. Ἐλληνικῶν Cyr.Juln.7(6².231E); of scripture
τὰ ἀγία ἀ. Or.princ.4.2.1(p.306.1; M.11.357A); Eus.v.C.4.35(p.131.14;
M.20.1184C).

ἀναγνωστόν, one must read; ref. interpretations of scripture,
one must understand ἀ. τὸ ὑπερβατὸν κατὰ ἀκολουθίαν Clem.*cl.50*
(p.152.22; M.9.724B); Diod.Ps.52:5(M.33.1591A); Chrys.*hom.8.2 in*
2Cor.(10.93E).

*ἀναγνωστός, to be read, hence canonical, Col.Afr.24.
ἀναγνώστης, ὁ, reader (member of minor order in Church);
1. in gen., cf.Hipp.trad.ap.12; Corn.ap.Eus.h.e.6.43.11(M.20.621A);
PLond.1912.29; 1914.59; bishop must first have been reader,
deacon and priest, CSard.can.10; prayers for readers, Serap.
euch.11.4; Lit.ap.*Const.Appr.8.10.10*; Jo.D.Man.1.3(M.94.1509A); cf.
Tert.praescr.41(M.PL.2.57A); Cyr.pr.29(M.PL.4.310A); 2. position
regarded as within eccl. order, CLaud.can.21; included in clergy,
cf.*Const.Appr.6.17.2*; but οὐκ ἔτοις ἰερεὺς ὁ ἀ. ἀλλὰ ὡς γραμματεὺς
τοῦ λόγου Epiph.exp.fid.21(p.522.14; M.42.824I); μὴ δεῖ θαυμάζειν εἰ
μήτρες ὑποδιακόνων ἐμάνησθη, μήτρες ἀναγνωστῶν, τῶν γάρ ἐν τῇ τῆς
ἐκκλησίας λειτουργία βαθύνων ἔξωθεν μᾶλλον οὗτοι εἰσον, διὰ τὴν χρέων
ἐπωνοθεῖστες ὑπεροπτον Thdr.Mops.1 Tim.3:15(p.132.9; M.66.941C);
readership as first stage in clerical *cursus honorum*, cf.Socr.h.r.7.
41.1(M.67.829C); 3. ordination and appointment; a. appointed by
bishop who gives him book, but does not ordain him with imposition
of hands, cf.Hipp.trad.ap.12; Const.Appr.epit.13; Thdr.Mops.
1 Tim.3:15(p.132.12; M.66.941D) cit.s. χειροτονία; CNic.(787)can.14;
b. ordained by bishop, Const.Appr.3.11.3; by imposition of hands
and prayer, ib.8.22.1; c. receiving tonsure, cf.Eustrat.v.Eutych.
13(M.86.2288D); CNic.(787)can.14; 4. age qualification: not less than
18 years, Justn.nov.123.12(p.604); quoted as not less than 20, Phot.
nomos.1.28(p.476; but as 18, M.104.552C); abuse of rule, cf.CNic.
(787)can.14; 5. marriage regulations: to be husband of one wife
and if single should be urged to marry, Const.Appr.6.17.2; cf.Can.